בנק הפועלים

פריחה ביער בארי

שדות חקלאות ליד קיבוץ דורות

2024

בנק הפועלים

דין וחשבון שנתי 2024

הערכת האקטואר בגין זכויות עובדים, מידע נוסף על מכשירי הון פיקוחיים ודוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך השלישי של באזל ומידע נוסף על הסיכונים, נמצאים באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך www.magna.isa.gov.il וכן באתר הבנק: www.bankhapoalim.co.il > בנק הפועלים > אודות הבנק > דוחות כספיים

נוריות בקיבוץ ניר יצחק

הדוח מודפס במהדורה מצומצמת על נייר בעל תקן ידידותי לסביבה (FSC)

2024

בנק הפועלים

דין וחשבון שנתי

דבר יו"ר הדירקטוריון 2

דוח הדירקטוריון וההנהלה 5

1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה 9
2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי 21
3. סקירת הסיכונים 59
4. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים 110

הצהרות בקרה פנימית על הדיווח הכספי 115

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי 117

דוחות כספיים 121

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ 124

ביאורים לדוחות הכספיים 134

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים 295

5. ממשל תאגידי 299
6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם 309
7. נספחים 351

תקנות ניירות-ערך ושאלון ממשל תאגידי 363

מילון מונחים 407

אינדקס 409

הבנק קיבל את אישור הפיקוח על הבנקים לפרסם את הדוחות הכספיים השנתיים על בסיס מאוחד בלבד.

בביאור 34 בדוחות הכספיים נכללת תמצית הדוחות הכספיים של הבנק בלבד.

חוברת הכוללת את נתוני הבנק תמסר לכל דורש, או באתר האינטרנט של הבנק, www.bankhapoalim.co.il

דבר יו"ר הדירקטוריון

בעלי מניות יקרים,

כיושב ראש הנכנס לתפקידו ימים ספורים לפני פרסום הדוחות הכספיים, אני מבקש להביע הערכה עמוקה ליושב הראש היוצא, מר ראובן קרופיק, אשר הצליח, בתבונה יוצאת דופן ובכישרון רב, להנהיג את בנק הפועלים ולצלוח תקופות לא פשוטות שעברו על המשק הישראלי בחמש השנים האחרונות.

על אף האתגרים בשנים אלו, השיא הבנק ערך משמעותי לבעלי המניות, הן בנתוני המאזן - המצביעים על צמיחה מרשימה בתיק האשראי ובפיקדונות ועל גידול בבסיס ההון - והן בנתוני הרווחיות, המשקפים גידול בהכנסות ושליטה על הוצאות התפעול.

השנה מונה למנכ"ל הבנק מר ידין ענתבי, לאחר שדב קוטלר, שכיהן כמנכ"ל הבנק בחמש השנים האחרונות, פרש מתפקידו. ידין כיהן במגוון רחב של תפקידים בכירים בתחומי הפיננסים בכלל והבנקאות בפרט, הוביל מהלכים אסטרטגיים ועסקיים חשובים בארגונים ובחברות שבהם פעל, ואוחז בניסיון מקצועי וניהולי עשיר. אנו, חברות וחברי הדירקטוריון, סמוכים ובטוחים שידין יטביע חותם מהותי על התנהלות הבנק ועל תוצאותיו העסקיות.

בשנת 2024 המשיך בנק הפועלים את תנופת הצמיחה שלו, תוך שימת דגש על איזון ובקרה, בהתחשב בהתפתחויות במשק. כך, בין השאר, צמח האשראי ב-8.9% בהשוואה לשנת 2023, פיקדונות הציבור טיפסו ב-3.6% וסך המאזן גדל ב-5.0%. הכנסות מימון מפעילות שוטפת עלו ב-2.3% והרווח הנקי הגיע לשיא של 7.6 מיליארד שקל. התשואה להון עמדה על 13.8% לעומת 15.0% בשנה הקודמת, כאשר התשואה להון של הרבעון הרביעי הושפעה מתכנית ההתייעלות אותה אישר הדירקטוריון בסוף שנת 2024 ובגינה נרשמה הוצאה של כ-600 מיליון שקל.

התוצאות הפיננסיות הנאות שמציג הבנק משקפות במידה רבה ניהול מוקפד ואחראי, אך גם את מצב המשק בישראל, שהפגין חוסן יוצא דופן למול מלחמה עצימה שהתחוללה בשנת 2024 והציבה איום ממשי על העורף. ואכן, נתוני התעסוקה, הצריכה והשכר בתקופה זו מעידים על עמידות גבוהה מהצפוי, כמו גם השווקים הפיננסים ושוק הנדל"ן, שסיפקו רוח גבית חיובית.

יציבות המשק נובעת בראש ובראשונה מנקודת הפתיחה הכלכלית האיתנה שבה הוא ניצב בפרוץ המלחמה. עוצמתו נבנתה במשך שנים של מדיניות כלכלית זהירה, חובות נמוכים ופיקוח הדוק על השווקים הפיננסיים, אך לא פחות מכך - היא מבוססת על נחישותם של משקי הבית, העובדים והעסקים, שהוכיחו פעם אחר פעם תעצומות נפש, יכולת הסתגלות מהירה ורמת תפקוד גבוהה גם בעיתות לחץ ובתנאי חוסר ודאות.

בשנה החולפת, חרף אתגרי הסביבה העסקית, המשיך הבנק לבחון את המיקודים האסטרטגיים שלו. כך, במחצית השנייה של שנת 2024, עם כניסתו של ידין לתפקיד המנכ"ל, התעדכנו המיקודים האסטרטגיים ואושרו על-ידי הדירקטוריון.

המיקודים העדכניים עוסקים בשיפור תחומי המכירות, השירות וההוגנות, היעילות התפעולית, וכן בחיזוק התשתיות והפלטפורמות התומכות. במסגרת זו גובשה סדרת מהלכים שתסייע בהשגת היעדים, בין השאר בתחומים הבאים:

צמיחה במכירות - תושג באמצעות שלושה ערוצי פעילות מרכזיים: דיגיטל, סניפים ומוקדים. תשומת לב מיוחדת תינתן לנקודות המגע ולמפגשים עם הלקוחות בערוצים אלה, תוך התאמת הצעות הערך ושיפור חוויית הלקוח.

מובילות בשירות והוגנות - השקעת מאמצים ותשומות להגברת שביעות רצון הלקוחות, בין היתר, באמצעות חיזוק הקשר עם הלקוחות והגברת מעורבותם בכלל הערוצים השונים. בצד זאת, יינקטו המהלכים הדרושים לקיצור זמני המענה ללקוחות, להשבחת תהליכים לטיפול בפניות, ולאופטימיזציה של מערך השירות.

שיפור ביעילות התפעולית - תימשך האופטימיזציה של מבנה העלויות בבנק, תוך אימוץ טכנולוגיות מתקדמות לשיפור תהליכי עבודה וניצול חכם של משאבים. זאת במקביל להעמקת ההתייעלות בתחומי פריון העובדים והשמירה על משמעת הוצאות.

מהלכים אלו, שנועדו להבטיח צמיחה יציבה לאורך זמן ושיפור עקבי ברווחיות, יאפשרו לנו להמשיך ולבסס את מעמדנו בבנקאות הקמעונאית, בבנקאות העסקית ובשוק ההון. זאת, תוך המשך השקעה בטרנספורמציה טכנולוגית, שיפור היעילות בעלויות ה-IT ובכלל, והיערכות למעבר הדרגתי של מערכות הליבה לענן, במטרה לייצר יכולות גמישות ומתקדמות יותר.

יישום התכנית מאגד בתוכו יעדים פיננסים לשנים 2025-2026 ביניהם תשואה להון בטווח של כ-14%-15% ורווח נקי בטווח של כ-8.5-9.5 מיליארד שקל בכל אחת מהשנים. כמו-כן, עדכן הדירקטוריון את כוונתו לחלוקת רווחים של לפחות 50% מהרווח הנקי, בכפוף להנחיות בנק ישראל.

דבר יו"ר הדירקטוריון

מתוך מחויבותו רבת השנים של הבנק לקידום בנקאות משפיעה, המשכנו לפעול גם בשנה החולפת לצמצום פערים חברתיים ולקידום שוויון הזדמנויות בקרב קהלים נרחבים מכל גוני הקשת של החברה בישראל. במסגרת זו, תומך 'המרכז לבנקאות חברתית' במאות מיזמים שמעודדים תעסוקה, מנגישים השכלה ומעצימים את החוסן הכלכלי.

במוקד העשייה של המרכז ועם פרוץ מלחמת 'חרבות ברזל', הרחבנו את פעילותה של קרן 'פועלים בקהילה' הוותיקה, והקמנו עם פרוץ המלחמה את 'פועלים לתקומה', קרן נוספת, בהיקף של 100 מיליון ש"ח, שייעודה שיקום ארוך טווח של הקהילות שנפגעו. היקף ההשקעות החברתיות של הבנק בשנת 2024 הסתכם ב-119 מיליון שקל.

בצד ההשקעות החברתיות, העניק הבנק במהלך השנה החולפת הטבות בהיקף של כ-194 מיליון שקל לצרכני השירותים הבנקאיים באזורי העימות ולעסקים שנפגעו, במטרה להקל עליהם ככל האפשר בהתמודדות עם האתגרים הכלכליים שנוצרו במהלך המלחמה. מתחילת המלחמה, היקף התמיכה שנוצלה על-ידי לקוחות הבנק מסתכם ב-353 מיליון שקל.

אנו גאים ביותר מ-5,000 מתנדבות ומתנדבים עובדי הבנק שלקחו חלק בשנת 2024 בפעילויות למען הקהילה שהסתכמו במעל 68,000 שעות. הם עדות לכך שהעשייה החברתית וההתנדבות בקהילה הן חלק בלתי נפרד מה-DNA הארגוני שלנו בבנק.

ההכרה בעשייה החברתית והסביבתית הענפה והמרשימה של הבנק באה לידי ביטוי, בין היתר, בהובלה בדירוגי ESG מקומיים ובין-לאומיים. בנוסף, זוהי השנה השביעית ברציפות שהבנק ניצב בראש הדירוג של מדד 'מעלה' הישראלי, והוא היחיד מבין כל החברות בישראל המופיע ב-S&P Sustainability Yearbook כבר שנה רביעית ברציפות. אנחנו נחושים להמשיך לעמוד באמות המידה הגבוהות שאימצנו בתחום האחריות התאגידית, לפעול בשקיפות מרבית ולקדם ערכים חברתיים וסביבתיים, למען עתיד כלכלי יציב ובר-קיימא.

התוצאות והביצועים של הבנק השנה אינם מובנים מאליהם עבורנו. הם פועל יוצא של עבודה מאומצת, שקולה ואחראית, הנשענת על ההבנה שבנק הפועלים הוא נדבך חשוב בחוסן הכלכלי של משקי הבית, העסקים והקהילות במדינת ישראל.

במשך למעלה מ-100 שנים, הבנק מהווה עוגן בכלכלה ובחברה הישראלית וממלא תפקיד מרכזי בהתמודדות עם אתגרים לאומיים. במיוחד כעת, בתקווה לגיבוש הסכם להפסקת הלחימה, אנו רואים את עצמנו מחויבים לשמש גורם מפתח שיצעיד קדימה את המשק הישראלי בתקופת השיקום ויסייע בהחזרתו למסלול של שגשוג וצמיחה.

אני מבקש להודות, בשמי ובשם כל חברות וחברי הדירקטוריון, לכלל מחזיקי העניין בבנק - בראשם קהל לקוחותינו הנאמן - ולהביע הערכה רבה להנהלה ולאלפי העובדות והעובדים האיכותיים והמסורים שלנו על המאמץ הבלתי נדלה, ההשקעה והתרומה החשובה שלהם להצלחתו של בנק הפועלים.

אסיים בתפילה לשובם של כל בנותינו ובנינו חזרה לגבולם.

בהערכה רבה,

נעם הנגבי

יו"ר הדירקטוריון

2 במרץ 2025

2024

בנק הפועלים

דוח הדירקטוריון וההנהלה

1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה **9**
1.1. תיאור תמציתי של הבנק 9
1.2. אסטרטגיה עסקית 10
1.3. מידע כספי תמציתי 13
1.4. סיכום תוצאות הפעילות ואירועים מרכזיים בתקופת הדוח 19
1.5. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם 20
1.6. מידע צופה פני עתיד 20
2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי **21**
2.1. מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים 21
2.2. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר 32
2.3. המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון 43
2.4. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים 54
2.5. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה 57
2.6. חברות עיקריות 58
3. סקירת הסיכונים **59**
3.1. תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם 59
3.2. סיכון אשראי 64
3.3. סיכון שוק 88
3.4. סיכון נזילות ומימון 94
3.5. סיכון תפעולי 98
3.6. סיכון ציות 102
3.7. סיכון משפטי 104
3.8. סיכון מוניטין 104
3.9. סיכון רגולציה 105
3.10. סיכון כלכלי 105
3.11. סיכון אסטרטגי 106
3.12. סיכון סביבתי 106
3.13. סיכון מודל 108
3.14. חומרת גורמי הסיכון 108
4. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים **110**
4.1. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים 110
4.2. בקרות ונהלים 114

רשימת הטבלאות

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן של קבוצת בנק הפועלים 13
טבלה 2-1: פרטים בדבר פעילויות לטובת הלווים במסגרת ההתמודדות עם המלחמה 30
טבלה 2-2: תמצית דוח רווח והפסד 32
טבלה 2-3: הרכב הרווח המימוני, נטו 33
טבלה 2-4: נתונים עיקריים בדבר הכנסות והוצאות ריבית 36
טבלה 2-5: ההוצאה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים 37
טבלה 2-6: פירוט עמלות והכנסות אחרות 39
טבלה 2-7: פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות 40
טבלה 2-8: רווח כולל 41
טבלה 2-9: מערך טכנולוגיית המידע 42
טבלה 2-10: ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים 43
טבלה 2-11: התפתחות האשראי לציבור, נטו, לפי מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה 43
טבלה 2-12: סיכון אשראי בעייתי 44
טבלה 2-13: ההתפתחות בסעיפים החוץ-מאזניים העיקריים 45
טבלה 2-14: יתרות ניירות-ערך 46
טבלה 2-15: פירוט אגרות-חוב קונצרניות לפי ענפי משק 47
טבלה 2-16: התפתחות ביתרות הפיקדונות 47
טבלה 2-17: מידע נוסף על פיקדונות הציבור 47
טבלה 2-18: ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק 48
טבלה 2-19: פירוט אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים 49
טבלה 2-20: מכשירים נגזרים 49
טבלה 2-21: פרטים בדבר חלוקה כוללת, דיבידנד ששולם ורכישות עצמיות של מניות בתקופות קודמות 50
טבלה 2-22: חישוב יחס הלימות ההון 52
טבלה 2-23: יחס מינוף 53
טבלה 2-24: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים 54
טבלה 3-1: ניתוח איכות אשראי, סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור 67
טבלה 3-2: מידע נוסף על תנועה באשראי לציבור לא צובר 68
טבלה 3-3: מדדי סיכון אשראי 69
טבלה 3-4: הרכב יתרת ההפרשה להפסדי אשראי 71
טבלה 3-5: סיכון אשראי לפי ענפי משק 72
טבלה 3-6: פילוח סיכון האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים של הלקוחות 74
טבלה 3-7: ניתוח איכות האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל 75
טבלה 3-8: סיכון אשראי בענף הנדל"ן בחטיבה העסקית בישראל לפי שיעור המימון (LTV) וכושר ספיגה 76
טבלה 3-9: חשיפות עיקריות למדינות זרות 79
טבלה 3-10: חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים 80
טבלה 3-11: סיכונים בתיק הלוואות לדיור 81
טבלה 3-12: התפתחות סכומי הפיגור בהלוואות לדיור והפרשה להפסדי אשראי 81
טבלה 3-13: מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק 82
טבלה 3-14: התפתחות יתרות האשראי לדיור ב-5 השנים האחרונות 82

טבלה 3-15: פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק 83
טבלה 3-16: יתרת האשראי לאנשים פרטיים 84
טבלה 3-17: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם להכנסה הממוצעת ולגודל הלווה 84
טבלה 3-18: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם ליתרת תיק הנכסים הפיננסיים של הלווים 85
טבלה 3-19: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם לסוג הריבית ולתקופה הנותרת לפירעון 85
טבלה 3-20: חשיפות הבנק בגין מימון ממונף לפי ענף המשק של הלווה 86
טבלה 3-21: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק 86
טבלה 3-22: יתרות סיכון האשראי לכל קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313) 87
טבלה 3-23: שווי הוגן נטו מותאם של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו 89
טבלה 3-24: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם של הבנק וחברות מאוחדות שלו 90
טבלה 3-25: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית 91
טבלה 3-26: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על ההון העצמי (נטו לאחר מס) 91
טבלה 3-27: נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה 92
טבלה 3-28: רגישות הבנק לשינויים בשערי חליפין של מטבעות חוץ בעלי נפח פעילות משמעותי ולשינויים במדד המחירים לצרכן 93
טבלה 3-29: פרטים על השקעת קבוצת הבנק במניות בהתאם לסיווגן המאזני 94
טבלה 3-30: יחס כיסוי הנזילות (LCR) 95
טבלה 3-31: יחס מימון יציב, נטו (NSFR) 96
טבלה 3-32: יתרת פיקדונות הציבור ושיעור ריבית ממוצעת לפי מגזרי פעילות פיקוחיים 96
טבלה 3-33: מקורות מימון נוספים שאינם פיקדונות הציבור 97
טבלה 3-34: יתרת סך הפיקדונות של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות 97
טבלה 3-35: סיכון אשראי בענפי משק בסיכון שורשי מוגבר במעבר לכלכלה דלת-פחמן (Transition Risk) - הבנק 107
טבלה 3-36: טבלת חומרת גורמי הסיכון 109

רשימת התרשימים

תרשים 1-1: נתונים ומדדים עיקריים ליום 31 בדצמבר 2024 ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024 13
תרשים 2-1: תשואות אגרות-חוב ממשלתי, מדד המחירים לצרכן, ריביות ושוק המניות 23
תרשים 2-2: רווח מימוני, נטו (במיליוני ש"ח) 34
תרשים 2-3: פילוח האשראי לפי מגזרים עיקריים ליום 31 בדצמבר 2024 44
תרשים 2-4: פילוח ניירות-ערך של הבנק 46
תרשים 2-5: התפתחות תמהיל פיקדונות הציבור (במיליארדי ש"ח) 48
תרשים 2-6: התפלגות השקעות פועלים אקוויטי 58
תרשים 3-1: התפתחות רבעונית של רגישות ריבית לעלייה וירידה של 1% על השווי ההוגן נטו מתואם (במיליוני ש"ח) 91

1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

1.1. תיאור תמציתי של הבנק

כללי

בנק הפועלים נוסד בשנת 1921 והינו "תאגיד בנקאי" בעל רישיון "בנק", לפי הוראות חוק הבנקאות. בשנת 1997 הופרט הבנק, והשליטה בו עברה לאריסון החזקות (1998) בע"מ ואחרים. בחודש נובמבר 2018 הפך הבנק לתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה.

קבוצת הבנק פועלת בישראל במכלול תחומי הבנקאות ובתחומים הנלווים לבנקאות, ומשרתת מיליוני לקוחות בישראל במגוון פעילויות פיננסיות באמצעות שלוש חטיבות עסקיות מרכזיות:

החטיבה הקמעונאית נותנת שירותים ללקוחות משקי הבית בישראל, בנקאות פרטית ותושבי חוץ וכן עסקים קטנים, באמצעות מערך של 159 סניפים שפועלים בתחומי אשראי צרכני ועסקי, דיור, פאסיבה ותחומים נוספים לרבות שירותי ניהול חשבון שוטף, מתן אשראי למטרות שונות, פיקדונות ותכניות חיסכון ופעילות בשוק ההון. בנוסף מציע הבנק ללקוחות בעלי צרכים פיננסיים מורכבים, שירותים ופתרונות באמצעות מוצרים מתקדמים, ניהול נכסים גלובלי ומעטפת שירות מקצועית. כמו-כן, משרת הבנק את לקוחותיו באמצעות 10 שלוחות, 14 מרכזי ייעוץ Poalim Invest, מרכזי בנקאות פלטינום ללקוחות נבחרים, 2 מוקדים טלפוניים ומוקד PRO - בנקאות מרחוק ללא צורך בהגעה לסניף ו-3 סניפים ניידים למתן שירות המעניקים שירות ללקוחות בנקודות שירות ברחבי הארץ. בנוסף, הבנק מעמיד לרשות לקוחותיו מגוון רחב של שירותים עצמיים ודיגיטליים המאפשרים ללקוח לבצע פעילות בנקאית באופן עצמאי, יעיל וזמין.

החטיבה העסקית נותנת שירותים למגוון לקוחות מהסקטור העסקי באמצעות סקטורים המתמחים בענפי משק ספציפיים, בהם נדל"ן, תעשייה מסחר ומלונאות, תשתיות אנרגיה ושוק ההון וכן מימון פרויקטים ותשתיות. השירות ללקוחות Middle Market ניתן באמצעות 8 מרכזי עסקים הפרוסים ברחבי המדינה. כמו-כן, החטיבה מספקת שירותים ללקוחות היי-טק באמצעות המותג Poalim tech. השירותים הניתנים ללקוחות החטיבה כוללים מתן אשראי לפעילות שוטפת ולמימון השקעות, ערבויות, מכתבי אשראי, פעילות סחר חוץ ועסקות במכשירים פיננסיים ונגזרים. כמו-כן, ניתנים שירותי השקעות באפיקים השונים: מטבע-חוץ, שקלים, ניירות-ערך וכו'. במסגרת השירותים הניתנים ללקוחות הפועלים בענף הבניה הנדל"ן ניתן למנות, בין היתר, ליווי פרויקטי בנייה, מתן אשראי ללקוחות וכן הנפקת ערבויות מסוגים שונים ובכלל זה ערבויות לרוכשי דירות בהתאם לחוק המכר. החטיבה אחראית גם על הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק העוסקת בעיקר במתן אשראי עסקי ללקוחות בארצות-הברית באמצעות סניף ניו-יורק.

החטיבה אחראית בבנק על הפעילות בתחום שוק ההון בארץ ובחו"ל. הפעילות כוללת, בין היתר, מתן שירותי ביצוע פעולות מסחר בניירות-ערך ובנגזרים סחירים (ברוקראז'), שמירת ניירות-ערך, שירותי מסחר במטבעות ובנגזרים לא סחירים, שירותים למנהלי נכסים פיננסיים וניהול הנוסטרו של הבנק. בנוסף, מבוצעת פעילות השקעות באמצעות קבוצת פועלים אקוויטי, שהנה זרוע ההשקעות של הבנק בנכסים ריאליים. כמו-כן, החטיבה אחראית על bit שהינה אפליקציית התשלומים המובילה בישראל ומשרתת כ-3.3 מיליון לקוחות.

1.2. אסטרטגיה עסקית

בסוף שנת 2022, אישרו הנהלת הבנק ודירקטוריון הבנק תכנית אסטרטגית רב-שנתית - 'פועלים 2026', לשנים 2023 עד 2026, אשר מטרתה לחזק את מעמדו של בנק הפועלים כבנק מוביל בישראל. עקרונות התכנית תומכים בהמשך צמיחה, שימור עמדת המובילות של הבנק וקפיצת מדרגה בשירות ללקוחות.

התכנית האסטרטגית של הבנק גובשה בראי החזון שאימץ הבנק - "מחויבים לצמיחה באמצעות בנקאות משפיעה, מתחדשת והוגנת ללקוחותינו".

חזון הבנק הינו בהלימה לערכים סביבתיים חברתיים ואתיים (ESG) שמקדם הבנק לאורך השנים, מתוך אחריות והכרה בחשיבותה של בנקאות משפיעה על החברה, הקהילה והסביבה (למידע נוסף ראה פרק מדדי ESG עיקריים - סביבה, חברה וממשל להלן).

במחצית השנייה של שנת 2024, ועם כניסתו של המנכ"ל החדש לתפקידו, נבחנו והותאמו המיקודים האסטרטגיים של הבנק לשנים 2025-2028 ואושרו על-ידי הנהלת הבנק ודירקטוריון הבנק כפי שיפורטו להלן.

החזון שלנו

מחויבים לצמיחה באמצעות בנקאות משפיעה, מתחדשת והוגנת ללקוחותינו

1.2.1 המיקודים האסטרטגיים

המיקודים האסטרטגיים שגובשו במחצית השנייה של שנת 2024 עוסקים בתחום המכירות, השירות וההוגנות, הדיגיטל, הדאטה, היעילות התפעולית וכן תשתיות ופלטפורמות תומכות כמפורט להלן:

צמיחה במכירות - באמצעות שלושה ערוצי מכירות מרכזיים: דיגיטל, סניפים, ומוקדים. בערוצים אלו יינתן דגש על המפגשים עם הלקוחות לטובת שיפור הצעות הערך.

מובילות בשירות והוגנות - הבנק ישקיע מאמצים ותשומות כדי להגביר את שביעות רצון הלקוחות, בין היתר, באמצעות שיפור מחוברות הלקוחות (Engagement) בערוצים השונים, לרבות בדיגיטל, קיצור זמני המענה ללקוחות, טיפול בפניות מקצה לקצה, מרכוז פעילויות תפעוליות ליצירת התמחות ומתן מענה כולל ויעיל.

bit - הרחבת השירותים הבנקאים - אפליקציית bit, בה פעילים כ-3.3 מיליון משתמשים, ממשיכה להוות בסיס לפיתוח מוצרים בנקאיים חדשים, תוך המשך הרחבת תחומי הפעילות של bit לסגמנטים חדשים וגיבוש הצעות ערך חדשניות וייחודיות.

שיפור ביעילות התפעולית - המשך ניצול משאבים אפקטיבי תוך שיפור מבנה העלויות בבנק, יחד עם מיקוד בפריון העובדים, שיפור תהליכים ושמירה על משמעת הוצאות.

Gen AI & Data - הטמעת תחומי ה-Data וה-Gen AI בתהליכי העבודה לטובת שיפור השירות והצעות הערך ללקוחות.

טכנולוגיה - המשך השקעה בטרנספורמציה טכנולוגית, שיפור האפקטיביות בעלויות ה-IT, והמשך התאמת מערכות הליבה ומעבר לענן ציבורי.

המיקודים האסטרטגיים מגדירים את עמודי התווך האסטרטגיים לשנים הבאות ואת צירי השינוי הנדרשים בכדי להשיג צמיחה בת-קיימא ושיפור מתמשך ברווח, תוך מיקוד בעסקי הליבה של הבנק וניצול משאבים מיטבי ויעיל. המיקודים כוללים מגוון יוזמות עסקיות בכלל תחומי הפעילות של הבנק המהווים את הבסיס להמשך צמיחה בפעילות הבנקאות הקמעונאית, הבנקאות העסקית ושוק ההון, תוך שיפור בשירות ללקוחות.

תהליך ייזום וגיבוש המיקודים האסטרטגיים הינו תוצר של עבודה מאומצת חוצת חטיבות. בתהליך זה, נבחנו השינויים והמגמות בכלכלה הגלובלית והישראלית, מהלכי הרגולציה, שינויים עסקיים ומגמות בסביבה התחרותית. כמו-כן, ניתנה תשומת לב לשינויי המגמה בהתנהגות הצרכנים בצריכת שירותים פיננסיים בערוצים ישירים טכנולוגיים. תמורות אלו מובילות להתגברות התחרות מצד שחקנים מסורתיים ושחקנים חדשים רבים ומגוונים.

האסטרטגיה העסקית של הבנק מבוססת על מספר צירים עסקיים מרכזיים:
בפעילות הקמעונאית, התחרות על הלקוחות ממשיכה להתגבר, הן מצד הבנקים וחברות כרטיסי האשראי והן מצד השחקנים המוסדיים, מיזמי פינטק ושחקנים חוץ-בנקאים נוספים. לפיכך, התכנית שמה דגש על המשך שיפור השירות, שינוי התפיסה הבנקאית במודל ההפעלה וערוצי התקשורת עם הלקוח, ומיקוד בסגמנטים מובילים, ובהם לקוחות הבנקאות הפרטית והעסקים הקטנים.
כאמור, התכנית שמה דגש על שיפור במכירות, באמצעות מיצוי פוטנציאל המפגשים עם הלקוחות על פני הערוצים השונים, עם מסעות לקוח משופרים ופרסונליים, לצד שירות איכותי וממוקד לקוח. כחלק מיישום התכנית, ימשיך הבנק לפתח כלי מדידה לפעילויות השונות, יוציא פעילויות בעלות אופי תפעולי מהסניפים וייצר מרכזי התמחות בנושאים השונים, יחד עם הצעות ערך ייעודיות ללקוחות כל הבנקים, הרחבת השירותים הבנקאיים ב-bit וחיזוק בתחום המשכנתאות.
עבור הלקוחות העסקיים, הבנק ממשיך ומחזק את מובילותו ומעמדו כבחירה הראשונה של הלקוחות העסקיים הגדולים והבינוניים בישראל. הבנק ממשיך בהעמקה ופיתוח פעילותו עם לקוחות המגזר העסקי, החברות והעסקים הגדולים במשק, בעיקר באמצעות חיזוק המענה המקצועי ללקוחות, פיתוח כלים דיגיטליים וכלי תמחור לניהול תיק הלקוח, המשך שיפור SLA לבקשות אשראי וצמיחה מותאמת סיכון ותמחור. בנוסף, החטיבה העסקית תמשיך להרחיב את פעילותה בתחום מוצרי האשראי המורכבים ואת פעילותה בענפים בעלי צמיחה מואצת, במטרה לתת מענה מיטבי לצרכי המימון הייחודיים של לקוחות החטיבה. ביסוס המובילות ייעשה תוך אופטימיזציה וניהול דינאמי של משאבי ההון ונכסי הסיכון ושימור היכולות הגבוהות בניהול סיכונים.
בפעילויות בתחום שוק ההון יושם דגש אסטרטגי על התאמת היערכות הבנק לצרכים של לקוחותיו, לתמורות בשוקי ההון והמטבע ולסביבת התחרות תוך היערכות ויישום הרגולציה המקומית והבינלאומית. הבנק ימשיך לפתח את מובילותו בשוק ההון ובתחום המוצרים הפיננסיים באמצעות חיזוק התשתיות הטכנולוגיות, כניסה לתחומי עסקים חדשים וקידום יוזמות עסקיות חדשות, תוך התאמת המוצרים ומיקוד בצרכי לקוחותיו, בדגש על שימוש בכלים דיגיטליים להנגשת זירות המסחר, פעילויות עשיית השוק ומוצרים פיננסיים לסוגיהם. בנוסף, הבנק ימשיך לנהל באופן דינמי את התיק הבנקאי ותיקי ההשקעות בכפוף לתיאבון הסיכון, לשינויים בשווקים הפיננסיים ובהתאמה לדרישות הרגולטוריות.
היערכות הבנק לעתיד בנויה על חיזוק התשתיות, טרנספורמציה טכנולוגית, חדשנות וצמיחה. הבנק נערך לביצוע קפיצת מדרגה בחדשנות ובדיגיטל ובניית יכולות טכנולוגיות מתקדמות וגמישות לרבות התאמת מערכות הליבה ומעבר לשימוש בשירותי ענן ציבורי. הבנק ימשיך לפעול בשנים הקרובות לגיבוש תהליכים ופיתוח תרבות ארגונית גמישה, תומכת ומעודדת חדשנות על מנת לאפשר בנקאות מתקדמת, פשוטה הנהנית מהעושר הטכנולוגי הקיים כיום בעולם במקביל לפיתוח יכולות ה-DATA וה-AI Gen, המוטמע בתהליכי העבודה.

הערכים שלנו

תודעת צמיחה
פועלים לצמיחה ולהתפתחות
עידוד סקרנות, למידה ושיפור מתמיד, כבסיס לבנקאות איכותית ועדכנית המקדמת את צמיחת לקוחותינו.

שותפות
פועלים ביחד, בשבילך
שילוב כוחות והירתמות להצלחת השותפים, במטרה לאפשר ללקוחות ליהנות ממכלול היכולות שלנו.

מיקוד
פועלים לטובת הלקוח
מיקוד העשייה במה שחשוב ללקוחות, תוך התאמה לצורכיהם המשתנים, במטרה לייצר ערך משמעותי.

הוגנות
פועלים בהוגנות ובאחריות
הענקת יחס הוגן ואנושי לכל אחת ואחד והתנהלות ביושרה, באופן שמצדיק את אמון הציבור בנו.

דליברי
פועלים כדי שזה יקרה
לקיחת יוזמה והנעת תהליכים במהירות, כדי לספק פתרונות רלוונטיים בזמן אמת.

מיצוי משאבים והגברת הפריון הינו נדבך נוסף בתכנית, שיישומו המיטבי יעניק יתרון תחרותי לבנק. נדבך זה עוסק במספר עולמות תוכן, בהם הון אנושי, לצד פישוט וייעול תהליכים עסקיים ותפעוליים, המשך ניצול משאבים אפקטיבי, תוך שיפור מבנה העלויות בבנק, בין היתר, בתחומי הטכנולוגיה, יחד עם מיקוד בפריון העובדים.

1.2.2. יעדי התכנית האסטרטגית

אלה היעדים הפיננסיים של הבנק לשנים 2025-2026, המבוססים על יישום המיקודים האסטרטגיים הנ"ל:

- רווח נקי בטווח של 8.5-9.5 מיליארד ש"ח בכל אחת מהשנים;
- תשואה להון בטווח של כ-14%-15% בכל אחת מהשנים;
- צמיחת תיק האשראי בשיעור שנתי ממוצע של כ-7%;
- חלוקת רווחים של לפחות 50% מהרווח הנקי, באמצעות חלוקת דיבידנד במזומן או רכישה עצמית, בכפוף להנחיות בנק ישראל.

היעדים שפורטו לעיל, הינם בגדר מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך. היעדים מבוססים על הנחות אומדנים והערכות שונות ביחס לאירועים עתידיים, אשר התממשותם אינה ודאית ו/או אינם בשליטת הבנק, לרבות הנחות בקשר עם תנאים מקרו כלכליים בדומה לציפיות הנגזרות מהשוק, ובהן: ריבית בנק ישראל ברמה של 4.00% בסוף שנת 2025 ו-3.75% בסוף שנת 2026; אינפלציה ברמה של 2.3%-2.5% בשנות התכנית; צמיחת תוצר ברמה של 3.3%-3.5% בשנות התכנית. כמו כן, היעדים נקבעו בהתבסס על הרגולציה הקיימת למועד הדוח (לא כולל המתווה למערכת הבנקאית עליו פרסם בנק ישראל הודעה לעיתונות סמוך למועד אישור הדוחות הכספיים ואשר פרטיו, אופן יישומו והשלכותיו אינם ברורים עדיין. ראה פרק יוזמות רגולטוריות בדוח ממשל תאגידי), לרבות בקשר לחלוקת רווחים והם אינם כוללים השפעות אירועים חד פעמיים, לרבות הכרה בהחזר ביטוח והכנסות אפשריות ממימושי נכסי נדל"ן שבבעלות הבנק, אגב המעבר ל"פועלים סנטר". היעדים עשויים שלא להתממש, כולם או חלקם, והתוצאות העסקיות שיושגו בפועל עשויות להיות שונות מהותית, בין היתר בשל אי התממשות ההנחות שפורטו לעיל, שינויים בסביבה העסקית בישראל ובעולם ובתנאי המאקרו, מצב הכלכלה העולמית, המצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור, שינויים רגולטוריים ומגבלות החלות על הבנק במסגרתן, או התממשות איזה מגורמי הסיכון המשפיעים על הבנק, ראה פרק סקירת הסיכונים להלן. תכניות הבנק והיעדים הפיננסיים כפופים לשינויים שעשויים להידרש מעת לעת, לרבות בשל גורמים שעשויים להשפיע על התממשותם כמפורט לעיל. כפוף להוראות הדין, הבנק לא יהיה מחויב לעדכן בכל עת את המידע בנוגע ליעדים הפיננסיים.

1.2.3. שינויים ארגוניים

בסוף שנת 2024, אישר דירקטוריון הבנק שינויים ארגוניים, מתוך מטרה למקד ולממש בצורה היעילה והטובה ביותר את היתרונות והנכסים של הבנק.

במסגרת זו, בין היתר, הוחלט על שינוי ארגוני בחטיבה הקמעונאית, אשר יושם במהלך 2025, הכולל מעבר למודל עבודה מוכוון ללקוח בראיה רב-ערוצית וביצוע התאמות במודל העבודה לטובת השגת המיקודים העסקיים. כמו-כן, הוחלט כי הפעילות הבינלאומית של הבנק שעיקרה בסניף ניו-יורק ועוסקת בפעילות אשראי בארצות-הברית, תעבור לאחריות החטיבה העסקית.

כמו-כן, הוחלט על המשך הרחבת מודל העבודה השבטי ועל המשך יישום של מתודולוגיות Agile מתקדמות, לקיצור ה-Time to Market כיתרון תחרותי, באמצעות שילוב הדוק בתהליכי עבודה של הגורם הטכנולוגי והגורם העסקי. לפיכך, בנוסף על השבטים הקיימים, הוקם בסוף שנת 2024 שבט לניהול סיכונים, המתמקד במספרים תחומים מרכזיים: מתן מענה לצרכי הציות בבנק, פיתוחים בתחום ניהול סיכוני אשראי ומענה לדרישות בינלאומיות, אינטגרציית סיכונים וניהול סיכוני שוק. השבט פועל בכפיפות למנהלת החטיבה לניהול הסיכונים.

1.2.4. מידע צופה פני עתיד

האסטרטגיה, המיקודים ותכניות העבודה של הבנק כפי שאושרו והנחות העבודה עליהן התבססו, מתייחסות לפעילות עתידית של הבנק. לפיכך, המידע שפורט בפרק זה בכל הקשור בתכניות פעולה וכוונות הבנק הינו "מידע צופה פני עתיד".

בכל תכנון ובמיוחד בתכנון לטווח של מספר שנים, קיימת מידה לא מבוטלת של אי ודאות. גורמים חיצוניים שונים עלולים להביא לידי כך שההנחות השונות העומדות בבסיס וברקע של התכנית האסטרטגית לא יתקיימו, או לא יתקיימו במלואן, ושהתכניות לעתיד לא יתממשו, או לא יתממשו במלואן ובהם בין היתר, הסביבה העסקית בישראל ובעולם ותנאי המאקרו. מגמות הריבית, השינוי באינפלציה, מצב הכלכלה העולמית, המצב הכלכלי המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור, שינויים רגולטוריים ומגבלות החלות על הבנק במסגרתן.

1.3. מידע כספי תמציתי

תרשים 1-1: נתונים ומדדים עיקריים ליום 31 בדצמבר 2024 ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024

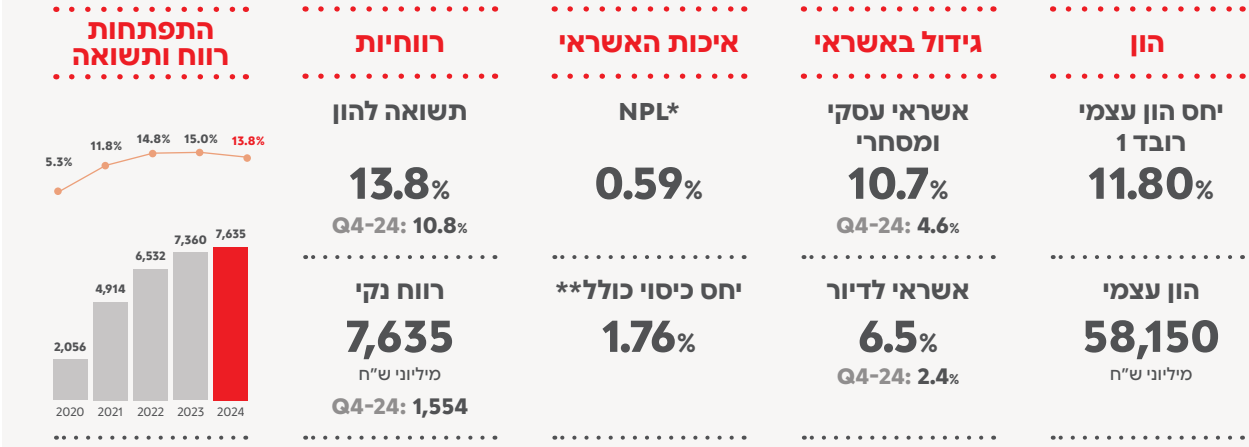

* אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית מתוך יתרה רשומה של אשראי לציבור.
** סך ההפרשה להפסדי אשראי (כולל בגין יתרות חוץ מאזניות) מתוך יתרה רשומה של האשראי לציבור.

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן של קבוצת בנק הפועלים

	2024				2023			
	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון
	במיליוני ש"ח							
נתוני דוח רווח והפסד עיקריים - התפתחות רבעונית								
הכנסות ריבית, נטו	**4,175**	4,577	4,384	3,814	3,747	4,006	4,295	4,037
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	**323**	42	322	272	310	203	414	340
רווח מימוני, נטו	**4,498**	4,619	4,706	4,086	4,057	4,209	4,709	4,377
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	**350**	406	(49)	(14)	453	662	579	185
עמלות והכנסות אחרות	**1,013**	1,008	1,026	1,004	943	1,089	1,016	982
הוצאות תפעוליות ואחרות	**2,806**	2,062	2,106	2,033	1,897	2,059	2,181	2,094
רווח לפני מסים	**2,355**	3,159	3,675	3,071	2,650	2,577	2,965	3,080
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	**1,554**	1,905	2,238	1,938	1,761	1,669	1,922	2,008
תשואת הרווח הנקי	**10.8%**	13.6%	16.4%	14.6%	14.0%	13.4%	15.8%	17.0%
מרווח מימוני מפעילות שוטפת[1]	**2.53%**	2.79%	2.79%	2.54%	2.48%	2.65%	2.80%	2.77%

(1) רווח מימוני מפעילות שוטפת (ראה פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר להלן) מחולק בסך-הכל נכסים פיננסיים לאחר הפרשה להפסדי אשראי ובניכוי יתרות בגין כרטיסי אשראי שאינן נושאות ריבית.

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן של קבוצת בנק הפועלים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום				
	2024	2023	2022	2021	2020
מדדי ביצוע עיקריים					
תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון	**13.8%**	15.0%	14.8%	11.8%	5.3%
תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון מנוטרל חריגים[1]	**13.8%**	15.0%	14.8%	11.9%	5.7%
תשואת הרווח הנקי לנכסים ממוצעים	**1.11%**	1.09%	1.01%	0.85%	0.41%
יחס הכנסות[2] לנכסים ממוצעים	**3.18%**	3.17%	2.78%	2.48%	2.65%
יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים	**2.46%**	2.39%	2.09%	1.68%	1.77%
יחס עמלות לנכסים ממוצעים	**0.58%**	0.58%	0.57%	0.58%	0.63%
יחס יעילות - הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות	**41.0%**	38.5%	44.5%	54.2%	56.9%
מרווח מימוני מפעילות שוטפת[3]	**2.66%**	2.67%	2.35%	1.79%	1.98%
יחס כיסוי נזילות (LCR)	**131%**	129%	122%	124%	140%
יחס מימון יציב נטו (NSFR)[4]	**125%**	128%	130%	136%	-

	ליום 31 בדצמבר				
	2024	2023	2022	2021	2020
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון[5]	**11.80%**	12.02%	11.25%	10.96%	11.52%
יחס הון כולל לרכיבי סיכון[5]	**14.77%**	15.07%	14.70%	14.22%	14.60%
יחס מינוף[5]	**7.17%**	6.92%	6.34%	6.03%	6.78%

(1) אינו כולל הוצאות בגין הפרשות בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים ו-FIFA, השפעת סגירת הפעילות הפרטית בחו"ל, רווח או הפסד מהיפרדות מישראכרט והפסד מירידת-ערך בגין השקעת הבנק בבנק פוזיטיף.
(2) סך-כל ההכנסות - הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.
(3) רווח מימוני מפעילות שוטפת (ראה פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר להלן) מחולק בסך-הכל נכסים פיננסיים לאחר הפרשה להפסדי אשראי ובניכוי יתרות בגין כרטיסי אשראי שאינן נושאות ריבית.
(4) למידע נוסף, ראה פרק סיכון נזילות ומימון להלן.
(5) למידע נוסף, ראה פרק הון, הלימות הון ומינוף להלן.

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן של קבוצת בנק הפועלים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום				
	2024	2023	2022	2021	2020
מדדי איכות אשראי עיקריים					
שיעור יתרת ההפרשה הכוללת להפסדי אשראי* מתוך האשראי לציבור**	**1.76%**	1.92%	1.64%	**1.65%	2.25%
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מתוך האשראי לציבור**	**1.51%**	1.69%	1.40%	**1.43%	2.00%
שיעור אשראי לציבור לא צובר או בפיגור של 90 יום או יותר מתוך האשראי לציבור**	**0.62%**	1.06%	0.89%	**1.20%	1.52%
שיעור מחיקות חשבונאיות, נטו מתוך אשראי ממוצע לציבור	**0.17%**	0.09%	(0.03%)	(0.06%)	0.09%
שיעור ההוצאות (הכנסות) להפסדי אשראי מתוך אשראי ממוצע לציבור***	**0.16%**	0.46%	(0.01%)	(0.37%)	0.64%
			במיליוני ש"ח		
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד					
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	**7,635**	7,360	6,532	4,914	2,056
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מנוטרל חריגים[1]	**7,635**	7,360	6,532	4,957	2,205
הכנסות ריבית, נטו	**16,950**	16,085	13,467	9,767	8,797
רווח מימוני, נטו[2]	**17,909**	17,352	14,048	10,848	9,885
הכנסות שאינן מריבית	**5,010**	5,297	4,453	4,625	4,379
מזה - עמלות	**3,980**	3,892	3,705	3,355	3,155
סך הכנסות	**21,960**	21,382	17,920	14,392	13,176
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	**693**	1,879	(34)	(1,220)	1,943
הוצאות תפעוליות ואחרות****	**9,007**	8,231	7,972	7,803	7,501
מזה - משכורות והוצאות נילוות[3]	**4,486**	4,577	4,470	4,409	3,912
נתונים נוספים					
רווח נקי למניה המיוחס לבעלי המניות של הבנק - בסיסי (בש"ח)	**5.72**	5.50	4.89	3.68	1.62

* לרבות הפרשה בגין יתרות חוץ-מאזניות.

** החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) בדרך של מכאן ולהבא. לעניין זה:
1. שיעור יתרת ההפרשה הכוללת להפסדי אשראי מתוך אשראי לציבור ליום 1 בינואר 2022 לאחר יישום הוראת CECL הינו 1.80%.
2. שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מתוך אשראי לציבור ליום 1 בינואר 2022 לאחר יישום הוראת CECL הינו 1.51%.
3. בוטל המונח אשראי פגום ובמקומו מוצג אשראי לא צובר. מספרי ההשוואה לתקופות קודמות לא הוצגו מחדש. במידה ולצרכי נוחות מספרי השוואה היו מוצגים מחדש (משמע, חובות צוברים שסווגו בעבר כחובות פגומים, על-פי ההוראות החדשות לא היו נכללים במסגרת החובות שאינם צוברים), שיעור האשראי לציבור לא צובר או בפיגור של 90 יום או יותר מתוך האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2021 היה 1.13%.

*** כולל הוצאה בגין בנקים וממשלות.

**** בשנת 2024 כולל עלויות בסך של כ-600 מיליון ש"ח בגין תכנית התייעלות, אשר נכללו בסעיף הוצאות אחרות.

(1) אינו כולל הוצאות בגין הפרשות בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאיים ו-FIFA, השפעת סגירת הפעילות הפרטית בחו"ל, רווח או הפסד מהיפרדות מישראכרט והפסד מירידת-ערך בגין השקעת הבנק בבנק פוזיטיף.

(2) רווח מימוני, נטו כולל הכנסות ריבית, נטו והכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

(3) סווג מחדש.

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן של קבוצת בנק הפועלים (המשך)

	ליום 31 בדצמבר				
	2024	2023	2022	2021	2020
	במיליוני ש"ח				
נתונים עיקריים מהמאזן					
סך-הכל נכסים	**720,844**	686,530	665,353	638,781	539,602
מזה - מזומנים ופיקדונות בבנקים	**117,053**	107,730	133,424	189,283	138,711
ניירות-ערך	**121,838**	127,122	107,400	71,105	71,885
אשראי לציבור, נטו	**443,483**	407,381	388,727	352,623	301,828
סיכון אשראי בעייתי, נטו*	**7,807**	7,814	6,487	7,926	9,754
אשראי לציבור שלא צובר הכנסות ריבית (NPL)*	**2,678**	4,012	3,444	2,897	3,208
סך-הכל התחייבויות	**662,694**	634,100	618,850	596,034	499,703
מזה - פיקדונות הציבור	**574,285**	554,595	532,588	525,072	435,217
פיקדונות מבנקים	**10,837**	9,085	8,696	11,601	6,591
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	**20,190**	21,800	26,866	25,582	23,490
הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	**58,150**	52,430	46,502	42,735	39,873
נתונים נוספים					
מחיר מניה לסוף שנה (בש"ח)	**44.0**	32.9	31.7	32.1	22.0
	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
	2024	2023	2022	2021	2020
סך-הכל דיבידנד למניה (בש"ח)**	**1.73**	1.69	1.10	1.11	0.54[1]
מספר משרות ממוצע	**8,471**	8,602	8,562	8,694	9,027

* החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) בדרך של מכאן ולהבא. במסגרת זו בוטל המונח אשראי פגום ובמקומו מוצג אשראי לא צובר. בנוסף, הלוואות לדיור בפיגור של 90 יום או יותר מסווגות כאשראי לא צובר. במידה ויתרת האשראי לציבור שלא צובר הכנסות ריבית (NPL) ליום 31 בדצמבר 2021 הייתה מוצגת מחדש יתרתה הייתה 3,955 מיליוני ש"ח. כמו-כן, במידה וסיכון האשראי הבעייתי נטו היה מוצג מחדש, יתרתו ליום 31 בדצמבר 2021 הייתה 7,796 מיליוני ש"ח.

** דיבידנד בגין השנה הרלוונטית (לא כולל רכישה עצמית של מניות, כמפורט בפרק הון, הלימות הון ומינוף להלן).

(1) שולם כדיבידנד בעין במניות, חושב בהתבסס על שווי מניות ישראכרט ביום 8 במרץ 2020 (10.91 ש"ח).

מדדי ESG עיקריים - סביבה, חברה וממשל

בנק הפועלים מהווה חלק בלתי נפרד מהכלכלה ומהחברה בישראל וכארגון פיננסי גדול, יש לו השפעה משמעותית על הסביבה והקהילה שבהן הוא פועל. מתוך אחריות זו, הבנק משלב שיקולים חברתיים, סביבתיים ושיקולי ממשל במסגרת פעילותו העסקית, לטובת כלל מחזיקי העניין, לתמיכה בצמיחתה החברתית והכלכלית של מדינת ישראל ובמהלכים הגלובליים להתמודדות עם שינויי האקלים.

הבנק מדווח מדי שנה (מאז 2008) על פעילויות אלו במסגרת דוח ESG, שנכתב על-פי תקן ה-GRI הבינלאומי והחל משנת 2021, נכתב גם על-פי תקן ה-SASB. החל משנת 2023, דוח ה-ESG של הבנק כולל בתוכו פרק אקלים בהתאם לעקרונות ה-TCFD. כמו-כן, הבנק חתום על אמנת האו"ם UN Global Compact החל משנת 2010.

להלן תמצית המדדים המרכזיים של הפעילויות שהוביל הבנק במהלך 2024 בהיבטי סביבה, חברה וממשל תאגידי.

G - למען הממשל
Governance

S - למען החברה
Social

E - למען הסביבה
Environmental

Environmental - סביבה

הבנק מחויב לסייע בהתמודדות עם משבר האקלים ולתמוך במעבר לכלכלה דלת פחמן, בין היתר, באמצעות מימון והשקעות בפרויקטים המקדמים סביבה ירוקה, ניהול סיכוני סביבה ואקלים והפחתת טביעת הרגל הפחמנית הנובעת מפעילות הבנק. לפרטים בדבר ניהול סיכוני סביבה ואקלים, ראו פרק סקירת הסיכונים להלן.

- **כ-32.0 מיליארד ש"ח -** היקף יתרות האשראי (מאזני וחוץ-מאזני) ליום 31 בדצמבר 2024 (28.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023), שהוענק לפרויקטים המקדמים סביבה ירוקה בתחומים הבאים: אנרגיות מתחדשות, בנייה ירוקה, תחבורה נקיה, התייעלות אנרגטית וטיפול בפסולת ומים.
- **כ-500 מיליון ש"ח -** סך מסגרת ההשקעות (כולל התחייבות להשקעה) בפרויקטים של אנרגיות מתחדשות ליום 31 בדצמבר 2024 (539 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023) באמצעות פועלים אקוויטי.
- **28 tCO_2e -** עצימות הפליטות לכל מיליון ש"ח אשראי בשנת 2023 (בהשוואה ל-30 tCO_2e בשנת 2022). כמו-כן, בשנת 2023 המדידה כללה לראשונה גם את תיק האשראי של החטיבה הקמעונאית.
- **23.4% -** שיעור צמצום טביעת הרגל הפחמנית הנובעת מהפעילות התפעולית של הבנק בשנת 2024 ביחס לשנת 2020. צמצום של 6.5% בשנת 2024 (ביחס לשנת 2023).

Social - חברה

הבנק שואף לייצר השפעה מיטיבה על החברה והקהילה בישראל. כחלק משאיפה זו הבנק מקדם צמיחה של עסקים קטנים באמצעות פתרונות מימון, ליווי מקצועי וכלים תומכים, מטפח סביבת עבודה מעצימה, מקדם נגישות, תעסוקה מגוונת, והעצמה פיננסית בקרב הציבור הרחב. תקופות חירום ומלחמה מעצימות את מחויבות הבנק להתנהל באופן ערכי ואחראי ולכן השנה הבנק הגביר את פעילותו לטובת תמיכה בחברה ובקהילה, ומתן הקלות ללקוחותיו בהתמודדות עם השלכות המלחמה.

- **447 מיליון ש"ח -** סך ההטבות וההקלות שהציע הבנק ונוצלו על-ידי לקוחותיו עם פרוץ המלחמה כדי לסייע להם בהתמודדות עם השלכות המלחמה.
- **750 מיליון ש"ח -** היקף הקרן שהקים הבנק בחודש אוקטובר 2023 לטובת מתן הלוואות גישור עד שלושה חודשים ללא ריבית וללא עמלות על מנת לסייע ללקוחותיו בהתמודדות עם השלכות המלחמה. הקרן הסתיימה ביום 30 בספטמבר 2024 לאחר שנוצל כל הסכום שהוקצב לה.

- **34.5 מיליארד ש"ח -** סך יתרת האשראי למגזר העסקים הקטנים ליום 31 בדצמבר 2024 (32.7 מיליארד ש"ח בסוף 2023).
- **TOP 10 -** הבנק מדורג במקום ה-9, בפעם הרביעית ברציפות, בסקר 'BDI' לדירוג 100 החברות שהכי טוב לעבוד בהן (בסקר שהתפרסם בחודש ספטמבר 2024).
- **13.8%** מעובדי ועובדות הבנק משתייכים לאוכלוסיות מגוונות הנמצאות בתת ייצוג בשוק העבודה (13.6% בשנת 2023).
- **כ-51.4 מיליון ש"ח -** היקף ההשקעה של הבנק בשנת 2024 באמצעות 'פועלים בקהילה' (וכולל 'המרכז לצמיחה פיננסית'), שפועלת לצמצום פערים חברתיים וכלכליים ויצירת שוויון הזדמנויות בישראל כבר למעלה מ-40 שנה (45.8 מיליון בשנת 2023).
- **כ-29 מיליון ש"ח** תרומת הבנק לקרן בניהול הסוכנות היהודית לסיוע לאוכלוסיית משרתי מילואים בעלי עסקים קטנים ונשותיהם.
- **100 מיליון ש"ח להקמת 'קרן תקומה' -** קרן סיוע ייעודית שפועלת לחיזוק ופיתוח חוסן אישי, קהילתי וכלכלי של אנשים, קהילות ועסקים בנגב המערבי. בשנת 2024 הוקצו כ-47 מיליון ש"ח מכספי הקרן, לטובת מיזמים של חינוך וליווי פצועי צה"ל מרגע הפציעה ועד לתעסוקה וחיים מלאים בקהילה.
- **68,300 שעות התנדבות** הושקעו בפעילויות שאורגנו על-ידי 'פועלים בהתנדבות'.
- **מעל מיליון איש** לקחו חלק בפעילויות 'המרכז לצמיחה פיננסית' בשנת 2024 אשר מעביר הרצאות פרונטליות, מקנה כלים וידע באמצעות אתר יעודי והשנה אף הפעיל חמ"לים בחירום למענה על שאלות.

Governance - ממשל תאגידי

הבנק פועל בהתאם לעקרונות ממשל תאגידי כפי שאלו משתקפים בסביבה החקיקתית והרגולטורית, תוך הקפדה על הוגנות ושקיפות כלפי מחזיקי העניין. לצד זאת, מתנהל הבנק לאורם של הערכים והעקרונות התרבותיים אשר מעוגנים בקוד האתי ובחזון הבנק.

- **40% -** שיעור הנשים בדירקטוריון (בדומה לשנת 2023).
- **57.3%** מבין כלל הדרג הניהולי בבנק הן מנהלות (56.8% בשנת 2023), 39.6% מנהלות בקרב הדרג הניהולי הבכיר (41% בשנת 2023).
- **44.5% -** ציון מדד מחוברות העובדים לבנק (ירידה קלה של 1.7% ביחס לסקר של מדד השינוי הארגוני לשנת 2023).
- **50.6 -** ציון מדד NPS המודד את מידת הנכונות של הלקוחות להמליץ על הבנק (בסקרים צמודי שירות). בשנת 2024 בוצע שינוי באופן המדידה, ועל כן, קיים קושי להשוות לביצועי 2023 (47.8).

כחלק מהשאיפה להמשיך לייצר אימפקט חברתי וסביבתי גם בשנים הבאות, הבנק הגדיר יעדי ESG לשנת 2030:
בהיבט הסביבתי, הבנק שואף להגדלת המימון וההשקעות בפרויקטים המקדמים סביבה ירוקה לצד הפסקת מימון והשקעות בפרויקטים חדשים של חיפוש והפקת פחם ונפט, וכן לבצע תהליך הפחתה מדורג של ההחזקות בחברות אלו בתיק הנוסטרו, עד לאיפוס בשנת 2026. כמו-כן, הבנק ינהל את סיכוני הסביבה והאקלים בפעילותו העסקית, יתמוך בלקוחותיו במעבר לכלכלה דלת פחמן וימשיך לפעול להפחתת המדרך הפחמני שלו. בהיבט החברתי, הבנק שואף לקדם שוויון מגדרי באמצעות העלאת הייצוג הנשי בהנהלה הבכירה ולקדם גיוון תעסוקתי, באמצעות העלאת שיעור עובדות ועובדי הבנק מאוכלוסיות מגוונות.

1.4. סיכום תוצאות הפעילות ואירועים מרכזיים בתקופת הדוח

שנת 2024 התאפיינה באירועים משמעותיים, אשר ליוו את פעילות הבנק והשפיעו על תחומי הליבה שלו. הבנק המשיך ביישום התכנית האסטרטגית כמפורט לעיל, להתאים את עצמו לשינויים בכלכלה המקומית והגלובלית, ולתמוך בלקוחותיו ובקהילה בעתות משבר.
להלן תיאור האירועים העיקריים שליוו את פעילות הבנק בשנת 2024:

סיכום תוצאות הפעילות העסקית

הבנק מסכם את שנת 2024 עם רווח נקי של כ-7.6 מיליארד ש"ח ותשואה להון בשיעור של 13.8% תיק האשראי צמח בשיעור של 8.9%, הצמיחה התבטאה בכלל מגזרי הפעילות, תוך איזון בין מרכיבי סיכון, צמיחה ורווחיות ובהלימה לאי הוודאות בשווקים. יחס ההון רובד 1 של הבנק הינו 11.8% המעיד על מצבו הפיננסי האיתן של הבנק ועודפי ההון המשמעותיים אל מול דרישות ההון השונות.

רכישה עצמית של מניות וחלוקות דיבידנד

במהלך השנה הכריז הבנק על דיבידנד מצטבר במזומן בסכום של כ-2.3 מיליארד ש"ח בגין רווחי שנת 2024. כמו-כן, בחודש אוגוסט 2024 דירקטוריון הבנק אימץ תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק (BUYBACK) בהיקף של עד מיליארד ש"ח, במסגרתה יושמו שלושה שלבים (מתוך הארבעה) בהיקף כולל של כ-750 מיליון ש"ח. סך החלוקה בגין רווחי 2024 מסתכמת לכ-3.1 מיליארד ש"ח, המהווה כ-40% מרווחי השנה.

שינויים בהנהגת הבנק

בחודש מאי 2024 הודיע מנכ"ל הבנק דאז דב קוטלר לדירקטוריון על כוונתו לסיים את כהונתו בבנק לאחר כ-5 שנות כהונה. ביום 30 ביוני 2024 החליט דירקטוריון הבנק, בהמלצת ועדת איתור, למנות את ידין ענתבי למנכ"ל הבנק והמינוי נכנס לתוקף ביום 15 באוגוסט 2024. כמו-כן, בסוף ספטמבר 2024 הצטרפו שני חברי הנהלה חדשים. פזית גרפינקל, מונתה למשנה למנכ"ל הבנק והממונה על החטיבה הקמעונאית והחליפה את דלית רביב, אשר פרשה מהבנק. עדי דאובר, מונה למשנה למנכ"ל הבנק והממונה על חטיבת שווקים פיננסיים והחליף בתפקידו את ידין ענתבי, שכאמור מונה למנכ"ל הבנק.
ביום 26 בינואר 2025 בחר דירקטוריון הבנק בנעם הנגבי לכהונת יו"ר הדירקטוריון של הבנק והמינוי נכנס לתוקף ביום 18 בפברואר 2025. נעם הנגבי החליף בתפקידו את ראובן קרופיק שסיים ביום 17 בפברואר 2025 את כהונתו כיו"ר הדירקטוריון ו-9 שנות כהונה כדירקטור בבנק.

חיזוק וביסוס אפליקציית bit

bit ממשיכה להוביל את תחום אפליקציות התשלומים בישראל ומשרתת כיום כ-3.3 מיליון משתמשים פעילים. הבנק השיק השנה אפשרות לניהול יתרות במסגרת חשבון תשלום באפליקציה בממשק חדש נוח ומתקדם יותר. בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2025, תחול עמלה בשיעור קבוע על משתמשים מקבלי תשלומים באפליקציית bit מעבר לסף פעילות (סך קבלת תשלומים במצטבר) של 25,000 ש"ח לשנה קלנדרית.

מלחמת חרבות ברזל והשפעתה על המשק

עם פרוץ המלחמה ועל מנת לתמוך בלקוחות הבנק בהתמודדות עם השלכותיה, הבנק הודיע על סדרת הטבות משמעותית ללקוחותיו בתחומי המשכנתאות, ההלוואות, הפיקדונות והעמלות, תוך הבחנה בין לקוחות המעגל הראשון אשר מושפעים באופן ישיר מהמלחמה לבין שאר האוכלוסייה. ההטבות הן בהתאם למתווה שפרסם הפיקוח על הבנקים וכן הטבות נוספות מעבר למתווה. סך ההטבות שהוענקו על-ידי הבנק ונוצלו על-ידי הלקוחות עד כה במסגרת ההתמודדות עם השלכות המלחמה מסתכם בכ-447 מיליון ש"ח.
במטרה לסייע בשיקום החיים הקהילתיים של המשפחות והעסקים ביישובי עוטף עזה, הבנק החליט להעניק סיוע בסך של עד 100 מיליון ש"ח באמצעות הקמת קרן "פועלים לתקומה" ועד כה תוקצבה תמיכה בהיקף של 47 מיליון ש"ח, במיזמים בתחום החינוך והחוסן הקהילתי. בנוסף, הבנק הגדיל את תקציב תרומותיו באמצעות "קרן פועלים בקהילה" לטובת שיקום וחיזוק החוסן האישי, הקהילתי והכלכלי בערים וביישובים בצפון הארץ שנפגעו קשות במלחמת חרבות ברזל בהתווסף למגוון הפרויקטים החברתיים בהם תומכת קרן "פועלים בקהילה" באזור הצפון מאז היווסדה בשנת 1982 ובאופן מוגבר מאז תחילת המלחמה.

תכנית התייעלות

בתום שנת 2024 הכריז הבנק על תכנית התייעלות המבוססת על פרישה מרצון לשנים 2025-2028. התכנית נשענת על יעדי התכנית האסטרטגית של הבנק, במיקוד של שיפור ביעילות התפעולית ושיפורים במודלי ההפעלה כחלק מהיערכות הבנק לשינויים המתרחשים בעולם הבנקאות. התכנית כוללת צמצום מצבת כוח האדם בכ-770 עובדים. תכנית ההתייעלות צפויה להביא בסיומה לחיסכון בהוצאות של כ-300 מיליון ש"ח בשנה, לפני השפעת המס. בגין התכנית האמורה נרשם גידול חד פעמי בהוצאות האחרות בסך של כ-600 מיליון ש"ח בדוחות לשנת 2024.

ריכוז מבנה ההנהלה הראשית ומעבר לפועלים סנטר

הבנק בשלבים מתקדמים של פרויקט הקמת בניין מטה מרכזי, במסגרתו תרוכז פעילות ההנהלה במתחם חדשני ומתקדם במרכז תל-אביב. ריכוז היחידות בבניין אחד צפוי לתרום תרומה משמעותית להגברת ממשקי העבודה והסינרגיה בין היחידות, כמו גם ערכים תרבותיים בהיבט זה. המעבר מתוכנן להתחיל במהלך המחצית השנייה של שנת 2026. המעבר יאפשר בעתיד פינוי נכסים קיימים ומימושם בבוא העת ובהתאם הבנק מקדם את השבחת הנכסים ותוספת זכויות בגין מבני הנהלה מרכזיים.

1.5. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

הבנק מבצע בחינה מקיפה להערכת הסיכונים אליהם הוא חשוף ואומד את המהותיות שלהם. במסגרת תהליך ה-ICAAP (תהליך פנימי להערכת הלימות ההון) הבנק הגדיר את הסיכונים הבאים כסיכונים מהותיים: סיכון אשראי, סיכון ריכוזיות, סיכון שוק, סיכון השקעה, סיכון תפעולי (לרבות סיכון IT וסיכון סייבר), סיכון צד נגדי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון נזילות, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי-תחרותי, סיכון רגולטורי, סיכון ציות וסיכון מודל. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והם: סיכון משפטי, סיכון כלכלי (אשר יכול להתממש דרך סיכוני אשראי, השקעה, שוק ועוד), וסיכון סביבתי.

למידע נוסף על הסיכונים ככלל ועל פוטנציאל השפעות מלחמת חרבות ברזל ראה פרק סיכונים מובילים ומתפתחים, פרק השלכות מלחמת חרבות ברזל ופרק סקירת הסיכונים להלן והדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2024.

1.6. מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוחות אלו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות (אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים), מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך התשכ"ח-1968. תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, שינויים רגולטוריים, שינויים חשבונאיים ושינויים בכללי המיסוי, וכן שינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק, ואשר עשויים להביא לאי התממשות ההערכות ו/או לשינויים בתכניות העסקיות של הבנק. מידע צופה פני עתיד מאופיין בדרך כלל במילים או בביטויים כגון: "תחזית", "תכנית", "יעד", "אומדן סיכון", "תרחיש", "תרחיש קיצון", "הערכת סיכון", "קורלציה", "התפלגות", "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות", "צריך", "יכול", "יהיה" וביטויים דומים להם. ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים, בין היתר, שינויים בפרמטרים הבאים: מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובחו"ל, שיעורי אינפלציה, הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון, החשיפה לסיכונים פיננסיים, איתנות פיננסית של לווים, התנהגות המתחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, המצב הביטחוני בישראל, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כוח אדם, ובתחומים אחרים אשר יש להם השפעה על פעילות הבנק ועל הסביבה בה הוא פועל, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה ודאית.

מידע זה משקף את נקודת המבט הנוכחית של הבנק בנוגע לאירועים עתידיים. נקודת מבט זו מבוססת על הערכות, ולכן נתונה לסיכונים, לחוסר ודאות, ואף לאפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו בכלל, או יתממשו באופן חלקי בלבד, ואף שההתפתחויות בפועל תהיינה הפוכות מאלו שנצפו.

המידע המוצג בדוחות נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בידיעת הבנק והמבוסס, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד הבינוי והשיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם.

2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

2.1. מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

2.1.1. סקירה כלכלית ופיננסית

הפעילות הכלכלית במשק הישראלי

מלחמת חרבות ברזל שיבשה את הפעילות הכלכלית במשק, ולא אפשרה למשק לחזור לתוואי הצמיחה הרגיל. בסיכום שנת 2024 התוצר גדל בשיעור של 1.0%, והתוצר לנפש התכווץ ב-0.3%. הפגיעה בתוצר בלטה בענפים ספציפיים, כמו בנייה ותיירות, וכן באזורים גיאוגרפיים הסמוכים לגבול, שפונו לרוב מתושביהם. קיים פער גדול בין הנתונים המשקפים ירידה בתוצר לנפש, לבין מצבם הפיננסי של משקי הבית והעסקים, שנותר יציב ובמקרים מסוימים אפילו השתפר. פער זה מוסבר, בין השאר, במדיניות תקציבית מרחיבה, שהגדילה את הכנסות משקי הבית וייצבה את מצב העסקים, באמצעות פיצוי לאוכלוסייה שפונתה או הגדלת תקציבים שלא קשורה באופן ישיר למלחמה. נתוני שוק העבודה משקפים אף הם מצב של משק יציב ולא סטגנציה כלכלית. שיעור האבטלה נותר יציב לאורך השנה ברמה ממוצעת של 3.0%, והיקף העובדים שנעדרו משוק העבודה מסיבות כלכליות (בעיקר מפונים) ירד באופן ניכר, עד למספרים שדומים לאלו של טרום המלחמה. בחודש נובמבר 2024 נכנס לתוקפו הסכם הפסקת אש בלבנון, אם כי צה"ל נשאר בינתיים בדרום לבנון. אינטנסיביות הלחימה ברצועת עזה פחתה אף היא. בחודש ינואר 2025 הוכרזה הפסקת אש גם ברצועת עזה, בעקבות חתימת הסכם בעל מספר שלבים שכולל השבה של חטופים. הסכמים אלו עצרו את ירי הטילים לישראל גם מחזיתות נוספות. הפסקת האש מאפשרת חזרה מדורגת של אזרחים לאזורים אלו, וגם חברות תעופה זרות חידשו את הקווים לישראל. הפעילות בענף הנדל"ן נפגעה בשנה האחרונה, בשל היעדר עובדים פלסטיניים, יציאה של עובדים זרים, והגבלות על הפעילות בכלל בחלק מהזמן. הגבלות אלו הביאו להאטה בקצב התחלות הבנייה שהסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה בכ-45 אלף יחידות, לעומת 50 אלף בתקופה המקבילה ב-2023. כמו-כן, המחסור בכוח אדם הביא להתמשכות זמן הבנייה הממוצע, והאטה ניכרת בקצב סיומי הבנייה. במהלך השנה חלה הקלה במגבלת כוח האדם עם הצטרפותם לענף של עובדים זרים וישראלים נוספים. היקף העסקות בדירות חדשות עלה בשיעור חד של 65% בשנה החולפת, זאת חרף המלחמה והיוותרות הריבית ברמה גבוהה. מחירי הדירות עלו בשנה החולפת בשיעור של 7.3%, ומחירי הדירות החדשות בשיעור מתון יותר של 3.4%. יש לציין, שייתכן שמדידת המחירים הושפעה מעסקות בהן עלויות המימון סובסדו על-ידי היזמים.

3.4%
שיעור עליית המדד

+0.5%
שיעור השינוי בשע"ח $

התפתחויות בכלכלה העולמית

במהלך שנת 2024 האינפלציה בעולם הוסיפה לרדת והגיעה לרמה שאפשרה לבנקים המרכזיים להתחיל להפחית באופן מתון את הריביות. על אף סביבת הריבית הגבוהה שנרשמה לאורך השנה, הפעילות הכלכלית נותרה איתנה יחסית ושנת 2024 הסתיימה עם צמיחה גלובלית גבוהה מהערכות המוקדמות, אם כי תוך שונות בין אזורים שונים בעולם. כלכלת ארצות-הברית בלטה לאורך השנה עם שיעורי צמיחה גבוהים, ובגוש האירו נרשמה צמיחה מתונה בלבד. שוקי העבודה הוסיפו להתאפיין בעודף ביקוש לעובדים, אם כי בארצות-הברית ניכרה התקררות מסוימת לקראת סוף השנה וקצב יצירת המשרות החדשות הואט. בסיכום שנת 2024, התוצר העולמי צמח, על-פי הערכות של קרן המטבע הבינלאומית בכ-3.3%. כלכלת ארצות-הברית צמחה בשנת 2024 בשיעור של 2.8% ובגוש האירו נרשמה צמיחה בשיעור של 0.7% בלבד. כלכלת סין צמחה בקצב של 5.0%. בבחירות לנשיאות בארצות-הברית שנערכו בתחילת חודש נובמבר 2024 נבחר דונלד טראמפ, והמפלגה הרפובליקנית זכתה ברוב בשני בתי הנבחרים. כהונתו השנייה של הנשיא טראמפ בבית הלבן נפתחה עם חקיקה רחבה בנושאים מרכזיים כמו מדיניות הגירה ומכסים. צעדי הממשל בארצות-הברית והתגובות הצפויות להם מגבירים את החשש מפגיעה בסחר העולמי, שיכולה להעיב על הצמיחה בעולם.

האינפלציה בעולם הוסיפה להתמתן במחצית הראשונה של 2024, אך במחצית השנייה של השנה הירידה נבלמה, ונרשמה יציבות יחסית בקצב האינפלציה השנתי בארצות-הברית וגוש האירו. ב-12 החודשים שהסתיימו בדצמבר 2024 קצב האינפלציה השנתי בארצות-הברית התמתן ל-2.9% וללא מזון ואנרגיה הוא ירד לרמה של 3.2%. בגוש האירו האינפלציה השנתית ירדה בדצמבר 2024 ל-2.4% ומדד הליבה ירד ל-2.7%.
על רקע התמתנות האינפלציה, הפחית הפד האמריקני לראשונה בחודש ספטמבר 2024 את הריבית מרמה של 5.5% ל-5.0%. בתחילת חודש נובמבר 2024 נרשמה הורדת ריבית נוספת של הפד לרמה של 4.75%, ובדצמבר ל-4.50%. ה-ECB האירופאי הפחית את הריבית במהלך שנת 2024 ארבע פעמים והיא ירדה מרמה של 4.0% בסוף 2023 ל-3.0% בסוף 2024. בסוף חודש ינואר 2025 הפחית ה-ECB פעם נוספת את הריבית לרמה של 2.75%. השווקים כיום מגלמים ציפייה להמשך הורדות ריבית בעולם בשנה הקרובה, אם כי בקצב מתון בארצות-הברית ומהיר יותר בגוש האירו.

המדיניות הפיסקאלית והמוניטרית

שנת 2024 הסתיימה עם גירעון תקציבי גבוה שהגיע לשיעור של 6.9% מהתוצר, זאת לעומת גירעון תקציבי של 4.1% מהתוצר בשנה הקודמת, ויעד גירעון תוצר של 6.6% שעודכן במהלך השנה בעקבות הגידול בהוצאות המלחמה. ההוצאות גדלו בשיעור חריג של 20.4%, בעיקר בשל הוצאות הביטחון, וההוצאות האזרחיות לטיפול במפונים, פיצוי לעסקים ולמשקי הבית. סך הוצאות הביטחון וההוצאות האזרחיות שנלוות למלחמה הסתכמו מראשיתה ועד סוף 2024 בסך של כ-125 מיליארד ש"ח, ולזה התווספו עוד 18.5 מיליארד מקרן הפיצויים. ההכנסות ממסים גדלו אף הן בשיעור גבוה של 10.5%, זאת כנראה בהשפעה של גורמים כמו עלייה בעסקות נדל"ן, עליות המחירים בשווקים הפיננסיים ועליות מחירים בכלל במשק. יחס החוב הציבורי לתוצר שעמד על 61.3% בסוף 2023 עלה לשיעור של כ-68% בסוף 2024. בחודש דצמבר 2024 אישרה הממשלה תקציב לשנת 2025, שכלל קיצוץ רוחבי והעלאות מסים כמו עלייה במע"מ, ואי הצמדה של מדרגות המס ומיסוי "רווחים כלואים". הגירעון התקציבי לשנת 2025 צפוי לעמוד על-פי התכנון על שיעור של בין 4.4% ל-4.9% מהתוצר. התקציב לשנת 2025 טרם אושר בכנסת. במהלך השנה שלוש חברות דירוג האשראי הבינלאומיות הפחיתו את דירוג המדינה במינונים של נוטץ' אחד עד לשלושה נוטצ'ים. חברת הדירוג מוד'יס החמירה והורידה את הדירוג בשלוש דרגות לרמה של Baa1 עם אופק דירוג שלילי. הפחתות הדירוג הוסברו בהתפתחויות הגיאופוליטיות והשלכותיהן על המשק ועל תקציב המדינה. פרמיות סיכון המדינה עלו מאוד במהלך השנה, והתקרבו לרמה של 2% בשלבים מסוימים. לאחר הפסקת האש בלבנון הפרמיות ירדו בחדות והן עומדות עתה על כ-1.3 נקודות אחוז.

4.5%
שיעור ריבית בנק ישראל

4.5%
שיעור ריבית ה-FED

ריבית בנק ישראל הופחתה בחודש ינואר 2024 ב-0.25% לרמה של 4.50%, ונותרה ברמה זו עד סוף השנה. בנק ישראל ציין בהחלטותיו את חשיבות השמירה על היציבות, כשברקע פרמיות סיכון המדינה היו כאמור גבוהות. כמו-כן, שיעור האינפלציה במרבית השנה היה סמוך או גבוה מהגבול העליון של היעד.
בשנת 2024 לא נעשה שימוש בכלים המוניטריים הנוספים שהוועדה המוניטרית הפעילה עם פרוץ המלחמה. התכנית הממוקדת של הלוואות מוניטריות, לשם הקלה בתנאי האשראי לעסקים קטנים וזעירים שנפגעו מהמלחמה, שהפעיל בנק ישראל בראשית המלחמה, הגיעה לסיומה בסוף חודש ינואר 2024.

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן "הידוע" עלה בשנת 2024 בשיעור של 3.4%. המדד "בגין" עלה בשיעור של 3.2%. מחירי המוצרים הבלתי סחירים עלו ב-3.5%, ומחירי המוצרים הסחירים ב-2.9%. האינפלציה במהלך השנה הושפעה משוק העבודה ההדוק ועליות השכר במשק, כמו גם מהמדיניות הממשלתית המרחיבה. השקל פוחת במהלך שנת 2024 בשיעור של 0.5% מול הדולר האמריקאי, ומול האירו יוסף ב-5.3%, זאת לאור היחלשות האירו בעולם. בנק ישראל לא התערב במסחר בתקופה זו. יתרות מטבע-החוץ עלו במהלך השנה בכעשרה מיליארד דולר והגיעו לכ-214 מיליארד דולר.

שוקי הכספים וההון

בסיכום שנת 2024 נרשמו במרבית מדדי המניות בעולם עליות שערים, בין היתר על רקע הירידה בסביבת האינפלציה שאפשרה לבנקים המרכזיים להתחיל בתהליך הורדת הריבית. עם זאת, עוצמת העליות הייתה שונה מאוד בין האזורים. בארצות-הברית נרשמו עליות שערים חדות, מדד ה-S&P500 בארצות-הברית עלה בשיעור של 23.3% ומדד הנאסד"ק עלה ב-28.6%. מדד המניות האירופי ה-STOXX_EUROPE_50 רשם עלייה מתונה יותר של 8.3%, בין היתר על רקע שיעורי הצמיחה הנמוכים שנרשמו במרבית המדינות ביבשת האירופית. בישראל, מדד ת"א 125 עלה בסיכום שנת 2024 בשיעור גבוה של 28.6%, כשעיקר העליות נרשמו ברבעון האחרון של השנה, לאור הסכם הפסקת האש עם לבנון. ברבעון

האחרון רשם השוק בתל-אביב תשואה עודפת על זו שנרשמה במדדי המניות בעולם. מחזורי המסחר היומיים במניות ובמכשירים המירים בשנת 2024 עלו לרמה ממוצעת של 2.2 מיליארד ש"ח, לעומת רמה ממוצעת של 2.0 מיליארד ש"ח בשנת 2023, בעיקר על רקע עלייה במחזורים בחודשיים האחרונים של השנה. בשוקי אגרות-החוב נמשכה התנודתיות הגבוהה. תשואת איגרת-החוב הממשלתית לטווח של עשר שנים בישראל עלתה מרמה של 4.09% בסוף שנת 2023 לרמה של 5.15% בתחילת חודש יולי 2024, על רקע חשש מהתרחבות המלחמה בצפון, אך התמתנה לרמה של 4.47% בסוף שנת 2024. תשואת איגרת החוב לעשר שנים בארצות-הברית עלתה במהלך השנה מרמה של 3.88% לרמה של 4.57% בסוף שנת 2024, תוך תנודתיות רבה במהלך השנה. מדד אגרות-החוב הממשלתיות השקליות עלה בשנת 2024 ב-2.5% ומדד אגרות-החוב הממשלתיות הצמודות עלה ב-2.3%. במדד אגרות-החוב הקונצרניות הכללי נרשמה עלייה של 6.7% ומרווחי התשואה לעומת אגרות-החוב הממשלתיות ירדו בסוף 2024 לרמה נמוכה של 1.3%, לעומת 2.0% בסוף שנת 2023. גיוסי החוב של החברות הישראליות הלא פיננסיות באמצעות אגרות-חוב עלו בשנת 2024 והסתכמו בכ-65 מיליארד ש"ח, לעומת כ-50 מיליארד ש"ח בשנת 2023. עלייה חדה נרשמה בגיוסי חברות הנדל"ן והם היוו כ-65% מסך גיוסי אגרות-החוב של הסקטור הריאלי בשנת 2024.

תרשים 2-1: תשואות אגרות-חוב ממשלתי, מדד המחירים לצרכן, ריביות ושוק המניות

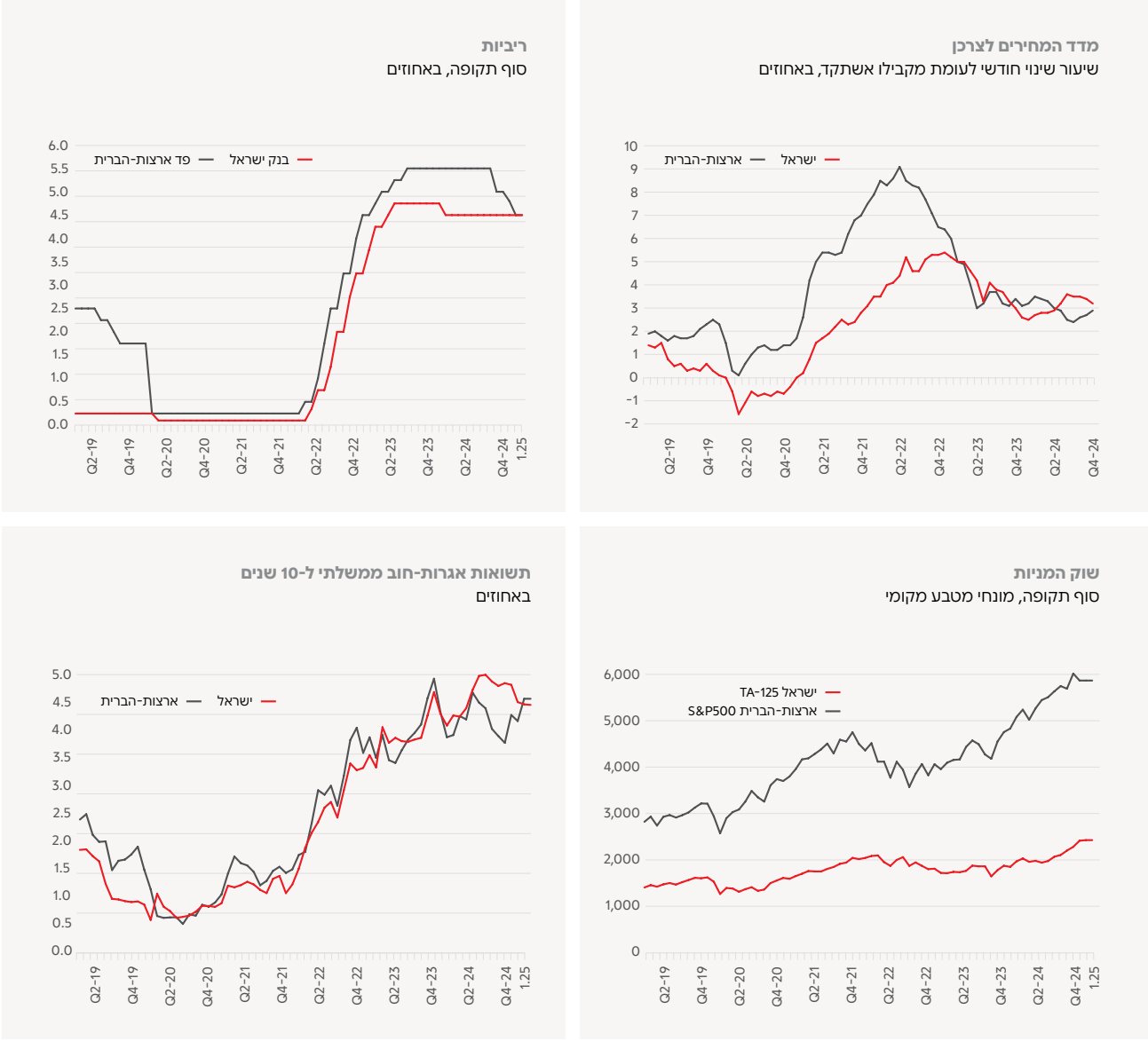

2.1.2. סיכונים מובילים ומתפתחים

בהתבסס על המלצת ה-FSB (המוסד ליציבות פיננסית), סיכון מוביל מוגדר כהתפתחות המתרחשת כיום בסביבת העסקים של הבנק, אשר עלולה להשפיע לרעה על תוצאות הבנק במהלך השנה הקרובה. זאת לעומת סיכון מתפתח אשר ישנה אי ודאות גדולה יותר לגבי מועד גיבושו לכלל התרחשות בעלת השפעה מהותית על אסטרטגיית הבנק.

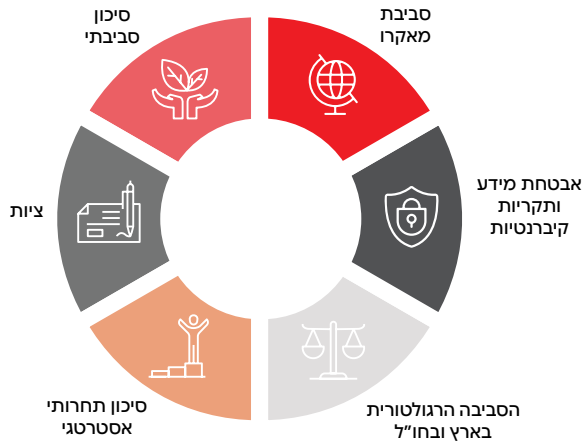

הנהלת הבנק והדירקטוריון דנו בהשפעתם על הבנק של הסיכונים המובילים והמתפתחים המפורטים להלן ובוחנים מעת לעת את הצורך בהתאמת האסטרטגיה העסקית בהתאם להתפתחויות אלה:

- **סביבת המאקרו:** פעילות הבנק תלויה בסביבה העסקית בישראל ובעולם. מצב הכלכלה העולמית, שינויים משמעותיים במדיניות המוניטרית ובעקומי הריבית, תנודתיות בשווקים ושינויים במחירי הנכסים הפיננסיים בארץ ובעולם ובמחירי הנדל"ן והמצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור הינם בעלי פוטנציאל להשפעה על פעילות הבנק. קיימת אי ודאות ביחס להתפתחויות כלכליות עתידיות, בעיקר על רקע התפתחויות אפשריות במצב הביטחוני ונגזרותיו ובכלל זה הגירעון התקציבי. זאת כאשר לסיכונים למשק ששררו טרם מלחמת חרבות ברזל השפעה שלא ניתן להעריך בשלב זה. התכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק כוללת הנחות מסוימות לגבי סביבת המאקרו תוך התייחסות לסיכונים הקיימים בכלכלה הגלובלית ובמשק הישראלי ומאזנת בין שיקולי תשואה לסיכון.

מלחמת חרבות ברזל והמשק בישראל: המלחמה שהחלה ביום 7 באוקטובר 2023 גרמה, בין היתר, לשיבושים משמעותיים בפעילות הכלכלית במשק הישראלי ברבעון הרביעי לשנת 2023. השפעות המלחמה התמתנו באופן ניכר במהלך 2024 נוכח צמצום היקף גיוס המילואים, התמיכה הממשלתית וחזרה הדרגתית של הפעילות הכלכלית לשגרה, על רקע הפסקת אש בצפון בנובמבר 2024, כאשר נכון למועד הדוח מתקיימת גם הפסקת אש בעזה. בסיכום שנת 2024 התוצר גדל בשיעור של 1.0%, והתוצר לנפש התכווץ ב-0.3%. הפגיעה בתוצר בלטה בענפים ספציפיים, כמו בנייה ותיירות, וכן באזורים גיאוגרפיים הסמוכים לגבול, שפונו לרוב מתושביהם. הגירעון התקציבי של הממשלה גבוה, בעיקר בשל המלחמה, והסתכם בשנת 2024 ב-6.9% תוצר. התקציב לשנת 2025, אשר נכון למועד הדוח טרם אושר בכנסת, כולל קיצוץ רוחבי והעלאות מסים, כאשר הגרעון התקציבי צפוי לעמוד על-פי התכנון על 4.4-4.9 אחוזי תוצר. למצב הביטחוני, ובפרט ככל שתתחדש ו/או תתרחב הלחימה, פוטנציאל להשפעה שלילית על שוק העבודה, תקציב המדינה, הגרעון הגדל ועלויות המימון שלו, עקומי הריבית ושערי החליפין, המשק הישראלי, לקוחות הבנק והבנק עצמו. זאת כאשר גם ללא המשך הלחימה, קיצוצי ההוצאות ועליות המסים, הנעשים לאור הגרעון התקציבי, והעובדה שהתקציב לשנת 2025 טרם אושר בכנסת, עלולים להעיב על ההתאוששות הכלכלית.

המלחמה וההתפתחויות הפיסקאליות, הכלכליות והאחרות בעקבותיה העלו את סיכון המדינה, דבר שהתבטא בעליית פרמיית הסיכון של מדינת ישראל בשווקים הפיננסיים ובמספר הורדות דירוג האשראי של המדינה לאורך השנה על-ידי חברות הדירוג. הדירוג עומד על Baa1 (מוד'יס) ו-A (פיץ' ו-S&P), בכולן אופק הדירוג שלילי. הפסקת האש, השוררת למועד הדוח, יכולה להביא לשיפור אופק הדירוג ובהמשך אף לעליית הדירוג עצמו, זאת כאשר גם פרמיית הסיכון של המדינה בשווקים הפיננסיים ירדה לאחרונה. מנגד, התחדשות המלחמה ו/או הרעה פיסקאלית יעלו את הסיכון להפחתות דירוג אשראי נוספות של מדינת ישראל. החל משנת 2021 משתמש הבנק בדירוג S&P למדינות כמדרג יחיד לצרכי מדידת הלימות ההון, ובהתאם, להורדות דירוג על-ידי חברות אחרות, שהתרחשו ו/או עלולות להתרחש, אין השפעה ישירה על יחס ההון של הבנק. הורדות דירוג נוספות של מדינת ישראל על-ידי S&P, ככל שיהיו, ישפיעו באופן ישיר על יחסי הלימות ההון של הבנק רק ככל שהדירוג ירד ל-BBB+ ומטה (היינו הורדה של שני נוטצ'ים מהדירוג הנוכחי של A). ככל שתתרחש ירידת דירוג שכזו, הדבר עלול להביא, נכון ליום 31 בדצמבר 2024, לפגיעה ישירה של 0.36% ו-0.45% ביחס הון עצמי רובד 1 וביחס ההון הכולל, בהתאמה. דירוג הבנקים הישראלים ובכללם הבנק מושפע מדירוג מדינת ישראל. בהמשך להורדות דירוג מדינת ישראל, הורידו חברות אלו את דירוג האשראי ו/או את אופק הדירוג של הבנק. הורדות דירוג הבנקים, שהתרחשו ושעלולות להתרחש בעתיד, עלולות להשפיע על פעילות מוסדות פיננסיים זרים מול הבנקים הישראלים ועל הפעילות הבנקאית הבינלאומית. אין ביכולת הבנק להעריך בשלב זה כיצד יתפתח המצב הביטחוני, את ההשפעות הכלכליות והפיננסיות שלו ואת משכן, ובהתאם קיים קושי להעריך את ההשפעות העתידיות על מצב לקוחותיו של הבנק והבנק עצמו ועל הסיכונים השונים. הבנק פועל לתמיכה בלקוחותיו ובתושבי אזורי הלחימה. לפירוט ראה פרק השלכות מלחמת חרבות ברזל להלן ופרק סקירה כלכלית ופיננסית לעיל.

הכלכלה הגלובלית: האינפלציה בעולם התמתנה במחצית הראשונה של 2024, כאשר ההתמתנות נבלמה בהמשכה של השנה תוך התייצבות האינפלציה. הצמיחה הגלובלית הייתה גבוהה מהצפוי, בדגש על כלכלת ארצות-הברית שהפגינה השנה שיעור צמיחה גבוה. עם זאת, תחזיות קרן המטבע מינואר 2025 צופות התמתנות בשיעורי הצמיחה בעולם. מדיניות הבנקים המרכזיים עודנה מרסנת, אך ככלל התחזיות הן להמשך ירידות ריבית בעולם. המצב הביטחוני בישראל והאירועים במזה"ת ככלל, שמגיעים בהמשך למלחמה באוקראינה ולמתיחויות באזורים נוספים בעולם, מגבירים את המתח הבין גושי. מתח זה, בשילוב צעדים והצהרות של נשיא ארצות הברית ד. טראמפ בדבר הגירה ומכסים והתגובות הצפויות להם בעולם, מגבירים את החשש מפגיעה בסחר העולמי ומהווים סיכון להמשך הצמיחה הכלכלית בעולם.

- **סיכון אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות:** איומי הסייבר המתגברים כלפי גופים פיננסיים מביאים להפניית משאבי התעשייה הבנקאית להתמודדות עם הסיכון. הבנק מבצע בקרות באופן תדיר בכלל הערוצים על מנת למנוע חדירת פוגענים, הפעלת תוכנות זדוניות ומניעת דלף מידע. מעגלי בקרה אלו מורכבים ממספר רב של מערכות אבטחת מידע מתקדמות אשר פרוסות פנימית ברשת הבנק וחיצונית בתור הגנה היקפית. יצוין כי מעבר עובדים לעבודה מרחוק, מעבר למחשוב ענן ודיגיטציה מוגברת בפעילות הבנק ובכללה גידול בעבודה מרחוק מול לקוחות, במקביל לגידול באיומים ובניסיונות תקיפה על הבנק ועל לקוחותיו מעצימים את הסיכון. במסגרת המלחמה גדל מספר מתקפות הסייבר על מטרות בישראל ובכללן הבנק, וגדל היקף ניסיונות ההונאה כנגד הבנק ולקוחותיו, עד כה ללא פגיעה בפעילותו. הבנק פועל במטרה לצמצם את הסיכון.

- **הסביבה הרגולטורית בארץ ובחו"ל:** לרפורמות רגולטוריות מקומיות ובינלאומיות קיימת השלכה על פעילותו העסקית של הבנק בארץ ובחו"ל. בישראל גובשו בשנים האחרונות מספר יוזמות רגולטוריות שעניינן בעיקר הגברת התחרות במערכת הבנקאית בישראל ולצידן קיימות יוזמות רגולטוריות נוספות הנמצאות בשלבי ייזום, אשר חלקן עוסק בהתערבות ישירה במחירים ובריביות (לרבות על יתרות זכות ופיקדונות) במערכת הבנקאית, בפרט ביחס למשקי הבית. במסגרת תיקוני חקיקה להשגת יעדי תקציב המדינה לשנת 2024, לאור המלחמה, אושרה הטלת תשלום מיוחד על הבנקים החל מאפריל 2024 ועד תום שנת 2025 בהיקף של 6% מהרווח שיפיקו מפעילותם בישראל (בשנת 2024 - 4.5% בהתאם לתחולה בחלק מהשנה; בשתי השנים התשלום כפוף לתקרות שנקבעו בחוק). בין ההצעות והצעדים המוצעים הנוספים נכללים: הודעת רשות התחרות בדבר אפשרות הכרזה על בנקים כקבוצת ריכוז ומתן הוראות בנושא, וכן הודעתה לבנקים כי אין בכוונתה להאריך את הפטור מהסדר כובל הנוגע למבנה הבעלות במס"ב המשותף לחמשת הבנקים הגדולים, אשר עתיד לפוג בחודש יוני 2025; התערבות חקיקתית ישירה בריביות פיקדונות, עו"ש ומשכנתאות באמצעות הגשת הצעות חוק פרטיות; תיקוני חקיקה שיזמה רשות ניירות-ערך לגבי יצירת קרנות כספיות הדומות במאפייניהן לפיקדונות, החרגת קרנות כספיות אלו וגם קרנות כספיות הקיימות כיום מחוק הייעוץ והרחבת ערוצי ההפצה שלהן (תיקוני חקיקה אלו עברו בקריאה שנייה ושלישית בכנסת); מתווה מדורג של רישוי ורגולציה לגופים חוץ בנקאיים; פרסום תזכיר חוק על-ידי בנק ישראל בשיתוף עם משרד המשפטים שעניינו תיקון לסעיף 24 בחוק שירותי תשלום במטרה להרחיב את הסדר האחריות של הבנק לגבי הונאות. ההסדר המבוקש מכיל על הבנק אחריות גם במידה והלקוח מסר את הרכיב החיוני כחלק מההונאה; הקמת ועדה לבחינת הטלת מס מיוחד על הבנקים בשנת 2026; ופרסום עקרונות למתווה סיוע ללקוחות לשנים 2025-2026 על-ידי בנק ישראל. להרחבה ראו פרק יוזמות רגולטוריות בדוח ממשל תאגידי. היוזמות והמגמות הרגולטוריות עלולות להשפיע לרעה על המערכת הבנקאית ובכלל זה על הבנק. בשלב זה לא ניתן להעריך את ההשפעות של שינויים אלה על הבנק, ככל שיתרחשו. כמו-כן, ייתכן כי השפעות אלו לא יהיו מיידיות, אלא השפעות איטיות ומתמשכות לאורך זמן, שתגזרנה מתהליכי השינוי ההדרגתי בסביבת הבנק (לקוחותיו, שחקנים בשוק וכדומה), לצד היערכות הדרגתית של הבנק להתאמות הדרושות בפעילותו.
- **סיכון תחרותי-אסטרטגי:** שינויים רגולטוריים ותחרותיים בזירה המקומית, בדגש על מהלכים להגברת התחרות במערכת הבנקאית ובכללם הצעה למתווה מדורג לרישוי ורגולציה לגופים חוץ- בנקאיים, אשר עלולים להגביר את התחרות מצד חברות הביטוח וחברות כרטיסי אשראי בתחומי פעילות בנקאיים, ניוד חשבונות בנק ובנקאות פתוחה, כמו גם תחרות במגזר העסקי, עלולים להשפיע על התוצאות העסקיות של הבנק ובכלל זה על מרווחי האשראי שלו. לצד זאת, תחרות מצד חברות פינטק ובכללן חברות שירותי תשלום ובנקים דיגיטליים ופיתוחן של טכנולוגיות חדשות, שינויים בהתנהגות הלקוחות ומודלים עסקיים חדשים בעולם הפיננסי, עלולים להשפיע משמעותית על המערכת הבנקאית בארץ ובעולם בטווח הבינוני-ארוך. במחצית השניה של שנת 2024 ועם כניסת מנכ"ל הבנק הנוכחי לתפקידו, נבחנו והותאמו המיקודים האסטרטגיים של הבנק לשנים 2025-2028. המיקודים האסטרטגיים שגובשו עוסקים בתחום המכירות, השירות וההוגנות, הדיגיטל, הדאטה, היעילות התפעולית וכן תשתיות ופלטפורמות תומכות, בין היתר, כדי לתת מענה לאיומים אלה (לפרטים ראה סעיף אסטרטגיה עסקית לעיל). הבנק מעדכן את התכנית האסטרטגית מעת לעת.
- **סיכון הציות:** תחת סיכון הציות כלולים, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 308, גם סיכונים הנובעים מתחום הוגנות הבנק כלפי לקוחותיו, ניגוד עניינים, איסור הלבנת הון ומימון טרור (לרבות סנקציות בינלאומיות), מתן ייעוץ ללקוח, הגנה על הפרטיות (למעט היבטים של טכנולוגיית המידע), היבטי מיסוי רלוונטיים למוצרים או שירותים ללקוחות, או הוראות בעלות אופי דומה. התממשות הסיכון בעולם באה לידי ביטוי בהמשך החקירות נגד בנקים בעולם והקנסות המוטלים עליהם בקשר להפרות חוק או רגולציה, כגון בדבר סיוע להעלמות מס ומניעת מימון טרור, הלבנת הון וחקירת מעשי שחיתות. מלחמת חרבות ברזל ומצב החירום מעצימים את סיכוני הציות הנובעים ממימון טרור והלבנת הון. מערך הציות בבנק התאים את פעילותו למצב המלחמה והחירום בשורה של צעדים הממוקדים בין היתר בסיכונים העולים ממצב זה. היקף הסנקציות הבינלאומיות הורחב, בין היתר בשל מלחמת רוסיה אוקראינה ולאחריה מלחמת חרבות ברזל. סנקציות בינלאומיות הוטלו על-ידי ארצות-הברית, בריטניה והאיחוד האירופאי במהלך 2024 על ישראלים יחידים ועמותות בשל פעילות בגדה המערבית. בינואר 2025 הממשל האמריקאי ביטל סנקציות אלה. מערך הציות התאים את פעילותו בשורה של צעדים לרבות ניטור ומעקב לשם צמצום סיכוני הציות הנובעים מאי כיבודן של הסנקציות הבינלאומיות. הבנק מעניק שירותים קורספונדנטים לבנקים פלשתינאים תחת כתבי שיפוי וחסינות שהתקבלו מהמדינה. כתבי השיפוי והחסינות הוארכו מעת לעת ולאחרונה עד ל-30 בנובמבר 2025. הבנק הודיע על הארכה זו לנציגי הבנקים הפלשתינאים, וכי לפיכך המועד להפסקת השירותים, עליה הודיע הבנק עוד ביום 31 במרץ 2024, יידחה עד למועד האמור. הבנק נערך לתרחיש הפסקת השירותים, ככל שיידרש, ולסיכונים הנלווים לתרחיש זה.

- **סיכון סביבתי:** בשנים האחרונות גברה ההבנה בעולם, כי אפשרות של התממשות סיכונים סביבתיים וסיכוני אקלים תפגע בכלכלה ובמקרים קיצוניים עלולה להביא לפגיעה משמעותית בבנקים ובמערכת הפיננסית כתוצאה מהתממשות סיכונים פיננסיים ולא-פיננסיים בטווח הארוך. השפעות אלו יכולות לבוא לידי ביטוי גם במסגרת הסיכונים האחרים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי בפעילותו, כמו סיכון אשראי (דרך ההשפעה על החוסן הפיננסי של לווים ושווי ביטחונות), סיכון שוק והשקעה, סיכון תפעולי, סיכון משפטי, סיכון מוניטין ועוד. לסיכונים אלו, בדגש על סיכוני האקלים והשפעת תהליכי המעבר לכלכלה מעוטת פליטת גזי חממה, יש מאפיינים ייחודיים של חוסר ודאות. בשלב זה מוקדם להעריך את פוטנציאל ההשפעות ארוכות הטווח של שינויים אלו על הבנק.

לפרטים נוספים בדבר השלכות מלחמת חרבות ברזל ראה הפרק להלן.

לפרטים בדבר הליכים משפטיים ראה ביאור 25 בדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה על פעילות הבנק בתקופת הדיווח ראה דוח ממשל תאגידי.

2.1.3. השלכות מלחמת חרבות ברזל

ביום 7 באוקטובר 2023 פתח ארגון חמאס במתקפת טרור רצחנית על מדינת ישראל, כאשר במהלך 2024 התנהלה לחימה בעצימות משתנה במספר זירות רב. נכון למועד פרסום הדוח מתקיימת הפסקת אש בצפון ובעזה, חטופים רבים עדיין מוחזקים בידי חמאס וחלק מתושבי הצפון והדרום הקרובים לאזורי העימות טרם חזרו לבתיהם. טרם הפסקת האש גברו הקולות בעולם שקראו להפסקת המלחמה ו/או לצמצום קשרים כלכליים עם ישראל.

השפעות המלחמה על הפעילות הכלכלית התמתנו באופן ניכר במהלך 2024 נוכח צמצום היקף גיוס המילואים, התמיכה הממשלתית וחזרה הדרגתית של הפעילות הכלכלית לשגרה. בסיכום שנת 2024 התוצר גדל בשיעור של 1.0%, והתוצר לנפש התכווץ ב-0.3%. הפגיעה בתוצר בלטה בענפים ספציפיים, כמו בנייה ותיירות, וכן באזורים גיאוגרפיים הסמוכים לגבול, שפונו לרוב מתושביהם. הגירעון התקציבי של הממשלה גבוה, בעיקר בשל המלחמה, והסתכם בשנת 2024 ב-6.9% תוצר. התקציב לשנת 2025, אשר נכון למועד הדוח טרם אושר בכנסת, כולל קיצוץ רוחבי והעלאות מסים, כאשר הגרעון התקציבי צפוי לעמוד על-פי התכנון על 4.9-4.4 אחוזי תוצר. קיימת אי ודאות משמעותית ביחס להתפתחויות כלכליות עתידיות, הן לאור התפתחויות אפשריות במצב הביטחוני ובמלחמה ונגזרותיה והן לאור גורמים פוליטיים, מקומיים ועולמיים, וגורמים כלכליים, ובכללם הגירעון התקציבי.

למצב הביטחוני, ובפרט ככל שתתחדש ו/או תתרחב הלחימה, פוטנציאל להשפעה שלילית על המשק הישראלי, לקוחות הבנק והבנק עצמו. בין הסיכונים האפשריים במקרה שכזה ניתן למנות ירידה אפשרית בצריכה הפרטית, ירידה בהשקעות במשק ובכללן השקעות זרות והשקעות בהיי-טק, צמצום או ניתוק של קשרים כלכליים, ירידה בתוצר, גרעון תקציבי משמעותי, העלאות מסים נוספות, הורדות נוספות של דירוג האשראי של המדינה ושל הבנק, עליית פרמיית הסיכון של המדינה ו/או עלויות החוב הממשלתי, ירידה בפדיון בחלק מענפי המשק, פגיעה בענפי התיירות והבנייה, ירידת מחירי נדל"ן, עלייה באבטלה, פגיעה בעסקים, גידול בהפרשות להפסדי אשראי כתוצאה מגורמים אלו, זעזועים בשווקים ובכללם פיחות, ירידות בשוק ההון, שינויים בעקומי התשואה ובריבית הבנק המרכזי שישפיעו על הרווחיות ו/או יחס ההון ועוד. גם ללא המשך הלחימה, קיצוצי ההוצאות ועליות המסים, הנעשים נוכח הגרעון התקציבי, והעובדה שהתקציב טרם אושר, עלולים להעיב על ההתאוששות הכלכלית. אין ביכולת הבנק להעריך בשלב זה כיצד יתפתח המצב הביטחוני, ולא כל שכן את ההשפעות הכלכליות, הפיסקאליות והפיננסיות על המשק ואת משכן, ובהתאם קיים קושי להעריך את ההשפעות העתידיות על מצב לקוחותיו של הבנק ועל הבנק עצמו. הכלכלה הישראלית צברה איתנות פיננסית לאורך השנים שהתבטאה בשורה של פרמטרים כמו חוב ציבורי נמוך, עודפים בחשבון השוטף של מאזן התשלומים ויתרות מטבע-חוץ גבוהות, אשר תומכים בכלכלת המדינה. הבנק נכנס לתקופת המלחמה ברמת רווחיות וביחסי הון, נזילות ומינוף איתנים וממשיך לשמור יחסים אלו ברמות ראויות.

עם פרוץ המלחמה ועל מנת להקל על לקוחות הבנק להתמודד עם השלכותיה, הבנק הודיע על סדרת הטבות משמעותית ללקוחותיו, תוך הבחנה בין לקוחות המעגל הראשון אשר מושפעים באופן ישיר מהמלחמה לבין שאר האוכלוסייה. ההטבות כוללות הטבות בהתאם למתווה שפרסם הפיקוח על הבנקים ובכללן דחיות תשלומים (בחלקן ללא עלות), פטור מריבית על עו"ש חובה ופטור מעמלות עו"ש לאוכלוסיות שהוגדרו ובהתאם לתנאים שונים לתקופה של שלושה חודשים, שהוארכה מאז מספר פעמים בשלושה חודשים נוספים בכל פעם (ולאחרונה הוארכה עד חודש מרץ 2025), כמו-כן העניק הבנק בחלק מהתקופה הטבות נוספות מעבר למתווה. לפרטים נוספים בדבר ההטבות שהבנק העניק ללקוחותיו ראה דוח ממשל תאגידי, פרק מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה. לפירוט הניצול עד כה ופוטנציאל ניצול עתידי ראה טבלה להלן. ההטבות נזקפות לרווח והפסד, במקביל למימושן על-ידי הלקוחות כמפורט בטבלה להלן. הבנק ממשיך לבחון את מדיניות ההטבות וייתכן ויאריך אותה בהתחשב בהמשך המלחמה ו/או התרחבותה ו/או במתווים הרגולטוריים.

במטרה לסייע בשיקום החיים הקהילתיים של המשפחות והעסקים ביישובי עוטף עזה, הבנק החליט להעניק סיוע בסך של עד 100 מיליון ש"ח באמצעות הקמת קרן "פועלים לתקומה". בראש הקרן עומדת ועדה ציבורית, הקובעת את מדיניות הקרן, מקבלת החלטות העוסקות במימון פרויקטים ועוקבת אחר פעילותה באופן שוטף. בראש הוועדה הציבורית עומד אלוף במיל' עמרם מצנע וחברים בה אישי ציבור נוספים ונציגים מהנהלת הבנק. הקרן פועלת לשיקום הקהילות במדינה שנפגעו בעקבות אירועי ה-7 באוקטובר ומלחמת "חרבות ברזל", על מנת להחזיר לקדמותו את החוסן וחיי הקהילה הייחודיים של האזור, בהיבטי חינוך בלתי פורמלי, חוסן רגשי וקהילתי וחוסן כלכלי. חלוקת הסיוע מיועדת להתבצע תוך שלוש שנים מיום הקמת הקרן ועלותה תיזקף לרווח והפסד על פני תקופה זו, בקצב מימושה. במהלך שנת 2024 הודיעה הקרן על סיוע של כ-47 מיליון ש"ח לטובת תמיכה בפצועי "חרבות ברזל" ומיזמים בתחום החינוך והחוסן הקהילתי (תכנית מנהיגות ויזמות עם מכללת ספיר, הוראה מתקנת בבתי ספר בעוטף, הקמת מרכזי מצוינות לגיל הרך, פנימייה חקלאית ומכינות קד"צ בקהילות בנגב המערבי). במהלך הרבעון השלישי של שנת 2024 הקצה הבנק קרן ייעודית נוספת של כ-10 מיליון ש"ח לטובת סיוע לתושבי הצפון. כמו-כן, הבנק פועל לתמוך בצרכיה של החברה והקהילה בישראל בעת המלחמה באמצעות תרומות כספיות, ליווי עסקים ומשקי בית בחסות המרכז לצמיחה פיננסית ובאמצעות מערך ההתנדבות של עובדי הבנק, כאשר כבר החל מיום ה-8 באוקטובר 2023 הקים הבנק מערך חירום והעמיד סיוע חירום לצרכים מיידים בתחומים שונים, פועל באמצעות bit לגיוס תרומות למטרות דומות ותורם באופן שוטף לטובת האזורים הנפגעים. בנוסף, בהתאם למתווה שסוכם במסגרת הליך גיבוש תיקוני החקיקה להשגת יעדי תקציב המדינה לשנת 2024, לנוכח מלחמת חרבות ברזל, תרמה קבוצת הבנק סך של כ-29 מיליון ש"ח לקרן בניהול הסוכנות היהודית לסיוע לאוכלוסיית משרתי מילואים בעלי עסקים קטנים ונשותיהם. כל זאת בנוסף לסיוע לקהילה שהבנק מעניק בשגרה בהיקף של עשרות מיליוני ש"ח בשנה דרך "פועלים בקהילה" שפועלת לצמצום פערים חברתיים וכלכליים ויצירת שוויון הזדמנויות בישראל כבר למעלה מ-40 שנה.

בהיבטי סיכון האשראי, הבנק בוחן באופן שוטף את חשיפתו למלחמה, התפתחות פיגורים בהחזרי אשראי של לקוחות פרטיים ועסקיים, וחשיפתו לענפי משק ולסקטורים הצפויים להיפגע באופן משמעותי. ענפים אלו קשורים בעיקר לתחום התיירות, בינוי ונדל"ן, היי-טק, מימון וחקלאות אשר מרביתם הושפעו מתנאי השוק עוד טרם פרוץ המלחמה. במהלך שנת 2024 חלה עלייה בכמות העסקות ובמחירים בנדל"ן למגורים. מאידך מחסור בכוח אדם לתחום הבינוי, אשר התמתן במידת מה בעקבות כניסתם של עובדים זרים וישראלים נוספים לענף, התייקרות עלויות הבניה והמימון, מבצעי קבלנים לעידוד הביקוש ועודפי היצע בתחום המסחר והמשרדים באזורים מסוימים עשויים להביא לעלייה ברמת הסיכון של ענפי הבינוי והנדל"ן, לפירוט ראה פרק בינוי ונדל"ן בפרק סיכון אשראי להלן. כאמור, למרות הפסקת האש בצפון ועצירת הלחימה בדרום נכון למועד הדוח, אין ביכולתו של הבנק להעריך אם תהיה חזרה ללחימה, הימשכותה והתפתחויותיה ובהתאם את מידת הפגיעה בכל תחום. בשנת 2023 נכללה הגדלה משמעותית של ההפרשה הקבוצתית בגין השפעות צפויות של סביבת ריבית גבוהה ובשל השלכות פרוץ המלחמה. בשנת 2024 ההוצאה נטו להפסדי אשראי הסתכמה בסך של כ-0.7 מיליארד ש"ח, בעיקר עקב המשך ההגדלה של ההפרשה הקבוצתית המשקפת את רמת אי הוודאות הגבוהה ובשל המחיקות האוטומטיות.

הבנק מאפשר ללקוחות לדחות תשלומי הלוואות בהתאם למתווה בנק ישראל או למתווים נוספים שיזם הבנק, לפירוט ראה טבלה להלן. בקשות לדחיית תשלומים של לקוחות החטיבה העסקית נבחנות בקפידה, בהתאם למדיניות הנהוגה בבנק, במטרה להעריך האם הדחיות אינן מעידות על קשיים משמעותיים או מתמשכים של הלווים, ושאינן מעידות על כך שסיכון האשראי של הלווה עלה. בקשה לדחיית תשלומים נבחנת, בין היתר, על בסיס האינדיקטורים הבאים, על-פי הרלוונטיות לענף ולתחום הפעילות של הלווה:

- מצבו העסקי והפיננסי של הלווה טרם המלחמה;
- השפעת המלחמה ומצבו של הלווה במועד הבחינה;
- קיומו של מקור החזר ראשוני ויכולת שירות לחוב;
- שיעור המינוף ביחס לביטחונות;
- התנהלות הלווה בחשבונותיו - האם קיימים פיגורים או חריגות ומה היקף ומשך הפיגור, האם האשראי טרם הבקשה לדחיית תשלומים, ככלל, נפרע כסדרו;
- האם צפוייה תמיכה מן המדינה ובאיזה היקף;
- נתונים תפעוליים רלוונטיים (למשל, שיעורי תפוסה כאשר מדובר בבתי מלון, שיעורי מכירת דירות כאשר מדובר במימון פרויקטי נדל"ן, וכדומה).

ככל שעולה שהבקשה לדחיית חלויות משקפת הרעה במצבו העסקי שמביאה לעלייה בסיכון האשראי של הלווה, נבחן הצורך בסיווג החוב. יתרת האשראי שעבר שינוי בתנאים ללווים בקשיים או דחיית תשלומים ו/או הארכת תקופה שבו הדחייה טרם הסתיימה, נכון ליום 31 בדצמבר 2024, עומדת על כ-2.1 מיליארד ש"ח, ירידה ביחס ל-24.3 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2023.

לפרטים נוספים ולהתייחסות לתרחישים שונים להתפתחות ההפרשה להפסדי אשראי ראה פרק סיכון אשראי להלן.

בהיבטי סיכוני שוק, עם תחילת המלחמה אירעו זעזועים בשווקים, אשר ככלל דעכו מאז. ריבית בנק ישראל הופחתה ב-0.25%. מחיר ביטוח החוב (CDS) של מדינת ישראל, שעלה בתחילת המלחמה חזר מאז כמעט לרמתו המקורית. לזעזועים בשווקים, ככל שיקרו, ובכללם פיחות, ירידות בשוק ההון, שינויים בעקומי התשואה ובריבית בנק ישראל פוטנציאל להשפעה שלילית על יחסי ההון, על רווחיות הבנק ועל השווי ההוגן, כמפורט בפרק סיכוני שוק להלן.

חברות דירוג האשראי הגיבו להתפתחויות - חברות מודי'ס, פיץ' ו-S&P הורידו את דירוג האשראי של המדינה במהלך השנה, הדירוג עומד על Baa1 (מוד'יס) ו-A (פיץ' ו-S&P), בכולן אופק הדירוג שלילי. נכון למועד הדוח לאור הפסקת האש והפסקת המלחמה (אם תתרחש) קיימת אפשרות לשיפור באופק הדירוג. להורדות דירוג נוספות, ככל שתהיינה, עשויות להיות השפעות שליליות, ובכללן: פיחות נוסף, פגיעה אפשרית בנזילות במטבע-חוץ, עלייה בעקומי התשואות של אגרות-חוב ממשלת ישראל ובעקבות כך גידול בעלויות הגיוס של הבנק ופגיעה נוספת ביחס ההון והשלכות פיננסיות שליליות על המשק, לקוחות הבנק ועל הבנק עצמו. הורדות דירוג נוספות של מדינת ישראל על-ידי S&P, ככל שיהיו, ישפיעו באופן ישיר על יחסי הלימות ההון של הבנק רק ככל שהדירוג ירד ל-+BBB ומטה. ככל שתתרחש ירידת דירוג שכזו, הדבר עלול להביא, נכון ליום 31 לדצמבר 2024, לפגיעה ישירה של 0.36% ו-0.45% ביחס הון עצמי רובד 1 וביחס ההון הכולל, בהתאמה. דירוג הבנקים הישראלים ובכללם הבנק מושפע מדירוג מדינת ישראל. בהמשך להורדות דירוג מדינת ישראל, הורידו חברות אלו את דירוג האשראי ו/או את אופק הדירוג של הבנק. הורדות דירוג הבנקים, שהתרחשו ושעלולות להתרחש בעתיד, עלולות להשפיע על פעילות מוסדות פיננסיים זרים מול הבנקים הישראלים ועל הפעילות הבנקאית הבינלאומית.

בהיבט תפעול הבנק, נכון למועד זה ההשפעה על הפעילות התפעולית של הבנק מינורית וכל הסניפים פתוחים כסדרם. הבנק בוחן את המצב באופן שוטף ומבצע התאמות בפעילותו. מערך הציות התאים את פעילותו למצב המלחמה והחירום בשורה של צעדים הממוקדים בסיכוני הציות, המוגברים עקב מצב המלחמה.

בנוסף לפעילות הצוותים הפיננסיים הרגילים הפועלים בבנק, כינס הבנק בהתאם לצורך צוות הנהלה ייעודי למעקב אחר המצב הפיננסי ולטיפול במשבר הפיננסי, ככל שיתפתח. הצוות כשמתכנס וכן ההנהלה וצוות ההנהלה לניהול סיכונים וציות, בוחנים באופן שוטף תרחיש ייחוס ותרחישי קיצון שונים להתפתחות המשבר ולהשפעותיו הפיננסיות על המשק, לקוחות הבנק והבנק, השפעות על סיכון האשראי, סיכון הצד הנגדי, הנזילות, תיק הנוסטרו, חדר העסקות, חשיפות הריבית ועוד. הצוות מדווח לדירקטוריון ולוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון.

כמפורט לעיל, הבנק מאפשר ללקוחות לדחות תשלומי הלוואות בהתאם למתווה בנק ישראל או למתווים נוספים שיזם הבנק ותומך בלקוחותיו באמצעות מגוון הטבות. להלן פרטים בדבר פעילויות לטובת הלווים במסגרת ההתמודדות עם המלחמה:

טבלה 1-2: פרטים בדבר פעילויות לטובת הלווים במסגרת ההתמודדות עם המלחמה

הטבות שהבנק העניק במסגרת ההתמודדות עם המלחמה

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024					לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023	סך ההטבות שנוצלו
	דיור	אנשים פרטיים - אחר	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	אחר	סך-הכל	
	במיליוני ש"ח						
הטבות אשר נוצלו במהלך תקופת הדיווח							
שינויים בתנאי חובות*	**34**	**50**	**37**	**-**	**-**	**121**	84	205
הלוואות ללא ריבית או בריבית מופחתת	**-**	**1**	**5**	**-**	**-**	**6**	45	51
ויתור על עמלות	**-**	**46**	**20**	**1**	**-**	**67**	30	97
הטבות אחרות - תרומות	**-**	**-**	**-**	**84**	**84**	**84**	10	94
סך-הכל הטבות שהבנק העניק	**34**	**97**	**62**	**1**	**84**	**278**	169	447
הטבות עומדות אשר טרם נוצלו ליום הדיווח	**3**	**9**	**9**	**-**	**55**	**76**		

* כולל מחילה על תשלומי הלוואה, דחיית תשלומים בריבית 0% ופטור מריבית עו"ש חובה.

מידע נוסף על פעילויות לטובת הלווים במסגרת ההתמודדות עם המלחמה

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024					לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023[1]
	דיור	אנשים פרטיים - אחר	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	סך-הכל
	במיליוני ש"ח					
סך האשראי שעבר שינוי בתנאים, במהלך תקופת הדיווח						
שינוי בתנאים ללווים בקשיים פיננסיים (ראה ביאור 29 בדוחות הכספיים)	**8**	**16**	**12**	**1**	**-**	**37**	95
שינוי בתנאים ללווים שלא היו בקשיים פיננסיים	**6,081**	**1,221**	**1,712**	**676**	**231**	**9,921**	25,464
סך-הכל אשראי שעבר שינוי בתנאים במהלך התקופה	**6,089**	**1,237**	**1,724**	**677**	**231**	**9,958**	25,559

(1) בשינויים בתנאי חוב שבוצעו עד ליום 31 בדצמבר 2023 - אשראי שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי.

טבלה 1-2: פרטים בדבר פעילויות לטובת הלווים במסגרת ההתמודדות עם המלחמה (המשך)

מידע נוסף על פעילויות לטובת הלווים במסגרת ההתמודדות עם המלחמה (המשך)

	יתרה ליום					
	31 בדצמבר 2024					31 בדצמבר 2023
	דיור	אנשים פרטיים - אחר	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	סך-הכל
	במיליוני ש"ח					
יתרת האשראי שעבר שינוי בתנאים[1]						
שינוי בתנאים ללווים בקשיים פיננסיים (ראה ביאור 29 בדוחות הכספיים)	**13**	**34**	**26**	**1**	**-**	**74**	95
שינוי בתנאים ללווים שלא היו בקשיים פיננסיים:							
אשראי עם דחיית תשלומים ו/או הארכת תקופה, שבו תקופת הדחייה טרם הסתיימה	**1,431**	**253**	**368**	**36**	**-**	**2,088**	24,334
סכום התשלומים שנדחו	**41**	**52**	**132**	**10**	**-**	**235**	1,403
דחיית תשלומים ממוצעת בחודשים	**7**	**6**	**8**	**3**	**-**	**7**	3
סך-הכל	**1,444**	**287**	**394**	**37**	**-**	**2,162**	24,429
מידע נוסף על שינוי בתנאים[2] ללווים שלא היו בקשיים פיננסיים							
יתרת אשראי עם דחיית תשלומים ו/או הארכת תקופה, שבו תקופת הדחייה טרם הסתיימה	**1,431**	**253**	**368**	**36**	**-**	**2,088**	24,334
מזה: אשראי בעייתי	**8**	**-**	**8**	**-**	**-**	**16**	271
מזה: אשראי לא בעייתי, בפיגור של 30 ימים או יותר	**29**	**-**	**-**	**-**	**-**	**29**	180
יתרת אשראי בו דחיית התשלומים הסתיימה	**12,949**	**1,666**	**3,551**	**1,697**	**2,866**	**22,729**	1,130
מזה: חובות שכשלו לאחר שעברו שינוי בתנאים	**442**	**43**	**67**	**17**	**-**	**569**	-
יתרת הלוואות שניתנו ללא ריבית או בריבית מופחתת							
יתרת אשראי	**-**	**44**	**330**	**-**	**-**	**374**	895
שיעור ריבית ממוצע[3]	**-**	**6.25%**	**5.84%**	**-**	**-**	**5.89%**	5.40%
הלוואות שניתנו במסגרת קרנות בערבות מדינה							
יתרת אשראי	**-**	**-**	**901**	**166**	**77**	**1,144**	514
שיעור ריבית ממוצע	**-**	**-**	**6.58%**	**7.27%**	**7.52%**	**6.74%**	6.63%
מזה:							
יתרת אשראי שניתנה במימון בנק ישראל	**-**	**-**	**565**	**-**	**-**	**565**	358
שיעור ריבית ממוצע	**-**	**-**	**6.00%**	**-**	**-**	**6.00%**	6.25%
יתרת הלוואות שניתנו במימון בנק ישראל (לרבות באמצעות קרנות בערבות מדינה)							
יתרת אשראי	**-**	**-**	**1,955**	**-**	**-**	**1,955**	772
שיעור ריבית ממוצע	**-**	**-**	**5.95%**	**-**	**-**	**5.95%**	6.20%

(1) בשינויים בתנאי חוב שבוצעו עד ליום 31 בדצמבר 2023 - אשראי שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי.
(2) מתייחס לשינויים בתנאים שבוצעו בהתאם למתווה בנק ישראל או למתווים נוספים שיזם הבנק.
(3) שיעור ממוצע של ריבית הפריים בתקופה האמורה הינו 6.05%.

הערה:

א. סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

ב. למידע נוסף לגבי חובות בדחיית תשלומים של 180 ימים או יותר, אשר אינם מסווגים כבעייתיים ראה ביאור 29 בדוחות הכספיים.

תשלום מיוחד למדינה לאור המלחמה

לפרטים בדבר הוצאות שנרשמו בסעיף מסים על ההכנסה בגין חוק "תשלום מיוחד לשם השגת יעדי תקציב (הוראת שעה - חרבות ברזל)", התשפ"ד-2024 ראה ביאור 8 בדוחות הכספיים.

2.1.4. רואי החשבון המבקרים

רואי החשבון זיו האפט (BDO) וסומך חייקין (KPMG) משמשים כרואי החשבון המשותפים של הבנק.

לעיתים, מוצא לנכון רואה החשבון המבקר לכלול שינוי מהנוסח האחיד של חוות הדעת או דוח הסקירה על-ידי הוספת פיסקת הפניית תשומת לב שנועדה להדגיש עניין מסוים המשפיע באופן משמעותי על הדוחות הכספיים וכלול בביאור לדוחות הכספיים.

2.2. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

הרווח הנקי של קבוצת הבנק המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם בשנת 2024 ב-7,635 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 7,360 מיליון ש"ח בשנת 2023. הגידול ברווח נבע בעיקר מעלייה בהכנסות הריבית נטו ומקיטון בהוצאות להפסדי אשראי שהשפעתם קוזזה חלקית מגידול בהוצאות התפעוליות בסך של כ-0.6 מיליארד ש"ח (כ-0.4 מיליארד ש"ח לאחר מס) עקב השפעת תכנית ההתייעלות שאושרה בתום שנת 2024 ומתשלום מס מיוחד על הבנקים, כמפורט להלן.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק בשנת 2024 הסתכמה ב-13.8%, בהשוואה ל-15.0% בשנת 2023.

הרווח הנקי של קבוצת הבנק המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ברבעון הרביעי של שנת 2024 ב-1,554 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 1,761 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ברווח נבע מעיקר מגידול בהוצאות התפעוליות עקב השפעת תכנית ההתייעלות כאמור לעיל. מנגד חלה עלייה בהכנסות הריבית נטו וירידה בהוצאות להפסדי אשראי, שקיזזו חלקית קיטון זה.

לעניין השפעת סביבת הריבית, ראה פרק 2.2.1 התפתחות הכנסות והוצאות להלן.

טבלה 2-2: תמצית דוח רווח והפסד

	לשנה שהסתיימה ביום		השינוי
	31.12.2024	31.12.2023	
	במיליוני ש"ח		
הכנסות ריבית	**35,495**	32,971	7.7%
הוצאות ריבית	**(18,545)**	(16,886)	9.8%
הכנסות ריבית, נטו	**16,950**	16,085	5.4%
הכנסות מימון שאינן מריבית	**959**	1,267	(24.3%)
רווח מימוני, נטו*	**17,909**	17,352	3.2%
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	**693**	1,879	(63.1%)
רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	**17,216**	15,473	11.3%
עמלות והכנסות אחרות*	**4,051**	4,030	0.5%
הוצאות תפעוליות ואחרות	**9,007**	8,231	9.4%
רווח לפני מסים	**12,260**	11,272	8.8%
הפרשה למסים על הרווח	**4,559**	3,930	16.0%
רווח לאחר מסים	**7,701**	7,342	4.9%
חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר מסים	**(66)**	18	(466.7%)
רווח נקי:			
המיוחס לבעלי מניות הבנק	**7,635**	7,360	3.7%
תשואת הרווח הנקי	**13.8%**	15.0%	(8.1%)

* סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מדוח רווח והפסד באופן המאפשר ניתוח טוב יותר של התוצאות הפיננסיות. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות מימון שאינן מריבית מסעיף הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית לרווח המימוני, נטו.

2.2.1. התפתחות הכנסות והוצאות

הרווח המימוני נטו

הרווח מפעילות מימון כולל הכנסות והוצאות ריבית וכן הכנסות והוצאות מימון שאינן מריבית. הכנסות מימון שאינן מריבית כוללות, בין היתר, הכנסות מימון בגין מכשירים נגזרים וניירות-ערך, המהוות חלק אינטגרלי מהרווחיות הפיננסית ומניהול החשיפות של הבנק, כך שהכללתן משקפת את סך תוצאות פעילותו הפיננסית של הבנק. במטרה לנתח את הרווח המימוני, מפוצל הרווח מפעילות מימון לרווח מפעילות שוטפת ורווח מפעילות שאינה שוטפת. הרווח מפעילות שוטפת כולל את צבירת הריבית, הפרשי שער והשפעות מדד בגין אשראי, פיקדונות, אגרות-חוב ויתר רכיבי המאזן הפיננסיים וכן את השפעת רכיבים אלה מהפעילות במכשירים נגזרים. התפתחות הרווח מפעילות שוטפת לאורך זמן משקפת את המגמות ברווחיות הפיננסית של הבנק. הרווח מפעילות שאינה שוטפת כולל השפעות תנודתיות או חריגות, הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי של הוצאות והכנסות, כגון רווח (הפסד) ממניות, רווח (הפסד) ממימוש אגרות-חוב כחלק מניהול הפוזיציה המאזנית ושינוי בפערים בין השווי ההוגן של נגזרים לבין מדידה על בסיס צבירה.

טבלה 3-2: הרכב הרווח המימוני, נטו

	לשנה שהסתיימה ביום		השינוי
	31.12.2024	31.12.2023	
	במיליוני ש"ח		
הכנסות ריבית	**35,495**	32,971	7.7%
הוצאות ריבית	**(18,545)**	(16,886)	9.8%
הכנסות ריבית, נטו	**16,950**	16,085	5.4%
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	**959**	1,267	(24.3%)
סך הרווח המימוני המדווח	**17,909**	17,352	3.2%
בנטרול השפעות שאינן מפעילות שוטפת:			
רווח (הפסד) ממימושי אגרות-חוב זמינות למכירה	**(778)**	(594)	31.0%
רווח (הפסד) מהשקעות במניות	**503**	369	36.3%
התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים[1]	**290**	372	(22.0%)
אחרים[2]	**211**	(82)	(357.3%)
סך-הכל השפעות שאינן מפעילות שוטפת	**226**	65	247.7%
סך-הכל הכנסות מימון מפעילות שוטפת*	**17,683**	17,287	2.3%
* מזה: בגין שינויים במדד	**1,178**	914	28.9%

טבלה 2-3: הרכב הרווח המימוני, נטו (המשך)

	2024				2023			
	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון
	במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית	**8,686**	9,608	9,110	8,091	8,325	8,502	8,622	7,522
הוצאות ריבית	**(4,511)**	(5,031)	(4,726)	(4,277)	(4,578)	(4,496)	(4,327)	(3,485)
הכנסות ריבית, נטו	**4,175**	4,577	4,384	3,814	3,747	4,006	4,295	4,037
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	**323**	42	322	272	310	203	414	340
סך הרווח המימוני המדווח	**4,498**	4,619	4,706	4,086	4,057	4,209	4,709	4,377
בניטרול השפעות שאינן מפעילות שוטפת:								
רווח (הפסד) ממימושי אגרות-חוב זמינות למכירה	**(201)**	(301)	(60)	(216)	(166)	(203)	(146)	(79)
רווח (הפסד) מהשקעות במניות	**134**	146	84	139	76	49	131	113
התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים[1]	**175**	28	40	47	164	88	187	(67)
אחרים[2]	**47**	39	*76	*49	(123)	4	26	11
סך-הכל השפעות שאינן מפעילות שוטפת	**155**	(88)	*140	*19	(49)	(62)	198	(22)
סך-הכל הכנסות מימון מפעילות שוטפת**	**4,343**	4,707	*4,566	*4,067	4,106	4,271	4,511	4,399
** מזה: בגין שינויים במדד	**(27)**	556	556	93	27	239	382	266

* סווג מחדש.

(1) השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה.

(2) כולל רווח בגין רכישה עצמית של אגרות-חוב בסך של כ-0 וכ-260 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה חודשים ושנה שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2024, בהתאמה. כמו-כן, כולל עלויות מימוניות בגין הטבות שהבנק העניק ללקוחותיו בעקבות מלחמת חרבות ברזל בסך של כ-10 וכ-127 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה חודשים ושנה שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2024, בהתאמה (לרבעון שלישי 2024: 15 מיליוני ש"ח, לרבעון שני 2024: 44 מיליוני ש"ח, לרבעון ראשון 2024: 58 מיליוני ש"ח, לרבעון רביעי 2023: 129 מיליוני ש"ח), והשפעות גידור חשיפות מטבע של פריטים לא-כספיים.

תרשים 2-2: רווח מימוני, נטו (במיליוני ש"ח)

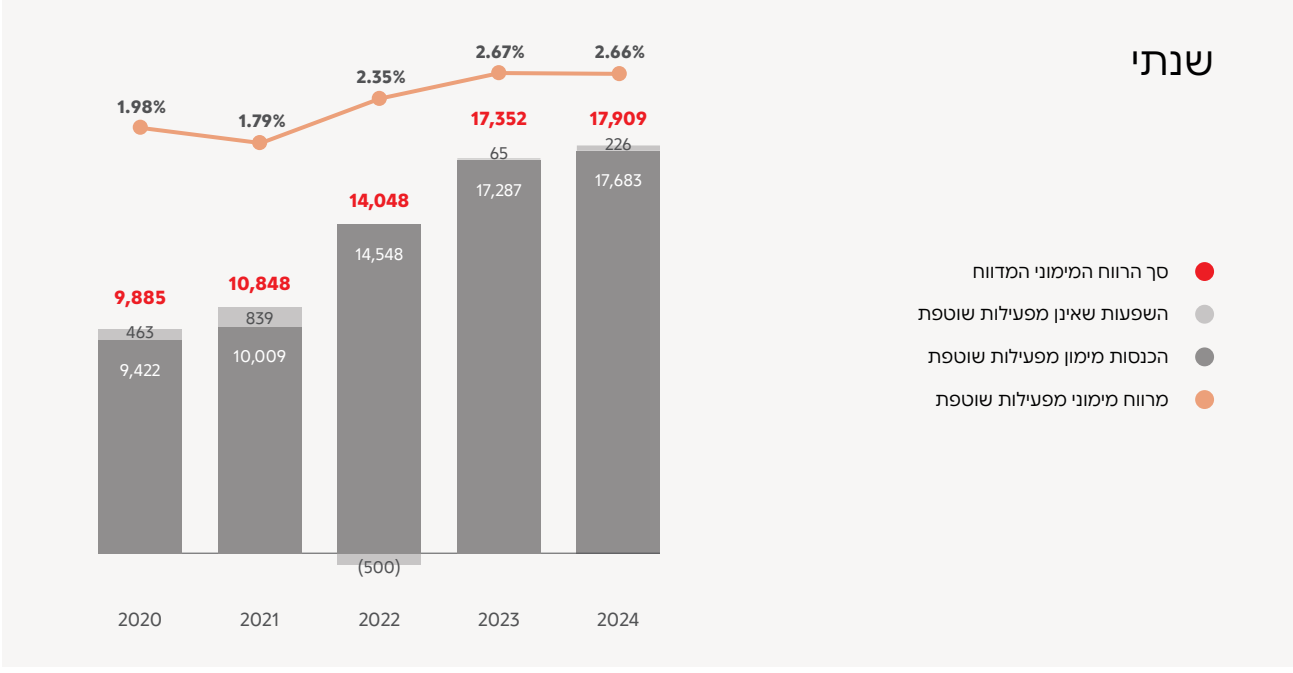

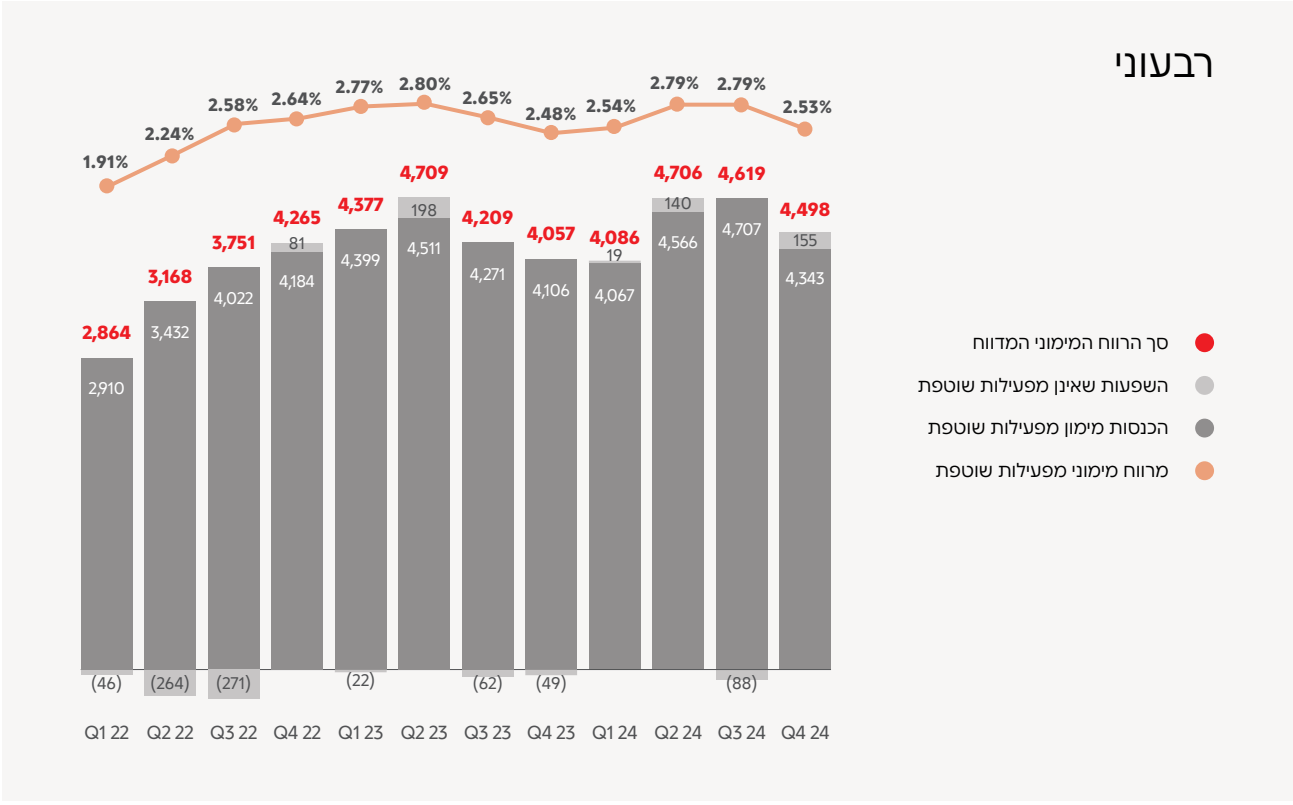

הרווח המימוני מפעילות שוטפת הסתכם בשנת 2024 בסך של 17,683 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 17,287 מיליון ש"ח בשנת 2023. העלייה נבעה בעיקרה מגידול של כ-6.1% ביתרות האשראי הממוצעות, ומגידול בהכנסות מהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות ובשל עלייה בפוזיציה המדדית. מנגד, חלה ירידה ברווח עקב השפעות המעבר מעו"ש זכות לפיקדונות נושאי ריבית ובשל ירידה במרווחי האשראי.
סך הרווח המימוני המדווח הסתכם בשנת 2024 בסך של 17,909 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 17,352 מיליון ש"ח בשנת 2023. עלייה בשיעור של כ-3.2%. העלייה נבעה מגידול ברווח מפעילות שוטפת כאמור לעיל. בנוסף, חל גידול ברווחים מהשקעה במניות, וכן גידול מהכללת רווח בגין רכישה עצמית של אגרות-חוב בסך 260 מיליון ש"ח בשנת 2024. מנגד, חל גידול בהפסדים ממימושי אגרות-חוב, חל קיטון ברווחים משינוי בפערים בין השווי ההוגן של נגזרים שהינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין מדידת אותם נכסים על בסיס צבירה, וכן נזקפו עלויות בסך 127 מיליון ש"ח בגין הטבות שהבנק העניק ללקוחותיו בעקבות מלחמת חרבות ברזל.
לפרטים על ההטבות שניתנו ראה פרק השלכות מלחמת חרבות ברזל לעיל.
הרווח המימוני מפעילות שוטפת הסתכם ברבעון הרביעי של שנת 2024 בסך של 4,343 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 4,707 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של שנת 2024. הירידה נבעה בעיקרה מקיטון בהכנסות מהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות.

טבלה 2-4: נתונים עיקריים בדבר הכנסות והוצאות ריבית

	לשנה שהסתיימה ביום			
	31.12.2024		31.12.2023	
	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)
	במיליוני ש"ח/באחוזים			
הכנסות ריבית	**35,495**	**5.67%**	32,971	5.45%
הוצאות ריבית	**(18,545)**	**(4.13%)**	(16,886)	(4.00%)
הכנסות ריבית, נטו	**16,950**	**1.54%**	16,085	1.45%
מזה:				
מרווח אשראי	**8,172**		*7,987	
מרווח פיקדונות ואחר**	**8,778**		*8,098	
יחס בין הכנסות מריבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית		**2.71%**		2.66%

* סווג מחדש.

** המרווח האחר נובע בעיקרו מהכנסות הריבית, נטו מפעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

בשנת 2024 חלה עלייה בהכנסות ריבית נטו וביחס בין הכנסות ריבית נטו לבין יתרת נכסים נושאי ריבית לעומת שנת 2023 אשר נבעה בעיקר מגידול ביתרות האשראי הממוצעות, ומגידול בהכנסות מהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות ובשל עלייה בפוזיציה המדדית. מנגד, עלייה זו קוזזה עקב השפעות המעבר מעו"ש זכות לפיקדונות נושאי ריבית ובשל ירידה במרווחי האשראי.

לפרטים נוספים ראה פרק שיעורי הכנסות והוצאות ריבית בדוח ממשל תאגידי.

לפרטים נוספים בדבר השפעת מרווחי פיקדונות על הכנסות הריבית נטו לפי מגזרי פעילות, ראה ביאור 28 בדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים בדבר חשיפות לסיכון ריבית ולסיכון מדד המחירים לצרכן ראה פרק סקירת הסיכונים להלן.

הפסדי אשראי הסתכמו בשנת 2024 בהוצאה בסך של כ-693 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאה בסך של כ-1,879 מיליון ש"ח בשנת 2023.
ההכנסה בגין ההפרשה הפרטנית, נטו הסתכמה בשנת 2024 בסך של כ-250 מיליון ש"ח, ונובעת בעיקר מריקברי במספר מצומצם של לווים, בהשוואה להוצאה בסך של כ-153 מיליון ש"ח בשנת 2023.
ההוצאה בגין הפרשה קבוצתית ומחיקות אוטומטיות, נטו הסתכמה לסך של כ-943 מיליון ש"ח בשנת 2024, בהשוואה להוצאה בסך של כ-1,726 מיליון ש"ח בשנת 2023.
בשנת 2023 נכללה הגדלה משמעותית של ההפרשה הקבוצתית בגין השפעות צפויות של סביבת ריבית גבוהה ובשל השלכות פרוץ המלחמה.
בשנת 2024 המשיך הבנק להגדיל את ההפרשה הקבוצתית, אם כי באופן מתון יותר, המשקף בעיקרו את השפעות צמיחת תיק האשראי במהלך השנה. מנגד, חל שיפור בהתאמות המאקרו כלכליות ביחס לתחזית בשנה הקודמת. בנוסף, חל גידול במחיקות האוטומטיות.
למידע נוסף בדבר התנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי, ראה פרק סיכון אשראי להלן וביאור 29 בדוחות הכספיים.

טבלה 5-2: ההוצאה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

	לשנה שהסתיימה ביום	
	31.12.2024	31.12.2023
	במיליוני ש"ח	
הוצאה פרטנית, בגין הפסדי אשראי	**344**	462
קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית	**(594)**	(309)
הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו בגין הפסדי אשראי	**(250)**	153
הוצאה (הכנסה), בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות אוטומטיות*, נטו	**943**	1,726
סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי**	**693**	1,879
** מזה:		
הוצאה (הכנסה) נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי	**138**	1,389
הוצאה (הכנסה) נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור	**47**	117
הוצאה (הכנסה) נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר	**519**	379
הוצאה (הכנסה) נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות ואגרות-חוב	**(11)**	(6)
סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי	**693**	1,879

		ב-%
שיעור ההוצאה (הכנסה) מסך האשראי לציבור***:		
שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור[1]	**0.16%**	0.46%
שיעור ההוצאה הפרטנית, ברוטו בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור	**0.08%**	0.11%
שיעור ההוצאה להפסדי אשראי, ברוטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור[2]	**0.30%**	0.54%

* מחיקות בגין חובות בפיגור של 150 יום או יותר שלא נבחנו פרטנית.
*** השיעורים להלן הינם מחושבים על בסיס שנתי.
(1) כולל הוצאה בגין בנקים וממשלות.
(2) ההוצאה להפסדי אשראי, ברוטו הינה סך ההוצאה להפסדי אשראי בניטרול הקיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית.

טבלה 2-5: ההוצאה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

	2024				2023			
	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון
	במיליוני ש"ח							
הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי	**126**	56	137	25	82	120	209	51
קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית	**(41)**	(120)	(377)	(56)	(28)	(127)	(96)	(58)
הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו, בגין הפסדי אשראי	**85**	(64)	(240)	(31)	54	(7)	113	(7)
הוצאה (הכנסה), נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות אוטומטיות*, נטו	**265**	470	191	17	399	669	466	192
סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי**	**350**	406	(49)	(14)	453	662	579	185
** מזה:								
הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי	**53**	357	(155)	(117)	319	562	372	136
הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור	**111**	(12)	(8)	(44)	39	4	62	12
הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר	**190**	73	108	148	97	110	133	39
הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות ואגרות-חוב	**(4)**	(12)	6	(1)	(2)	(14)	12	(2)
סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי	**350**	406	(49)	(14)	453	662	579	185
	ב-%							
שיעור ההוצאה (הכנסה) מסך האשראי לציבור***:								
שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור[1]	**0.32%**	0.38%	(0.05%)	(0.01%)	0.44%	0.65%	0.57%	0.19%
שיעור ההוצאה הפרטנית, ברוטו בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור	**0.11%**	0.05%	0.13%	0.02%	0.08%	0.12%	0.21%	0.05%
שיעור ההוצאה להפסדי אשראי, ברוטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור[2]	**0.35%**	0.49%	0.31%	0.04%	0.47%	0.77%	0.67%	0.24%

* מחיקות בגין חובות בפיגור של 150 יום או יותר שלא נבחנו פרטנית.

*** השיעורים להלן הינם מחושבים על בסיס שנתי.

(1) כולל הוצאה בגין בנקים וממשלות.

(2) ההוצאה להפסדי אשראי, ברוטו הינה סך ההוצאה להפסדי אשראי בניטרול הקיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית.

עמלות והכנסות אחרות הסתכמו בשנת 2024 ב-4,051 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-4,030 מיליון ש"ח בשנת 2023, כמפורט להלן:

ההכנסות מעמלות תפעוליות הסתכמו בשנת 2024 ב-3,980 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,892 מיליון ש"ח בשנת 2023. עיקר העלייה נבעה מעמלות מפעילות ניירות-ערך ומעמלות טיפול באשראי, בעיקר בגין עסקות סינדיקציה. מנגד, הושפע סעיף זה במהלך שנת 2024 מירידה בעמלות דמי ניהול חשבון בשל הטבות שניתנו ללקוחות במטרה להקל בהתמודדות עם השלכות המלחמה, בסך של כ-67 מיליון ש"ח (וזאת בנוסף להטבות שניתנו ברבעון הרביעי של שנת 2023 בסך של כ-30 מיליון ש"ח).

ההכנסות האחרות שנובעות בעיקרן מרווחים ממכירת נדל"ן וזכויות בנדל"ן הסתכמו בשנת 2024 ב-71 מיליון ש"ח בהשוואה ל-138 מיליון ש"ח בשנת 2023.

טבלה 2-6: פירוט עמלות והכנסות אחרות

	לשנה שהסתיימה ביום		השינוי
	31.12.2024	31.12.2023	
	במיליוני ש"ח		
עמלות			
דמי ניהול חשבונות*	**856**	889	(3.7%)
פעילות בניירות-ערך	**783**	673	16.3%
עמלות הפצת מוצרים פיננסיים	**178**	162	9.9%
כרטיסי אשראי, נטו*	**511**	528	(3.2%)
טיפול באשראי	**325**	297	9.4%
עמלות מעסקי מימון	**821**	825	(0.5%)
הפרשי המרה	**342**	348	(1.7%)
עמלות אחרות	**164**	170	(3.5%)
סך-הכל עמלות תפעוליות	**3,980**	3,892	2.3%
סך-הכל אחרות	**71**	138	(48.6%)
סך-הכל הכנסות תפעוליות והכנסות ואחרות	**4,051**	4,030	0.5%

	2024				2023			
	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון
	במיליוני ש"ח							
עמלות								
דמי ניהול חשבונות*	**225**	219	209	203	201	231	228	229
פעילות בניירות-ערך	**201**	195	191	196	169	174	157	173
עמלות הפצת מוצרים פיננסיים	**47**	46	44	41	40	41	40	41
כרטיסי אשראי, נטו*	**123**	119	149	120	112	135	157	124
טיפול באשראי	**60**	64	103	98	85	61	76	75
עמלות מעסקי מימון	**211**	212	201	197	202	260	177	186
הפרשי המרה	**90**	94	82	76	75	90	85	98
עמלות אחרות	**40**	43	42	39	41	46	41	42
סך-הכל עמלות תפעוליות	**997**	992	1,021	970	925	1,038	961	968
סך-הכל אחרות	**16**	16	5	34	18	51	55	14
סך-הכל הכנסות תפעוליות והכנסות ואחרות	**1,013**	1,008	1,026	1,004	943	1,089	1,016	982

* כולל השפעת הטבות ללקוחות שהוענקו בעקבות המלחמה בסך של כ-9 מיליוני ש"ח ברבעון הרביעי 2024 (לרבעון שלישי 2024: כ-15 מיליוני ש"ח, לרבעון שני 2024: כ-20 מיליוני ש"ח, לרבעון ראשון 2024: כ-23 מיליוני ש"ח, לרבעון רביעי 2023: כ-30 מיליוני ש"ח).

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בשנת 2024 ב-9,007 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-8,231 מיליון ש"ח בשנת 2023.

טבלה 7-2: פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות

	לשנה שהסתיימה ביום		השינוי
	31.12.2024	31.12.2023*	
	במיליוני ש"ח		
שכר	**4,486**	4,577	(2.0%)
אחזקה ופחת בניינים וציוד	**1,445**	1,477	(2.2%)
הוצאות אחרות - ללא תכנית התייעלות	**2,479**	2,177	13.9%
הוצאות אחרות - השפעת תכנית התייעלות	**597**	-	
סך-הכל הוצאות תפעוליות ואחרות	**9,007**	8,231	9.4%

	2024				2023			
	רבעון רביעי	רבעון שלישי*	רבעון שני*	רבעון ראשון*	רבעון רביעי*	רבעון שלישי*	רבעון שני*	רבעון ראשון*
	במיליוני ש"ח							
שכר	**1,153**	1,060	1,151	1,122	958	1,158	1,192	1,269
אחזקה ופחת בניינים וציוד	**356**	362	349	378	364	339	430	344
הוצאות אחרות - ללא תכנית התייעלות	**700**	640	606	533	575	562	559	481
הוצאות אחרות - השפעת תכנית התייעלות	**597**	-	-	-	-	-	-	-
סך-הכל הוצאות תפעוליות ואחרות	**2,806**	2,062	2,106	2,033	1,897	2,059	2,181	2,094

* סווג מחדש.

הוצאות השכר הסתכמו בשנת 2024 ב-4,486 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-4,577 מיליון ש"ח בשנת 2023, קיטון בשיעור של 2.0%. הקיטון נובע בעיקרו ממענק חד פעמי בגין הסכם השכר בסך כ-200 מיליון ש"ח שנכלל בתקופה המקבילה אשתקד שקוזז בחלקו מגידול במענק השוטף. הוצאות השכר השוטפות נותרו יציבות.

הוצאות השכר הסתכמו ברבעון הרביעי של השנה בסך של כ-1,153 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של כ-958 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נובע בעיקרו מהשפעת רכיב המענקים.

הוצאות האחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו בשנת 2024 ב-1,445 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,477 מיליון ש"ח בשנת 2023, ירידה בשיעור של כ-2.2% שנבעה בעיקרה מירידה בהוצאות הפחת וירידת-ערך תוכנות ביחס לתקופה מקבילה אשתקד.

ההוצאות האחרות הסתכמו בשנת 2024 ב-3,076 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,177 מיליון ש"ח בשנת 2023. העלייה נובעת בעיקר מרישום הוצאה בסך של כ-597 מיליון ש"ח, בגין עלות תכנית התייעלות שאושרה בסוף שנת 2024. לפרטים נוספים ראה ביאור 22 בדוחות הכספיים. בנוסף, נכללו הוצאות בגין תרומות וסיוע שהעניק הבנק בקשר עם המלחמה בסך של כ-84 מיליון ש"ח, וכן חל גידול בהפרשה בגין הליכים משפטיים (שעיקרו במחצית השנייה של שנת 2024) ובהוצאות מחשב.

ההפרשה למסים על הרווח הסתכמה בשנת 2024 בסך של 4,559 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 3,930 מיליון ש"ח בשנת 2023, גידול הנובע בעיקרו מעלייה ברווחיות השוטפת ומחקיקת חוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב (הוראת השעה - חרבות ברזל), התשפ"ד-2024 אשר קובע תשלום מיוחד בגין רווחי הבנקים. לפרטים נוספים ראה ביאור 8 בדוחות הכספיים.

חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מס הסתכם בשנת 2024 בהפסד של 66 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 18 מיליון ש"ח בשנת 2023, המעבר להפסד נובע בעיקר מירידות ערך השקעות.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם בשנת 2024 בסך של 7,635 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 7,360 מיליון ש"ח בשנת 2023.

הרווח הנקי הבסיסי למניה, המיוחס לבעלי מניות הבנק, בת 1 ש"ח ערך נקוב הסתכם בשנת 2024 ב-5.72 ש"ח, בהשוואה ל-5.50 ש"ח בשנת 2023.

2.2.2. התפתחות ברווח הכולל

טבלה 8-2: רווח כולל

	לשנה שהסתיימה ביום	
	31.12.2024	31.12.2023
	במיליוני ש"ח	
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	**7,635**	7,360
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:		
התאמות נטו, בגין אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	**1,102**	1,291
התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים*	**173**	194
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים	**1,275**	1,485
השפעת המס המתייחס	**(458)**	(499)
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים	**817**	986
הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק	**8,452**	8,346

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף השנה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הרווח הכולל הסתכם בשנת 2024 בסך של 8,452 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 8,346 מיליון ש"ח בשנת 2023. הגידול ברווח הכולל בשנת 2024 הושפע בעיקר מהגידול ברווח הנקי. מנגד, חל קיטון בהתאמות בגין אגרות-חוב זמינות למכירה בעיקר בשל ירידה בקצב אזילת קרן ההון השלילית.

2.2.3 מערך טכנולוגיית המידע

טבלה 2-9: מערך טכנולוגיית המידע

	תוכנה	חומרה[3]	אחר	סך-הכל
	במיליוני ש"ח			
תוספות לנכסים[1] בגין מערך טכנולוגיית המידע שלא נזקפו כהוצאה בשנת 2024				
עלויות בגין שכר עבודה ונלוות	**337**	**1**	**-**	**338**
עלויות בגין מיקור חוץ לרבות שכר יועצים	**113**	**-**	**-**	**113**
עלויות רכישה או רישיונות שימוש[4]	**11**	**84**	**-**	**95**
עלויות ציוד בניינים ומקרקעין	**-**	**-**	**23**	**23**
סך-הכל	**461**	**85**	**23**	**569**
הוצאות בגין מערך טכנולוגיית המידע כפי שנכללו בדוח רווח והפסד בשנת 2024				
הוצאות בגין שכר עבודה ונלוות	**510**	**134**	**-**	**644**
הוצאות בגין רכישות או רישיונות שימוש שלא הוונו לנכסים	**251**	**54**	**11**	**316**
הוצאות בגין מיקור חוץ לרבות שכר יועצים	**58**	**15**	**-**	**73**
הוצאות אחרות[5]	**63**	**17**	**66**	**146**
סך-הכל הוצאות (ללא פחת והפחתות)	**882**	**220**	**77**	**1,179**
סך עלויות מערך טכנולוגיית המידע (IT-SPEND) לשנת 2024	**1,343**	**305**	**100**	**1,748**
מידע נוסף:				
יתרות נכסים[2] בגין מערך טכנולוגיית המידע ליום 31 בדצמבר 2024				
סך-הכל עלות מופחתת	**1,429**	**266**	**58**	**1,753**
מזה: בגין שכר עבודה ונלוות	**1,029**	**-**	**-**	**1,029**
הוצאות בגין פחת והפחתות	**484**	**94**	**25**	**603**
תוספות לנכסים[1] בגין מערך טכנולוגיית המידע שלא נזקפו כהוצאה בשנת 2023				
עלויות בגין שכר עבודה ונלוות	363	-	-	363
עלויות בגין מיקור חוץ לרבות שכר יועצים	130	-	-	130
עלויות רכישה או רישיונות שימוש[4]	*20	88	-	108
עלויות ציוד בניינים ומקרקעין	3	-	15	18
סך-הכל	516	88	15	619
הוצאות בגין מערך טכנולוגיית המידע כפי שנכללו בדוח רווח והפסד בשנת 2023*				
הוצאות בגין שכר עבודה ונלוות	512	136	-	648
הוצאות בגין רכישות או רישיונות שימוש שלא הוונו לנכסים	235	49	-	284
הוצאות בגין מיקור חוץ לרבות שכר יועצים	65	17	-	82
הוצאות אחרות[5]	56	16	64	136
סך-הכל הוצאות (ללא פחת והפחתות)	868	218	64	1,150
סך עלויות מערך טכנולוגיית המידע (IT-SPEND) לשנת 2023	1,384	306	79	1,769
מידע נוסף:				
יתרות נכסים[2] בגין מערך טכנולוגיית המידע ליום 31 בדצמבר 2023				
סך-הכל עלות מופחתת	1,453	277	53	1,783
מזה: בגין שכר עבודה ונלוות	1,013	-	-	1,013
הוצאות בגין פחת והפחתות	533	99	23	655

* סווג מחדש.

(1) התוספת לנכסים לא כוללת הוצאות מראש בגין מערך טכנולוגיית המידע בסך 242 מיליון ש''ח (31.12.2023: 2 מיליוני ש"ח).

(2) יתרת הנכסים לא כוללת הוצאות מראש בגין מערך טכנולוגיית המידע בסך 486 מיליון ש''ח (31.12.2023: 250 מיליוני ש"ח).

(3) לרבות תשתיות תקשורת.

(4) לרבות רכישות ורישיונות שימוש של תוכנה וחומרה לכלל החטיבות בתאגיד הבנקאי.

(5) כוללות הוצאות שהוצאו על-ידי מערך טכנולוגיית המידע לרבות הוצאות שוטפות על שימוש בתקשורת וטלפוניה, דואר, שכר-דירה, מסים, חשמל וכדומה.

עלויות מערך טכנולוגיית המידע (IT-SPEND) של הבנק הסתכמו בשנת 2024 בסך של 1,748 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,769 מיליון ש"ח בשנת 2023.

2.3. המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

המאזן המאוחד ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכם ב-720.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-686.5 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2023.

טבלה 2-10: ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים

	יתרה ליום		השינוי
	31.12.2024	31.12.2023	
	במיליוני ש"ח		
סך-כל הנכסים	**720,844**	686,530	5.0%
אשראי לציבור, נטו	**443,483**	407,381	8.9%
מזומנים ופיקדונות בבנקים	**117,053**	107,730	8.7%
ניירות-ערך	**121,838**	127,122	(4.2%)
פיקדונות הציבור	**574,285**	554,595	3.6%
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	**20,190**	21,800	(7.4%)
הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	**58,150**	52,430	10.9%

2.3.1. מבנה והתפתחות הנכסים וההתחייבויות

אשראי לציבור

טבלה 2-11: התפתחות האשראי לציבור, נטו, לפי מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

	יתרה ליום		השינוי
	31.12.2024	31.12.2023	
	במיליוני ש"ח		
לקוחות פרטיים*	**39,331**	37,663	4.4%
עסקים קטנים*	**34,479**	32,729	5.3%
הלוואות לדיור	**139,540**	131,057	6.5%
מסחרי	**62,747**	59,300	5.8%
עסקי	**140,180**	123,994	13.1%
פעילות בינלאומית	**22,476**	18,072	24.4%
ניהול פיננסי	**4,730**	4,566	3.6%
סך-הכל	**443,483**	407,381	8.9%

* כולל יתרת חייבים בגין כרטיסי אשראי.

תרשים 2-3: פילוח האשראי לפי מגזרים עיקריים ליום 31 בדצמבר 2024

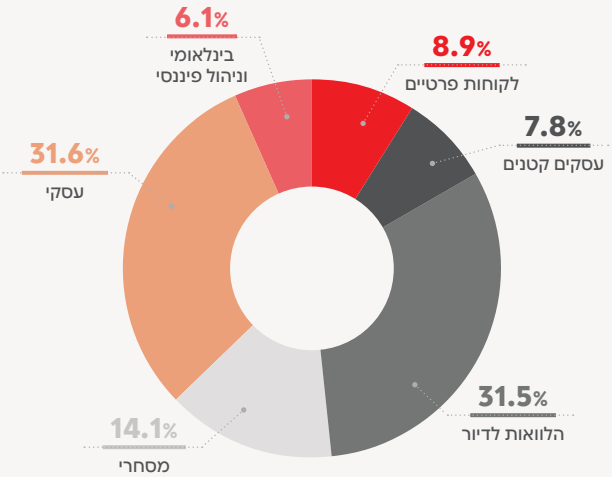

למידע נוסף בנוגע להתפתחות האשראי וסיכוני האשראי לפי ענפי משק ראה פרק סיכון אשראי להלן.

חבויות בעייתיות

טבלה 2-12: סיכון אשראי בעייתי[1]

	31.12.2024			31.12.2023		
	מאזני	חוץ-מאזני	סך-הכל	מאזני	חוץ-מאזני	סך-הכל
	במיליוני ש"ח					
סיכון אשראי לא צובר	**2,678**	**500**	**3,178**	4,012	669	4,681
סיכון אשראי נחות	**903**	**115**	**1,018**	782	76	858
סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת	**4,422**	**632**	**5,054**	3,596	495	4,091
סך סיכון אשראי בעייתי*	**8,003**	**1,247**	**9,250**	8,390	1,240	9,630
סיכון אשראי בעייתי, נטו	**6,721**	**1,086**	**7,807**	6,730	1,084	7,814
* מזה חובות צוברים בפיגור של 90 ימים או יותר	**105**	**-**	**105**	297	-	297

(1) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

הערה:
סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

בשנת 2024 חלה ירידה בשיעור של כ-4% בסיכון האשראי הבעייתי, אשר עיקרה מתבטאת בירידה בסיכון אשראי הלא צובר שנובעת בעיקר בגין ריקברי במספר מצומצם של לווים. ירידה זו קוזזה בעלייה בסיכון אשראי נחות ובהשגחה מיוחדת.
למידע נוסף על ניתוח תיק האשראי וסיכון אשראי בעייתי, לרבות תרחישים וניתוחי רגישות שנבחנו, ראה פרק סיכון אשראי להלן.

אשראי חוץ-מאזני

טבלה 13-2: ההתפתחות בסעיפים החוץ-מאזניים העיקריים

	יתרה ליום		השינוי
	31.12.24	31.12.23	
	במיליוני ש"ח		
מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים למעט נגזרים			
ערבויות והתחייבויות אחרות*	**84,511**	78,371	7.8%
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות	**116,152**	96,824	20.0%
מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו	**27,878**	27,011	3.2%
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו	**20,183**	16,741	20.6%
סך-הכל	**248,724**	218,947	13.6%

* כולל אשראי תעודות וכולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות.

בשנת 2024 חל גידול של כ-29.8 מיליארד ש"ח בהיקף המכשירים הפיננסיים החוץ-מאזניים בהשוואה לסוף שנת 2023. הגידול נובע בעיקרו מעלייה בהיקף התחייבויות להוצאת ערבויות והתחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן ומגידול יזום במסגרות כרטיסי אשראי לאור הסרת המגבלות שנקבעו ברפורמת שטרום.

ניירות-ערך

לבנק השקעות באגרות-חוב ממשלתיות וקונצרניות וכן השקעה במניות סחירות (בעיקר זרות) ושאינן סחירות בפיזור נרחב.
היקף ההשקעות בניירות הערך הסתכם ביום 31 בדצמבר 2024 בכ-121.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-127.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2023, ירידה בשיעור של כ-4.2% שהתבטאה בקיטון בהיקף ההחזקה באגרות-חוב ממשלתיות של ממשלת ישראל וממשלת ארצות-הברית.
בשנת 2024 נרשמו הפסדים בסך של כ-779 מיליון ש"ח ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב, שנבעו בעיקר ממימוש בהפסד של אגרות-חוב ממשלתיות, בהשוואה להפסדים בסך של כ-569 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, כחלק מניהול פוזיציית הריבית והנזילות של הבנק.
בשנת 2024 חל קיטון של כ-1.1 מיליארד ש"ח ביתרת קרן ההון השלילית נטו בגין אגרות-החוב אשר נבע בעיקר ממכירה של אגרות-חוב בעלות קרן הון שלילית, וכן מאזילת קרן ההון השלילית, עקב התקצרות יתרת התקופה לפירעון. לעניין רגישות קרן ההון לשינויים בשיעורי ריבית, ראה פרק הלימות הון להלן.
תיק המניות של הבנק כולל מניות סחירות (הנמדדות בשווי הוגן) ומניות שאינן סחירות (הנמדדות בעלות או מחיר נצפה, במידה וקיים, בניכוי ירידת-ערך). תיק המניות הכולל של קבוצת הבנק הסתכם לסך של כ-4.9 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ-4.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2023.
בשנת 2024 נרשם בגין תיק המניות של קבוצת הבנק רווח נטו משערוך, דיבידנד וממימוש מניות בסך של כ-503 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של כ-369 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

תרשים 2-4: פילוח ניירות-ערך של הבנק

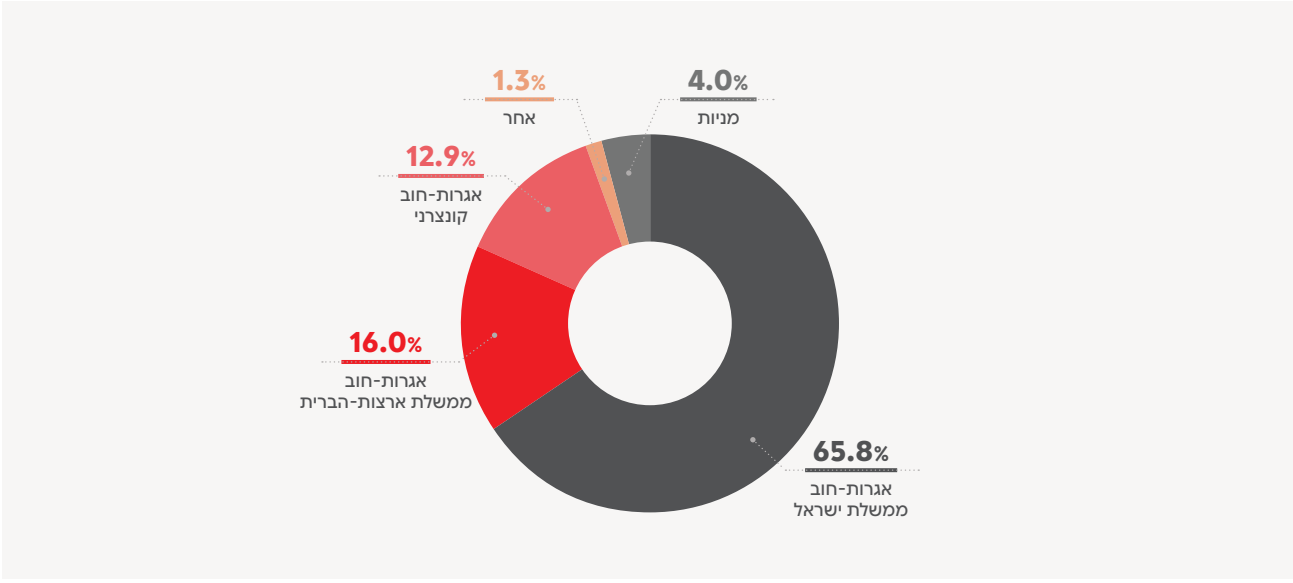

להלן פירוט אודות הפעילות בניירות הערך של קבוצת הבנק:

טבלה 2-14: יתרות ניירות-ערך

	מוחזק לפדיון		זמין למכירה		תיק למסחר		סך-הכל	
	הערך במאזן	% מסך ניירות-ערך	הערך במאזן	% מסך ניירות-ערך	הערך במאזן	% מסך ניירות-ערך	הערך במאזן	% מסך ניירות-ערך
	במיליוני ש"ח/באחוזים							
ליום 31 בדצמבר 2024								
אגרות-חוב ממשלת ישראל	**15,715**	**12.9%**	**49,459**	**40.6%**	**14,971**	**12.3%**	**80,145**	**65.8%**
אגרות-חוב ממשלת ארצות-הברית	**1,930**	**1.6%**	**16,765**	**13.8%**	**790**	**0.7%**	**19,485**	**16.0%**
אגרות-חוב ממשלות - מדינות זרות אחרות	**-**	**-**	**1,634**	**1.3%**	**-**	**-**	**1,634**	**1.3%**
סך-הכל אגרות-חוב ממשלות	**17,645**	**14.5%**	**67,858**	**55.7%**	**15,761**	**12.9%**	**101,264**	**83.1%**
אגרות-חוב קונצרניות - בישראל	**486**	**0.4%**	**246**	**0.2%**	**-**	**-**	**732**	**0.6%**
אגרות-חוב קונצרניות - מחוץ לישראל	**-**	**-**	**14,861**	**12.2%**	**114**	**0.1%**	**14,975**	**12.3%**
סך-הכל אגרות-חוב קונצרניות	**486**	**0.4%**	**15,107**	**12.4%**	**114**	**0.1%**	**15,707**	**12.9%**
מניות*	**-**	**-**	**4,867**	**4.0%**	**-**	**-**	**4,867**	**4.0%**
סך-הכל ניירות-ערך	**18,131**	**14.9%**	**87,832**	**72.1%**	**15,875**	**13.0%**	**121,838**	**100.0%**
ליום 31 בדצמבר 2023								
אגרות-חוב ממשלת ישראל	13,440	10.6%	54,766	43.1%	16,097	12.6%	84,303	66.3%
אגרות-חוב ממשלת ארצות-הברית	1,892	1.5%	20,652	16.2%	1,615	1.3%	24,159	19.0%
אגרות-חוב ממשלות - מדינות זרות אחרות	-	-	1,482	1.2%	-	-	1,482	1.2%
סך-הכל אגרות-חוב ממשלות	15,332	12.1%	76,900	60.5%	17,712	13.9%	109,944	86.5%
אגרות-חוב קונצרניות - בישראל	404	0.3%	54	-	-	-	458	0.3%
אגרות-חוב קונצרניות - מחוץ לישראל	-	-	12,287	9.7%	-	-	12,287	9.7%
סך-הכל אגרות-חוב קונצרניות	404	0.3%	12,341	9.7%	-	-	12,745	10.0%
מניות*	-	-	4,433	3.5%	-	-	4,433	3.5%
סך-הכל ניירות-ערך	15,736	12.4%	93,674	73.7%	17,712	13.9%	127,122	100.0%

* מניות שאינן למסחר.

טבלה 2-15: פירוט אגרות-חוב קונצרניות לפי ענפי משק

	יתרה ליום			
	31.12.2024		31.12.2023	
	הערך במאזן	אחוז מסך אגרות-חוב קונצרניות	הערך במאזן	אחוז מסך אגרות-חוב קונצרניות
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
כרייה וחציבה	**306**	**2.0%**	443	3.5%
תעשייה	**727**	**4.6%**	1,164	9.1%
אספקת חשמל ומים	**372**	**2.4%**	417	3.3%
מידע ותקשורת	**140**	**0.9%**	436	3.4%
בנקים ומוסדות פיננסיים	**13,905**	**88.5%**	9,481	74.4%
מסחר	**35**	**0.2%**	252	2.0%
תחבורה ואחסנה	**35**	**0.2%**	318	2.5%
ענפים אחרים	**187**	**1.2%**	234	1.8%
סך-הכל אגרות-חוב קונצרניות	**15,707**	**100.0%**	12,745	100.0%

העלייה באגרות-חוב בנקים ומוסדות פיננסיים נבעה בעיקר מגידול ביתרות אגרות-חוב של בנקים אזוריים לפיתוח (אגרות-חוב Supranationals). לפרטים נוספים לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה ביאור 32.ב. בדוחות הכספיים.

פיקדונות

טבלה 2-16: התפתחות ביתרות הפיקדונות

	יתרה ליום		השינוי
	31.12.2024	31.12.2023	
	במיליוני ש"ח		
פיקדונות הציבור	**574,285**	554,595	3.6%
פיקדונות מבנקים	**10,837**	9,085	19.3%
פיקדונות הממשלה	**932**	2,436	(61.7%)
סך-הכל	**586,054**	566,116	3.5%

טבלה 2-17: מידע נוסף על פיקדונות הציבור

	יתרה ליום		השינוי
	31.12.2024	31.12.2023	
	במיליוני ש"ח		
לפי דרישה			
אינם נושאים ריבית	**149,621**	153,029	(2.2%)
נושאים ריבית	**152,328**	143,880	5.9%
סך-הכל לפי דרישה	**301,949**	296,909	1.7%
לזמן קצוב	**272,336**	257,686	5.7%
סך-כל פיקדונות הציבור	**574,285**	554,595	3.6%

יתרת הפיקדונות ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמה בסך של כ-586.1 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ-566.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2023. העלייה בשנת 2024 נבעה בעיקרה מגידול בפיקדונות הציבור. בפיקדונות הציבור חלה עלייה בהיקף הפיקדונות נושאי ריבית ולזמן קצוב ומנגד ירידה בהיקף הפיקדונות שאינם נושאים ריבית.

תרשים 2-5: התפתחות תמהיל פיקדונות הציבור (במיליארדי ש"ח)

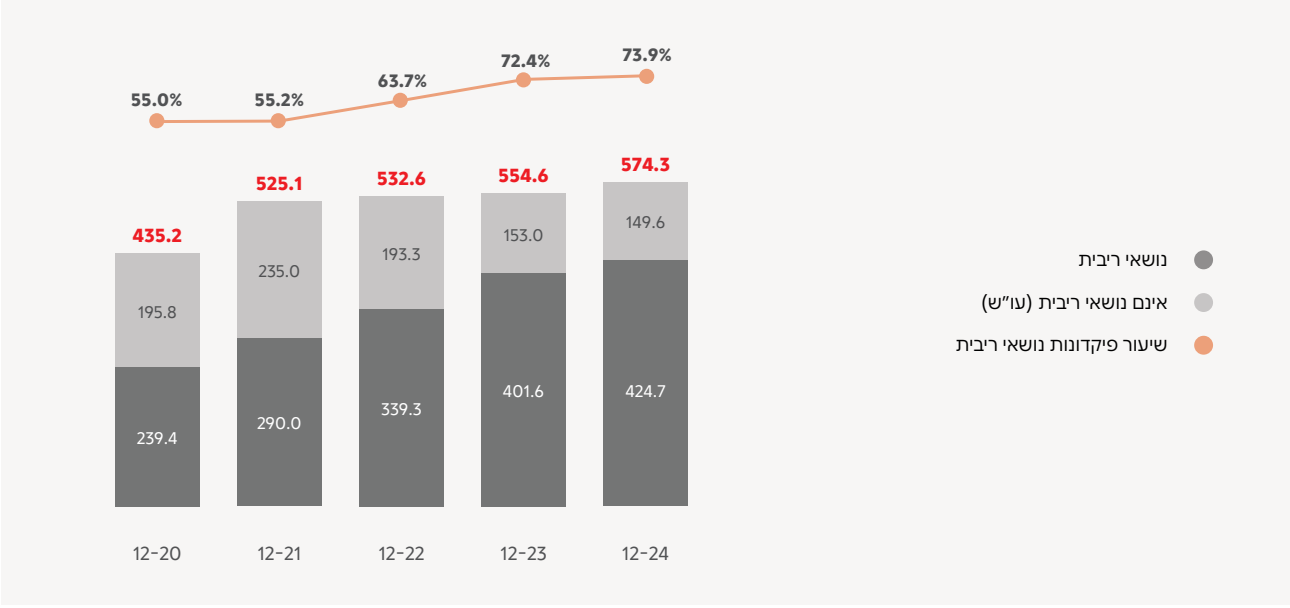

פעילות חוץ-מאזנית בניירות-ערך המוחזקים על-ידי הציבור

טבלה 2-18: ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק

	יתרה ליום		השינוי
	31.12.2023	**31.12.2024**	
	במיליוני ש"ח		
ניירות-ערך[1]	894,813	**1,127,821**	26.0%

(1) לרבות יתרות ניירות-ערך של קופות-גמל וקרנות נאמנות לגביהן מעניקה קבוצת הבנק שירותי משמורת ושירותים נלווים לניהול חשבונות בהיקפים שונים.

הגידול בהיקף ניירות-ערך של לקוחות קבוצת הבנק בשנת 2024 הושפע בעיקר מעליות של מחירי נכסים פיננסיים בשווקים וכן מהסטת יתרות הלקוחות מפיקדונות ועו"ש לשוק ההון. כמו-כן, חל גידול בשווי נכסי הקרנות בנוסף לגיוס כספים של הקרנות.

אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים

ביום 10 במרץ 2024 אישר דירקטוריון הבנק תכנית לרכישה עצמית של אגרות-חוב של הבנק בהיקף של עד 1 מיליארד ש"ח. במהלך חודש מרץ הבנק השלים את מימוש מלוא תכנית הרכישה, בעסקות שעיקרן בוצעו מחוץ לבורסה. במסגרת תכנית הרכישה רכש הבנק אגרות-חוב סדרה 200 (787.0 מיליון ע.נ.) ואגרות-חוב סדרה 203 (185.7 מיליון ע.נ.) בעלות כוללת של כ-1 מיליארד ש"ח ורשם רווח בגין רכישה עצמית של אגרות-חוב בסך של 111 מיליוני ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2024.

ביום 20 במרץ 2024 אישר הדירקטוריון תכנית נוספת לרכישה עצמית של אגרות-חוב של הבנק עד לסוף שנת 2024 בהיקף של עד 2 מיליארד ש"ח. במסגרת תכנית רכישה זו רכש הבנק במהלך הרבעון השני 2024 אגרות-חוב סדרה 100 בעלות של כ-295.3 מיליון ש"ח (319.5 מיליון ע.נ.), אגרות-חוב סדרה 200 בעלות של כ-735.3 מיליון ש"ח (726.2 מיליון ע.נ.) ואגרות-חוב סדרה 203 בעלות של כ-115.3 מיליון ש"ח (103.3 מיליון ע.נ.). עלות הרכישה הכוללת של תכנית הרכישה הנוספת מסתכמת לכ-1,146 מיליון ש"ח ונרשם רווח בגין רכישה עצמית של אגרות-חוב בסך של 149 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2024.

ביום 24 בספטמבר 2024 השלים הבנק הנפקה בהיקף של כ-1.0 מיליארד ש"ח של אגרות-חוב צמודות אשראי CLN - Credit Linked Note למשקיעים מוסדיים. אגרות-החוב נרשמו למסחר במערכת המסחר למוסדיים של הבורסה, ונושאות ריבית בנק ישראל בתוספת מרווח של 2.25%, אשר תשולם מדי חצי שנה. אגרות-החוב נושאות חלק מסיכון האשראי אליו חשוף הבנק בקשר לתיק הלוואות שהעמיד הבנק למספר לווים בתחום הנדל"ן שכן, במקרה בו יקבע הבנק כי אירע אירוע אשראי לגבי אחת או יותר מההלוואות, תופחת קרן אגרות-החוב, בהתאם לתנאי שטר הנאמנות.

קרן אגרות-החוב תעמוד לפירעון בתשלום אחד ביום 30 בספטמבר 2027, ככל שלא יבוצע פדיון מוקדם על-ידי הבנק, כמפורט בשטר הנאמנות.

ביום 28 בנובמבר 2024 השלים הבנק הנפקה של שתי סדרות אגרות-חוב COCO, עם מנגנון המרה למניות בהיקף של כ-0.65 מיליארד ש"ח - סדרה יב' עם פירעון סופי ביום 28 בנובמבר 2037 (אפשרות לפדיון מוקדם ביום 28 בנובמבר 2032) על סך של כ-0.34 מיליארד ש"ח ע.נ. כתבי ההתחייבות צמודים למדד המחירים לצרכן ונושאים ריבית קבועה בשיעור של 3.45%.

סדרה יג' עם פירעון סופי ביום 28 בנובמבר 2049 (אפשרות לפדיון מוקדם ביום 28 בנובמבר 2044) על סך של כ-0.31 מיליארד ש"ח ע.נ. כתבי ההתחייבות צמודים למדד המחירים לצרכן ונושאים ריבית קבועה בשיעור של 3.88%.

ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמו אגרות-החוב וכתבי ההתחייבות הנדחים בכ-20.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-21.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2023, ירידה בשיעור של כ-7.4% אשר נבעה מרכישה עצמית כמפורט לעיל ומפירעון קרן חלקי של אגרות-חוב, בקיזוז הנפקות אגרות-חוב כמפורט לעיל.

במועד אישור הדוחות הכספיים אישר הדירקטוריון, כפוף לקבלת אישור המפקח על הבנקים, פדיון מוקדם מלא של כתבי התחייבות נדחים סדרה ט' בסך של כ-1.2 מיליארד ש"ח אשר יבוצע ביום 3 באפריל 2025.

הבנק בוחן אפשרות להנפקת כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים סמוך לאחר הדוחות הכספיים בדרך של הרחבת סדרות קיימות וכן אפשרות להנפקת ניירות-ערך מסחריים. אין ודאות ביחס לביצוע הנפקה, תנאיה ומועדה.

לפרטים נוספים ראה ביאור 20 בדוחות הכספיים ופרק הלימות הון להלן.

טבלה 19-2: פירוט אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים

	ליום 31 בדצמבר 2024		ליום 31 בדצמבר 2023	
	הערך במאזן	מזה: סחיר*	הערך במאזן	מזה: סחיר*
	במיליוני ש"ח			
כתבי התחייבות נדחים	**9,294**	**9,284**	8,388	8,374
אגרות-חוב	**10,896**	**10,896**	13,412	13,412
סך-הכל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	**20,190**	**20,180**	21,800	21,786

* כולל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים הנסחרים ברצף המוסדי.

טבלה 20-2: מכשירים נגזרים

	31.12.2024			31.12.2023		
	שווי הוגן חיובי	שווי הוגן שלילי	ערך נקוב	שווי הוגן חיובי	שווי הוגן שלילי	ערך נקוב
	במיליוני ש"ח					
חוזי ריבית	**10,211**	**9,302**	**1,044,058**	9,992	9,329	965,469
חוזי מטבע	**6,951**	**6,691**	**627,747**	9,130	8,854	496,855
חוזים בגין מניות	**5,020**	**4,920**	**324,127**	6,136	6,055	273,443
חוזי סחורות ושירותים (כולל נגזרי אשראי)	**9**	**8**	**210**	13	12	61
סך-הכל	***22,191**	***20,921**	**1,996,142**	*25,271	*24,250	1,735,828

* מזה: שווי הוגן נטו של נכסים והתחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך של 42 מיליוני ש"ח ו-6 מיליוני ש"ח, בהתאמה אשר נכללו במאזן בסעיף פיקדונות הציבור (31.12.2023: נכסים והתחייבויות בסך של 42 מיליוני ש"ח ו-10 מיליוני ש"ח, בהתאמה).

בשנת 2024 חל גידול ביתרות הערך הנקוב וקיטון בשווי ההוגן של המכשירים הנגזרים. עיקר הגידול ביתרות הערך הנקוב נבע מפעילות בחוזי מטבע. הבנק פועל לרוב עם הצדדים הנגדיים במסגרת הסכמי קיזוז וביטחונות שמטרתם לצמצם את חשיפת האשראי הנובעת מהפעילות במכשירים נגזרים של צדדים אלה.

2.3.2. הון, הלימות הון ומינוף

1. הון

השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו

הון המניות המונפק והנפרע של הבנק ליום 31 בדצמבר 2024 הינו 1,337,682,310 ש"ח ע.נ. המורכב ממניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כל אחת, מהן 11,979,229 מניות רדומות באוצר. לפרטים אודות תכנית רכישה עצמית של מניות הבנק, ראה ביאור 24.ג. בדוחות הכספיים. לפרטים אודות הקצאת מניות ואופציות לנושאי משרה ועובדים בחודש מאי 2024, ראה ביאור 23 בדוחות הכספיים.

חלוקת רווחים

חלוקת דיבידנד על-ידי הבנק כפופה למבחנים ולמגבלות הקבועים בחוק החברות ובהוראות הפיקוח על הבנקים, לרבות הוראות ניהול בנקאי תקין 331. כל חלוקה ושיעורה כפופה להחלטה ספציפית של דירקטוריון הבנק לפי שיקול דעתו במועד החלוקה ובהתחשב בהוראות כל דין ובמגבלות על החלוקה ובשיקולים עסקיים, לרבות בהתחשב באסטרטגית הבנק.

מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק היא לחלק עד 40% מהרווח הנקי הרבעוני הנובע מפעולות רגילות.

במועד אישור הדוחות, אישר הדירקטוריון חלוקה כוללת בסך של כ-622 מיליון ש"ח (40% מרווחי הרבעון הרביעי לשנת 2024), ממנה 372 מיליון ש"ח ישולמו כדיבידנד ו-250 מיליון ש"ח כרכישה עצמית של מניות הבנק (יישום שלב ג' של תכנית הרכישה מחודש אוגוסט 2024).

בהחלטתו התחשב הדירקטוריון בהנחיות הפיקוח על הבנקים וציין את יכולתו הפוטנציאלית של הבנק לחלק שיעור גבוה יותר מרווחיו לאור עודפי הון משמעותיים הקיימים בבנק אל מול דרישות ההון. הדירקטוריון והנהלת הבנק ישאפו, בין היתר בשים לב ליעדים הפיננסיים של הבנק כאמור בפרק אסטרטגיה עסקית לעיל, להגדיל את מדיניות החלוקה וזאת בכפוף להנחיות והוראות בנק ישראל ומכלול הנסיבות הרלוונטיות לרבות גיאופוליטיות, צמיחת פעילות הבנק, תוצאות פעילותו ועוד.

לפרטים בדבר תכנית לרכישה עצמית ראה ביאור 24.ג. בדוחות הכספיים.

טבלה 21-2: פרטים בדבר חלוקה כוללת, דיבידנד ששולם ורכישות עצמיות של מניות בתקופות קודמות

מועד הכרזה	דיבידנד במזומן				רכישה עצמית של מניות	שיעור רכישה עצמית של מניות*	סכום חלוקה כולל	שיעור חלוקה כולל*
	מועד תשלום	דיבידנד למניה**	דיבידנד במזומן	שיעור חלוקת דיבידנד*				
		באגורות	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
03.03.2025	20.03.2025	28.078	372.0	24%	250.0	16%	622.0	40%
18.11.2024	11.12.2024	38.476	512.0	27%	250.0	13%	762.0	40%
14.08.2024	09.09.2024	48.302	645.0	29%	250.0	11%	895.0	40%
20.05.2024	10.06.2024	57.953	775.0	40%			775.0	40%
07.03.2024	08.04.2024	26.322	352.0	20%			352.0	20%
16.11.2023	06.12.2023	24.976	334.0	20%			334.0	20%
14.08.2023	06.09.2023	57.505	769.0	40%			769.0	40%
22.05.2023	14.06.2023	60.048	803.0	40%			803.0	40%
08.03.2023	30.03.2023	39.272	525.0	30%			525.0	30%

* מרווחי הרבעון שקדם למועד החלוקה.

** בנוגע לחלוקות ברבעונים קודמים מעודכן בהתאם לכמות המניות במועד הקובע לחלוקה. בנוגע לחלוקה האחרונה מעודכן בהתאם לכמות המניות במועד ההכרזה.

2. הלימות הון

גישת הבנק להערכת הלימות ההון

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים.
ועדת באזל לפיקוח על הבנקים מבצעת עדכונים למסגרת מדידת הלימות ההון, אשר לעיתים מקבלים את הכינוי "באזל 4". במסגרת זו נקבעו עדכונים משמעותיים בנוגע לאופן החישוב של נכסי סיכון שבגינם נדרש לחשב את דרישות ההון בנדבך הראשון. היישום באיחוד האירופי של הסטנדרטים השונים הכלולים במסגרת העדכון יחל ב 1 בינואר 2025. בשלב זה טרם נקבע מועד היישום בישראל.
בחודש דצמבר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראות הנוגעות להקצאת הון בגין מכשירים פיננסיים נגזרים (יישום הוראות ניהול בנקאי תקין 203A ו-208A). החוזר נועד להתאים את הוראות ניהול בנקאי תקין להנחיות ועדת באזל בקשר לסיכון אשראי צד נגדי. החל מיום 1 ביולי 2022 מיושמת הוראה 203A בנושא טיפול בסיכון אשראי של צד נגדי. הוראה 208A בנושא הקצאת הון בגין סיכון CVA אשר תיושם החל מיום 1 בינואר 2025 קובעת גישה בסיסית - BA-CVA, שמחליפה את הגישה הקיימת בהוראת ניהול בנקאי 203. עיקרי העדכונים בגישה זו מתייחסים לטיפול שונה בייחוס משקלי סיכון לפי ענפי משק ושל איכות האשראי של הצד הנגדי. יישום ההוראה יביא לקיטון של כ-0.03% וכ-0.04% ביחס הון עצמי רובד 1 וביחס ההון הכולל של הבנק, בהתאמה.
כמו-כן, ביום 19 ביוני 2024 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 206 "מדידה והלימות הון - סיכון תפעולי". במסגרת ההוראה נקבעה הגדרה מעודכנת של חישוב הקצאת ההון בגין סיכון תפעולי כך שהיא מבוססת, בין השאר, על רכיבי האינדיקאטור העסקי ועל מכפיל ההפסד הפנימי שמבוסס על ממוצע ההפסדים ההיסטוריים של התאגיד הבנקאי. בהתאם להוראה יישום חלקי של ההוראה יחול ביום 1 בינואר 2026. הבנק נמצא בשלבי הערכות ליישום ההוראות.

יעד הלימות ההון ואופן ניהול ותכנון ההון

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, נדרש הבנק בהיותו תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד (כזה, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל), לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 10.0% וביחס הון כולל מזערי של 13.5%. ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור לגביהן ניתנה הקלה. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על-ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, ליום 31 בדצמבר 2024, הינם 10.23% ו-13.50%, בהתאמה.
לצורך עמידה ביעד הלימות ההון וניהול אפקטיבי של ההון מבוצע תכנון הון בבנק בהתבסס על תכנית העבודה של הבנק והוראות הרגולציה, תוך תרגומן לנכסי הסיכון, ושינויים בהון על רבדיו השונים תוך שמירה על שולי ביטחון. במסגרת תכנון ההון ויחסי ההון, מתבצעים מבחני רגישות שונים. כמו-כן, הבנק עוקב באופן שוטף אחר התוצאות בפועל אל מול התכנון והפערים ביניהם, ובהתאם לצורך בוחן נקיטת פעולות נדרשות לצורך עמידה ביעדי הון שנקבעו. כחלק מקביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק כמפורט להלן, מדיניות הבנק הינה להחזיק רמת הלימות הון הגבוהה מהיחס המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ואשר אינה נמוכה מרמת הלימות ההון הנדרשת לכיסוי הסיכונים כפי שהם מוערכים בתהליך הפנימי להערכת הלימות ההון (ה-ICAAP). במסגרת ה-ICAAP, הבנק בוחן את השפעתם של תרחישי קיצון על יחסי הלימות ההון ובהתאם קיימות תכניות הערכות לחזרה להלימות ההון הרגולטורית בקרות אירוע קיצון כאמור.
יעד הון עצמי רובד 1 שנקבע על-ידי הבנק מביא בחשבון, בין היתר, את תוצאות תהליכי קביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק, לרבות תוצאות מבחני הקיצון הפנימיים שערך הבנק, ואת תוצאות הדיונים שהתקיימו עם הפיקוח על הבנקים לגבי מאפייני הסיכון הפרטניים של הבנק במסגרת תהליך הסקירה הפיקוחי האחרון שבוצע ומבחני הקיצון האחידים האחרונים שבוצעו.
על יסוד תהליכי קביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק ותוצאות הדיונים הפנימיים שהתקיימו עם הפיקוח על הבנקים (כמפורט לעיל), הגדיר דירקטוריון הבנק יעד פנימי של יחס הון עצמי רובד 1 בשיעור שלא יפחת מ-10.5%.
הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים וביעד הפנימי, תוך שמירה על שולי ביטחון.
הון הבנק והיקף נכסי הסיכון נתונים לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- השפעות שינויים בריבית על קרנות ההון מאגרות-חוב זמינות למכירה.
- השפעות שינויים במדד, בשערי חליפין ובדירוג המדינה על יתרות נכסי הסיכון.
- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות.

רגישות קרן ההון בגין אגרות-חוב זמינות למכירה נטו, לאחר השפעת המס, לעלייה תיאורטית של 1% בעקום התשואות חסר הסיכון ובמרווח סיכון האשראי נאמדת בקיטון בסך של כ-1.1 מיליארד ש"ח וכ-0.8 מיליארד ש"ח בהתאמה. מנגד, רגישות קרן ההון הנובעת מהתאמות בגין שינויים אקטואריים, נטו לאחר השפעת המס, לעלייה תיאורטית של 1% בריבית ההיוון נאמדת בגידול בסך של כ-0.2 מיליארד ש"ח.

דרישות ההון בגין חשיפות הבנק לממשלת ישראל, בנקים ישראלים, גופים מוסדיים וישויות סקטור ציבורי, נגזרות מדירוג מדינת ישראל.
הבנק משתמש בדירוג S&P למדינות כמדרג יחיד לצרכי מדידת הלימות ההון. בחודש אפריל 2024 חברת S&P הורידה את דירוג האשראי של מדינת ישראל ל-+A. ההשפעה הישירה של הורדת דירוג האשראי של מדינת ישראל על-ידי S&P בחודש אפריל 2024 הביאה, נכון למועד הורדת הדירוג, לקיטון של כ-0.25% וכ-0.31% ביחס הון עצמי רובד 1 וביחס ההון הכולל של הבנק, בהתאמה.
כאמור בפרק הסקירה הכלכלית לעיל, ביום 1 באוקטובר 2024 חברת S&P עדכנה את דירוג האשראי של מדינת ישראל ל-A, הורדה שלא משפיעה על יחסי ההון והמינוף של הבנק.
הורדות דירוג נוספות של מדינת ישראל על-ידי S&P, ככל שיהיו, ישפיעו באופן ישיר על יחסי הלימות ההון של הבנק רק ככל שהדירוג ירד ל-BBB+ ומטה (היינו הורדה של שני נוטצ'ים מהדירוג הנוכחי של A). ככל שתתרחש ירידת דירוג שכזו, הדבר עלול להביא, נכון ליום 31 בדצמבר 2024, לפגיעה ישירה של 0.36% ו-0.45% ביחס הון עצמי רובד 1 וביחס ההון הכולל, בהתאמה.

שינויים בהון

לפרטים נוספים בדבר התאמות פיקוחיות וניכויים ובדבר השפעות נוספות על הון והלימות הון, לרבות בגין הוראות שטרם הגיע מועד יישומן, ראה ביאור 24 בדוחות הכספיים.

טבלה 22-2: חישוב יחס הלימות ההון

	31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2023
	במיליוני ש"ח	
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים		
הון עצמי רובד 1	**58,165**	52,641
הון רובד 1	**58,165**	52,641
הון רובד 2	**14,627**	13,338
סך-הכל הון כולל	**72,792**	65,979
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
סיכון אשראי	**454,175**	403,897
סיכוני שוק	**4,407**	4,245
סיכון תפעולי	**34,181**	29,710
סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון	**492,763**	437,852
	באחוזים	
3. יחס ההון לרכיבי סיכון		
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון[1]	**11.80%**	12.02%
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון	**11.80%**	12.02%
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	**14.77%**	15.07%
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים[2]	**10.23%**	10.23%
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים[2]	**13.50%**	13.50%

(1) הנתונים מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 וכוללים התאמות בגין הוראות רגולטוריות כדלקמן: השפעת היישום של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים אשר פוחתת בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2025 ומוערכת בקיטון עתידי נוסף של כ-0.02% על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 בדצמבר 2024 (0.04% ליום 31 בדצמבר 2023).
(2) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הינם 10.0% ו-13.5% בהתאמה. ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור לגביהן ניתנה הקלה במסגרת הוראת שעה.

3. יחס מינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה לדרישות ההון מבוססות הסיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202. סך החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקות מימון ניירות-ערך ופריטים חוץ-מאזניים.

לפרטים בדבר הוראת השעה של הפיקוח על הבנקים להקלה ביחסי המינוף, ראה ביאור 24.יא. בדוחות הכספיים.

טבלה 23-2: יחס מינוף

	31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2023
	במיליוני ש"ח	
בנתוני המאוחד		
הון רובד 1*	**58,165**	52,641
סך החשיפות*	**810,835**	760,396
	באחוזים	
יחס מינוף	**7.17%**	6.92%
יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים בתקופת הוראת השעה	**5.50%**	5.50%
יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים לאחר תום הוראת השעה	**6.00%**	6.00%

* נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת היישום של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2025. השפעת ההקלה בגין הפסדי אשראי צפויים ליום 31 בדצמבר 2024 מוערכת בקיטון עתידי נוסף של כ-0.01%.

2.4. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוחות, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים.

דיווח זה שונה במהותו ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בביאור 28א בדוחות הכספיים ופרק "מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה" בדוח ממשל תאגידי.

לפירוט נוסף בדבר עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים, ראה ביאור 28 בדוחות הכספיים.

טבלה 24-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024									
	פעילות ישראל								פעילות חו"ל	סך-הכל
	משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	אחר	סך-הכל פעילות ישראל	סך-הכל פעילות חו"ל	
	במיליוני ש"ח										
רווח מימוני, נטו	**7,064**	**502**	**4,100**	**1,513**	**3,148**	**298**	**108**	**13**	**16,746**	**1,163**	**17,909**
עמלות והכנסות אחרות	**1,231**	**163**	**1,018**	**373**	**741**	**119**	**228**	**123**	**3,996**	**55**	**4,051**
סך הכנסות	**8,295**	**665**	**5,118**	**1,886**	**3,889**	**417**	**336**	**136**	**20,742**	**1,218**	**21,960**
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	**566**	**-**	**546**	**(15)**	**(474)**	**3**	**(11)**	**-**	**615**	**78**	**693**
הוצאות תפעוליות ואחרות	**4,348**	**280**	**2,006**	**476**	**818**	**183**	**397**	**67**	**8,575**	**432**	**9,007**
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	**2,084**	**237**	**1,579**	**865**	**2,156**	**142**	**37**	**102**	**7,202**	**433**	**7,635**

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023*									
	פעילות ישראל								פעילות חו"ל	סך-הכל
	משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	אחר	סך-הכל פעילות ישראל	סך-הכל פעילות חו"ל	
	במיליוני ש"ח										
רווח מימוני, נטו	7,178	519	4,230	1,504	2,843	265	(188)	12	16,363	989	17,352
עמלות והכנסות אחרות	1,279	141	1,007	378	709	92	180	192	3,978	52	4,030
סך הכנסות	8,457	660	5,237	1,882	3,552	357	(8)	204	20,341	1,041	21,382
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	495	1	718	524	80	(2)	(6)	-	1,810	69	1,879
הוצאות תפעוליות ואחרות	3,824	216	1,899	449	738	161	423	58	7,768	463	8,231
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	2,703	291	1,714	587	1,763	129	(223)	94	7,058	302	7,360

* סווג מחדש כמפורט בביאור 28 בדוחות הכספיים.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

מגזר משקי בית

הרווח הנקי המיוחס למגזר משקי בית בשנת 2024 הסתכם ב-2,084 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,703 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון נבע בעיקר מגידול בהוצאות התפעוליות וכן מגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי. כמו-כן, חל קיטון ברווח המימוני, נטו ובעמלות וההכנסות האחרות.
הרווח המימוני, נטו בשנת 2024 הסתכם ב-7,064 מיליון ש"ח בהשוואה ל-7,178 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון נבע ברובו מהשפעות מחיר של מרווחי האשראי והפיקדונות וכן מהטבות שהבנק העניק ללקוחותיו בעקבות מלחמת חרבות ברזל. קיטון זה קוזז בחלקו מעלייה ביתרות הממוצעות של האשראי והפיקדונות.
העמלות וההכנסות האחרות בשנת 2024 הסתכמו ב-1,231 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,279 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון נבע בעיקרו מירידה בעמלות דמי ניהול חשבון כתוצאה מהטבות בתחום העמלות שניתנו ללקוחות במטרה להקל על ההתמודדות עם השלכות המלחמה.
בשנת 2024 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 566 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 495 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נובע ברובו מגידול במחיקות האוטומטיות, נטו.
ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בשנת 2024 הסתכמו ב-4,348 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,824 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקר מרישום הוצאה עקב אישור תכנית התייעלות בסוף שנת 2024 וכן מגידול בהפרשה בגין הליכים משפטיים.

מגזר בנקאות פרטית

הרווח הנקי המיוחס למגזר הבנקאות הפרטית בשנת 2024 הסתכם ב-237 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-291 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון נבע בעיקר מעלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות וקוזז בחלקו על-ידי גידול בעמלות וההכנסות האחרות.
הרווח המימוני, נטו בשנת 2024 הסתכם ב-502 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-519 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.
העמלות וההכנסות האחרות בשנת 2024 הסתכמו ב-163 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-141 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקרו מגידול בעמלות מפעילות בשוק ההון.
ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בשנת 2024 הסתכמו ב-280 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-216 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקר מרישום הוצאה עקב אישור תכנית התייעלות בסוף שנת 2024.

מגזר עסקים קטנים וזעירים

הרווח הנקי המיוחס למגזר עסקים קטנים וזעירים בשנת 2024 הסתכם ב-1,579 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,714 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון נבע ברובו מירידה ברווח המימוני, נטו ומעלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות. הקיטון קוזז בחלקו מירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי.
בשנת 2024 הרווח המימוני, נטו הסתכם ב-4,100 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-4,230 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון נבע ברובו מהשפעות מחיר של מרווחי האשראי והפיקדונות, מירידה ביתרות האשראי הממוצעות וכן מהטבות שהבנק העניק ללקוחותיו בעקבות מלחמת חרבות ברזל. קיטון זה קוזז בחלקו מעלייה ביתרות הפיקדונות הממוצעות.
העמלות וההכנסות האחרות בשנת 2024 הסתכמו ב-1,018 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,007 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.
בשנת 2024 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 546 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 718 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון נבע ברובו מירידה בהוצאה בגין ההפרשה הקבוצתית, עקב כך שבשנת 2023 נכללה הגדלה משמעותית של ההפרשה הקבוצתית בגין השפעות צפויות של סביבת ריבית גבוהה והשלכות פרוץ המלחמה. בשנת 2024 המשיך הבנק להגדיל את ההפרשה הקבוצתית, אם כי באופן מתון יותר.
ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בשנת 2024 הסתכמו ב-2,006 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,899 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקר מרישום הוצאה עקב אישור תכנית התייעלות בסוף שנת 2024 וכן מגידול בהפרשה בגין הליכים משפטיים.

מגזר עסקים בינוניים

הרווח הנקי המיוחס למגזר עסקים בינוניים בשנת 2024 הסתכם ב-865 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-587 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקרו מקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

הרווח המימוני, נטו בשנת 2024 הסתכם ב-1,513 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,504 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

העמלות וההכנסות האחרות בשנת 2024 הסתכמו ב-373 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-378 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

בשנת 2024 נרשמו הכנסות בגין הפסדי אשראי בסך של כ-15 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של כ-524 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. השינוי נבע ברובו מירידה בהוצאה בגין ההפרשה הקבוצתית, עקב כך שבשנת 2023 נכללה הגדלה משמעותית של ההפרשה הקבוצתית בגין השפעות צפויות של סביבת ריבית גבוהה והשלכות פרוץ המלחמה וכן מקיטון בהוצאה בגין ההפרשה הפרטנית, נטו, הנובע בעיקר מריקברי במספר מצומצם של לווים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בשנת 2024 הסתכמו בכ-476 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-449 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מרישום הוצאה עקב אישור תכנית התייעלות בסוף שנת 2024.

מגזר עסקים גדולים

הרווח הנקי המיוחס למגזר עסקים גדולים בשנת 2024 הסתכם ב-2,156 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,763 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקרו מקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי ומגידול ברווח המימוני, נטו. הגידול קוזז בחלקו על-ידי גידול בהוצאות התפעוליות והאחרות.

הרווח המימוני, נטו בשנת 2024 הסתכם ב-3,148 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,843 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקר מעלייה ביתרות האשראי הממוצעות שקוזזה בחלקה על-ידי השפעות מחיר של מרווחי הפיקדונות.

העמלות וההכנסות האחרות בשנת 2024 הסתכמו ב-741 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-709 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות מעסקי מימון ומעמלות טיפול באשראי.

בשנת 2024 נרשמו הכנסות בגין הפסדי אשראי בסך של כ-474 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של כ-80 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. השינוי נבע בעיקר מקיטון בהוצאה בגין ההפרשה הקבוצתית, עקב כך שבשנת 2023 נכללה הגדלה של ההפרשה הקבוצתית בגין השפעות צפויות של סביבת ריבית גבוהה והשלכות פרוץ המלחמה. כמו-כן, נרשם קיטון בהוצאה בגין ההפרשה הפרטנית, נטו הנובע בעיקר מריקברי במספר מצומצם של לווים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בשנת 2024 הסתכמו ב-818 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-738 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקר מרישום הוצאה עקב אישור תכנית התייעלות בסוף שנת 2024.

מגזר מוסדיים

הרווח הנקי המיוחס למגזר גופים מוסדיים בשנת 2024 הסתכם ב-142 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-129 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקרו מעלייה ברווח המימוני, נטו ומעלייה בעמלות וההכנסות האחרות וקוזז בחלקו על-ידי גידול בהוצאות התפעוליות.

הרווח המימוני, נטו בשנת 2024 הסתכם ב-298 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-265 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהכנסות המימון שאינן מריבית.

העמלות וההכנסות האחרות בשנת 2024 הסתכמו ל-119 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-92 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקר מעלייה בעמלות מפעילות בשוק ההון.

מגזר ניהול פיננסי

הרווח הנקי המיוחס למגזר ניהול פיננסי בשנת 2024 הסתכם ב-37 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 223 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. השינוי נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו וכן מעלייה בעמלות וההכנסות האחרות.

הרווח המימוני, נטו בשנת 2024 הסתכם ב-108 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 188 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. השינוי נבע בעיקר מעלייה בהכנסות מהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות ובשל עלייה בפוזיציה המדדית, ומגידול ברווחים מהשקעה במניות. בנוסף, בשנת 2024 נזקפו רווחים בסך 260 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של אגרות-חוב. מנגד, חל גידול בהפסדים ממימושי אגרות-חוב וחל קיטון ברווחים משינוי בפערים בין השווי ההוגן של נגזרים שהינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין מדידת אותם נכסים על בסיס צבירה.

העמלות וההכנסות האחרות בשנת 2024 הסתכמו ב-228 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-180 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות מפעילות בשוק ההון וכן מעלייה בעמלות סינדיקציה.

ההוצאות התפעוליות והאחרות בשנת 2024 הסתכמו ב-397 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-423 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

מגזר אחר (פעילות ישראל)

הרווח הנקי המיוחס למגזר אחר בשנת 2024 הסתכם בסך של 102 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 94 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

העמלות וההכנסות האחרות בשנת 2024 הסתכמו ב-123 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-192 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון נבע מירידה בהכנסות האחרות אשר מקורן במכירת נדל"ן וזכויות בנדל"ן.

ההוצאות התפעוליות והאחרות בשנת 2024 הסתכמו ב-67 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-58 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

מגזר הפעילות הבינלאומית

הרווח הנקי המיוחס למגזר הפעילות הבינלאומית בשנת 2024 הסתכם ב-433 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 302 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו וכן מקיטון בהוצאות התפעוליות והאחרות.

להלן השינויים העיקריים בתוצאות הפעילות הבינלאומית:

- הרווח הנקי של סניף ניו-יורק הסתכם בכ-463 מיליון ש''ח בשנת 2024, בהשוואה לרווח נקי של כ-365 מיליון ש''ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו, שנבעה בעיקר מגידול ביתרות האשראי.
- ההפסד של הפועלים שוויץ הסתכם בכ-34 מיליון ש"ח בשנת 2024, בהשוואה להפסד בסך של כ-63 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

2.5. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה, ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות ושיוכם ליחידה הארגונית המטפלת, שמבוצע בהתאם לקריטריונים שונים שנקבעו על-ידי הנהלת הבנק. חלוקה זו משמשת את הנהלת הבנק לקבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה.

למידע נוסף אודות מגזרי הפעילות וניתוח תוצאות המגזרים, ראה ביאור 28א בדוחות הכספיים להלן, ופרק מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה בדוח ממשל תאגידי.

2.6. חברות עיקריות

קבוצת פועלים אקוויטי

קבוצת פועלים אקוויטי, המהווה את זרוע ההשקעות הריאליות של הבנק ומוחזקת בבעלות מלאה, פועלת בשני תחומים עיקריים:

- פעילות השקעות בחברות. פעילות זו כוללת השקעות ישירות בהון ובחוב (מזנין) בחברות וכן השקעה וייזום קרנות השקעה פרטיות (PE). פועלים אקוויטי מבצעת את ההשקעות במגוון סקטורים, בחברות ריאליות ובחברות טכנולוגיות בישראל ובחו"ל. פלטפורמת ההשקעות של החברה כוללת: השקעה בחברות פרטיות, ארגון השקעות סינדיקציה לגופים מוסדיים, השקעות בקרנות פרטיות (PE - Private Equity), גיוסים לקרנות PE זרות מגופים מוסדיים מקומיים, ושיתופי פעולה אסטרטגיים להקמה של קרנות בסקטורים שונים בארץ ובעולם.
- פעילות בנקאות להשקעות בארץ ובחו"ל.

בנוסף, לפועלים אקוויטי החזקות מיעוט (כ-20%) בקבוצת לידר העוסקת, בין היתר, בייעוץ, חיתום והפצת ניירות-ערך.
יתרת ההשקעות של פועלים אקוויטי ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמה בסך של כ-4.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-4.2 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2023.
בנוסף, קיימת התחייבות להשקעה בסך של כ-1.2 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2024, בדומה להתחייבות בסוף שנת 2023.

תרשים 2-6: התפלגות השקעות פועלים אקוויטי

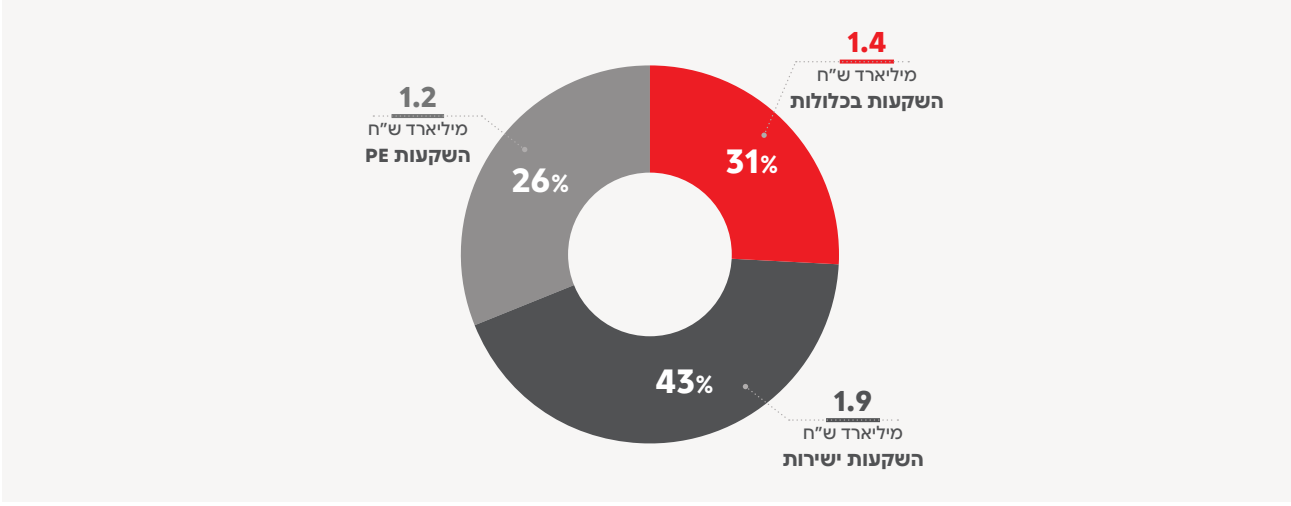

תרומת פועלים אקוויטי לתוצאות הפעילות של הבנק בשנת 2024 הסתכמה ברווח נקי בסך של כ-77 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי בסך של כ-100 מיליון ש"ח בשנת 2023. הירידה ברווח נבעה בעיקר מירידות ערך השקעות.
השקעת הבנק בפועלים אקוויטי (בהון ובאמצעים אחרים) הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2024 ב-5.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-4.7 מיליארדי ש"ח בסוף שנת 2023.

3. סקירת הסיכונים

חלק מהמידע המפורט בפרק זה, אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך, וכמפורט בסעיף 1.1 לעיל.

מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2024 (להלן: דוח על הסיכונים).

3.1. תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

הבנק מבצע בדיקה מקיפה להערכת הסיכונים להם הוא חשוף ומהותיותם. במסגרת תהליך ה-ICAAP (תהליך פנימי להערכת הלימות ההון) הבנק הגדיר את הסיכונים הבאים כסיכונים מהותיים: סיכון אשראי, סיכון ריכוזיות, סיכון שוק, סיכון השקעה, סיכון תפעולי (לרבות סיכון IT וסיכון סייבר), סיכון צד נגדי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון נזילות, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי-תחרותי, סיכון רגולטורי, סיכון ציות וסיכון מודל. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והם: סיכון משפטי, סיכון כלכלי (אשר יכול להתממש דרך סיכוני אשראי, השקעה, שוק ועוד), וסיכון סביבתי (לרבות סיכון אקלים).

אסטרטגיית ניהול הסיכונים בקבוצת הבנק נועדה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים של הקבוצה כולה, תוך זיהוי וכימות הסיכונים, הגדרת אחריות על הסיכונים (Risk Ownership) ומקסום התועלת העסקית בהתייחס לעלות במונחי סיכון על-ידי כל גורם אחראי בכל הרמות של הארגון. ניהול הסיכונים בבנק מתבצע במתודולוגיה אחידה ובראיה כוללת תוך התאמה לדרישות הרגולטוריות, במטרה לתמוך בנטילת סיכונים באופן מושכל על מנת להשיא את רווחיות הקבוצה ברמת סיכון התואמת את תיאבון הסיכון.
מבנה וארגון מערך ניהול הסיכונים המופיעים בפרק זה רלוונטיים לכל סוגי הסיכונים ולכל היחידות בבנק, בהמשך של פרק זה יופיעו התייחסויות נוספות, לפי העניין, לכל סוג סיכון בנפרד. מידע נוסף ניתן למצוא בדוח על הסיכונים.

3.1.1. ממשל הסיכונים ואופן ניהול הסיכונים

ניהול הסיכונים מתבצע בראיה גלובלית של פעילות הבנק בארץ ובסניפי הבנק בניו-יורק, ובשים לב לפעילות החברות הבנות בעלות חשיפה משמעותית לקבוצה. החברות הבנות מונחות לנהל את הסיכונים על בסיס האסטרטגיה והמדיניות הקבוצתית, תוך ביצוע התאמות בהתאם לנסיבות, ודיווח עליהן לחברה האם. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי המדיניות המותווית על-ידי הדירקטוריון של כל חברה. הבנק מנהל את הסיכונים השונים תוך גידור חלק מהם. הפיקוח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין הנחיות הקשורות לנושא ניהול הסיכונים. ההוראות מפרטות את דרישות הפיקוח בניהול הסיכונים השונים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי וקובעות עקרונות יסוד לניהול הסיכונים ולבקרתם, ובכללם: מעורבות נאותה והבנה מעמיקה של דירקטוריון התאגיד הבנקאי בניהול הסיכונים, ניהול הסיכונים באמצעות מנהל סיכונים שהוא חבר הנהלה, העמדת כלים לזיהוי הסיכונים ולמדידתם והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה, כולל קיום פונקציה עצמאית לבקרת הסיכונים. הבנק פועל בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים.
בקרה של הסיכונים ואמידת הסיכונים הפיננסיים והסיכונים התפעוליים מתבצעות על בסיס מתודולוגיה אחידה ברמת הקבוצה, בהנחיית החטיבה לניהול סיכונים, ובשים לב לאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה. סיכונים, ככל שישנם, במוצרים או בתהליכים חדשים, מזוהים באמצעות הליך סדור, על-פי המדיניות להשקת מוצרים ותהליכים חדשים. מודלים המשמשים לאמידת הסיכונים נבחנים טרם יישומם וכן מדי תקופה על-פי מדיניות תיקוף המודלים בבנק.
תפיסת הבקרה ביחס לכל הסיכונים הפיננסיים והסיכונים התפעוליים בבנק היא של זיהוי ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות תיאבון הסיכון ובמגבלות נוספות שנקבעו בנהלים השונים, בשלושה מעגלי בקרה:

1. מעגל בקרה ראשון הכולל את היחידות העסקיות בחטיבות, לרבות חטיבות תמיכה ותפעול, שהם יוצרי/נוטלי הסיכונים, ואת יחידות הבקרה הפנימיות בחטיבות המספקות בקרה פנימית על יוצרי/נוטלי הסיכונים. הנהלת הקווים העסקיים נושאת באחריות הראשית לניהול הסיכונים על בסיס שוטף ומטרתה לנהל את הסיכונים תוך חתירה להשגת המטרות האסטרטגיות והיעדים העסקיים, במסגרת תיאבון הסיכון שנקבע ובהתאם לנוהלי הסיכון ולהוראות הרגולטוריות. הבקרות במעגל הראשון מעוגנות בנהלי העבודה;
2. מעגל בקרה שני הכולל את יחידות הבקרה בחטיבה לניהול סיכונים שהינה בלתי תלויה בחטיבות העסקיות. מעגל זה אחראי גם על הצגת תמונה כוללת של הסיכונים, גיבוש המתודולוגיות לאמידת הסיכונים ולהקצאת ההון הכלכלית, אמידת סיכון בלתי תלויה, תיקוף מודלים וניתוח מידת ההלימה של המוצרים והפעילויות למסגרת תיאבון הסיכון וקיבולת הסיכון שהוגדרה על-ידי הדירקטוריון. במעגל השני פונקציות בקרה עצמאיות נוספות, כגון: חשבות וייעוץ משפטי;

3. מעגל בקרה שלישי הכולל את מערך הביקורת הפנימית שפועלת באופן בלתי תלוי ואובייקטיבי. מטרתה לשפר את פעילות הארגון ולסייע לו להשיג את מטרותיו, בין היתר באמצעות פיקוח ווידוא קיום הוראות החוק והרגולציה, יישום הנחיות ההנהלה והדירקטוריון, אתגור ומתן המלצות לשיפור, באופן ממוקד וצופה פני עתיד. הביקורת הפנימית פועלת במסגרת החוקים, הרגולציה, התקנים הבינלאומיים והנחיות לשכת המבקרים הפנימיים, הנחיות ועדת הביקורת של הדירקטוריון, הדירקטוריון וצורכי הבנק.

דירקטוריון הבנק אחראי להתוויית אסטרטגיית ניהול הסיכונים הכוללת ולפיקוח על מסגרת ניהול הסיכונים בקבוצה, ישירות או באמצעות הוועדה לניהול ובקרת סיכונים. עיקר תפקידי הדירקטוריון בנושא ניהול הסיכונים:

- קביעת מסגרת תיאבון הסיכון וקיבולת הסיכון של הקבוצה;
- אישור מדיניות ניהול סיכונים עקבית עם מסגרת תיאבון הסיכון, לרבות קביעת מסגרות הסיכון בתחומי הפעילות השונים ובמוקדי הסיכון העיקריים;
- אישור מסגרת תפיסת הבקרה בקבוצה ווידוא כי היא עונה על צורכי ניהול הסיכונים;
- הנחיית ההנהלה הבכירה בדבר ניהול הסיכונים באופן ברור, על בסיס המלצות צוות ההנהלה לניהול סיכונים, ווידוא כי ההנהלה הבכירה נוקטת את הפעילויות הדרושות לזיהוי, מדידה, ניטור ובקרת הסיכונים;
- אישור המתודולוגיות לאמידת הסיכונים, לבקרתם ולהקצאת ההון הכלכלית בגינם;
- פיקוח ובקרה אחר יישום מדיניות ניהול הסיכונים כפי שנקבעה, בחינת פרופיל הסיכונים בפועל לרבות ברמת הקבוצה ובחינת התהליכים והפעולות שעל הבנק לקיים, על-מנת שימלא אחר כל ההוראות הרגולטוריות הנוגעות לניהול הסיכונים.

ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים - ייעודה להמליץ ולסייע למליאת הדירקטוריון בהתוויית מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק, לרבות קביעת מסגרות הסיכון בתחומי הפעילות השונים, בחינת פרופיל הסיכונים של הבנק, קיום בקרה אחר יישום מדיניות ניהול הסיכונים כפי שנקבעה ובחינת התהליכים והפעולות שעל הבנק לקיים, וזאת על-מנת שימלא אחר כל ההוראות הרגולטוריות הנוגעות לניהול הסיכונים. הוועדה לניהול ובקרת סיכונים של הדירקטוריון ו**מליאת הדירקטוריון** מקבלות דיווח על הסיכונים וביצוע המדיניות שאושרה, לפחות אחת לרבעון.
תת הוועדה לניהול סיכוני ארצות-הברית - ייעודה פיקוח על מדיניות ניהול הסיכונים בפעילות הבנק בארצות-הברית. תת הוועדה בוחנת את מדיניות ניהול הסיכונים של פעילות הבנק בארצות-הברית ומוודאת שפעילות זו מתבצעת במסגרת מדיניות ניהול הסיכונים שנקבעה.
ועדות דירקטוריון נוספות עוסקות בנושאים הקשורים לניהול הסיכונים ובהן בעיקר ועדת הביקורת, ועדת המעקב אחר יישום ההסדרים עם הרשויות האמריקאיות והוועדה לממשל תאגידי ומחזיקי עניין.

הנהלת הבנק, לרבות הנהלות החטיבות, אחראית לגיבוש, הטמעה ויישום של מסגרת ניהול הסיכונים בקבוצה, ישירות או באמצעות הצוותים הפועלים מטעמה. עיקר תפקידי ההנהלה בנושא ניהול הסיכונים:

- עיצוב מדיניות ניהול סיכונים עקבית עם מסגרת תיאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון, לרבות מסגרות סיכון בתחומי הפעילות השונים ובמוקדי הסיכון העיקריים, והגשתה לאישור הדירקטוריון;
- מיסוד של נהלים ומסגרות סיכון התואמים למדיניות, שיטות עבודה נאותות לאמידת הסיכון ותהליכי קבלת החלטות מבוססי ניתוח תשואה/תועלת עסקית למול סיכון וקבלת דיווחים מתאימים תוך וידוא ציות ליעדי המדיניות לניהול הסיכונים;
- וידוא קיומו של תהליך פנימי להערכת ההון ולקביעת יעדי הון העולים בקנה אחד עם פרופיל הסיכונים של התאגיד ועם סביבת הבקרה שלו;
- וידוא קיומם של משאבים נאותים לניהול הסיכונים בבנק לרבות מסגרת בקרות פנימיות וקיום מערכות בקרה ודיווח עצמאיות, יעילות ומקיפות בדבר הסיכונים.

צוות ההנהלה לניהול סיכונים וציות - אחראי לעיצוב המדיניות לניהול הסיכון בבנק, מסגרות הסיכון ונהלי הדיווח והבקרה, וכן על בחינת פרופיל הסיכון הכולל של הבנק על סוגי וגורמי הסיכון השונים אליהם חשוף הבנק.
צוותי הנהלה נוספים פועלים בתחומי הסיכון הייעודיים במסגרת המדיניות ובמגבלות הסיכון שנקבעו על-ידי הדירקטוריון וועדותיו. כמו-כן הוגדרו צוותים המתכנסים בהתקיים תנאים מסוימים ובהם צוות משברים פיננסיים וצוות חירום בנקאי. צוותים אלו התכנסו עם פרוץ מלחמת חרבות ברזל וממשיכים להתכנס בהתאם לצורך, לפרטים נוספים ראה פרק השלכות מלחמת חרבות ברזל.

מנהלת הסיכונים הראשית (CRO) וחברת ההנהלה האחראית על החטיבה לניהול סיכונים הינה הגברת מ. בן שושן כהן.
הסיכונים הפיננסיים מנוהלים על-ידי חברי הנהלה ממונים, ובאחריותם.
חברי ההנהלה העיקריים האחראים לניהול סיכוני האשראי הינם מנהל החטיבה העסקית מר א. פורמן, והממונה על החטיבה הקמעונאית עד ליום 29 באוקטובר 2024 הגברת ד. רביב והחל מיום זה הגברת פ. גרפינקל.
חבר ההנהלה האחראי על ניהול סיכוני השוק, ההשקעה והנזילות הינו מנהל חטיבת שווקים פיננסיים. עד ליום 25 בספטמבר 2024 היה מר י. ענתבי האחראי על ניהול סיכונים אלה והחל מתאריך זה האחראי הינו מר ע. דאובר.
הסיכון המשפטי מנוהל על-ידי עורכת-דין י. אלמוג, היועצת המשפטית הראשית.
הסיכון הטכנולוגי, ובכללו סיכון הסייבר, מנוהל על-ידי הגברת א. בן זאב, מנהלת חטיבת הטכנולוגיה והמחשוב.
הסיכון התפעולי, למעט הסיכון המשפטי והסיכון הטכנולוגי, מנוהל על-ידי כל חבר הנהלה בתחום הפעילות הנתון לאחריותו.
בתאריך 15 באוגוסט 2024 החליף מר י. ענתבי את מר ד. קוטלר כמנכ"ל הבנק. בתאריך 18 בפברואר 2025 החליף מר נ. הנגבי את מר ר. קרופיק כיו"ר הבנק. לפרטים נוספים ראו פרק ענינים אחרים בדוח ממשל תאגידי.

החטיבה לניהול סיכונים - פעילויות החטיבה ותחומי אחריותה תואמים את האמור בהוראת ניהול בנקאי תקין 310. יעדיה העיקריים של החטיבה הם: הטמעת תרבות ניהול וניטור סיכונים מתקדמת בקבוצת הבנק, שתתמוך בנטילת סיכונים באופן מושכל במטרה להשיא את רווחיות הקבוצה ברמת סיכון התואמת את תיאבון הסיכון, הגדרת מדיניות ניהול סיכונים וציות ברמת הקבוצה, התואמת את מטרות הקבוצה ואת דרישות ועדת באזל והרגולציה הרלוונטית וכן בחינה וניטור של פרופיל הסיכונים הכולל בבנק והתאמתו לתאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון. לשם כך החטיבה מפתחת ומיישמת מתודולוגיות ומודלים כוללים וכמותיים להערכת סיכונים, המשמשים בין היתר לחישוב הון כלכלי.
החטיבה מוודאת את קיומם ואיכותם של התהליכים המרכזיים לניהול הסיכונים בקבוצה: זיהוי ואמידה של הסיכונים, קביעת קיבולת הסיכון ותיאבון הסיכון, קביעת מנגנוני בקרה, ניטור הסיכונים ודיווח. החטיבה מובילה ומרכזת את תהליך ה-ICAAP (תהליך פנימי שנתי להערכת כמות ההון הנדרשת בשים לב לסיכונים) ומעורבת בתהליכי ניהול יחס ההון. החטיבה מורכבת מארבע יחידות ובראשן מנהלת החטיבה במעמד חברת הנהלה: (1) יחידת ניהול סיכוני אשראי (2) יחידת ניהול סיכונים תפעוליים וסיכוני שוק (3) יחידת קצין ציות ראשי ואכיפה בניירות-ערך ו-(4) יחידת אינטגרציית סיכונים.
ככלל, דיווחי החטיבה לניהול סיכונים המוגשים לדיון בוועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים מוגשים גם למליאה כדיווח בכתב או לדיון, לפי העניין. בהתאם למדיניות הבנק, מערך הדיווח על הסיכונים נקבע באופן שיאפשר תקשורת אפקטיבית הן לרוחב הקבוצה והן במעלה שרשרת הניהול. מטרת הדיווחים הינה הצפת סוגיות טעונות או חולשות בעלות פוטנציאל לסיכון והם מתבצעים הן ברמה הפרטנית והן ברמה של כלל הקבוצה. מערך הדיווחים כולל הצגה של חולשות או מגבלות באומדני הסיכון, וכן הנחות משמעותיות שהאומדנים מבוססים עליהן, וכולל דיווחים שוטפים ודיווחי אד-הוק על-פי הצורך.

כמו-כן מפעילה החטיבה לניהול סיכונים מספר צוותים בראשות מנהלת הסיכונים הראשית:
צוות הנהלה היגוי מדיניות אשראי - הצוות מגבש את מדיניות האשראי של הבנק.
צוות הנהלה בקרת אשראי - הצוות דן בדוחות בקרת אשראי שנערכו ללווים הגדולים בבנק ולמדגמים מבוססי סיכון על כלל תיק האשראי של הבנק ובוחן את מהימנות דירוג האשראי, נאותות הסיווג וההפרשות בקבוצה.
צוות הנהלה האחראי על סיווג חובות וקביעת הוצאות להפסדי אשראי - הצוות עוסק בגיבוש המתודולוגיה להפרשה קבוצתית, גיבוש מדיניות ביצוע סיווגים והפרשות פרטניות, סיווג אשראי וקביעת הפרשות פרטניות להפסדי אשראי בכפוף למדרג הסמכויות.
צוות ניהול סיכון מודל - הצוות מגבש את המסגרת לממשל סיכון מודל, מנהל את סיכון המודל במסגרת תאבון הסיכון ומוודא הלימה עם מדיניות וממשל מודלים. במסגרת הצוות נידונים תיקופי המודלים המבוצעים הן בקו הראשון והן בקו השני.
צוותים נוספים כוללים צוות תיעדוף השקעות רגולטוריות, צוות מעקב ושיפור היבטי בקרה רוחביים, צוות הנהלה לניהול הסיכון הציותי- משפטי, Risk Management Committee - New York.

להרחבה בנושא ניהול הסיכונים ראה פירוטים נוספים בפרק זה ובדוח על הסיכונים.

3.1.2. תיאבון סיכון

תיאבון הסיכון הינו כלי מרכזי המאפשר לקשר בין אסטרטגיית הארגון, הקצאת ההון וניהול הסיכונים. הדירקטוריון קובע את מסגרת תיאבון הסיכון בשים לב להמלצת המנכ"ל, מנהלת הסיכונים הראשית (CRO) והממונה על החטיבה הפיננסית (CFO). תיאבון הסיכון מתורגם למטרות ולמגבלות לקווי העסקים. מסגרת תיאבון הסיכון כוללת מדיניות, תהליכים, בקרות, ומערכות שבעזרתן התיאבון לסיכון מיושם, מתוקשר ומפוקח. מסגרת תיאבון הסיכון כוללת הצהרת תיאבון וקיבולת לסיכון, מגבלות סיכון וקווי מתאר של תחומי האחריות של אלה האחראים על היישום והבקרה של מסגרת תיאבון הסיכון. מסגרת תיאבון הסיכון מתייחסת לסיכונים המהותיים לבנק וקובעת את פרופיל הסיכון ביחס לאסטרטגיה העסקית של הבנק ולקיבולת הסיכון של הבנק. מסגרת תיאבון סיכון יעילה מספקת מסגרת משותפת ואמצעים להנהלה הבכירה ולדירקטוריון כדי לתקשר, להבין ולהעריך את רמת הסיכון שהם מוכנים לקבל. המסגרת מגדירה את הגבולות שבתחומם מצופה מההנהלה לפעול על מנת ליישם את האסטרטגיה העסקית של הבנק.

המסגרת כוללת את המרכיבים העיקריים הבאים:

הצהרת תיאבון הסיכון: ניסוח בכתב של היקף וסוגי הסיכון המצרפי שהבנק מעוניין לשאת על מנת להשיג את היעדים העסקיים שלו ובכללם: קיום דוחות הולמים, כמו גם מדדים כמותיים ביחס לרווחים, הון, מדדי סיכון, נזילות ואמצעים רלוונטיים אחרים על-פי הצורך.

תיאבון סיכון: הסיכון המרבי המצרפי הכולל שהתאגיד הבנקאי יהיה מוכן לשאת, בתוך קיבולת הסיכון שהוגדרה, על מנת להשיג את היעדים העסקיים על-פי התכנית האסטרטגית תחת אילוצים שונים (כגון מקורות הון ונזילות, דרישות רגולטוריות, מאפייני סיכון/תשואה וכדומה).

קיבולת הסיכון: רמת הסיכון המקסימאלית שהבנק יכול לשאת, ללא הפרת מגבלות הון הרלוונטיות לתרחיש קיצון, לרבות מנקודת מבטם של בעלי מניות והלקוחות. עמידה בקיבולת הסיכון תיבחן בין היתר באמצעות ביצוע תרחישי קיצון שמטרתם לאמוד פגיעה ברווח הבנק ורמת הלימות ההון של הבנק, וזאת כתוצאה מקרות תרחיש קיצון.

מגבלות סיכון: מדדים כמותיים המבוססים על הנחות צופות פני עתיד אשר נותנים ביטוי מעשי להצהרת תיאבון הסיכון המצרפי של הבנק.

3.1.3. תרחישי קיצון

על מנת להבין את ההשלכות האפשריות של זעזועים שונים על האיתנות הפיננסית של הבנק, הן בהינתן מאזן קיים והן בהתממשות תכניות העבודה וכוונות עסקיות אחרות, מתקיים תהליך של בחינת תרחישי קיצון. בבנק נבחנים לשם כך תרחישים משלושה סוגים: תרחישים מערכתיים כוללים המבוצעים על כלל קבוצת הבנק, תרחישים הפוכים ותרחישי גורם בודד (Single Factor) המבוצעים ברמת ענף/עסקה/לווה/תיק וזאת במקרים מסוימים ועל-פי ספים שהוגדרו מראש. הבנק מתאים את מגוון התרחישים והמאפיינים שלהם להתפתחויות פיננסיות, פוליטיות וסביבתיות בארץ ובעולם. מעבר לכך הבנק מיישם את ההנחיות של בנק ישראל ומפעיל מבחן קיצון אחיד המוגדר על-ידי הפיקוח על הבנקים, כאשר נדרש לכך.

מטרות ניתוח תרחישי הקיצון:

- זיהוי ריכוזי סיכון וחולשות אפשריות בתיק הבנק;
- בחינת השפעת החלטות אסטרטגיות של הבנק;
- שילוב בתהליך התכנון ובחינת השלכות התכנית העסקית על החשיפות הפוטנציאליות;
- בחינת האיתנות הפיננסית של הבנק והערכת הנזק הפוטנציאלי העלול להיגרם בהתרחש אירועי קיצון מסוגים שונים;
- ניתוח של רגישות הבנק לזעזועים/אירועים חריגים אך אפשריים;
- הערכת המהותיות של הסיכונים השונים;
- בחינת עמידת הבנק בתאבון ובקיבולת הסיכון ופריטת תיאבון הסיכון לרמת החטיבות;
- תמיכה בחטיבות העסקיות בהבנת מפת הסיכונים של תחומי הפעילות והסקטורים השונים;
- תמיכה בתהליך ה-ICAAP ובגיבוש תכניות מגירה למזעור הפגיעה של אירועי קיצון.

ההנחות, המתודולוגיה והתוצאות נידונות ומאושרות בצוות תרחישי קיצון וריכוזי סיכון וכן בישיבות ההנהלה וועדות הדירקטוריון.

ניהול ההון מביא בחשבון את תוצאותיהם של תרחישי קיצון שונים, וזאת מכמה היבטים: ראשית, יעד ההון והתכנית העסקית של הבנק נקבע בהתחשב בקיבולת הסיכון, אשר מגדירה את הלימות ההון המינימלית שהבנק מוכן להגיע אליה בהתרחש מצב קיצון. שנית, תכנון ההון כולל תכניות מגירה אשר הבנק יכול להוציא לפועל בקרות תרחיש קיצון על מנת להביא לשיפור בהלימות ההון שלו. תרחישי הקיצון נבחנים עבור כל אחת משנות התכנון, בהינתן יעדי ההון ויחס ההון הצפוי, על מנת לוודא שתכנון ההון מבטיח עמידה בקיבולת הסיכון לאורך כל שנות התכנון. כמו-כן, בוחן הבנק את השפעת תרחיש לחץ מתון שעיקרו שינויים בשווקים הפיננסיים ובכללם: שינוי ריבית, מרווחים, שערי חליפין ועוד על יחס הלימות ההון, במטרה למדוד ולהגביל את פוטנציאל שחיקת יחס הלימות ההון. בניהול הנזילות הבנק בוחן תרחישי נזילות פנימיים ורגולטוריים.

3.2. סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על-פי הסכם האשראי.
תיק האשראי הינו מרכיב עיקרי בתיק הנכסים של קבוצת הבנק, ולכן הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות הקבוצה.
פעילויות היוצרות סיכון אשראי כוללות:

- **אשראי מאזני -** התחייבויות נוכחיות כלפי הבנק כגון אשראי ומשכנתאות לציבור, אשראי לבנקים ופיקדונות בבנקים, אשראי לממשלות, השקעה באגרות-חוב (קונצרניות ואחרות) וכן החלק המאזני (שווי הוגן חיובי) של נגזרים ומכשירים פיננסיים.
- **אשראי חוץ-מאזני -** התחייבויות פוטנציאליות (שטרם מומשו) כלפי הבנק כגון ערבויות, התחייבויות לא מנוצלות למתן אשראי, מסגרות לא מנוצלות וכן התחייבויות פוטנציאליות כתוצאה משינוי בשווי עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים.

סיכון האשראי הנובע מעסקות במכשירים פיננסיים נגזרים מוגדר כסיכון צד נגדי, שהינו הסיכון שהצד הנגדי לעסקה ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של זרמי המזומנים בעסקה בנגזרים. למידע על סיכון אשראי צד נגדי ואופן ניהולו ראה הדוח על הסיכונים.
סיכון נוסף הנובע מתיק חשיפות אשראי הינו סיכון ריכוזיות. סיכון ריכוזיות נובע מפיזור לא אופטימאלי של סיכונים ספציפיים בתיק האשראי, דהיינו כאשר תיק האשראי אינו מפוזר דיו בין גורמי הסיכון השונים. לדוגמה: כאשר תיק האשראי מורכב מכמות קטנה של לווים (ריכוזיות לווה) או חשוף במידה גבוהה לענף מסוים (ריכוזיות ענפית).

3.2.1. ניהול סיכוני האשראי

מטרת ניהול סיכוני אשראי לאפשר ולוודא שהקבוצה פועלת על-פי המדיניות והיעדים האסטרטגים שנקבעו, ובמסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר בתחום האשראי, מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי.
מדיניות הבנק בניהול סיכוני האשראי מתבססת על פיזור תיק האשראי וניהול סיכונים מבוקר. פיזור הסיכונים מתבטא בפיזור תיק האשראי בבנק בין ענפי המשק השונים, מספר רב של לווים, מגזרי הצמדה שונים ואזורים גיאוגרפיים שונים בחו"ל. מדיניות פיזור הסיכונים בין ענפי המשק מושתתת על הערכת ההתפתחויות הצפויות במגזרי המשק השונים. לשם כך נערכים סקרים ענפיים וסקרי היתכנות כלכליים, אשר מטרתם להעריך את הסיכון ואת הפוטנציאל העסקי בפעילות במגזרי המשק השונים, ועל-פיהם נקבעים היעדים העסקיים של הבנק.
מערכת ניהול האשראי מנטרת את חשיפת האשראי של הלקוחות, ומערכות בקרת האשראי מזהות, מנטרות ומדווחות לגורם המטפל ולמנהלים על תסמינים שליליים אצל לווים.
ניהול סיכוני האשראי מתבסס על עקרונות ובהם:

- **אי תלות -** עיקרון ה"אי תלות" מהווה נדבך מהותי בממשל תאגידי נכון למניעת ניגודי עניינים ויצירת מערך של בלמים ואיזונים. מטרתו להבטיח כי המידע הקשור לסיכונים המדווח לגורמים מנהלים, ובפרט להנהלה הבכירה ולדירקטוריון, אכן אובייקטיבי באופיו ואינו מושפע משיקולים אחרים ובפרט של הצלחה עסקית ותגמול בגינה.
- **מדרג סמכויות -** בבנק קיים מדרג של סמכויות המתווה היררכיה של אישורי אשראי על-פי רמת האובליגו ללווה/קבוצה, דירוג סיכון וסיווג בעייתי ומאפשר בקרה על תהליך אישור עסקות אשראי חדשות. מדרג הסמכויות מגדיר את ספי אישור האשראי האישיים וכן את ספי המעבר לאישורי צוותים ואת הרכב הצוותים.
- **ראייה כוללת של הלקוח/קבוצה -** ניהול קבוצות סיכון המאגדות מספר לווים הקשורים מבחינת הסיכון כדוגמת חברה וחברות הבנות שלה, זוג נשוי וכדומה. פעילות לקוחות וקבוצות מנוהלת על-ידי מנהל לקוחות אשר אחראי לכלל הפעילות של הלווה/קבוצה. מערכות המידע מספקות באופן שוטף למנהל הלקוחות וצוותו ראייה כוללת של פעילות הלקוח/קבוצה כולל רמת סיכון האשראי ובהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313.
- **מדיניות ונהלי אשראי -** דירקטוריון הבנק קובע מדיניות אשראי אשר נבדקת ומעודכנת באופן שוטף על-פי השינויים בשווקים הפיננסיים ובמשק. המדיניות כוללת מגבלות שונות על תיק האשראי בהתאם לתיאבון הסיכון של הבנק, ובכלל זה, מגבלות חשיפה לפי ענפי משק, מדינות/מוסדות פיננסיים, כפונקציה של רמת הסיכון שהבנק מעריך. כמו-כן, נקבעות מגבלות חשיפה מירבית ללווה בודד, על-פי דירוג האשראי שניתן ללקוח, המשקף את רמת הסיכון שלו ומגבלה מירבית לקבוצת לווים.

מדיניות האשראי כוללת את מדיניות ניהול סיכון האשראי של התאגיד והיא מסדירה ומגדירה את הכללים החלים על כל הגורמים בבנק העוסקים בסיכון אשראי ומכוונת לשרת את המטרות העסקיות של הבנק בהתאם למדיניות הסיכון, תיאבון הסיכון של הבנק ובהתאם להוראות הרגולטוריות.

מסמכי מדיניות האשראי מתווים את המימדים הרלוונטיים לכל חטיבה (סוג לקוח, ענף משק, מטרת ההלוואה וכדומה) תוך התייחסות לרמת הסיכון.
ביצוע הפעילות העסקית על-פי ההנחיות במדיניות האשראי, מאפשר ניהול מושכל של האשראי וחשיפות האשראי ומשמש ככלי לניהול סיכוני האשראי.
המדיניות ונהלי האשראי מחייבים את כל העוסקים באשראי בבנק: המדיניות מפרטת את העקרונות והשיקולים בעת מתן אשראי, הסמכויות למתן אשראי, איסורים ומגבלות למתן אשראי והנהלים מגדירים את דרכי הפעולה ועקרונות הבנק בנושא אשראי וביטחונות.
בנוסף, בסמכות ההנהלה לקבוע הוראות שעה המחמירות מעבר למוגדר במדיניות האשראי של הבנק.
החטיבה לניהול סיכונים אחראית על המדיניות הכלל בנקאית וכן אחראית על גיבוש וריכוז המדיניות של החטיבות העסקיות.

- **בקרות וזיהוי הסיכון -** תהליך הבקרה והזיהוי של סיכוני האשראי מבוצע על-ידי שלושת מעגלי הבקרה. בקרות מתבצעות מרמת האשראי הבודד ועד רמת התיק במעגל הבקרה הראשון ובמעגל הבקרה השני לפי ספי מהותיות. היחידה לניהול סיכוני אשראי מובילה ומרכזת דיווח להנהלת הבנק ולדירקטוריון על מגמות ושינויים בתיק האשראי לרבות רמת סיכון האשראי בתיק, עמידה במגבלות, אירועים מיוחדים, ניתוח ריכוזיות ותרחישי קיצון והצגת מדדי סיכון כלליים בארץ ובעולם.
במעגל השלישי אחראית הביקורת הפנימית, בין היתר, על סקירת היישום והאפקטיביות של נהלים לניהול סיכונים ומתודולוגיות להערכת סיכונים, כולל יישום מדיניות ניהול ובקרת סיכונים בבנק.
זיהוי סיכון האשראי במוצרים קיימים מתבסס על תהליכי ניהול הסיכון, המדידה והבקרה ברמות השונות. עבור מוצרים חדשים זיהוי הסיכון נסמך על מדיניות מוצר חדש המפרטת את התהליכים אותם יש לבצע לגבי כל מוצר חדש בבנק כדי לזהות את מכלול הסיכונים הכרוכים במוצר, להעריך את גודל ומהותיות הסיכון ולתת מענה למדידה, בקרה וגידור הסיכון.
כדי לזהות ריכוזי סיכון ולבחון השלכות אפשריות של זעזועים שונים (פיננסיים, פוליטיים ועוד) על האיתנות הפיננסית של הבנק, מוגדר תהליך רבעוני ושנתי הכולל הגדרה, בחינה ודיווח תוצאות תרחישי קיצון, ומיפוי ההשלכות על הרווח ועל הלימות ההון.
- **כימות ומדידת סיכון האשראי מבוצעים במספר רמות -** רמת הלווה הבודד, קבוצות לווים בהתאם לתחומי פעילות, ענפי משק, מגזרי לווים, מוצרים וברמת התיק הכולל של הבנק והקבוצה. עבור כל תחום פעילות וסוג אשראי פותחו ויושמו תהליכי כימות ומדידת סיכון וקביעת דירוג הלווה והאשראי. התהליכים משלבים הערכות מומחים בתחום האשראי, תהליכי קבלת החלטות ומודלים סטטיסטיים מתקדמים.
- **זיהוי וטיפול בלווים בקשיים -** בבנק קיימים תהליכים לזיהוי ולטיפול בלווים, אשר להערכת הבנק קיים חשש שלא יעמדו בהתחייבויותיהם מול הבנק. מחלקות ניתוח אשראי ובקרת אשראי בחטיבה לניהול סיכונים בוחנות במסגרת חוות הדעת שהן מכינות האם נדרש להכליל את הלקוח הספציפי ברשימות הלקוחות בפיקוח של הבנק, האם מצב הלקוח מחייב את סיווגו כחוב בעייתי והאם נדרשת הפרשה פרטנית להפסדי אשראי. לקוחות שהוצפו לרשימות הפיקוח נידונים במסגרת תהליך נאותות הסיווג מדי רבעון. לגבי לווים אלו מתקיימים מעקב ובקרה הדוקים יותר והבנק פועל לצמצום החשיפה מולם, וזאת, בדרך של הקטנת סיכון האשראי ממקורותיהם של הלווים ו/או קבלת ביטחונות נוספים. במקרים מסוימים מועבר הטיפול בלקוחות לאגף המתמחה בליווי ושיקום לווים, או ליחידות גבייה. בנוסף על כך, הבנק בוחן באופן שוטף את רמת סיכון האשראי בתיקי הלווים, על בסיס הנחות שמרניות, מסווג את האשראי הבעייתי בהתאם להוראות בנק ישראל (לא צובר, נחות והשגחה מיוחדת) וכולל בדוחות הכספיים הפרשה נאותה להפסדי אשראי בגין כלל סיכון האשראי בבנק.
- **אחידות הדרכה והכשרה -** העוסקים בתחום האשראי עוברים הכשרות והדרכות בתחום האשראי, סחר חוץ ומשכנתאות. הדרכות אלו מקנות בסיס ידע אחיד לעוסקים בתחום תוך מתן כלים מקצועיים ולימוד מדיניות ועקרונות הבנק בתחום האשראי. הפקות לקחים מאירועים שונים באשראי מבוצעות ביחידות השונות ומתוקשרות לגורמים הרלוונטיים, בהתאם לנוהלי הבנק.
- **גידור והפחתת סיכון -** הבנק מנהל את הביטחונות לאשראי באמצעות מערכת ביטחונות הכוללת מקדמי ביטחון שמרניים יחסית למקדמי הביטחון הנדרשים לפי הוראות באזל, המפחיתים את שווי הביטחון בהתאם לסיכון לירידת-ערך ומימוש מהיר. במובן זה, דרישת ההון לפי נדבך 1 הינה שמרנית ואינה מתחשבת בחלק ניכר מן הביטחונות שעומדים כנגד חשיפות. במקביל, ניתוח הרכב תיק הביטחונות של הבנק מראה, כי קיים פיזור רב בין הביטחונות. פיזור זה מפחית את הסבירות לירידת-ערך גורפת בשווי הביטחונות. הביטחונות עשויים לכלול תיקי ניירות-ערך שמניות הבנק מהוות חלק מהן, המתקבלות במהלך עסקים רגיל, לרבות כנלווה לעסקות החלף על מדדי מניות (כגון מדד ת"א 35 ומדד תל אביב בנקים), תוך עמידה במגבלות הוראות ניהול בנקאי תקין 332. בנוסף קיימים כלים נוספים אשר משמשים לגידור והפחתת סיכון כגון מכירת אשראי ורכישת ביטוחים.

אופן קביעת ההפרשה הקבוצתית

חישוב ההפרשה להפסדי אשראי הצפויים מוערך על בסיס קבוצתי, למעט לווים לגביהם הבנק לא זיהה מאפייני סיכון משותפים ללווים אחרים ועליהם מחושבת הפרשה על בסיס פרטני. מדי רבעון מבוצע תהליך איתור של לקוחות בעלי פוטנציאל לבעייתיות לפי קריטריונים מוגדרים ונסקרים כל הלווים הכלולים ברשימת הפיקוח ו/או עם סיווג בעייתי. לגבי לקוחות הנבחנים פרטנית בהתאם למדיניות הבנק נבחנים נאותות הסיווג וההפרשה בגינם. במקרים בהם חל שינוי במצב הלקוח, חלו שינויים בביטחונות ו/או בוצעה גביה, נבחן הצורך בעדכון הסיווג וההפרשה.
ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי מחושבת לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי. בנוסף לכך, באומדן ההפרשה להפסדי אשראי נעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שמשקף תחזיות סבירות ונתמכות לגבי אירועים כלכליים עתידיים.
הבנק אומד את הפסדי האשראי הצפויים בהתאם לשיטה מתקדמת המבוססת על אומדן כלכלי של תוחלת ההפסד הצפויה לאורך חיי האשראי (Life Time Expected Loss) באמצעות אומדן של רכיבי הפסד האשראי: ההסתברות לכשל (PD) וההפסד בהינתן כשל (LGD) ויתרת האשראי, המביאה בחשבון פירעונות וניצולים עתידיים של מסגרות חוץ-מאזניות (EAD), כולל התאמות מאקרו כלכליות והתאמות בגין גורמים איכותיים.
נתוני השיטה מבוססים בעיקרם על מידע פנימי הקיים בבנק, במקרים בהם קיימות מגבלות של מידע שולבו הערכות מומחה.
ההתאמות המאקרו כלכליות מבוססות על תחזיות הבנק בקשר לפרמטרים מאקרו כלכליים, לרבות: שיעורי אבטלה, מדד המחירים לצרכן, מדד מחירי הדיור, תוצר לאומי גולמי, צריכה פרטית וריבית ריאלית.
ההתאמות למודל בגין גורמים איכותיים מתייחסות, בין השאר, למאפיינים פוליטיים וסביבתיים, צמיחה מהירה באשראי, מדיניות ונהלי מתן האשראי של הבנק, לרבות שינויים באסטרטגיית מתן האשראי, תהליכי חיתום וגורמים נוספים.

למידע נוסף על סיכון האשראי ואופן ניהולו ראה דוח על הסיכונים.

3.2.2. ניתוח איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

טבלה 1-3: ניתוח איכות אשראי, סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור

	יתרה ליום 31 בדצמבר 2024				יתרה ליום 31 בדצמבר 2023			
	מסחרי	דיור	פרטי	סך-הכל	מסחרי	דיור	פרטי	סך-הכל
	במיליוני ש"ח							
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי[1]								
סיכון אשראי מאזני	**271,885**	**138,359**	**31,629**	**441,873**	240,406	130,097	31,149	401,652
סיכון אשראי חוץ-מאזני	**168,386**	**10,922**	**24,088**	**203,396**	152,115	6,386	21,858	180,359
סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי	**440,271**	**149,281**	**55,717**	**645,269**	392,521	136,483	53,007	582,011
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי								
א. לא בעייתי - מאזני	**4,243**	**776**	**3,364**	**8,383**	5,031	711	2,847	8,589
ב. סך-הכל בעייתי[2]	**6,551**	**844**	**608**	**8,003**	6,946	755	689	8,390
מזה: בעייתי צובר	**4,958**	**-**	**367**	**5,325**	3,911	-	467	4,378
מזה: בעייתי לא צובר	**1,593**	**844**	**241**	**2,678**	3,035	755	222	4,012
סך-הכל סיכון אשראי מאזני שאינו בדירוג ביצוע אשראי	**10,794**	**1,620**	**3,972**	**16,386**	11,977	1,466	3,536	16,979
סיכון אשראי חוץ-מאזני שאינו בדירוג ביצוע אשראי	**2,552**	**6**	**229**	**2,787**	2,338	4	178	2,520
סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי	**13,346**	**1,626**	**4,201**	**19,173**	14,315	1,470	3,714	19,499
מזה: חובות שצוברים הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים או יותר	**65**	**-**	**60**	**125**	309	-	87	396
סך-הכל סיכון אשראי כולל של הציבור	**453,617**	**150,907**	**59,918**	**664,442**	406,836	137,953	56,721	601,510
מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים								
א. חובות לא צוברים	**1,593**	**844**	**241**	**2,678**	3,035	755	222	4,012
ב. נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו	**2**	**-**	**-**	**2**	3	-	-	3
סך-הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור	**1,595**	**844**	**241**	**2,680**	3,038	755	222	4,015

(1) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
(2) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

הערה:
א. סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
ב. למידע נוסף לגבי חובות בדחיית תשלומים של 180 ימים או יותר, אשר אינם מסווגים כבעייתים ראה ביאור 29 בדוחות הכספיים.

בנתוני ה-31 לדצמבר 2024 חלה עלייה בהיקף סיכון האשראי הכולל בדירוג ביצוע אשראי, כאשר שיעורו מסך סיכון האשראי בסך הבנק עלה במעט, בהשוואה ל-31 לדצמבר 2023. בחלוקה לסגמנטים ניכרים שינויים מתונים בשיעורי סיכון האשראי בדירוג ביצוע מסך סיכון האשראי כאשר חלה ירידה בשיעור האשראי לפרטיים ויציבות בשיעור האשראי לדיור ועלייה קלה בשיעור האשראי המסחרי.

טבלה 2-3: מידע נוסף על תנועה באשראי לציבור לא צובר

החל מיום 1 בינואר 2024 הבנק מיישם את חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא שינוי תנאי חובות של לווים בקשיים פיננסיים. למידע נוסף ראה ביאור 1.ד. בדוחות הכספיים.

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024		
	מסחרי	פרטי*	סך-הכל
	במיליוני ש"ח		
תנועה באשראי לציבור לא צובר			
יתרת חובות לא צוברים לתחילת השנה	**3,035**	**977**	**4,012**
חובות שסווגו כלא צוברים במהלך השנה**	**582**	**1,060**	**1,642**
חובות שחזרו לצבור הכנסות ריבית במהלך השנה	**(309)**	**(522)**	**(831)**
חובות שנמחקו חשבונאית	**(716)**	**(276)**	**(992)**
חובות שנפרעו	**(999)**	**(154)**	**(1,153)**
יתרת חובות לא צוברים לסוף השנה	**1,593**	**1,085**	**2,678**

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023		
	מסחרי	פרטי*	סך-הכל
	במיליוני ש"ח		
תנועה באשראי לציבור לא צובר			
יתרת חובות לא צוברים לתחילת השנה	2,653	791	3,444
חובות שסווגו כלא צוברים במהלך השנה	1,550	1,120	2,670
חובות שחזרו לצבור הכנסות ריבית במהלך השנה	(42)	(529)	(571)
חובות שנמחקו חשבונאית	(384)	(282)	(666)
חובות שנפרעו	(705)	(123)	(828)
אחר***	(37)	-	(37)
יתרת חובות לא צוברים לסוף השנה	3,035	977	4,012

תנועה ביתרת החובות הבעייתיים בארגון מחדש לא צובר			
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה	1,100	213	1,313
ארגונים מחדש שבוצעו במהלך השנה	296	330	626
חובות בארגון מחדש שנמחקו	(140)	(181)	(321)
חובות בארגון מחדש שחזרו לצבור הכנסות ריבית במהלך השנה	(41)	(113)	(154)
חובות בארגון מחדש שנפרעו	(304)	(24)	(328)
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לא צובר לסוף השנה	911	225	1,136

* לרבות הלוואות לדיור.

** מתוך זה חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים במהלך התקופה בסך 452 מיליוני ש"ח. לפרטים נוספים בדבר לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאי החוב ראה ביאור 29 בדוחות הכספיים.

*** יתרות הנכסים, נטו בגין חברה בת שנמכרה.

טבלה 3-3: מדדי סיכון אשראי

	ליום							
	31.12.2024				31.12.2023			
	מסחרי	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	אנשים פרטיים - אחר	סך-הכל	מסחרי	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	אנשים פרטיים - אחר	סך-הכל
ניתוח איכות האשראי לציבור								
שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת אשראי לציבור	**0.58%**	**0.60%**	**0.68%**	**0.59%**	1.22%	0.57%	0.64%	0.97%
שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת אשראי לציבור	**0.60%**	**0.60%**	**0.85%**	**0.62%**	1.35%	0.57%	0.89%	1.06%
שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור	**2.38%**	**0.60%**	**1.71%**	**1.78%**	2.80%	0.57%	1.99%	2.02%
שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור	**5.18%**	**1.16%**	**11.16%**	**4.40%**	6.85%	1.11%	10.19%	5.31%
ניתוח ההוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופת הדיווח								
שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור	**0.05%**	**0.03%**	**1.48%**	**0.16%**	0.58%	0.09%	1.09%	0.47%
שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור	**0.18%**	**-**	**0.82%**	**0.17%**	0.07%	0.01%	0.56%	0.09%
ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור								
שיעור יתרת ההפרשה הכוללת להפסדי אשראי* מתוך האשראי לציבור	**2.14%**	**0.48%**	**3.77%**	**1.76%**	2.50%	0.48%	3.21%	1.92%
שיעור ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור	**1.79%**	**0.43%**	**3.65%**	**1.51%**	2.14%	0.45%	3.11%	1.69%
שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר	**309.0%**	**70.9%**	**539.0%**	**254.7%**	175.3%	78.5%	486.5%	174.3%
שיעור ההפרשה להפסדי אשראי, מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר	**296.9%**	**70.9%**	**431.6%**	**243.3%**	159.1%	78.5%	349.5%	158.7%
יחס ההפרשה להפסדי אשראי למחיקות חשבונאיות, נטו	**10.8**	**-**	**4.5**	**9.1**	29.9	74.1	5.5	18.4

* לרבות הפרשה בגין יתרות חוץ-מאזניות.

הערה:
השיעורים המחושבים לעיל מתייחסים להוצאות בגין אשראי לציבור בלבד, ללא הפסדי אשראי בגין בנקים וממשלות.
אשראי לציבור - לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי.

ניתוח איכות התיק

ככלל בשנת 2024 נרשם שיפור בהשוואה ל-31 לדצמבר 2023 במרבית מדדי סיכון האשראי: שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת אשראי לציבור, שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת אשראי לציבור, שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור, שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור, שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי, שיעור יתרת ההפרשה הכוללת להפסדי אשראי ושיעור ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור. בשיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי נרשמה עלייה בהשוואה לנתוני 31 בדצמבר 2023. יצוין כי הירידה בשיעור יתרת ההפרשה הכוללת להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור הושפעה בעיקר מירידה ביתרת ההפרשה אשר נמדדת על בסיס פרטני וזאת למרות גידול ביתרת ההפרשה על בסיס קבוצתי (שהסתכמה ליום 31 לדצמבר 2024 לסך של כ-7.6 מיליארד ש"ח) בהשפעת אי הוודאות במשק והערכות הבנק לגבי השפעות אפשריות של מצב המלחמה על הסביבה המקרו כלכלית.

במגזר אנשים פרטיים - אחר במדדים הבאים נרשמה הרעה: שיעור האשראי שאינו צובר מיתרת האשראי לציבור, שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור, שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי ושיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי כאשר שני המדדים האחרונים הינם בהשוואה לשיעור הממוצע בשנת 2023. נרשם שיפור קל בשיעור החוב שאינו צובר או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור ושיפור משמעותי יותר בשיעור האשראי הבעייתי מיתרת האשראי לציבור. הגידול בשיעורי ההוצאה/מחיקות הושפע מגידול הדרגתי בסיכון במהלך 2023 עקב העלאות הריבית וכן עקב השפעות המלחמה החל מהרבעון הרביעי של שנת 2023. השפעות המלחמה המשיכו בשנת 2024 ותרמו לגידול נוסף. שיעור יתרת ההפרשה הכוללת להפסדי אשראי מתוך האשראי עלה אף הוא בשנת 2024 בעיקר בהשפעת סביבת המקרו על ההפרשה על בסיס קבוצתי.

השפעות מלחמת חרבות ברזל על ההפרשה הקבוצתית

בעקבות מלחמת חרבות ברזל תתכן פגיעה בסביבה הכלכלית אשר עלולה להביא לעלייה ברמת סיכון האשראי.

במהלך שנת 2024 חל שיפור ביחס לנקודת המוצא, ברבעון הרביעי של שנת 2023. הפסקת האש בצפון ועצירת הלחימה בדרום השפיעו על אומדני הצמיחה, אך במקביל התחזיות מתייחסות למחסור בעובדים בענף הבנייה ולפגיעה הקיימת והצפויה בתיירות חוץ, השפעות העלאות המסים והפגיעה בקצבאות. יתרת ההפרשה הקבוצתית לסוף שנת 2024 גדלה באופן המשקף את המשך אי הוודאות מההשפעות הצפויות של מלחמת חרבות ברזל והפגיעה האפשרית כתוצאה מכך בסביבה הכלכלית אשר עלולה להביא לעלייה ברמת הסיכון.

במסגרת חישוב ההפרשה הקבוצתית הבנק משקלל תוצאות של שלוש תחזיות כלכליות (אופטימית, תרחיש בסיס ופסימית) המתארות תוואי התפתחות כלכלית פיננסית שונה למשק בטווח הזמן הקצר והבינוני, ואת השפעותיהם על סיכון האשראי. התחזית הפסימית כוללת הנחה כי הלוחמה תתחדש והפגיעה הכלכלית במשק תתמשך, בשל פגיעה בתשתיות ייצור, גיוס מילואים נרחב, עלייה בחוב הממשלתי ופגיעה בחסכונות משקי הבית.

לצורך ניתוח רגישות ההפרשה הקבוצתית להנחות שונות, חישוב ההפרשה הקבוצתית בגין התיק בישראל על בסיס התחזית הפסימית בלבד היה מביא לגידול של כ-1.7 מיליארד ש"ח מעבר להפרשה שנכללה בדוחות כספיים אלה ואילו חישוב ההפרשה הקבוצתית על בסיס התחזית האופטימית בלבד היה מביא לקיטון של כ-0.9 מיליארד ש"ח בהפרשה הקבוצתית. מנעד זה מעיד על רמת אי הוודאות לגבי השפעת מצב המלחמה על תיק האשראי של הבנק. יודגש כי התחזית הפסימית אינה מהווה תרחיש קיצון.

טבלה 3-4: הרכב יתרת ההפרשה להפסדי אשראי

	הפרשה להפסדי אשראי			
	נמדד על בסיס פרטני	נמדד על בסיס קבוצתי		סך-הכל
		אשראי לדיור	אחר	
	במיליוני ש"ח			
הרכב יתרת ההפרשה, ליום 31 בדצמבר 2024:				
בגין אשראי לציבור	**253**	**598**	**5,969**	**6,820**
בגין חובות שאינם אשראי לציבור	**-**	**-**	**28**	**28**
בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)	**119**	**113**	**856**	**1,088**
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי יתרה ליום 31 בדצמבר 2024	**372**	**711**	**6,853**	**7,936**
הרכב יתרת ההפרשה, ליום 31 בדצמבר 2023:				
בגין אשראי לציבור	798	593	5,603	6,994
בגין חובות שאינם אשראי לציבור	-	-	39	39
בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)	112	39	805	956
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי יתרה ליום 31 בדצמבר 2023	910	632	6,447	7,989

מדי רבעון מבוצע תהליך איתור של לקוחות בעלי פוטנציאל לבעייתיות לפי קריטריונים מוגדרים ונסקרים כל הלווים הכלולים ברשימת הפיקוח ו/או עם סיווג בעייתי. לגבי לקוחות הנבחנים פרטנית בהתאם למדיניות הבנק נבחנים נאותות הסיווג וההפרשה בגינם. במקרים בהם חל שינוי במצב הלקוח, חלו שינויים בביטחונות ו/או בוצעה גביה, מעודכן הסיווג וההפרשה.

לא חל שינוי מהותי ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי בשנת 2024 אם כי חלה ירידה של 538 מיליון ש"ח ביתרת ההפרשה על בסיס פרטני ומנגד חלה עלייה בהפרשה על בסיס קבוצתי של 485 מיליון ש"ח שיעור יתרת ההפרשה הכוללת להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור ירד מ-1.92% בסוף שנת 2023 ל-1.76% בסוף שנת 2024.

3.2.3. מיון וניתוח סיכון האשראי לפי ענפי משק

טבלה 5-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק

	ליום 31 בדצמבר 2024 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך						
					הפסדי אשראי[4]		
	סיכון אשראי כולל[1]	מזה: דירוג ביצוע אשראי[5]	מזה: סיכון אשראי בעייתי[6]	מזה: סיכון אשראי לא צובר	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות, נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
	במיליוני ש"ח						
תעשייה	**32,166**	**31,152**	**684**	**73**	**(37)**	**(50)**	**404**
בינוי ונדל"ן - בינוי	**120,848**	**118,749**	**1,512**	**449**	**189**	**16**	**1,285**
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	**47,436**	**46,465**	**717**	**132**	**5**	**4**	**1,012**
מסחר	**42,877**	**40,627**	**1,257**	**333**	**140**	**138**	**535**
שירותים פיננסיים	**67,584**	**67,302**	**9**	**3**	**(14)**	**3**	**201**
שירותים עסקיים אחרים	**18,481**	**17,465**	**150**	**69**	**133**	**101**	**308**
שירותים ציבוריים וקהילתיים	**9,936**	**9,518**	**170**	**147**	**48**	**219**	**144**
ענפים אחרים	**52,415**	**49,452**	**1,314**	**554**	**(323)**	**11**	**1,262**
סך-הכל מסחרי	**391,743**	**380,730**	**5,813**	**1,760**	**141**	**442**	**5,151**
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	**150,127**	**148,520**	**831**	**831**	**47**	**-**	**668**
אנשים פרטיים - אחר	**59,662**	**55,468**	**609**	**241**	**514**	**285**	**1,341**
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	**601,532**	**584,718**	**7,253**	**2,832**	**702**	**727**	**7,160**
סך-הכל בנקים בישראל וממשלת ישראל	**82,539**	**82,539**	**-**	**-**	**-**	**-**	**2**
סך-הכל פעילות בישראל	**684,071**	**667,257**	**7,253**	**2,832**	**702**	**727**	**7,162**
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל	**62,910**	**60,551**	**1,997**	**346**	**(1)**	**19**	**754**
בנקים וממשלות בחו"ל	**43,937**	**43,824**	**-**	**-**	**(8)**	**-**	**20**
סך-הכל פעילות בחו"ל	**106,847**	**104,375**	**1,997**	**346**	**(9)**	**19**	**774**
סך-הכל פעילות בישראל ובחו"ל	**790,918**	**771,632**	**9,250**	**3,178**	**693**	**746**	**7,936**

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני[3], לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות[2], אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, סיכון אשראי בגין מכשרים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 457,351; 116,982; 2,227; 1,953 ו-212,405 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

טבלה 5-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

	ליום 31 בדצמבר 2023 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך						
					הפסדי אשראי[4]		
	סיכון אשראי כולל[1]	מזה: דירוג ביצוע אשראי[5]	מזה: סיכון אשראי בעייתי[6]	מזה: סיכון אשראי לא צובר	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות, נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
	במיליוני ש"ח						
תעשייה	31,673	30,518	665	196	54	(3)	389
בינוי ונדל"ן - בינוי	106,772	103,852	2,136	936	300	22	1,113
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	42,209	41,097	664	58	362	(18)	1,014
מסחר	39,221	37,454	684	397	246	40	533
שירותים פיננסיים	54,691	54,505	14	6	42	5	219
שירותים עסקיים אחרים	16,558	15,491	175	96	69	40	275
שירותים ציבוריים וקהילתיים	9,684	9,017	397	366	83	16	318
ענפים אחרים	52,372	48,774	1,901	1,100	258	77	1,596
סך-הכל מסחרי	353,180	340,708	6,636	3,155	1,414	179	5,457
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	137,284	135,831	749	749	117	8	622
אנשים פרטיים - אחר	56,460	52,752	691	223	376	193	1,111
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	546,924	529,291	8,076	4,127	1,907	380	7,190
סך-הכל בנקים בישראל וממשלת ישראל	87,731	87,731	-	-	1	-	2
סך-הכל פעילות בישראל	634,655	617,022	8,076	4,127	1,908	380	7,192
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל	54,586	52,720	1,554	554	(25)	1	769
בנקים וממשלות בחו"ל	53,235	53,162	-	-	(4)	-	28
סך-הכל פעילות בחו"ל	107,821	105,882	1,554	554	(29)	1	797
סך-הכל פעילות בישראל ובחו"ל	742,476	722,904	9,630	4,681	1,879	381	7,989

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני[3], לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות[2], אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, סיכון אשראי בגין מכשרים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 425,564; 122,703; 4,723; 2,211 ו-187,275 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

3.2.4. בינוי ונדל"ן

פתיחת מלחמת חרבות ברזל ברבעון האחרון של שנת 2023 התבטאה בפגיעה בפעילות אשר הביאה למחסור בכוח אדם והגבלות על הפעילות באתרים בתקופות מוגדרות ומחסור בסחורות אשר גרמו להתמשכות זמן הבנייה הממוצע והאטה בקצב התחלות הבנייה בתשעת החודשים הראשונים של השנה, שהסתכמו בכ-45 אלף יחידות לעומת כ-50 אלף בתקופה המקבילה בשנת 2023. עם זאת, במהלך שנת 2024 ניכרת התאוששות מסוימת עם כניסתם של עובדים זרים וישראלים נוספים לענף. בנוסף, היקף העסקות בדירות חדשות עלה בשיעור חד של 65% בשנת 2024 לעומת שנת 2023, זאת חרף המלחמה, והיוותרות הריבית ברמה גבוהה. מחירי הדירות באותה תקופה עלו בשיעור של 7.3%, ומחירי הדירות החדשות בשיעור מתון יותר של 3.4%. עלייה זו הושפעה בין היתר ממבצעי המימון בהם נוקטים היזמים לקידום מכירות (סבסוד עלויות המימון על-ידי היזמים ו/או דחיית תשלומים מהותית למועד המסירה). במהלך השנה חל גידול משמעותי בשיעור המכירות במסגרת מבצעים אלו, אשר יוצר מידה מסוימת של אי ודאות בעיקר בתרחישים בהם הסביבה הכלכלית תהיה מאתגרת.

איומים פוטנציאלים על רמת הסיכון בענף הינם הריבית הגבוהה, המשך התייקרות בעלויות הבנייה, המשך מחסור בידיים עובדות ושחיקה בכושר הקנייה של משקי הבית.

הבנק פועל לזהות השפעות ישירות על תיק הלווים באמצעות ניטור שוטף ובמקרה הצורך דירוגם מחדש ו/או סיווגם כחוב בעייתי תוך מתן משקל למצבם העדכני של הלווים. כמו-כן הבנק ביצע התאמות בחישוב ההפרשה הקבוצתית, אשר הביאו לעלייה בשיעור ההפרשה בענף, וזאת במטרה לשקף את ההשפעה הפוטנציאלית של מגמות אלו על סיכון האשראי בתחום זה.

טבלה 3-6: פילוח סיכון האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים של הלקוחות

	יתרה ליום 31 בדצמבר 2024			
	סיכון אשראי מאזני	אשראי חוץ-מאזני		סיכון אשראי כולל
	הלוואות[1]	מסגרות לא מנוצלות	ערבויות	
	במיליוני ש"ח			
חטיבה עסקית				
נכסים מניבים	**31,970**	**8,824**	**1,088**	**41,882**
בנייה למגורים	**37,466**	**23,792**	**21,416**[1]	**82,674**
בנייה למסחר ושירותים	**2,876**	**1,043**	**360**	**4,279**
בנייה לתעשייה	**140**	**191**	**67**	**398**
אחר	**12,843**	**9,664**	**4,909**	**27,416**
סך-הכל חטיבה עסקית	**85,295**	**43,514**	**27,840**	**156,649**
חטיבה קמעונאית	**8,884**	**2,140**	**611**	**11,635**
סך-הכל פעילות בישראל	**94,179**	**45,654**	**28,451**	**168,284**

(1) כולל סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני בגינו נרכש ביטוח בעיקר מחברות ביטוח זרות לתיק אשראי מקרקעין.

טבלה 3-6: פילוח סיכון האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים של הלקוחות (המשך)

	יתרה ליום 31 בדצמבר 2023			
	סיכון אשראי מאזני	אשראי חוץ-מאזני		סיכון אשראי כולל
	הלוואות[1]	מסגרות לא מנוצלות	ערבויות	
	במיליוני ש"ח			
חטיבה עסקית				
נכסים מניבים	29,910	6,553	926	37,389
בנייה למגורים	34,393	18,569	18,934[1]	71,896
בנייה למסחר ושירותים	2,861	924	281	4,066
בנייה לתעשייה	318	29	60	407
אחר	10,416	9,618	4,479	24,513
סך-הכל חטיבה עסקית	77,898	35,693	24,680	138,271
חטיבה קמעונאית	8,283	1,761	666	10,710
סך-הכל פעילות בישראל	86,181	37,454	25,346	148,981

(1) כולל סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני בגינו נרכש ביטוח בעיקר מחברות ביטוח זרות לתיק אשראי מקרקעין.

ליום 31 לדצמבר 2024 סיכון האשראי הכולל בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל הסתכם בכ-168 מיליארד ש"ח. סך יתרת סיכון האשראי לציבור בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל עלה בשנת 2024 בכ-13%. מרבית החשיפה הינה בחטיבה העסקית (לקוחות בינוניים וגדולים), כ-93% מסך סיכון האשראי בענפי בינוי ונדל"ן בישראל.

החשיפה לחברות שעיקר פעילותן בענף הבנייה לדיור בחטיבה העסקית מהווה כ-53% מחשיפת החטיבה לענף הבינוי והנדל"ן. עיקר המימונים לחברות בענף כוללים ליווי פרויקטי בנייה למגורים ומימוני קרקעות למגורים ברחבי הארץ. החשיפה לחברות הפועלות בענפים של הקמת מבנים למסחר ושירותים, בנייה לתעשייה וכן נכסים מניבים להשכרה בחטיבה העסקית מהווה כ-30% מחשיפת החטיבה לענף הבינוי והנדל"ן.

טבלה 3-7: ניתוח איכות האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל

	יתרה ליום		השינוי
	31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2023	
	במיליוני ש"ח		
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי			
סיכון אשראי שאינו בעייתי	**165,214**	144,949	14.0%
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי			
בעייתי צובר	**1,648**	1,806	(8.7%)
לא צובר	**581**	994	(41.5%)
סיכון אשראי בעייתי שאינו בדירוג ביצוע	**2,229**	2,800	(20.4%)
סיכון אשראי שאינו בעייתי שאינו בדירוג ביצוע	**841**	1,232	(31.7%)
סך-הכל סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי	**3,070**	4,032	(23.9%)
סך-הכל	**168,284**	148,981	13.0%

סך סיכון האשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי ירד בשנת 2024 בכ-24%. שיעור סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מתוך סך-הכל סיכון האשראי ירד מ-2.7% בתום 2023 ל-1.8% ליום 31 לדצמבר 2024, שיעור החוב הבעייתי מתוך סך סיכון האשראי ירד מ-1.8% בתום 2023 ל-1.3% ליום 31 בדצמבר 2024, ושיעור החוב הלא צובר מתוך סך סיכון האשראי ירד מ-0.67% בתום 2023 ל-0.35% ליום 31 בדצמבר 2024.

טבלה 3-8: סיכון אשראי בענף הנדל"ן בחטיבה העסקית בישראל לפי שיעור המימון (LTV) וכושר ספיגה[1]

	יתרה ליום 31 בדצמבר 2024				
	קרקעות	נדל"ן בתהליכי בנייה[2]	נכסים שבנייתם הושלמה	אחר	סך-הכל
	במיליוני ש"ח				
שיעור מימון[3]					
עד 45%	**3,042**	**-**	**6,211**	**-**	**9,253**
מעל 45% ועד 65%	**7,187**	**-**	**10,114**	**-**	**17,301**
מעל 65% ועד 80%	**18,371**	**-**	**7,556**	**-**	**25,927**
מעל 80%	**729**	**-**	**178**	**-**	**907**
כושר ספיגה[4]					
עד 25%	**-**	**946**	**-**	**-**	**946**
מעל 25% ועד 50%	**-**	**20,001**	**-**	**-**	**20,001**
מעל 50% ועד 75%	**-**	**9,634**	**-**	**-**	**9,634**
מעל 75%	**-**	**23,696**	**-**	**-**	**23,696**
פרויקטים שטרם החלו	**-**	**18,082**	**-**	**-**	**18,082**
אחר[5]	**-**	**-**	**-**	**30,902**	**30,902**
סך-הכל סיכון אשראי חטיבה עסקית	**29,329**	**72,359**	**24,059**	**30,902**	**156,649**

(1) הפילוח לסגמנטים נערך בהתאם לניתוח מקור הפירעון של כל אשראי, כפי שהוצג ואושר בתהליך חיתומו.
(2) "נדל"ן בתהליכי בנייה" כולל את כלל הפרויקטים בשלבי הקמה בסגמנטים השונים (מגורים, משרדים, מסחר וכו') לרבות הקמת נכסים המיועדים להשכרה. בסגמנט זה נכללים: קבוצות רכישה, פרויקטים שנחתם בגינם הסכם ליווי אך טרם החל הליווי מפאת אי עמידה בתנאים מקדמיים, קרקעות שהחל פיתוחן, ויתרות ערבויות חוק מכר בתהליכי ביטול בגין פרויקטים שהסתיימו.
(3) שיעור מימון הינו היחס בין האשראי הכספי למועד הדיווח לבין שווי הבטוחה העדכני הקיים למועד הדיווח, לפני השפעת מקדמי ביטחון. שיעורי המימון אינם משקללים את גידור הסיכון של יתרות האשראי המגובות בביטוח שנרכש ממבטחי משנה.
(4) כושר ספיגה בפרויקטים הינו שיעור הירידה האפשרי המקסימאלי בשווי הנכס כגמור, מבלי שהבנק יספוג הפסדים מהפרויקט. כושר הספיגה הינו על-פי הדיווח האחרון הידוע למועד הדיווח ואינו משקלל את גידור הסיכון של יתרות המגובות בביטוח שנרכש ממבטחי משנה או של סיכון אשראי שהופחת כתוצאה מהנפקת אגרות-חוב צמודות אשראי.
(5) "אשראי אחר" הינו כל אשראי שאינו עומד בהגדרת אחד הסגמנטים המפורטים לעיל. תחת סעיף זה נכללים לדוגמה מימוני פרויקטי תשתיות (PPP), מימונים כנגד ביטחונות שאינם נדל"ן (כגון פיקדונות, מניות, שעבוד צף, ערבויות צד ג' ועוד), אשראים שוטפים כנגד חוסן פיננסי ועוד.

טבלה 3-8: סיכון אשראי בענף הנדל"ן בחטיבה העסקית בישראל לפי שיעור המימון (LTV) וכושר ספיגה[1] (המשך)

	יתרה ליום 31 בדצמבר 2023				
	קרקעות	נדל"ן בתהליכי בנייה[2]	נכסים שבנייתם הושלמה	אחר	סך-הכל
	במיליוני ש"ח				
שיעור מימון[3]					
עד 45%	2,796	-	6,064	-	8,860
מעל 45% ועד 65%	6,640	-	9,810	-	16,450
מעל 65% ועד 80%	17,322	-	6,621	-	23,943
מעל 80%	2,059	-	773	-	2,832
כושר ספיגה[4]					
עד 25%	-	376	-	-	376
מעל 25% ועד 50%	-	16,350	-	-	16,350
מעל 50% ועד 75%	-	8,775	-	-	8,775
מעל 75%	-	23,000	-	-	23,000
פרויקטים שטרם החלו	-	8,297	-	-	8,297
אחר[5]	-	-	-	29,388	29,388
סך-הכל סיכון אשראי חטיבה עסקית	28,817	56,798	23,268	29,388	138,271

(1) הפילוח לסגמנטים נערך בהתאם לניתוח מקור הפירעון של כל אשראי, כפי שהוצג ואושר בתהליך חיתומו.
(2) "נדל"ן בתהליכי בנייה" כולל אשראי לפרויקטים בשלבי הקמה שונים לרבות: קבוצות רכישה, פרויקטים שנחתם בגינם הסכם ליווי אך טרם החל הליווי מפאת אי עמידה בתנאים מקדמיים, קרקעות שהחל פיתוחן, ויתרות ערבויות חוק מכר בתהליכי ביטול בגין פרויקטים שהסתיימו.
(3) שיעור מימון הינו היחס בין האשראי הכספי למועד הדיווח לבין שווי הבטוחה העדכני הקיים למועד הדיווח, לפני השפעת מקדמי ביטחון. שיעורי המימון אינם משקללים את גידור הסיכון של יתרות האשראי המגובות בביטוח שנרכש ממבטחי משנה.
(4) כושר ספיגה בפרויקטים הינו שיעור הירידה האפשרי המקסימאלי בשווי הנכס כגמור, מבלי שהבנק יספוג הפסדים מהפרויקט. כושר הספיגה הינו על-פי הדיווח האחרון הידוע למועד הדיווח ואינו משקלל את גידור הסיכון של יתרות המגובות בביטוח שנרכש ממבטחי משנה.
(5) "אשראי אחר" הינו כל אשראי שאינו עומד בהגדרת אחד הסגמנטים המפורטים לעיל. תחת סעיף זה נכללים לדוגמה מימוני פרויקטי תשתיות (PPP), מימונים כנגד ביטחונות שאינם נדל"ן (כגון פיקדונות, מניות, שעבוד צף, ערבויות צד ג' ועוד), אשראים שוטפים כנגד חוסן פיננסי ועוד.

נכון ליום 31 בדצמבר 2024 שיעור האשראי בגין קרקעות במימון מעל 80% מהווה כ-2.5% מסך יתרת הקרקעות בחטיבה העסקית וזאת לעומת 7.1% ליום 31 בדצמבר 2023. שיעור האשראי בגין נכסים שבנייתם הושלמה במימון מעל 80% מהווה כ-0.7% מסך היתרה של נכסים שבנייתם הושלמה ליום 31 בדצמבר 2024 וזאת לעומת 3.3% ליום 31 בדצמבר 2023. שיעור האשראי בכושר ספיגה עד 25% לנדל"ן בתהליכי בנייה גדל אך נותר בשיעור נמוך ומהווה כ-1.3% מסך היתרה של נדל"ן בתהליכי בנייה בחטיבה העסקית ליום 31 בדצמבר 2024 וזאת לעומת 0.7% ליום 31 בדצמבר 2023.

ניהול סיכון האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן

החשיפה לתחום הבינוי והנדל"ן מהווה חלק משמעותי מתיק האשראי של הבנק. הבנק מבצע מעקב אחר התפתחות האשראי לענפי הבינוי והנדל"ן ונוקט באמצעים שונים לניהול הסיכון. סיכוני אשראי לנדל"ן נבחנים באופן פרטני על-פי המדיניות והיעדים שנקבעו במסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר, מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי לענפי הבינוי והנדל"ן בבנק.

הבנק מנהל ומגדר את הסיכון בין השאר על-ידי מגבלות בסגמנטים שונים כפי שנקבעו במסגרת דיוני המדיניות בהנהלה ובדירקטוריון בריכוז והובלת החטיבה לניהול סיכונים בנוסף למגבלה הרגולטורית המוגדרת על-ידי בנק ישראל. ביום 7 בינואר 2021 פרסם בנק ישראל התאמות נוספות להוראת ניהול בנקאי תקין 250 (הוראת שעה לצורך התמודדות עם משבר הקורונה) - במסגרתו ניתנה התייחסות גם להוראת ניהול בנקאי תקין 315 - מגבלת חבות ענפית. במסגרת העדכון, הוגדר כי מגבלת האשראי לענף בינוי ונדל"ן בניכוי חבויות לתשתיות לאומיות תעלה משיעור של 20% ל-22% מסך-כל חבויות הציבור ומגבלת האשראי לענף בינוי ונדל"ן תעלה משיעור של 24% ל-26% מסך-כל חבויות הציבור. תוקף ההקלה על-פי עדכון שהתקבל ביום 31 באוקטובר 2024 הוארך עד תום 24 חודשים מיום 31 בדצמבר 2027, ובלבד שהשיעור לא יעלה על השיעור ביום 31 בדצמבר 2027 או שיעור המגבלה הענפית כקבוע בהוראת ניהול בנקאי תקין 315, הגבוה מבינהם.

הבנק משתמש בכלים לניהול החשיפה לענף לרבות שימוש באמצעי גידור שונים המפחיתים את סיכון האשראי אליו חשוף הבנק, כגון פוליסות ביטוח מקרקעין המבטיחות את הבנק מהפסדי אשראי בגין תיק הלוואות אשר הועמדו ללקוחות החטיבה העסקית של הבנק והמבוטחות בשעבוד קרקע, פוליסות ביטוח ערבויות חוק מכר ("עח"מ") המבטיחות את הבנק מהפסדים בגין עח"מ המונפקות במסגרת פרויקטי נדל"ן של לקוחות החטיבה העסקית המלווים על-ידי הבנק, הנפקת אגרות-חוב צמודות אשראי אשר נושאות חלק מסיכון האשראי שהעניק הבנק ללווים בתחום הנדל"ן ואמצעים נוספים. אמצעים אלו מאפשרים לבנק להקטין את החשיפה לענף הבינוי והנדל"ן (לפרטים נוספים ראה ביאור 25.ב.10. וביאור 24.י. בדוחות הכספיים). הבנק עשוי לנקוט בצעדים נוספים בעתיד להמשך ניהול המגבלה והחשיפה לענף זה.

תהליך החיתום לאשראי חדש בענף נעשה תוך שימוש במדיניות אשראי סדורה לסוגי המימון השונים בענף כדוגמת מימון קרקעות, מימון בנייה למגורים, מימון בנייה והנבה של נכסים מניבים. המדיניות כוללת קריטריונים איכותיים וכמותיים כגון שיעור הון עצמי, LTV מקסימלי, יחס כיסוי מינימלי וכושר ספיגה. קריטריונים אלו מותאמים לסוג הנכס הממומן ומגדרים את תיאבון הסיכון בענף. חיתום אשראי חדש נעשה תוך קביעת רווחיות מתואמת סיכון.

במסגרת ניטור התיק נבחנים שינויים ומגמות במדדי סיכון שונים גם בהשוואה לנתונים המתפרסמים ביחס לכלל המערכת הבנקאית. הבנק עוקב אחר התנאים והשינויים המאקרו-כלכליים בכלל ובסביבה העסקית בענף בפרט. הוגדרו אירועים בגינם נדרשת בחינה מחודשת של המדיניות כגון עלייה חדה בריבית, בשיעור האינפלציה, עלייה ברמת האבטלה במשק ושינוי מהותי במחירי הדיור. הבנק ממשיך לבחון את ההתפתחויות במשק ובוחן התאמות בהתאם. הבנק עושה שימוש במודל המודד את ההסתברות לכשל ואת ההפסד החזוי בתיק. בנוסף, במסגרת בחינת תרחישי קיצון נבחנת ההשפעה גם על האשראי לבינוי ונדל"ן.

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין ענפי הבינוי והנדל"ן בישראל הסתכמה בסך של כ-2,297 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024 בהשוואה לסך של כ-2,127 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023. שיעור סך יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור בענף בינוי ונדל"ן בישראל ליום 31 בדצמבר 2024 הינו 2.44% בהשוואה ל-2.47% ליום 31 בדצמבר 2023.

3.2.5. חשיפת אשראי למדינות זרות

חשיפת אשראי למדינות זרות מבטאת את הסיכון שאירוע כלכלי, פוליטי או אירוע אחר במדינה זרה ישפיע באופן שלילי על יכולת החייבים לסוגיהם (ממשלה, בנקים ואחרים), לעמוד בהתחייבויותיהם כלפי קבוצת הבנק או יפגע בשווי נכסי הקבוצה, ובכלל זה, שפעולות שיינקטו על-ידי ממשלות זרות ימנעו את היכולת להמיר מטבע ו/או להעביר כספים אל מחוץ למדינה (Transfer Risk).

ניהול סיכון החשיפה למדינות זרות בבנק מתבצע על-ידי בחינה פרטנית של הסיכונים הנובעים מהמדינות השונות, תוך הסתייעות בדירוגי המדינות של המדרגים הבינ"ל - Moody's ,Fitch ו-S&P.

סך החשיפה למדינות זרות כולל את החשיפות המאזניות בגין יתרות חוב מאזניות בניכוי התחייבויות מקומיות, ניירות-ערך והשקעות אחרות המיוחסות למדינות שאינן ישראל. החשיפה המאזנית הותאמה על בסיס הסיכון הסופי, תוך התחשבות בחיזוקי אשראי הכוללים ערבויות, ביטחונות מוחשיים ונזילים, חוזי ביטוח, השתתפויות בסיכון ונגזרי אשראי.

הבנק מבצע בקרה ומעקב שוטפים אחרי המצב המקרו כלכלי של המדינות מולן קיימת פעילות.

להלן מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך:

טבלה 9-3: חשיפות עיקריות למדינות זרות[1]

	ליום 31 בדצמבר 2024			ליום 31 בדצמבר 2023		
	חשיפה					
	מאזנית	חוץ-מאזנית[2][3]	סך-הכל	מאזנית	חוץ-מאזנית[2][3]	סך-הכל
	במיליוני ש"ח					
המדינה						
ארצות-הברית	**31,285**	**10,646**	**41,931**	34,715	12,163	46,878
אנגליה	**6,412**	**10,097**	**16,509**	3,491	7,716	11,207
גרמניה	**1,814**	**5,065**	**6,879**	2,155	4,087	6,242
אחרות	**35,451**	**7,062**	**42,513**	34,930	5,306	40,236
סך-הכל החשיפות למדינות זרות	**74,962**	**32,870**	**107,832**	75,291	29,272	104,563
מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIGS:						
פורטוגל, איטליה, יוון וספרד	**344**	**48**	**392**	212	51	263
מזה: סך החשיפות למדינות LDC	**195**	**141**	**336**	506	93	599
מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות*	**59**	**99**	**158**	72	56	128

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים".
חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.
חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

* רשימת המדינות עם בעיות נזילות מבוססת על מספר קריטריונים שנקבעו על-ידי הבנק.

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 313.

(3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

הגידול בחשיפה למדינות זרות נובע ברובו מגידול בחשיפה לאנגליה לאור הגידול ביתרות המאזניות בגין ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, והחוץ-מאזניות בגין עסקות נגזרים שבוצעו מול מוסדות פיננסיים באנגליה. גידול זה קוזז כתוצאה מקיטון בחשיפה המאזנית לארצות-הברית לאור קיטון בהשקעות באגרות-חוב של ממשלת ארצות-הברית.

3.2.6. חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

במסגרת הפעילות העסקית השוטפת, חשופה קבוצת הבנק לסיכון הנובע מחשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים.

סיכון זה מקורו במגוון הפעילויות המתקיימות עם המוסדות הפיננסיים, כגון: עסקות המתבצעות בחדרי העסקות של הבנק - הפקדת יתרות מטבע-חוץ ונגזרים, רכישת אגרות-חוב אשר הונפקו על-ידי אותם מוסדות, עסקות סחר חוץ, פעילות בשוק ההון וביצוע ביטוחי אשראי מול חברות ביטוח זרות. החשיפה כלפי המוסדות הפיננסיים הזרים מושפעת הן מחוסנו הפיננסי של כל מוסד והן מהסיכון בסביבה הפוליטית והכלכלית שבה הוא פועל. יודגש, כי מרבית חשיפות האשראי של קבוצת הבנק היא כלפי מוסדות פיננסיים המצויים בשווקים מפותחים במערב אירופה ובצפון אמריקה בעלי דירוג השקעה ומעלה.

במהלך העסקים השוטף הבנק מקיים מעקב ובקרה שוטפים אחר התפתחויות שעשויות להשליך על יכולתם של המוסדות הפיננסיים איתם הוא מקיים פעילות לעמוד בהתחייבויותיהם, ובמקביל ננקטים אמצעים לשם מזעור סיכון האשראי.

טבלה 10-3: חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים[1]

	ליום 31 בדצמבר 2024			ליום 31 בדצמבר 2023		
	סיכון אשראי מאזני[2]	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי[3]	סיכון אשראי נוכחי כולל	סיכון אשראי מאזני[2]	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי[3]	סיכון אשראי נוכחי כולל
	במיליוני ש"ח					
דירוג אשראי חיצוני[4]						
AAA עד AA-	**10,811**	**10,734**	**21,545**	4,695	9,794	14,489
A+ עד A-	**7,034**	**11,686**	**18,720**	9,596	9,769	19,365
BBB+ עד BBB-	**607**	**20**	**627**	80	32	112
BB+ עד B-	**1**	**6**	**7**	3	10	13
פחות מ B-	**-**	**-**	**-**	-	-	-
ללא דירוג	**41**	**9**	**50**	38	11	49
סך-הכל חשיפות האשראי הנוכחיות למוסדות פיננסיים זרים	**18,494**	**22,455**	**40,949**	14,412	19,616	34,028

(1) מוצג על בסיס סיכון סופי. מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, מסלקות, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים הללו, אך איננה כוללת חשיפת אשראי למוסדות פיננסים זרים שיש להם ערבות ממשלתית.
(2) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, וסיכון מאזני אחר בגין מכשירים נגזרים.
(3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי.
(4) לפי הדירוג הנמוך מבין דירוגי האשראי במטבע-חוץ לטווח ארוך שניתן על-ידי אחת מחברות הדירוג העיקריות Moody's ו-S&P.

החשיפה של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2024 בכ-40.9 מיליארד ש"ח, עלייה של כ-6.9 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-34.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2023. עלייה זו נבעה בעיקר מעלייה בחשיפה המאזנית של כ-4.1 מיליארד ש"ח שנבעה ברובה מגידול באגרות-חוב של בנקים לפיתוח (אגרות-חוב סופרנשיונל). במקביל, קיים גידול גם בחשיפה החוץ-מאזנית בסך של כ-2.8 מיליארד ש"ח, הנובע בעיקר מחתימה על פוליסת ביטוח נוספת של ערבויות חוק מכר, וכן מהגדלת שיעור הכיסוי של פוליסות ביטוח קיימות.

כ-98.3% מהחשיפה למוסדות פיננסיים זרים היא מול מוסדות פיננסיים בעלי דירוג A- ומעלה.

החשיפה למוסדות פיננסיים זרים של קבוצת הבנק נחלקת ל-48.8% בבנקים וחברות אחזקה בנקאיות, 51.1% בחברות ביטוח (בעיקר בשל רכישת ביטוחים) ו-0.1% מוסד פיננסי אחר.

החשיפה של קבוצת הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים הפועלים במדינות מערב אירופה (64.9%), בארצות-הברית (29.1%) ובמדינות דרום ומזרח אסיה (6.0%).

3.2.7. סיכונים בתיק הלוואות לדיור

טבלה 11-3: סיכונים בתיק הלוואות לדיור

	יתרה ליום	
	31.12.2024	31.12.2023
	במיליוני ש"ח	
יתרות אשראי		
הלוואות מכספי הבנק	**140,139**	131,650
הלוואות מכספי האוצר*	**855**	868
מענקים מכספי האוצר*	**300**	297
סך-הכל	**141,294**	132,815

	לשנה שהסתיימה ביום	
	31.12.2024	31.12.2023
	במיליוני ש"ח	
ביצוע		
סך-הכל הלוואות מכספי הבנק	**20,539**	14,630
הלוואות מכספי האוצר		
הלוואות	**79**	61
מענקים	**29**	32
סך-הכל מכספי האוצר	**108**	93
סך-הכל הלוואות חדשות	**20,647**	14,723
הלוואות ישנות שמוחזרו, מכספי הבנק	**2,632**	1,374
סך-הכל הלוואות שניתנו	**23,279**	16,097

* סכום זה אינו נכלל במסגרת היתרות המאזניות לציבור.

טבלה 12-3: התפתחות סכומי הפיגור בהלוואות לדיור והפרשה להפסדי אשראי

	יתרת חוב רשומה	חוב בפיגור של 90 יום או יותר שאינו צובר	הפרשה להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור	שיעור חוב בפיגור של 90 יום או יותר או שאינו צובר
	במיליוני ש"ח/באחוזים				
31.12.2024	**140,139**	**844**	**711**	**0.51%**	**0.60%**
31.12.2023	131,650	755	632	0.48%	0.57%
31.12.2022	128,177	581	519	0.40%	0.45%

ליום 31 לדצמבר 2024 ישנה עלייה בשיעור החוב בפיגור של 90 יום או יותר או שאינו צובר ובשיעור ההפרשה להפסדי אשראי לעומת 31 לדצמבר 2023.

התפתחות יתרות אשראי לדיור

טבלה 13-3: מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק

	מגזר לא-צמוד				מגזר צמוד מדד				מגזר מטבע-חוץ		סך-הכל	
	ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית משתנה			
	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרת חוב רשומה במיליוני ש"ח	שיעור שינוי בתקופה
31.12.2024	**38,009**	**27.1%**	**56,566**	**40.4%**	**15,971**	**11.4%**	**29,519**	**21.1%**	**74**	**0.1%**	**140,139**	**6.4%**
31.12.2023	34,441	26.2%	51,534	39.1%	14,954	11.4%	30,623	23.3%	98	0.1%	131,650	2.7%
31.12.2022	32,815	25.6%	50,886	39.7%	13,951	10.9%	30,398	23.7%	127	0.1%	128,177	11.3%

כימות ומדידת הסיכון - תיק אשראי לדיור

הבנק מבצע באופן שוטף מעקב אחר התפתחות תיק האשראי לדיור ונוקט באמצעים שונים לניהול הסיכון. סיכוני אשראי לדיור נבחנים באופן פרטני על-פי המדיניות והיעדים שנקבעו במסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר באשראי לדיור, מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי לדיור בבנק.

הבנק מנהל ומגדר את הסיכון בין השאר על-ידי מגבלות בסגמנטים שונים כפי שנקבעו במסגרת דיוני המדיניות בהנהלה ובדירקטוריון בריכוז והובלת החטיבה לניהול סיכונים. במסגרת המגבלות ומעקב אחר מדדי סיכון ישנה התייחסות לשיעורי LTV, כושר החזר, התפלגות מוצרי אשראי בתיק, היקף החוב הבעייתי, תקופת הלוואה, שיעור הפיגורים וכדומה. ניטור מרבית המדדים מתבצע גם בהשוואה לנתונים בכלל המערכת הבנקאית. הבנק עוקב אחר התנאים והשינויים המאקרו-כלכליים בכלל ובסביבה העסקית בענף בפרט. הוגדרו אירועים בגינם נדרשת בחינה מחודשת של המדיניות כגון עלייה חדה בריבית המשתנה, בשיעור האינפלציה, עלייה ברמת האבטלה במשק ושינוי מהותי במחירי הדיור.

דיווח הנתונים נעשה ברמה חודשית במסגרת פורום סיכון חטיבתי בראשות הממונה על החטיבה הקמעונאית וברמה רבעונית במסגרת הדיווח על התפתחות תיק האשראי וסיכון האשראי בהנהלה ובדירקטוריון.

הבנק עושה שימוש במודל סטטיסטי המודד את ההסתברות לכשל ואת ההפסד החזוי בתיק המשכנתאות. בנוסף, במסגרת בחינת תרחישי קיצון נבחנת ההשפעה גם על תיק המשכנתאות. כמו-כן קיימים הסדרי ביטוח - ביטוח חיים וביטוח מבנה.

בתקופה האחרונה מתרחבת מגמה של העמדת הלוואות בסבסוד קבלן בתיק האשראי לדיור. הבנק מעריך כי תיק זה אשר משקלו בסך האשראי לדיור של הבנק נמוך ואינו בעל השפעה מהותית על רמת הסיכון בתיק האשראי לדיור. הלוואות אלו מבוצעות תחת תהליך חיתום סדור, מלא וזהה ליתר ההלוואות לדיור. כמפורט לעיל, תיק האשראי לדיור מנוטר ומדורג באופן שוטף.

טבלה 14-3: התפתחות יתרות האשראי לדיור ב-5 השנים האחרונות

	2024	2023	2022	2021	2020
	במיליוני ש"ח/באחוזים				
יתרות לסוף שנה	**140,139**	131,650	128,177	115,166	99,495
שינוי שנתי ביתרות	**6.4%**	2.7%	11.3%	15.8%	10.8%
ביצוע הלוואות חדשות	**20,647**	14,723	25,032	28,809	20,725

נתוני הלוואות לדיור - שיעור מסך הביצועים החדשים

טבלה 15-3: פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק

	לשנה שהסתיימה ביום		
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
מאפיינים			
שיעור מימון מעל 60%	**43.1%**	41.9%	42.2%
שיעור החזר מהכנסה מעל 40% (לרכישה ובהחזר חודשי)	**0.7%**	0.9%	0.2%
שיעור בריבית משתנה	**52.7%**	55.3%	59.7%

בשנת 2024 שיעור הביצועים בשיעור מימון מעל 60% היה גבוה מהשיעור בשנת 2023. שיעור הביצועים בשיעור החזר מהכנסה מעל 40% ושיעור ההלוואות בריבית משתנה ירדו בהשוואה לשנה קודמת. בהסתכלות ארוכה יותר ניכר כי השפעת מחירי הדיור והריבית הביאו לעלייה בשיעור הביצועים בשיעור מימון מעל 60% ולירידה בשיעור ההלוואות בריבית משתנה.

שיעור המימון (LTV) הממוצע המשוקלל של תיק ההלוואות לדיור בבנק ליום 31 בדצמבר 2024 עומד על כ-46% בדומה לשיעור המימון ליום 31 לדצמבר 2023 (לפי שיעור מימון בעת העמדת ההלוואה). שיעור המימון האפקטיבי אף נמוך יותר מהשיעור הנ"ל, לאור פירעונות שוטפים שאירעו מאז מועד העמדת האשראי כמו גם עלייה בשווי הנכסים המשועבדים בגין הרוב המכריע של הנכסים בתיק.

לפרטים נוספים לגבי יוזמות הבנק מול לקוחות להתמודדות השפעות המלחמה, ראה דוח ממשל תאגידי, פרק הלוואות לדיור.

3.2.8. אשראי ללקוחות פרטיים (ללא דיור)

מתן אשראי ללקוחות פרטיים נעשה בהלימה למדיניות האשראי ולנוהלי האשראי והביטחונות, לרבות: מטרת האשראי והתאמתה לצרכי הלקוח, סכום האשראי המבוקש והתאמתו ליכולת ההחזר של הלקוח. בקשות האשראי ללקוחות הפרטיים בחטיבה הקמעונאית המאושרות בסניפים מבוצעות באמצעות מערכות ממוכנות, מודלים וכלים התומכים בקבלת החלטות של בעל הסמכות. בקשות האשראי ללקוחות הפרטיים מוגשות ונבחנות ברמת קבוצת סיכון, כנדרש על-פי הוראות בנק ישראל. בקשות האשראי נבחנות תוך מתן דגש לנושאים המצוינים לעיל.

ללקוחות הפרטיים בחטיבה הקמעונאית מוצע בין היתר, אשראי מקוון באמצעות מודל חיתום אוטומטי. סכום ההלוואה המירבי אותו יכול הלקוח לקבל ותנאי ההלוואה נקבעים על-פי קריטריונים שונים בהתאם לנתוני הלקוח וחשבונותיו.

פנייה יזומה למתן אשראי ללקוחות פרטיים מתבצעת לאוכלוסייה מוגדרת לאחר הפעלת סננים רלוונטיים בהתאם לכללי הוגנות וציות. מתן האשראי מותאם לצרכי הלקוח ויכולת ההחזר שלו, ולאחר שניתן לו גילוי נאות על נתוני ההלוואה.

תכניות הבנק לצמיחה במוצרים הבנקאיים, ובין היתר בתחום האשראי, מתבססת על היבטי פוטנציאל צמיחה כמו גם היבטי סיכון, ביניהם, הצמיחה הצפויה במשק, עדכוני ריבית צפויים, יכולת ההחזר של הלקוחות, היקף הפירעונות הצפוי ועוד. הבנק מבצע מעקב שוטף אחר ביצועי האשראי והסיכון.

החטיבה הקמעונאית נוקטת פעולות לניהול סיכון האשראי בקרב אנשים פרטיים, המבוססות על עקרונות ניהול סיכוני האשראי בבנק, באמצעות כלי מדידה ובקרה לניטור תיק האשראי, איכותו, סיכונו ועמידה במגבלות המדיניות, ביניהם: מודל סטטיסטי לדירוג סיכון אשראי ללווים פרטיים, מדדי תאבון סיכון, מדיניות ונוהלי אשראי ומדרג סמכויות, ותהליכי בקרה בתחום סיכוני האשראי.

בעקבות העלאות המסים והצעדים הכלכליים הננקטים בעקבות המלחמה לצד הפסקת התמיכה באוכלוסיות המפונים החוזרים לביתם עשוי מגזר האנשים הפרטיים והעסקים הקטנים להיפגע. יצוין כי נקודת המוצא משקפת שיעור תעסוקה גבוה וחזרה של המשק למתווה צמיחה מתונה. הבנק עוקב אחר ההתפתחויות ובוחן את השפעתן על תיק האשראי והשלכות תחזיות הבנק באות לידי ביטוי בקביעת ההפרשה הקבוצתית בגין חשיפות האשראי לאנשים פרטיים.

לפרטים נוספים לגבי יוזמות הבנק מול לקוחות להתמודדות עם עליית הריבית והשפעות המלחמה, ראה דוח ממשל תאגידי, פרק לקוחות פרטיים.

טבלה 3-16: יתרת האשראי לאנשים פרטיים

	יתרה ליום		השינוי
	31.12.2024	31.12.2023	
	במיליוני ש"ח		
מאזני			
עו"ש חובה	**2,509**	2,582	(73)	(2.8%)
הלוואות[1]	**25,676**	24,588	1,088	4.4%
מזה: הלוואות בולט ובלון	**38**	53	(15)	(28.3%)
אשראי לרכישת כלי רכב[2]	**2,077**	2,696	(619)	(23.0%)
חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי	**5,338**	4,818	520	10.8%
סך-הכל סיכון אשראי מאזני	**35,600**	34,684	916	2.6%
חוץ-מאזני				
סיכון אשראי חוץ-מאזני	**24,309**	22,030	2,279	10.3%
סך-הכל סיכון אשראי כולל	**59,909**	56,714	3,195	5.6%

(1) אינו כולל הלוואות לרכישת כלי רכב.
(2) כולל הלוואות שניתנו למטרת רכישת כלי רכב ובשעבוד כלי רכב.

בשנת 2024 נרשמה עלייה ביתרת ההלוואות לאנשים פרטיים בישראל, וירידה חדה ביתרת האשראי לרכישת כלי רכב, לעומת 31 בדצמבר 2023. סך סיכון האשראי המאזני עלה בתקופה זו בכ-2.6% וסך סיכון האשראי החוץ-מאזני עלה בכ-10.3% בהשפעת גידול ביתרת מסגרות כרטיסי אשראי ומסגרות עו"ש.

טבלה 3-17: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם להכנסה הממוצעת[1] ולגודל הלווה

	ליום 31 בדצמבר 2024					ליום 31 בדצמבר 2023				
	הכנסה ממוצעת לחשבון				סך-הכל	הכנסה ממוצעת לחשבון				סך-הכל
	חשבונות ללא הכנסה קבועה	עד 10 אלפי ש"ח	מ-10 עד 20 אלפי ש"ח	מעל 20 אלפי ש"ח		חשבונות ללא הכנסה קבועה	עד 10 אלפי ש"ח	מ-10 עד 20 אלפי ש"ח	מעל 20 אלפי ש"ח	
	במיליוני ש"ח									
אשראי ללווה באלפי ש"ח										
עד 20	**51**	**1,151**	**1,150**	**1,401**	**3,753**	52	1,211	1,086	1,335	3,684
מ-20 עד 40	**82**	**760**	**816**	**1,209**	**2,867**	94	892	810	1,077	2,873
מ-40 עד 80	**210**	**1,356**	**1,857**	**1,871**	**5,294**	269	1,632	2,002	1,822	5,725
מ-80 עד 150	**334**	**1,488**	**3,301**	**3,441**	**8,564**	395	1,686	3,434	3,487	9,002
מ-150 עד 300	**189**	**742**	**3,417**	**6,646**	**10,994**	185	655	3,088	6,120	10,048
מעל 300	**34**	**90**	**359**	**3,645**	**4,128**	38	92	288	2,934	3,352
סך-הכל	**900**	**5,587**	**10,900**	**18,213**	**35,600**	1,033	6,168	10,708	16,775	34,684

(1) ההכנסה לחשבון חושבה בהתבסס על הכנסה ממוצעת לתקופה של 12 חודשים.

טבלה 3-18: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם ליתרת תיק הנכסים הפיננסיים של הלווים

	ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 31 בדצמבר 2023
	סיכון אשראי מאזני	
	במיליוני ש"ח	
גודל תיק נכסים פיננסיים באלפי ש"ח		
עד 10	**18,977**	18,877
מ-10 עד 50	**6,843**	6,628
מ-50 עד 200	**5,231**	5,033
מ-200 עד 500	**2,170**	2,052
מעל 500	**2,379**	2,094
סך-הכל	**35,600**	34,684

טבלה 3-19: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם לסוג הריבית ולתקופה הנותרת לפירעון

	ליום 31 בדצמבר 2024			ליום 31 בדצמבר 2023		
	הלוואות בריבית משתנה	הלוואות בריבית קבועה	סך-הכל	הלוואות בריבית משתנה	הלוואות בריבית קבועה	סך-הכל
	במיליוני ש"ח					
תקופה לפירעון						
עד שנה	**3,013**	**6,030**	**9,043**	3,077	5,312	8,389
משנה עד 3 שנים	**5,247**	**71**	**5,318**	5,650	71	5,721
מ-3 עד 5 שנים	**8,443**	**81**	**8,524**	9,438	85	9,523
מעל 5 שנים	**12,558**	**157**	**12,715**	10,926	125	11,051
סך-הכל	**29,261**	**6,339**	**35,600**	29,091	5,593	34,684

לפרטים בדבר חובות בעייתיים בגין אנשים פרטיים בישראל ראה ביאור 29 בדוחות הכספיים.

3.2.9. מימון ממונף

הבנק מעמיד מעת לעת מימון ממונף ללקוחותיו. מימון ממונף מנוהל ומוגדר בבנק בהתאם להוראות בנק ישראל, ובפרט הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 (ניהול סיכון אשראי), הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 323 (מגבלות על מימון עסקות הוניות) וכן הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 327 (ניהול הלוואות ממונפות).

מימון ממונף כולל בתוכו בין היתר, עסקות הוניות (עסקה למטרת רכישת זכות הונית בתאגיד אחר, רכישה של כלל הנכסים או חלק משמעותי מהנכסים בתאגיד אחר, רכישה עצמית של הון עצמי מונפק, חלוקת הון - תשלום דיבידנד או עסקה אחרת שמטרתה להגדיל את הערך לבעלי המניות - כמוגדר בהוראת ניהול בנקאי תקין 323), מימון ללווים בסגמנטים השונים של ענפי המשק שהוגדרו, המאופיין בערכים חריגים של פרמטרים מסוימים ביחס לנורמות המקובלות בענפי המשק השונים כגון: שיעור מימון גבוה וחורג מהמדיניות הענפית ומימון חוב נחות (Mezzanine).

הבנק קבע מגבלה פנימית למימון ממונף ביחס להון רובד 1 של הבנק. התפתחות המימון הממונף והעמידה במגבלה שנקבעה מדווחים אחת לרבעון להנהלת הבנק ולדירקטוריון לצורך מעקב אחר הסיכונים הגלומים במימון מסוג זה.

להלן נתונים אודות סיכוני האשראי בגין מימון ממונף. הגילוי מתמקד בחשיפות בגין לווים ממונפים עסקות ממונפות בהם יתרת האשראי עולה על סך של 0.5% מהון רובד 1.

טבלה 3-20: חשיפות הבנק בגין מימון ממונף לפי ענף המשק של הלווה*

	ליום 31 בדצמבר 2024			
	מספר לווים	יתרת אשראי מאזני	יתרת אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
		במיליוני ש"ח		
ענף המשק של הלווה				
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	**1**	**563**	**-**	**563**
שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח	**1**	**286**	**-**	**286**
סך-הכל	**2**	**849**	**-**	**849**

	ליום 31 בדצמבר 2023			
	מספר לווים	יתרת אשראי מאזני	יתרת אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
		במיליוני ש"ח		
ענף המשק של הלווה				
בינוי ונדל"ן - בינוי	1	255	-	255
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	1	545	-	545
שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח	2	955	-	955
אספקת מים ושירותי ביוב	1	272	-	272
סך-הכל	5	2,027	-	2,027

* בניכוי מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי המחושבות על בסיס פרטני, ככל שקיימות.

3.2.10. סיכון אשראי בגין חשיפות ללווים גדולים

טבלה 3-21: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק

	ליום 31 בדצמבר 2024			
	מספר לווים	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
		במיליוני ש"ח		
ענף המשק של הלווה				
אספקת חשמל	**1**	**518**	**1,112**	**1,630**
בינוי ונדל"ן - בינוי	**10**	**7,023**	**8,543**	**15,566**
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	**2**	**1,936**	**1,530**	**3,466**
בינוי ונדל"ן - הנדסה אזרחית	**3**	**2,279**	**4,072**	**6,351**
מידע ותקשורת	**1**	**1,160**	**72**	**1,232**
שירותים פיננסיים	**17**	**20,867**	**17,577**	**38,444**
תעשייה	**3**	**793**	**4,875**	**5,668**
מסחר בכלי רכב	**2**	**2,300**	**582**	**2,882**
סך-הכל	**39**	**36,876**	**38,363**	**75,239**

טבלה 21-3: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק (המשך)

	ליום 31 בדצמבר 2023			
	מספר לווים	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
		במיליוני ש"ח		
ענף המשק של הלווה				
אספקת חשמל	1	1,748	1,306	3,054
בינוי ונדל"ן - בינוי	7	6,905	4,784	11,689
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	2	1,379	1,429	2,808
בינוי ונדל"ן - הנדסה אזרחית	3	1,961	4,415	6,376
מידע ותקשורת	1	1,190	73	1,263
שירותים פיננסיים	14	13,560	17,780	31,340
תעשייה	3	1,256	4,735	5,991
מסחר בכלי רכב	1	1,149	59	1,208
סך-הכל	32	29,148	34,581	63,729

3.2.11. סיכון אשראי בגין חשיפות לקבוצות לווים

נכון ליום 31 בדצמבר 2024 קיימת קבוצת לווים אחת אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בדבר "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים" (להלן: "הוראה "313"), עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313).

הבנק מקיים תהליכי מעקב ובקרה כדי לבדוק עמידה במגבלות הוראה 313 לעניין חשיפה לחבות קבוצות לווים. נכון למועד הדוח הבנק אינו חורג מהמגבלות.

ב-4 בפברואר 2025 פרסם בנק ישראל את העדכון הסופי להוראת ניהול בנקאי תקין 313 "מסגרת פיקוחית למדידה ובקרה של חשיפות גדולות" שמהותה שינוי באופן חישוב החבות בגין חשיפות גדולות מועד תחילת ההוראה הינו 1 בינואר 2026.

טבלה 22-3: יתרות סיכון האשראי[1] לכל קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313)

	ליום 31 בדצמבר 2024						
	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ-מאזני	מזה: סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים[2]	חבות ברוטו[3]	ניכויים[4]	חבות נטו[1]	שיעור מההון הרגולטורי
	במיליוני ש"ח						באחוזים
קבוצת לווים א'	**4,615**	**5,898**	**4,623**	**11,469**	**834**	**10,635**	**18.59%**

(1) הנתונים המוצגים להלן מייצגים חשיפה לקבוצות לווים והינם לאחר הפחתת הניכויים המותרים בהוראה 313. נתונים אלה אינם ברי השוואה לנתונים בדבר חבות לווים המפורטים בגילויים אחרים בדוח.

(2) סיכון האשראי החוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(3) הסכום כולל ערבויות צד ג' מחוץ לקבוצה.

(4) ניכויים המותרים בהתאם להוראה 313, הכוללים בעיקר פיקדונות המופקדים בבנק, אגרות-חוב שהונפקו על-ידי מדינת ישראל, כתבי שיפוי של מדינת ישראל או גופים פיננסיים המותרים בניכוי.

3.3. סיכון שוק

סיכון שוק הינו סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או של תיק נכסים/מכשירים עקב שינויים במחירים, שערים, תשואות, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים.

ובכלל זה:

- **סיכון ריבית -** סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינויים בשערי ריבית במטבעות השונים;
- **סיכון מטבע -** סיכון להפסד כתוצאה משינויי שער חליפין;
- **סיכון אינפלציה -** סיכון להפסד כתוצאה משינויים בעקום הציפיות למדד המחירים לצרכן ובאינפלציה בפועל;
- **סיכון מחירי מניות -** סיכון להפסד כתוצאה משינויים בשערי המניות או במדדי המניות;
- **סיכון מרווחי אשראי -** סיכון להפסד כתוצאה משינוי במרווח בין התשואה לפדיון של אגרות-חוב קונצרניות הנסחרות בשווקים לבין הריבית חסרת הסיכון הרלוונטית;
- **סיכון תנודתיות -** סיכון להפסד כתוצאה משינויים בשערי התנודתיות המצוטטים בשוק;
- **סיכון מרווח (Basis spread) -** סיכון להפסד כתוצאה משינויים במרווחים בין עקומי ריבית שונים או בסיסי ריבית שונים

3.3.1. ניהול סיכוני השוק

ניהול סיכוני השוק מתבצע בראיה גלובלית של הפעילות בבנק בארץ ובסניף ניו-יורק, ובשים לב לפעילות החברות הבנות בעלות חשיפה משמעותית לקבוצה. תחומי הפעילות ומסגרות הסיכון מאושרים על-ידי ההנהלה והדירקטוריון. מדיניות ניהול סיכוני השוק מכוונת להגדלת תוחלת הרווח, תוך שמירה על רמות סיכון מאושרות ומבוקרות.

בניהול סיכוני שוק בבנק, מבחינים בין חשיפות הנוצרות כחלק מניהול שוטף של הנכסים וההתחייבויות של הבנק, להלן התיק הבנקאי (חשיפות שאינן למסחר), לבין החשיפות בתיק למסחר (שעיקרו מנוהל בחדרי העסקות).

הניהול הגלובלי נעשה באחריות מנהל חטיבת שווקים פיננסיים ובהנחייתו. הניהול השוטף והפיקוח על ניהול הנכסים וההתחייבויות בתיק הבנקאי והתיק למסחר הינם באחריות המנהלים באגף לניהול נכסים והתחייבויות ובאגף חדרי עסקות וברוקראז', בהתאמה, בחטיבת שווקים פיננסיים בתל-אביב, וביחידה לניהול נכסים והתחייבויות ובחדר העסקות בסניף הבנק בניו-יורק. הסניף כפוף מקצועית בנושאים אלה למנהל חטיבת שווקים פיננסיים. לגבי ניהול סיכון השקעה בתיק הנוסטרו ראה סעיף סיכון מחיר מניות ומרווחי אשראי להלן.

המדיניות מותווית ומבוקרת על-ידי צוות הנהלה ניהול נכסים והתחייבויות, צוות הנהלה נוסטרו וצוות הנהלה השקעות. המדיניות, לרבות המגבלות והיעדים שנקבעו, מובאים לדיון ולאישור, לצוותי ההנהלה, לוועדות הדירקטוריון ו/או למליאת הדירקטוריון, לפי העניין.

הפעילות השוטפת מתנהלת על-ידי צוותי משנה בהשתתפות בעלי תפקידים בכירים בבנק.

ניהול סיכוני השוק מתבצע בכל חברה בת בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי מדיניות הנקבעת על-ידי הדירקטוריון של כל חברה ובהתאמה למדיניות הקבוצתית. אמידה ובקרה של סיכוני השוק מתבצעות על בסיס מתודולוגיה אחידה ברמת הקבוצה, בהנחיית החטיבה לניהול סיכונים, ובשים לב לגודל ההון ולאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת. החשיפה לסיכוני שוק של החברות הבנות נבחנת על-ידי המחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים ומדווחת להנהלה ולדירקטוריון הבנק בתדירות התואמת את רמת הסיכון. למידע נוסף לגבי אופן ניהול הסיכונים, אמידתם ובקרתם ראה דוח על הסיכונים.

3.3.2. סיכון ריבית

סיכון הריבית הינו סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינויים בעקומי התשואות במטבעות השונים. הסיכון כולל גם את גורמי הסיכון הבאים:

- **סיכון תמחור מחדש (Repricing risk) -** סיכון הנובע מהבדלי עיתוי בתקופות לפירעון ובמועדי חידוש הריבית (בריבית המשתנה);
- **סיכון עקום התשואה (Yield curve risk) -** סיכון הנובע משינויים שונים בעקומי התשואות שיבואו לידי ביטוי בשינוי העקום, עליה/ירידה במקביל, שיפוע העקום (התללה או השטחה) או בצורתו (פיתול);
- **סיכון מרווח (Basis risk) -** סיכון להפסד כתוצאה משינויים במרווחים בין עקומי ריבית שונים או בסיסי ריבית שונים;
- **סיכון אופציונליות -** נובע מזכויות מימוש שונות הגלומות בנכסים והתחייבויות (לדוגמה הזכות למשיכת כספים בכל עת, לעיתים ללא קנסות);

הבנק, בדומה לבנקים בעולם, חשוף לסיכון ריבית הן בתיק הבנקאי והן בתיק למסחר. סיכון ריבית הוא סיכון מובנה בפעילות הבנקאית, עיקר החשיפות לסיכון זה נובעות מניהול התיק הבנקאי. ניהול סיכון הריבית הינו חלק מניהול החשיפות לסיכוני השוק.

סיכון ריבית בתיק הבנקאי - מתייחס להשפעה הפוטנציאלית של שינויים בעקומי התשואות השונים על הערך הכלכלי של ההון הפיננסי, ו/או על ההכנסה החשבונאית וההון החשבונאי. הסיכון נוצר במהלך הפעילות הבנקאית השוטפת והיזומה של הבנק, ונובע ממתן שירות שוטף לקהל הרחב ולמגזר העסקי והפיננסי ומפעילויות אחרות, ובכללן חשיפת הריבית הנובעת מניהול תיקי ההשקעות. הסיכון נובע מהבדלים במבנה הנכסים וההתחייבויות - פערי מגזר ההצמדה, תקופה, בסיסי ריבית, מועדי חידוש ריבית ועוד.

החשיפה לסיכון נמדדת בשני מישורים עיקריים: (א) חשיפת הערך - הערכה של שינוי הערך הכלכלי של התיק הבנקאי כתוצאה משינוי בעקום התשואות; (ב) רגישות ההכנסה החשבונאית - השינויים הצפויים להכנסה החשבונאית מהתיק הבנקאי כתוצאה משינויים בעקום התשואות (בהנחת רמה קבועה של יתרות בכל מוצר). חשיפת ההכנסה נמדדת אף היא בשני מישורים: רגישות ההכנסה של כלל התיק הבנקאי ב-12 החודשים הבאים, ורגישות ההכנסה (המיידית) של המכשירים הנמדדים חשבונאית לפי שווי הוגן. כמו-כן נמדדות ומנוהלות רגישויות נוספות. בבנק קיימות מגבלות הן על רגישות הערך הכלכלי והן על רגישות ההכנסה וההון לתרחישי שינוי בעקומי התשואות השקלית, המדדית ועקומי התשואות במטבעות אחרים (כולל חברות בנות פיננסיות המנוהלות על-ידו וחברות בנות בעלות חשיפה משמעותית מבחינת הקבוצה, ככל שישנן). לצורך חישוב רגישות הערך הכלכלי לשינוי בשערי הריבית מתייחס הבנק לכל הנכסים וההתחייבויות הפיננסיים, כאשר לחלק מיתרות פיקדונות העו"ש של הציבור הבנק מתייחס כהתחייבות ארוכה הנפרסת על פני מספר שנים, בהתאם למודל המאושר תקופתית על-ידי ההנהלה והדירקטוריון. העו"ש פרוס על פני תקופה של 10 שנים, הפריסה ומח"מ העו"ש מפורטים בדוח על הסיכונים. כמו-כן קיימות הנחות על פירעונות מוקדמים של משכנתאות. הבנק לא מפעיל מודל התנהגותי לתכניות חיסכון מאחר שנבחנו השפעות ההפקדות השוטפות והמשיכות המוקדמות בתכניות חיסכון ונמצא כי השפעתן נטו קטנה.

רגישות ההכנסה שונה מרגישות הערך, בעיקר כיוון שאינה כוללת שינוי בערך המהוון של נכסים והתחייבויות לזמן ארוך, אשר אינם נמדדים בדוח רווח והפסד על בסיס שווי הוגן, אלא כוללת את שינוי ההכנסה הנובע משינוי ריבית הן כתוצאה משינוי ריבית במוצרים בריבית משתנה והן כתוצאה מחידוש המוצר (שמירה על רמה קבועה של יתרות בכל מוצר) בריביות התרחיש. מדיניות ניהול סיכון הריבית מכוונת, בהתאמה ליעדי הבנק, להשגת מבנה החשיפה הרצוי בכל אחד מהמגזרים (שקל לא-צמוד, שקל צמוד מדד ומטבע-חוץ וצמודיו), בהתאם להערכות לגבי משתני השוק ובכפוף למגבלות. הרגישות לריבית נמדדת באופן מבוקר לפחות אחת לחודש, עם מדידות תכופות יותר לצרכי ניהול החשיפות. ככלל, מטרת ניהול סיכוני הריבית בקבוצה הינה לאפשר שירות ללקוחות ולמקסם את ריווחיות הבנק תוך לקיחת סיכון באופן מבוקר.

נגזרים שאינם משמשים לגידור חשבונאי משפיעים על הון הבנק ישירות דרך חשבון רווח והפסד. הבנק בוחן את רגישות הערך של הנגזרים שאינם משמשים לגידור חשבונאי אל מול מגבלות רגישות ייעודיות ונפרדות מהמגבלות הכוללות. הבנק מגדר בנגזרים, חלק מרגישות הריבית של אגרות-החוב וההתחייבויות הארוכות במטבע-חוץ תוך יישום חשבונאות גידור. כמו-כן משתמש הבנק בנגזרים הן לגידור רגישויות ריבית בתיק הבנקאי והן לפעילות בתיק למסחר. רגישויות אלו נכללות בתוך רגישות הערך המוצגת להלן.

מידע כמותי על סיכון ריבית - ניתוח רגישות

טבלה 23-3: שווי הוגן נטו מותאם[1] של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו

	31 בדצמבר 2024			31 בדצמבר 2023		
	במיליוני ש"ח					
	שקל	מטבע-חוץ	סך-הכל	שקל	מטבע-חוץ	סך-הכל
יתרה מאזנית נטו[1]	**49,614**	**(1,590)**	**48,024**	43,926	(1,021)	42,905
שווי הוגן נטו מותאם[1]	**62,983**	**3,026**	**66,009**	51,628	2,271	53,899
מזה: תיק בנקאי	**61,833**	**3,240**	**65,073**	51,325	2,597	53,922
מזה: השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות הציבור לפי דרישה	**17,053**	**4,924**	**21,977**	12,336	3,721	16,057
מזה: השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיור	**(13)**	**-**	**(13)**	80	-	80

(1) יתרה מאזנית ושווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, בתוספת התחייבויות לזכויות עובדים ופריסה לתקופות של העו"ש זכות לפי מודל, למעט פריטים לא-כספיים (כגון רכוש קבוע, השקעות בכלולות, השקעות במניות, מסים נדחים ועוד).
המונח נטו מתייחס לנכסים בניכוי התחייבויות ולא להשפעות המס הנגזרות.

טבלה 24-3: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם[1] של הבנק וחברות מאוחדות שלו

בטבלה זו מוצג השינוי בשווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שהשינוי שמצוין חל על כל שיעורי הריבית במגזרי ההצמדה השונים.

	31 בדצמבר 2024			31 בדצמבר 2023		
	שקל	מטבע-חוץ	סך-הכל	שקל	מטבע-חוץ	סך-הכל
	במיליוני ש"ח					
שינויים מקבילים						
עלייה במקביל של 1%	**(1,050)**	**(70)**	**(1,120)**	(952)	(153)	(1,105)
מזה: תיק בנקאי	**(1,024)**	**(66)**	**(1,090)**	(952)	(154)	(1,106)
מזה: השפעת ייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה	**3,049**	**782**	**3,831**	2,412	643	3,055
מזה: השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיור	**248**	**-**	**248**	136	-	136
עלייה במקביל של 2%	**(2,014)**	**(153)**	**(2,167)**	(1,755)	(304)	(2,059)
מזה: תיק בנקאי	**(1,960)**	**(143)**	**(2,103)**	(1,755)	(133)	(1,888)
מזה: השפעת ייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה	**5,897**	**1,512**	**7,409**	4,695	1,253	5,948
מזה: השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיור	**415**	**-**	**415**	225	-	225
ירידה במקביל של 1%	**1,215**	**53**	**1,268**	960	145	1,105
מזה: תיק בנקאי	**1,147**	**50**	**1,197**	967	145	1,112
מזה: השפעת ייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה	**(3,267)**	**(837)**	**(4,104)**	(2,549)	(681)	(3,230)
מזה: השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיור	**(346)**	**-**	**(346)**	(195)	-	(195)
ירידה במקביל של 2%	**2,589**	**93**	**2,682**	2,126	302	2,428
מזה: תיק בנקאי	**2,433**	**86**	**2,519**	2,133	302	2,435
מזה: השפעת ייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה	**(6,771)**	**(1,735)**	**(8,506)**	(5,245)	(1,402)	(6,647)
מזה: השפעת פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיור	**(818)**	**-**	**(818)**	(466)	-	(466)
שינויים לא מקבילים						
התללה[2]	**(334)**	**(25)**	**(359)**	(705)	(7)	(712)
השטחה[3]	**154**	**(73)**	**81**	534	(59)	475
עליית ריבית בטווח הקצר	**(348)**	**(129)**	**(477)**	111	(148)	(37)
ירידת ריבית בטווח הקצר	**329**	**147**	**476**	(148)	142	(6)

(1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, בתוספת התחייבויות לזכויות עובדים ופריסה לתקופות של העו"ש זכות לפי מודל, למעט פריטים לא-כספיים.
(2) התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועלייה בריבית בטווח הארוך.
(3) השטחה - עלייה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

תרשים 3-1: התפתחות רבעונית של רגישות ריבית לעלייה וירידה של 1% על השווי ההוגן נטו מתואם (במיליוני ש"ח)

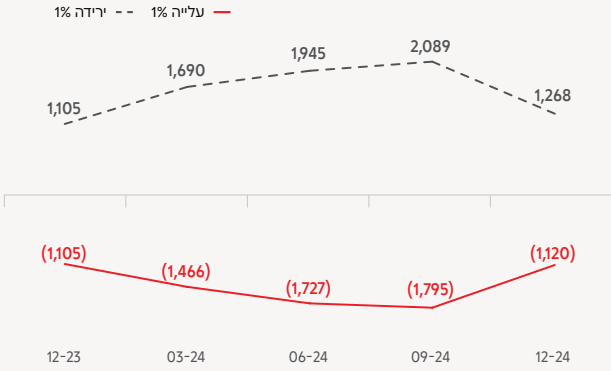

במהלך שנת 2024 הושפעה הרגישות במגזר הלא-צמוד מרכישות אגרות-חוב ממשלתיות תוך הארכת מח"מ תיק אגרות-החוב מחד, ועדכון פריסת העו"ש שאושר בדצמבר 2024 מאידך, כך שהרגישות בתאריך המאזן הינה ללא שינוי מהותי ביחס לשנה הקודמת.

טבלה 3-25: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית

	ליום 31 בדצמבר 2024			ליום 31 בדצמבר 2023		
	הכנסות מריבית	הכנסות מימון שאינן מריבית	סך-הכל	הכנסות מריבית	הכנסות מימון שאינן מריבית	סך-הכל
	במיליוני ש"ח					
שינויים במקביל						
עלייה במקביל של 1%	**559**	**(150)**	**409**	51	82	133
מזה: תיק בנקאי	**559**	**(118)**	**441**	51	71	122
ירידה במקביל של 1%	**(919)**	**192**	**(727)**	(917)	(104)	(1,021)
מזה: תיק בנקאי	**(919)**	**121**	**(798)**	(917)	(82)	(999)
מקסימום	**(919)**	**192**	**(727)**			
מזה: תיק בנקאי	**(919)**	**121**	**(798)**			

רגישות ההכנסה בטבלה לעיל חושבה על-ידי שינוי עקומי התשואות תוך שימוש בהנחות התנהגותיות לגבי שינויים במרווחי פיקדונות ולגבי מעבר כספים מעו"ש לפיקדונות נושאי ריבית במקרה של עליית ריבית. ההנחות נבחנות ומתעדכנות תקופתית בהתאם להתפתחויות בסביבת הריבית. הרגישות לירידת ריבית ביום 31 בדצמבר 2024 ירדה לעומת הרגישות ביום 31 בדצמבר 2023 בעיקר מפעילות נגזרים, שבאה לידי ביטוי בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רובה המכריע של רגישות ההכנסה לירידת ריבית נובע מרגישות לירידת הריבית בישראל.
נציין כי ברגישות לעליית ריבית חל גידול לעומת הרגישות ביום 31 בדצמבר 2023, בשל עדכון הנחות מעבר מעו"ש לפיקדונות בתרחיש זה, שבא לידי ביטוי בסעיף הכנסות מריבית.

טבלה 3-26: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על ההון העצמי (נטו לאחר מס)

	31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2023
	במיליוני ש"ח	
עלייה במקביל של 1%	**(932)**	(723)
ירידה במקביל של 1%	**969**	704

3.3.3. סיכון שער חליפין

סיכוני המטבע (או בשמם האחר - חשיפת בסיסי הצמדה) כוללים את החשיפה לשערי חליפין של המטבעות השונים מול השקל וכן את החשיפה למדד המחירים לצרכן בכלל הבנק.

הבנק פעיל בשוקי המטבע הן באמצעות עסקות ספוט ופורוורד והן באמצעות אופציות, הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. כתוצאה מכך, הבנק פעיל במטבעות סחירים, הן בשווקים המפותחים והן בשווקים המתפתחים.

ניהול חשיפות המטבע, לרבות שימוש במכשירי גידור, הינו חלק מניהול החשיפות לסיכוני השוק כמתואר לעיל, ומתקיים הן בפעילות התיק הבנקאי והן במסגרת פעילות המסחר בחדרי העסקות. הניהול השוטף נעשה במסגרת מגבלות דירקטוריון על חשיפות למטבע-חוץ ולמדד ולחשיפות כוללות, שעיקרן מופיע בריכוז המגבלות בדוח על הסיכונים.

טבלה 27-3: נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה*

	ליום 31 בדצמבר 2024						
	מטבע ישראלי		מטבע-חוץ[1]			פריטים לא-כספיים*	סך-הכל
	לא-צמוד	צמוד למדד	דולר	אירו	אחר		
	במיליוני ש"ח						
סך-כל הנכסים	**510,096**	**66,795**	**108,283**	**10,886**	**6,725**	**18,059**	**720,844**
סך-כל ההתחייבויות	**451,083**	**29,442**	**156,775**	**13,684**	**4,683**	**7,027**	**662,694**
עודף נכסים (התחייבויות)	**59,013**	**37,353**	**(48,492)**	**(2,798)**	**2,042**	**11,032**	**58,150**
מכשירים נגזרים	**(42,457)**	**(4,673)**	**46,835**	**2,652**	**(2,326)**	**(31)**	**-**
סך-הכל כללי	**16,556**	**32,680**	**(1,657)**	**(146)**	**(284)**	**11,001**	**58,150**

	ליום 31 בדצמבר 2023						
	מטבע ישראלי		מטבע-חוץ[1]			פריטים לא-כספיים*	סך-הכל
	לא-צמוד	צמוד למדד	דולר	אירו	אחר		
	במיליוני ש"ח						
סך-כל הנכסים	481,193	64,389	106,416	12,287	5,742	16,503	686,530
סך-כל ההתחייבויות	426,878	32,629	149,224	14,014	4,886	6,469	634,100
עודף נכסים (התחייבויות)	54,315	31,760	(42,808)	(1,727)	856	10,034	52,430
מכשירים נגזרים	(39,712)	(2,427)	41,587	1,708	(1,156)	-	-
סך-הכל כללי	14,603	29,333	(1,221)	(19)	(300)	10,034	52,430

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי וכן פריטים לא-כספיים החשופים לשינויים בשערי מטבע-חוץ.

(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

הפריטים הלא-כספיים כוללים בין היתר מניות במטבע-חוץ החשופות בעיקר לשינויים בדולר. לכן, הפוזיציה בפועל בדולר נמוכה משמעותית מהפוזיציה המוצגת בטבלה. יצוין כי לשינוי בשערי חליפין השפעה על ערכם של פריטים לא-כספיים (כדוגמת ניירות-ערך) הנקובים במטבע-חוץ. לפרטים נוספים ראה ביאורים 30 ו-31 בדוחות הכספיים.

טבלה 28-3: רגישות הבנק לשינויים בשערי חליפין של מטבעות חוץ בעלי נפח פעילות משמעותי ולשינויים במדד המחירים לצרכן

	31 בדצמבר 2024		31 בדצמבר 2023	
	עלייה 10%	ירידה 10%	עלייה 10%	ירידה 10%
	במיליוני ש"ח			
דולר ארצות-הברית	**(140)**	**209**	(131)	111
אירו	**(18)**	**31**	(2)	2
	עלייה 3%	ירידה 3%	עלייה 3%	ירידה 3%
מדד המחירים לצרכן	***819**	***(856)**	879	(899)

* ליום 31 בדצמבר 2024 נכללה בתחשיב השפעת פיקדונות ברירת מדד כמפורט להלן.

בטבלה לעיל מוצג ניתוח רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בשערי חליפין, המבוסס על שערוך כל המכשירים המאזניים והחוץ-מאזניים במערכת לניהול סיכונים, תוך שימוש במודלים מקובלים לשערוך כל מכשיר, ובשערים יציגים כשער הבסיס. לצורך החישוב משוערך התיק מחדש בשער חליפין המשקף עלייה/ירידה בשיעור המוצג, ללא הנחות נוספות. נציין כי לשינויי שערי חליפין גם השפעה מסוימת על סך נכסי הסיכון ובהתאם על יחסי ההון. עוד יצוין כי לשינוי בשערי חליפין השפעה על ערכם של פריטים לא-כספיים (כדוגמת, ניירות-ערך) הנקובים במטבע-חוץ, שלא הובאו בחשבון בניתוח הרגישות. הרגישות למדד המחירים לצרכן מחושבת על-פי חשיפת הבנק למדד כמפורט בביאור 30 בדוחות הכספיים ובתוספת השפעת רצפת מדד על הרווח החשבונאי הצפוי. החל מיום 30 בספטמבר 2024 נכללת בתחשיב השפעת פיקדונות ברירת מדד בהתאם למסלול הצפוי תחת התרחיש האמור.

3.3.4. סיכון מחיר מניות ומרווחי אשראי: סיכון השקעה

הגדרת סיכון השקעה בבנק, הינה חשיפה לשוק המניות, למרווחי אשראי ולסיכון האשראי בשווקי אגרות-החוב והמניות בתיק הבנקאי בקבוצה (כתוצאה מהחזקה במוצרים אלו עלול הבנק להיחשף גם לסיכוני ריבית ו/או מטבע ו/או נזילות ואלה מנוהלים בנפרד).

בניהול תיק ההשקעות חשוף הבנק לסיכוני אשראי ומרווחי אשראי אגב השקעתו באגרות-חוב של חברות ושל ממשלות זרות. על-פי הגדרת הבנק, אגרות-חוב ממשלת ישראל בש"ח ובמטבע-חוץ ואגרות-חוב ממשלה, המוחזקות על-ידי שלוחה, של המדינה בה היא פועלת, אינן נושאות סיכון השקעה ולכן אינן נכללות במדידת סיכון ההשקעה בבנק.

סיכון השקעה בקבוצת הבנק נוצר בעיקר בשלוש מסגרות:

1. תיק השקעות המנוהל באחריות חטיבת שווקים פיננסיים. ככלל, השקעות אלה מבוצעות באמצעות ניירות-ערך סחירים. לפרטים והרחבה ראה הדוח על הסיכונים.
2. השקעות לא סחירות המבוצעות על-פי רוב באמצעות החברה הבת פועלים אקוויטי על-פי מדיניות שנקבעת מדי תקופה על-ידי דירקטוריון החברה בהתאמה למדיניות הקבוצתית. מסגרת תיאבון הסיכון בפעילות זו הוגדלה במהלך השנים האחרונות במסגרת מתווה השקעות רב שנתי אשר אושר בדירקטוריון הבנק. לפרטים ראה פרק חברות עיקריות בדוח הדירקטוריון וההנהלה.
3. חברות מוחזקות: אחזקות אסטרטגיות במניות של חברות מוחזקות.

הקבוצה מחזיקה מניות ואגרות-חוב, בעיקר לצורכי השקעה, שירידה בערכן עשויה לפגוע ברווח והפסד של הבנק ו/או בהון הבנק.

טבלה 3-29: פרטים על השקעת קבוצת הבנק במניות בהתאם לסיווגן המאזני

	ליום 31 בדצמבר 2024				ליום 31 בדצמבר 2023			
	ערך במאזן	שווי הוגן	מזה: נסחר בבורסה	מזה: שלא מתקיים לגביו שווי הוגן זמין	ערך במאזן	שווי הוגן	מזה: נסחר בבורסה	מזה: שלא מתקיים לגביו שווי הוגן זמין
	במיליוני ש"ח							
השקעות במניות שאינן למסחר	**4,867**	**4,867**	**1,606**	**3,261**	4,433	4,433	1,572	2,861
השקעה בחברות כלולות	**1,460**	**1,510**	**223**	**1,237**	1,527	1,410	367	1,160
סך-הכל השקעות במניות	**6,327**	**6,377**	**1,829**	**4,498**	5,960	5,843	1,939	4,021

למידע נוסף על השקעות ראה ביאורים 12 ו-15 בדוחות הכספיים.
לפירוט והרחבה בנושא סיכוני השוק ובכלל זה סיכון הריבית, סיכון שערי חליפין וסיכון השקעה (סיכון מניות ומרווחי אשראי) ראה הדוח על הסיכונים.

3.4. סיכון נזילות ומימון

סיכון נזילות - סיכון הנזילות מוגדר כסיכון קיים, או עתידי, ליציבות הבנק ולרווחיו הנובע מאי יכולתו לעמוד בהתחייבויותיו. סיכון הנזילות בבנק נבחן בראיה רחבה יותר של יכולת עמידה בפירעון ההתחייבויות במועדן גם בעתות לחץ, בלי לפגוע בהתנהלות השוטפת במסגרת תכניות העבודה של הבנק ובלי להיקלע להפסדים חריגים.

סיכון מימון - הינו הסיכון לאי יכולת לגייס מקורות חדשים במקום אלו שהגיעו לפירעון, או שהגיוס מחדש יבוצע בתקופות ובתנאים אשר יפגעו באופן משמעותי בהכנסות הבנק נטו מריבית. הסיכון מנוהל כחלק מסיכון הנזילות.

ניהול הסיכון

ניהול סיכון הנזילות והמימון מתבצע בראיה גלובלית של הפעילות בבנק בארץ ובסניף ניו-יורק. הבנק מנהל את הנזילות השוטפת ואת סיכון הנזילות במספר רבדים. הרובד הראשון: ניהול הנזילות השוטפת נעשה באגף ניהול נכסים והתחייבויות (להלן: ננ"ה) באמצעות יחידות הנזילות בשקלים ובמטבע-חוץ בהתאם לצרכים השוטפים של הבנק והלקוחות. הרובד השני הוא ניהול סיכון הנזילות של הבנק. סיכון הנזילות בבנק, במטבע-חוץ ובשקלים, מנוהל ומבוקר באופן שוטף, בהתאם להוראות הרגולטוריות ולמדיניות הקבוצתית, במטרה להבטיח את היכולת להתמודד באופן תחרותי גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים.

ככלל, ומעצם אופי הפעילות הבנקאית, לבנק עודף התחייבויות על נכסים בתקופות הקצרות (פיקדונות), כמפורט בביאור 31 בדוחות הכספיים. עם זאת, במהלך עסקים רגיל, שיעורי המחזור של הפיקדונות, בדגש על פיקדונות קמעונאיים, הינם גבוהים מאד, כאשר יציבות זו מוכחת לאורך זמן זאת כאשר יתרת הנכסים הנזילים המתוארת להלן מאפשרת לבנק גמישות בניהול צורכי התזרים הנובע מהפעילות השוטפת. שיעורי הצמיחה לאורך זמן של ההתחייבויות והנכסים, ובפרט פיקדונות ואשראי, נבחנים ומאושרים במסגרת התכנון הפיננסי השנתי, במהלכו בוחן הבנק את יכולת המימון על-פי תכניות העבודה, תוך התייחסות לתכנון הנזילות, הפקדונות ומקורות נוספים, ככל שנדרשים.

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 בנושא "ניהול סיכון הנזילות" הבנק מפעיל מודל פנימי לאמידת סיכון הנזילות, בנוסף למודל הרגולטורי. המודל הפנימי משקף את תפיסת ההנהלה בכל הנוגע למאפיינים ההתנהגותיים של נכסים והתחייבויות פיננסיים. המודל מבוסס על היציבות המוכחת של הפיקדונות בבנק לאורך תקופות ארוכות, וכולל תרחישים שונים לגבי שיעורי המיחזור והפירעון של הנכסים וההתחייבויות. כאמור, בעוד שבמהלך עסקים רגיל מניח הבנק מיחזור גבוה מאד של פיקדונות ואשראי, בתרחישי לחץ מניח הבנק יציאת פיקדונות בהתאם לסוג הלקוח והפיקדון, ניצול מסגרות מעבר לרגיל, ירידות ערך בשווי הנכסים ומקדמים נוספים. מקדמים אלו נבחנים מדי שנה על-ידי הנהלת הבנק והדירקטוריון. בכל תרחיש מחושב יחס נזילות על-פי פער הנזילות לתקופה של עד חודש למול הנכסים הנזילים. מגבלות הדירקטוריון ליחס הפנימי גבוהות מדרישות ההוראה. התרחישים המופעלים במודל הפנימי מתייחסים למצבי שוק שונים ובפרט תרחיש בנק, תרחיש מערכת ותרחיש משולב, כך שגם אם תרחישים אלו יתממשו, הבנק יוכל להמשיך בפעילותו. התרחישים נבדלים בעיקר בהנחות לגבי מיחזור פיקדונות ומקדמי הנכסים הנזילים. כן מפעיל הבנק מודלים לתקופות ארוכות וקצרות יותר, בוחן את השפעות הנזילות בתרחישי קיצון ובכללם תרחיש קיצון אחיד המופץ על-ידי בנק ישראל, בוחן מדדי ריכוזיות מפקידים, מפעיל מערכת התרעה הכוללת מערכת ניטור של מדדים העשויים להצביע על סיכון למצב של משבר בצירוף תכנית פעולה ועוד, כאשר חלקם של מדדים אלו כפוף למגבלות פנימיות ו/או רגולטוריות.

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221, הבנק מחשב את יחס כיסוי הנזילות "סולו" מדי יום בחלוקה לסך המטבעות ומטבע-חוץ, ועוקב אחר היחס בחברות הבנות (אשר נדרשות לעמוד במגבלות נזילות פנימיות המותאמות לאופי פעילותן) ומחשב את היחס במאוחד מדי יום כאשר בחישוב היחס במאוחד מובאות בחשבון מגבלות העלולות לחול על העברת נזילות מחלק מהחברות הבנות בזמן משבר. היחס בתאגיד הבנקאי סולו והיחס במאוחד מדווח כממוצע התצפיות היומיות ברבעון. דירקטוריון הבנק אימץ מגבלה פנימית המחמירה מהדרישה הרגולטורית ליחס כיסוי הנזילות, הן לתאגיד הבנקאי "סולו" והן במאוחד.

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 (יחס מימון יציב NSFR). דירקטוריון הבנק אימץ מגבלה פנימית מחמירה מהדרישה הרגולטורית ליחס המימון היציב.

הבנק עומד בכל מגבלות סיכון הנזילות, הרגולטוריות והפנימיות, הכוללות בין השאר, יחס כיסוי הנזילות - LCR לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 221, מודל פנימי LCR ל-30 יום ולטווחים הקצרים והארוכים יותר בתרחישים כאמור לעיל, מודל NSFR (יחס מימון יציב) בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 222, מגבלת ריכוזיות מפקידים ועוד.

סיכון המימון בבנק מנוהל כחלק מסיכון הנזילות. לבנק מקורות מימון מגוונים, שעיקרם פיקדונות מהציבור. כשחלקם הארי מלקוחות פרטיים. אלו יוצרים, כאמור מטה, סיכוני נזילות ומימון נמוכים ביחס למקורות אחרים. בשנת 2024 לא חלו שינויים מהותיים במדיניות ניהול סיכון הנזילות ובמדיניות גיוס המקורות.

יחסי נזילות הרגולטוריים

טבלה 30-3: יחס כיסוי הנזילות (LCR)*

	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2024	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2023
	באחוזים	
א. בנתוני המאוחד		
יחס כיסוי נזילות	**131%**	129%
יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים	**100%**	100%
ב. בנתוני הבנק		
יחס כיסוי נזילות	**131%**	128%
יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים	**100%**	100%

* היחס במאוחד ובתאגיד הבנקאי "סולו" מחושב על בסיס יומי, ומדווח בדוח כממוצע בתצפיות היומיות.

נכון ליום 31 בדצמבר 2024 יחס כיסוי הנזילות עמד על 131%, גבוה משמעותית מהדרישה הרגולטורית (100%). היחס הממוצע של הרבעון הרביעי של שנת 2024 עלה מעט לעומת יחס כיסוי הנזילות ברבעון הרביעי של שנת 2023 כתוצאה מהכרה בפיקדונות מסוימים כפיקדונות תפעוליים, בהתאם לאישור בנק ישראל שהתקבל ברבעון הראשון של שנת 2024. הבנק עוקב אחרי ההתפתחויות בשווקים ושומר על רמות נזילות נאותות בשקלים ובמטבע-חוץ.

טבלה 31-3: יחס מימון יציב, נטו (NSFR)

	ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 31 בדצמבר 2023
	באחוזים	
בנתוני המאוחד		
יחס מימון יציב נטו	**125%**	128%
יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים	**100%**	100%

נכון ליום 31 בדצמבר 2024 יחס המימון היציב עמד על 125%, גבוה משמעותית מהדרישה הרגולטורית (100%) בעיקר בשל הבסיס הרחב של פיקדונות מלקוחות פרטיים. יחס המימון היציב נטו ירד מעט בהשוואה ליחס ברבעון הרביעי של שנת 2023 בעקבות גידול בצרכי מימון יציבים בגין האשראי מעבר לגידול במקורות מימון יציבים.

מקורות מימון

לבנק מקורות מימון מגוונים, שעיקרם פיקדונות מהציבור. הפיקדונות מגויסים ממספר רב מאוד של מפקידים וללא תלות במפקיד בודד או בקבוצת מפקידים. עיקר גיוס המקורות של הבנק מתבצע מהציבור בארץ כשחלקו הארי מלקוחות פרטיים. מקורות שקליים לא-צמודים מגיעים ברובם מלקוחות אלה, ובמידה מסוימת גם מלקוחות מוסדיים ועסקיים גדולים (שחלקם פועלים ישירות מול מגזר ניהול פיננסי). נציין כי ככלל פיקדונות מלקוחות מוסדיים ועסקיים גדולים הינם תנודתיים יותר מפיקדונות קמעונאיים ובהתאם נשמרים מולם נכסים נזילים בהיקף גדול יותר. מקורות שקליים צמודים מגויסים הן מהציבור הרחב והן מלקוחות מוסדיים. המקורות במטבע-חוץ כוללים פיקדונות מלקוחות פרטיים ולקוחות עסקיים בארץ, תושבי חוץ, חברות ישראליות בחו"ל, עסקות REPO, הנפקת CDs, מכשירים אחרים המבוטחים על-ידי ה-FDIC בארצות-הברית ומקורות נוספים. כמו-כן מגייס הבנק מקורות באמצעות הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים (הון רובד 2). הבנק מייחס חשיבות רבה לגיוס מקורות יציבים בעלי פיזור גבוה, מנהל מעקב אחר ריכוזיות מקורות המימון בחתכים שונים, הן בשקלים והן במטבע-חוץ, עומד במגבלות הפנימיות בנושא ושומר על מבנה מאזן ובפרט מבנה מקורות המביא את סיכון הנזילות לרמה הרצויה. הבנק אינו מסתמך על מימון משוק ההון כמקור מימון עיקרי. הבנק יכול לקבל הלוואות מהבנקים המרכזיים, בנק ישראל וה-FED, כנגד שיעבוד נכסים שברשותו ובפרט אגרות-חוב של ממשלות ישראל וארצות-הברית.

במהלך 2024 גדלה יתרת הפיקדונות, זאת במקביל לגידול באשראי ותוך שמירה על יחסי נזילות ראויים. לפירוט יתרת הפיקדונות (ממוצע וסוף תקופה) לפי מגזרי פעילות ושיעורי הריבית המשולמים עליהם, למקורות מימון נוספים שאינם פיקדונות הציבור וליתרת הפיקדונות של שלושת קבוצות המפקידים הגדולות ביותר ראה טבלאות להלן.

טבלה 32-3: יתרת פיקדונות הציבור ושיעור ריבית ממוצעת לפי מגזרי פעילות פיקוחיים[1]

	31 בדצמבר 2024			31 בדצמבר 2023		
	יתרת פיקדונות הציבור	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור	שיעור ריבית ממוצעת	יתרת פיקדונות הציבור	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור	שיעור ריבית ממוצעת
	במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%
אנשים פרטיים	**215,048**	**216,854**	**2.31**	214,169	207,853	2.00
עסקים קטנים וזעירים	**106,360**	**100,733**	**2.46**	98,260	97,575	2.24
עסקים בינוניים	**35,246**	**33,062**	**3.43**	35,394	33,445	3.21
עסקים גדולים	**79,505**	**70,879**	**3.98**	74,442	66,390	3.81
גופים מוסדיים וניהול פיננסי	**106,547**	**99,573**	**3.70**	103,192	97,233	3.71
פעילות חו"ל	**31,579**	**31,858**	**4.82**	29,138	26,974	4.40
סך-הכל	**574,285**	**552,959**	**3.02**	554,595	529,470	2.79

(1) כולל פיקדונות שאינם נושאי ריבית.

טבלה 3-33: מקורות מימון נוספים שאינם פיקדונות הציבור

	31 בדצמבר 2024			31 בדצמבר 2023		
	יתרה	יתרה ממוצעת	תשואה	יתרה	יתרה ממוצעת	תשואה
	במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	**18,201**	**9,685**	**5.93%**	6,279	14,603	5.21%
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	**20,190**	**20,647**	**4.05%**	21,800	25,098	3.90%

השאלה או מכירה באמצעות עסקות רכש חוזר כמפורט בטבלה לעיל, מהווה מקור מימון קצר טווח, ככלל לתקופה של עד שנה, ואילו הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבויות מהווה, ככלל, מקור לטווח ארוך יותר.

טבלה 3-34: יתרת סך הפיקדונות של שלוש קבוצות* המפקידים הגדולות**

	יתרה ליום	
	31.12.2024	31.12.2023
	במיליוני ש"ח	
קבוצה א	**15,224**	12,403
קבוצה ב	**12,874**	12,088
קבוצה ג	**12,284**	9,692

* "קבוצה" - מפקיד, לרבות צד השולט בו (לרבות אחרים הנשלטים על-ידיו) וצד הנשלט על-ידיו.
** שלוש קבוצות המפקידים הגדולות באותו מועד דיווח.

נכסים נזילים

נכון ליום 31 בדצמבר 2024 הבנק מחזיק במאוחד נכסים נזילים (בעיקר רזרבות בבנקים מרכזיים, ניירות-ערך סחירים של ממשלות ובנקים מרכזיים, וכן מטבעות ושטרי כסף) לזמן משבר (לאחר מקדמי ביטחון) בסך של 170.2 מיליארד ש"ח, בנוסף לאגרות-חוב נזילות שאינן מוכרות לצרכי חישוב הנכסים הנזילים. הנכסים הנזילים מוחזקים בחלקם בבנק ובחלקם בחברות הבנות, כאשר הבנק מתחשב במגבלות אפשריות להעברת נזילות בין חלק מהחברות הבנות לבנק עצמו. נכסים אלו ניתנים למימוש מהיר ו/או ניתן לבצע עליהם עסקות ריפו או לקבל כנגד שעבוד חלק מהם, ובפרט שעבוד אגרות-חוב של ממשלות ישראל וארצות-הברית, הלוואות מהבנקים המרכזיים בנק ישראל וה-FED. לאור ההנחות לגבי מיחזור פיקדונות במהלך עסקים רגיל והנחות אחרות, הבנק אינו צופה בעיות נזילות שיחייבו שימוש בנכסים הנזילים, אך ערוך לתרחישים הנדרשים. לפירוט הנכסים הנזילים כולל התיחסות לנכסים משועבדים ראה פרק נזילות בדוח על הסיכונים. בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 222, נכון ליום 31 בדצמבר 2024 הבנק מחזיק במאוחד מקורות מימון יציבים (בעיקר הון, פיקדונות ארוכים ופיקדונות קצרים של לקוחות הפרטיים) בסך של כ-440.5 מיליארד ש"ח.

דירוג הבנק

בעקבות מלחמת חרבות ברזל, חברות דירוג האשראי מודי'ס, פיץ' ו-S&P הורידו את דירוג האשראי של המדינה במהלך השנה, חלקן במספר נוטצ'ים, לרבות אופק דירוג שלילי בכל החברות. דירוג הבנקים הישראלים ובכללם הבנק מושפע מדירוג מדינת ישראל. בהמשך להורדות דירוג מדינת ישראל, הורידו חברות אלו את דירוג האשראי ו/או את אופק הדירוג של הבנק. לפרטים אודות דירוג הבנק ראה פרק דירוג הבנק בדוח ממשל תאגידי. הורדות דירוג הבנקים, שהתרחשו ושעלולות להתרחש בעתיד, עלולות להשפיע על פעילות מוסדות פיננסיים זרים מול הבנקים הישראלים ועל הפעילות הבנקאית הבינלאומית.

לפירוט והרחבה בנושא סיכון הנזילות ראה דוח על הסיכונים וביאור 31 בדוחות הכספיים.

3.5. סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין. כשל הקשור לאחד הגורמים האמורים עלול להביא לפגיעה אפשרית ברווחיות. הבנק מפעיל יחידות בקרה ו/או נהלים ומערכות בנושאים הקשורים לפעילות בנקאית, לרבות יחידות אבטחת מערכות מידע והגנת הסייבר, ניהול המשכיות עסקית, ביטחון, קצין ציות ראשי, ניהול משאבי אנוש, בקרות תהליכים ועוד.

מפרוץ מלחמת חרבות ברזל, אשר החלה ביום ה-7 באוקטובר 2023, נקט הבנק בשורה של תהליכים ואמצעים להמשך פעילות מיטבי בנסיבות שנוצרו, ובכללם הפעלת תכניות ההמשכיות העסקית של הבנק כבר ביומה הראשון של המלחמה. הצעדים כללו, בין היתר, כינוס של צוותי חירום, העברת עובדי המטה לעבודה מרחוק בהתאם לצורך, סגירת סניפים בודדים באזורי הלחימה תוך הסטת לקוחות ועובדים לפעילות מרחוק ומתקנים אחרים של הבנק, ביצוע התאמות בפעילות סניפים אחרים, הפעלת סניפים ניידים ומתן הנחיות שוטפות לחיזוק מוכנות, ללא פגיעה מהותית בפעילות. הבנק בוחן את המצב באופן שוטף ומבצע התאמות בפעילותו, מכנס את צוותי החירום לפי הצורך, וכן נערך לתרחישים נוספים של המשך המלחמה. נכון למועד הדוח השפעת המלחמה על הפעילות התפעולית של הבנק אינה משמעותית.

ככלל, הסיכונים התפעוליים שקשורים למלחמה והשלכותיהם נבחנים ומנותחים באופן שוטף. בהתאם, נשקלים ומיושמים בקרות ואמצעים למזעור הסיכונים. בהיבטי סיכון אבטחת מידע וסייבר, נציין כי במסגרת המלחמה גדל מספר מתקפות הסייבר על מטרות בישראל ובכללן הבנק וגדל היקף ניסיונות ההונאה כנגד הבנק ולקוחותיו, עד כה ללא פגיעה בפעילות הבנק. הבנק פועל במטרה לצמצם את הסיכון.

3.5.1. ניהול הסיכונים התפעוליים

אסטרטגיית ניהול הסיכונים התפעוליים נועדה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים של הקבוצה ומיקסום התועלת העסקית, בהתייחס לעלות במונחי סיכון, על-ידי כל גורם אחראי בכל הרמות של הארגון. התהליך הניהולי מוכוון להתבצע על בסיס הגדרת האחריות על הסיכונים (Risk Ownership). המטרה היא, שהתקשור והטיפול המושכל בסיכונים התפעוליים יתרמו לקבלת החלטות ניהוליות, תוך שיקולי תועלת עסקית מול עלות במונחי סיכון, הן ברמת הנהלת הארגון והן ברמת היחידות השונות.

מטרות ניהול הסיכונים התפעוליים הנן:

- הבטחת פיקוח וניהול אפקטיביים של הסיכונים התפעוליים בכל יחידות הקבוצה לרבות הבעלות על הסיכונים וקבלת ההחלטות בשיקולי עלות - תועלת;
- הבטחת זיהוי ותקשורת אפקטיביים של הסיכונים התפעוליים בכל העסקים העיקריים בקבוצה וביחידות התמיכה, במגמה להגדיר תיאבון סיכון תפעולי בהתאם ליעדים האסטרטגיים המאושרים עבור כל יחידה בקבוצה;
- הגדרת מסגרת בקרה פנימית, שתקדם בקבוצה ערכי תרבות נאותים של מודעות, שקיפות ויעילות בטיפול בסיכונים התפעוליים;
- הקצאה של ההון ביחס לסיכונים התפעוליים.

האחריות על הניהול השוטף של הסיכון התפעולי וביצוע הפעילויות למזעור הסיכון חלה על מנהלי החטיבות ועל מנהלי חברות הבת וסניפי ניו-יורק בקבוצת הבנק. עבודת המטה בתחום זה מוטלת על היחידה לניהול הסיכונים התפעוליים וסיכוני השוק, בחטיבה לניהול סיכונים. ביחידות הבנק והקבוצה מתנהלת פעילות שוטפת של רשת בקרי סיכונים תפעוליים, לפי העיקרון של ניהול מטריציוני, שמבוסס על כפיפות ארגונית למנהלי החטיבות או למנכ"לי חברות הבת והכוונה מתודולוגית מצד המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים.

הפעילות לניהול הסיכון התפעולי מפוקחת ומכוונת על-ידי שלושה פורומים: ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים, צוות ההנהלה לניהול סיכונים וציות וצוות המשנה לניהול הסיכונים התפעוליים.

מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים אושרה על-ידי ההנהלה ודירקטוריון הבנק. מסמך המדיניות מהווה מסגרת לניהול הסיכונים התפעוליים בקבוצה, בהתאם לעקרונות וחובות דיווח אחידים שיעדם ניהול תקין על-פי אמות המידה של באזל 2 (Sound Practices). פעילות הבנק בנושא מתבצעת על-פי כללי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 206 בנושא מדידה והלימות הון - סיכון תפעולי, המתייחסת בין היתר להקצאת ההון הרגולטורי בגין הסיכונים התפעוליים (בהתאם לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 206 משתנים כללים אלו ב-1.1.2026) וכללי דווח הפסדים תפעוליים, וכן על-פי כללי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 350 בנושא ניהול הסיכון התפעולי, התואמת את ההנחיות במסמך של באזל מיוני 2011 בנושא Sound Practice בניהול הסיכון התפעולי.

הבנק פועל על-פי הגישה הסטנדרטית של באזל 2 והדרישות התואמות להוראת ניהול בנקאי תקין. במסגרת זו מתנהלים בין היתר פרויקטים ופעילויות, כמפורט להלן:

- איסוף מידע על אירועים תפעוליים בקבוצת הבנק. בסיס המידע לעניין זה הוקם בסוף שנת 2002 ומשמש בין היתר לניתוח האירועים, המגמות והדפוסים ותומך במיפוי ובהערכת הסיכונים התפעוליים שהקבוצה חשופה אליהם. הבנק עדכן את כללי האיסוף בהתאם לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 206.
- ניתוח תרחישי סיכון בפעילויות ותהליכים בראיה צופה פני עתיד.
- כחלק מפיתוח תשתית מעקב ובקרה, מאופיינים KRIs, אינדיקטורים עיקריים לסיכונים תפעוליים, ביחס למוצרים, תהליכים או סיכונים מוסדיים. ה-KRI (Key risk indicator) הנו מדד הניתן למדידה כמותית ועשוי לכלול גם מידע איכותי, המצביע על הימצאות גורם מסוים או מגמה. נקבעו סיפים למעקב, אסקלציה וטיפול, לפי העניין.
- ביצוע הפקות לקחים מאירועים תפעוליים, שיתופי מידע רלוונטי בין יחידות ולמידה ארגונית.
- הדיווחים הרבעוניים מוגשים לצוות המשנה לניהול הסיכונים התפעוליים, צוות ההנהלה לניהול סיכונים וציות, ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים ומליאת הדירקטוריון. הדיווחים כוללים עדכונים בדבר תכנית העבודה, סטטוס הפרויקטים בביצוע, מידע אודות אירועים תפעוליים, הערכות סיכונים פוטנציאלים, מגמות, שינויים בפרופיל הסיכונים ומידע חיצוני השוואתי.

פעולות נוספות בזיקה כוללות:

- מערכת מיכונית לניהול הסיכון התפעולי הוטמעה ביחידות הקבוצה. המערכת פועלת בתחומים של איסוף מידע אודות אירועים תפעוליים, מיפוי והערכת הסיכונים והבקרות, איסוף KRI (אינדיקטורים עיקריים לסיכון), נושאים לטיפול, הפקת לקחים ודיווחים.
- גיבוש ויישום מסגרת כוללת של עקרונות וסטנדרטים בנושא תפישת בקרה אחידה בקבוצת הבנק. במסגרת זו מתכנסים פורומי בקרה ומתבצע תהליך תקופתי להערכת אפקטיביות הבקרות.
- השקת מוצר חדש/פעילות חדשה, על-פי הגדרות מדיניות השקת מוצר חדש בקבוצת הבנק, מלווה בבחינה וניתוח של הסיכונים התפעוליים הרלוונטיים הטמונים במוצר/פעילות.
- הגדרת תשתית מתודולוגית לניהול סיכונים תפעוליים בתהליכי IT מהותיים וביישומי ענן.
- הוצאת פעילות למיקור חוץ בשים לב לסיכונים הייחודיים למיקור חוץ, בהתאם להנחיות המדיניות הייעודית לנושא.
- תשומת לב מיוחדת, לרבות גיבוש מדיניות ייעודית, ניתנה לניהול סיכוני בנקאות בתקשורת, בהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 367 בנקאות בתקשורת.

מתבצעים מהלכים שוטפים לזיהוי, מיפוי והערכת סיכונים תפעוליים ובקרות ביחידות הבנק והקבוצה, לרבות מיפוי סיכוני מעילות והונאות. הפעילות מתבצעת על בסיס מתודולוגיה אחידה התואמת את דרישות ועדת באזל והוראות בנק ישראל בנושא, לרבות מעקב אחר יישום ההמלצות. אחת לשלוש שנים מתבצע מהלך של מיפוי מקיף של הסיכונים התפעוליים בכל יחידות הקבוצה. בהמשך, מתבצעים תחזוקה, עדכון והרחבה של הממצאים באמצעות ניתוחים נוספים, ניתוח סיכונים במוצרים/פעילויות חדשים והתקשרויות מהותיות למיקורי חוץ של פעילויות/תהליכים. מטרת הפעילות לזהות מוקדי סיכון מהותיים, להגדיר אחריות על הסיכונים (Risk Ownership), להעריך את הסיכונים (הממוצעים והקיצוניים) והבקרות הקיימות ולהבחין בין סיכונים נמוכים לבין סיכונים מהותיים הדורשים בחינה נוספת ונקיטת פעילויות בהתאם לשיקולי עלות - תועלת, על-פי דרכים עיקריות להתמודדות עם סיכונים, כדלקמן: למזער את הסיכון באמצעות יישום בקרות נוספות, להעביר את הסיכון לצד ג' (כגון: ביטוח, מיקור חוץ), לספוג את הסיכון תוך כימות שלו ולהפחית את הפעילות יוצרת הסיכון.

פרופיל הסיכון התפעולי מנוטר תקופתית ביחס לתיאבון הסיכון התפעולי אשר מוגדר במדיניות באמצעות פרמטרים שונים ברמה כלל קבוצתית וברמה של יחידות ותהליכים ספציפיים. הבנק מקצה הון בגין נכסי סיכון תפעולי, על-פי מודל סטנדרטי שהוגדר על-ידי בנק ישראל. הדיווחים לעניין העמידה במגבלות תיאבון הסיכון מוגשים בתדירות רבעונית במסגרת מסמך הסיכונים הכולל.

הבנק משתמש במדדים כמותיים של תיאבון הסיכון התפעולי אשר מתייחסים לפרמטרים הבאים: היקפי הנזקים התפעוליים ביחס להכנסות הגולמיות לפי הגישה הסטנדרטית של באזל, שיעור הגידול בנזקים משנה לשנה, תרחישי סיכון אשר דורגו ברמת סיכון גבוהה מאד ברמת קבוצת הבנק והערכת תרחישי קיצון.

במהלך שנת 2024 נמשכה מגמה מוגברת של הונאות חיצוניות ובפרט הונאות במתאר פישינג, מתאר "העוקץ הרוסי" של הונאה המכוונת ליוצאי מדינות ברית-המועצות לשעבר והונאות במשיכת מזומנים בבנקטים. לאור התגברות היקף ארועי ההונאות הוקם צוות ייעודי לנושא המתכנס באופן שוטף, הורחבו חוקי הניטור ובקרות עסקיות למניעה או התראה על פעילות חריגה תוך עדכונם באופן תכוף והוגברו בקרות תוך תיאום בין הגורמים השונים בבנק העוסקים במניעת הונאות. בנק ישראל מקדם מדיניות של הרחבת הזכאות לפיצוי ללקוחות בנסיבות שונות, כאשר קיימת גם יוזמת חקיקה בנושא, לפירוט ראה פרק יוזמות רגולטוריות בדוח ממשל תאגידי.

3.5.2. סיכוני טכנולוגיה ומחשוב

הבנק תלוי במערכות ותשתיות IT לפעילותיו השונות. סיכון הטכנולוגיה והמחשוב הינו הסיכון לפגיעה בפעילותו התקינה של הבנק ובשירות ללקוחות, להפסד או לפגיעה במוניטין עקב אי נאותות או כשל במערכות ותשתיות ה-IT של הבנק. ככלל, הבנק מתחזק את מערכות ותשתיות המידע, מאמץ טכנולוגיות חדשות ופועל תמידית למתן תשתית טכנולוגית המאפשרת את התנהלותו העסקית וקידום יוזמות אסטרטגיות בחטיבות השונות, בהתאם למדיניות ניהול טכנולוגיית המידע של הבנק. בבנק קיימים מסמכי מדיניות ייעודיים הכוללים התייחסות להיבטי אבטחת מידע וסייבר, עקרונות גיבוי והתאוששות במצבים של תקלות ואסונות, ומסמכי מדיניות בנושאים של מיקור חוץ, מחשוב ענן, כללים למימוש טכנולוגיות חדשות במסגרת בנקאות בתקשורת וניהול סיכוני IT.

בחינת סיכוני ה IT מתבצעת באופן שוטף על-פי מתודולוגיה מקובלת, הן ברמת תהליכי ה-IT המהותיים המנוהלים בבנק והן ברמת מערכות המידע והתשתיות המשמשות את הבנק. הטיפול בסיכונים הנובעים מתהליכי IT מהותיים מבוצע כחלק מתפישת הבקרה המיושמת בחטיבת טכנולוגיה ומחשוב, על-ידי מספר יחידות מקצועיות ייעודיות הכפופות להנהלת החטיבה. יחידות אלו פועלות על-פי ההנחיות הרגולטוריות השונות, וכוללות, בין היתר, מחלקת אבטחת מערכות מידע והגנת הסייבר, יחידת תכנון ובקרה, ניהול תהליכי SM (Service Management) ומחלקת ניהול סיכוני IT.

הבנק נערך ליישום הוראת ניהול בנקאי תקין 364 ("ניהול סיכוני טכנולוגיות המידע, אבטחת המידע והגנת הסייבר") שתיכנס לתוקף במאי 2026 ותחליף את הוראות ניהול בנקאי תקין 357, 361 ו-363.

3.5.3. סיכוני אבטחת מידע וסייבר

סיכון הסייבר הינו הסיכון לנזק ובכללו שיבוש, הפרעה, השבתה של פעילות, גניבת נכס, דלף מידע, איסוף מודיעין או פגיעה במוניטין או באמון הציבור כתוצאה מהתרחשות אירוע סייבר. בתחום הסייבר מתנהלת פעילות כנדרש בהוראות בנק ישראל ובכללן הוראת ניהול בנקאי תקין 361 בנושא ניהול הגנת הסייבר, הוראת ניהול בנקאי תקין 363 בנושא שרשרת אספקה, חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 וחוקים אחרים בהתאם לעניין, במטרה להגן על מערך טכנולוגית המידע ולמזער את הסיכונים. סיכוני אבטחת מידע וסייבר בבנק מנוהלים על-ידי מערך אבטחת מערכות מידע וסייבר בחטיבת הטכנולוגיה והמחשוב.

בשנים האחרונות חל גידול בתחכום ובחומרת תקיפות הסייבר על המגזר הפיננסי העולמי, כאשר מגמות ההתפתחויות הטכנולוגיות כגון מחשוב ענן, פתיחות לממשקים חיצוניים והרחבת השירותים הדיגיטליים מחד ורמת התחכום והכלים העומדים לרשות התוקפים מאידך מגדילים את החשיפה לסיכוני סייבר. המגזר הבנקאי בישראל, ובכלל זה הבנק, חווים באופן שוטף התקפות סייבר, כגון DDOS (התקפת מניעת שירות מבוזרת Distributed Denial Of Service attack - תקיפות שנועדו להשבית מערכת מחשב על-ידי יצירת עומס חריג על משאביה), דייג (דִיוּג - Phishing - הוא ניסיון לגניבת מידע רגיש על-ידי התחזות ברשת האינטרנט) וכדומה. התקיפות מכוונות כנגד גורמי ממשל והסקטור הפיננסי בניסיון לפגיעה במוניטין וכן כנגד שרשרת האספקה (תקיפת ארגון באמצעות ספק/מוצר בשימושו). הבנק פועל באופן שוטף להפקת לקחים ועדכון ההערכות בהתאמה. בשנה האחרונה, ובפרט נוכח מלחמת חרבות ברזל, חל גידול בכמות ניסיונות ההונאה, בדגש על הונאות במתווה הנדסה חברתית, כאמור לעיל. כמו-כן, חל גידול במספר מתקפות הסייבר על מטרות בישראל ובכללן הבנק, עד כה ללא פגיעה בפעילותו. הבנק פועל במטרה לצמצם את הסיכון. בשנת 2024 לא נתגלו בבנק אירועי סייבר מהותיים בעלי השפעה על הדוחות הכספיים.

הבנק משקיע אמצעים רבים (אנושיים וטכנולוגיים) בכדי לחזק את מערך אבטחת המידע והגנת הסייבר על מנת להתמודד עם התפתחות האיומים. מערך ההגנה של הבנק מורכב משכבות הגנה המשלבות טכנולוגיות מתקדמות. הבנק מפעיל תהליכי הגנת סייבר על מנת למזער את הסיכון לחדירה וגישה לא מורשית למערכות המידע ולהתממשות תקיפות, ולהבטיח את נכונות, זמינות וחשאיות מאגרי המידע. במקביל מפעיל הבנק תהליכי גילוי וזיהוי אירועי סייבר בכל שעות היממה, ובכללם הפעלת מרכז אירועי אבטחת מידע. כמו-כן הבנק נערך להכלת אירועי סייבר תוך מזעור הנזק על נכסי הבנק ולקוחותיו. הבנק פועל באופן מתמיד לזיהוי יעדי ההגנה, האיומים, הסיכונים ואפקטיביות ההגנה ובונה את תכניות העבודה לשיפור מערך ההגנה בהתאם. בנוסף, הבנק פועל תוך דיאלוג מתמיד עם מערך הסייבר הלאומי וגורמים רלוונטיים נוספים.

הבנק מעדכן באופן שוטף את הערכת הסיכונים ביחס לתובנות מאירועי סייבר בארץ ובעולם הרלוונטיים למערכות הבנק ופעילותו העסקית, מעדכן את הערכת סיכוני הסייבר בהתאמה להתפתחות האיומים ומבצע פעילות מקיפה לצמצום הסיכון, בפרט לאור שימוש משמעותי של עובדים בעבודה מרחוק, הרחבת השימוש במחשוב ענן, התפתחויות בתחום הבינה מלאכותית ועוד. בנוסף, הבנק רואה חשיבות רבה בקיום תרבות ארגונית לניהול סיכון ולכן פועל בדרכים מגוונות (כגון: הרצאות, תקשורים, ותרגילים בדרגים שונים) להגברת מודעות העובדים לסיכוני הסייבר. היחידה לניהול סיכוני סייבר בחטיבה לניהול סיכונים עוסקת בקביעת מדדים ומתודולוגיות להערכת בשלות ההגנה, ניתוח משמעויות עסקיות לתרחישי סייבר, אתגור מערך ההגנה, ובחינת התפתחויות בתחום סיכון הסייבר הרלוונטיות למערך הטכנולוגי והעסקי של הבנק.

3.5.4. סיכוני מחשוב ענן

הבנק פועל בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 362. הבנק ממשיך ליישם מחשוב ענן בתחומים מסוימים ובוחן שימושים נוספים תוך טיפול נאות בסיכונים התפעוליים הנגזרים מכך ובהתאמה להנחיות הרגולציה. זאת מתוך כוונה לאפשר יישום היתרונות העסקיים של שימוש בשירותי מחשוב ענן תוך ניהול מושכל של הסיכונים ועמידה בדרישות הרגולציה.

3.5.5. היערכות לחירום

בבנק מנוהלת ומיושמת תכנית רציפה להיערכות לחירום ולהמשכיות העסקית (BCMP - Business Continuity Management Plan) בהתאם למדיניות הבנק ולהוראות בנק ישראל מספר 355 ("ניהול המשכיות עסקית"), הוראה 357 ("ניהול טכנולוגיית המידע") והוראות נוספות. כמו-כן, הבנק נערך ליישום הוראת ניהול בנקאי תקין 364 ("ניהול סיכוני טכנולוגיות המידע, אבטחת המידע והגנת הסייבר") שתיכנס לתוקף במאי 2026. היערכות הבנק מבוססת על תכניות פעולה מפורטות, נוהלי עבודה, ניסויים ותרגולים תקופתיים המוגדרים במערכת נהלים לשעת חירום. כחלק מהיערכותו לחירום ביצע הבנק מהלך רוחבי של קביעת מדיניות, הגדרת תרחישי יחוס, מיפוי וניתוח תהליכים קריטיים והמשאבים הנדרשים לאישושם בחירום (BIA) ועדכון תכניות הפעולה על בסיס מתודולוגיות מקובלות בעולם. מהלך זה מתעדכן באופן שוטף ומובא לאישור בתדירות שנתית. תכנית ה-BCMP מובלת על-ידי מחלקת ניהול המשכיות עסקית שהינה הגוף המקצועי המנחה, המפקח והאמון על הצגת תמונת המצב מטעם הבנק להנהלה ולדירקטוריון. המחלקה כפופה למנהל ההמשכיות העסקית בבנק ולמנהל צוות החירום הבנקאי (מנהל החטיבה הפיננסית). תכנית הפעילות מערבת את כל חטיבות הבנק, באמצעות ממוני המשכיות עסקית חטיבתיים וצוותים ייעודיים, כאשר כל מנהל חטיבה אחראי בשגרה על כל היבטי תכניות ההמשכיות העסקית בחטיבתו, לרבות בנייתה, תחזוקתה ועדכונה באופן שוטף, ובמצב חירום - אחראי על הפעלת החטיבה תוך קיום התהליכים העסקיים הקריטיים. התמודדויות עם אירועי אמת והפעלת תכניות חירום ובכלל זה כינוס צוות חירום בנקאי והפעלתו מתבצעים בעת זיהוי פוטנציאל לאירוע חירום ובמהלכו עד לסיום האירוע. החטיבה לניהול סיכונים משמשת כמעגל בקרה שני בנושא סיכוני המשכיות עסקית והיערכות לחירום.

מדיניות ההמשכיות העסקית אומצה גם בחברות הבנות וכן בסניף ניו-יורק, בהתאמה למדיניות ממשל תאגידי והנחיות בנק ישראל. בנוסף, מבצע הבנק תרגילי חירום תקופתיים, הכוללים תרחישים תפעוליים טכנולוגיים ועסקיים מורכבים, בהשתתפות היחידות השונות, מרמת הסניפים, יחידות, חטיבות ועד רמת הנהלת הבנק. בבנק פועל אתר מחשוב מרכזי (Data center) להבטחת זמינות ומיגון מערכות המידע והמידע עצמו, בנוסף קיים אתר מחשוב משני וגיבויים נוספים. מערך ניהול ההמשכיות העסקית בבנק אושר על-ידי מכון התקנים הישראלי כתואם את דרישות התקן הבינלאומי ISO22301.

במסגרת ההיערכות להמשכיות העסקית הבנק נערך לטיפול במגוון של תרחישים אפשריים. ביחס לתרחישי חירום שבגינם עלול להיגרם לו נזק פיננסי משמעותי מנוטרות מערכות התרעה של "אורות אדומים" וקיימות תכניות מגירה מפורטות. תרחישי הקיצון נבחנים ונידונים תקופתית בצוות טיפול בתרחישי קיצון וריכוזי סיכון. הפעלת תכניות המגירה היא באחריות ההנהלה או צוות הנהלה ייעודי לטיפול בהיבטים הפיננסיים של מצבי משבר. צ'ארטר להקמתו של צוות כזה כלול אף הוא בין תכניות המגירה.

מלחמת חרבות ברזל, אשר החלה ביום ה-7 באוקטובר 2023, הביאה להפעלת תכניות ההמשכיות העסקית של הבנק לאורך המלחמה בהתאם לצרכים המשתנים. הצעדים כללו, בין היתר, כינוס של צוותי חירום, העברת עובדי המטה לעבודה מרחוק, סגירת סניפים בודדים באזורי הלחימה תוך הסטת לקוחות ועובדים לפעילות מרחוק ומיקומים אחרים, ביצוע התאמות בפעילות סניפים אחרים, הפעלת סניפים ניידים ומתן הנחיות שוטפות לחיזוק מוכנות, ללא פגיעה מהותית בפעילות. נכון למועד פרסום הדוח, הבנק פועל ב"שגרת מלחמה" ללא השפעה מהותית על פעילותו, תוך בחינה של המצב באופן שוטף ותוך היערכות לתרחישים אפשריים של המשך הלחימה.

3.5.6. ביטוח

לבנק פוליסת ביטוח בנקאי המגדרת סיכונים תפעוליים וכוללת: (1) ביטוח בנקאי לכיסוי נזקים העלולים להיגרם לבנק כתוצאה ממעילות עובדים, אובדן מסמכים, זיוף מסמכים ועוד; פוליסה זו כוללת כיסוי לנזקי פשעי מחשב שנגרמו לבנק ו/או ללקוחותיו עקב חדירה של צד שלישי בלתי מורשה למערכות המחשב של הבנק; (2) ביטוח אחריות מקצועית להגנה בפני תביעת לקוח שנגרם לו נזק כתוצאה מפעולה בנקאית רשלנית. פוליסות אלו כפופות לחריגים המקובלים בפוליסות ביטוח של תאגידים בנקאיים בישראל (לרבות החרגת נזק הנגרם כתוצאה מעבירה על הוראות הקשורות בהלבנת הון ובמימון טרור).

בנוסף, המערך הביטוחי של הבנק כולל גם ביטוח רכוש, צד ג', חבות מעבידים, ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה וביטוחים נוספים.

גבולות האחריות וסכומי הביטוח בפוליסות נקבעו על-ידי הבנק בהתאם להערכת הסיכון הכרוך בפעילות הקבוצה וכחלק ממדיניות ניהול הסיכונים הכוללת ותוך תיאום בין החטיבה לניהול סיכונים ובין היחידה המטפלת במערך הביטוח.

לפרטים בדבר הסדר פשרה עם המבטחים בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ופרשת FIFA ראה ביאור 25 בדוחות הכספיים.

3.6. סיכון ציות

סיכון הציות הוא הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שהוא אינו מקיים את הוראות הציות כהגדרתן בהוראת ניהול בנקאי תקין 308.

במסגרת סיכון הציות כלולים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 308, גם סיכונים הנובעים מתחום הוגנות הבנק כלפי לקוחותיו, ניגוד עניינים, איסור הלבנת הון ומימון טרור (לרבות אלה העוסקים בדיני המס), מתן ייעוץ ללקוח, אכיפה בניירות-ערך, הגנה על הפרטיות (למעט היבטים של טכנולוגיית המידע), הוראות החקיקה בישראל ליישום ה-FATCA וה-CRS והיבטי מיסוי רלוונטיים למוצרים או לשירותים ללקוחות או הוראות בעלות אופי דומה. תחת סיכון הציות כלול גם הסיכון להפרת סנקציות בינלאומיות ורשימות מוכרזים. הטיפול בסיכון כרוך במעקב, ניתוח ויישום הסנקציות הבינלאומיות ורשימות המוכרזים, במעקב אחר העברות כספים בינלאומיות ובמעקב אחר פתיחת חשבונות ללקוחות ופעילות בנקאית בהם. הבנק מיישם את הסנקציות בהתאם למדיניות שנקבעה.

סיכון הציות כולל גם את סיכון המוניטין הנלווה לאי-הציות להוראות האמורות.

במסגרת סיכון הציות נכלל גם הסיכון בקשר עם פעילות הבנק מול בנקים שמקום מושבם ברשות הפלסטינית אשר טעונה עמידה בדרישות רגולטוריות שונות, בפרט בקשר עם הלבנת הון ומניעת מימון טרור, וכרוכה במעקב אחר העברות כספים אל ומאת תושבי הרשות הפלסטינית. בתחילת שנת 2009 הפסיק הבנק את פעילותו עם בנקים וסניפים שמקום מושבם ברצועת עזה, לאחר שהממשלה הכריזה על עזה כעל ישות עוינת. במרוצת השנים, חזר הבנק ופנה לבנק ישראל ולמשרד האוצר והודיע כי נוכח הבעייתיות הכרוכה במתן שירותים בנקאיים לבנקים הפלסטיניים ברצונו להפסיק מתן שירותים קורספונדנטים לבנקים אלה.

בחודש ינואר 2018 קיבל הבנק כתבי חסינות ושיפוי חתומים מהיועץ המשפטי לממשלה ומשרד האוצר (בהתאמה). כתב החסינות מגן על הבנק, נושאי משרה בו ועובדיו מפני הגשת כתב אישום בישראל בגין עבירות מסוימות בקשר עם הלבנת הון ומניעת מימון טרור ביחס לשירותים שהבנק העניק או יעניק לבנקים פלסטיניים. בהמשך לכתב החסינות, קיבל הבנק בינואר 2018 מכתב מהמפקחת על הבנקים כי לא יינקטו צעדי אכיפה בכל הנוגע לפעולות של הבנק בקשר למתן שירותי קורספונדנציה שעליהם חל כתב החסינות.

בכתב השיפוי התחייבה מדינת ישראל לשפות את הבנק בגין הוצאות (חבות לפי פסק דין והוצאות משפט) בהן יישא הבנק במסגרת הליכים אזרחיים או הליכים פליליים שלא הסתיימו בהרשעה אשר ננקטו כנגד הבנק, נושא משרה בו או עובד בקשר עם מתן השירותים הקורספונדנטים בתקופת החסינות והשיפוי. התחייבויות החסינות והשיפוי הניתנות לבנק כאמור כפופות לסייגים שנקבעו בהן ולתנאים בהם על הבנק לעמוד.

כתבי השיפוי והחסינות הוארכו מעת לעת וסכומם התעדכן. כתבי השיפוי והחסינות הוארכו עד ל-30 בנובמבר 2025. הבנק הודיע על הארכה זו לנציגי הבנקים הפלשתינאים, וכי לפיכך המועד להפסקת השירותים, עליה הודיע הבנק עוד ביום 31 במרץ 2024, יידחה עד למועד האמור. הבנק נערך לתרחיש הפסקת השירותים, ככל שיידרש, ולסיכונים הנלווים לתרחיש זה.

מלחמת חרבות ברזל ומצב החירום מעצימים את סיכוני הציות הנובעים ממימון טרור והלבנת הון. מערך הציות בבנק התאים את פעילותו למצב המלחמה והחירום בשורה של צעדים הממוקדים בין היתר בסיכונים העולים ממצב זה.

הבנק נוקט מדיניות של ציות לכל הוראות החוק והרגולציה, ופועל להטמעתה ביחידותיו ובקרב עובדיו. לצרכי ניהול הסיכון, ניתן להגדיר את סיכוני הציות המרכזיים שמפניהם מבקש הבנק להתגונן כמפורט להלן:

- הסיכון לנזק מהותי בגין צו רגולטורי מצד רשות כלשהי, בשל אי-ציות של הבנק או מי מעובדיו, להוראות העוסקות באיסור הלבנת הון ומימון טרור, וכן בגין ליקויים בתהליכים שנועדו להבטיח ציות כאמור או בגין חסרונם של תהליכים כאמור;

- הסיכון לנזק מהותי בגין אי כיבודן של סנקציות בינלאומיות, בשל ליקוי או טעות בשלמות הנתונים או בפרשנות הסנקציות ותחולתן;
- הסיכון לנזק מהותי בגין צו רגולטורי מצד רשות רגולטורית, בשל פעילות לא נאותה או לא הוגנת או לא אחראית או לא אתית של הבנק או מי מעובדיו ביחס ללקוחות הבנק או ביחס לנושאי מס או בשל אי-ציות להוראות דין בהקשרים אלו;
- הסיכון לנזק מהותי בגין צו רגולטורי מצד רשות רגולטורית, בשל אי-ציות של הבנק או מי מעובדיו לדיני ניירות-ערך;
- הסיכון לנזק מהותי בגין תביעה ייצוגית, הנובעת מאי-ציות להוראות המסדירות את יחסי הבנק והלקוח;
- הסיכון לנזק מהותי בגין תביעות או צווים רגולטוריים הנובעים מהתנהגות לא הולמת או לא אחראית, לא אתית, או לא ראויה של מי מעובדי הבנק;
- הסיכון לתביעה פלילית נגד הבנק או עובדים בכירים בו, בשל אי-ציות לחוק;
- הסיכון לנזק מהותי בגין אי עמידה או הפרה של הסכמי הבנק עם הרשויות האמריקאיות בארצות-הברית מיום 30 באפריל 2020, הכוללים פעולות ייעודיות ומחויבויות נוספות בתחום זה, כמפורט בביאורים 25ד' ו-25ה' בעניין התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות ובאתר הבנק.

זיהוי מוקדי סיכון הציות המרכזיים ומעקב אחר התפתחותם נעשה, בין היתר, באמצעות מדדי סיכון. מוקדי הסיכון המרכזיים ועוצמת הסיכון הנובעת מהם עשויים להשתנות בהתאם לדינמיות הרגולציה, האכיפה, פעילות הבנק והלקוחות, התפתחות השוק וכיו"ב. לשם מדידת הסיכון, משתמש הבנק במדדים כמותיים ובמדדים איכותיים. המדדים כוללים, בין היתר, התפתחויות רגולטוריות ואכיפתיות, שינויים בלקוחות ובמוצרים מסוימים, ממצאי בקרות וביקורות, סקרי פערים ועוד.

קצינת הציות הראשית של הבנק משמשת בתפקידה לפי הוראת ניהול בנקאי 308, בין היתר, כאחראית על מילוי החובות לפי חוק איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור, וכן כממונה על האכיפה בניירות-ערך לפי חוק לייעול הליכי אכיפה ברשות ניירות-ערך וכקצינה אחראית על-פי ה-FATCA וה-QI. יחידת קצין ציות ראשי וממונה על האכיפה בניירות-ערך, מורכבת מיחידת איסור הלבנת הון ומימון טרור, יחידת אכיפה בניירות-ערך, יחידת ציות בינלאומי, יחידת הציות למיסוי בינלאומי והוגנות, יחידת הגנת הפרטיות, תחרות ומניעת ניגוד עניינים, הפליה ושוחד ושחיתות, יחידת מומחים - מוקד חץ ויחידת תאום ומעקב.

יחידת קצין ציות ראשי נועדה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים של הקבוצה תוך מזעור החשיפה לסיכוני ציות ומוניטין. יעדי יחידת קצין ציות ראשי הינם:

- להוביל מדיניות ליישום מלוא הוראות החוק בכל יחידות הבנק בארץ ובעולם, תוך הבנת הצרכים של היחידות העסקיות ותמיכה בפעילותן;
- בראייה מבוססת סיכון לזהות, לתעד ולהעריך באופן פעיל את סיכוני הציות הגלומים בפעילויות העסקיות של הבנק;
- לנטר ולבדוק את הציות בקבוצת הבנק על-ידי ביצוע דגימות ולדווח לאורגני הבנק אודות הממצאים.

האחריות על הניהול השוטף של סיכון הבנק בהיבטי הציות, וביצוע הפעילויות למזעור הסיכון, חלה על מנהלי החטיבות ועל מנהלי חברות הבנות בקבוצת הבנק. האחריות המקצועית כמעגל בקרה שני בתחום זה מוטלת על יחידת קצין ציות ראשי בחטיבה לניהול סיכונים. ביחידות הבנק והקבוצה מתנהלת פעילות שוטפת של מערך קציני ציות, על בסיס ניהול מטריציוני, שמבוסס על כפיפות ארגונית למנהלי החטיבות/מנכ"לי חברות הבת וכפיפות מקצועית ליחידת קצין ציות ראשי.

הפעילות של יחידת קצין ציות ראשי ואכיפה בניירות-ערך מפוקחת על-פי ממשל תאגידי באמצעות:

- ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים;
- הנהלת הבנק בראשות המנכ"ל;
- דיווח רבעוני להנהלה הבכירה ולדירקטוריון על נושאי הציות.

מדיניות הציות הקבוצתית, קובעת כללים לגבי מכלול הנושאים המרכיבים את נושאי הציות כאמור לעיל. המדיניות כוללת כללי ממשל תאגידי ואינטראקציה עם חברות בנות וסניף ניו-יורק, ומתבססת על החקיקה והרגולציה בישראל ובמקומות הפעילות הרלוונטיים. קבוצת הבנק הקימה תשתית לטיפול בחובות הגילוי הנדרשות מול יחידים ותאגידים בעניין ה-FATCA וממשיכה בתהליך מיכון הדרישות המתחייבות מחקיקה זו ומהרגולציה הישראלית בנושא. בדומה קבוצת הבנק הקימה תשתית לטיפול בחובות הגילוי הנדרשות מול יחידים ותאגידים בעניין CRS. החוק הישראלי מחייב את המוסדות הפיננסים בישראל לדווח על חשבונות פיננסים של לקוחות בעלי תושבות מס זרה. זאת, במסגרת אמנת ה-CRS לחילופי מידע עליה חתמה ישראל. כמו-כן, הבנק קבע מדיניות כוללת של כסף מוצהר גם לעניין הלקוחות תושבי החוץ, שנועדה לצמצם את החשיפה להימצאותם של כספים לא מדווחים, בחשבונות תושבי החוץ בכל קבוצת הבנק.

פעילות הסניף בניו יורק כפופה לפיקוח של גופים מאסדרים פיננסיים אמריקאיים (בעיקר FED, FDIC ו-NYDFS) אשר להם סמכויות רחבות לבצע ביקורות עתיות ולנקוט בצעדי אכיפה שונים, פומביים ולא פומביים, במקרים שונים, לרבות במקרים של ממצאים בדבר ליקויים תפעוליים, ציותיים, או בממשל התאגידי או במקרה של הפרות רגולטוריות (ראה גם ביאור 25.ד לדוחות הכספיים). בנוסף, קיימים כללים ומגבלות המוטלים על-ידי בנק ישראל על הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק, הן מכוח חקיקה ונהלים והן מכוח הוראות דין אחרות.

לגבי הסדרים עם הרשויות האמריקאיות בקשר עם חקירת המס ועם פרשת פיפ"א ראה ביאור 25.ד בדוחות הכספיים.

3.7. סיכון משפטי

הסיכון המשפטי כולל, בין היתר, תביעות משפטיות, פסקי דין, חוסר יכולת לאכוף חוזים, וכן חשיפה לקנסות או צעדי אכיפה מפעילות פיקוחית והסדרים פרטניים שעלולים לשבש או להשפיע באופן שלילי על פעילות קבוצת הבנק. הקבוצה נעזרת בייעוץ משפטי פנימי וחיצוני, לצורך התמודדות עם הסיכון.

הבנק נוקט התייחסות מרחיבה באשר לסיכונים המשפטיים וכולל בהם סיכונים הנובעים מהוראות חקיקה ראשית ומשנית והוראות רגולטוריות, לרבות סיכונים הנובעים מאי ידיעה של הוראות הדין המקומי או הזר החל על פעילות הבנק או הקבוצה, או פרשנות שגויה שלהם, פסיקה של בתי משפט, בתי דין וגופים אחרים שיש להם סמכות מעין-שיפוטית, פעילות שאינה מגובה בייעוץ משפטי, וכן ייעוץ משפטי לקוי וסיכונים הנובעים מהליכים משפטיים.

ניהול הסיכון המשפטי מתבצע בהתאם למסמך מדיניות ניהול החשיפות לסיכונים משפטיים המתעדכן ומוחל באופן קבוצתי.

אחת לרבעון, נמסרים על-ידי הייעוץ המשפטי להנהלה ולדירקטוריון דיווחים שונים הנוגעים לסיכונים משפטיים לרבות מידע סטטיסטי בדבר הליכים משפטיים לסוגיהם, שנפתחו או נסתיימו בתקופה הרלוונטית.

למידע נוסף בנושא התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות ראה ביאור 25 בדוחות הכספיים.

3.8. סיכון מוניטין

סיכון המוניטין מוגדר כסיכון קיים או עתידי לפגיעה בהכנסות או בהון כתוצאה מתדמית שלילית על-ידי מחזיקי העניין הרלוונטיים, כגון: לקוחות, צדדים לעסקות, בעלי מניות, משקיעים, או גופים רגולטוריים. הסיכון, אשר בדרך כלל מתלווה לפעילויות אחרות וסיכונים אחרים, יכול להתממש במגוון דרכים כגון עזיבת לקוחות, רגולציות חדשות ועוד.

מדיניות ניהול סיכון המוניטין בקבוצת הבנק אושרה על-ידי ההנהלה והדירקטוריון ומיושמת ביחידות הקבוצה.

אסטרטגיית ניהול סיכון המוניטין בקבוצת הבנק קובעת כי יש למנוע, למזער ולבקר את סיכוני המוניטין. בהתאם לכך, נקבעו יעדים כלל קבוצתיים ביחס לסיכון המוניטין ובפרט, הבטחת פיקוח וניהול אפקטיבי של סיכון המוניטין והגדרת מסגרת לבקרה פנימית, כאשר מטה השיווק והפרסום מהווה גורם מרכז במעגל הבקרה הראשון והחטיבה לניהול סיכונים מהווה מעגל בקרה שני לנושא, במטרה לקדם תרבות וערכים של מודעות, שקיפות ויעילות בטיפול בסיכוני מוניטין.

מסגרת הטיפול בסיכון מוניטין כוללת, בין היתר, מיפוי, מעקב וטיפול במוקדי סיכון מהותיים בצוות סיכון מוניטין שמתכנס תקופתית, מעקב אחר KRI ובכללם נתונים פנימיים, סקרים חיצוניים ועוד ודיון ייעודי אחת לשנה. דירקטוריון הבנק וההנהלה אחראים לקידום סטנדרטים גבוהים של אתיקה ויושרה ולביסוס תרבות המדגישה את חשיבות הבקרה הפנימית.

בהקשר זה נציין את סיכון ההוגנות. סיכון זה מוגדר כסיכון שהתנהגות לא הוגנת כלפי הלקוחות, לא אתית או לא ראויה של הבנק, מתן שירות שאינו מתאים או באופן שאינו הולם, או מכירה של מוצרים ושירותים באופן לא הוגן, לא אתי או לא אחראי, יביאו לתוצאה בלתי רצויה עבור לקוחות. התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק נזקי מוניטין מול לקוחותיו ומול מחזיקי עניין אחרים. הבנק רואה חשיבות רבה להתנהגות הוגנת, הגדיר את ההוגנות והשירות כחלק מהמיקודים האסטרטגיים שלו לשנים הקרובות, פועל לשיפור השירות הבנקאי ונוקט בפעולות נוספות תוך חתירה באופן מתמיד לשיפור בפעילותו. נציין כי במקביל מתגברת הרגולציה בנושא, הן ביחס לפעילותו הצרכנית של הבנק והן ביחס לפעילות הבנק בתחומי שוק ההון בדגש על פעילות מול לקוחות (כדוגמת הוראת ניהול בנקאי תקין 461 "פעילות תאגיד בנקאי כברוקר דילר", הוראת ניהול בנקאי תקין 501 "ניהול מערך שירות ותמיכה ללקוחות" וסקרים בנושא המבוצעים ומתפרסמים על ידי בנק ישראל).

3.9. סיכון רגולציה

סיכון רגולציה מתייחס להוראות רגולטוריות שטרם נכנסו לתוקף, ובא לידי ביטוי בשני היבטים עיקריים:

- אי הערכות ליישום הוראה או הערכות חלקית ליישום של הוראה רגולטורית מחייבת.
- הכבדת הנטל הרגולטורי, באופן העלול להביא לפגיעה ביכולת הבנק לעמוד בהתחייבויותיו, לממש ולמקסם את יעדיו העסקיים, להציע ולספק שירותים בנקאיים מסוימים ו/או להצריך היערכות ליישום מורכב ומתמשך, ולביצוע השקעות טכנולוגיות ואחרות עתירות משאבים, הכרוכות בעלות ניכרת.

אסדרה ופיקוח על פעילות התאגיד הבנקאי

הבנק פועל בסביבה רגולטורית מורכבת, המתאפיינת בשינויים תכופים ובחוסר ודאות. פקודת הבנקאות, חוקי הבנקאות השונים והוראות ניהול בנקאי תקין אשר מפרסם הפיקוח על הבנקים מעת לעת, מהווים את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותה של קבוצת הבנק. אלו מגדירים, בין היתר, את הדרישות הרגולטוריות אשר חלות על פעילות הבנק ועל חברות הבנות וחברות קשורות לקבוצת הבנק.
פעילותו של הבנק כפופה גם לדרישות רגולטוריות של רגולטורים נוספים בתחומי פעילות ספציפיים, דוגמת רשות ניירות-ערך, רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון, רשות הגנת הפרטיות, רשות איסור הלבנת הון ורשות התחרות וכו'.
הבנק וחברות הבת פועלים ומנהלים תהליכי עבודה ייעודיים וסדורים על מנת למפות ולאתר כל עדכון רגולטורי אשר צפוי לחול עליהם, ולהתאים את אופן פעילותם לכל דין רלוונטי.

דרכי ניהול הסיכון הרגולטורי

יחידת הרגולציה מעריכה ומנהלת את הסיכונים הרגולטוריים, על-ידי ניטור, זיהוי, איסוף המידע, הערכה, דיווח ומעקב ובקרה אחר ההתפתחויות הרגולטוריות בעת התהוותן. היחידה מהווה את הקשר בין היחידות הפנימיות בבנק לרגולטור במהלך התגבשות החקיקה, כך שתושמע ותשוקף דעתם של הגורמים המקצועיים הרלוונטיים, טרם התגבשות ההוראה הרגולטורית. בנוסף מספקת היחידה חוות דעת לפי העניין בדבר השפעת הרגולציה בהתהוות על ההתנהלות העסקית הצפויה של יחידות הבנק השונות. היחידה פועלת בשיתוף פעולה מלא עם היחידות המקצועיות הרלוונטיות בבנק וכן עם החברות הבנות והשלוחות, בארץ ובחו"ל, על מנת להבטיח יישום כלל דרישות הרגולציה באופן מלא ומיטבי. לעניין הציות להוראות הרגולטוריות, ממועד כניסת הרגולציה לתוקפה, ראה סיכון הציות לעיל.
בנוסף, יחידת הרגולציה מבצעת הליך ניטור שוטף אחר עדכוני רגולציה בינלאומית משמעותיים, בתחומים אשר עשויים להשפיע על פעילות הבנק בישראל ובחינת הצורך בהיערכות הבנק, חברות הבת ו/או שלוחותיו בחו"ל ליישומם.
לפירוט ביחס להתפתחות הסיכון ראה פרק סיכונים מובילים ומתפתחים לעיל.
לפרטים בדבר יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה על פעילות הבנק בתקופת הדיווח ראה דוח ממשל תאגידי.

3.10. סיכון כלכלי

זיהוי גורמי הסיכון בסביבה הכלכלית נעשה על-ידי המחלקה הכלכלית תוך מעקב אחר נתונים כלכליים ופיננסיים שוטפים בארץ ובעולם, והערכה מקצועית של המשמעויות הנגזרות מנתונים אלו. המחלקה ממפה ומדווחת על הסיכונים הפוטנציאלים במשק ובשווקים הפיננסיים לצוותים ולוועדות הרלוונטיים.
במקביל עורכת המחלקה סט תרחישי קיצון בעלי הסתברות להתממשות עתידית, אף אם נמוכה, שלהערכתה עשויות להיות להם השלכות כלכליות ופיננסיות משמעותיות על המשק ועל הבנק. תרחישי הקיצון מתעדכנים מדי רבעון בהתאם למפת הסיכונים, התרחישים מאושרים על-פי הנהלים על-ידי הגורמים המוסמכים לכך. בד בבד, המחלקה הכלכלית בוחנת שורה של "נורות אזהרה" שעשויות לאותת על עלייה בהסתברות לאירוע של תרחיש קיצון. דיווח על נורות האזהרה מבוצע באופן שוטף לצוות ההנהלה לניהול סיכונים.
הבנק מתרגם את תנאי השוק בתרחיש להשפעה על פעילותו העסקית בהתאם לתחומי הסיכון השונים, ובוחן את ההשפעה על הרווחיות, ההון והלימות ההון תוך ניטור הסיכונים והמגזרים אשר עשויים להיות מושפעים מהשינויים הכלכליים במשק ובעולם, ומתאים את מדיניותו ופעילות הבקרה לפי צורך. בין היתר, הבנק בוחן את השקעותיו בניירות-ערך בתיק ההשקעות בישראל ובחו"ל, את החשיפה למוסדות פיננסיים זרים, וכן מוקדי סיכון בתיק האשראי העלולים להיות מושפעים מן ההתפתחויות ועומד באופן שוטף בדרישות הנזילות כנדרש מהוראות הפיקוח.
לפרטים בדבר מצב המשק בישראל ובעולם ראה פרק סקירה כלכלית ופיננסית לעיל.

3.11. סיכון אסטרטגי

סיכון אסטרטגי הנו סיכון לשינוי מהותי, עכשווי ו/או עתידי, לרווחים, להון, למוניטין, למעמד ו/או לאספקטים מהותיים אחרים, כתוצאה משילוב של אחד או יותר מהגורמים הבאים - שינויים בסביבה העסקית, החלטות עסקיות שגויות, אסטרטגיה ומטרות אסטרטגיות שאינן תואמות את הארגון וסביבת פעילותו, יישום בלתי נאות של אסטרטגיה, היעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים וגורמים נוספים היוצרים את הסיכון.
הסיכון האסטרטגי הנו פונקציה של התאמת (או היעדר התאמת) המטרות האסטרטגיות של הארגון לסביבת פעילותו, התאמת התכניות העסקיות שפותחו על מנת להשיג מטרות אלו, הגדרת הקצאת המשאבים ואיכות היישום. ככזה, הסיכון הוא מידע צופה פני עתיד.
התכנית האסטרטגית של הבנק הינה תכנית רב-שנתית - המאושרת על-ידי הנהלת הבנק והדירקטוריון - והנבחנת ומותאמת מדי שנה לשינויים בסביבה העסקית בישראל ובעולם, לשינויים בסביבה התחרותית, לשינויים בסביבה הרגולטורית בה פועל הבנק ולשינויים ביעדי הבנק.
במסגרת תהליך התוויית התכנית האסטרטגית, מתבצעת בחינה כללית של עסקי התאגיד והסיכונים האסטרטגים הרלוונטיים ונערך תהליך תכנון מקיף. תחת תהליך התכנון השנתי, בוחנת הנהלת הבנק כיצד תיראה תמונת העתיד התחרותית ובהתאם לתמונה זו, נבנות תכניות אסטרטגיות אשר נותנות מענה להיערכות הנדרשת לתמונת עתיד זו.
תהליך התכנון האסטרטגי השנתי מחולק לשלושה שלבים עיקריים; כל אחד מהשלבים מספק התמודדות עם היבט אחר של ניהול והערכת הסיכון האסטרטגי:
שלב א'- זיהוי הסיכונים האסטרטגיים של הבנק בסביבת התחרות - בחינת הגורמים המשפיעים על היכולת התחרותית של הבנק ועל פוטנציאל הצמיחה העתידית לרבות בחינת מגמות בעולם ובישראל ותמונת מצב הבנק. בשלב זה ובהתאם לממצאים, ההנהלה והדירקטוריון מגדירים את היעדים האסטרטגיים המרכזיים ודגשים נוספים שיש להתייחס אליהם במהלך הכנת התכניות האסטרטגיות.
שלב ב' - גיבוש ואישור התכנית האסטרטגית - בהתאם לדגשים האסטרטגים שהוגדרו, בסנכרון עם היעדים הפיננסיים, תוך תשומת לב להיבטי הסיכון.
שלב ג' - יישום התכנון האסטרטגי והטמעת אסטרטגית הבנק על-פי מתודולוגית ה-BSC (Balance Score Card) ויעדים בני-מדידה הנגזרים מהמטרות האסטרטגיות, במטרה להניע התנהגות וביצועים של היחידות השונות, תוך מעקב אחר יישום התכנית האסטרטגית.

בסוף שנת 2022 הבנק גיבש תכנית אסטרטגית מקיפה עד לשנת 2026. במחצית השנייה של שנת 2024 ועם כניסתו של המנכ"ל הנוכחי לתפקידו נבחנו והותאמו המיקודים האסטרטגיים של הבנק לשנים 2025-2028 ואושרו על-ידי הנהלת הבנק ודירקטוריון הבנק. המיקודים האסטרטגיים שגובשו במסגרת העדכון עוסקים בתחום המכירות, השירות וההוגנות, הדיגיטל, הדאטה, היעילות התפעולית וכן תשתיות ופלטפורמות תומכות. הבנק מעדכן את התכנית האסטרטגית מעת לעת.

3.12. סיכון סביבתי

סיכוני סביבה

סיכונים סביבתיים מתעוררים כתוצאה מחשיפה של מוסד פיננסי ו/או הסקטור הפיננסי לפעילויות, שיש להן פוטנציאל לגרום להגרעה סביבתית, כמו זיהום אוויר ומים, זיהום קרקע, אובדן מגוון ביולוגי, בירוא יערות ואובדן מערכות אקולוגיות, או להיות מושפעות ממנה.

- לסיכונים הסביבתיים עלולה להיות השפעה פיננסית ושאינה פיננסית על תאגידים בנקאיים והם עלולים להתבטא בשירשור למגוון הסיכונים שהם מנהלים באופן שוטף, כמו סיכון אשראי. הסיכון יכול להתממש במגוון דרכים, כמו למשל אם יישא הבנק באחריות ישירה למפגע סביבתי, לרבות האפשרות שיידרש להסיר מפגע סביבתי או יהיה אחראי בגין מפגע סביבתי כלפי צד שלישי. הסיכון אף עלול להתממש בעקיפין, כתוצאה מהרעה במצב הפיננסי של לווה או השקעה בשל עלויות סביבתיות, שמקורן בקיום הוראות הנוגעות לאיכות הסביבה או בנזקים בגין הפרתן. כמו-כן, ייתכן ויתממש סיכון מוניטין כתוצאה מייחוס לבנק של קשר ישיר או עקיף לגורם למפגע סביבתי אגב פעילותו העסקית.
- ניהול הסיכונים הסביבתיים מהווה חלק מניהול מכלול סיכוני האשראי וההשקעה של הבנק. לצורך טיפול בהשפעת הסיכון הסביבתי על סיכון האשראי של לווים עסקיים גדולים ועל סיכון ההשקעה ביחס להשקעות גדולות קבע הבנק מסגרת לזיהוי, אפיון וניהול סיכוני סביבה. המתודולוגיה לזיהוי הסיכונים הסביבתיים כוללת, בין היתר, מיפוי פוטנציאל הסיכון הסביבתי לפי ענפי משק וכן ניתוח והתייחסות להיבטי סיכונים סביבתיים פרטניים ברמת לווה והשקעה במסגרת תהליכי הבחינה והאישור של בקשות אשראי והשקעה גדולות בענפים, שזוהו כחשופים לסיכון סביבתי מוגבר, וכן במסגרת ניהולו השוטף של הסיכון.
- הבנק או נושא משרה בכירה בו לא היו בתקופת הדיווח צד להליך משפטי או מנהלי מהותי בקשר עם איכות הסביבה.

סיכוני אקלים

משבר האקלים תופס מקום הולך וגובר בסדר היום העולמי. שינוי האקלים מייצר השפעות מזיקות וסיכונים, המכונים סיכוני אקלים. הגם שיש קשר וחפיפה מסוימים בין סיכוני אקלים לסיכוני סביבה, הם אינם זהים.

- סיכוני אקלים למוסד פיננסי הם סיכונים המתעוררים עקב חשיפתו לסיכונים הנגרמים על-ידי שינוי האקלים או הקשורים אליו:
  - סיכונים פיזיים (Physical Risks) - סיכונים כתוצאה מאירועי אקלים אקוטיים (אירועי קיצון) כמו הצפות, סערות, גלי חום/קור, שריפות ענק ו/או מתהליכים כרוניים, המתפתחים בהדרגה, כמו עלייה בטמפרטורות, קיטון במשקעים/מידבור, עלייה בגובה פני הים ואחרים.
  - סיכוני מעבר (Transition Risks) - סיכונים המתעוררים אגב שיבושים הנגרמים בתהליך הטרנספורמציה וההתאמה של הכלכלה העולמית, המתחייב, על-פי הקונצנזוס המדעי והסכמי ועידת פריז מ-2016, על מנת להיאבק במקור לשינויי האקלים - מכלכלה המבוססת על פעילויות עתירות פליטות פחמן דו חמצני וגזי חממה אחרים לכלכלה דלת/מאופסת פליטות. הגורמים המניעים את התהליך הם שינויים ברגולציה, חקיקה ומדיניות ממשלתית, שינויים טכנולוגיים, שינויי שוק ושינויים בהעדפות צרכנים, שינויים בתחום הליטיגציה ועוד.
- סיכוני אקלים עלולים להיתרגם לסיכונים הפיננסיים ה"מסורתיים" השונים שיש לבנק בפעילותו השוטפת, כמו סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון נזילות ואחרים וזאת דרך מגוון ערוצי תמסורת מיקרו-ומקרו-כלכליים, שעלולים להשפיע לרעה על החוסן הפיננסי של עסקים, משקי בית ועל הכלכלה בכלל, וכן לסיכונים אחרים לבנק, כמו סיכון מוניטין, סיכון רגולטורי, סיכון משפטי ועוד. תחום סיכון האקלים נחשב כתחום מתפתח ומורכב, המגלם, בין השאר, סיכון סיסטמי רחב היקף (גלובלי), חסר תקדים, בעל טווח ההתממשות ארוך בהרבה מטווח התכנון העסקי שבו בנקים מורגלים וכזה המאופיין בחוסר ודאות מהותי.
- הבנק כולל את הסיכון הסביבתי, בדגש סיכון אקלים, ברשימת הסיכונים המתפתחים, אך בשלב זה, ביחס לסיכונים אחרים שהבנק חשוף אליהם, הסיכון לא סווג כמהותי. ראה פרק סיכונים מובילים ומתפתחים לעיל. בשלב זה מוקדם להעריך את פוטנציאל ההשפעה ארוכת הטווח של סיכוני אקלים על הבנק. באשר לסיכונים בטווח הקצר - ההערכה הראשונית של הבנק היא, שאינו חשוף לחשיפות פיננסיות מהותיות כתוצאה מהתממשות סיכונים פיזיים או סיכוני מעבר וכי עיקר החשיפה בטווח זה מתמצה בהקשר סיכון המוניטין אגב חשיפה לסיכון מעבר בתיק האשראי העסקי. בהיבט זיהוי והערכת החשיפה לסיכוני אקלים הבנק פועל כיום על בסיס הערכה, כי בטווח התכנון הפיננסי (1-3 שנים) עיקר החשיפה הפיננסית הינו בהקשר סיכון מעבר בתיק האשראי. על אף היות מדינת ישראל ממוקמת באזור של Hotspot אקלימי, ניסיון הבנק עד עתה בהקשר פגיעות לסיכונים פיזיים אקוטיים הינו מצומצם ביותר, הגם שהסיכון עלול להתממש ללא התראה. לגבי סיכונים פיזיים כרוניים התפיסה היא, שמדובר בסיכונים בטווח התממשות ארוך יותר ולא מיידי.
- בהקשר הערכת סיכון המעבר בתיק האשראי העסקי ביצע הבנק מהלך זיהוי וסיווג מוקדי פעילות כלכליים, בהתבסס על ענפי משק החשופים לסיכון מעבר שורשי (מובנה) מוגבר בגין פוטנציאל לשיבושים במודל העסקי שלהם וכתוצאה בחוסנם הפיננסי כתוצאה מתהליך המעבר לכלכלה דלת פליטות פחמן. הטבלה להלן מציגה את חלקם של ענפי המשק, המסווגים כבעלי חשיפה פיננסית שורשית מוגברת לסיכוני מעבר, מסך יתרות סיכון האשראי בבנק.

טבלה 35-3: סיכון אשראי בענפי משק בסיכון שורשי מוגבר במעבר לכלכלה דלת-פחמן (Transition Risk) - הבנק[1]

	סקטור דלקים פוסיליים	אספקת חשמל וגז	תחבורה והובלה	תעשייה כימית, גומי ופלסטיק, מלט ופלדה	סך-הכל סיכון אשראי בענפי משק בסיכון מעבר מוגבר
	% מסך סיכון האשראי בישראל ובחו"ל				
31.12.2024	**0.75%**	**1.13%**	**3.17%**	**0.94%**	**5.99%**
31.12.2023	0.85%	1.22%	3.01%	0.96%	6.04%
31.12.2022	1.06%	1.12%	3.07%	1.07%	6.32%

(1) הנתונים מבוססים על סיווג לקוחות לענפי משק בבנק. סיווג זה אינו מזהה באופן חד ערכי תחומים ברלוונטיות לעולם המושגים בהקשר סיכון אקלים וסיכון מעבר בפרט. למשל, פעילות חברות בתחום המלט, בתחום הפלדה, בתחום התחבורה החשמלית או בתחום ייצור חשמל על בסיס אנרגיות מתחדשות אינה מזוהה ייעודית בענפי המשק. כתוצאה, הנתונים המוצגים מגלמים הטייה מסוימת כלפי מעלה.
הנתונים אינם מבטאים הערכת סיכון לגבי לווים או השקעות ספציפיים. הבנק אינו צופה כי הסיכון במוקדי החשיפה לסיכון מעבר מוגבר יתממש בטווח המיידי באופן מהותי ואינו סבור כי התממשות הסיכון, ככל שתתרחש, תתרחש בבת אחת על פני הענפים.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 345 בנושא "עקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים", תיכנס לתוקפה ביוני 2026. הבנק פועל ליישום ההוראה על-פי מתווה תכנית עבודה, המתייחס באופן פרטני להיבטי סיכון אקלים ביחס לסיכונים ה'מסורתיים' אליהם חשוף הבנק בפעילותו ולשאר הנדבכים בהוראה.
למידע נוסף על סיכון סביבתי ואופן ניהולו ראה פרק סביבה בדוח סביבה, חברה וממשל תאגידי (ESG).

3.13. סיכון מודל

סיכון המודל הינו סיכון להשלכות שליליות העשויות לבוא לידי ביטוי בהפסד כספי או השפעות לא פיננסיות (קבלת החלטות עסקיות ו/או אסטרטגיות שגויות, פגיעה במוניטין של הבנק ועוד), כתוצאה מהחלטות המתקבלות מתוצרי מודלים שגוים או שימוש לא הולם בתוצרי המודל. מקורות הסיכון הם ליקויים אפשריים באיכות נתוני קלט, מתודולוגיית פיתוח, יישום טכנולוגי ושימוש עסקי.
ביום 21 באוגוסט 2024 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין 369 בנושא ניהול סיכוני מודלים המסדיר את ההיבטים העיקריים בניהול אפקטיבי של סיכוני מודל. הבנק פועל ליישום ההתאמות הנדרשות למסגרת הנוכחית בהתאם להוראה.
סיכון המודל בקבוצה מנוהל על-ידי יחידת ניהול סיכון, יחידה ייעודית ובלתי-תלויה, המהווה מעגל בקרה שני לסיכון זה. מדיניות הקבוצה לסיכון מודל, פיתוח ותיקוף מודלים אושרה בהנהלת הבנק ובדירקטוריון. מדיניות הקבוצה מגדירה עקרונות לניהול סיכון מודל. ניהול סיכון המודל כולל תיקוף בלתי תלוי, מעקב אחר פעולות להפחתת הסיכון המבוצעות ביחידות השונות, הגדרת בעלי תפקידים, הגדרת תיאבון סיכון ואמידת הסיכון המצרפי.
בשנים האחרונות מתרחשים שינויים בפרמטרים מאקרו-כלכליים כגון שינויי ריבית ואינפלציה. שינויים אלו יש בהם בכדי להשפיע לרעה על הסיכון הנגזר משימוש במודלים. זאת עקב שינויים של הנתונים ההיסטוריים והתנהגות הלקוחות אשר חלק ממתודולוגיות המודלים מבוססים עליהם. לצורך זיהוי החולשות ושיכוך הסיכון במודלים הוגבר הניטור אחר סיכון המודל במודלים הרלוונטיים מעבר לניטור הנעשה על-ידי יחידות הקו הראשון. הניטור לא העלה, עד כה, ממצאים הדורשים התערבות.
התפתחות עולם הבנקאות בשימוש בנתונים ומודלים והביסוס הגובר במודלים כחלק מתכניות העבודה של הבנק, עתיד לתרום לעלייה של סיכון המודל וכן מציב אתגרים בתחום ניהול סיכון המודל ובפיתוח מודלים חדשים. הטיפול באתגרים אלו מתבטא בתכנית העבודה של הקבוצה.

3.14. חומרת גורמי הסיכון

בהתאם להוראת בנק ישראל, ביצע הבנק מיפוי של גורמי הסיכון העיקריים אליהם חשופה הקבוצה. בטבלה להלן מפורטים גורמי הסיכון והערכות ההנהלה לגבי חומרת הסיכון של כל אחד מהם. חומרת גורמי הסיכון נבחנת על בסיס ניתוח כמותי של תרחישים והערכות של מידת ההשפעה על הרווחיות ו/או על ההון ועל בסיס הערכה איכותנית, ומביאה בחשבון את נתוני ההון ורווחיות הבנק למועד הדוח והצפויה בשנים הקרובות.
הגדרות דרגות החומרה של גורמי הסיכון כוללות חמש דרגות חומרה לכל גורם סיכון, נמוכה, נמוכה-בינונית, בינונית, בינונית-גבוהה וגבוהה.
כדי לכמת את השפעת גורמי הסיכון על הרווח ועל יחס ההון של הבנק, נבחנים, עבור מרבית הסיכונים, תרחישי קיצון מערכתיים ותרחישי גורם סיכון בודד וההשפעה החמורה ביותר מבין התרחישים משמשת בסיס לקביעת רמת השפעת גורם הסיכון בשילוב עם הערכה איכותית.
כל גורם סיכון המופיע בטבלה שלהלן נבדק כאשר הוא עומד בפני עצמו, ומתוך הנחה של אי-תלות בין גורם סיכון אחד לגורמי סיכון נוספים המופיעים בטבלה. יחד עם זאת, בגורמי סיכון "מצב המשק בעולם" ו"מצב המשק בישראל" המופיעים בטבלה, נבחנו תרחישים מערכתיים האומדים את ההשפעה על הרווח ויחס ההון כתוצאה משילוב של מספר גורמי סיכון. נדגיש כי תרחישי הסיכון מדמים מצב של התממשות נזקים בלתי צפויים מעבר לרמה הצפויה של אירועי נזק במהלך העסקים הרגיל של הקבוצה.
אי הוודאות ששררה במשק בעקבות תהליכים כלכליים ואחרים התגברה משמעותית עם פרוץ מלחמת חרבות ברזל, כאשר למועד הדוח קיימת אי ודאות רבה לגבי המצב הביטחוני, ובפרט להתחדשות ו/או התרחבות הלחימה. לכן, קיימת אי ודאות רבה ביחס למידת השפעת המלחמה על תחומי המשק השונים, לקוחות הבנק והבנק עצמו.

טבלה 3-36: טבלת חומרת גורמי הסיכון

	גורם הסיכון	השפעת הסיכון
	סיכונים פיננסיים	
.1	סיכון אשראי (לרבות סיכון צד נגדי)	בינונית-גבוהה
.1.1	מזה: סיכון בגין איכות הלווים ו/או ביטחונות	בינונית-גבוהה
.1.2	מזה: סיכון בגין ריכוזיות ענפית/חשיפה לאשראי בענפי בינוי ונדל"ן	בינונית-גבוהה
.1.3	מזה: סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים	בינונית
.2	סיכון שוק	נמוכה-בינונית
.2.1	מזה: סיכון ריבית	נמוכה-בינונית
.2.2	מזה: סיכון אינפלציה/סיכון שער חליפין	נמוכה
.3	סיכון מחירי מניות ומרווחי אשראי	נמוכה-בינונית
.4	סיכון נזילות	נמוכה-בינונית
	סיכונים תפעוליים ומשפטיים	
.5	סיכון תפעולי	בינונית
.5.1	מזה: סיכון סייבר	בינונית
.5.2	מזה: סיכון IT	בינונית
.6	סיכון משפטי	נמוכה-בינונית
	סיכונים אחרים	
.7	סיכון מוניטין	נמוכה-בינונית
.8	סיכון אסטרטגיה ותחרות	בינונית
.9	סיכון רגולציה וחקיקה	בינונית
.10	סיכון כלכלי - מצב המשק בישראל	בינונית-גבוהה
.11	סיכון כלכלי - מצב המשק בעולם	בינונית
.12	סיכון ציות	בינונית
.13	סיכון מודל	בינונית

4. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

4.1. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על-פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם מפורט בביאור 1 בדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2024. ביישום כללי החשבונאות, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. יתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

חלק מההערכות והאומדנים כאמור, כרוכים במידה רבה של אי ודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. אומדנים והערכות מסוג זה, שהשינויים בהם עשויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים על-ידי הבנק, כאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים". הנהלת הבנק בדעה, כי האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

להלן פירוט האומדנים והערכות שנחשבים על-ידי הבנק כקריטיים:

הפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2022, הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (ASC 326). בעקבות יישום כללים אלה ההפרשה להפסדי אשראי מחושבת לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי. בנוסף לכך, באומדן ההפרשה להפסדי אשראי נעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שמשקף תחזיות סבירות ונתמכות לגבי אירועים כלכליים עתידיים. לצורך קביעת נאותות הסיווג וההפרשה קיימים בבנק תהליכי עבודה מוסדרים וההחלטות מתקבלות בהתאם לסמכויות שאושרו.

הפרשה להפסדי אשראי מחושבת עבור הלוואות וחשיפות אשראי חוץ-מאזניות וכן בגין אגרות-חוב מוחזקות לפדיון ונכסים פיננסיים אחרים הנמדדים לפי עלות מופחתת.

ככלל, חישוב ההפרשה להפסדי האשראי הצפויים מוערך על בסיס קבוצתי כאשר הנכסים הינם בעלי מאפייני סיכון דומים. מאפיינים אלה כוללים ברמת הלקוח והעסקה, בין היתר: (1) דירוגי אשראי, פנימיים או חיצוניים; (2) היקף וסוגי הביטחונות המוקצים לעסקה; (3) משך חיי האשראי; (4) סוג הנכס הפיננסי. עבור אשראי לדיור מובא בחשבון גם משך הזמן ממועד הקמת העסקה.

הבנק אומד את הפסדי האשראי הצפויים בהתאם לשיטה מתקדמת המבוססת על אומדן כלכלי של תוחלת ההפסד הצפויה לאורך חיי האשראי (Life Time Expected Loss) באמצעות אומדן של רכיבי הפסד האשראי: ההסתברות לכשל (PD) וההפסד בהינתן כשל (LGD) ויתרת האשראי, המביאה בחשבון פירעונות וניצולים עתידיים של מסגרות חוץ-מאזניות (EAD), כולל התאמות מאקרו כלכליות והתאמות בגין גורמים איכותיים. נתוני השיטה מבוססים בעיקרם על מידע פנימי הקיים בבנק, במקרים בהם קיימות מגבלות של מידע שולבו הערכות מומחה.

ההתאמות המאקרו כלכליות מבוססות על תחזיות הבנק בקשר לפרמטרים מאקרו כלכליים, לרבות: שיעורי אבטלה, מדד המחירים לצרכן, מדד מחירי הדיור, תוצר לאומי גולמי, צריכה פרטית וריבית ריאלית. בנוסף בוצעו התאמות מאקרו כלכליות בשל השלכות המלחמה. לפרטים נוספים ראה פרק סיכון אשראי לעיל.

ההתאמות למודל בגין גורמים איכותיים מתייחסות, בין השאר, למאפיינים פוליטיים וסביבתיים, צמיחה מהירה באשראי, מדיניות ונהלי מתן האשראי של הבנק, לרבות שינויים באסטרטגיית מתן האשראי, תהליכי חיתום וגורמים נוספים.

מדי רבעון מבוצע תהליך איתור של לקוחות בעלי פוטנציאל לבעייתיות לפי קריטריונים מוגדרים וכן נבחנים פרטנית כל הלווים הכלולים ברשימת הפיקוח ו/או עם סיווג בעייתי.

כאשר הבנק זיהה כי אין לנכס פיננסי מאפייני סיכון משותפים שדומים למאפייני הסיכון של נכסים פיננסיים אחרים, הבנק מעריך את ההפרשה להפסדי אשראי עבור נכסים אלו על בסיס פרטני. נכסים פיננסיים אלו כוללים בעיקר אשראי מסחרי לא צובר שיתרתו החוזית מעל 1 מיליון ש"ח. ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי נעשית בהתבסס על הערכת ההנהלה לגבי ההפסדים הגלומים בתיק האשראי, לרבות חבויות בסעיפים חוץ-מאזניים. בתהליך ההערכה נסמכת ההנהלה על מספר רב של שיקולים ואומדנים.

הבחינה הפרטנית מתייחסת למצבו העסקי של הלווה, לתזרימי המזומנים מפעילותו העסקית של הלווה, לערך ומועד המימוש הצפוי של הביטחונות הקיימים, לערך ומועד מימוש של ערבויות מצדדים שלישיים וכדומה. בהתאם לבחינה זו מבוצעת הערכה לגבי הסכום הניתן לגבייה ובהתאם נקבעים הסיווג המתאים של החוב וההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי, אשר מהווה את ההפרש בין סכום האשראי שניתן ללווה לבין הסכום הניתן לגבייה ממנו, מהוון בריבית החוב המקורית, או השווי ההוגן נטו של הביטחונות העומדים כנגד החוב, בכל מועד דיווח.

בנוסף, הבנק נדרש להעריך את היקף החוב אותו לא ניתן לגבות במאמצי גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים) ולבצע מחיקה חשבונאית בגינו.

חלק מן הנתונים שבבסיס הבחינה הפרטנית, מבוססים על אומדנים ועל הערכות, ונסמכים על משתנים כלכליים אשר אינם בשליטת הבנק כגון, מצב כלכלי בשוק הישראלי ובשוקי העולם, שוקי פעילות של חברות ומוצריהן, שערי ריבית ומצב שוק ההון, מחירי נדל"ן ונכסים אחרים וביקושים בענף בארץ ובעולם ועוד. בקביעת הסכום הניתן לגבייה נלקחים מרווחי ביטחון שתכליתם לתת מענה למצבי אי ודאות באשר ליכולת פירעון האשראי ושווי הביטחונות. עם זאת, מכיוון שמדובר במשתנים כלכליים ואחרים, אין ודאות כי הסכומים שיתקבלו בפועל יהיו זהים לאומדן שנקבע. בהקשר זה יצוין כי הבנק מיישם את הוראת מקור החזר ראשוני של בנק ישראל לפיה קביעת הסיווג המתאים לחוב, עד לקרות כשל או כשההסתברות לכשל נעשתה צפויה ברמה גבוהה, מתבססת על החוזק הצפוי של מקור החזר ראשוני לחוב (מקור החזר תזרימי שוטף, יציב, מופרד ובשליטת החייב), וזאת למרות התמיכה של מקורות החזר שניים ושלישוניים.

מדידות שווי הוגן

חלק מהמכשירים הפיננסיים בהם פועל הבנק, ובהם אגרות-חוב בתיק הזמין למכירה, ניירות הערך בתיק למסחר, מניות שאינן למסחר לגביהן קיים שווי הוגן זמין ומכשירים פיננסיים נגזרים, נמדדים בדוחות הכספיים על-פי שווי הוגן. שווי הוגן של מכשיר פיננסי מוגדר כמחיר שהיה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם בהעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה; כלומר, בעסקה שאינה מכירה כפויה או מכירה במהלך פירוק. לצורך הערכת השווי ההוגן נעשה שימוש מירבי בנתונים נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק ומתקבל ממקורות בלתי תלויים. במקרים בהם אין נתונים נצפים לצורך מדידת השווי ההוגן, נעשה שימוש בנתונים לא נצפים, נתונים אלה משקפים את ההנחות של הבנק והם כוללים מודלים אשר לוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא בזה).

סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים.
- נתוני רמה 2: נתונים נצפים עבור נכס או התחייבות, במישרין או בעקיפין, שאינם מחירים מצוטטים הנכללים ברמה 1.
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור נכס או התחייבות.

היררכיה זו דורשת שימוש בנתוני שוק נצפים, כאשר מידע זה קיים. כאשר הנתונים המשמשים למדידת שווי הוגן מסווגים לרמות שונות במדרג השווי ההוגן, הבנק מסווג את מדידת השווי ההוגן בכללותה לרמה הנמוכה ביותר של הנתון שהוא משמעותי למדידה בכללותה.

בקביעת ערכי השווי ההוגן הבנק מפעיל שיקול דעת מקצועי נאות. לצורך כך, הבנק גיבש תכנית לפיה מוגדר תהליך מובנה ומוסדר לקביעת שווי הוגן, במסגרתו פועלים ארבעה גורמים בלתי תלויים:

1. הגורם העסקי - הגורם אשר אחראי לניהול המכשיר הפיננסי.
2. הגורם המתקף - הגורם שאחראי על תיקוף המודלים לחישוב השווי ההוגן ועל תיקוף הנתונים וההנחות שמשמשות לצורך החישוב.
3. הגורם המבקר - הגורם שאחראי על ביצוע בקרות שוטפות על תהליך קביעת השווי ההוגן.
4. הגורם המפקח - הגורם שאחראי על פיקוח אחר יישום תהליך קביעת השווי ההוגן ברמה נאותה.

כמו-כן, הבנק הגדיר מגבלה על-פיה הוא לא יתקשר בסוג חדש של מכשיר פיננסי בסכום מהותי, וכן לא יגדיל סוג קיים, אם לא קיים לגביו הליך מובנה לקביעת השווי ההוגן ברמה סבירה של ביטחון (להלן: "המכשירים החורגים"). בנוסף, נקבע כי במקרים בהם היקף המכשירים החורגים הגיע ל-75% מהמגבלה שנקבעה, הדבר יובא לידיעת הדירקטוריון וצוות ההנהלה לניהול סיכונים אשר יגבש תכנית לצמצום היקף המכשירים החורגים. השווי ההוגן של אגרות-חוב הנסחרות בחו"ל, מבוסס על ציטוטי מחירים של ספקי מחירים בינלאומיים, אשר הינם בלתי תלויים בתאגידים ובממשלות המנפיקים. ספקים אלה הינם חברות בינלאומיות מובילות, אשר מספקות שירותי ציטוט ושיערוך למוסדות פיננסיים מובילים בעולם.

לפרטים נוספים ראה ביאור 32 בדוחות הכספיים.

התחייבויות לזכויות עובדים

חלק מההפרשות בגין התחייבויות הבנק בקשר עם יחסי עובד-מעביד מבוססות, בין היתר, על חישוב אקטוארי. הפרשות אלו כוללות, התחייבויות פנסיוניות לתשלומים לעובדים שפרשו לפני גיל הפרישה החוקי, וכן התחייבויות פנסיוניות לתשלומים לעובדים פעילים שצפוי שיפרשו בתנאי פרישה מועדפים לפני גיל הפרישה הקבוע בחוק והתחייבות בגין פיצויי פיטורין. בנוסף, נכללות התחייבות לזמן ארוך במהלך תקופת העסקה כדוגמת מענק יובל, והטבות לעובדים בעת פרישה ולאחר פרישה.

סכום ההתחייבויות, המחושבות על בסיס אומדנים אקטואריים בבנק, ליום 31 בדצמבר 2024 הגיע לסך של כ-4,816 מיליון ש"ח. ההתחייבויות מהוונות בשיעור היוון ריאלי של 2.37% לשנה, על בסיס תשואת אגרות-חוב ממשלתיות בישראל צמודות למדד בתוספת מרווח השווה להפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פירעון, על אגרות-חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארצות-הברית, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפירעון, על אגרות-חוב של ממשלת ארצות-הברית למועד הדיווח, כפי שנקבע על-ידי הפיקוח על הבנקים.

חישובים אקטואריים מתבססים ברובם על הנחות ואומדנים, המתבססים על הערכות ההנהלה והחלטותיה, ניסיון עבר וסטטיסטיקות שונות כגון לוחות תמותה, שיעורי עזיבת עובדים ושיעור שינוי ריאלי בשכר על פני זמן וכדומה. אומדנים וההנחות אלו נסקרים באופן שוטף.

שינוי במאפיינים האקטואריים השונים יביא לתוצאות שונות מאלה שמתקבלות כיום. כך לדוגמא, גידול של 1% בשיעור ההיוון יגרום להקטנת ההתחייבויות בסך של כ-330 מיליון ש"ח וקיטון של 1% בשיעור ההיוון יגרום להגדלת ההתחייבויות האמורות בסך של כ-392 מיליון ש"ח. כמו-כן, גידול של 1% באומדן לשיעור עליית השכר השנתי יגרום להגדלת ההתחייבויות האמורות בסך של כ-252 מיליון ש"ח וקיטון של 1% באומדן לשיעור עליית השכר השנתי יגרום להקטנת ההתחייבויות האמורות בסך של כ-210 מיליון ש"ח. גידול של 1% באומדן השנתי לשיעורי העזיבה לפרישה מוקדמת יגרום להגדלת ההתחייבויות האמורות בסך של כ-250 מיליון ש"ח וקיטון של 1% באומדן השנתי לשיעור העזיבה לפרישה מוקדמת יגרום להקטנת ההתחייבויות האמורות בסך של כ-267 מיליון ש"ח.

לפרטים בדבר השפעת תכנית ההתייעלות של הבנק, ראה ביאור I.22. בדוחות הכספיים.

הערכת האקטואר עבור התקופה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2024 בגין ההתחייבות לזכויות עובדים מצורפת לדוחות אלה.

התחייבויות תלויות והליכים משפטיים

קבוצת הבנק הינה צד להליכים משפטיים שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וצדדים שלישיים שונים שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותה.

הנהלת הבנק כללה בדוחות הכספיים הפרשות נאותות לכיסוי נזקים צפויים, וזאת בהתבסס על חוות דעת משפטיות. ברוב ההליכים המשפטיים, מתקבלות חוות דעת מיועצים משפטיים חיצוניים לקבוצת הבנק, שנבדקות על-ידי היועצים המשפטיים המועסקים בבנק.

הערכות אלה של יועצים משפטיים מתבססות על מיטב שיפוטם, בהתחשב בשלב שבו מצויים ההליכים, וכן על הניסיון המשפטי שנצבר בנושאים השונים בארץ ובעולם.

עריכת אומדנים לגבי הפרשות בהליכים משפטיים, כרוכה ברמה גבוהה מאוד של שיקול דעת וזאת בהשוואה לסוגי הפרשות אחרים. כאשר ההליכים הם בשלבים ראשוניים, הקביעה האם קיימת בכלל מחויבות לבנק, יצירת טווחי אומדנים וקביעת הסתברויות לכך שהבנק ייאלץ לשאת בעלויות בגין אותה מחויבות, כרוכים באי ודאות משמעותית, וכאשר מדובר בעניין שבו לא מתנהל במועד הדיווח הליך שיפוטי (לרבות טענות או איומים בהגשת תביעה משפטית) אי הוודאות גדלה עוד יותר.

עם התקדמות ההליך, הנהלת הבנק ויועציה המשפטיים מעריכים מדי רבעון האם נדרש לכלול או לעדכן הפרשות בגין ההליך, תוך עדכון האומדן שבוצע בתקופת הדיווח הקודמת. ככל שמתקדם ההליך, דיוק האומדנים גדל, אולם סכום ההפרשה עדיין רגיש לשינויים בהנחות. לקבוצת הבנק עשויה להיות קיימת חשיפה גם לאיומים בתביעות שטרם הוגשו. בהערכת הסיכון ביחס לחשיפות אלה נסמכת קבוצת הבנק על הערכות של ההנהלה והגורמים המטפלים בחשיפה, תוך הבאה בחשבון של מהותיות וקונקרטיות האיום, וסיכוי להצלחתה של תביעה (אם תוגש) ותוצאותיה האפשריות.

ברוב המקרים קיים טווח רחב של תוצאות לכל הליך משפטי. בנוסף יש להביא בחשבון, כי בתחום המשפטי אין אפשרות במרבית המקרים לקיים הערכה "ודאית" או "קרובה לוודאית", וזאת לא רק בשלבים הראשונים של חיי התובענה או ההליך האחר, אלא עד וסמוך לקבלת פסק-הדין, או סיומו של ההליך האחר. ולפיכך, תוצאות ההליך עלולות להיות שונות, לעיתים אף באופן מהותי, מההערכה שנקבעה לגביו.

הבנק ויועציו המשפטיים עומדים בפני קשיים גדולים עוד יותר מהרגיל, בהערכת תוצאות הדיון המשפטי בתובענות ייצוגיות, וביתר שאת בשלב שבו בית המשפט טרם החליט האם לקבל את הבקשה להכיר בתובענה כתובענה ייצוגית, או לדחותה.

בהתחשב באמור לעיל, ובהתחשב בסכומים המהותיים הנקובים בתובענות ייצוגיות, ובאי הוודאות המשמעותית הכרוכה ביכולת האמידה, התקדמות בדיון בהליך כזה עלולה, מעת לעת, להשפיע באופן מהותי לרעה על תוצאות קבוצת הבנק בתקופת דיווח רבעונית או שנתית כלשהי בה התברר ההליך.

ההכרה בהכנסה בגין נכס תלוי מתבצעת במועד בו ההכנסה מומשה (realized) או ברת מימוש (realizable). לצורך קביעה זו הבנק מביא בחשבון את מכלול העובדות והנסיבות, לרבות חוות דעת משפטיות ככל שרלוונטי.

ירידת-ערך ניירות-ערך ושיערוך לשווי הוגן של מניות ללא שווי הוגן זמין

ירידת-ערך והפרשה להפסדי אשראי בגין אגרות-חוב זמינות למכירה

מדי תקופת דיווח הנהלת הבנק בוחנת האם נדרש להכיר בירידת-ערך או הפסד אשראי בגין אגרות-חוב זמינות למכירה לגביהן השווי ההוגן נמוך יותר מהעלות המופחתת (נמצאות בפוזיציית הפסד).

1. נדרש להכיר בירידת-ערך של אגרות-חוב זמינות למכירה כאשר בכוונת הבנק למכור אותן או כאשר צפוי שהבנק ידרש למכור אותן לפני השבת ערכן. במקרה זה תופחת העלות המופחתת לשווי ההוגן.
2. נדרש להכיר בהפסד אשראי כאשר השווי ההוגן של אגרות-חוב זמינות למכירה נמוך מהעלות המופחתת, וירידת הערך מקורה בהפסד אשראי. לצורך הבחינה האם קיים הפסד אשראי בגין אגרות-החוב הבנק מבצע בחינה איכותית האם קיימים אינדיקטורים לכך שקיים הפסד אשראי, בין השאר: דירוג המנפיק, שיעור ירידת הערך מתחת לעלות המופחתת והרעה במצבו העסקי של המנפיק. ככל שתוצאת הבחינה האיכותית היא שקיים הפסד אשראי, מחושבת הפרשה להפסדי אשראי באמצעות היוון תזרימי המזומנים הצפויים מאגרות-החוב. יודגש כי בכל מקרה לא תוכר הפרשה להפסדי אשראי שגבוהה מפער בין העלות המופחתת לשווי ההוגן.

שיערוך לשווי הוגן וירידת-ערך מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין

מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, נמדדות לפי עלות בניכוי ירידת-ערך, אם קיימת, בתוספת או בניכוי שינויים במחירים נצפים בעסקות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשינויים במחירים נצפים כאמור, נזקפים לדוח רווח והפסד.

בהמשך לאמור לעיל, הבנק מבצע בכל תקופת דיווח בחינה האם בוצעו עסקות רלוונטיות עבור מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, אשר נדרש לעדכן בגינן את הערך בספרים של המניות שמחזיק הבנק. ככל שרלוונטי, שווי של ההשקעה במניות אלו מעודכן בהתאם לכללי החשבונאות. כמו-כן, בכל תקופת דיווח מבצע הבנק הערכה איכותית המביאה בחשבון אינדיקטורים לירידת-ערך על מנת להעריך האם חלה ירידת-ערך של ההשקעה במניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין. אם לפי הערכה זו חלה ירידת-ערך של ההשקעה במניות, הבנק מעריך את השווי ההוגן של ההשקעה במניות לצורך קביעת סכום ההפסד מירידת-ערך.

4.2. בקרות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, המחילות את הוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם "חוק Sarbanes Oxley" שנחקק בארצות-הברית על תאגידים בנקאיים בישראל, חתמו מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה על אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי, לרבות הערכת האפקטיביות של בקרות אלו.

במסגרת יישום ההוראות הבנק קבע נהלים לקיום הוראות הגילוי לפי הוראה 302 בתדירות רבעונית, ולצורך יישום הוראה 404 הבנק ביצע מיפוי ותיעוד של כל תהליכי הבקרה המהותיים בהתבסס על הוראות ה-SEC (רשות ניירות-ערך בארצות-הברית) ועל-פי המתודולוגיות המקובלות, תוך התבססות על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על-ידי ה-Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO 2013). כמו-כן, הבנק ביצע, על-פי הדרישות, בחינה של אפקטיביות נוהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה בפועל של אפקטיביות הבקרות העיקריות.

הבנק ביצע עבור שנת 2024 כמדי שנה, על-פי המתודולוגיות המקובלות, עדכון לתיעוד של תהליכי הבקרה המהותיים, וכן בחינת אפקטיביות של נוהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, באמצעות בדיקה מחודשת של הבקרות העיקריות עבור השנה השוטפת.

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 31 בדצמבר 2024 את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 31 בדצמבר 2024 לא אירע שינוי מהותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

נעם הנגבי
יו"ר הדירקטוריון

ידין ענתבי
המנהל הכללי

תל-אביב, 2 במרץ 2025

2024

בנק הפועלים

הצהרות בקרה פנימית על הדיווח הכספי

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

הדירקטוריון וההנהלה של בנק הפועלים בע"מ (להלן, "הבנק") אחראים להקמה ולקיום של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי (כהגדרתה בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). מערכת הבקרה הפנימית של הבנק תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של הבנק לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של ביטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים ביצוע, לרבות ביצוע נוהלי בקרה פנימית.

הנהלת הבנק בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2024, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO 2013). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה כי ליום 31 בדצמבר 2024, הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2024 בוקרה על-ידי רואי החשבון המבקרים של הבנק, זיו האפט רואי חשבון וסומך חייקין רואי חשבון, כפי שצוין בדוח שלהם, בעמוד מספר 123, אשר בו נכללה חוות דעת בלתי מסוגת בדבר האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2024.

נעם הנגבי
יו"ר הדירקטוריון

ידין ענתבי
המנהל הכללי

גיא כליף
משנה למנהל כללי, חשבונאי ראשי

תל-אביב, 2 במרץ 2025

הצהרת המנכ"ל

אני, ידין ענתבי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לשנת 2024 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
   א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
   ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
   ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
   ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
   א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
   ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

ידין ענתבי
המנהל הכללי

תל-אביב, 2 במרץ 2025

הצהרת החשבונאי הראשי

אני, גיא כליף, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לשנת 2024 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
   א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
   ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
   ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
   ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
   א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
   ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

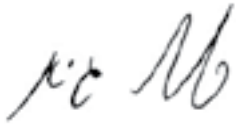

גיא כליף
משנה למנהל כללי, חשבונאי ראשי

תל-אביב, 2 במרץ 2025

2024

בנק הפועלים

דוחות כספיים

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ 124
דוח רווח והפסד מאוחד 127
דוח מאוחד על הרווח הכולל 128
מאזן מאוחד 129
דוח על השינויים בהון 130
דוח מאוחד על תזרימי מזומנים 131
ביאורים לדוחות הכספיים 134
ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית 134
ביאור 2 הכנסות והוצאות ריבית 149
ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית 150
ביאור 4 עמלות לפי מגזרים בגישת ההנהלה 151
ביאור 5 הכנסות אחרות 152
ביאור 6 משכורות והוצאות נלוות 152
ביאור 7 הוצאות אחרות 153
ביאור 8 הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) 153
ביאור 9 רווח למניה רגילה 159
ביאור 10 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר 160
ביאור 11 מזומנים ופיקדונות בבנקים 161
ביאור 12 ניירות-ערך 162
ביאור 13 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי 166
ביאור 14 אשראי לממשלות 167
ביאור 15 השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלה 168
ביאור 16 בניינים וציוד 169
ביאור 17 נכסים אחרים 172
ביאור 18 פיקדונות הציבור 172
ביאור 19 פיקדונות מבנקים 173
ביאור 20 אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים 174
ביאור 21 התחייבויות אחרות 175
ביאור 22 זכויות עובדים 176
ביאור 23 עסקות תשלום מבוסס מניות 186
ביאור 24 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות 186
ביאור 25 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות 193
ביאור 26 שיעבודים והגבלות אחרות 203
ביאור 27 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון 205
ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים 211
ביאור 28א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה 242
ביאור 29 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי 248
ביאור 30 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה 268
ביאור 31 תזרימי מזומנים בהתאם למועד הפירעון החוזי 270
ביאור 32 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים 274
ביאור 33 בעלי עניין וצדדים קשורים 283
ביאור 34 תמצית דוחות של הבנק 289
ביאור 35 השלכות מלחמת חרבות ברזל 293

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של בנק הפועלים בע"מ וחברות בנות (להלן ביחד: "הבנק") ליום 31 בדצמבר 2024, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על-ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). הדירקטוריון וההנהלה של הבנק אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הבנק בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארצות-הברית בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על-ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקות וההעברות של נכסי הבנק (לרבות הוצאתם מרשותו); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הבנק נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של הבנק, ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הבנק, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו-כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, הבנק קיים, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2024, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על-ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, את הדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק לימים 31 בדצמבר 2024 ו-2023 ולכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024, והדוח שלנו, מיום 2 במרץ 2025 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

סומך חייקין
רואי חשבון
תל-אביב, 2 במרץ 2025

זיו האפט
רואי חשבון

סומך חייקין שותפות רשומה בישראל ופירמה חברה בארגון הגלובלי של KPMG
המורכב מפירמות עצמאיות המסונפות ל-KPMG International Limited
חברה אנגלית פרטית מוגבלת באחריות רואי חשבון

BDO Israel, an Israel partnership, is a member of BDO international Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of international BDO network of independent member firms.
BDO is the brand name for the BDO network and for each of Member Firms

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ

ביקרנו את המאזנים המאוחדים המצורפים של בנק הפועלים בע"מ (להלן: הבנק): לימים 31 בדצמבר 2024 ו-2023, ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים המאוחדים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של הבנק. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973 ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על-ידי הדירקטוריון וההנהלה של הבנק וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של הבנק וחברות מאוחדות שלו לימים 31 בדצמבר 2024 ו-2023 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק וחברות מאוחדות שלו לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024 וזאת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו (להלן: "ההוראות").

כאמור בביאור 1 בדוחות הכספיים, ההוראות מתבססות, בעיקרן, על כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית (US GAAP).

ענייני מפתח בביקורת

ענייני מפתח בביקורת המפורטים להלן הם העניינים אשר תוקשרו, או שנדרש היה לתקשרם, לדירקטוריון הבנק ואשר, לפי שיקול דעתנו המקצועי, היו משמעותיים ביותר בביקורת הדוחות הכספיים המאוחדים לתקופה השוטפת. עניינים אלה כוללים, בין היתר, כל עניין אשר: (1) מתייחס או עשוי להתייחס, לסעיפים או לגילויים מהותיים בדוחות הכספיים וכן (2) שיקול דעתנו לגביו היה מאתגר, סובייקטיבי או מורכב במיוחד. לעניינים אלה ניתן מענה במסגרת ביקורתנו וגיבוש חוות דעתנו על הדוחות הכספיים המאוחדים בכללותם. התקשור של עניינים אלה להלן אינו משנה את חוות דעתנו על הדוחות הכספיים המאוחדים בכללותם ואין אנו נותנים באמצעותו חוות דעת נפרדת על עניינים אלה או על הסעיפים או הגילויים שאליהם הם מתייחסים.

הפרשה להפסדי אשראי

מדוע העניין נקבע כעניין מפתח בביקורת

בהתאם למתואר בביאורים 1, 13 ו-29 לדוחות הכספיים המאוחדים, ההפרשה להפסדי אשראי של הבנק בגין אשראי לציבור מאזני וחוץ-מאזני בדוחות המאוחדים של הבנק מסתכמת לסך של 7.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024 וכוללת הפרשה על בסיס פרטני והפרשה על בסיס קבוצתי בגין סיכון האשראי לציבור.

BDO Israel, an Israel partnership, is a member of BDO international Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of international BDO network of independent member firms.
BDO is the brand name for the BDO network and for each of Member Firms

סומך חייקין שותפות רשומה בישראל ופירמה חברה בארגון הגלובלי של KPMG
המורכב מפירמות עצמאיות המסונפות ל-KPMG International Limited
חברה אנגלית פרטית מוגבלת באחריות רואי חשבון

בתהליך אמידת ההפרשה להפסדי אשראי, הבנק מעריך את ההפסד הצפוי בתיק האשראי. תהליך הערכת ההפסד, מתבסס על אומדנים משמעותיים הכרוכים באי ודאות ועל הערכות סובייקטיביות הן בשלב קביעת הסיווג הנדרש לחובות והן בשלב מדידת ההפרשה להפסדי אשראי. החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את כללי חשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים CECL - (ASC 326). בחישוב ההפרשה על בסיס קבוצתי, אומדן ההפסדים הצפויים לאורך חיי האשראי (Life Time) נערך בהתאם למתודולוגיה ומודלים מבוססי דירוג סיכון (כגון הסתברות לכשל והפסד בהינתן כשל) במסגרתם נאמד סכום ההפסד הצפוי במקרה של התממשות כשל. המודלים מתבססים, בין היתר, על נתונים היסטוריים והתאמות נוספות לצורך חיזוי הפסדי האשראי הצפויים.

סיווג חבות הלקוח כחוב תקין או כחוב בעייתי משפיע גם הוא על גובה ההפרשה להפסדי אשראי.
בנוסף, הבנק כולל הפרשה להפסדי אשראי המחושבת על בסיס פרטני בגין חובות מסוימים על-פי מדיניותו בהתבסס על הערכות לצפי הגבייה מאותו לווה.
האומדנים העיקריים המשמשים בסיס לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי:

- קביעת האומדנים במודלים, ובהם המתודולוגיה, ההנחות והנתונים, וקביעת ההתאמות הנוספות, כרוכה בשיקול דעת משמעותי בבחירתם ובנייתם.
- בעת זיהוי וסיווג החובות, מופעל שיקול דעת לצורך איתור החובות הבעייתיים על-פי קריטריונים מוגדרים אשר עשויים להעיד על הפיכתו של חוב לבעייתי, אומדן הפגיעה האפשרית או הקיימת במקור ההחזר הראשוני של הלווה (קרי מקור החזר תזרימי שוטף, יציב ובשליטת הלווה), קיומו של תזרים מזומנים צפוי של הלווה לפירעון החוב במלואו ובמועדו, וכן הערכת נתונים פיננסים אחרים של הלווה שיכולים להצביע על סממנים לקיומן של חולשות או חולשות פוטנציאליות של הלווה. סיווגו של חוב כבעייתי ישפיע, כאמור, על גובה ההפרשה בגינו.
- בחישוב ההפרשה על בסיס פרטני מופעל שיקול דעת בקביעת גובה הסכום הניתן לגביה, קרי קביעת תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים לשירות החוב מפעילותו העסקית של הלווה ו/או שווי ערך מימוש ביטחונות וערבויות.

זיהינו את האומדנים האמורים המשמשים בסיס לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי, כעניין מפתח בביקורת. לשינוי באומדנים או בהערכות אלו, עשויה להיות השפעה משמעותית על ההפרשה להפסדי אשראי המוצגת בדוחות הכספיים של הבנק.

ביקורת על ההפרשה להפסדי אשראי דורשת שיקול דעת של המבקר וכן ידע וניסיון על מנת לבחון את סבירות השימוש במודלים, התחשיבים וההתאמות ששימשו את ההנהלה בקביעת נאותות סיווג החובות ואומדן ההפרשה להפסדי אשראי.

BDO Israel, an Israel partnership, is a member of BDO international Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of international BDO network of independent member firms.
BDO is the brand name for the BDO network and for each of Member Firms

סומך חייקין שותפות רשומה בישראל ופירמה חברה בארגון הגלובלי של KPMG
המורכב מפירמות עצמאיות המסונפות ל-KPMG International Limited
חברה אנגלית פרטית מוגבלת באחריות רואי חשבון

המענה שניתן לעניין המפתח בביקורת

להלן הנהלים העיקריים שביצענו בקשר לעניין מפתח זה במסגרת ביקורתנו:

בחנו את תהליכי העבודה לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי ואת אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרות על דיווח כספי הקשורות לקביעת אומדן ההפרשה, לרבות בקרות בנושאים הבאים:

- בחינת נאותות המתודולוגיה ששימשה לקביעת ההפרשה להפסדי אשראי;
- בחינת נאותות הנתונים הבסיסיים ששימשו לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי;
- איתור חובות בעלי מאפיינים פוטנציאלים של חובות בעייתיים, על-פי קריטריונים שהוגדרו על-ידי הבנק;
- סיווג החובות בהתאם לנהלי הבנק;
- ניתוח סבירות ההפרשה להפסדי אשראי הנמדדת על בסיס קבוצתי.

ביצענו נהלים מבססים לבחינת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס מצגים שקיבלנו. נהלים אלו כללו, בין היתר:

- בחינת המתודולוגיה לקביעת ההפרשה והתאמתה לכללי החשבונאות שחלים על הבנק;
- בדיקה מדגמית של חישובים שערך הבנק לקביעת נאותות השימוש במודלים השונים;
- בדיקת נאותות הסיווג וההפרשה עבור מדגם חובות;
- בחינת סבירות נאותות ההפרשה להפסדי אשראי.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארצות-הברית בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על-ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק ליום 31 בדצמבר 2024, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על-ידי Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) והדוח שלנו מיום 2 במרץ 2025 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

סומך חייקין

רואי חשבון

מכהנים כרואי החשבון המבקרים

של הבנק משנת 1998

תל-אביב, 2 במרץ 2025

זיו האפט

רואי חשבון

משרד האפט את האפט אשר התמזג

למשרד זיו האפט בשנת 2000

החל לכהן כרואי החשבון המבקרים של הבנק

משנת 1921

סומך חייקין שותפות רשומה בישראל ופירמה חברה בארגון הגלובלי של KPMG
המורכב מפירמות עצמאיות המסונפות ל-KPMG International Limited
חברה אנגלית פרטית מוגבלת באחריות רואי חשבון

BDO Israel, an Israel partnership, is a member of BDO international Limited,
a UK company limited by guarantee, and forms part of international BDO
network of independent member firms.
BDO is the brand name for the BDO network and for each of Member Firms

דוח רווח והפסד מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024

במיליוני ש"ח

	ביאור	2024	2023	2022
הכנסות ריבית	2	**35,495**	32,971	19,220
הוצאות ריבית	2	**(18,545)**	(16,886)	(5,753)
הכנסות ריבית, נטו		**16,950**	16,085	13,467
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	13	**693**	1,879	(34)
הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי		**16,257**	14,206	13,501
הכנסות שאינן מריבית				
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	3	**959**	1,267	581
עמלות	4	**3,980**	3,892	3,705
הכנסות אחרות	5	**71**	138	167
סך-כל ההכנסות שאינן מריבית		**5,010**	5,297	4,453
הוצאות תפעוליות ואחרות				
משכורות והוצאות נלוות*	6	**4,486**	4,577	4,470
אחזקה ופחת בניינים וציוד*		**1,445**	1,477	1,391
הוצאות אחרות*	7	**3,076**	2,177	2,111
סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות		**9,007**	8,231	7,972
רווח לפני מסים		**12,260**	11,272	9,982
הפרשה למסים על הרווח	8	**4,559**	3,930	3,548
רווח לאחר מסים		**7,701**	7,342	6,434
חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר מסים	15(ב)	**(66)**	18	99
רווח (הפסד) נקי				
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		**7,635**	7,360	6,533
הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		**-**	-	(1)
המיוחס לבעלי מניות הבנק		**7,635**	7,360	6,532
רווח למניה רגילה בשקלים חדשים	9			
רווח בסיסי				
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק		**5.72**	5.50	4.89
רווח מדולל				
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק		**5.72**	5.50	4.89

* סווג מחדש.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נעם הנגבי
יו"ר הדירקטוריון

ידין ענתבי
המנהל הכללי

גיא כליף
משנה למנהל כללי,
חשבונאי ראשי

תל-אביב, 2 במרץ 2025

דוח מאוחד על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024

במיליוני ש"ח

	ביאור	2024	2023	2022
רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		**7,635**	7,360	6,533
הפסד (רווח) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		**-**	-	(1)
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק		**7,635**	7,360	6,532
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:	10			
התאמות נטו, בגין אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן		**1,102**	1,291	(2,947)
התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים*		**173**	194	738
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים		**1,275**	1,485	(2,209)
השפעת המס המתייחס		**(458)**	(499)	733
רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים		**817**	986	(1,476)
בניכוי הפסד (רווח) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		**-**	-	2
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים		**817**	986	(1,474)
הרווח (ההפסד) הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		**8,452**	8,346	5,057
ההפסד (הרווח) הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה		**-**	-	1
הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק		**8,452**	8,346	5,058

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מאזן מאוחד
ליום 31 בדצמבר 2024

במיליוני ש"ח

	ביאור	31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2023
נכסים			
מזומנים ופיקדונות בבנקים	11	**117,053**	107,730
ניירות-ערך[1][2]	12	**121,838**	127,122
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר		**2,227**	4,723
אשראי לציבור		**450,303**	414,375
הפרשה להפסדי אשראי		**(6,820)**	(6,994)
אשראי לציבור, נטו	13, 29	**443,483**	407,381
אשראי לממשלות	14	**1,870**	3,175
השקעות בחברות כלולות	15	**1,460**	1,527
בניינים וציוד	16	**3,883**	3,672
נכסים בגין מכשירים נגזרים	27	**22,149**	25,229
נכסים אחרים[1]	17	**6,881**	5,971
סך-כל הנכסים		**720,844**	686,530
התחייבויות והון			
פיקדונות הציבור	18	**574,285**	554,595
פיקדונות מבנקים	19	**10,837**	9,085
פיקדונות הממשלה		**932**	2,436
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר		**18,201**	6,279
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	20	**20,190**	21,800
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	27	**20,915**	24,240
התחייבויות אחרות (מזה: 1,088; 956 בהתאמה, הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים)[1]	21	**17,334**	15,665
סך-כל ההתחייבויות		**662,694**	634,100
סך-כל ההון		**58,150**	52,430
סך-כל ההתחייבויות וההון		**720,844**	686,530

(1) לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה ביאור 32.ב.
(2) לפרטים בדבר ניירות-ערך ששועבדו למלווים ראה ביאור 26.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024

במיליוני ש"ח

	הון מניות ופרמיה*	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	סך הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון
יתרה ליום 1 בינואר 2022	8,200	16	8,216	(1,598)	36,117	42,735	12	42,747
התאמה ליתרת הפתיחה, נטו ממס, בשל השפעת היישום לראשונה של CECL[1]	-	-	-	-	(364)	(364)	-	(364)
יתרת פתיחה מתואמת ליום 1 בינואר 2022	8,200	16	8,216	(1,598)	35,753	42,371	12	42,383
רווח נקי לשנה	-	-	-	-	6,532	6,532	1	6,533
דיבידנד	-	-	-	-	(939)	(939)	-	(939)
התאמות ושינויים הנובעים מ:								
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	-	12	12	-	-	12	-	12
מימוש תגמול הוני למניות	12	(12)	-	-	-	-	-	-
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס	-	-	-	(1,474)	-	(1,474)	(2)	(1,476)
ירידה בזכויות שאינן מקנות שליטה כתוצאה מעלייה בשיעור החזקה בחברה בת	-	-	-	-	-	-	(10)	(10)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022	8,212	16	8,228	(3,072)	41,346	46,502	1	46,503
רווח נקי לשנה	-	-	-	-	7,360	7,360	-	7,360
דיבידנד	-	-	-	-	(2,431)	(2,431)	(1)	(2,432)
התאמות ושינויים הנובעים מ:								
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	-	13	13	-	-	13	-	13
מימוש תגמול הוני למניות	13	(13)	-	-	-	-	-	-
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס	-	-	-	986	-	986	-	986
יתרה ליום 31 בדצמבר 2023	8,225	16	8,241	(2,086)	46,275	52,430	-	52,430
רווח נקי לשנה	**-**	**-**	**-**	**-**	**7,635**	**7,635**	**-**	**7,635**
דיבידנד	**-**	**-**	**-**	**-**	**(2,284)**	**(2,284)**	**-**	**(2,284)**
רכישה עצמית של מניות	**(463)**	**-**	**(463)**	**-**	**-**	**(463)**	**-**	**(463)**
התאמות ושינויים הנובעים מ:								
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	**-**	**15**	**15**	**-**	**-**	**15**	**-**	**15**
מימוש תגמול הוני למניות	**13**	**(13)**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס	**-**	**-**	**-**	**817**	**-**	**817**	**-**	**817**
יתרה ליום 31 בדצמבר 2024	**7,775**	**18**	**7,793**	**(1,269)**	**51,626**	**58,150**	**-**	**58,150**

* היתרה ליום 31 בדצמבר 2024 בניכוי 11,979,229 יתרת מניות באוצר (31.12.2023: בניכוי 109,893 יתרת מניות באוצר; 31.12.2022: בניכוי 540,105 יתרת מניות באוצר).

(1) השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות בארצות-הברית בנושא מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי (ASU 2016-13).

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי מזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024

במיליוני ש"ח

	2024	2023	2022
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) שוטפת			
רווח נקי לשנה	**7,635**	7,360	6,533
התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת			
חלקו של הבנק בהפסדים (ברווחים) של חברות כלולות	**66**	(18)	(99)
פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת-ערך)	**764**	802	716
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	**693**	1,879	(34)
הפסד (רווח) ממכירת ומירידת-ערך של אגרות-חוב זמינות למכירה	**778**	594	128
הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר	**1**	(25)	9
הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר	**(475)**	(313)	166
התאמה לשווי הוגן של השקעה בחברה מוחזקת	**-**	-	(17)
רווח ממימוש בניינים וציוד	**(27)**	(71)	(46)
שינוי בהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	**15**	13	*12
שינוי בהתחייבויות, נטו, בגין זכויות עובדים	**635**	70	(26)
מסים נדחים, נטו	**(550)**	(511)	(71)
הפסד (רווח) ממכירות תיקי אשראי	**-**	-	6
דיבידנדים שהתקבלו מחברות כלולות	**86**	30	67
התאמות בגין הפרשי שער	**(128)**	-	(1,429)
הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון	**(2,354)**	(4,414)	(5,133)
שינוי נטו בנכסים שוטפים			
נכסים בגין מכשירים נגזרים	**3,080**	(3,397)	(8,848)
ניירות-ערך למסחר	**2,649**	(9,058)	3,726
נכסים אחרים	**(427)**	472	(1,047)
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	**(3,325)**	5,197	4,693
התחייבויות אחרות	**714**	953	*826
מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) שוטפת	**9,830**	(437)	132

* סווג מחדש.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי מזומנים
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024 (המשך)

במיליוני ש"ח

	2024	2023	2022
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) השקעה			
פיקדונות בבנקים	**95**	90	(5)
אשראי לציבור[1]	**(36,657)**	(17,835)	(32,424)
אשראי לממשלות	**1,300**	(1,024)	(172)
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	**2,496**	(3,825)	355
רכישת אגרות-חוב מוחזקות לפדיון	**(5,872)**	(5,314)	(5,863)
תמורה מפדיון אגרות-חוב מוחזקות לפדיון	**4,019**	183	-
רכישת אגרות-חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר	**(61,528)**	(66,959)	(65,350)
תמורה ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר	**52,360**	44,362	25,550
תמורה מפדיון אגרות-חוב זמינות למכירה	**17,600**	23,773	10,417
רכישת תיקי אשראי	**(47)**	(315)	(1,132)
תמורה ממכירת תיקי אשראי	**231**	942	1,606
השקעה בחברות כלולות	**(98)**	(341)	(327)
תמורה ממימוש השקעה בחברות כלולות	**42**	-	16
רכישת בניינים וציוד	**(980)**	(970)	(700)
תמורה ממימוש בניינים וציוד	**32**	86	63
מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) השקעה	**(27,007)**	(27,147)	(67,966)
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון			
פיקדונות מבנקים	**1,752**	390	(2,905)
פיקדונות מהציבור	**19,563**	17,918	690
פיקדונות מהממשלה	**(1,504)**	(826)	2,510
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	**11,922**	(7,598)	10,451
הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	**1,673**	384	6,568
פדיון ורכישת אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	**(4,192)**	(5,873)	(5,813)
דיבידנד ששולם לבעלי-מניות הבנק	**(2,284)**	(2,431)	(939)
רכישה עצמית של מניות	**(463)**	-	-
דיבידנד לבעלי זכויות המיעוט	**-**	(1)	-
רכישת זכויות המיעוט בחברה בת	**-**	-	(16)
מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) מימון	**26,467**	1,963	10,546
גידול (קיטון) במזומנים	**9,290**	(25,621)	(57,288)
יתרת מזומנים לתחילת השנה	**107,114**	132,735	188,594
השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים	**128**	-	1,429
יתרת מזומנים לסוף השנה	**116,532**	107,114	132,735

(1) כולל פעילות שוטפת של רכישת ניכיון חייבים.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי מזומנים
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024 (המשך)

במיליוני ש"ח

	2024	2023	2022
ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו ודיבידנדים שהתקבלו			
ריבית שהתקבלה	**28,182**	26,253	15,190
ריבית ששולמה	**(17,801)**	(14,483)	(4,001)
דיבידנדים שהתקבלו	**28**	56	43
מסים על הכנסה ששולמו	**(4,865)**	(3,814)	(2,293)
מסים על הכנסה שהתקבלו	**11**	291	261

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית

א. כללי

בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") הינו תאגיד מאוגד בישראל.

פרסום הדוחות הכספיים השנתיים הינו על בסיס מאוחד בלבד. בביאור 34 מוצגת תמצית הדוחות הכספיים של הבנק סולו, הכוללת מאזן, דוח רווח והפסד ודוח על תזרימי המזומנים.

הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על-ידי דירקטוריון הבנק ביום 2 במרץ 2025.

ב. הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

- כללי חשבונאות מקובלים בארצות-הברית - כללי החשבונאות שבנקים אמריקאים שנסחרים בארצות-הברית נדרשים ליישם בהתאם להיררכיה שנקבעה בתקן חשבונאות ASC 105-10 לקודיפיקציה (FAS 168), של המוסד לתקינה חשבונאית בארצות-הברית ובהתאם להנחיות ועמדות של רשות ניירות-ערך האמריקאית ורשויות הפיקוח על הבנקים בארצות-הברית. בנוסף לכך, בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה ב-FAS 168, הובהר כי כל עמדה שנמסרה לציבור על-ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות-הברית או על-ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות-הברית לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית היא כלל חשבונאות מקובל בארצות-הברית.
- הקבוצה - הבנק והחברות המאוחדות שלו.
- חברות מאוחדות/חברות בנות - חברות שדוחותיהן מאוחדים באופן מלא, במישרין או בעקיפין, עם דוחות הבנק.
- חברות כלולות - חברות אשר נמדדות על בסיס שיטת השווי המאזני.
- חברות מוחזקות - חברות מאוחדות וחברות כלולות בקבוצה.
- שלוחות בחו"ל - נציגויות, סניפים או חברות בנות של הבנק מחוץ לישראל.
- מדד - מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בישראל.
- יתרת חוב רשומה - מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב.
- שווי הוגן - המחיר אשר היה מתקבל ממכירת נכס או היה משולם לצורך העברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה.

ג. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

1. עקרונות הדיווח

הדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק ערוכים בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים והנחיותיו. הוראות אלו מבוססות בעיקרן על כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית (US GAAP).

2. מטבע פעילות ומטבע הצגה

השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועל הבנק ועל כן מהווה מטבע הפעילות של הבנק. הדוחות הכספיים מוצגים בש"ח ומעוגלים למיליון הקרוב, למעט אם צוין אחרת.

3. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי ודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

4. סיווג מחדש

במספרי השוואה של סעיפים מסוימים ברווח והפסד לשנים 2023 ו-2022 בוצע סיווג מחדש של הוצאות בסכומים לא מהותיים בין סעיפי משכורות והוצאות נלוות, אחזקה ופחת בניינים וציוד והוצאות אחרות, על מנת לשקף בצורה טובה יותר את המהות העסקית של כל הוצאה.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

1. חוזר בנושא שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים

ביום 19 באוקטובר 2023 פורסם חוזר לעדכון הוראות הדיווח לציבור לפיו בנקים נדרשים ליישם את הנחיות ASU 2022-02 שמשנה את הטיפול החשבונאי בחובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי. במסגרת החוזר בוטל המונח "חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי" ובכלל זה בוטלה הדרישה לבחינה האם הבנק העניק ויתור לצורך קביעת סיווג זה, והוחלף במונח "שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים". בהתאם לחוזר נדרש לתת גילוי לשינוי בתנאי חוב, הכולל ויתור על קרן, הפחתת שיעור ריבית, או הארכת תקופה שאינה גורמת לדחייה זניחה בתשלומים של כל לווה בקשיים פיננסיים. כמו-כן, נוספה דרישת גילוי של מחיקות ברוטו לפי שנת העמדת האשראי.

הבנק מיישם את הכללים החדשים החל מיום 1 בינואר 2024. הגילויים החדשים בהתייחס ללווים בקשיים פיננסיים, בהתאם לחוזר, מוצגים בתקופה השוטפת, כאשר הבנק אימץ את ההקלה הקיימת בהוראות המעבר לפיה יתרת החובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים עד ליום 31 בדצמבר 2023 הינה לפי יתרת החובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי עד למועד זה.

הגילויים בביאור 29 להלן עודכנו למתכונת הגילוי החדשה. נתונים השוואתיים לא הוצגו מחדש. לחוזר אין השפעה מהותית מעבר לעדכון דרישות גילוי כאמור לעיל.

2. עדכון תקינה ASU 2023-07 בנושא שיפורים בדרישות הגילוי אודות מגזרים ברי דיווח

ביום 27 בנובמבר 2023 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2023-07 בדבר שיפורים בדרישות הגילוי אודות מגזרים (להלן: "העדכון"). העדכון משפר את דרישות הגילוי, לרבות: הוספת דרישת גילוי של "הוצאות משמעותיות" המדווחות ל-CODM וכלולות בתוך הרווח המדווח, גילוי אודות סכומם והרכבם של 'פריטי מגזר אחרים' הכלולים בהתאמות לרווח המגזרי המדווח, מתן הסבר לאופן בו ה-CODM משתמש ברווח המדווח על מנת להעריך את ביצועי המגזר וחלוקת המשאבים, חשיפת זהותו ותפקידו של ה-CODM וכן גילויים בדוחות ביניים. כחלק מבחינת השלכות יישום התקן על הדוחות הכספיים הבנק ביצע בדיקה של המידע המועבר ל-CODM לצורך הערכת ביצועי המגזרים השונים. הבדיקה העלתה שלא נדרש עדכון מהותי לגילוי הקיים בדוחות הכספיים.

ה. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים

1. מטבע-חוץ והצמדה

עסקות במטבע-חוץ

עסקות במטבע-חוץ מתורגמות לפי שער החליפין שבתוקף בתאריכי העסקות. נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע-חוץ במועד הדיווח, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום.

נכסים והתחייבויות לא-כספיים הנקובים במטבעות חוץ והנמדדים לפי שווי הוגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום בו נקבע השווי ההוגן. פריטים לא-כספיים הנקובים במטבע-חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף למועד העסקה. הפרשי שער הנובעים מתרגום עסקות במטבע-חוץ מוכרים ברווח והפסד.

בהקשר זה נציין כי, על-פי התקן האמריקאי המיושם בבנק, הפרשי שער בגין אגרות-חוב זמינות למכירה יסווגו לקרן ההון. יחד עם זאת, הפיקוח על הבנקים הנחה את הבנקים בישראל להמשיך לטפל בהפרשי שער בגין אגרות-חוב זמינות למכירה לפי הטיפול בהתאם לתקינה הבינלאומית עד ליום 1 בינואר 2026, על פיה, אותם הפרשי שער מסווגים לדוח רווח והפסד.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

מדד, שער חליפין ושיעורי ריבית

להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן, שערי החליפין היציגים של מטבעות עיקריים ושיעורי ריבית ושיעורי השינוי בהם:

	2024	2023	2022	2024	2023
	בנקודות			השינוי ב-% בשנה	
מדד המחירים לצרכן					
המדד לחודש נובמבר ("ידוע")	**117.6**	113.7	110.1	**3.4%**	3.3%
	בש"ח				
שער החליפין ליום 31 בדצמבר					
שער החליפין של הדולר של ארצות-הברית (בש"ח ל-1 דולר)	**3.647**	3.630	3.519	**0.5%**	3.2%
שער החליפין של האירו (בש"ח ל-1 אירו)	**3.796**	4.010	3.753	**(5.3%)**	6.8%
ליום 31 בדצמבר					
שיעור ריבית בנק ישראל	**4.50%**	4.75%	3.25%		
שיעור הריבית בסוף התקופה - פד האמריקני	**4.25%-4.50%**	5.25%-5.50%	4.25%-4.50%		

2. השקעות בחברות מוחזקות

א. דוחות כספיים מאוחדים וזכויות שאינן מקנות שליטה

חברות בנות הינן ישויות הנשלטות על-ידי הקבוצה. הדוחות הכספיים של חברות בנות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום הפסקת השליטה.

לפיכך, יתרות ועסקות הדדיות בין ישויות אלה ורווחים או הפסדים בין הישויות שטרם מומשו, בוטלו במלואם.

ב. איבוד שליטה בחברה בת

בעת אובדן שליטה, הבנק גורע את הנכסים וההתחייבויות של החברה הבת, זכויות כלשהן שאינן מקנות שליטה ורכיבים אחרים של הון המיוחסים לחברת הבת לרבות סכומים שהוכרו בעבר ברווח כולל אחר מצטבר.

ההפרש בין התמורה שהתקבלה ושוויה ההוגן של יתרת ההשקעה בחברת הבת לשעבר לבין היתרות שנגרעו מוכר ברווח והפסד.

ג. השקעה בחברות כלולות

חברות כלולות הינן ישויות בהן יש לבנק השפעה מהותית על המדיניות הפיננסית והתפעולית, אך לא הושגה בהן שליטה. קיימת הנחה לפיה החזקה בשיעור של 20% עד 50% במוחזקת מקנה השפעה מהותית.

השקעה בחברות כלולות מטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני ומוכרת לראשונה לפי עלות ההשקעה כולל עלויות עסקה. הדוחות הכספיים כוללים את חלקו של הבנק בהכנסות ובהוצאות, ברווח או הפסד וברווח כולל אחר של ישויות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני.

השקעה בחברה כלולה נבחנת בכללותה לירידת-ערך כאשר אירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהערך בספרים של ההשקעה אינו בר השבה. ירידת-ערך מוכרת כאשר ירידת הערך הינה בעלת אופי אחר מזמני.

3. בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות

ככלל, הכנסות והוצאות נכללות בדוח רווח והפסד על בסיס צבירה.

הבנק מטפל בהכנסות ובהוצאות הבאות כפי שנקבע בהוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו:

א. החל ממועד סיווג חוב כלא צובר הבנק מפסיק לצבור בגינו הכנסות ריבית (לרבות הפרשי הצמדה למדד). כמו-כן, במועד סיווג החוב כלא צובר הבנק מבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו וטרם נגבו, ואשר הוכרו כהכנסה ברווח והפסד. החוב ממשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית, כל עוד לא בוטל לגביו הסיווג כאמור. לעניין החזרה של חוב לא צובר למצב של חוב צובר, ראה סעיף ה(4) להלן.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

ריבית שנצברה על חובות בעייתיים שסווגו כחובות לא צוברים מוכרת כהכנסה על בסיס מזומן כאשר לא קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת של חוב לא צובר. במצבים אלה סכום שנגבה על חשבון הריבית שיוכר כהכנסת ריבית, מוגבל לסכום שהיה נצבר בתקופת הדיווח על היתרה הרשומה הנותרת של החוב לפי שיעור הריבית החוזי. הכנסות ריבית על בסיס מזומן מסווגות בדוח רווח והפסד כהכנסות ריבית בסעיף הרלוונטי. כאשר קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת, כל התשלומים שנגבו משמשים להקטנת קרן ההלוואה עד להסרת הספק.

ב. עמלות אשר חויבו ביצירת אשראי, למעט בגין הלוואות לתקופה של עד שלושה חודשים, אינן מוכרות באופן מיידי כהכנסה בדוח רווח והפסד, אלא נדחות ומוכרות לאורך חיי ההלוואה כהתאמת התשואה. הכנסות מעמלות כאמור נזקפות לפי שיטת הריבית האפקטיבית ומדווחות כחלק מהכנסות ריבית.

ג. עמלות הקצאת אשראי מטופלות בהתאם לסבירות המימוש של המחויבות למתן האשראי. במידה שהסבירות קלושה, העמלה מוכרת על בסיס קו ישר לאורך תקופת המחויבות. אחרת, יש לדחות את ההכרה בהכנסה מעמלות אלה עד למועד מימוש המחויבות או עד למועד פקיעתה, לפי המוקדם. אם המחויבות מומשה, אזי העמלות מוכרות בדרך של התאמת התשואה לאורך חיי ההלוואה כאמור לעיל. אם המחויבות פקעה מבלי שמומשה, העמלות מוכרות במועד הפקיעה ומדווחות במסגרת הכנסות מעמלות. לעניין זה, הבנק מניח כי הסבירות למימוש מחויבות למתן אשראי אינה קלושה.

ד. במקרים של מימון מחדש או ארגון מחדש של חובות, יש לבחון האם השינוי בתנאי ההלוואה הינו מהותי או לא. במקרים שהשינוי הינו מהותי (אינו מינורי), כל העמלות שטרם הופחתו וכן עמלות פירעון מוקדם שנגבו מהלקוח בגין שינוי בתנאי אשראי מוכרות ברווח והפסד. אחרת, העמלות הנ"ל נכללות כחלק מההשקעה נטו בהלוואה החדשה ומוכרות כהתאמת תשואה כאמור לעיל. לעניין זה, הבנק מניח כי השינויים בתנאי החוב אינם מהותיים (הינם מינוריים).

ה. עמלות פירעון מוקדם מוכרות מידית במסגרת הכנסות ריבית.

ו. הכנסות מעמלות בגין מתן שירותים (כגון: מפעילות בניירות-ערך ומכשירים נגזרים, מכרטיסי אשראי, ניהול חשבון, הפרשי המרה ופעילות סחר חוץ) מוכרות ברווח והפסד כאשר לבנק נצמחת זכאות לקבלתן. עמלות מסוימות כגון עמלות בגין ערבויות ועמלות מסוימות בגין ליווי פרויקטים מוכרות באופן יחסי על פני תקופת העסקה.

ז. ניירות-ערך - ראה סעיף ה(5) להלן.

ח. מכשירים פיננסיים נגזרים - ראה סעיף ה(6) להלן.

ט. הטבות שניתנו ללקוחות עקב מלחמת חרבות ברזל נזקפו לרווח והפסד במקביל למימושן על-ידי הלקוחות, השפעת ההטבות חושבה כדלקמן:

- ויתור על תשלומי קרן וריבית בהלוואות - סכומי הוויתור בגובה הסכומים שהיו אמורים להיות משולמים, הוכרו במסגרת הוצאות מימון שאינן מריבית.
- דחיית תשלומי הלוואות ללא ריבית או העמדת הלוואות ללא ריבית או בריבית מופחתת - ההטבה חושבה בהתבסס על היוון תזרימי המזומנים ונוכתה מהכנסות הריבית.
- ויתור על עמלות - סכום הוויתור נוכה מהכנסות מעמלות.

4. חובות לא צוברים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

זיהוי וסיווג חובות לא צוברים

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות לצורך אבחנה בין חובות בסיווג בעייתי לרבות חובות לא צוברים לבין חובות תקינים. בהתאם לנהלים אלו, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ-מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או לא צובר. חוב מסווג כחוב לא צובר כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי (expected) שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של החוב. חוב של לווה בקשיים פיננסיים שתנאיו שונו בדרך כלל כבר זוהה כחוב לא צובר לפני שבוצע שינוי פורמלי בתנאי החוב, מאחר שתנאי זה התקיים לפני שבוצע שינוי פורמלי בתנאי החוב.

עד ליום 31 בדצמבר 2023 הבנק יישם את כללי החשבונאות בנושא ארגון מחדש של חובות בעייתיים, אשר לפיהם, ככלל חובות שתנאיהם שונו בארגון מחדש של חוב בעייתי, סווגו כחוב לא צובר במועד השינוי. ראה גם סעיף 1.ד לעיל.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

חובות (לרבות אגרות-חוב) נמצאים בפיגור כאשר הקרן או הריבית בגינם לא שולמו לאחר שהגיע המועד לפירעונם. בנוסף, חשבונות חח"ד או עו"ש מדווחים כחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, כאשר החשבון נותר ברציפות בחריגה ממסגרת האשראי המאושרת למשך 30 ימים או יותר או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה של 180 ימים.
לצורך סיווג וטיפול באשראי בעייתי הבנק מבחין בין:

אשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית מעל 1 מיליון ש"ח

קבלת החלטה בדבר סיווג החוב וההפרשה הנדרשת מבוססת, בין היתר, על מצב הפיגור של החוב, הערכת מצבו הפיננסי וכושר הפירעון של הלווה, הערכת מקור ההחזר הראשוני של החוב, קיום ומצב הביטחונות, מצבם הפיננסי של ערבים, אם קיימים, ומחויבותם לתמוך בחוב ויכולת הלווה להשיג מימון מצד ג'.
בכל מקרה, חוב מסחרי כאמור, מסווג כחוב לא צובר כאשר הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב גם מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גבייה.
החל ממועד הסיווג כחוב לא צובר, החוב יטופל כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית (חוב כאמור ייקרא "חוב לא צובר").
למידע אודות כללי המחיקה החשבונאית בגין חובות אלה ראה סעיף מחיקה חשבונאית להלן.

אשראי לאנשים פרטיים, אשראי לדיור ואשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית מתחת 1 מיליון ש"ח

קבלת החלטה בדבר סיווג החוב מבוססת על מצב הפיגור של החוב. לצורך כך, הבנק עוקב אחר מצב ימי הפיגור אשר נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. אשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית מתחת ל-1 מיליון ש"ח וכן אשראי לאנשים פרטיים מסווגים כאשראי בהשגחה מיוחדת כאשר החוב בפיגור של מעל 60 יום ועד 89 יום, ובסיווג נחות כאשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר ללא הפסקת צבירת הכנסות הריבית. הלוואות לדיור מסווגות כחובות לא צוברים הכנסות ריבית כאשר הקרן או הריבית בגינן מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר.
למידע אודות כללי המחיקה החשבונאית בגין חובות אלה ראה סעיף "מחיקה חשבונאית" להלן.

חובות בארגון מחדש

במטרה לשפר את ניהול האשראי וגבייתו, וכן במטרה למנוע מצבי כשל או תפיסת הנכסים המשועבדים, הבנק קבע ומיישם מדיניות לביצוע הסדרי חוב בעייתיים וביצוע שינוי תנאי חובות שלא זוהו כבעייתיים. שיטות לשינוי בתנאי החובות עשויות לכלול, בין היתר, דחיית מועדי תשלומים, הפחתת שיעורי ריבית או סכומי התשלומים התקופתיים, שינוי תנאי החוב במטרה להתאימם למבנה המימון של הלווה, בחינה מחודשת של אמות המידה הפיננסיות המוטלות על הלווה ועוד.
עד ליום 31 בדצמבר 2023 הבנק יישם את כללי החשבונאות בנושא ארגון מחדש של חובות בעייתיים, ראה גם סעיף 1.ד לעיל.

נכסים שנתפסו (Foreclosed Assets)

במקרה בו הבנק קיבל נכסים כפירעון מלא או חלקי של חוב, למשל זכויות בהון, חייבים מצד שלישי או נכסים אחרים שימכרו לאחר מכן, יוכרו נכסים אלה לפי שווים ההוגן של הנכסים במועד התפיסה. אם הנכסים שנתקבלו מהווים פירעון מלא של החוב ובמועד התפיסה עולה יתרת החוב הרשומה על השווי ההוגן של הנכסים, מכיר הבנק בהפרשה להפסדי אשראי.

החזרה של חוב לא צובר למצב של חוב צובר

ככלל, חוב לא צובר חוזר להיות מסווג כחוב צובר בהתקיים אחד משני המצבים הבאים:

- אין בגינו רכיבי קרן או ריבית אשר הגיע מועד פירעונם וטרם שולמו והבנק צופה פירעון של הקרן הנותרת והריבית בשלמותם לפי תנאי החוזה (כולל סכומים שנמחקו חשבונאית או הופרשו).
- כאשר החוב נעשה מובטח היטב ונמצא בהליכי גבייה.

חוב של לווה בקשיים פיננסיים אשר עבר שינוי פורמלי בתנאים באופן שגורם לכך שקיים ביטחון סביר שהחוב יפרע (קרן וריבית) ויבצע בהתאם לתנאי החדשים, אינו נדרש להיות מסווג כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית, בתנאי שהשינוי בתנאים וכל מחיקה חשבונאית שבוצעה בחוב נתמכים על-ידי הערכת אשראי עדכנית ומתועדת היטב של מצבו הפיננסי של החייב ושל יכולת ההחזר לפי התנאים החדשים. ההערכה צריכה להיות מבוססת על ביצועי הפירעון הרציפים ההיסטוריים של החייב בתשלומי מזומן ושווה מזומן למשך תקופה סבירה הנמשכת לפחות שישה חודשים, כאשר הבנק רשאי להביא בחשבון תשלומים שבוצעו במשך תקופה סבירה לפני השינוי בתנאים.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

עד ליום 31 בדצמבר 2023 הבנק יישם כללים אלו עבור חובות בעייתיים בארגון מחדש, ראה סעיף 1.ד לעיל.

הפרשה להפסדי אשראי - מדידה

כחלק מיישום התקן, הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, הבנק קבע נהלים הנדרשים לקיום הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים לאגרות-חוב המוחזקות לפדיון ותיק אגרות-החוב הזמינות למכירה וחשיפות אשראי חוץ-מאזניות מסוימות.

אומדן ההפרשה להפסדי אשראי צפויים מחושב על פני התקופה החוזית של הנכס הפיננסי תוך הבאה בחשבון אומדן של פירעונות מוקדמים. התקופה החוזית בגין הארכות, חידושים ושינויים צפויים אינם מובאים בחשבון, אלא אם אופציות הארכה או החידוש נכללות בחוזה המקורי או בחוזה המעודכן במועד הדיווח, והן אינן ניתנות לביטול ללא תנאי על-ידי הבנק.

בעת חישוב אומדן הפסדי האשראי הצפויים, הבנק מביא בחשבון את ההשפעות של אירועי העבר, תנאים נוכחיים, ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס על יכולת הגבייה של הנכסים הפיננסיים.

ככלל, חישוב ההפרשה להפסדי האשראי הצפויים מוערך על בסיס קבוצתי כאשר הנכסים הינם בעלי מאפייני סיכון דומים. מאפיינים אלה כוללים ברמת הלקוח והעסקה, בין היתר: (1) דירוגי אשראי, פנימיים או חיצוניים; (2) היקף וסוגי הביטחונות המוקצים לעסקה; (3) משך חיי האשראי; (4) סוג הנכס הפיננסי. עבור אשראי לדיור מובא בחשבון גם משך הזמן ממועד הקמת העסקה.

לכל קבוצה של נכסים פיננסיים בעלי מאפייני סיכון דומים, הבנק מחשב את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים בהתאם לשיטה מתקדמת המבוססת על אומדן כלכלי של תוחלת ההפסד הצפויה לאורך חיי האשראי (Life Time Expected Loss). ההפסד החזוי בכל נקודת זמן עתידית עד למועד הפירעון החוזי של ההלוואה מתקבל באמצעות הכפלת רכיבי הסיכון המתייחסים לנקודת זמן עתידית זו: ההסתברות לכשל (Probability Of Default), להלן "PD" ההפסד בהינתן כשל (Loss Given Default), להלן "LGD" ויתרת האשראי, המביאה בחשבון פירעונות וניצולים עתידיים של מסגרות חוץ-מאזניות (Exposure At Default) להלן"EAD". חישוב ההפסד הצפוי נערך ברמת החוב, עבור כל חודש מתאריך החתך ועד למועד הפירעון החוזי של החוב. ההפסד המצטבר לאורך כל חיי החוב, הינו יתרת ההפרשה בגינו. להערכת הבנק גישה זו צפויה להביא לידי האומדן הטוב ביותר של ההפרשות להפסדי אשראי.

על מנת להעריך את האומדן להפסדי אשראי צפויים לאורך התקופה החוזית של הנכסים, הבנק מתבסס על מידע היסטורי תוך בחינת הצורך להתאים את המידע ההיסטורי כדי לשקף את המידה שבה התנאים הקיימים והתחזיות הסבירות וניתנות לביסוס יהיו שונים מן התנאים אשר שררו בתקופה שבמהלכה הוערך המידע ההיסטורי.

לצורך קביעה זו, הבנק מביא בחשבון משתנים מאקרו כלכליים על בסיס תחזיות לכל אורך החיים של הנכס הפיננסי בשלושה תרחישים: בסיס, אופטימי ופסימי, המתורגמות לעדכון בערכי ה-PD החזוי, עבור כל תקופה עתידית עד לתום חיי האשראי. עדכונים בערך הביטחונות, המהווים רכיב עיקרי באומדן LGD, נערכים באמצעות הצמדה של סוגי נכסי ביטחונות עיקריים למדד מייצג או ירידת ערך טבעית לאורך חיי האשראי.

כמו-כן, במסגרת רכיב ההתאמה האיכותנית מובאים בחשבון מאפיינים נוספים של הנכסים הפיננסיים שלא הובאו בחשבון בחישוב תוחלת ההפסד, לרבות גורמים איכותניים רלוונטיים לקביעת יכולת הגבייה הצפויה, כגון: מאפיינים פוליטיים וסביבתיים, צמיחה מהירה באשראי, מדיניות ונהלי מתן האשראי של הבנק, לרבות שינויים באסטרטגיית מתן האשראי, תהליכי חיתום ועוד.

אומדן ההפרשה להפסדי אשראי כולל גם רכיב גבייה חזויה (Expected Recoveries) המבוסס על מידע היסטורי בקשר לעיתוי ושיעור גביית החובות הצפויים לאחר מחיקת החוב לפי משך הזמן ממועד המחיקה ומאפיינים רלוונטיים נוספים. עבור עסקות בתיק המסחרי מתבצע תהליך איכותני בו נערכת בחינה ברמת לקוח של צפי הגבייה.

בנושאים בהם שוררת אי ודאות הנובעת מצורך בשיפור תהליכי החישוב והאומדנים, נוספו מקדמי שמרנות ברמת רכיבי הסיכון: PD, LGD או EAD. נושאים אלו נבחנים באופן תקופתי, ורמת השמרנות מתעדכנת בהתאם לשיפורים המוטמעים בתהליך האומדן.

בנוסף לכך, הבנק קבע קריטריונים וגורמים שנלקחים בחשבון על מנת לקבוע כי עבור חשיפות מסוימות לממשלות, הפסדי האשראי הצפויים הינם אפסיים.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי - אגרות-חוב זמינות למכירה

הבנק אומד את הפסדי האשראי הצפויים בגין אגרות-חוב זמינות למכירה בכל מועד דיווח כאשר השווי ההוגן נמוך מהעלות המופחתת. בכל מועד בו השווי הוגן נמוך מהעלות המופחתת, הבנק בוחן האם הירידה בשווי הוגן נובעת מהפסדי אשראי או גורמים אחרים. ירידת-ערך שנובעת מהפסדי אשראי, נרשמת במסגרת ההפרשה להפסדי אשראי ואילו ירידת-ערך שלא נרשמה באמצעות הפרשה להפסדי אשראי, נרשמת דרך רווח כולל אחר, נטו ממס.

הבנק מחשב את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים עבור אגרות-חוב זמינות למכירה באופן פרטני לפי שיטת תזרים מזומנים מהוון. ההפרשה כאמור נקבעת כנגד רישום של הוצאה בגין הפסד אשראי, כדי לשקף את רכיב הפסד האשראי של הירידה בשווי ההוגן אל מתחת לעלות המופחתת. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אגרת-חוב זמינה למכירה מוגבלת כך שסכומה לא יעלה על סכום ההפרש שבין העלות המופחתת לבין השווי ההוגן הנמוך ממנה, הנקרא רצפת השווי ההוגן. אם השווי ההוגן של נייר הערך עולה עם הזמן, כל הפרשה להפסדי אשראי שלא נמחקה חשבונאית מתבטלת באמצעות הקטנת הוצאה בגין הפסדי אשראי.

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי המוערך על בסיס פרטני

בהתאם להנחיות שנקבעו בתקן, כאשר הבנק זיהה כי אין לנכס פיננסי מאפייני סיכון משותפים שדומים למאפייני הסיכון של נכסים פיננסיים אחרים, הבנק מעריך את ההפרשה להפסדי אשראי עבור נכסים אלו על בסיס פרטני. נכסים פיננסיים אלו כוללים בעיקר אשראי מסחרי לא צובר שיתרתו החוזית מעל 1 מיליון ש"ח. במקרים אלו ההפרשה מחושבת על בסיס פרטני, תוך שימוש בשיטת היוון תזרימי מזומנים ו/או על בסיס שווי הביטחון עבור הלוואות שגבייתן מותנה בביטחון. האמור אינו מתייחס לשינוי בתנאים של חובות קמעונאים קטנים של לווים בקשיים פיננסיים, בעלי מאפייני סיכון דומים, אשר ההפרשה בגינם מחושבת על בסיס קבוצתי.

מחיקה חשבונאית

הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו שנחשב כאינו בר גביה ובעל ערך נמוך כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים). לגבי חוב שגבייתו מותנית בביטחון הבנק מבצע באופן מיידי מחיקה חשבונאית כנגד יתרת ההפרשה להפסדי אשראי של החלק של היתרה הרשומה של החוב העודף על השווי ההוגן של הביטחון.

לגבי אשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית נמוכה מ-1 מיליון ש"ח ואשראי לאנשים פרטיים, שאינו לדיור, הבנק מבצע מחיקה חשבונאית כאשר הם הופכים לחובות בפיגור של 150 ימים או יותר. לעניין זה יצוין כי אם החוב מובטח על-ידי ביטחון שאינו דירת מגורים, ותפיסת הביטחון החלה והינה מובטחת, הבנק מוחק חשבונאית רק את החלק של יתרת החוב הרשומה העודף על שווי הביטחון (בניכוי עלויות מכירה).

לגבי הלוואות לדיור בביטחון נכס למגורים, הבנק מבצע הערכה עדכנית של שווי הביטחון לא יאוחר מהמועד שבו החוב הופך לחוב בפיגור של 180 יום או יותר ומבצע מחיקה חשבונאית לחלק של יתרת החוב הרשומה העודף על השווי העדכני של הביטחון (בניכוי עלויות מכירה).

יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בויתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

יתרת חוב רשומה בספרים מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב.

5. ניירות-ערך

א. השקעות באגרות-חוב מסווגות בעת הרכישה לאחד משלושה תיקים: אגרות-חוב מוחזקות לפדיון, אגרות-חוב זמינות למכירה וניירות-ערך למסחר. בנוסף, בעת הרכישה, השקעות במניות מסווגות לאחד משני תיקים - למסחר ושאינן למסחר.

- **אגרות-חוב מוחזקות לפדיון -** אגרות-חוב אשר לבנק יש כוונה ויכולת להחזיקן עד למועד הפדיון.

אגרות-חוב מוחזקות לפדיון מוצגות במאזן לפי העלות בתוספת ריבית, הפרשי הצמדה והפרשי שער שנצברו, בהתחשב בחלק היחסי של הפרמיה או הניכיון.

- **אגרות-חוב זמינות למכירה -** אגרות-חוב אשר לא סווגו כאגרות-חוב מוחזקות לפדיון או כניירות-ערך למסחר. אגרות-החוב נכללות במאזן לפי שוויין ההוגן ביום הדיווח, רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן מדווחים נטו, בניכוי עתודה מתאימה למס, בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר. רווחים או הפסדים שמומשו, מוצגים בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית מפעילות שאינה ממסחר.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

- **ניירות-ערך למסחר -** ניירות-ערך אשר נרכשו ומוחזקים במטרה למוכרם בתקופה הקרובה וניירות-ערך אשר הבנק בחר למדוד אותם בשווי הוגן דרך רווח והפסד לפי חלופת השווי ההוגן. ניירות-ערך למסחר מוצגים במאזן לפי השווי ההוגן ביום הדיווח. רווחים והפסדים מהתאמות לשווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד לסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית מפעילות למסחר.
- **מניות שאינן למסחר:**
  - מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין - נמדדות לפי שוויין ההוגן ליום הדיווח, רווחים והפסדים מהתאמות לשווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד.
  - מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין - נמדדות לפי עלות בניכוי ירידת-ערך, אם קיימת, בתוספת או בניכוי שינויים במחירים נצפים בעסקות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשינויים במחירים נצפים כאמור, נזקפים לדוח רווח והפסד.

ב. הכנסות מדיבידנד, צבירת ריבית, הפרשי הצמדה ושער, הפחתת פרמיה או ניכיון (לפי שיטת הריבית האפקטיבית), וכן הפסדים מירידת-ערך נזקפים לדוח רווח והפסד.

ג. עלות ניירות-ערך שמומשו מחושבת על בסיס ממוצע.

ד. לעניין טיפול בירידות ערך - ראה סעיף (ה)8 להלן.

ה. ייעוד לשווי הוגן - הוראות הפיקוח על הבנקים מאפשרות לבחור, במועדי בחירה מוגדרים, למדוד מכשירים פיננסיים בשווי הוגן כך שרווחים והפסדים שטרם מומשו בגין השינויים בשווי ההוגן של הפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן, מדווחים בדוח רווח והפסד בכל מועד דיווח עוקב. כמו-כן, עלויות ועמלות מראש הקשורות לפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן מוכרות ברווח והפסד במועד התהוותן. בחירת יישום חלופת השווי ההוגן הינה לגבי כל מכשיר בנפרד ואינה ניתנת לביטול.

6. מכשירים פיננסיים נגזרים, לרבות חשבונאות גידור

א. הבנק מחזיק מכשירים פיננסיים נגזרים לצרכי גידור סיכוני מטבע-חוץ וסיכוני ריבית, וכן נגזרים שאינם משמשים לגידור.

ב. במועד יצירת הגידור הבנק מתעד באופן פורמלי את יחסי הגידור בין המכשיר המגדר והפריט המגודר, לרבות מטרת ניהול הסיכונים והאסטרטגיה של הבנק לביצוע הגידור, וכן האופן בו הבנק יעריך את אפקטיביות יחסי הגידור. הבנק מעריך את האפקטיביות של יחסי הגידור הן בתחילת הגידור והן על בסיס מתמשך בהתאם למדיניות ניהול הסיכונים שלו.

ג. גידור שווי הוגן

שינויים בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי נגזר שיועד לגידור שווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד. הפריט המגודר מוצג אף הוא בשווי הוגן, בהתייחס לסיכונים שגודרו, והשינויים בשווי ההוגן נזקפים לדוח רווח והפסד. מלוא השינויים בשווים ההוגן של נגזרים שמיועדים וכשירים לגידור שווי הוגן, מסווגים במסגרת סעיף הכנסות/הוצאות ריבית, בעקביות לסיווג של ההכנסות/ההוצאות בגין הפריט המגודר.

אם המכשיר המגדר אינו עונה עוד לקריטריונים לגידור חשבונאי, או שהוא פוקע, נמכר, מבוטל או ממומש, או שהבנק מבטל את הייעוד של גידור שווי הוגן, אזי נפסק הטיפול לפי חשבונאות גידור.

ד. גידור כלכלי

חשבונאות גידור אינה מיושמת לגבי מכשירים נגזרים המשמשים כחלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק (ניהול ALM). השינויים בשווי ההוגן של נגזרים אלה מוכרים ברווח והפסד עם היווצרותם.

ה. נגזרים שאינם משמשים לגידור

שינויים בשווי ההוגן של נגזרים שאינם משמשים לגידור נזקפים מיידית לרווח והפסד.

ו. נגזרים משובצים

מכשירים נגזרים משובצים מופרדים מהחוזה המארח ומטופלים בנפרד אם: (א) אין קשר ברור והדוק בין המאפיינים הכלכליים והסיכונים של החוזה המארח ושל המכשיר הנגזר המשובץ, לרבות סיכוני אשראי הנובעים מנגזרי אשראי משובצים מסוימים; (ב) מכשיר נפרד בעל אותם תנאים כשל המכשיר הנגזר המשובץ היה עומד בהגדרת נגזר; ו-(ג) המכשיר המשולב אינו נמדד לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד.

נגזר משובץ שהופרד מוצג במאזן יחד עם החוזה המארח, שינויים בשוויים ההוגן של נגזרים משובצים שהופרדו נזקפים מיידית לרווח והפסד.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

7. קביעת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

בהתאם ל-ASC-820-10 (FAS 157) שווי הוגן מוגדר כמחיר אשר היה מתקבל ממכירת נכס או היה משולם לצורך העברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה. התקן מחייב, לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מרבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של הבנק. ASC 820-10 מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על השאלה האם הנתונים ששימשו לצורך קביעת השווי ההוגן הינם נצפים או לא נצפים. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים, אשר לבנק יש יכולת לגשת אליהם במועד המדידה.
- נתוני רמה 2: נתונים נצפים עבור הנכס או התחייבות, במישרין או בעקיפין, שאינם מחירים מצוטטים הנכללים ברמה 1.
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות.

היררכיה זו דורשת שימוש בנתוני שוק נצפים, כאשר מידע זה קיים. כאשר הנתונים המשמשים למדידת שווי הוגן מסווגים לרמות שונות במדרג השווי ההוגן, הבנק מסווג את מדידת השווי ההוגן בכללותה לרמה הנמוכה ביותר של הנתון שהוא משמעותי למדידה בכללותה.

ניירות-ערך

השווי ההוגן של ניירות-ערך למסחר, אגרות-חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר נייר הערך, הערכה מבוצעת לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. אם מחיר שוק מצוטט אינו זמין, אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר תוך שימוש מרבי בנתונים נצפים ותוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי, אי סחירות וכיוצא באלה).

מכשירים פיננסיים נגזרים

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי ובהיעדר שוק עיקרי, לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים הוערכו לפי מודלים אשר לוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא באלה).

הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע

ASC 820 (FAS 157) דורש מהבנק לשקף את סיכון האשראי (credit risk) ואת הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי ההוגן של חוב, לרבות מכשירים נגזרים, אשר הונפק על ידו ונמדד לפי שווי הוגן. סיכון אי ביצוע כולל את סיכון האשראי של הבנק, אך לא מוגבל לסיכון זה בלבד.

הבנק מעריך את סיכון האשראי במכשירים נגזרים באופן המפורט להלן:

- כאשר בגין החשיפה קיימים ביטחונות נזילים מספקים המבטיחים ספציפית ברמת ודאות משפטית גבוהה את המכשיר הנגזר, הבנק מתחשב באותם ביטחונות לצורך קביעת סיכון האשראי.
- כאשר החשיפה בגין הצד הנגדי הינה מהותית - הבנק מבצע הערכת שווי הוגן בהתבסס על אינדיקציות מעסקות בשוק פעיל לאיכות האשראי של הצד הנגדי, ככל שהאינדיקציות כאמור זמינות במאמצים סבירים. הבנק גוזר את האינדיקציות, בין היתר, ממחירים של מכשירי חוב של הצד הנגדי הנסחרים בשוק פעיל וממחירים של נגזרי אשראי שהבסיס שלהם הוא איכות האשראי של הצד הנגדי. במידה ולא קיימות אינדיקציות כאמור, הבנק מחשב את ההתאמות בהתבסס על דירוגים פנימיים (כגון: אומדנים לשיעורי כשל צפויים ושיעורי הפסדי אשראי בעת כשל).

החישוב מבוצע בהתבסס על מודל פנימי המניח תרחישים שונים לשווי העסקות. להרחבה לגבי השיטות וההנחות העיקריות המשמשות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 32 להלן, בנושא יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

8. ירידת-ערך - נכסים פיננסיים

א. הבנק מכיר בירידת-ערך של אגרות-חוב זמינות למכירה כאשר בכוונת הבנק למכור אותן או כאשר צפוי שהבנק ידרש למכור אותן לפני השבת ערכן. במקרה זה תופחת העלות המופחתת לשווי ההוגן. כמו-כן, ראה סעיף ה(4) לעיל בקשר להפרשה להפסדי אשראי בגין אגרות-חוב זמינות למכירה ומוחזקות לפדיון.

ב. מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין:

הבנק מבצע בכל תקופת דיווח הערכה איכותית המביאה בחשבון אינדיקטורים לירידת-ערך על מנת להעריך האם חלה ירידת-ערך של ההשקעה במניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין. אם לפי הערכה זו חלה ירידת-ערך של ההשקעה במניות, הבנק מעריך את השווי ההוגן של ההשקעה במניות לצורך קביעת סכום ההפסד מירידת-ערך.

9. קיזוז נכסים והתחייבויות פיננסיים

הבנק מקזז נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ומציג במאזן את יתרתם נטו כאשר מתקיימים התנאים המצטברים הבאים:

- קיימת זכות חוקית ניתנת לאכיפה לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים.
- קיימת כוונה לפרוע את ההתחייבות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית.
- גם הבנק וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה.

הבנק מקזז פיקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגביה מן האשראי שניתן מפיקדונות אלה, כשאין לבנק סיכון להפסד מהאשראי. בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, הבנק לא מקזז בין נכסים בגין מכשירים נגזרים כנגד התחייבויות בגין מכשירים נגזרים. אי לכך בדוחות הכספיים ממשיך הבנק להציג חשיפות בגין עסקות בסכום ברוטו.

10. העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות

העברה של נכסים פיננסיים

העברת נכס פיננסי תטופל חשבונאית כמכירה, אם ורק אם, מתקיימים כל התנאים הבאים: (1) הנכס הפיננסי שהועבר בודד מהגורם המעביר, גם במצב של פשיטת רגל או בכינוס נכסים אחר; (2) כל מקבל יכול לשעבד או להחליף את הנכסים שקיבל, ולא קיים תנאי שגם מגביל את המקבל מלנצל את זכותו לשעבד או להחליף וגם מעניק למעביר הטבה גדולה יותר מאשר הטבה טריוויאלית; (3) המעביר, אינו משמר שליטה אפקטיבית בנכסים הפיננסיים המועברים האלה.

כדי שהעברה של חלק מנכס פיננסי תחשב כמכירה, החלק המועבר חייב לקיים את ההגדרה של זכות משתתפת. זכות משתתפת מקיימת את הקריטריונים הבאים: הזכות צריכה לייצג זכויות פרופורציונאליות ביחס למלוא הנכס הפיננסי; כל תזרימי מזומנים המתקבלים מהנכסים מחולקים בין זכויות המשתתפות באופן פרופורציונלי לחלקם בבעלות; הזכויות אינן זכויות נחותות ביחס לזכויות אחרות; לא קיימת זכות חזרה למעביר או למחזיקים אחרים בזכויות משתתפות (למעט במקרה של הפרת מצגים או התחייבויות, התחייבויות חוזיות שוטפות לשירות בנכס פיננסי בשלמותו וניהול חוזה ההעברה, ומחויבויות חוזיות להתחלק בקיזוז הטבות כלשהן שהתקבלו על-ידי מחזיק כלשהו בזכויות משתתפות); ולמעביר וגם למחזיק בזכויות משתתפות אין זכות לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי בשלמותו, למעט אם כל המחזיקים בזכויות משתתפות מסכימים לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי בשלמותו.

במידה והעסקה עומדת בתנאים לטיפול בעסקה כמכירה, הנכסים הפיננסים המועברים או הזכות המשתתפת נגרעים מהמאזן של הבנק. הפער בין השווי ההוגן של התקבולים נטו שהתקבלו לבין הערך בספרים של הנכסים הפיננסיים שנמכרו מוכר בדוח רווח והפסד. במידה ולא מתקיימים תנאי המכירה, ההעברה נחשבת לחוב מובטח. מכירה של חלק מנכס פיננסי שאינו זכות משתתפת מטופלת כחוב מובטח, היינו, הנכסים המועברים ממשיכים להירשם במאזן של הבנק והתמורה מהמכירה תוכר כהתחייבות של הבנק.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

עסקות השאלה או שאילת ניירות-ערך

הבנק מיישם הוראות ספציפיות שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור לטיפול בעסקות השאלה או שאילה של ניירות-ערך שבהן ההשאלה מבוצעת כנגד איכות האשראי הכללית והביטחונות הכלליים של השואל, או כאשר השואל אינו מעביר אל המשאיל כביטחון מכשירים נזילים המתייחסים ספציפית לעסקת השאלת ניירות הערך, אשר המשאיל רשאי למכור או לשעבד אותם. כאשר הבנק משאיל ניירות-ערך הוא גורע את ניירות הערך שהושאלו ומכיר באשראי בגובה שווי שוק של ניירות הערך שהועברו. בתקופות עוקבות, האשראי מוכר באותו אופן בו נמדד נייר הערך לפני שהושאל. בתום ההשאלה נגרע האשראי והתאגיד הבנקאי מכיר מחדש בנייר הערך. כאשר התאגיד הבנקאי שואל ניירות-ערך בשאילה לא מובטחת, התאגיד הבנקאי מכיר בנייר ערך וכנגדו בפיקדון לפי השווי של אותו נייר ערך שהתקבל בעסקת ההשאלה. נייר הערך שהתאגיד הבנקאי שאל מסווג כנייר ערך בתיק למסחר עד למועד בו נייר הערך נמכר בחסר או מושאל בשאילה לא מובטחת.

גריעת התחייבות

הבנק גורע התחייבויות רק כאשר ההתחייבות מסולקת. סילוק של התחייבות יכול להיעשות באמצעות תשלום למלווה או באמצעות שחרור משפטי מהמחויבות.

11. רכוש קבוע

הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת-ערך. העלות כוללת הוצאות הניתנות לייחוס במישרין לרכישת הנכס. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד הקשור, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה. כמו-כן, בהתאם להוראות הדיווח לציבור הבנק מסווג בסעיף בניינים וציוד את העלויות בגין נכסי תוכנה שנרכשו או עלויות שהוונו כנכס בגין תוכנות שפותחו באופן פנימי לשימוש עצמי. רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע מוכר נטו, בסעיף "הכנסות אחרות" בדוח רווח והפסד.

עלויות תוכנה

תוכנה אשר נרכשה על-ידי הבנק נמדדת לפי עלות בניכוי הפחתות והפסדים מירידת-ערך.
היוון עלויות הקשורות לפיתוח תוכנה לשימוש עצמי מתחיל רק כאשר השלב הראשוני בפרויקט הושלם, וכן ההנהלה, בעלת הסמכות המתאימה, אישרה והתחייבה לממן את הפרויקט וצפוי כי הפיתוח יושלם ויתהוו הטבות כלכליות עתידיות מהתוכנה.
עלויות תקורה שלא ניתן ליחסן באופן ישיר לפיתוח התוכנה ועלויות בשלב הראשוני של הפרויקט מוכרות כהוצאה עם התהוותן. בנוסף, הבנק מיישם את הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה לפיהן נקבע סף מהותיות להיוון. עוד נקבע כי בגין תוצרים, אשר סך העלויות שניתן להוון בגינם אינו נמוך מסף המהותיות, נקבע מקדם היוון נמוך מ-1, כדי להביא בחשבון את הפוטנציאל לחוסר יעילות ולסטיות מקובלות במסגרת פרויקטי פיתוח תוכנה. דרג העובדים שעלויותיהם מהוונות לנכסים הוגבל לדרגת מנהל פרויקט התוכנה ורישום עלויות בגין פיתוח תוכנה של כלל עובדי הפיתוח המותרים להיוון, נעשה בדרך של דיווח שעות פרטני.

עלויות עוקבות

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע ועלויות עוקבות אחרות מוכרת כחלק מהערך בספרים של רכוש קבוע אם צפוי כי ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בהן יזרמו אל הקבוצה ואם עלותן ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך בספרים של חלק מפריט רכוש קבוע שהוחלף נגרע. עלויות שדרוגים ושיפורים של תוכנה לשימוש עצמי מהוונים רק אם צפוי שההוצאות שהתהוו יובילו לפונקציונליות נוספת. עלויות תחזוקה שוטפות ועלויות אחרות נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

פחת והפחתות

פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע. נכסים חכורים מופחתים על פני התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה ותקופת השימוש בנכסים. קרקעות בבעלות הבנק אינן מופחתות. שיפורים במושכר מופחתים על פני התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה ותקופת השימוש בנכסים. הפחתה נזקפת לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי החל מהמועד שבו התוכנות זמינות לשימוש. תוכנות בתהליך פיתוח אינן מופחתות באופן שיטתי כל עוד הן אינן זמינות לשימוש. לפיכך, מתבצעת בחינה לירידת-ערך לפחות אחת לשנה, עד למועד בו הן הופכות להיות זמינות לשימוש.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת כספים ומותאמים בעת הצורך.

12. ירידת-ערך נכסים שאינם פיננסיים

הבנק בוחן נכסים לא שוטפים לצורך ירידת-ערך כאשר מתרחשים אירועים או שינויים בנסיבות מצביעים על כך שהערך בספרים של הנכס עשוי שלא להיות בר השבה. הפסדים מירידת-ערך יוכרו רק במידה וערך הנכס בספרים עולה על שוויו ההוגן.
הערך בספרים אינו בר השבה אם הוא עולה על סך תזרימי המזומנים הלא מהוונים הצפויים לנבוע מהשימוש בנכס ומימושו.
ההפסד שיוכר הוא בגובה ההפרש בין הערך בספרים לשוויו ההוגן של הנכס. הפסד זה אינו מבוטל בתקופות עוקבות.

ירידת-ערך של עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב

בחינת קיום ירידת-ערך לגבי עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב מוכרת ונמדדת בעת התרחשות אירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שייתכן והערך בספרים של הנכס לא יושב. דוגמאות לאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על ירידת-ערך:

א. לא צפוי כי התוכנה תספק שירותים פוטנציאליים משמעותיים;
ב. חל שינוי מהותי באופן או בהיקף השימוש בתוכנה או בשימוש הצפוי בתוכנה;
ג. בוצע או יבוצע בעתיד שינוי מהותי בתוכנה;
ד. העלויות לפיתוח או הסבת התוכנה המיועדת לשימוש עצמי חורגות משמעותית מהסכומים שנצפו מראש;
ה. צפוי שפיתוח התוכנה לא יושלם ולא ייעשה בו שימוש.

13. חכירות

חוזים המקנים לבנק שליטה בשימוש בנכס במסגרת חכירה במשך תקופת זמן עבור תמורה, מטופלים כחכירות. עיקר עסקות החכירה בבנק, הינן עסקות בהן הבנק חוכר בחכירה תפעולית. בעת ההכרה לראשונה מוכרת התחייבות בסכום השווה לערך הנוכחי של דמי החכירה העתידיים במהלך תקופת החכירה ובמקביל מוכר נכס זכות שימוש בגובה ההתחייבות בגין חכירה, מותאם בגין תשלומי חכירה ששולמו מראש או שנצברו ובניכוי תמריצי חכירה, ובתוספת עלויות ישירות שהתהוו בחכירה.
תקופת החכירה נקבעת כתקופה שבה החכירה אינה ניתנת לביטול, יחד עם תקופות המכוסות על-ידי אופציה להאריך או לבטל את החכירה אם ודאי באופן סביר שהחוכר יממש או לא יממש את האופציה, בהתאמה.
הבנק בחר ליישם את ההקלה הפרקטית לפיה חכירות לטווח קצר של עד שנה מטופלות באופן בו דמי החכירה נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה, ללא הכרה בנכס זכות שימוש ו/או התחייבות בגין חכירה במאזן.

מדידה עוקבת

לאחר ההכרה לראשונה, התחייבות בגין חכירה (תפעולית) נמדדת בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית. בכל מועד דיווח עוקב, נכס זכות השימוש מוכר בגובה העלות המופחתת של ההתחייבות בגין חכירה, מותאם בגין תשלומי חכירה ששולמו מראש או שנצברו ובניכוי יתרת תמריצי החכירה, בתוספת עלויות ישירות שטרם הופחתו ובניכוי הפסדים מירידות ערך שנצברו בגין הנכס זכות שימוש. כמו-כן, הבנק בוחן נכס זכות שימוש לצורך ירידת-ערך בהתאם להוראות בדבר ירידת-ערך בגין רכוש קבוע.

תשלומי חכירה תפעולית

תשלומי החכירה, למעט דמי חכירה משתנים, נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תמריצי חכירה שנתקבלו מוכרים כחלק בלתי נפרד מסך-כל הוצאות החכירה לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תשלומי חכירה משתנים התלויים במדד או בשינויים במטבע-חוץ מוכרים ברווח והפסד בתקופת השינוי.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

14. זכויות עובדים

הבנק מחויב מתוקף דין, הסכם ונוהג בתשלומי הטבות פרישה לעובדים, אשר כוללים תשלומים לפי תכניות להטבה מוגדרת בגין פנסיה (כגון, תשלומי פנסיה, פיצויי פיטורין ופרישה), תשלומים לפי תכניות אחרות לאחר פרישה ולאחר סיום העסקה (כגון, שי לחג ותשלומי רווחה בריאות ואחרים המשולמים לפנסיונרים או בגינם) ותשלומים לפי תכניות להפקדה מוגדרת (כגון, תשלומים לקופות תגמולים או לקרן פנסיה בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963). כמו-כן, בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, תאגיד בנקאי שצופה כי ישולמו לקבוצת עובדים הטבות מעבר לתנאים החוזיים, נדרש להביא בחשבון את שיעור העובדים שצפויים לעזוב (לרבות עובדים שצפויים לפרוש במסגרת תכניות פרישה מרצון או בעת קבלת תנאים מועדפים אחרים) ואת ההטבות שהם צפויים לקבל בעת עזיבתם.

התחייבויות הבנק לתשלום פיצויים לעובדי הבנק בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין מטופלות כתכנית להפקדה מוגדרת. התאגיד הבנקאי מכיר בעלות הפנסיה נטו לתקופה בהתאם להפקדה הנדרשת לאותה תקופה.

התחייבויות הבנק לתשלום פיצויים, פנסיה והטבות אחרות, שאינן בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, הטבות אחרות לזמן ארוך והטבות אחרות לאחר סיום העסקה ולאחר פרישה, מטופלות כתכניות להטבה מוגדרת ומחושבות על בסיס אקטוארי ובהתחשב בהסתברויות על בסיס ניסיון העבר. שיעור ההיוון להטבות לעובדים מחושב על בסיס תשואת אגרות-החוב הממשלתיות בישראל צמודות למדד בתוספת מרווח ממוצע על אגרות-חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה, הנקבע לפי ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פירעון, על אגרות-חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארצות-הברית, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפירעון, על אגרות-חוב של ממשלת ארצות-הברית. בגין ההטבות האמורות נזקפת לרווח והפסד עלות שירות, עלות ריבית, תשואה על נכסי תכנית, הפחתה של רווח או הפסד אקטוארי נטו, הפחתה של עלות או זיכוי בגין שירות קודם והפחתה של רווח או הפסד אקטוארי אשר נכללו במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר.

רווח או הפסד אקטוארי, הינו שינוי בערך של מחויבות בגין הטבה חזויה או של נכסי תכנית, הנובע מכך שהניסיון בפועל שונה מהמשוער, או הנובע משינוי בהנחה אקטוארית. רווחים והפסדים אקטואריים נכללים במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר ומופחתים בשיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על-פי התכנית. זאת למעט מקרים בהם השינוי בהתחייבות האקטוארית נובע מאירוע אשר מביא לקיטון משמעותי ביתרת שנות השירות של העובדים הפעילים בתכנית כך שמתקיימת הגדרת "צמצום", כשבמקרה זה ההפסד בגין השינוי בהנחות מוכר מיידית בדוח רווח והפסד, במסגרת סעיף הוצאות אחרות.

עלות או זיכוי בגין שירות קודם מופחת כרכיב של עלות הפנסיה נטו לתקופה בקו ישר, על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על-פי התכנית.

הטבות עובד לטווח קצר (כדוגמת: שכר עבודה, חופשה ומענקים) נמדדות על בסיס לא מהוון וההוצאה נזקפת בעת שניתן השירות המתייחס.

15. תשלום מבוסס מניות

עסקות תשלום מבוסס מניות כוללות קבלת שירותים מהעובדים בתמורה להנפקת מניות הבנק, אופציות למניות או מכשירים הוניים אחרים. שווי ההטבה נמדד במועד ההענקה בהתייחס לשווי ההוגן של המכשירים ההוניים המוענקים. שווי ההטבה מוכר ברווח והפסד כהוצאות שכר כנגד גידול מקביל בהון.

16. רכישת מניות הבנק על-ידי הבנק

בעת רכישת מניות הבנק על-ידי הבנק, סכום התמורה ששולם, הכולל עלויות ישירות, מנוכה מההון. כאשר המניות נמכרות או מונפקות מחדש, סכום התמורה שהתקבלה מוכר כגידול בהון והעודף או הגרעון שנובעים מהעסקה נזקף ליתרת הפרמיה.

17. התחייבויות תלויות

קבוצת הבנק הינה צד להליכים משפטיים שונים במסגרת עיסוקה במגוון סוגים של שירותים פיננסיים ובהם תביעות של לקוחות ובקשות צדדים שונים לאישור תביעות כתובענות ייצוגיות. הקבוצה מיישמת את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא התחייבויות תלויות המבוססות על הוראות תקן חשבונאות ASC 450. הליכים אלה נבחנים באופן פרטני בסיוע יועצים משפטיים הנדרשים להעריך את הסיכון להתממשות חשיפה.

מצב בו הסיכון צפוי (Probable) הינו כאשר קיימת הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון של מעל ל-70%. בגין תלויה הנכללת בקבוצת סיכון זו נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

מצב בו הסיכון אפשרי (Reasonably Possible) הינו כאשר קיימת הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון של בין 20% ל-70%. ככלל, בגין תלויה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

מצב בו הסיכון קלוש (Remote) הינו כאשר קיימת הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון של מתחת ל-20%. ככלל, בגין תלויה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללת הפרשה בדוחות הכספיים.

לקבוצת הבנק עשויה להיות קיימת חשיפה גם לאיומים בתביעות שטרם הוגשו. בהערכת הסיכון ביחס לחשיפות אלה נסמכת קבוצת הבנק על הערכות של ההנהלה והגורמים המטפלים בחשיפה, תוך הבאה בחשבון של מהותיות וקונקרטיות האיום, וסיכוי להצלחתה של תביעה (אם תוגש) ותוצאותיה האפשריות.

הפרשה להתחייבויות תלויות נרשמת בהתקיים שני התנאים להלן: (א) צפוי כי ירד ערכו של נכס (או התחייבות) במועד הדיווח; (ב) סכום ההפסד ניתן לאמידה באופן סביר. במידה ועל פי הערכת הבנק בהתבסס על חוות דעתם של יועציו המשפטיים לא ניתן לאמוד סכום של הפסד באופן מהימן, נערך טווח של תרחישים לחשיפה ואם סכום כלשהו בטווח מהווה לאותו המועד אומדן טוב מן האחרים על אותו טווח, הסכום האמור ייצבר כהפרשה. במידה ולא קיים סכום בטווח המהווה אומדן טוב יותר מסכום כלשהו אחר, נדרש לרשום כהפרשה את הסכום המינימלי בטווח. לגבי תביעות שלגביהן קיימת קביעה של הפיקוח על הבנקים כי הבנק נדרש להשיב כספים, אלה מסווגות כ"צפוי" ונערכת בגין כל תביעה הפרשה בגובה הסכום שהבנק נדרש להשיב.

לא תבוצע הפרשה במקרים נדירים בהם לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על ייעוץ משפטי, לא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון בגין תביעה רגילה או בגין בקשה לאישור תביעה כייצוגית, וזאת גם לאחר שפורסמו ארבעה דוחות כספיים על-ידי הבנק מאז שהומצאה לבנק תובענה כאמור.

ההכרה בהכנסה בגין נכס תלוי, מתבצעת במועד בו ההכנסה מומשה (realized) או ברת מימוש (realizable). לצורך קביעה זו הבנק מביא בחשבון את מכלול העובדות והנסיבות, לרבות חוות דעת משפטיות ככל שרלוונטי.

ביאור 25.ג. כולל, ככלל, גילוי על כל תביעה שסכומה או הערכת החשיפה המרבית בגינה עולים על 0.5% מהון הבנק.

בנוסף, ניתן גילוי על סכום החשיפה הנוספת בגין תביעות אשר הסתברות התממשותם אינה קלושה.

בהתאם להערכת ההנהלה ובהתבסס על הערכות יועציה המשפטיים, הדוחות הכספיים כוללים הפרשות נאותות בגין התחייבויות תלויות.

18. הוצאות מסים על ההכנסה

הדוחות הכספיים של הבנק כוללים מסים שוטפים ומסים נדחים. מסים שוטפים ונדחים נזקפים לדוח רווח והפסד, אלא אם המס נובע מעסקה או אירוע אשר מוכרים ישירות בהון או ברווח כולל אחר. במקרים אלו הוצאת המסים על הכנסה נזקפת להון או לרווח כולל אחר לפי העניין. ההפרשה למסים על ההכנסה של הבנק וחברות מאוחדות שלו שהן מוסדות כספיים לצרכי מס ערך מוסף, כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס שכר המוטל מתוקף חוק מס ערך מוסף על מוסדות כספיים נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורת והוצאות נלוות".

מסים שוטפים

המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס לשנה, כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוק שנחקק לתאריך המאזן. המס השוטף כולל גם שינויים בתשלומי המס המתייחסים לשנים קודמות.

מסים נדחים

הבנק מכיר במסים נדחים בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים, החייבים במס.

החל מיום 1 בינואר 2017, מכיר הבנק בהתחייבות מסים נדחים, בגין הפרשים זמניים החייבים במס שנצברו בחברות בנות מקומיות החל ממועד זה. בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים בגין הפרשים זמניים החייבים במס שנצברו בחברות בנות מקומיות עד ליום 31 בדצמבר 2016 לא נכללה התחייבות בגין מסים נדחים, הפרשים זמניים אלו עשויים להתחייב במס רק בעת אירוע מימוש או חלוקת דיבידנד. במידה שהבנק היה נדרש ליישם את הוראות התקן מאז ומעולם ולהכיר בהתחייבות מסים נדחים בגין הרווחים הלא מחולקים הנ"ל, סכום ההתחייבות הנוספת ביחס להפרשים זמניים כאמור שהיו נובעים מחלוקת דיבידנד בגין חברות בנות מקומיות, נאמד בסך של כ-0.5 מיליארד ש"ח.

הבנק מכיר בנכסי מסים נדחים בגין כל ההפרשים הזמניים הניתנים לניכוי והפסדים מועברים. הבנק מבצע הפרשה (Valuation Allowance) כנגד נכס מס נדחה אם יותר סביר מאשר לא כי חלק או כל נכס המס הנדחה לא ימומש.

המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על ההפרשים הזמניים החייבים במס במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו לתאריך המאזן.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

קיזוז נכסי והתחייבויות מסים נדחים

הבנק מקזז נכסי והתחייבות מסים נדחים במידה וקיימת זכות חוקית הניתנת לאכיפה לקיזוז נכסי והתחייבויות מסים שוטפים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על-ידי אותה רשות מס בגין אותה חברה נישומה, או בחברות שונות בקבוצה, אשר בכוונתן לסלק נכסי והתחייבויות מסים שוטפים על בסיס נטו או שנכסי והתחייבויות המסים מיושבים בו זמנית.

פוזיציות מס לא וודאיות

הבנק מכיר בהשפעת פוזיציות מס רק אם צפוי (more likely than not) שהפוזיציות יתקבלו על-ידי רשויות המס או בית המשפט. פוזיציות מס שמוכרות נמדדות לפי הסכום המקסימלי שסבירות התממשותו עולה על 50%. שינויים בהכרה או במדידה באים לידי ביטוי בתקופה בה חלו שינויים בנסיבות אשר הובילו לשינוי בשיקול הדעת.

19. רווח למניה

הבנק מציג נתוני רווח למניה בסיסי ומדולל לגבי הון המניות הרגילות שלו. הרווח הבסיסי למניה מחושב על-ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של הבנק במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה.
הרווח המדולל למניה נקבע על-ידי התאמת הרווח או ההפסד (כגון התאמות בגין השפעה לאחר מס של דיבידנדים, עלויות מימון כלשהן ושינויים אחרים) המתייחס לבעלי המניות הרגילות והתאמת הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שבמחזור, לאחר התאמה בגין מניות באוצר ובגין ההשפעות של כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדללות, הכוללות, מכשירים הוניים שהוענקו לעובדים.

ביאור 2 הכנסות והוצאות ריבית

במיליוני שח

	2024	2023	2022
א. הכנסות ריבית*			
מאשראי לציבור**	**26,455**	24,709	16,202
מאשראי לממשלות	**144**	153	91
מפיקדונות בבנקים	**674**	682	245
מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים	**3,243**	2,790	1,319
מניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	**173**	82	16
מאגרות-חוב	**4,806**	4,554	1,347
מנכסים אחרים	**-**	1	-
סך-כל הכנסות ריבית	**35,495**	32,971	19,220
ב. הוצאות ריבית*			
על פיקדונות הציבור	**(16,674)**	(14,748)	(4,025)
על פיקדונות הממשלה	**(126)**	(150)	(23)
על פיקדונות מבנקים	**(285)**	(218)	(22)
על ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	**(574)**	(761)	(187)
על אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים	**(837)**	(980)	(1,483)
על התחייבויות אחרות	**(49)**	(29)	(13)
סך-כל הוצאות ריבית	**(18,545)**	(16,886)	(5,753)
סך הכנסות ריבית, נטו	**16,950**	16,085	13,467
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית***			
הכנסות ריבית	**180**	225	(9)
הוצאות ריבית	**(70)**	(100)	(2)
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות-חוב			
מוחזקות לפדיון	**492**	376	88
זמינות למכירה	**3,539**	3,352	1,061
למסחר	**775**	826	198
סך-הכל כלול בהכנסות ריבית	**4,806**	4,554	1,347

* כולל השפעת יחסי גידור.
** מוצג בניכוי הטבות ללקוחות שהוענקו בעקבות המלחמה, בסך של כ-104 מיליוני ש"ח לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024 (2023: כ-97 מיליוני ש"ח).
*** פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א ו-ב.

ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית

במיליוני שח

א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

	2024	2023	2022
1. מפעילות במכשירים נגזרים			
סך-הכל מפעילות במכשירים נגזרים[1]	**782**	3,642	6,069
2. מהשקעה באגרות-חוב			
רווחים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה	**187**	116	142
הפסדים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה[2]	**(965)**	(710)	(270)
סך-הכל מהשקעה באגרות-חוב	**(778)**	(594)	(128)
3. הפרשי שער, נטו	**(40)**	(2,369)	(5,659)
4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות			
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר, נטו[3][4]	**475**	313	(166)
דיבידנד ממניות שאינן למסחר	**28**	56	43
התאמה לשווי הוגן של השקעה בחברה מוחזקת[5]	**-**	-	17
סך-הכל מהשקעה במניות	**503**	369	(106)
5. אחר*	**84**	(189)	(103)
סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר	**551**	859	73

* כולל רווח בגין רכישה עצמית של אגרות-חוב בסך של כ-260 מיליוני ש"ח לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024 ובניכוי הטבות ללקוחות שהוענקו בעקבות המלחמה, בסך של כ-23 מיליוני ש"ח לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024 (2023: כ-32 מיליוני ש"ח).

(1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(2) לרבות הפרשות לירידת-ערך בסך של כ-0 מיליוני ש"ח לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024 (2023: כ-25 מיליוני ש"ח; 2022: כ-15 מיליוני ש"ח).

(3) לרבות הפרשות לירידת-ערך בסך של כ-56 מיליוני ש"ח לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024 (2023: כ-93 מיליוני ש"ח; 2022: כ-29 מיליוני ש"ח).

(4) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין וכן התאמות מעלה או מטה של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

(5) נובע מהתאמה להפרשה לירידת-ערך בגין השקעת הבנק בבנק פוזיטיף.

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר*

	2024	2023	2022
הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים למסחר	**409**	383	517
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר, נטו[1]	**(1)**	25	(9)
סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות מסחר**	**408**	408	508
סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	**959**	1,267	581
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר, לפי חשיפת סיכון:			
חשיפת ריבית	**(261)**	(220)	(73)
חשיפת מטבע-חוץ	**606**	558	554
חשיפה למניות	**63**	70	27
סך-הכל	**408**	408	508

* כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

** להכנסות ריבית מהשקעה באגרות-חוב למסחר ראה ביאור 2.

(1) מזה: חלק הרווחים (ההפסדים) הקשורים לאגרות-חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של כ-(37) מיליוני ש"ח (2023: (6) מיליוני ש"ח, 2022: (65) מיליוני ש"ח).

ביאור 4 עמלות לפי מגזרים בגישת ההנהלה

במיליוני ש"ח

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024*							
	פעילות קמעונאית			פעילות עסקית				
	לקוחות פרטיים	עסקים קטנים	הלוואות לדיור	מסחרי	עסקי	פעילות בינלאומית	ניהול פיננסי	התאמות	סך-הכל
דמי ניהול חשבונות	**422**	**256**	**-**	**55**	**61**	**12**	**50**	**-**	**856**
כרטיסי אשראי, נטו	**384**	**110**	**-**	**12**	**3**	**-**	**2**	**-**	**511**
פעילות בניירות-ערך	**376**	**57**	**-**	**12**	**158**	**-**	**116**	**64**	**783**
עמלות הפצת מוצרים פיננסיים[1]	**154**	**17**	**-**	**3**	**3**	**-**	**1**	**-**	**178**
טיפול באשראי	**-**	**20**	**2**	**126**	**177**	**-**	**-**	**-**	**325**
הפרשי המרה	**191**	**125**	**-**	**15**	**8**	**-**	**3**	**-**	**342**
פעילות סחר חוץ	**2**	**40**	**-**	**22**	**11**	**1**	**-**	**-**	**76**
הכנסות נטו משירות תיקי אשראי	**1**	**-**	**3**	**-**	**30**	**-**	**-**	**-**	**34**
דמי ניהול ועמלות מביטוח חיים וביטוח דירות	**-**	**-**	**34**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**34**
עמלות מעסקי מימון	**8**	**43**	**-**	**271**	**466**	**33**	**-**	**-**	**821**
עמלות אחרות	**9**	**1**	**-**	**-**	**-**	**-**	**10**	**-**	**20**
סך-כל העמלות	**1,547**	**669**	**39**	**516**	**917**	**46**	**182**	**64**	**3,980**

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023**							
	פעילות קמעונאית			פעילות עסקית				
	לקוחות פרטיים	עסקים קטנים	הלוואות לדיור	מסחרי	עסקי	פעילות בינלאומית	ניהול פיננסי	התאמות	סך-הכל
דמי ניהול חשבונות	450	263	-	54	57	9	56	-	889
כרטיסי אשראי, נטו	401	112	-	12	3	-	-	-	528
פעילות בניירות-ערך	351	43	-	12	140	-	66	61	673
עמלות הפצת מוצרים פיננסיים[1]	143	13	-	2	3	-	1	-	162
טיפול באשראי	-	22	2	127	146	-	-	-	297
הפרשי המרה	196	125	-	17	6	-	4	-	348
פעילות סחר חוץ	2	38	-	23	13	1	1	-	78
הכנסות נטו משירות תיקי אשראי	1	-	3	-	22	-	-	-	26
דמי ניהול ועמלות מביטוח חיים וביטוח דירות	-	-	41	-	-	-	-	-	41
עמלות מעסקי מימון	8	42	-	297	448	30	-	-	825
עמלות אחרות	11	2	-	-	1	-	11	-	25
סך-כל העמלות	1,563	660	46	544	839	40	139	61	3,892

* כולל השפעת הטבות ללקוחות שהוענקו בעקבות המלחמה, בסך של כ-67 מיליון ש"ח.
** כולל השפעת הטבות ללקוחות שהוענקו בעקבות המלחמה, בסך של כ-30 מיליון ש"ח.
(1) בעיקר קרנות נאמנות.

ביאור 4 עמלות לפי מגזרים בגישת ההנהלה (המשך)

במיליוני ש"ח

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022							
	פעילות קמעונאית			פעילות עסקית				
	לקוחות פרטיים	עסקים קטנים	הלוואות לדיור	מסחרי	עסקי	פעילות בינלאומית	ניהול פיננסי	התאמות	סך-הכל
דמי ניהול חשבונות	457	259	-	53	53	8	47	-	877
כרטיסי אשראי, נטו	366	91	-	11	3	-	-	-	471
פעילות בניירות-ערך	405	46	-	13	138	-	74	72	748
עמלות הפצת מוצרים פיננסיים[1]	164	10	-	2	2	-	1	-	179
טיפול באשראי	-	24	2	120	91	1	-	-	238
הפרשי המרה	172	121	-	19	7	-	5	-	324
פעילות סחר חוץ	2	39	-	25	22	1	1	-	90
הכנסות נטו משירות תיקי אשראי	1	-	4	-	15	-	-	-	20
דמי ניהול ועמלות מביטוח חיים וביטוח דירות	-	-	41	-	-	-	-	-	41
עמלות מעסקי מימון	10	42	-	243	347	22	1	-	665
עמלות אחרות	15	2	-	-	1	-	34	-	52
סך-כל העמלות	1,592	634	47	486	679	32	163	72	3,705

(1) בעיקר קרנות נאמנות.

ביאור 5 הכנסות אחרות

	2024	2023	2022
רווח הון ממכירת בניינים וציוד	**27**	71	46
אחרות	**44**	67	121
סך-כל ההכנסות האחרות	**71**	138	167

ביאור 6 משכורות והוצאות נלוות

	2024	2023	2022
משכורות ומענקים*	**2,890**	2,957	2,885
הוצאה הנובעת מעסקות תשלום מבוסס מניות המסולקות במכשירים הוניים	**15**	13	12
הוצאות נלוות אחרות לרבות קרן השתלמות, חופשה ומחלה*	**718**	723	677
ביטוח לאומי ומס-שכר	**745**	743	733
הוצאות בגין פנסיה (לרבות עלות שירות, פיצויים ותגמולים)	**113**	130	158
הטבות אחרות במהלך ולאחר סיום העסקה*	**5**	11	5
סך-כל המשכורות וההוצאות הנלוות*[1]	**4,486**	4,577	4,470
(1) מזה: משכורות והוצאות נלוות בחו"ל	**245**	242	218

* סווג מחדש.

ביאור 7 הוצאות אחרות

במיליוני ש"ח

	2024	2023	2022
הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים), הטבה מוגדרת (ללא עלות שירות)	**276**	279	243
צמצומים, סילוקים*	**597**	-	-
שיווק ופירסום**	**184**	172	143
תקשורת ושירותי מידע	**228**	220	206
מחשב**[1]	**537**	502	455
משרדיות	**26**	26	28
ביטוח	**37**	42	43
שירותים מקצועיים**	**286**	294	310
גמול והחזר הוצאות לחברי דירקטוריון[2]	**12**	12	13
הדרכה והשתלמויות	**67**	63	65
עמלות**	**358**	342	338
תרומות	**119**	41	31
אחרות**	**349**	184	236
סך-כל ההוצאות האחרות**	**3,076**	2,177	2,111

* לפרטים נוספים ראה ביאור 22 להלן.
** סווג מחדש.
(1) לא כולל משכורות, פחת והפחתות.
(2) לרבות יו"ר הדירקטוריון.

ביאור 8 הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)

א. הרכב הסעיף

	2024	2023	2022
מסים שוטפים:			
בגין שנת החשבון	**4,976**	4,385	3,540
בגין שנים קודמות	**133**	56	79
סך-כל המסים השוטפים	**5,109**	4,441	3,619
בתוספת (בניכוי):			
מסים נדחים:			
בגין שנת החשבון	**(531)**	(509)	(71)
בגין שנים קודמות	**(19)**	(2)	-
סך-כל המסים הנדחים	**(550)**	(511)	(71)
סך-כל ההפרשה למסים[1]	**4,559**	3,930	3,548
(1) מזה: הפרשה למסים לרשויות מס בחו"ל	**175**	143	46

הטבלה לעיל אינה כוללת את השפעת המס על רווח כולל אחר. לפרטים ראה ביאור 10.

ביאור 8 הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) (המשך)

ב. התאמה בין סכום מס תיאורטי, שהיה חל על הבנק לפי שיעור מס סטטוטורי, לבין הפרשה למסים על הרווח, כפי שנזקפה לדוח רווח והפסד

	2024	2023	2022
רווח לפני מסים	**12,260**	11,272	9,982
שיעור המס החל על הבנק בישראל	**34.19%**	34.19%	34.19%
סכום המס על בסיס שיעור המס הסטטוטורי	**4,192**	3,854	3,413
נוסף (פחות) הוצאות מסים (חיסכון במס) בגין:			
הכנסות חברות מאוחדות בחו"ל	**10**	1	(12)
הכנסות פטורות ובעלות שיעור מס מוגבל	**-**	-	(4)
הפרשי פחת, תאום פחת ורווחי הון	**(7)**	(2)	(4)
הוצאות לא-מוכרות	**41**	38	23
תשלום מיוחד*	**360**	-	-
הפרשי עיתוי שלא נרשמו בגינם מסים נדחים	**(126)**	(7)	56
מסים בגין שנים קודמות	**114**	54	79
הכנסות חברות בנות בישראל	**(18)**	(8)	(3)
שינוי יתרת מסים נדחים עקב שינוי שיעור המס	**(55)**	-	-
הפרשים אחרים	**48**	-	-
הפרשה למסים על הרווח	**4,559**	3,930	3,548

* ראה סעיף ה' להלן.

ג. שומות

1. לבנק שומות מס הכנסה סופיות עד וכולל שנת 2021. לחברות בנות שומות סופיות, או כאלה שנחשבות כסופיות, עד לשנים 2018-2022.
2. במהלך השנים האחרונות נתקבלו בישראכרט (חברה בת לשעבר שנמכרה והופרדה מהבנק) ובפרימיום אקספרס (חברה בת של ישראכרט) שומות מטעם רשות המסים בישראל, אגף המכס ומע"מ וזאת בהמשך לביקורת רוחבית ענפית, אשר עיקרן חיוב במע"מ של ישראכרט ופרימיום אקספרס בגין עמלת מנפיק המתקבלת מארגונים בינלאומיים בקשר לעסקות של מחזיקי כרטיס מול בתי עסק בחו"ל ובגין עמלה המתקבלת ממחזיקי כרטיס בגין עסקות המבוצעות על ידם אל מול בתי עסק בחו"ל. בנושא מתקיים הליך המתברר בבית המשפט. בהמשך לשיפוי שנתן הבנק במועד ההפרדות מישראכרט בגין נושא זה, הבנק הגיע להבנות מול ישראכרט אודות מסגרת השיפוי הפוטנציאלית אשר תיושם בהתאם להתבררות הליך זה. הבנק אינו צופה כל השפעה מהותית על תוצאות פעילותו ביחס להסדרת נושא זה.
3. הבנק כולל בדוחותיו הפרשות בגין התחייבויות למסים על הכנסה כאמור לעיל בהתאם להערכת ההנהלה ובהתבסס על הערכות יועציו המשפטיים.

ביאור 8 הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) (המשך)

ד. תנועה במסים נדחים

	יתרה ליום 31 בדצמבר 2023	שינויים שנזקפו לרווח והפסד	השפעת השינוי בשיעור המס שנזקפה לרווח והפסד	שינויים אשר נזקפו לרווח כולל אחר	יתרה ליום 31 בדצמבר 2024	שיעור מס ממוצע 31 בדצמבר 2024
		במיליוני ש"ח				ב-%
נכסי מסים נדחים						
מהפרשה להפסדי אשראי	2,588	**238**	**41**	**-**	**2,867**	**34.7**
מהפרשה לחופשה ולמענקים	132	**4**	**2**	**-**	**138**	**34.7**
מהטבות לעובדים	1,543	**234**	**28**	**(59)**	**1,746**	**34.7**
הפסדים מועברים לצורך מסים	1,000	**(146)**	**-**	**-**	**854**	**25.0**
מנכסי תוכנה	30	**(5)**	**1**	**-**	**26**	**34.7**
מפריטים לא-כספיים אחרים	17	**16**	**1**	**-**	**34**	**34.7**
יתרת נכסי מסים נדחים, ברוטו	5,310	**341**	**73**	**(59)**	**5,665**	**32.8**
נכסי מסים נדחים שלא הוכרו	997	**(150)**	**-**	**-**	**847**	**25.0**
יתרת נכסי מסים נדחים בניכוי נכסי מסים נדחים שלא הוכרו	4,313	**491**	**73**	**(59)**	**4,818**	**34.7**
התחייבויות מסים נדחים						
מניירות-ערך ופריטים כספיים אחרים	110	**(15)**	**1**	**-**	**96**	**26.8**
רכוש קבוע וחכירות	106	**(20)**	**-**	**-**	**86**	**24.5**
בגין השקעות בחברות מוחזקות	322	**31**	**17**	**-**	**370**	**12.4**
יתרת התחייבויות מסים נדחים, ברוטו	538	**(4)**	**18**	**-**	**552**	**15.0**
יתרת נכסי מסים נדחים, נטו*	3,775	**495**	**55**	**(59)**	**4,266**	

ביאור 8 הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) (המשך)

ד. תנועה במסים נדחים (המשך)

	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022	שינויים שנזקפו לרווח והפסד	שינויים אשר נזקפו לרווח כולל אחר	יתרה ליום 31 בדצמבר 2023	שיעור מס ממוצע 31 בדצמבר 2023
	במיליוני ש"ח				ב-%
נכסי מסים נדחים					
מהפרשה להפסדי אשראי	1,986	602	-	2,588	34.2
מהפרשה לחופשה ולמענקים	118	14	-	132	34.2
מהטבות לעובדים	1,608	1	(66)	1,543	34.2
הפסדים מועברים לצורך מסים	502	498	-	1,000	25.2
מנכסי תוכנה	40	(10)	-	30	33.3
מפריטים לא-כספיים אחרים	25	(8)	-	17	34.0
יתרת נכסי מסים נדחים, ברוטו	4,279	1,097	(66)	5,310	32.0
נכסי מסים נדחים שלא הוכרו	498	499	-	997	25.2
יתרת נכסי מסים נדחים בניכוי נכסי מסים נדחים שלא הוכרו	3,781	598	(66)	4,313	34.2
התחייבויות מסים נדחים					
מניירות-ערך ופריטים כספיים אחרים	64	46	-	110	27.9
רכוש קבוע וחכירות	115	(9)	-	106	25.5
בגין השקעות בחברות מוחזקות	270	52	-	322	11.8
אחר	2	(2)	-	-	-
יתרת התחייבויות מסים נדחים, ברוטו	451	87	-	538	15.2
יתרת נכסי מסים נדחים, נטו*	3,330	511	(66)	3,775	
* מזה: בגין פעילות חו"ל	1	(1)	-	-	

ה. שיעור המס המשולב החל על הבנק

המסים המשולמים על הרווח של התאגידים הבנקאיים כוללים מס חברות המוטל על-פי פקודת מס הכנסה ומס רווח המוטל על-פי חוק מס ערך מוסף על מוסדות כספיים וכן מס שכר (המוצג כחלק מהוצאות השכר). לפיכך, שיעורי המס המשולבים הינם כדלקמן:

	שיעור מס רווח	שיעור מס הכנסה	שיעור מס משולב
שנה			
2018-2025	17.0%	23.0%	34.2%
2026 ואילך	18.0%	23.0%	34.7%

ביום 13 במרץ 2024, כחלק מחוק התכנית המאזנת (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2024) התשפ"ד-2024, עבר בכנסת חוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב (הוראת שעה - חרבות ברזל), התשפ"ד-2024, לפיו בנק שאינו בעל היקף פעילות קטן (בנק ששווי נכסיו 5% ומעלה משווי הנכסים של כלל הבנקים בישראל) (להלן "בנק משלם") ישלם לאוצר המדינה לגבי התקופה שמיום 1 באפריל 2024 ועד ליום 31 בדצמבר 2025 (להלן "התקופה הקובעת") תשלום שנתי בסכום השווה ל-6% (בשנת 2024 - 4.5% בגין חלקיות התקופה) מהרווח שהפיק על פעילותו בישראל (להלן "סכום התשלום השנתי"). יצוין כי תשלום זה אינו מהווה הוצאה מוכרת לצרכי מס.

ביאור 8 הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) (המשך)

במיליוני ש"ח

בהתאם לחוק האמור, במידה וסך התשלום השנתי המצרפי של המערכת הבנקאית יעלה על סך של 1.2 מיליארד ש"ח בשנת 2024 וסך של 1.3 מיליארד ש"ח בשנת 2025, יופחת סכום התשלום השנתי ששילם כל בנק בכל אחת מהשנים מהנ"ל, בהתאם לחלקו היחסי בסך התשלום השנתי המצרפי של המערכת הבנקאית, שיחושב על-פי הדוחות שהגיש כל בנק לרשות המסים בהתאם לסעיף 131 לפקודת מס הכנסה בכל אחת מהשנים 2024 ו-2025. הבנק כלל הפרשה לתשלום המיוחד בהתחשב באומדן חלקו בתקרת התשלום המצרפי לשנת 2024.

ביום 31 באוקטובר 2024 החליטה הממשלה על הקמת ועדה שתבחן הטלת מס מיוחד על פעילות הבנקים בשנת 2026, יו"ר הוועדה הוא מנכ"ל משרד האוצר. הוועדה החלה לפעול ומסקנותיה יוצגו עד הרבעון השלישי של שנת 2025.

בנוסף, שיעור המס (לעניין מס רווח ומס שכר) שישלם בנק משלם על פעילותו בישראל בשנת 2025 יהיה 17% מהשכר ששילם והרווח שהפיק.

במקביל, ביום 28 בפברואר 2024 פורסם צו מס ערך מוסף (שיעור המס על עסקה ועל יבוא טובין) (תיקון), התשפ"ד-2024, לפיו החל מיום 1 בינואר 2025 יועלה שיעור מס ערך מוסף ל-18%. בהתאמה, ביום 14 באפריל 2024 פורסם צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשפ"ד-2024, לפיו יבוצע עדכון שיעור מס השכר ומס הרווח שישולם על פעילות בישראל של מוסד כספי בהתאמה לעליית שיעור המע"מ משנת 2025. תיקון זה לעניין מס רווח יחול על בנק משלם החל משנת 2026 ואילך.

ו. הפסדים מועברים לצרכי מס

	ליום 31 בדצמבר 2024				
	יתרת הפסדים	נכסי מסים נדחים על הפסדים	נכסי מסים נדחים שלא הוכרו	נכסי מסים נדחים שהוכרו	שנת פקיעה ראשונה
הפסדים לצרכי מס					
התאגיד הבנקאי	**1,207**	**404**	**(397)**	**7**	**-**
חברות בנות בישראל	**247**	**57**	**(57)**	**-**	**-**
חברות בנות בחו"ל[1]	**1,963**	**393**	**(393)**	**-**	**2025**

	ליום 31 בדצמבר 2023				
	יתרת הפסדים	נכסי מסים נדחים על הפסדים	נכסי מסים נדחים שלא הוכרו	נכסי מסים נדחים שהוכרו	שנת פקיעה ראשונה
הפסדים לצרכי מס					
התאגיד הבנקאי	1,384	462	(459)	3	-
חברות בנות בישראל	290	67	(67)	-	-
חברות בנות בחו"ל	2,293	471	(471)	-	2024

(1) במידה ויחל הפירוק של הפועלים שוויץ (כאמור בביאור 15.ה להלן), ההפסדים המיוחסים לה לא יהיו ניתנים למימוש בחברה, מנגד, יירשם בבנק הפסד הון לצרכי מס, אשר מימושו יהיה כפוף להתקיימות רווחים ברי קיזוז.

ז. הסכם עקרונות בנושא אופן ההכרה למס של הפרשה להפסדי אשראי

בחודש פברואר 2012 נחתם הסכם עקרונות בין הבנק לבין פקיד השומה בנושא אופן ההכרה למס של ההפרשה להפסדי אשראי בגין הפרשות לחובות פגומים שיירשמו החל מיום 1 בינואר 2011. בחודש יולי 2017 נחתם הסכם עקרונות עם פקיד השומה בנושא אופן ההכרה למס של ההפרשה להפסדי אשראי של חובות הנמדדים לפי שיטת עומק הפיגור וזאת בגין חובות שההפרשה בגינם נכללה בספרי הבנק החל מיום 1 בינואר 2014. בחודש פברואר 2024 נחתם הסכם עקרונות עם פקיד השומה בגין הפרשות להפסדי אשראי שנרשמו החל מיום 1 בינואר 2022. להלן עקרונות ההסכמים:

1. הפרשות לחובות שאינם צוברים בבחינה פרטנית יותרו בניכוי כהוצאה לצורכי מס בשנה שבה נכללה ההוצאה בדוחות הכספיים של הבנק. בשנת מס שבה הוקטנה יתרת ההפרשה לחובות כאמור (שלא כתוצאה מ"מחיקה חשבונאית" או מ"מחילת חוב"), יתווסף לחבות המס של הבנק מס נוסף על-פי נוסחה מוסכמת בהסכם.

ביאור 8 הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) (המשך)

2. מחצית ההוצאה השנתית להפסדי אשראי בגין הפרשות לחובות שאינם צוברים, שאינם בבחינה פרטנית בגובה "המחיקה החשבונאית", תותר בניכוי כהוצאה לצורכי מס בשנה הראשונה לאחר השנה שבה נרשמה ומחצית תותר בשנת המס השנייה לאחר השנה שבה נרשמה.
3. ההוצאה השנתית להפסדי אשראי לחובות לא צוברים בגין אשראי לדיור שנרשמה החל מיום 1 בינואר 2022, תותר בניכוי כהוצאה לצורכי מס בשנה שבה נכללה ההוצאה בדוחות הכספיים של הבנק.
4. למעט האמור בסעיף 3 לעיל, ההוצאה השנתית להפסדי אשראי בגין הפרשות להפסדי אשראי הנמדדות על בסיס קבוצתי איננה מותרת בניכוי כהוצאה לצורכי מס.
5. נקבע כי יוכר כהכנסה למס בקו ישר בשנים 2022-2024, ההפרש בין הוצאות להפסדי אשראי בגין אשראי לדיור עד ליום 31 בדצמבר 2021 שהוכרו לצורכי מס לבין ההפרשה להפסדי אשראי לחובות לא צוברים בגין אשראי לדיור שנוצרה בעקבות יישום לראשונה ביום 1 בינואר 2022 של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא הפרשות להפסדי אשראי CECL (ASU 2016-13).
6. לעקרונות כפי שעולים מההסכמים האמורים אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2024.

ח. הסכם חברות בנות בחו"ל

לבנק הסכם פשרה עם פקיד שומה מפעלים גדולים ממאי 1986 ומכתב הבהרות מפקיד שומה מפעלים גדולים ממאי 2009 המסדירים תשלומי מס בישראל בהתייחס לרווחי חברות בנות של הבנק בחו"ל.

ט. החלטת מיסוי בהסכם - מיזוגים בקבוצת הבנק

1. ביום 12 בספטמבר 2023 התקבלה החלטת מיסוי בהסכם (להלן: "החלטת המיסוי") מהחטיבה המקצועית של רשות המסים בעניין פטור ממס בשינוי מבנה המורכב משני שלבים (להלן: "שינוי המבנה"), בהתאם ובכפוף להוראות סעיף 103ג לפקודת מס הכנסה. בהתאם להחלטת המיסוי, מוזגו בשלב הראשון החברות פקעות פועלים בע"מ, הפועלים אמריקאי ישראלי בע"מ, קונטיננטל פועלים בע"מ, ביצור בע"מ, אגרות - חברה להנפקות של בנק הפועלים בע"מ, תעודה חברה פיננסית בע"מ, תמורה חברה פיננסית בע"מ, תרשיש - החזקות והשקעות הפועלים בע"מ והפועלים הנפקות בע"מ לבנק הפועלים בע"מ, וזאת ביום 30 ביוני 2023. בשלב השני מוזגו זהר השמש להשקעות בע"מ, פועלים בתבונה בע"מ והפועלים נכסים (מניות) בע"מ לאופז בע"מ, וזאת ביום 30 בספטמבר 2023.
2. להלן המגבלות והתניות העיקריות שנקבעו בהחלטת המיסוי:

א. רוב הנכסים שהועברו במסגרת המיזוג ורוב הנכסים שהיו ברשות החברות הקולטות ערב המיזוג, לא ימכרו בתקופה של שנתיים ממועד המיזוג, ויעשה בהם שימוש מקובל, בנסיבות העניין, במהלך עסקי החברה.

ב. במהלך שנתיים ממועד המיזוג תימשך בחברות הקולטות הפעילות הכלכלית העיקרית שהייתה בכל אחת מהחברות המעבירות ערב המיזוג.

ג. לא ניתנה ולא תינתן לחברות המעבירות ו/או לבעלי המניות בחברות המעבירות ו/או לכל צד קשור להן, תמורה כלשהי, בין במישרין ובין בעקיפין, בכסף ו/או בשווה כסף, למעט כמצוין במפורש בהחלטת המיסוי כאמור.

ד. לא ישוערכו נכסים ו/או התחייבויות ולא יבוצע Step-Up לנכסים ו/או התחייבויות לצרכי מס בישראל.

ה. לא ייווצרו נכסים כלשהם ובכלל זה נכסים בלתי מוחשיים, יתרות ו/או סכומים מהוונים בעקבות שינוי המבנה.

3. במסגרת מיזוג חברת פועלים הנפקות בע"מ לבנק, קיימת התייחסות בהחלטת המיסוי להחלפת אגרות-חוב פועלים הנפקות בע"מ לאגרות-חוב הבנק, כך שהעברת ההתחייבויות בגין אגרות-החוב לא תחשב כמכירה לרבות לעניין ניכוי המס במקור ויחול רצף מס.

ביאור 9 רווח למניה רגילה

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2024	2023	2022
רווח בסיסי			
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הבנק במיליוני ש"ח	**7,635**	7,360	6,532
ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות[1]			
יתרה ליום 1 בינואר של הון מניות מונפק ונפרע	**1,337,267,218**	1,336,837,006	1,336,452,973
השפעת יחידות RSU	**258,081**	274,867	247,487
השפעת מניות שנרכשו במהלך התקופה	**(2,667,770)**	-	-
ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו לצורך חישוב הרווח הבסיסי למניה ליום 31 בדצמבר	**1,334,857,529**	1,337,111,873	1,336,700,460
רווח מדולל			
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הבנק במיליוני ש"ח	**7,635**	7,360	6,532
ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות (מדולל)[1]			
ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו לצורך חישוב הרווח הבסיסי למניה	**1,334,857,529**	1,337,111,873	1,336,700,460
השפעת יחידות RSU	**-**	412,504	408,009
ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו לצורך חישוב הרווח המדולל למניה ליום 31 בדצמבר	**1,334,857,529**	1,337,524,377	1,337,108,469
רווח למניה רגילה בשקלים חדשים			
רווח בסיסי			
רווח נקי למניה	**5.72**	5.50	4.89
רווח מדולל			
רווח נקי למניה	**5.72**	5.50	4.89

(1) במניות 1 ש"ח ע.נ.

ביאור 10 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

במיליוני ש"ח

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק
	התאמות בגין אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הטבות לעובדים*	סך-הכל		
יתרה ליום 1 בינואר 2022	105	(1,701)	(1,596)	2	(1,598)
שינוי נטו במהלך השנה	(1,962)	486	(1,476)	(2)	(1,474)
יתרה ליום 1 בינואר 2023	(1,857)	(1,215)	(3,072)	-	(3,072)
שינוי נטו במהלך השנה	858	128	986	-	986
יתרה ליום 1 בינואר 2024	**(999)**	**(1,087)**	**(2,086)**	**-**	**(2,086)**
שינוי נטו במהלך השנה	**703**	**114**	**817**	**-**	**817**
יתרה ליום 31 בדצמבר 2024	**(296)**	**(973)**	**(1,269)**	**-**	**(1,269)**

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף השנה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

	לשנה שהסתיימה ביום								
	31 בדצמבר 2024			31 בדצמבר 2023			31 בדצמבר 2022		
	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה									
התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן									
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	**334**	**(126)**	**208**	697	(231)	466	(3,068)	1,003	(2,065)
(רווחים) הפסדים בגין אגרות-חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד[1]	**768**	**(273)**	**495**	594	(202)	392	121	(18)	103
שינוי נטו במהלך השנה	**1,102**	**(399)**	**703**	1,291	(433)	858	(2,947)	985	(1,962)
הטבות לעובדים									
רווח (הפסד) אקטוארי נטו במהלך השנה*	**65**	**(22)**	**43**	67	(23)	44	584	(200)	384
(רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד[2]	**108**	**(37)**	**71**	127	(43)	84	154	(52)	102
שינוי נטו במהלך השנה	**173**	**(59)**	**114**	194	(66)	128	738	(252)	486
סך-הכל השינוי נטו במהלך השנה	**1,275**	**(458)**	**817**	1,485	(499)	986	(2,209)	733	(1,476)
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה									
ביכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	**-**	**-**	**-**	-	-	-	(2)	-	(2)
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק									
סך-הכל השינוי נטו במהלך השנה	**1,275**	**(458)**	**817**	1,485	(499)	986	(2,207)	733	(1,474)

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף השנה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.
(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה בביאור 3.
(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות.

ביאור 11 מזומנים ופיקדונות בבנקים

במיליוני ש"ח

	ליום 31 בדצמבר	
	2024	2023
מזומנים ופיקדונות בבנקים מרכזיים	**110,904**	101,486
פיקדונות בבנקים מסחריים	**6,149**	6,244
סך-הכל*,**	**117,053**	107,730
* מזה: מזומנים, פיקדונות בבנקים ופיקדונות בבנקים מרכזיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים	**116,532**	107,114
** בניכוי הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי	**7**	10

הערה:
למידע בדבר שיעבודים ראה ביאור 26 להלן.

ביאור 12 ניירות-ערך

במיליוני ש"ח

	ליום 31 בדצמבר 2024				
	הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים מצטברים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים מצטברים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
1) אגרות-חוב המוחזקות לפדיון						
אגרות-חוב ומלוות						
של ממשלת ישראל	**15,715**	**15,715**	**-**	**-**	**(371)**	**15,344**
של ממשלות זרות	**1,930**	**1,930**	**-**	**-**	**(235)**	**1,695**
של מוסדות פיננסיים בישראל	**486**	**497**	**(11)**	**13**	**-**	**499**
סך-כל אגרות-החוב המוחזקות לפדיון	**18,131**	**18,142**	**(11)**	**13**	**(606)**	**17,538**

	הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן*
				רווחים	הפסדים	
2) אגרות-חוב זמינות למכירה						
אגרות-חוב ומלוות						
של ממשלת ישראל	**49,459**	**49,703**	**-**	**177**	**(421)**	**49,459**
של ממשלות זרות	**18,399**	**18,395**	**-**	**35**	**(31)**	**18,399**
של מוסדות פיננסיים בישראל	**246**	**241**	**-**	**5**	**-**	**246**
של מוסדות פיננסיים זרים	**13,059**	**12,995**	**-**	**120**	**(56)**	**13,059**
של אחרים זרים	**1,802**	**1,777**	**-**	**26**	**(1)**	**1,802**
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	**82,965**	**83,111**	**-**	**363**[1]	**(509)**[1]	**82,965**

	הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים מצטברים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים מצטברים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
3) השקעות במניות שאינן למסחר						
מניות שאינן למסחר	**4,867**	**4,733**	**-**	**452**[2]	**(318)**[2]	**4,867**
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין[3]	**3,261**	**3,373**	**-**	**205**	**(317)**	**3,261**
סך-הכל ניירות הערך שאינן למסחר	**105,963**	**105,986**	**(11)**	**828**	**(1,433)**	**105,370**

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
(1) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.
(2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
(3) מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין - מוצגות לפי עלות בניכוי ירידת-ערך מותאמת, מעלה או מטה, למחירים נצפים בעסקות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.לפירוט נוסף ראה ביאור 32.ג.

הערות:
א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה ביאור 2 וביאור 3.
ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 12 ניירות-ערך (המשך)

במיליוני ש"ח

	ליום 31 בדצמבר 2024					
	הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות- עלות)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים מצטברים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים מצטברים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
4) ניירות-ערך למסחר						
אגרות-חוב ומלוות						
של ממשלת ישראל	**14,971**	**14,989**	**-**	**43**	**(61)**	**14,971**
של ממשלות זרות	**790**	**825**	**-**	**-**	**(35)**	**790**
של מוסדות פיננסיים זרים	**114**	**114**	**-**	**-**	**-**	**114**
סך-כל ניירות הערך למסחר	**15,875**	**15,928**	**-**	**43**(1)	**(96)**(1)	**15,875****
סך-כל ניירות הערך(2)(3)	**121,838**	**121,914**	**(11)**	**871**	**(1,529)**	**121,245**

	פחות מ-12 חודשים			12 חודשים ומעלה		
	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו		סך-הכל	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו		סך-הכל
		0-20%	20-40%			0-20%	20-40%	
5) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות-חוב זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציית הפסד שטרם מומש, ללא הפסדי אשראי								
אגרות-חוב ומלוות								
של ממשלת ישראל	**19,551**	**(102)**	**-**	**(102)**	**17,191**	**(319)**	**-**	**(319)**
של ממשלות זרות	**8,999**	**(29)**	**-**	**(29)**	**70**	**(2)**	**-**	**(2)**
של מוסדות פיננסיים זרים	**5,313**	**(52)**	**-**	**(52)**	**871**	**(4)**	**-**	**(4)**
של אחרים זרים	**253**	**(1)**	**-**	**(1)**	**14**	**-**	**-**	**-**
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	**34,116**	**(184)**	**-**	**(184)**	**18,146**	**(325)**	**-**	**(325)**

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
** מזה: ניירות-ערך בסך 1,433 מיליוני ש"ח שסווגו כניירות-ערך למסחר משום שהבנק בחר למדוד אותם בהתאם לחלופת השווי ההוגן, למרות שהם לא נרכשו למטרות מסחר.
(1) נזקפו לדוח רווח והפסד.
(2) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-31.8 מיליארד ש"ח ששועבדו למלווים - ראה ביאור 26.
(3) ניירות-ערך שהושאלו בסך של כ-1,922 מיליוני ש"ח מוצגים במסגרת סעיף אשראי לציבור.

הערות:
א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה ביאור 2 וביאור 3.
ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 12 ניירות-ערך (המשך)

במיליוני ש"ח

	ליום 31 בדצמבר 2023					
	הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים מצטברים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים מצטברים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
1) אגרות-חוב המוחזקות לפדיון						
אגרות-חוב ומלוות						
של ממשלת ישראל	13,440	13,440	-	-	(415)	13,025
של ממשלות זרות	1,892	1,892	-	-	(209)	1,683
של מוסדות פיננסיים בישראל	404	418	(14)	18	-	422
סך-כל אגרות-החוב המוחזקות לפדיון	15,736	15,750	(14)	18	(624)	15,130

	הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן*
				רווחים	הפסדים	
2) אגרות-חוב זמינות למכירה						
אגרות-חוב ומלוות						
של ממשלת ישראל	54,766	55,994	-	143	(1,371)	54,766
של ממשלות זרות	22,134	22,229	-	168	(263)	22,134
של מוסדות פיננסיים בישראל	54	54	-	-	-	54
של מוסדות פיננסיים זרים	9,023	8,964	-	94	(35)	9,023
של אחרים זרים	3,264	3,207	-	59	(2)	3,264
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	89,241	90,448	-	464[1]	(1,671)[1]	89,241

	הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים מצטברים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים מצטברים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
3) השקעות במניות שאינן למסחר						
מניות שאינן למסחר	4,433	4,360	-	396[2]	(323)[2]	4,433
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין[3]	2,861	2,943	-	196	(278)	2,861
סך-הכל ניירות הערך שאינן למסחר	109,410	110,558	(14)	878	(2,618)	108,804

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
(1) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.
(2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
(3) מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין - מוצגות לפי עלות בניכוי ירידת-ערך מותאמת, מעלה או מטה, למחירים נצפים בעסקות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. לפירוט נוסף ראה ביאור 32.ג.

הערות:

א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה ביאור 2 וביאור 3.
ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 12 ניירות-ערך (המשך)

במיליוני ש"ח

	ליום 31 בדצמבר 2023					
	הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות- עלות)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים מצטברים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים מצטברים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
4) ניירות-ערך למסחר						
אגרות-חוב ומלוות						
של ממשלת ישראל	16,097	16,126	-	44	(73)	16,097
של ממשלות זרות	1,615	1,611	-	4	-	1,615
סך-כל ניירות הערך למסחר	17,712	17,737	-	[1]48	[1](73)	**17,712
סך-כל ניירות הערך[2][3]	127,122	128,295	(14)	926	(2,691)	126,516

	פחות מ-12 חודשים			12 חודשים ומעלה		
	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו		סך-הכל	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו		סך-הכל
		0-20%	20-40%			0-20%	20-40%	
5) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות-חוב זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציית הפסד שטרם מומש, ללא הפסדי אשראי								
אגרות-חוב ומלוות								
של ממשלת ישראל	24,141	(464)	-	(464)	16,398	(907)	-	(907)
של ממשלות זרות	3,302	(47)	-	(47)	3,269	(216)	-	(216)
של מוסדות פיננסיים זרים	884	(16)	-	(16)	1,349	(19)	-	(19)
של אחרים זרים	157	(1)	-	(1)	171	(1)	-	(1)
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	28,484	(528)	-	(528)	21,187	(1,143)	-	(1,143)

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.

** מזה: ניירות-ערך בסך 522 מיליוני ש"ח שסווגו כניירות-ערך למסחר משום שהבנק בחר למדוד אותם בהתאם לחלופת השווי ההוגן, למרות שהם לא נרכשו למטרות מסחר.

(1) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(2) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-18.9 מיליארד ש"ח ששועבדו למלווים - ראה ביאור 26.

(3) ניירות-ערך שהושאלו בסך של כ-909 מיליוני ש"ח מוצגים במסגרת סעיף אשראי לציבור.

הערות:

א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה ביאור 2 וביאור 3.

ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 13 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

במיליוני ש"ח

החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) בדרך של מכאן ולהבא.

1. חובות, אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

	ליום 31 בדצמבר 2024				
	אשראי לציבור			בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	סך-הכל
	מסחרי*	לדיור	פרטי אחר	סך-הכל	
יתרת חוב רשומה					
חובות שנבדקו על בסיס פרטני	**244,348**	**-**	**-**	**244,348**	**94,396**	**338,744**
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי	**30,376**	**139,979**	**35,600**	**205,955**	**18,131**	**224,086**
סך-הכל[1]	**274,724**	**139,979**	**35,600**	**450,303**	**112,527**	**562,830**
(1) מזה:						
חובות לא צוברים	**1,593**	**844**	**241**	**2,678**	**-**	**2,678**
חובות בפיגור 90 ימים או יותר	**45**	**-**	**60**	**105**	**-**	**105**
חובות בעייתיים אחרים	**4,911**	**-**	**307**	**5,218**	**-**	**5,218**
סך-הכל חובות בעייתיים	**6,549**	**844**	**608**	**8,001**	**-**	**8,001**
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות						
חובות שנבדקו על בסיס פרטני	**4,078**	**-**	**-**	**4,078**	**17**	**4,095**
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי	**845**	**598**	**1,299**	**2,742**	**11**	**2,753**
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי[2]	**4,923**	**598**	**1,299**	**6,820**	**28**	**6,848**
(2) מזה: הפרשה בגין חובות לא צוברים	**419**	**77**	**149**	**645**	**-**	**645**
מזה: הפרשה בגין חובות בעייתיים אחרים	**553**	**-**	**85**	**638**	**-**	**638**

	ליום 31 בדצמבר 2023				
	אשראי לציבור			בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	סך-הכל
	מסחרי**	לדיור	פרטי אחר	סך-הכל	
יתרת חוב רשומה					
חובות שנבדקו על בסיס פרטני	219,221	-	-	219,221	106,933	326,154
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי	28,907	131,563	34,684	195,154	15,736	210,890
סך-הכל[1]	248,128	131,563	34,684	414,375	122,669	537,044
(1) מזה:						
חובות לא צוברים	3,035	755	222	4,012	-	4,012
חובות בפיגור 90 ימים או יותר	210	-	87	297	-	297
חובות בעייתיים אחרים	3,701	-	380	4,081	-	4,081
סך-הכל חובות בעייתיים	6,946	755	689	8,390	-	8,390
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות						
חובות שנבדקו על בסיס פרטני	4,658	-	-	4,658	25	4,683
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי	663	593	1,080	2,336	14	2,350
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי[2]	5,321	593	1,080	6,994	39	7,033
(2) מזה: הפרשה בגין חובות לא צוברים	924	66	140	1,130	-	1,130
מזה: הפרשה בגין חובות בעייתיים אחרים	448	-	81	529	-	529

* יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיור בסך של כ-160 מיליון ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיור בסך של כ-87 מיליון ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאור 13 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליוני ש"ח

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

	אשראי לציבור				בנקים וממשלות ואגרות-חוב	סך-הכל
	מסחרי	לדיור	פרטי אחר	סך-הכל		
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 1.1.22	4,744	533	626	5,903	6	5,909
התאמת יתרת פתיחה של ההפרשה בגין CECL	336	(83)	285	538	8	546
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(181)	71	40	(70)	36	(34)
מחיקות חשבונאיות	(364)	(6)	(384)	(754)	-	(754)
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	484	4	361	849	-	849
מחיקות חשבונאיות, נטו	120	(2)	(23)	95	-	95
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2022	5,019	519	928	6,466	50	6,516
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	1,389	117	379	1,885	(6)	1,879
מחיקות חשבונאיות	(534)	(27)	(550)	(1,111)	-	(1,111)
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	356	19	355	730	-	730
מחיקות חשבונאיות, נטו	(178)	(8)	(195)	(381)	-	(381)
אחר*	(25)	-	-	(25)	-	(25)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2023	6,205	628	1,112	7,945	44	7,989
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	**138**	**47**	**519**	**704**	**(11)**	**693**
מחיקות חשבונאיות	**(944)**	**-**	**(679)**	**(1,623)**	**-**	**(1,623)**
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	**486**	**-**	**391**	**877**	**-**	**877**
מחיקות חשבונאיות, נטו	**(458)**	**-**	**(288)**	**(746)**	**-**	**(746)**
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2024	**5,885**	**675**	**1,343**	**7,903**	**33**	**7,936**
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים						
ליום 31 בדצמבר 2022	868	32	31	931	4	935
ליום 31 בדצמבר 2023	884	35	32	951	5	956
ליום 31 בדצמבר 2024	**962**	**77**	**44**	**1,083**	**5**	**1,088**

* יתרות הנכסים, נטו בגין חברה בת שנמכרה.

ביאור 14 אשראי לממשלות

	ליום 31 בדצמבר	
	2024	2023
אשראי לממשלת ישראל	**525**	1,644
אשראי לממשלות זרות	**1,345**	1,531
סך-כל האשראי לממשלות*	**1,870**	3,175
* בניכוי הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי	**10**	15

ביאור 15 השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלה

א. השקעות בחברות כלולות - הרכב הסעיף

	2024	2023
	חברות כלולות	
השקעות במניות לפי שיטת השווי המאזני	**1,460**	1,527
מזה:		
רווחים נטו, שנצברו ממועד הרכישה	**159**	225
פרטים לגבי ערך בספרים ושווי שוק של ההשקעות הסחירות		
ערך בספרים	**223**	367
שווי שוק	**273**	250

ב. החלק ברווחי חברות כלולות, נטו

	2024	2023	2022
חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים), נטו, של חברות כלולות*	**(66)**	18	99

* כולל ירידות ערך השקעות.

ג. פרטים על חברות מוחזקות עיקריות

	31 בדצמבר									
	חלק בזכויות ההצבעה ובזכות לקבלת רווחים		השקעה במניות לפי שווי מאזני		השקעות הוניות אחרות		תרומה לרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק		דיבידנד שנרשם		סעיפים אחרים שנצברו בהון[1]	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
							במיליוני ש"ח					
חברות מאוחדות												
פועלים אקוויטי - החזקות בע"מ	**100%**	100%	**2,935**	2,859	**2,078**	1,878	**77**	101	**-**	-	**-**	-

ברשימת החברות לא מוצגות חברות בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק, שהן חברות נכסים המשמשים את הבנק או חברות המספקות שירותים לבנק בלבד.

ד. קבוצת פועלים אקוויטי

קבוצת פועלים אקוויטי, המהווה את זרוע ההשקעות הריאליות של הבנק ומוחזקת בבעלות מלאה, פועלת בשני תחומים עיקריים:
פעילות השקעות ישירות בחברות בהון ומעין הון (מזנין) וכן השקעה וייזום קרנות השקעה פרטיות ופעילות בנקאות להשקעות בארץ ובחו"ל.
בנוסף, לפועלים אקוויטי החזקות מיעוט (כ-20%) בקבוצת לידר העוסקת, בין היתר, בייעוץ, חיתום והפצת ניירות-ערך.

ה. Hapoalim Ltd. (Switzerland) (להלן: "הפועלים שוויץ")

בחודש ספטמבר 2017 החליט הבנק להפסיק את פעילותה של הפועלים שוויץ.
החל מיום 30 ביוני 2023 פועלים שוויץ אינה כפופה עוד לרשות הפיקוח על השוק הפיננסי בשוויץ (FINMA) ובחודש יולי 2023 הוחזר הרישיון הבנקאי של הפועלים שוויץ. נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים אין בהפועלים שוויץ חשבונות של לקוחות.
בכוונת הבנק להתחיל בחודשים הקרובים בתהליך של פירוק הפועלים שוויץ. במועד בו יחל הפירוק, צפוי הבנק לרשום הכנסות בגין מסים בסך של כ-0.3 מיליארד ש"ח.

ביאור 16 בניינים וציוד

במיליוני ש"ח

א. הרכב הסעיף

	בניינים ומקרקעין (לרבות התקנות ושיפורים במושכר)	ציוד, לרבות מחשבים, ריהוט וכלי רכב	תוכנות[1]	סך-הכל
עלות נכסים				
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022	4,173	2,861	6,222	13,256
תוספות	336	118	516	970
גריעות	(75)	(25)	(195)	(295)
אחר	(5)	(76)	(65)	(146)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2023	4,429	2,878	6,478	13,785
תוספות	**399**	**121**	**460**	**980**
גריעות	**(107)**	**(445)**	**(1,667)**	**(2,219)**
אחר	**-**	**-**	**-**	**-**
יתרה ליום 31 בדצמבר 2024*	**4,721**	**2,554**	**5,271**	**12,546**
פחת והפסדים מירידת-ערך				
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022	2,605	2,387	4,742	9,734
פחת לשנה	130	139	410	679
הפסד מירידת-ערך	-	-	123	123
גריעות	(63)	(22)	(195)	(280)
אחר	(5)	(77)	(61)	(143)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2023	2,667	2,427	5,019	10,113
פחת לשנה	**147**	**133**	**429**	**709**
הפסד מירידת-ערך	**-**	**-**	**55**	**55**
גריעות	**(102)**	**(445)**	**(1,667)**	**(2,214)**
אחר	**-**	**-**	**-**	**-**
יתרה ליום 31 בדצמבר 2024	**2,712**	**2,115**	**3,836**	**8,663**
הערך בספרים				
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022	1,568	474	1,480	3,522
יתרה ליום 31 בדצמבר 2023	1,762	451	1,459	3,672
יתרה ליום 31 בדצמבר 2024	**2,009**	**439**	**1,435**	**3,883**
שיעור פחת ממוצע משוקלל ב-% ליום 31.12.2023	4.4	18.8	20.0	
שיעור פחת ממוצע משוקלל ב-% ליום 31.12.2024	**4.4**	**19.3**	**20.0**	

* יתרת הנכסים שהופחתו במלואם הכלולים ביתרת העלות של הנכסים:
בניינים ומקרקעין לרבות התקנות ושיפורים במושכר: 1,394 מיליון ש"ח.
ציוד, לרבות מחשבים, ריהוט וכלי רכב: 1,680 מיליוני ש"ח, ועלויות תוכנה: 2,791 מיליוני ש"ח.

(1) מזה: עלויות תוכנה בפיתוח עצמי שהוונו שיתרתם המאזנית, נטו, הסתכמה בסך 1,389 מיליוני ש"ח (31.12.2023: 1,376 מיליוני ש"ח, 31.12.2022: 1,378 מיליוני ש"ח).

ביאור 16 בניינים וציוד (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. פרטים נוספים בנושא הפחת

שיטת הפחת ושיעורי הפחת העיקריים שמיישם הבנק עבור קבוצות הנכסים השונים הינם כדלקמן:

בניינים - 2% בשנה בקו ישר.

מקרקעין בחכירה ממנהל מקרקעי ישראל - בהתאם לתקופת החכירה.

התקנות ושיפורים במושכר - בהתאם לתקופת השכירות, תוך התחשבות בכוונת הבנק למימוש אופציית הארכת תקופת השכירות, במידה וקיימת.

מחשבים - 20% בשנה בקו ישר.

ציוד משרדי וריהוט - 6-15% בשנה בקו ישר.

תוכנות - עד 5 שנים.

ג. היתרה המאזנית של בניינים העומדים למכירה בסך 8 מיליוני ש"ח (31.12.2023: 3 מיליוני ש"ח), מוצגת לאחר ניכוי הפרשה לירידת-ערך. לא צפוי הפסד ממימוש הבניינים העומדים למכירה מעבר להפרשות שנעשו בגינם. בנוסף, היתרה המאזנית של בניינים שנמכרו וטרם נמסרה חזקה בגינם הינה בסך של 1 מיליוני ש"ח (31.12.2023: 2 מיליוני ש"ח).

ד. זכויות במקרקעין בסך של 31 מיליוני ש"ח (31.12.2023: 47 מיליוני ש"ח), טרם נרשמו בלשכת רישום מקרקעין בעיקר בשל עיכוב בפעולות איחוד השטחים, או שהזכויות בתהליכי רישום.

ה. היתרה המאזנית של בניינים שאינם בשימוש הבנק, בעיקר חלקי נכסים מושכרים, הסתכמה בסך של 13 מיליוני ש"ח (31.12.2023: 8 מיליוני ש"ח), המהווים בשתי התקופות נדל"ן להשקעה המושכר לאחרים.

ו. לפרטים בדבר התקשרות הבנק לרכישת בניין לשימוש המטה המרכזי והשבחת נכסים שבשימושו כיום, ראה ביאור 9.ב.25 להלן.

ז. חכירות

במסגרת הסדרי החכירה, הבנק חוכר נדל"ן (בעיקר שטחי משרדים וסניפים), כלי רכב וציוד, המשמשים בעיקר לצורך הפעילות העסקית של הבנק. רוב הסדרי החכירה של הבנק מסווגים כחכירות תפעוליות.

עיקר תשלומי החכירה בגין חוזי חכירות הנדל"ן וכלי הרכב בהם מתקשר הבנק, צמודים למדד המחירים לצרכן במועד ההתקשרות בחכירה. כמו-כן, בחוזי חכירות הציוד בהם מתקשר הבנק, תשלומי החכירה הם מבוססי שימוש. תקופת החכירה הממוצעת של נדל"ן הינה כ-6.7 שנים. מכיוון ששיעור הריבית הגלום בחכירה לא ניתן לקביעה בנקל, נעשה שימוש בשיעור הריבית התוספתי של הבנק. לבנק לא קיימים הסדרי חכירה משמעותיים המסווגים כחכירות מימוניות. תקופות החכירה הינן התקופות החוזיות הנקובות בחוזי החכירה וכוללות גם תקופות הנובעות מאופציית הארכה שוודאי באופן סביר שהבנק יממשה. הוצאות חכירה מוכרות בסעיף "אחזקה ופחת בניינים וציוד" בדוח רווח והפסד.

בנוסף, הבנק מתקשר בעסקות של ליסינג לרכבים לעובדים, לתקופה של 3 שנים.

א. הוצאות בגין חכירות

	לשנה שהסתיימה ביום	
	31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2023
הוצאות בגין חכירות תפעוליות	**141**	137
הוצאות חכירה משתנות	**9**	17
סך-הכל הוצאות בגין חכירות	**150**	154

ביאור 16 בניינים וציוד (המשך)

במיליוני ש"ח

ז. חכירות (המשך)

ב. מידע נוסף על חכירות

	לשנה שהסתיימה ביום	
	31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2023
מזומנים ששולמו בגין יתרות שנכללו במדידה של התחייבויות בגין חכירות		
תזרים מזומנים בגין פעילות שוטפת בגין חכירות תפעוליות	**141**	137
נכסי זכות שימוש שהוכרו בגין חכירות תפעוליות חדשות	**87**	85
יתרת תקופה משוקללת ממוצעת (בשנים)		
בגין חכירות תפעוליות	**6.7**	6.9
ריבית היוון משוקללת ממוצעת		
בגין חכירות תפעוליות	**3.02%**	1.56%

ג. תזרימי מזומנים לא מהוונים והתחייבויות בגין חכירות תפעוליות לפי תקופת פירעון

	ליום 31 בדצמבר 2024		ליום 31 בדצמבר 2023	
	תזרימי מזומנים לא מהוונים	התחייבות בגין חכירה	תזרימי מזומנים לא מהוונים	התחייבות בגין חכירה
עד שנה	**138**	**133**	130	120
מעל שנה ועד שנתיים	**105**	**97**	104	97
מעל שנתיים ועד 3 שנים	**87**	**77**	79	73
מעל 3 שנים ועד 4 שנים	**68**	**59**	68	63
מעל 4 שנים ועד 5 שנים	**56**	**48**	53	50
מעל חמש שנים	**173**	**150**	162	156
סך-הכל	**627**	**564**	596	559

ד. נכסי זכות שימוש והתחייבות בגין חכירות

	ליום 31 בדצמבר	
	2024	2023
נכסי זכות שימוש בגין חכירה תפעוליות		
נכסים אחרים	**554**	548
התחייבות בגין חכירה תפעוליות		
התחייבויות אחרות	**564**	559

ביאור 17 נכסים אחרים

במיליוני ש"ח

	ליום 31 בדצמבר	
	2024	2023
מסים נדחים לקבל, נטו*	**4,372**	3,880
מסים שוטפים - עודף מקדמות ששולמו על עתודה שוטפת למס-הכנסה	**53**	49
הוצאות הנפקה של אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	**63**	69
הכנסות לקבל	**226**	199
הוצאות מראש	**581**	439
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף[1]	**11**	11
נכסי זכות שימוש בגין חכירה תפעולית	**554**	548
חייבים אחרים ויתרות חובה[2]	**1,021**	776
סך-כל הנכסים האחרים	**6,881**	5,971

* ראה גם ביאור 8ד'.
(1) מוצג בשווי הוגן.
(2) כולל יתרת חייבים בגין מסלקה בגין מכירות ניירות-ערך בסך של כ-180 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024 (ליום 31 בדצמבר 2023: כ-310 מיליוני ש"ח).

ביאור 18 פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

	ליום 31 בדצמבר	
	2024	2023
בישראל		
לפי דרישה		
אינם נושאים ריבית	**148,045**	151,637
נושאים ריבית	**143,679**	135,484
סך-הכל לפי דרישה	**291,724**	287,121
לזמן קצוב	**250,982**	238,336
סך-כל פיקדונות הציבור בישראל*	**542,706**	525,457
מחוץ לישראל		
לפי דרישה		
אינם נושאים ריבית	**1,576**	1,392
נושאים ריבית	**8,649**	8,396
סך-הכל לפי דרישה	**10,225**	9,788
לזמן קצוב	**21,354**	19,350
סך-כל פיקדונות הציבור מחוץ לישראל	**31,579**	29,138
סך-כל פיקדונות הציבור	**574,285**	554,595
* מזה:		
פיקדונות של אנשים פרטיים	**215,048**	214,169
פיקדונות של גופים מוסדיים	**103,560**	98,368
פיקדונות של תאגידים ואחרים	**224,098**	212,920

ביאור 18 פיקדונות הציבור (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

	ליום 31 בדצמבר	
	2024	2023
תקרת הפקדון (במיליוני ש"ח)		
עד 1	**159,952**	160,229
מעל 1 עד 10	**134,477**	130,519
מעל 10 עד 100	**79,553**	79,878
מעל 100 עד 500	**50,911**	50,427
מעל 500	**149,392**	133,542
סך-הכל	**574,285**	554,595

ביאור 19 פיקדונות מבנקים

	ליום 31 בדצמבר	
	2024	2023
בישראל		
בנקים מסחריים		
פיקדונות לפי דרישה	**4,856**	5,001
פיקדונות לזמן קצוב	**75**	413
קיבולים	**417**	141
בנקים מרכזיים		
פיקדונות לפי דרישה	**1,001**	251
פיקדונות לזמן קצוב	**4,478**	3,272
מחוץ לישראל		
בנקים מסחריים		
פיקדונות לזמן קצוב	**-**	-
קיבולים	**10**	7
סך-כל פיקדונות מבנקים	**10,837**	9,085

ביאור 20 אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים

במיליוני ש"ח

א. הרכב הסעיף

	31 בדצמבר			
	2024			2023
	משך חיים ממוצע[1]	שיעור תשואה פנימי[2]		במיליוני ש"ח
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים שאינם ניתנים להמרה במניות				
במטבע ישראלי				
לא-צמוד	**2.0**	**1.68%**	**4,346**	3,960
צמוד*	**2.7**	**0.68%**	**9,018**	11,840
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים הניתנים להמרה במניות				
במטבע ישראלי				
צמוד למדד	**4.5**	**3.43%**	**3,340**	2,602
במטבע-חוץ				
דולר ארצות-הברית	**1.8**	**6.82%**	**3,486**	3,398
סך-כל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים**[3]	**2.7**	**2.30%**	**20,190**	21,800
מזה: כתבי התחייבות נדחים				
הנכללים בהון רובד 1	**-**	**-**	**-**	-
הנכללים בהון רובד 2	**-**	**-**	**9,175**	8,269
אחרים שלא נכללים בהון	**-**	**-**	**119**	119
סך-כל כתבי התחייבות נדחים	**3.0**	**3.52%**	**9,294**	8,388

* מתוכם סך של 2,468 מיליוני ש"ח (31.12.23: 2,388 מיליוני ש"ח), כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים.
** בהתאם לתנאי ההנפקה, בתנאים מסוימים, אגרות-החוב ניתנות לפדיון מוקדם.
(1) משך חיים ממוצע, הינו, ממוצע תקופות התשלומים משוקללות בתזרים המהוון לפי שיעור התשואה הפנימי.
(2) שיעור תשואה פנימי, הינו, שיעור הריבית המנכה את זרם התשלומים הצפוי אל היתרה המאזנית הכלולה בדוח הכספי.
(3) מזה: סחיר כולל אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים הנסחרים ברצף המוסדי בסך של 20,180 מיליוני ש"ח (31.12.23: 21,786 מיליוני ש"ח), ואילו היתר אינם רשומים למסחר.

ב. פרטים נוספים בדבר כתבי התחייבות נדחים

בחודש נובמבר 2024 השלים הבנק הנפקה של שתי סדרות אגרות-חוב COCO בהיקף של כ-0.65 מיליארד ש"ח.

סדרה יב' עם פירעון סופי ביום 28 בנובמבר 2037 (אפשרות לפדיון מוקדם ביום 28 בנובמבר 2032) על סך של כ-0.34 מיליארד ש"ח ע.נ. כתבי ההתחייבות צמודים למדד המחירים לצרכן ונושאים ריבית קבועה בשיעור של 3.45%.

סדרה יג' עם פירעון סופי ביום 28 בנובמבר 2049 (אפשרות לפדיון מוקדם ביום 28 בנובמבר 2044) על סך של כ-0.31 מיליארד ש"ח ע.נ. כתבי ההתחייבות צמודים למדד המחירים לצרכן ונושאים ריבית קבועה בשיעור של 3.88%.

כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה יב' וסדרה יג' כוללים מנגנון לספיגת הפסדי קרן בדרך של המרה כפויה (מלאה או חלקית) למניות רגילות של הבנק בהתקיים נסיבות מסוימות - אירוע מכונן לספיגת הפסדי קרן ו/או אירוע מכונן לאי קיימות בהתאם להוראה נוהל בנקאי תקין 202. כתבי ההתחייבות סדרה יב וסדרה יג' נכללים בהון רובד 2 של הבנק בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202.

במועד אישור הדוחות הכספיים אישר הדירקטוריון, כפוף לקבלת אישור המפקח על הבנקים, פדיון מוקדם מלא של כתבי התחייבות נדחים סדרה ט' בסך של כ-1.2 מיליארד ש"ח אשר יבוצע ביום 3 באפריל 2025.

הבנק בוחן אפשרות להנפקת כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים סמוך לאחר הדוחות הכספיים בדרך של הרחבת סדרות קיימות וכן אפשרות להנפקת ניירות-ערך מסחריים. אין ודאות ביחס לביצוע הנפקה, תנאיה ומועדה.

ביאור 20 אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים (המשך)

במיליוני ש"ח

ג. פרטים נוספים בדבר אגרות-חוב

ביום 24 בספטמבר 2024 השלים הבנק הנפקה בהיקף של כ-1.0 מיליארד ש"ח של אגרות-חוב צמודות אשראי CLN - Credit Linked Note למשקיעים מוסדיים. אגרות-החוב נרשמו למסחר במערכת המסחר למוסדיים של הבורסה, ונושאות ריבית בנק ישראל בתוספת מרווח של 2.25%. אשר תשולם מידי חצי שנה. אגרות-החוב נושאות חלק מסיכון האשראי אליו חשוף הבנק בקשר לתיק הלוואות שהעמיד הבנק למספר לווים בתחום הנדל"ן שכן, במקרה בו יקבע הבנק כי אירע אירוע אשראי לגבי אחת או יותר מההלוואות, תופחת קרן אגרות-החוב, בהתאם לתנאי שטר הנאמנות.

קרן אגרות-החוב תעמוד לפירעון בתשלום אחד ביום 30 בספטמבר 2027, ככל שלא יבוצע פדיון מוקדם על-ידי הבנק, כמפורט בשטר הנאמנות. לאחר תאריך המאזן, ביום 24 בינואר 2025, בוצע פירעון חלקי על סך 80.5 מיליון ש"ח.

אגרות-החוב מוכרות כביטחון פיננסי כשיר בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 203, וכן כביטחון המותר בניכוי בחישוב חבות לקוח לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 313 ובחישוב חבות ענפית לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 315.

ביאור 21 התחייבויות אחרות

	ליום 31 בדצמבר	
	2024	2023
עתודה למסים נדחים, נטו*	**106**	105
מסים שוטפים - עודף עתודה שוטפת למס-הכנסה על מקדמות ששולמו	**3,104**	2,494
הכנסות מראש	**418**	345
עובדים בגין שכר עבודה	**1,085**	1,026
עתודה לפיצויי פיטורין, פרישה ופנסיה**	**4,773**	4,311
הוצאות לשלם	**791**	815
זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי	**3,979**	3,490
הפרשה להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי חוץ-מאזני	**1,088**	956
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף[1]	**11**	11
זכאים אחרים ויתרות זכות	**1,415**	1,553
התחייבות בגין חכירה תפעולית	**564**	559
סך-כל ההתחייבויות האחרות	**17,334**	15,665

* ראה גם ביאור 18ד'.
** ראה גם ביאור 22.
(1) מוצג בשווי הוגן.

ביאור 22 זכויות עובדים

אוכלוסיית העובדים בבנק כוללת:

א. עובדים קבועים וזמניים - עובדים אשר תנאי עבודתם מוסדרים, בהסכמים ובהסדרים קיבוציים המגובשים מעת לעת בין הבנק לבין ארגון עובדי הבנק.

ב. עובדים בחוזה אישי - עובדים אשר תנאי העסקתם מוסדרים בחוזים אישיים באופן שמרבית ההסכמים וההסדרים הקיבוציים אינם חלים עליהם.

ג. עובדים בחוזה אישי בכיר - עובדים מסוימים ברובד הניהולי הבכיר של הבנק (לרבות המנכ"ל, חברי הנהלה ובכירים נוספים), אשר תנאי העסקתם מוסדרים בחוזים אישיים באופן שההסכמים וההסדרים הקיבוציים אינם חלים עליהם.

להלן תנאי העבודה העיקריים של עובדי הבנק:

א. תנאי העבודה של עובדים קבועים וזמניים

הבנק חתום על הסכם שכר עם ארגון העובדים, לשנים 2023-2027.

בהתאם לכללים הנהוגים בבנק, מספר תהליכים משפיעים על עלות השכר. תהליכים אלה כוללים, בין היתר, קידומים ושינויים בהגדרות תפקיד, קידום בשכר הנובע מצבירת ותק ועליה בדירוג העובדים במסגרת טווחי הדרגות המתאימים לתפקידם.

להלן פירוט ההטבות העיקריות מעבר לרכיבי השכר השוטפים, להם זכאים עובדי הבנק האמורים:

1. מענק שנתי מותנה תשואה

העובדים זכאים לבונוס שנתי של עד 2.5 משכורות. היקף הבונוס לכל שנה תלוי בתשואה להון ונגזר מטווח תשואות שנקבע על-ידי הבנק מדי שנה. קיימת אפשרות באישור ועדת התגמול והדירקטוריון למתן מענקים שאינם מותנים בתשואה או בנסיבות בהן לא מושגת תשואת המינימום שנקבעה.

2. הטבות אחרות

עובדי הבנק זכאים להטבות נוספות במהלך ולאחר תקופת ההעסקה, אשר העיקריות שבהן מפורטות להלן:

חופשה

עובדי הבנק זכאים על-פי חוק והסכמי עבודה לימי חופשה שנתיים. ההפרשה מחושבת על בסיס השכר האחרון של העובדים וימי החופשה שצברו בתוספת ההוצאות הנלוות המתחייבות.

מענק 25

עובדים שהחלו את עבודתם בבנק לפני הסכם השכר שנחתם באוגוסט 2023, זכאים למענק בגובה משכורת אחת בתום 25 שנות עבודה בבנק. התחייבות זו מחושבת בהתבסס על חישוב אקטוארי, הלוקח בחשבון תוספת שכר ריאלית המושפעת מגיל העובדים.

הטבות אחרות לאחר סיום העסקה

עובדי הבנק זכאים לאחר מועד פרישתם לגמלאות או לפנסיה מוקדמת, להטבות בגין שי לחג ולהשתתפות בעלויות רווחה. עובדים שהחלו את עבודתם בבנק לפני הסכם השכר שנחתם באוגוסט 2023, זכאים גם למענק בגין ימי מחלה שלא נוצלו.

התחייבויות אלו מחושבות בהתבסס על חישוב אקטוארי הלוקח בחשבון לפי העניין, בין היתר, תוספת שכר ריאלית המושפעת מגיל העובדים, שיעור תמותה ונכות.

3. פיצויי פרישה ופנסיה

כללי

זכויות הפנסיה של העובדים, המגיעים לגיל פרישה, מכוסות על-ידי סכומים שנצברו בקרנות הפנסיה ובקופות הגמל לקיצבה. עובדים שפרשו לגמלאות או לפנסיה מוקדמת אינם זכאים לתשלום פיצויי פיטורין.

פנסיה לעובדים שפרשו בפרישה מוקדמת

עובדים שפרשו בפרישה מוקדמת במסלול קצבה זכאים לפנסיית גישור חודשית עד המועד שנקבע בהסכם הפרישה.

ההפרשה מבוססת על חישוב אקטוארי.

ביאור 22 זכויות עובדים (המשך)

פרישה מוקדמת לעובדים פעילים

בנוסף לזכויות המתוארות לעיל, כולל הבנק במסגרת החישוב האקטוארי של ההתחייבות בגין זכויות עובדים, התחייבות בגין עובדים שהנהלת הבנק צופה שיפרשו בפרישה מוקדמת או בתנאים מועדפים אחרים.

ההתחייבות מחושבת בהתבסס על חישוב אקטוארי הלוקח בחשבון, בין היתר:

- תוספת שכר ריאלית המושפעת מגיל העובדים.
- תחזית למועד הפרישה ומסלול הפרישה תוך הבאה בחשבון של שיעורי עזיבה לפיצויים מוגדלים ולפרישה מוקדמת בהתאם לניסיון הבנק, ציפיות ההנהלה והחלטותיה, תוך התחשבות, בין היתר, בגיל העובד ובמגדרו.
- שיעור היוון אשר חושב לפי תשואת אגרות-חוב ממשלתיות צמודות בישראל בתוספת מרווח שנקבע על-פי הוראות הפיקוח על הבנקים.
- שיעור תמותה ונכות המבוסס על לוחות תמותה עדכניים שמפרסם האקטואר הראשי במשרד האוצר.

לעניין כוונת הבנק לעבור החל משנת 2029, לפרישה מוקדמת במסלול של פיצויים מוגדלים בלבד ראה סעיף ח' להלן.

ב. תנאי העסקת עובדים בחוזה אישי

תנאי התגמול המקובלים לעובדים אלה כוללים לרוב שכר בסיס, הפרשות להסדר פנסיוני ולקרן השתלמות, מענק שנתי תלוי תשואה והטבות אחרות במהלך תקופת ההעסקה.

ג. תנאי העסקת עובדים בחוזה אישי בכיר

1. כללי

ביום 8 בנובמבר 2023 אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות הבנק את מדיניות התגמול של הבנק לנושאי משרה שתוקפה לשנים 2024-2026. מדיניות התגמול תואמת את חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג) התשע"ו-2016 (להלן: "חוק הגבלת התגמול") והתקרה הקבועה בו ("תקרת התגמול"), חוק החברות, ובהתאם להוראה 301A בדבר מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי. בהמשך לכך אימץ הבנק מדיניות תגמול כוללת למנהליו הבכירים ולעובדיו (להלן: "מדיניות התגמול"), וכן תכנית תגמול בהתאם לה ("תכנית התגמול"), כפי שתעודכן מעת לעת.

להלן פירוט הזכויות וההטבות העיקריות, להן זכאים עובדי הבנק בחוזה אישי בכיר במהלך תקופת העסקתם.

2. יו"ר הדירקטוריון

ראובן קרופיק ("היו"ר היוצא") כיהן כיו"ר דירקטוריון הבנק החל מיום 28 ביוני 2020 ועד יום 17 בפברואר 2025, מועד בו סיים 9 שנות כהונה כדירקטור חיצוני על-פי הוראת ניהול בנקאי תקין 301 ("דירקטור חיצוני 301") מיום 18 בפברואר 2025 מכהן כיו"ר דירקטוריון הבנק נעם הנגבי, שמכהן בבנק כדירקטור חיצוני 301 מחודש אוקטובר 2019.

בחודש אפריל 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראות ניהול בנקאי תקין 301 ו-301A בנוגע לתפקידי יו"ר הדירקטוריון ותנאי הכהונה של יושבי ראש הדירקטוריון בבנקים ללא גרעין שליטה. תנאי הכהונה ליו"ר הדירקטוריון היוצא, התואמים את הוראות הפיקוח המעודכנות אושרו על-ידי האסיפה הכללית ביום 11 באוגוסט 2022 בתוקף מתחילת שנת 2022 ואלה עיקריהם: בגין הכהונה במשרה מלאה (100%) היו"ר היוצא היה זכאי לגמול שנתי בסך 2.94 מיליון ש"ח ("הגמול השנתי") צמוד למדד המחירים לצרכן (כ-3.2 מיליון ש"ח לשנת 2024) בתוספת מע"מ כדין. התמורה שולמה כנגד חשבונית ללא תנאים נלווים לשכר (כגון הפקדות לפיצויים ולתגמולים והפרשות לקרן השתלמות). בנוסף לגמול השנתי היו"ר היוצא היה זכאי להחזר הוצאות סבירות בגין ביצוע תפקידיו (בכפוף למגבלות הכלולות בהוראה 301A ובכפוף לכך שהתגמול הכולל של היו"ר לא יעלה על תקרת התגמול). היו"ר היוצא מבוטח בפוליסת ביטוח אחריות של דירקטורים ונושאי משרה של הבנק וכן מחזיק בכתב שיפוי ופטור, כמו יתר נושאי המשרה בבנק. תנאי הכהונה אינם כוללים הוראות בעניין תקופת הודעה מוקדמת, אי תחרות וצינון שנכללו בתנאי כהונה קודמים של היו"ר היוצא.

תנאי כהונה לנעם הנגבי, היו"ר הנכנס, יובאו לאישור האסיפה הכללית בחודשים הקרובים.

ביאור 22 זכויות עובדים (המשך)

3. מנכ"ל הבנק ומנכ"ל הבנק לשעבר

מנכ"ל הבנק

ביום 20 בנובמבר 2024, אישרה האסיפה הכללית את תנאי התגמול למנכ"ל הבנק ידין ענתבי לתקופה שמיום 15 באוגוסט 2024 ואילך, וזאת לאחר אישור ועדת התגמול והדירקטוריון. כהונת המנכ"ל תהיה במשרה מלאה. משכורתו החודשית של המנכ"ל תהיה בסך של 215,000 ש"ח צמוד לעליית המדד, מהמדד הידוע בספטמבר 2024, תנאים נלווים לרבות להפרשה לקופות-גמל, לפיצויי פיטורין ופנסיה, לביטוח אובדן כושר עבודה ולקרן השתלמות, לחופשה שנתית, הבראה ומחלה; וכל צד רשאי לסיים את ההסכם בהודעה מוקדמת של 6 חודשים. הבנק רשאי לוותר על עבודתו בפועל של המנכ"ל במהלך תקופת ההודעה המוקדמת או חלקה מבלי שתיפגע זכותו למלוא תנאי התגמול בתקופה זו, או לפדיונם. המנכ"ל יהיה כפוף לתקופת צינון ואי תחרות של 6 חודשים ממועד סיום כהונתו/העסקתו, אלא אם התקבל אישור מדירקטוריון הבנק לוויתור או קיצור תקופת אי התחרות. בעבור תקופת אי התחרות יהיה זכאי לתשלום של עד 6 משכורות חודשיות (ללא הפרשות סוציאליות ותנאים נלווים) בגין התחייבותו לאי תחרות, אשר ישולם בסיום התקופה, כפוף לעמידתו בהתחייבות. המנכ"ל עשוי להיות זכאי למענק שנתי של עד 3 משכורות כפוף לתקרת התגמול. המענק יכלול שני רכיבים, רכיב ביצועי הבנק (עד 1 משכורת) ורכיב שיקול דעת (עד 2 משכורות). קיימת אפשרות להמרת חלק מהמענק במזומן (עד משכורת אחת) לתגמול הוני באמצעות אופציות. במקרה שבו לא תהיה עמידה בתנאי הסף של תשואה להון, ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים לאשר למנכ"ל מענק של עד 2 משכורות. המנכ"ל יהיה זכאי להענקה של אופציות למניות הבנק בשווי כלכלי כולל, של 500 אלפי ש"ח צמוד למדד לכל שנה מתקופת ההסכם, אשר הינן בעלות מחיר מימוש, וכפופות לתקופת הבשלה מדורגת של 3 שנים ותנאי ביצוע בהתאם לתכנית האופציות של הבנק למנהליו.

מנכ"ל הבנק לשעבר

ביום 14 באוגוסט 2024 סיים דב קוטלר ("המנכ"ל לשעבר") את כהונתו כמנכ"ל הבנק בפועל. אלה עיקר תנאי הכהונה וההעסקה למנכ"ל לשעבר (אושרו באסיפה כללית מיום 8 בנובמבר 2023). הכהונה כמנכ"ל הייתה במשרה מלאה וכל צד היה רשאי לסיים את ההסכם בהודעה מוקדמת של 6 חודשים; משכורתו החודשית של המנכ"ל הייתה 250,000 ש"ח (צמוד לעליית מדד המחירים לצרכן); המנכ"ל היה זכאי לתנאים נלווים, לרבות: הפרשה לקופות-גמל, לפיצויי פיטורין ופנסיה, ביטוח אובדן כושר עבודה והפקדה לקרן השתלמות. חופשה שנתית, הבראה ומחלה; המנכ"ל כפוף לתקופת אי תחרות של 6 חודשים (ממועד סיום העסקתו בתום תקופת ההודעה המוקדמת, היינו מ-6 בנובמבר 2024) ויהיה זכאי לתשלום של 6 משכורות חודשיות (ללא הפרשות סוציאליות ותנאים נלווים) בגין התחייבותו לאי תחרות אשר ישולם בסיום התקופה, כפוף לעמידתו בהתחייבות. דירקטוריון הבנק יהיה רשאי לוותר על התקופה כאמור, כולה או חלקה, ובמקרה כזה יותאם התשלום באופן יחסי. המנכ"ל עשוי להיות זכאי למענק שנתי כפוף לתקרת התגמול (ובלבד שלא יעלה על תקרה של 3 משכורות), אשר יורכב משני רכיבים ויחושב כסכומם, רכיב ביצועי הבנק (עד 1 משכורת) ורכיב שיקול דעת (עד 2 משכורות). למנכ"ל הוענקו אופציות למניות הבנק בשווי כלכלי כולל, של 100 אלפי ש"ח צמוד למדד לכל שנה מלאה. לפרטים נוספים, ראה ביאור 23.

4. חברי ההנהלה

בהתאם לתכנית התגמול זכאים חברי ההנהלה לזכויות ולהטבות שלהלן:

תגמול קבוע

התגמול הקבוע עשוי לכלול את הרכיבים הבאים: שכר חודשי, הפרשות סוציאליות והטבות נלוות.

תגמול משתנה - מענק שנתי ותגמול הוני

- המענק השנתי לחברי ההנהלה מורכב מסכום של שלושה רכיבים תלויי ביצועים ורכיב של שיקול דעת מנכ"ל מתוך סל מענקים (לגבי פונקציות פיקוח ובקרה באישור ועדת התגמול והדירקטוריון בהמלצת צוותים מיוחדים). תקרת המענקים הממוצעת לכל חבר הנהלה היא עד 6.5 משכורות ותקרה אישית של 8 משכורות, כפוף למגבלת תקרת התגמול, מותנה בהתקיימות תנאי סף של עמידה ביחסי הלימות ההון, אלא אם כן ייקבע אחרת על-ידי הדירקטוריון. במקרה של אי עמידה בתנאי הסף וכפוף לאישור ועדת התגמול והדירקטוריון ניתן לאשר סל מענקים של 1.0 משכורת לכל חבר הנהלה כפוף לתקרת שיקול הדעת של 3 משכורות פרטניות.

ביאור 22 זכויות עובדים (המשך)

- תנאים נוספים - תכנית התגמול כוללת הוראות נוספות הרלוונטיות לעניין המענק באשר לסיום ההעסקה, דחיית תשלום חלק מהמענק ופריסתו, הפחתת המענק והשבתו בנסיבות מסוימות. בנוסף, בהתאם לתכנית, התגמול המשתנה עשוי להיקטם כך שלא יחרוג מתקרת התגמול שבחוק הגבלת התגמול (תגמול של פי 35 ממקבל השכר הנמוך). בשנה שבה המענק השנתי הממוצע לחברי הנהלת הבנק עולה על 3 משכורות ניתן לקבוע כי חלף תשלום חלק מהמענק השנתי תוענקנה לנושאי המשרה אופציות לרכישת מניות הבנק באותו השווי, כשהן בשלות במלואן (עד 3 משכורות).
- אופציות - חברי ההנהלה עשויים להיות זכאים, מעת לעת, להשתתף בתכנית תגמול הוני להענקה של אופציות בשווי במועד ההענקה של עד 2.5 משכורות לשנה אשר מבשילות באופן מדורג על פני 3 שנים. בשנת 2024 הוענקו אופציות לחברי ההנהלה ומנהלי הבנק הבכירים.

לפרטים נוספים, ראה ביאור 23.

הסדרי פרישה מוקדמת

בהתאם למדיניות התגמול, וכפוף להוראות המעבר שבה ביחס לזכויות שנצברו ו/או יצברו (כמפורט מטה), לפי ההסכמים עם חברי ההנהלה (לרבות מנכ"ל הבנק) (להלן: "הבכירים"), בעת סיום העסקה כתוצאה מפיטורים או התפטרות, יהיה זכאי הבכיר לפיצויי פיטורין בשיעור של 100% בגין התקופה שמיום תחולת ההסכם.

לפי הסדרים שהיו קיימים בהסכמי העסקה קודמים עם חלק מהבכירים, נקבע לגבי התקופה הרלוונטית של אותם ההסכמים, כי במקרה של פיטורין ביוזמת הבנק בתום תקופת ההסכם יהיה זה זכאי לפיצויי פיטורין בשיעור של 250% בגין שנות הוותק עד תום שנת 2016 ובהתאם לשכר הקובע לאותו מועד. בנוסף, בהתאם להסדרים הקודמים, בהגיע הבכיר למועד בו סכום גילו והוותק שלו בבנק עולים על 75 (ובלבד גיל מינימלי של 55 שנים), אזי יהיה הבכיר זכאי לפרוש בפרישה מוקדמת ולבחור בין קבלת פיצויי פיטורין מוגדלים בשיעור של 250% משכרו החודשי לתום שנת 2016, מוכפל בשנות הוותק שלו בבנק עד לתום שנה זו ובגין שנות העבודה שלאחר שנת 2016, פיצויים בשיעור של 100% בהתאם לשכר האחרון, לבין קבלת קצבה חודשית (בשיעור שנצבר עבורו עד לתום שנת 2016 או מועד מינויו לחבר הנהלה לפי המאוחר מביניהם, ועד לשיעור מירבי של 70% מהשכר המקובע המזכה בפנסיה) שתשולם לו ממועד יציאתו לפרישה מוקדמת ועד הגיעו לגיל פרישה על-פי חוק בהתאם לזכאות על-פי ההסכם האישי עמו. חבר הנהלה שיגיע לגיל 62 יוכל לבחור בקבלת קצבה חודשית בלבד, או פיצויים בשיעור של 100% כפוף לתנאים מסוימים. לגבי חלק מחברי ההנהלה הזכאים לבחירה במסלולי הפרישה כמפורט לעיל, ישנם תנאי זכאות שונים מיטיבים פחות, לדוגמא הגבלת מס' שנות הפנסיה.

כללי - תגמול נושאי המשרה בבנק עשוי להיות גבוה מתקרת התגמול לפי סעיף 2(א) לחוק הגבלת התגמול וועדת התגמול ודירקטוריון הבנק יהיו רשאים לאשר תגמול כאמור של נושא משרה הכפוף למנכ"ל, ללא צורך באישור נוסף של האסיפה הכללית, ובלבד שהתגמול עומד בתקרות מדיניות התגמול ושהיחס שבין ה"הוצאה החזויה" בגין התגמול (לפי הגדרות חוק הגבלת התגמול, היינו, בין היתר, למעט תשלום פנסיוני, ופיצויי פיטורים על-פי דין), לבין ההוצאה בשל התגמול הנמוך ביותר (לפי עלות משרה מלאה ולפי הגדרות חוק התגמול), לא יעלה על יחס של פי-35.

5. מנהלים בכירים שאינם חברי הנהלה

תכנית התגמול חלה על המנהלים הבכירים של הבנק שאינם חברי הנהלה על-פי עקרונות דומים לאלה המפורטים לעיל לגבי חברי הנהלה.

לגבי מנהלים בכירים שאינם חברי הנהלה יחול האמור להלן:

א. מענק שנתי

קיימת אפשרות לאשר מענק בשיקול דעת במקרה של אי עמידה בתנאי הסף עד תקרה אישית של 3 משכורות.

תקרת המענקים הממוצעת למנהלים אלה היא 4.5-6.25 (תלוי מעמד) ותקרת המענק השנתי המקסימלי למנהלים אלה היא 7.5-9.25 משכורות (תלוי מעמד). ביחס לתפקידי פיקוח ובקרה תקרת המענקים הממוצעת היא 4.4-5.75 (תלוי מעמד) ותקרת המענק השנתי המקסימלי היא 7.4-8.75 משכורות (תלוי מעמד).

ביאור 22 זכויות עובדים (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. הסדרי פרישה

חלק מהמנהלים הבכירים שאינם חברי הנהלה יהיו זכאים לכל הזכויות שנצברו עד לתום ההסדרים שהיו קיימים בהסכמי העסקה קודמים עמם, ככל שהיו הסכמים כאלה, ובלבד שההוצאה החזויה כהגדרתה בחוק הגבלת התגמול, לא תחרוג מתקרות החוק. במסגרת הסכמי ההעסקה הקודמים ובמסגרת הסכמי העסקה החדשים, קיימת אפשרות שהמנהל הבכיר ימשיך לצבור וותק וזכויות למסלול פנסיה מוקדמת לפי השכר הקובע בהסכם הרלוונטי הקודם שהיה עימו, ככל שהיה הסכם כזה ובלבד שהפרישה תהיה מגיל 55 ומעלה. במקרה של פרישה במסלול פיצויים, בגין שנות הוותק עד תום שנת 2016 עשוי המנהל להיות זכאי לעד 250% פיצויים על בסיס השכר הקובע לפי ההסכם הרלוונטי הקודם עימו ובגין שנות הוותק מ 2017 ואילך, 100% פיצויים על בסיס משכורתו האחרונה של המנהל. כפוף לשיקול דעת ועדת התגמול ודירקטוריון הבנק, לפי המלצת המנכ"ל וכפוף להוראות הדין, ניתן לאשר למנהל הבכיר פיצויי פיטורין בגובה של עד 175% משכרו האחרון בגין כל שנות העסקתו. על-אף האמור לעיל, מנהלים בכירים אשר היו כפופים ביום 12 באפריל 2016 להסכם קיבוצי והועברו מהסכם קיבוצי לחוזה אישי בכיר לאחר המועד האמור, יהיו בתנאים מסוימים זכאים להשתתף בתכניות פרישה של הבנק, ככל שתהיה באותו המועד או להיות זכאים לפיצויי פיטורים של 150% בגין התקופה בה היו כפופים להסכם קיבוצי ובהתאם לשכר האחרון שהיה רלוונטי לתקופה זו.

ד. עניינים נוספים

- במסגרת מדיניות התגמול נקבעו ההוראות בדבר הסדרי השבה של סכומי מענק במקרים של תיקון דוחות כספיים (לפי חוק החברות) ובנסיבות חריגות (לפי הוראות הפיקוח על הבנקים), ובכלל זה, בין היתר, נקבע כי נזק בהיקף של 3% מההון העצמי ייחשב כ"נזק חריג" וכי בשים לב לחשיבות שרואה הבנק בציות להוראות הדין, למדיניות הבנק ונהליו, בהתקיים הקריטריונים להשבה סכום ההשבה יהיה עד גובה מלוא המענק (למעט החלק שנוכה ושולם כמס לרשות המסים). כמו־כן הובהר, כי אין בהסדרי ההשבה הקבועים במדיניות התגמול כדי לגרוע מכל סעד אחר שעשוי לעמוד לבנק על־פי דין כלפי נושא משרה במקרה בו נגרם לבנק נזק.
- נקבעה מסגרת גבולות אחריות לרכישת פוליסת ביטוח המכסה אחריות של נושאי משרה, פוליסת ביטוח אחריות בקשר עם הנפקות של ניירות-ערך שיוצעו לציבור (פוליסה מסוג Public Offering of Securities insurance - POSI) וכן פוליסת ביטוח בגין אחריות נושאי משרה מסוג Run Off (כיסוי בגין פעילות עבר) בנסיבות של שינויים מבניים.

ביאור 22 זכויות עובדים (המשך)

במיליוני ש"ח

ה. התחייבות בגין הטבות לעובדים

	ליום 31 בדצמבר	
	2024	2023
פרישה מוקדמת ופיצויים		
סכום ההתחייבות	**8,011**	7,267
השווי ההוגן של נכסי התכנית	**(4,090)**	(3,804)
עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)	**3,921**	3,463
מענק אי ניצול ימי מחלה		
סכום ההתחייבות	**339**	337
השווי ההוגן של נכסי התכנית	**-**	-
עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)	**339**	337
מענק יובל		
סכום ההתחייבות	**29**	31
השווי ההוגן של נכסי התכנית	**-**	-
עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)	**29**	31
הטבות אחרות בסיום ולאחר העסקה		
סכום ההתחייבות	**527**	543
השווי ההוגן של נכסי התכנית	**-**	-
עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)	**527**	543
סך-הכל		
עודף ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים על נכסי תכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות"*	**4,816**	4,374
* מזה: בגין הטבות לעובדים בחו"ל	**(26)**	(21)

ביאור 22 זכויות עובדים (המשך)

ו. תכנית הטבות לאחר פרישה

1. מחויבויות ומצב המימון

א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה, נטו*,**

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2024	2023
מחויבות בגין הטבה חזויה, נטו בתחילת התקופה	**4,343**	4,459
עלות שירות	**118**	133
עלות ריבית	**164**	152
הפסד (רווח) אקטוארי	**(65)**	(68)
שינויים בשערי החליפין של מטבע-חוץ	**-**	1
הטבות ששולמו	**(370)**	(334)
צמצומים וסילוקים	**597**	-
מחויבות בגין הטבה חזויה, נטו בסוף התקופה	**4,787**	4,343
מחויבות בגין הטבה מצטברת, נטו בסוף התקופה	**4,509**	4,066

* כולל הטבות לאחר פרישה, לרבות מענק אי ניצול ימי מחלה אשר משולם במועד הפרישה.
** הסכומים המוצגים הינם בנטו מנכסי תכנית. לפירוט נוסף, ראה סעיף ד. להלן.

ב. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

	ליום 31 בדצמבר	
	2024	2023
פרישה מוקדמת ופיצויים		
סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות	**4,787**	4,343

ג. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

	ליום 31 בדצמבר	
	2024	2023
הפסד אקטוארי נטו	**1,474**	1,647
יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר	**1,474**	1,647

ד. תכניות שבהן המחויבות בגין הטבה מצטברת וחזויה עולה על נכסי התכנית

	ליום 31 בדצמבר	
	2024	2023
מחויבות בגין הטבה חזויה	**8,877**	8,147
מחויבות בגין הטבה מצטברת	**8,599**	7,870
שווי הוגן של נכסי התכנית	**(4,090)**	(3,804)

ביאור 22 זכויות עובדים (המשך)

ו. תכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

2. הוצאה לתקופה

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2024	2023	2022
	במיליוני ש"ח		
עלות שירות	**118**	133	154
עלות ריבית	**164**	152	86
הפחתה של סכומים שלא הוכרו:			
הפסד (רווח) אקטוארי נטו	**108**	127	154
סך-הכל הפחתות של סכומים שלא הוכרו	**108**	127	154
צמצומים וסילוקים	**597**	-	-
סך עלות ההטבה, נטו	**987**	412	394

ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2024	2023	2022
	במיליוני ש"ח		
הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה	**(65)**	(68)	(588)
הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי	**(108)**	(127)	(154)
שינויים בשערי החליפין של מטבע-חוץ	**-**	1	4
סך-הכל הוכר בהפסד (רווח) כולל אחר	**(173)**	(194)	(738)
סך עלות ההטבה נטו	**987**	412	394
סך-הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה ובהפסד (רווח) כולל אחר	**814**	218	(344)

3. הנחות*

החישוב האקטוארי מבוסס בין היתר על הנחות שונות בדבר שיעור עלית שכר, שיעורי עזיבה לטווח קצר ולטווח ארוך של עובדים, שיעור עלית המדד ועוד. הנחות אלה מתבססות על ניסיון העבר על בסיס מחקרים שמבוצעים מעת לעת על-ידי האקטואר וציפיות ההנהלה.

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמדידת עלות ההטבה נטו

1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה

	ליום 31 בדצמבר	
	2024	2023
שיעור היוון	**2.37%**	2.06%
שיעור גידול בתגמול[1]	**1.1%-8.2%**	1.1%-8.2%

* ההנחות מתייחסות לנתוני הבנק בלבד.

(1) שיעור הגידול בתגמול משפע ממספר תהליכים המביאים לגידול בעלות השכר. תהליכים אלה כוללים קידומים ושינויים בהגדרות תפקיד, ותק ודירוג.

שיעורי עזיבה משתנים לפי גיל ומגדר ומשקפים שיעור עזיבה משוקלל של כ-8.6% לשנה (לתום שנת 2023 - 7.6%).

ביאור 22 זכויות עובדים (המשך)

ו. תכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

3. הנחות* (המשך)

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמדידת עלות ההטבה נטו (המשך)

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
שיעור היוון	**2.60%**	2.05%	2.78%	1.83%	2.15%	1.81%	2.06%	1.71%
שיעור גידול בתגמול	**1.1%-8.2%**	1.1%-8.2%	1.1%-8.2%	0.8%-8.2%	1.1%-8.2%	0.8%-7.9%	1.1%-8.2%	0.0%-7.6%

* ההנחות מתייחסות לנתוני הבנק בלבד.

ב. השפעה על שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

	ליום 31 בדצמבר			
	2024	2023	**2024**	2023
	גידול בנקודת אחוז אחת		קיטון בנקודת אחוז אחת	
	במיליוני ש"ח			
שיעור היוון	**(330)**	(324)	**392**	381
שיעור עזיבה	**250**	201	**(267)**	(196)
שיעור גידול בתגמול	**252**	242	**(210)**	(208)

4. נכסי תכנית

התחייבות הבנק בגין זכויות עובדים מחושבת בהתבסס על חישוב אקטוארי. חישוב זה מביא בחשבון, בין היתר, את ההסתברות לפרישה מוקדמת בתנאים מיטיבים בכל אחד מהמסלולים הרלוונטיים (פיצויים בשיעורים מוגדלים או פנסיה מוקדמת), את סכומי ההתחייבות בעת הפרישה ואת שווי היעודות באותו מועד. בנוסף, לאור הסכמי העבודה הקיימים בבנק ומהות הסכמי הפרישה בבנק, חשיפת הבנק לשינויים (חיוביים או שליליים) בשווי היעודות, הינה מצומצמת. התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פיטורין לעובדיו, מכוסה בעיקרה על-ידי יעודות אשר מופקדות בקופות לפיצויים על שם העובדים.

להלן יתרות ההתחייבות לפיצויי פיטורין והיעודות לפיצויי פיטורין:

	ליום 31 בדצמבר	
	2024	2023
	במיליוני ש"ח	
התחייבות לפיצויים	**3,888**	3,596
יעודות לפיצויים	**(3,860)**	(3,563)
התחייבות נטו	**28**	33

יודגש, כי חשיפת ההתחייבות נטו של הבנק לשינויים בשווי היעודות משוקללת בהסתברות לפרישה במסלול פיצויים, אינה מהותית וזאת לאור העובדה שההסתברות לפרישה במסלול פיצויים מוגדלים נמוכה. היעודות לפיצויי פיטורין מופקדות בקופות לפיצויים על שם העובדים. כ-20% מסך יתרות היעודה לפיצויי פיטורין מופקדות בקרן הגימלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בע"מ (קג"מ). יתרת הסכומים מופקדים במספר רב של קופות-גמל לפיצויי פיטורין, והכל בהתאם לבחירת העובדים.

ביאור 22 זכויות עובדים (המשך)

ז. תזרימי מזומנים

1. הפקדות

	תחזית	הפקדות בפועל	
		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2025*	**2024**	2023
הפקדות	**145**	**145**	148

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לתכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2025.

2. הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד

שנה	
2025	420
2026	408
2027	406
2028	395
2029-2033	1,726
2034 ואילך	2,663
סך-הכל	6,018

ח. תכנית התייעלות

הבנק מבצע תכניות התייעלות מעת לעת במסגרתן בהתקיים מפגש רצונות, פורשים עובדים, העומדים בתנאים שנקבעו לתכנית, לפנסיה מוקדמת בתנאים מועדפים. הבנק מביא לידי ביטוי את העלויות הכרוכות בפרישת עובדים בהתאם לציפיות ההנהלה במסגרת ההנחות האקטואריות בקשר לפרישה מוקדמת.

ביום 29 בדצמבר 2024 אישר הבנק תכנית התייעלות המבוססת על פרישה מרצון לשנים 2025-2028. התכנית נשענת על יעדי התכנית האסטרטגית של הבנק, במיקוד של שיפור ביעילות התפעולית ושיפורים במודלי ההפעלה כחלק מהיערכות הבנק לשינויים המתרחשים בעולם הבנקאות.

יישום תכנית ההתייעלות צפוי להביא לקיטון מצטבר נטו בהיקף של כ-770 משרות במצבת העובדים בבנק לאורך שנות התכנית, זאת בשים לב לצרכי איוש, תגבור ותחלופה באזורים במיקודים עסקיים.

לעובדים הקבועים שיפרשו בפרישה מוקדמת יוצעו הטבות של פנסיה מוקדמת או פיצויים מוגדלים כתלות בגיל ובוותק העובדים. קצב הפרישה בפועל יהיה באופן התומך את מימוש התכנית האסטרטגית של הבנק ובהתאם להתקדמות המרכיבים השונים במסגרתה.

בגין עדכון התחזית האקטוארית לפרישת עובדים, חל גידול חד פעמי בהתחייבויות האקטואריות בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2024 בסך של כ-600 מיליון ש"ח לפני מס (כ-400 מיליון ש"ח לאחר מס) אשר נזקף לרווח והפסד בדוחות הכספיים לשנת 2024.

בכוונת הבנק לעבור החל משנת 2029, לפרישה מוקדמת במסלול של פיצויים מוגדלים בלבד, חלף אפשרות בחירה בפנסיה מוקדמת. המעבר למסלול זה ילווה בקביעת תנאים ייעודיים עבור אוכלוסיות עובדים בעלות גיל וותק משמעותיים, במטרה להבטיח הליך מעבר הוגן ומאוזן התואם את צורכי העובדים ואת מדיניות הבנק. מהלך זה נועד לתמוך בניהול המשאב האנושי בבנק ולהתאים את מערך התגמול לצרכים ולתנאים המשתנים במשק.

ביאור 23 עסקות תשלום מבוסס מניות

א. הענקת מניות חסומות

במסגרת תכנית התגמול הקודמת של הבנק משנת 2021 לחברי הנהלה ומנהלים בכירים, שהייתה בתוקף עד לשנת 2023 (כולל), לכל מנהל הוענקו מניות אשר היו חסומות למימוש למשך תקופה של 36 חודשים מתום השנה בגינה הוענקו. כמות המניות חושבה על-ידי חלוקת השווי אשר נקבע בהתאם לדרגתו של המנהל בממוצע שער הנעילה של מניית הבנק בבורסה ב-30 ימי המסחר אשר קדמו ליום פרסום הדוחות הכספיים השנתיים של הבנק.

בהתאם לכך, הוענקו בגין השנים 2021-2023 1,290,016 מניות חסומות (כ-0.1% מההון המונפק של הבנק) אשר שוויין המצטבר במועד הענקתן הסתכם בכ-36.3 מיליון ש"ח למנכ"ל הבנק דאז, חברי הנהלה, מנהלים בכירים וכן מנהלים שפרשו מהבנק.

ב. הענקת אופציות למניות הבנק

במסגרת תכנית התגמול הנוכחית של הבנק לחברי הנהלה ומנהלים בכירים, הוענקו ביום 21 במאי 2024 6,814,212 אופציות הניתנות למימוש למניות הבנק, במחיר מימוש מקורי של 33.9 ש"ח (כ-32.4 ש"ח לאחר התאמות בגין דיבידנדים ליום 31 בדצמבר 2024) ואשר מבשילות בהדרגה על-פני 3 שנים (מתוכן פקעו בגין פרישת עובדים עד ליום 31 בדצמבר 2024 502,263 אופציות). מחיר המימוש נקבע על בסיס הגבוה מבין ממוצע שער הנעילה של מניית הבנק בבורסה ב-30 ימי המסחר אשר קדמו למועד ההענקה לבין מחיר המניה במועד זה בתוספת 3%. האופציות כוללות מנגנון של תקרת רווח, לפיו מימוש האופציות יבוצע מיידית במידה ומחיר המניה הגיע לתקרת רווח של 50% ממחיר המימוש (כ-49.4 ש"ח לאחר התאמות בגין דיבידנדים ליום 31 בדצמבר 2024), ובלבד שהסתיימה תקופת ההבשלה או תקופת ההחזקה הנדרשת בידי נאמן לזכאות למיסוי במסלול רווח הון (כמאוחר מבינהן). השווי הכולל של האופציות שהוענקו (בניכוי האופציות שפקעו כאמור בגין פרישת עובדים), חושב בהתבסס על מודל בינומי לתמחור אופציות (אשר עקבי עם נוסחת Black & Scholes) בהתחשב באומדנים ובפרמטרים הידועים במועד ההענקה ומסתכם לסך של כ-44.4 מיליון ש"ח אשר יוכר בקו ישר על פני השנים 2024-2026.

ביאור 24 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות

א. הון המניות

	31 בדצמבר			
	2024	2023	**2024**	2023
	רשום		מונפק ונפרע*	
	הסכום בש"ח			
מניות רגילות, בנות 1 ש"ח ע.נ.	**4,000,000,000**	4,000,000,000	**1,325,703,081**	1,337,267,218

* ההון המונפק הינו לאחר הפחתת 11,979,229 מניות רגילות (31.12.23: 109,893 מניות רגילות) שנרכשו על-ידי הבנק, כפי שיפורט להלן. המניות רשומות למסחר בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב.

ב. חלוקת רווחים

חלוקת דיבידנד על-ידי הבנק כפופה למבחנים ולמגבלות הקבועים בחוק החברות ובהוראות הפיקוח על הבנקים, לרבות הוראות ניהול בנקאי תקין 331. כל חלוקה ושיעורה כפופה להחלטה ספציפית של דירקטוריון הבנק לפי שיקול דעתו במועד החלוקה ובהתחשב בהוראות כל דין ובמגבלות על החלוקה ובשיקולים עסקיים, לרבות בהתחשב באסטרטגית הבנק.

מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק היא לחלק עד 40% מהרווח הנקי הרבעוני הנובע מפעולות רגילות.

במועד אישור הדוחות, אישר הדירקטוריון חלוקה כוללת בסך 622 מיליון ש"ח (40% מרווחי הרבעון הרביעי לשנת 2024), ממנה 372 מיליון ש"ח ישולמו כדיבידנד ו-250 מיליון ש"ח כרכישה עצמית של מניות הבנק (יישום שלב ג' של תכנית הרכישה מחודש אוגוסט 2024, ראה להלן).

ביאור 24 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

בהחלטתו התחשב הדירקטוריון בהנחיות הפיקוח על הבנקים וציין את יכולתו הפוטנציאלית של הבנק לחלק שיעור גבוה יותר מרווחיו לאור עודפי הון משמעותיים הקיימים בבנק אל מול דרישות ההון. הדירקטוריון והנהלת הבנק ישאפו, בין היתר בשים לב ליעדים הפיננסיים של הבנק, להגדיל את מדיניות החלוקה וזאת בכפוף להנחיות והוראות בנק ישראל ומכלול הנסיבות הרלוונטיות לרבות גיאופוליטיות, צמיחת פעילות הבנק, תוצאות פעילותו ועוד.

להלן פרטים בדבר חלוקה כוללת, דיבידנד ששולם/ישולם ורכישות עצמיות של מניות:

		דיבידנד במזומן					
מועד הכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה**	דיבידנד במזומן	שיעור חלוקת דיבידנד*	רכישה עצמית של מניות	שיעור רכישה עצמית של מניות*	סכום חלוקה כולל	שיעור חלוקה כולל*
		באגורות	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
03.03.2025	20.03.2025	28.078	372.0	24%	250.0	16%	622.0	40%
18.11.2024	11.12.2024	38.476	512.0	27%	250.0	13%	762.0	40%
14.08.2024	09.09.2024	48.302	645.0	29%	250.0	11%	895.0	40%
20.05.2024	10.06.2024	57.953	775.0	40%			775.0	40%
07.03.2024	08.04.2024	26.322	352.0	20%			352.0	20%
16.11.2023	06.12.2023	24.976	334.0	20%			334.0	20%
14.08.2023	06.09.2023	57.505	769.0	40%			769.0	40%
22.05.2023	14.06.2023	60.048	803.0	40%			803.0	40%
08.03.2023	30.03.2023	39.272	525.0	30%			525.0	30%

* מרווחי הרבעון שקדם למועד החלוקה.

** בנוגע לחלוקות ברבעונים קודמים מעודכן בהתאם לכמות המניות במועד הקובע לחלוקה. בנוגע לחלוקה האחרונה מעודכן בהתאם לכמות המניות במועד ההכרזה.

ג. תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק

ביום 12 באוגוסט 2024 אישר דירקטוריון הבנק תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק בהיקף שלא יעלה על 1 מיליארד ש"ח, החל מיום 15 באוגוסט 2024 ועד ליום 5 באוגוסט 2025 או עד לרכישת כל סכום התכנית, המוקדם מביניהם.

תכנית הרכישה תבוצע במסגרת המסחר בבורסה ו/או בעסקות מחוץ לבורסה באמצעות חבר בורסה חיצוני ובלתי תלוי שיפעל בהתאם למנגנון הגנת נמל מבטחים שפרסמה רשות ניירות-ערך. תכנית הרכישה תתבצע בארבעה שלבים נפרדים, שכל אחד מהם, אם יוחלט על ביצועו והוא יאושר בדירקטוריון, יהיה בלתי הדיר, בהתאם לתנאי מנגנון נמל מבטחים, כמפורט להלן.

בהתאם לתכנית שאושרה ביום 12 באוגוסט 2024 ביצוע שלב א' החל ביום 15 באוגוסט 2024 והוא הושלם ביום 23 בספטמבר 2024. במסגרת שלב א' של תכנית הרכישה רכש הבנק (בבורסה, באמצעות חבר בורסה בלתי תלוי) במצטבר 6,983,646 מניות רגילות של הבנק, שהיוו כ-0.52% מההון המונפק והנפרע של הבנק בעלות כוללת של כ-250 מיליון ש"ח; ביום 17 בנובמבר 2024 אישר דירקטוריון הבנק את ביצוע שלב ב' של תכנית הרכישה. ביצוע שלב ב' החל ביום 19 בנובמבר 2024 והוא הושלם ביום 15 בינואר 2025. במסגרת שלב ב' של תכנית הרכישה רכש הבנק (באמצעות חבר בורסה בלתי תלוי) במצטבר 5,809,468 מניות רגילות של הבנק, המהוות כ-0.43% מההון המונפק והנפרע של הבנק בעלות כוללת של כ-250 מיליון ש"ח. במועד אישור הדוחות הכספיים, אישר הדירקטוריון את שלב ג' של תכנית הרכישה והבנק נתן לחבר הבורסה הבלתי תלוי הוראה בלתי הדירה לתחילת ביצוע שלב ג'. שלב ג' יחל ביום 4 במרץ 2025 ויסתיים במוקדם מבין יום 5 במאי 2025, או בעת השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף של 250 מיליון ש"ח. לאחר השלמת שלב ג', אם יחליט הבנק לבצע את שלב ד', ייתן הבנק לחבר הבורסה הבלתי תלוי הוראה בלתי הדירה לתחילת שלב ד'. במקרה כזה יחל שלב ד' בחלוף יום מסחר אחד לאחר פרסום הדוחות הכספיים לרבעון הראשון 2025 ויסתיים במוקדם מבין יום 5 באוגוסט 2025, או בעת השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף של 250 מיליון ש"ח.

ביאור 24 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

אישור הפיקוח על הבנקים לביצוע תכנית הרכישה, כנדרש בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 332, התקבל ביום 8 באוגוסט 2024. האישור ניתן בכפוף לכך שסכום החלוקה (התמורה בגין הרכישה העצמית וסכום הדיבידנד שיחולק במזומן) לא יעלה על 40% מהרווח הנקי ברבעון השני לשנת 2024. סכום החלוקה ברבעונים העוקבים, יקבע בשים לב למצב הגיאופוליטי, מצבו הפיננסי של הבנק, יחסי ההון בפועל של הבנק ולכריות ההוניות הנדרשות בתרחישים האפשריים השונים. האישור הינו גם בכפוף לאישור תכנית הרכישה בדירקטוריון הבנק (אושרה כאמור ביום 12 באוגוסט 2024), בכפוף לעמידה במגבלות ובתנאים שפורטו בתכנית הרכישה (יצוין כי התכנית כוללת בין היתר תנאי לפיו התכנית תופסק, קרי הבנק לא יחל בביצוע השלב הבא של התכנית, אם במהלך תקופת התכנית יתברר על-פי הדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו שהבנק אינו עומד ביחס הון רובד 1 של 10.9%) ובכפוף לעמידה בכל דין.

באישור תכנית הרכישה הביא הדירקטוריון בחשבון, בין היתר, גם את הגורמים הבאים: מצבו הפיננסי האיתן של הבנק אל מול דרישות ההון השונות ועודפי ההון המשמעותיים; תנאי השוק שעשויים להוות הזדמנות בהיבט ביצוע התכנית; העדפות משקיעים ביחס לחלוקת דיבידנד, רכישה עצמית ושילוב ביניהם; וכל זאת בשים לב להנחיות הפיקוח על הבנקים בנוגע לשיעור החלוקה הכולל על רקע הנסיבות הגיאופוליטיות. בכוונת הדירקטוריון להתחשב בגורמים אלה גם בעת שיובאו לדיון השלבים הבאים בתכנית והיקפם.

ד. הלימות הון בנתוני המאוחד

	31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2023
	במיליוני ש"ח	
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים		
הון עצמי רובד 1	**58,165**	52,641
הון רובד 1	**58,165**	52,641
הון רובד 2	**14,627**	13,338
סך-הכל הון כולל	**72,792**	65,979
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
סיכון אשראי	**454,175**	403,897
סיכוני שוק	**4,407**	4,245
סיכון תפעולי	**34,181**	29,710
סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון	**492,763**	437,852
	באחוזים	
3. יחס ההון לרכיבי סיכון		
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון[1]	**11.80%**	12.02%
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון	**11.80%**	12.02%
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	**14.77%**	15.07%
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים[2]	**10.23%**	10.23%
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים[2]	**13.50%**	13.50%

(1) הנתונים מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 וכוללים התאמות בגין הוראות רגולטוריות כדלקמן: השפעת היישום של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים אשר פוחתת בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2025 ומוערכת בקיטון עתידי נוסף של כ-0.02% על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 בדצמבר 2024 (0.04% ליום 31 בדצמבר 2023).

(2) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הינם 10.0% ו-13.5% בהתאמה (ראה סעיף ח. להלן). ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור לגביהן ניתנה הקלה במסגרת הוראת שעה.

ביאור 24 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ה. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

	31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2023
	במיליוני ש"ח	
הון עצמי רובד 1		
סך ההון	**58,150**	52,430
הבדלים בין סך ההון לבין הון עצמי רובד 1	**-**	-
סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים	**58,150**	52,430
התאמות פיקוחיות וניכויים:		
מסים נדחים לקבל	**(7)**	(3)
התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1	**(69)**	(39)
סך-הכל התאמות פיקוחיות וניכויים, לפני התאמות בגין תכניות ההתייעלות ולפני התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים - הון עצמי רובד 1	**(76)**	(42)
סך התאמות בגין תכניות ההתייעלות - הון עצמי רובד 1*	**-**	70
סך התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים - הון עצמי רובד 1**	**91**	183
סך-הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים	**58,165**	52,641
סך-הכל הון רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים	**58,165**	52,641
הון רובד 2		
הון רובד 2 - מכשירים, לפני ניכויים	**9,175**	8,269
הון רובד 2 - הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים	**5,698**	5,069
הון רובד 2 - ניכויים:		
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים - הון רובד 2	**246**	-
סך-הכל הון רובד 2	**14,627**	13,338
סך-הכל הון כולל	**72,792**	65,979

* התאמות בגין תכניות ההתייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן.
** התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים לפי הוראות הפיקוח על הבנקים פוחתות בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2025.

ו. השפעת התאמות על יחס הון עצמי רובד 1

	31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2023
	באחוזים	
יחס ההון לרכיבי סיכון		
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת ההתאמות	**11.78%**	11.96%
השפעת ההתאמות בגין תכניות ההתייעלות*	**0.00%**	0.02%
השפעת ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים**	**0.02%**	0.04%
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	**11.80%**	12.02%

* התאמות בגין תכניות ההתייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן.
** התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים לפי הוראות הפיקוח על הבנקים פוחתות בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2025.

ביאור 24 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ז. רכיבי הון ונכסי סיכון הנתונים לתנודתיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק והיקף נכסי הסיכון נתונים לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- השפעות שינויים בריבית על קרנות ההון מאגרות-חוב זמינות למכירה.
- השפעות שינויים במדד ובשערי חליפין על יתרות הנכסים.
- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות.

להלן קנה מידה להשפעות קיטון בהון וגידול בנכסי סיכון על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 בדצמבר 2024:

	השפעת קיטון ב-100 מיליוני ש"ח בהון עצמי רובד 1	השפעת גידול ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הסיכון
	באחוזים	
יחס הון עצמי רובד 1	**(0.02%)**	**(0.02%)**

ח. יעד הלימות ההון ואופן ניהול ותכנון ההון

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, נדרש הבנק בהיותו תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד (כזה, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל), לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 10.0% וביחס הון כולל מזערי של 13.5%. ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור לגביהן ניתנה הקלה. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על-ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, ליום 31 בדצמבר 2024, הינם 10.23% ו-13.50%, בהתאמה.

לצורך עמידה ביעד הלימות ההון וניהול אפקטיבי של ההון מבוצע תכנון הון בבנק בהתבסס על תכנית העבודה של הבנק והוראות הרגולציה, תוך תרגומן לנכסי הסיכון, ושינויים בהון על רבדיו השונים תוך שמירה על שולי ביטחון. במסגרת תכנון ההון ויחסי ההון, מתבצעים מבחני רגישות שונים. כמו-כן, הבנק עוקב באופן שוטף אחר התוצאות בפועל אל מול התכנון והפערים ביניהם, ובהתאם לצורך בוחן נקיטת פעולות נדרשות לצורך עמידה ביעדי הון שנקבעו. כחלק מקביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק כמפורט להלן, מדיניות הבנק הינה להחזיק רמת הלימות הון הגבוהה מהיחס המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ואשר אינה נמוכה מרמת הלימות ההון הנדרשת לכיסוי הסיכונים כפי שהם מוערכים בתהליך הפנימי להערכת הלימות ההון (ה-ICAAP). במסגרת ה-ICAAP, הבנק בוחן את השפעתם של תרחישי קיצון על יחסי הלימות ההון ובהתאם קיימות תכניות הערכות לחזרה להלימות ההון הרגולטורית בקרות אירוע קיצון כאמור.

יעד הון עצמי רובד 1 שנקבע על-ידי הבנק מביא בחשבון, בין היתר, את תוצאות תהליכי קביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק, לרבות תוצאות מבחני הקיצון הפנימיים שערך הבנק, ואת תוצאות הדיונים שהתקיימו עם הפיקוח על הבנקים לגבי מאפייני הסיכון הפרטניים של הבנק במסגרת תהליך הסקירה הפיקוחי האחרון שבוצע ומבחני הקיצון האחידים האחרונים שבוצעו.

על יסוד תהליכי קביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק ותוצאות הדיונים הפנימיים שהתקיימו עם הפיקוח על הבנקים (כמפורט לעיל), הגדיר דירקטוריון הבנק יעד פנימי של יחס הון עצמי רובד 1 בשיעור שלא יפחת מ-10.5%.

ט. הורדת דירוג מדינת ישראל

בחודש אפריל 2024 חברת S&P הורידה את דירוג האשראי של מדינת ישראל ל-A+. ההשפעה הישירה של הורדת דירוג האשראי של מדינת ישראל על-ידי S&P בחודש אפריל 2024 הביאה, נכון למועד הורדת הדירוג, לקיטון של כ-0.25% וכ-0.31% ביחס הון עצמי רובד 1 וביחס ההון הכולל של הבנק, בהתאמה.

ביום 1 באוקטובר 2024 חברת S&P עדכנה את דירוג האשראי של מדינת ישראל ל-A, הורדה שלא משפיעה על יחסי ההון והמינוף של הבנק. הורדות דירוג נוספות של מדינת ישראל על-ידי S&P, ככל שיהיו, ישפיעו באופן ישיר על יחסי הלימות ההון של הבנק רק ככל שהדירוג ירד ל-BBB+ ומטה (היינו הורדה של שני נוטצ'ים מהדירוג הנוכחי של A). ככל שתתרחש ירידת דירוג שכזו, הדבר עלול להביא, נכון ליום 31 בדצמבר 2024, לפגיעה ישירה של 0.36% ו-0.45% ביחס הון עצמי רובד 1 וביחס ההון הכולל, בהתאמה.

ביאור 24 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

י. הנפקת אגרות-חוב צמודות אשראי

ביום 24 בספטמבר 2024 השלים הבנק הנפקה בהיקף של כ-1.0 מיליארד ש"ח של אגרות-חוב צמודות אשראי (CLN-Credit Linked Note) למשקיעים מוסדיים. אגרות-החוב נרשמו למסחר במערכת המסחר למוסדיים של הבורסה, ונושאות ריבית בנק ישראל בתוספת מרווח של 2.25%. אשר תשולם מידי חצי שנה. אגרות-החוב נושאות חלק מסיכון האשראי אליו חשוף הבנק בקשר לתיק הלוואות שהעמיד הבנק למספר לווים בתחום הנדל"ן שכן במקרה בו יקבע הבנק כי אירע אירוע אשראי לגבי אחת או יותר מההלוואות, תופחת קרן אגרות-החוב, בהתאם לתנאי שטר הנאמנות.

קרן אגרות-החוב תעמוד לפירעון בתשלום אחד ביום 30 בספטמבר 2027, ככל שלא יבוצע פדיון מוקדם על-ידי הבנק, כמפורט בשטר הנאמנות. אגרות-החוב מוכרות כביטחון פיננסי כשיר בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 203, וכן כביטחון המותר בניכוי בחישוב חבות לקוח לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 313 ובחישוב חבות ענפית לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 315.

יא. יחס מינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה לדרישות ההון מבוססות הסיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202. סך החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקות מימון ניירות-ערך ופריטים חוץ-מאזניים.

בחודש נובמבר 2020 הפיקוח על הבנקים פרסם כהוראת שעה חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בדבר יחס המינוף. תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (הבנק הינו תאגיד בנקאי כזה), יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5% (במקום 6.0% לפני ההקלה).

תוקף ההקלה הוארך עד ליום 31 בדצמבר 2025 ולאחר מועד זה יידרש לשוב תוך שני רבעונים ליחס המינוף הנדרש טרם הוראת השעה (6.0%).

	31 בדצמבר 2024	31 בדצמבר 2023
	במיליוני ש"ח	
א. בנתוני המאוחד		
הון רובד 1*	**58,165**	52,641
סך החשיפות*	**810,835**	760,396
	באחוזים	
יחס מינוף	**7.17%**	6.92%
יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים בתקופת הוראת השעה	**5.50%**	5.50%
יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים לאחר תום הוראת השעה	**6.00%**	6.00%

* נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת היישום של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2025. השפעת ההקלה בגין הפסדי אשראי צפויים ליום 31 בדצמבר 2024 מוערכת בקיטון עתידי נוסף של כ-0.01%.

	השפעת קיטון ב-100 מיליוני ש"ח בהון רובד 1	השפעת גידול ב-1 מיליארד ש"ח בסך החשיפות
	באחוזים	
ב. להלן השפעות על יחס המינוף ליום 31 בדצמבר 2024:		
יחס מינוף	**(0.01%)**	**(0.01%)**

ביאור 24 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

יב. יחס כיסוי הנזילות (LCR)

הבנק מחשב את יחס הנזילות "סולו" ובמאוחד מידי יום, בחלוקה לשקלים ומטבע-חוץ, ועוקב אחר היחס בחברות הבנות (אשר נדרשות לעמוד במגבלות נזילות פנימיות המותאמות לאופי פעילותן). היחסים מדווחים כממוצע התצפיות היומיות. מספר התצפיות ששימשו בחישוב הממוצעים ברבעון המדווח הינו 60.

	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2024	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2023
	באחוזים	
א. בנתוני המאוחד		
יחס כיסוי נזילות	**131%**	129%
יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים	**100%**	100%
ב. בנתוני הבנק		
יחס כיסוי נזילות	**131%**	128%
יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים	**100%**	100%

יג. יחס מימון יציב נטו (NSFR)

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 בנושא יחס מימון יציב נטו - NSFR, אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס המימון יציב נטו במערכת הבנקאית בישראל. בהתאם להוראה, מטרת יחס המימון היציב נטו הינה לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך. יחס המימון היציב נטו מכיל שני מרכיבים: פריטי מימון יציב זמין (מונה) ופריטי מימון יציב נדרש (מכנה). "מימון יציב זמין" מוגדר כחלק מההון ומההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפירעון של הנכסים השונים המוחזקים על-ידי התאגיד, וכן של חשיפותיו החוץ-מאזניות.

	ליום 31 בדצמבר 2024	ליום 31 בדצמבר 2023
	באחוזים	
בנתוני המאוחד		
יחס מימון יציב נטו	**125%**	128%
יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים	**100%**	100%

ביאור 25 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

במיליוני ש"ח

א. התקשרות חוץ-מאזנית בגין פעילות לפי מידת הגבייה[1] לסוף השנה

	31 בדצמבר	
	2024	2023
יתרת האשראי מפיקדונות לפי מידת גבייה[2]		
מטבע ישראלי לא-צמוד	**7**	8
מטבע ישראלי צמוד מדד	**859**	872
מטבע-חוץ	**-**	-
סך-הכל	**866**	880

(1) אשראים ופיקדונות מפיקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראים (או הפיקדונות), עם מרווח או עם עמלת גבייה (במקום מרווח).
(2) הלוואות עומדות ופיקדונות ממשלה שניתנו בגינם בסך 300 מיליון ש"ח, (2023: 297 מיליון ש"ח), לא נכללו בטבלה זו.

תזרימים בגין עמלת גבייה ומירווחי ריבית בגין הפעילות במידת גבייה[1]

	31 בדצמבר 2024						31 בדצמבר 2023
	עד שנה	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 20 שנים	סך-הכל	סך-הכל
במגזר הצמוד למדד[2]								
תזרימים חוזיים עתידיים	**2**	**3**	**2**	**4**	**4**	**1**	**16**	18
תזרימים עתידיים צפויים לאחר הערכת הנהלה לפירעונות מוקדמים	**2**	**3**	**2**	**3**	**2**	**-**	**12**	13
תזרימים צפויים מהוונים לאחר הערכת הנהלה לפירעונות מוקדמים[3]	**2**	**3**	**2**	**2**	**1**	**-**	**10**	12

מידע על העמדת הלוואות במהלך השנה בבנקים למשכנתאות:

	31 בדצמבר	
	2024	2023
הלוואות מפיקדונות לפי מידת הגבייה	**79**	61
הלוואות עומדות	**29**	32

(1) אשראים ופיקדונות מפיקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראים (או הפיקדונות), עם מרווח או עם עמלת גבייה (במקום מרווח).
(2) כולל מגזר מטבע-חוץ.
(3) ההיוון בוצע לפי שיעור 2.09% (2023: לפי שיעור 1.57%).

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

	31 בדצמבר	
	2024	2023
1. התחייבות לרכישת ניירות-ערך	**1,303**	1,364
2. הקמה של בניינים וציוד ורכישתם	**845**	774

ביאור 25 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

3. כל הדירקטורים ונושאי המשרה המכהנים בבנק (וכן דירקטורים ונושאי משרה שכיהנו בעבר) מחזיקים בכתבי שיפוי לפיהם מתחייב הבנק לשפות את נושאי המשרה, בין היתר, בגין חבות כספית שתוטל עליהם בקשר עם אירועים שפורטו (עד לסכום שיפוי במצטבר לכל נושאי המשרה של 25% מההון המיוחס לבעלי המניות של הבנק על-פי דוחותיו הכספיים האחרונים הידועים לפני תשלום השיפוי בפועל) וכן לשפות בגין הוצאות התדיינות סבירות, לרבות שכר טרחה עורך-דין, בהליכים שונים (לרבות הליכים מנהליים), והכל כמפורט בכתב השיפוי ובהתאם להוראותיו. בחודש נובמבר 2023 אישרה האסיפה הכללית הענקת כתבי שיפוי מעודכנים לדירקטורים ונושאי המשרה המכהנים וכן אלה שיכהנו מעת לעת וכתבי שיפוי מעודכנים הוצאו לכל הדירקטורים ונושאי המשרה המכהנים. התיקונים העיקריים בנוסח כתב השיפוי כוללים עדכונים ברשימת האירועים אשר לדעת הדירקטוריון הינם צפויים לאור פעילות הבנק בפועל בעת מתן ההתחייבות לשיפוי והמפורטים בתוספת לכתב השיפוי. זאת, בין היתר, בהתחשב בשינויים בחקיקה ובפעילות הבנק; כמו-כן, הורחבו ההגדרות וההתייחסות לשיפוי בגין הליכי אכיפה מנהליים והמותר על-פי הדין ולהליכי אכיפה/בירור מנהליים אחרים אשר על-פי הדין ניתן להעניק שיפוי בגין הוצאות או תשלומים הקשורים אליהם. התחייבות הבנק לפי כתבי השיפוי תחול גם ביחס לאירועים שאירעו טרם הענקתו וחידוש תוקפו. כתבי השיפוי בנוסחם טרם העדכון האמור אושרו על-ידי האסיפה הכללית של הבנק בחודש ינואר 2012 ובחודש פברואר 2016. בשנת 2024 נשא הבנק בעלויות התדיינות של נושאי משרה בעבר ובהווה (שכר טרחה עורך-דין בקשר עם הליכים נגזרים (הנוגעים לפרשת המס, ראה ביאור 25.ד. להלן)) בסכומים זניחים. לעתים מתחייב הבנק באישור הדירקטוריון לשפות עובדים מסוימים שאינם נושאי משרה בבנק בנסיבות מיוחדות (כגון בקשר עם כהונתם כדירקטורים בחברה מוחזקת של הבנק או בקשר עם תפקידם בבנק). כתבי שיפוי כאלה מוגבלים לעתים לתקרת שיפוי (בנפרד מתקרת השיפוי של נושאי המשרה כאמור) של עד 10% מההון העצמי של הבנק. כתבי שיפוי כאלה מוחזקים על-ידי מספר עובדים ובעלי תפקידים בהווה ובעבר.

4. הבנק התחייב לשפות חברות בנות מסוימות לכל התחייבויותיהן לצורך קיום מגבלות ניהול בנקאי תקין (יחס הון לרכיבי סיכון ומגבלות חבות לווה בודד ואנשים קשורים) ולצורך קבלת פטור מיישום הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון". השיפוי יפקע מאליו, ללא צורך בפעולה כלשהי של מי מן הצדדים במועד בו הבנק יחדל להחזיק, בין בעצמו ובין באמצעות חברות שבבעלותו המלאה, בכל אמצעי השליטה בחברה.

5. התחייבויות לשיפוי בקשר עם הנפקת ניירות-ערך בקבוצת הבנק: (1) הפועלים הנפקות בע"מ ("הפועלים הנפקות"), שהיתה חברה בת בבעלות מלאה אשר מוזגה לבנק בחודש ספטמבר 2023, קיבלה במהלך השנים מאז 1988 החלטות לאשר מתן שיפוי בגין תשקיפים, אשר על פיהם פורסמו דוחות הצעת מדף, להנפקת אגרות-חוב, כתבי התחייבות נדחים ושטרי הון נדחים שהנפיקה במהלך שנים אלו לדירקטורים ולנושאי משרה אחרים וכן ליועצים המשפטיים של ההנפקות, בגין חבות כספית שתוטל עליהם בתוקף היותם נושאי משרה בחברה ו/או בתוקף מתן השירותים על ידיהם לחברה, כמפורט בתשקיפים שפורסמו בגין ההנפקות. תקרת השיפוי נקבעה לכל מקבלי השיפוי במצטבר בסכום מרבי שלא יעלה על 10% מסכום המסגרת הכולל שנקבע להנפקה על-פי התשקיפים ודוחות הצעת המדף. הבנק היה ערב לשיפוי הדירקטורים ונושאי המשרה; (2) הבנק (ובעבר גם הפועלים הנפקות) התחייב ומתחייב מעת לעת להעניק שיפוי לנאמנים של תעודות ההתחייבות המונפקות על ידם, במסגרת שטרי הנאמנות הרלוונטיים; (3) במסגרת דוח הצעת המדף לרישום למסחר של אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר פורסם על-ידי הפועלים הנפקות ביום 4 ביוני, 2018 ("דוח הצעת המדף"), התחייבה הפועלים הנפקות להעניק לחתם המתמחר, אי.בי.אי. - ניהול וחיתום בע"מ (לשעבר "פועלים אי.בי.אי. - ניהול וחיתום בע"מ") (צד קשור דאז) שיפוי בשל חבות כספית שתוטל עליו לטובת אדם אחר על-פי פסק דין, מחמת שהיה בדוח הצעת המדף או בתשקיף המדף פרט מטעה, וכן בגין הוצאות התדיינות סבירות. סכום השיפוי הכולל לא יעלה על שווי ניירות הערך שנרשמו למסחר על-פי דוח הצעת המדף במועד רישומם צמוד למדד; (4) במסגרת הנפקה פרטית בינלאומית מחודש אוקטובר 2021 למשקיעים מוסדיים (לרבות אמריקאים) של כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדי קרן על-ידי המרה כפויה למניות רגילות של הבנק, התחייב הבנק לשפות את החתמים וצדדים הקשורים להם בגין נזקים, תביעות והפסדים אם ייגרמו להם ביחס לפרטים מהותיים לא נכונים אשר נכללו במסמכי ההנפקה או ביחס להשמטה של פרטים כאמור.

ביאור 25 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

6. כחבר הבורסה לניירות-ערך בתל-אביב בע"מ ("הבורסה"), כחבר מסלקת הבורסה, וכחבר מסלקת מעו"ף של הבורסה, מחויב הבנק, הן כלפי מסלקת הבורסה, בגין עסקות שבוצעו באמצעותה (עבור עצמו ועבור לקוחותיו), והן כלפי מסלקת מעו"ף בגין עסקות באופציות ובחוזים עתידיים הנסלקות באמצעותה (עבור לקוחותיו וכן עבור לקוחות חבר בורסה נוסף שאינו חבר מסלקת מעו"ף). כמו-כן, אחראי הבנק לחלקו בקרן הסיכונים של כל אחת מבין מסלקת הבורסה ומסלקת מעו"ף, שהוקמו במטרה להבטיח את התחייבויות חברי כל אחת מהמסלקות בגין פעילותם בהן. חלקו של כל חבר בכל אחת מקרנות הסיכונים כאמור נקבע בתקנון ו/או בחוקי העזר של המסלקה הרלוונטית. הבנק מעמיד בטוחות לטובת קרן הסיכונים של מסלקת הבורסה, לטובת מסלקת מעו"ף ולטובת קרן הסיכונים שלה, בסכומים שיבטיחו את חבותו האפשרית בגין חלקו בכל אחת מקרנות הסיכונים כאמור וסכומים נוספים הנגזרים מהיקפי פעילותו (עבור עצמו ועבור לקוחותיו). סכומי הבטוחות והרכבן, במזומן ובאגרות-חוב, מפורטים בביאור 26.ג. להלן.

7.א. ברבעון הרביעי של 2018 הושלמה עסקה למכירת תיק נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית של הפועלים שוויץ, בסניפיו בשוויץ ובלוקסמבורג ל-Bank J. Safra Sarasin AG ו-Banque Safra Sarasin (Luxembourg) SA (ביחד, "ספרא סאראסין"). במסגרת העסקה הוסכם על הסדרי שיפוי, לפיהם, בין היתר, הפועלים שוויץ ישפה את ספרא סאראסין בגין תשלומים והוצאות של הרוכש בקשר עם הליכים משפטיים וחקירות של רשויות ממשלתיות, הנובעים מאירועים טרם השלמת העסקה. הבנק ערב להתחייבויות הפועלים שוויץ כלפי הרוכש, תוקף ההתחייבויות הינו דצמבר 2028.

ב. בחודש יוני 2019 נחתם הסכם בין הפועלים שוויץ ל-Hyposwiss Private Bank Geneva SA למכירת תיק הלקוחות שנותרו בסניפי שוויץ ולוקסמבורג. המכירה התבצעה במספר פעימות. בהתאם למתווה העסקה שילם הבנק לרוכש עבור העברה זו. במסגרת העסקה הוסכם על הסדרי שיפוי, לפיהם, בין היתר, הפועלים שוויץ ישפה את Hyposwiss Private Bank Geneva SA לרבות בגין תשלומים והוצאות של הרוכש בקשר עם הליכים משפטיים וחקירות של רשויות ממשלתיות, בסך של עד 50 מיליון פרנק שוויצרי, הנובעים מאירועים טרם השלמת העסקה. הבנק ערב להתחייבויות הפועלים שוויץ כלפי הרוכש, תוקף ההתחייבויות הינו יוני 2025.

8. הבנק וחברות בנות נוהגים לתת, מעת לעת, בתנאים ובנסיבות מקובלים ובמהלך העסקים הרגיל, כתבי שיפוי מוגבלים בסכום ובתקופה ושאינם מוגבלים בסכום ובתקופה, לרבות במסגרת עסקות למכירת החזקות בחברות בקבוצה, התקשרויות עם ספקים וכד'.

9. ביום 21 ביוני 2021 התקשר הבנק (באמצעות חברה בת בבעלות מלאה) עם חברות ויתניה בע"מ ("היזם") ונכסי ד.מ.ר. (1995) בע"מ (יחד - "המוכרות") בהסכם מכר לפיו ירכוש הבנק נכס שיוקם בתל-אביב, הכולל מגדל עם שטחי משרדים (ברמת מעטפת, לפני עבודות גמר והתאמה לצרכי הבנק) בהיקף של כ-60 אלף מ"ר, שטחי שירות, שטחים טכניים ואחרים נוספים וכן מעל 1,100 חניות, וזאת בתמורה לכ-970 מיליון ש"ח, שתשולם בהתאם לאבני דרך לאורך תקופת הפרויקט ("בניין המטה המרכזי"). במסגרת החוזה לבנק הייתה אופציה לרכישת שטחים נוספים במתחם (ברמת מעטפת) של כ-6,000 מ"ר שמומשה באוקטובר 2022 תמורת כ-80 מיליון ש"ח. בשנת 2024 התקשר הבנק עם מספר ספקים לביצוע עבודות הגמר בבניין המטה המרכזי ובשטחים הנוספים בבעלות הבנק במתחם, בעלות כוללת של כ-400 מיליון ש"ח. בניין המטה המרכזי הנרכש ישמש את הבנק ועובדיו ובכוונת הבנק לרכז בו את יחידות ההנהלה הראשית של הבנק. ריכוז היחידות בבניין אחד צפוי לתרום תרומה משמעותית להגברת ממשקי העבודה והסינרגיה בין היחידות, כמו גם ערכים תרבותיים בהיבט זה. המעבר מתוכנן להתחיל במהלך המחצית השנייה של שנת 2026. המעבר יאפשר בעתיד פינוי נכסים קיימים ומימושם בבוא העת ובהתאם הבנק מקדם את השבחת הנכסים ותוספת זכויות בגין מבני הנהלה מרכזיים.

בהתאם, הבנק בוחן חלופות להשבחת נכסים, המשמשים כיום את יחידות ההנהלה הראשית וצפויים כאמור להתפנות במסגרת המעבר למבנה המטה המרכזי שנרכש (בשטח של מעל 50 אלפי מ"ר). במהלך הרבעון השני לשנת 2023 אישרה הוועדה המקומית לתכנון ובניה תל-אביב תב"ע חדשה למתחם בנייני מטה ההנהלה הראשית שעיקרו בשד' רוטשילד בתל-אביב. סך-הכל שטח הנכסים הקיימים לפי התב"ע הנוכחית כ-16 אלפי מ"ר בנוי, בגינם אושרו במסגרת התב"ע החדשה זכויות בנייה לכ-47 אלפי מ"ר.

ביאור 25 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

10. הבנק עושה שימוש בפוליסות ביטוח מקרקעין המבטיחות את הבנק מהפסדי אשראי בגין תיק הלוואות, אשר הועמדו ללקוחות החטיבה העסקית של הבנק והמבוטחות בשעבוד קרקע, פוליסות ביטוח ערבויות חוק מכר ("עח"מ"), המבטיחות את הבנק מהפסדים בגין ערבויות חוק מכר המונפקות במסגרת פרויקטי נדל"ן של לקוחות החטיבה העסקית המלווים על-ידי הבנק, וכן, פוליסות ביטוח להלוואות לדיור (המובטחות במשכנתאות) המבטיחות את הבנק מהפסדים בגין הלוואות אלו אשר הועמדו ללקוחות החטיבה הקמעונאית. כלל הפוליסות מאפשרות את הפחתת נכסי הסיכון בשל העברת חלק מסיכוני האשראי בתחומים אלה למבטחים. הסכומים המבוטחים בפוליסות האמורות הסתכמו בכ-44.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024 בהשוואה לסך של כ-37.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023. ביום 24 בספטמבר 2024 השלים הבנק הנפקת אגרות-חוב צמודות אשראי (CLN) (אשר מאפשרת העברת חלק מסיכוני האשראי מהבנק) בהיקף של כ-1 מיליארד ש"ח, לפרטים ראה ביאור 24.י.

11. התקשרויות עם חברות כרטיסי אשראי והארגונים הבינלאומיים - הבנק הינו במעמד חבר ("Principal Member") בכל אחד מהארגונים הבינלאומיים Mastercard ו-Visa, מעמד המעניק לבנק רישיון להנפקת כרטיסי חיוב שונים בישראל תחת המותגים הללו (מסטרקארד וויזה). רישיונות אלה אינם בלעדיים והבנק נדרש לעמוד בהוראות ובכללים של כל אחד מארגונים אלה לרבות תשלום עמלות. בחודש דצמבר 2024 עודכנו באופן המיטיב עם הבנק, ההסכמות המסחריות של הבנק עם מסטרקארד בתוקף עד סוף שנת 2028, בנוגע למנגנון ההתחשבנות, הנחות על עמלות, מענקים וזיכויים כספיים, כתלות בין היתר, במחזורי פעילות בכרטיסי מסטרקארד.

לבנק הסכם עם ישראכרט לתקופה של 8 שנים החל מיום 1 באפריל 2022 להנפקה משותפת ולתפעול הנפקה של כרטיסי אשראי בנקאים (מסוג מסטרקארד וויזה) כרטיסי דביט, וכרטיסים נטענים ללקוחות הבנק. ההסכם כולל, בין היתר, מנגנון ההתחשבנות בין הצדדים בקשר עם מחזורי הפעילות בכרטיסים האמורים (והתלוי, בין היתר, בהיקפי מחזורים אלו), הסדרים כספיים בגין תפעול והנפקת הכרטיסים, זכויותיהם וחובותיהם של הצדדים וכמו-כן הסכמות בתחומי התפעול והממשק שבין הצדדים. בחודש מרץ 2023 הבנק ופרימיום אקספרס (חברה בת בבעלות מלאה של ישראכרט) חתמו על הסכם מפורט ביחס להנפקה ותפעול הנפקה של כרטיסי American Express. ההסכם בתוקף החל מחודש אפריל 2022 ולמשך 8 שנים.

לבנק קיימות התקשרויות חוזיות להנפקה משותפת ותפעול הנפקה של כרטיסי אשראי בנקאים גם עם המתפעלות כאל (כרטיסי אשראי לישראל) ו-MAX (מקס איט פיננסים). הבנק מנפיק את כרטיסיו באמצעות 3 המתפעלות הפעילות בישראל (כאל, MAX וקבוצת ישראכרט (הכוללת כאמור גם את פרימיום אקספרס)).

בהתאם לחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, החל מחודש פברואר 2019 הבנק מחויב לתפעל הנפקה של כרטיסי אשראי חדשים המונפקים ללקוחות הבנק, באמצעות שני מתפעלי הנפקה, לכל הפחות, כאשר חלקו של מתפעל הנפקה כלשהו לא יעלה על 52% מהכרטיסים החדשים שיונפקו על-ידי הבנק. מגבלה חוקית זו הייתה אמורה לפקוע בחודש מרץ 2023 אולם הוארכה בתקנות עד ליום 31 לינואר 2028.

ג. הליכים משפטיים

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים. עילות התביעות נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות.

לדעת הנהלת הבנק, בין היתר בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה. סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק בנושאים שונים, שאפשרות התממשותן הינה אפשרית (Reasonably Possible) (ולכן לא קיימת בגינן הפרשה), מסתכם ליום 31 בדצמבר 2024 בכ-1,187 מיליוני ש"ח.

א. להלן פירוט התביעות המהותיות, לרבות בקשות לאישורן כתביעות ייצוגיות, אשר לדעת הנהלת הבנק, בין היתר בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תביעות אלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשה הפרשה, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בגין כל ההפסדים הצפויים (Probable) הנובעים מתביעות אלה:

1. כנגד קבוצת הבנק מתנהלות שתי תביעות, כשחלק הארי של הסכומים הנתבעים בהן מצוי בחפיפה: התביעה האחת היא מחודש אוגוסט 2010 כנגד הפועלים שוויץ (ונגד בנקים נוספים) על-ידי המפרק של Fairfield Sentry Ltd ("קרן פיירפילד"), שהשקיעה בשעתו את רוב נכסיה בקרנות מאדוף (Bernard L Madoff Investment Services LLC). בתביעה, נדרשים הנתבעים להשיב פדיונות שנמשכו מקרן פיירפילד

ביאור 25 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הליכים משפטיים (המשך)

לפני שזו נכנסה לחדלות פירעון. סכום התביעה נגד הפועלים שוויץ עומד, נכון להיום, על סך כ-31 מיליון דולר. התביעה מתנהלת בפני ה-US Bankruptcy Court of the Southern District of New York, וערעורים תלויים ועומדים בפני ערכאות הערעור. התביעה האחרת הוגשה כנגד הבנק והפועלים שוויץ בחודש מרץ 2012 על-ידי המפרק של Bernard L Madoff Investment Services LLC, על סך של כ-22 מיליון דולר, אף היא בדרישה להשיב פדיונות לפני שנכנסה לחדלות פירעון. התביעה מתנהלת בפני ה-US Bankruptcy Court of the Southern District of New York. בחודש ספטמבר 2022 נדחתה בקשת סילוק של תביעה זו שהוגשה על-ידי הבנק והפועלים שוויץ.

2. ביום 24 ביוני 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית נגד הבנק. סכום התביעה הנקוב בכתב התביעה הינו כ-500 מיליון ש"ח. עניינה של הבקשה בטענה, כי לקוחות הבנק אשר היו או הינם זכאים לחסות תחת הגדרת "עסק קטן", כקבוע בכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), תשס"ח-2008, שילמו עמלות שלא בהתאם לתעריפון החל על עסק קטן, ומבלי שהבנק יידע לקוחות אלו כי קיימת האפשרות לסווגם כעסק קטן. הליך גישור בין הצדדים לא צלח. בקשה לאיחוד הדיון עם בקשות אישור דומות שהוגשו נגד בנקים אחרים, אושרה. ביום 22 באוגוסט 2022 התקבלה עמדת מאסדר בתיק לפיה על הבנק לגלות מיוזמתו ללקוחות את זכאותם להחלת תעריפון עסק קטן. הצדדים הודיעו לבית המשפט כי הסכימו לפנות להליך גישור.

3. ביום 17 במאי 2020 הוגש כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית לבית המשפט המחוזי בתל-אביב נגד הבנק ושני בנקים נוספים ("בקשת האישור"). בבקשה נטען, בין היתר, כי הבנק מעביר מידע אישי של לקוחותיו תוך הפרת הפרטיות והסודיות הבנקאית, באמצעות השימוש שהוא עושה בכלי פרסום מקוונים (כגון גוגל ופייסבוק) וכן באמצעות שירותים מקוונים, העורכים עיבוד מידע בענן, בהם מסתייע הבנק למתן השירותים ללקוחותיו. הטענות נגד הבנק מתייחסות לפלטפורמות הדיגיטליות: אתר הבנק, אפליקציה לניהול חשבון ואפליקציית bit. כן נטען כי במדיניות הגנת הפרטיות ותנאי השימוש שפורסמו בפלטפורמות אלה, נכללו תניות מקפחות בחוזה אחיד. הבקשה אינה נוקבת בסכום נזק קבוצתי. סכום התביעה האישי הועמד על סך של 1,000 ש"ח. ביום 27 בספטמבר 2023 הורה בית המשפט למפקח על הבנקים ליתן עמדתו בנוגע לסוגיות שבמחלוקת. ביום 22 בינואר 2024 מסר הפיקוח על הבנקים שהוא לא מוצא לנכון בשלב זה להגיש עמדה, כיוון שלהבנתו הסוגיות בהליך הן סוגיות מורכבות המעוררות שאלות החורגות מגדר דיני בנקאות. התיק עבר להליך גישור.

4. ביום 21 במאי 2020 התקבל כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשו לבית המשפט המחוזי מרכז נגד הבנק בקשר עם פיקדונות ללא תנועה כהגדרתם בפקודת הבנקאות. בבקשה נטען, בין היתר, כי הבנק הפר את חובות האיתור והדיווח לבעלי החשבונות ביחס לחשבונות אלה, גבה עמלות והתעשר שלא כדין. בין היתר נטען כי על הבנק לשלם את סכומי הפיקדונות בערכם הריאלי ובתוספת העמלות שנגבו. התביעה אינה נוקבת בסכום נזק קבוצתי. התיק עבר להליך גישור שעודנו מתנהל, במקביל להליך המשפטי.

5. בחודש יולי 2022 נודע לבנק שכתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו נגד ישראכרט בע"מ ("ישראכרט") ונושאי משרה שלה וכן כנגד הבנק. בבקשה נטען נגד הבנק, כי הבנק הפר את חובת הגילוי במסגרת התשקיף להצעת מכר מניות ישראכרט (משנת 2019) בנוגע להסכם הנפקה ותפעול הנפקת כרטיסי אשראי בין ישראכרט לבנק, וזאת בנוגע לתיאור תקופת ההסכם והאפשרות שייערכו בו שינויים. למבקש קיימות טענות גם כנגד דיווחיה של ישראכרט המאוחרים לתשקיף, שאינן מופנות לבנק. נטען כי הנזק הקבוצתי, על-בסיס חוות דעת מומחה, מסתכם בכ-396 מיליון ש"ח. בהתאם להחלטת בית המשפט הגיש המבקש בחודש אוקטובר 2022 בקשה מתוקנת לאישור התובענה כייצוגית, במסגרתה בין היתר התווספו טענות לזליגת מידע על המשא ומתן בין ישראכרט לבנק טרם שפורסם דיווח בעניין, מנכ"ל ישראכרט המכהן נוסף כמשיב בבקשה ותוקן סכום הנזק הקבוצתי הנטען לכ-583 מיליון ש"ח.

6. ביום 9 בפברואר 2022 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשו לבית המשפט המחוזי בירושלים על-ידי המועצה הישראלית לצרכנות כנגד הבנק, תשעה בנקים נוספים ושתי חברות פרטיות המפעילות בעצמן ו/או באמצעות זיכיון מכשירים אוטומטיים חוץ בנקאיים למשיכת מזומן. בבקשה נטען, בין היתר, כי משיכת כספים במכשירים אוטומטיים חוץ בנקאיים/פרטיים משיתה על הלקוחות חיוב כפול - תשלום שמשלם הלקוח לחברה הפרטית ותשלום עמלת פעולה בערוץ ישיר, וזאת מבלי שניתן על כך גילוי כדין. סכום הנזק הקבוצתי הוערך בסך כולל של 458 מיליון ש"ח כנגד כל הנתבעים. בחודשים פברואר ויוני 2023 הוגשו עמדות המפקח על הבנקים, לפיהן בנק מנפיק רשאי לגבות עמלת ערוץ ישיר בגין משיכה במכשיר אוטומטי חוץ בנקאי, גם אם במכשיר הפרטי לא הוצג ללקוח שיעור העמלה המדויק שאותו יגבה הבנק.

ביאור 25 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הליכים משפטיים (המשך)

7. ביום 1 בפברואר 2024 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית, שהוגשו נגד הבנק לבית המשפט המחוזי, הבקשה אינה נוקבת בסכום נזק קבוצתי. בבקשה נטען, בין היתר, כי הבנק מחייב את לקוחותיו בהפרשי המרה בגין ביצוע פעולות המרת מטבע-חוץ, וזאת ללא עיגון וגילוי כנדרש, בין היתר, בתעריפון הבנק ובהסכם עם הלקוח. הסעדים המבוקשים כוללים השבה ופיצוי בגין הפרשי המרה שנגבו בשבע השנים האחרונות. ביום 31 באוקטובר 2024 ניתן פסק דין המסלק את בקשת האישור על הסף, תוך פסיקת הוצאות לטובת הבנק. ביום 3 בנובמבר 2024 הגישה המבקשת ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון, אשר קבע את הערעור לדיון.

8. ביום 25 ביוני 2023 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשו נגד הבנק וארבעה בנקים נוספים לבית המשפט המחוזי. בבקשה נטען, בין היתר, כי הבנקים מעדכנים את ריבית החובה באשראי הצמוד לריבית הפריים, במלוא שיעור ההעלאה של ריבית בנק ישראל, ללא שיקול דעת ובאופן פסול, בין היתר, מאחר שהבנקים אינם מעלים באותו שיעור את ריבית הזכות המשולמת על ידם בגין המקורות המשמשים אותם למימון האשראי (פיקדונות וכד'). הסעד הכספי הכולל המוערך על-ידי המבקש נגד כל הבנקים, נכון למועד הגשת התביעה, הוא 5.8 מיליארד ש"ח, וכנגד הבנק הוא מוערך על-ידי המבקש בסך של 1.5 מיליארד ש"ח.

9. ביום 4 ביוני 2023 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשו נגד הבנק לבית משפט המחוזי. בבקשה נטען, כי הבנק אינו משלם ריבית על יתרות זכות בחשבונות עו"ש בבנק, על דרך מתן ריבית ישירה, או על דרך הפעלת פיקדונות/מנגנונים אוטומטיים המאפשרים העברה "אוטומטית" של יתרות זכות בחשבון העו"ש לפיקדון יומי צובר ריבית. כן נטען, כי הבנק אינו מגלה ללקוחותיו את דבר קיומם של פיקדונות כאלה, וכתוצאה מכך הלקוחות אינם מקבלים ריבית על יתרות זכות בחשבון העו"ש, וכי בכך הבנק מפר הוראות דין שונות, חובות גילוי ומתעשר שלא כדין. הסעד המבוקש בבקשה הוא פיצוי הנאמד בשלב זה על-ידי המבקש בסך של מעל 1 מיליארד ש"ח וצווי עשה. למיטב ידיעת הבנק, הוגשה בקשה להכרה בתובענה כייצוגית בנושא דומה נגד בנקים אחרים.

10. ביום 12 ביוני 2023 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשו נגד הבנק לבית משפט המחוזי. בבקשה נטען, כי הבנק מפחית את הריבית (או לא מעלה אותה כפי הצורך) לאחר ההפקדה או במהלך חידוש של פיקדונות מסוגים שונים (לרבות פיקדונות הצמודים לריבית הפריים או לעוגן חיצוני אחר); כי הבנק אינו מודיע על כך ללקוחותיו כנדרש, וכי בכך הבנק מפר הסכם ומעלה רווחיו שלא כדין. הסעד המבוקש הוא פיצוי הנאמד על-ידי המבקש בסך מעל 300 מיליון ש"ח וצווי עשה. ביום 17 ביולי 2024 בית המשפט הציע לצדדים לעכב את הדיון בתיק עד בירורו של הליך מקביל דומה. לאחר הגשת תגובות הצדדים, ניתנה החלטה כי אין מקום לעכב את הדיון.

11. ביום 23 ביולי 2023 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשו נגד הבנק וארבעה בנקים נוספים לבית משפט המחוזי. בבקשה נטען, בין היתר, כי הבנקים לא מגלים ללקוח המפקיד פיקדון באמצעות האינטרנט, באפליקציה, או באמצעי רחוק אחר, כי הריבית המוצעת לו באמצעים אלו נמוכה יותר מריבית שיכול היה לקבל לו פעל מול הבנק באמצעים אחרים; כי בכך נשללת ממנו היכולות לקבל החלטה מושכלת ולפעול לשפר את מצבו. הסעד הכספי המבוקש הוא פיצוי הנאמד על-ידי המבקש בסך של כ-984 מיליון ש"ח (נגד כלל הבנקים) ולטענת המבקש בכל חודש גדל סכום זה בכ-104 מיליון ש"ח.

12. בחודש אוגוסט 2023 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשו נגד הבנק ושלושה בנקים נוספים לבית משפט המחוזי, הבקשה אינה נוקבת בסכום נזק קבוצתי. בבקשה נטען, בין היתר, כי הבנק יוצר מצג מטעה ללווים בעת מתן הלוואה לדיור ובמהלך חיי ההלוואה, לפיו רכישת פוליסת ביטוח מבנה, קיומה ושעבודה לטובת הבנק מהווים תנאי לקבלת הלוואה מובטחת במשכנתא; וכי הבנק דורש בפועל רכישתה וקיומה של פוליסה כאמור גם כאשר אין חובה לרכישת ביטוח מבנה ובניגוד להוראות המפקח על הבנקים. מבוקש, בין היתר, סעד של פיצוי בגין עלות פוליסות ביטוח מבנה אשר הונפקו במהלך 7 השנים האחרונות ושועבדו לטובת הבנק. ביום 6 בנובמבר 2024 הורה בית המשפט לפצל את הדיון בבקשה, כך שיוגשו בקשות אישור נפרדות נגד כל אחד מהמשיבים. ביום 11 בנובמבר 2024 הוגשה בקשת האישור נגד הבנק, אשר זהה לבקשת האישור הקודמת המאוחדת, בשינויים המחויבים.

13. ביום 10 ביולי 2024 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית, שהוגשו נגד הבנק לבית המשפט המחוזי, הבקשה אינה נוקבת בסכום נזק קבוצתי. הבקשה מתייחסת לפיקדונות בריבית משתנה (על-בסיס ריבית פריים), המשועבדים לבנק כבטוחה להלוואות. נטען, בין היתר, כי לקוחות-לווים שהפקידו פיקדונות אלו, קיבלו ריבית נמוכה בהשוואה לריבית שהיו מקבלים אילו הבנק היה מקים את הפיקדונות הללו לתקופה הזהה לאורך ההלוואה. בנוסף נטען, כי בעת חידוש הפיקדון, הבנק קובע שיעורי ריבית נמוכים מאלה שסוכמו במועד הקמת הפיקדונות.

ב. בנוסף, לא תלויות ועומדות נגד קבוצת הבנק תביעות (לרבות בקשות לאישור תובענות כייצוגיות) מהותיות שלדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייהן.

ביאור 25 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הליכים משפטיים (המשך)

ג. הליכים אחרים ובקשות לאישור תביעות נגזרות

במרבית הסעיפים המתוארים בפרק זה להלן מתוארים הליכים הכוללים בקשות לאישור הגשת תביעות נגזרות בשם הבנק נגד נושאי משרה בבנק בעבר ו/או בהווה. ביחס להליכים אלה, יצוין כי גם במקרה שבו תתקבל איזו מהבקשות, צפוי הבנק ככלל להיות מוטב פוטנציאלי באותו הליך, ולא חייב פוטנציאלי בו.

1. ביום 30 במרץ 2023 הוגשה לבית המשפט בקשה לגילוי מסמכים לפי סעיף 198א לחוק החברות תשנ"ט-1999. עניינה של הבקשה בטענה כי התגמול המוענק ליו"ר הדירקטוריון של הבנק, למנכ"ל הבנק ולנושאי משרה אחרים בבנק ובפועלים שוויץ, בעבר ובהווה, חורג מהתקרה הקבועה בחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 ("חוק התגמול"). עיקר הטענה הינו שהבנק אינו כולל בחישוב התקרה בגין השכר המשולם על ידו רכיבי מס שכר או מע"מ המשולם בגין התגמול. למבקש גם טענות בנוגע לאי קבלת האישורים הדרושים באסיפה הכללית לצורך תגמול נושאי המשרה ובנוגע לפגמים בגילוי ביחס לתגמול שניתן. בקשות דומות הוגשו גם כנגד שני בנקים נוספים והדיון בבקשות אוחד. בהמשך להערות בית המשפט, הצדדים בחנו דרכים לייתור ההליך. ביום 24 ביוני 2024 הגישו הצדדים (המבקש מצד אחד וכל אחד מהבנקים מצד שני) לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה שאלה עיקריו: לשם מיצוי, ויתור וסילוק סופי ומוחלט של כל עילות התביעה, הבנק מתחייב, החל ממועד אישור הסכם הפשרה בפסק דין חלוט, ליתן פרטים נוספים לבעלי המניות בקשר עם התגמול של נושאי המשרה בבנק, וזאת בדוחות לזימון אסיפה כללית לאישור מדיניות תגמול (פרטים על התגמול המקסימלי ושווי הזכויות הסוציאליות למקבל התגמול הגבוה מבין כפופי המנכ"ל בבנק ומספרם של כפופי המנכ"ל שתגמולם השנתי צפוי לעלות על התגמול הקבוע בסעיף 2(א) לחוק התגמול) ובדוחות שנתיים (מספרם של כפופי המנכ"ל שקיבלו תגמול העולה על זה הקבוע בסעיף 2(א) לחוק התגמול), וכן מתחייב לציין כי סכומי התגמול של נושאי המשרה בבנק אינם כוללים מס שכר או מע"מ. בנוסף, ישלם הבנק לבא-כוח המבקש שכר טרחה בסך מומלץ של 300,000 ש"ח בתוספת מע"מ. ביום 21 באוגוסט 2024 בית המשפט המחוזי אישר את הסדר הפשרה ונתן לו תוקף של פסק דין. בכך בא ההליך לסיומו.

2. ביום 1 במרץ 2015, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, בקשה לאישור תביעה נגזרת נגד הבנק ונושאי משרה אשר כיהנו בין השנים 2000-2015 וכן נגד רואי החשבון המבקרים של הבנק במסגרתה נטען כי על המשיבים לפצות את הבנק בגין נזקים שגרמו לו במעשיהם ומחדליהם (והוערכו באותו מועד בסך של 228 מיליון דולר), שאותו הבנק יידרש לשלם לרשויות האכיפה האמריקאיות. כן נטען כי הבנק לא פעל ולא הפריש כמתחייב על-פי כללי חשבונאות מקובלים ועל פי הוראות הדין, הפרשה חשבונאית ראויה בדוחותיו הכספיים בגין התשלום הצפוי. במסגרת התביעה הנגזרת הגישה המבקשת בקשה לגילוי ועיון במסמכים הקשורים לחקירה וביניהם, חומרי חקירה ותכתובות שנערכו בין הבנק לבין רשויות החוק בארצות-הברית. ביום 1 במרץ 2015 הוגשה בקשה נוספת לגילוי מסמכים לפני הגשת תביעה נגזרת בקשר לחקירת הרשויות בארצות-הברית לגבי פעילות בנק הפועלים שוויץ ביחס ללקוחות אמריקאים. הדיון בבקשות אוחד לבקשת הצדדים ובהתאם להחלטת בית המשפט. בהסכמת הצדדים הדיון בהליך עוכב עד השלמת חקירת הרשויות בארצות-הברית ולאחר מכן, בעקבות הסדר דיוני שאושר בבית המשפט עוכבו ההליכים על-מנת לאפשר לוועדה הבלתי תלויה להגיש את המלצותיה לדירקטוריון הבנק וכן הוגשה בקשה מתוקנת בה הוערך סכום הנזק שלטענת המבקשת נגרם לבנק בכ-4.5 מיליארד ש"ח לכל הפחות. הערכת הנזק נשענת על סכומים ששולמו על-ידי הבנק לרשויות האמריקאיות ועל הוצאות משפטיות ואחרות במסגרת חקירת המס וכן מתייחסת לרכיבים נוספים שלא כומתו. כמו-כן נוספו לבקשה המתוקנת עילות תביעה לרבות בנוגע לאי שיתוף פעולה נטען של הבנק עם הרשויות האמריקאיות במהלך תקופת החקירה. ביום 27 בינואר 2022 הוגשה הודעה לבית המשפט לפיה הושלמה עבודת הוועדה הבלתי תלויה אשר בתום עבודתה המליצה לבנק למצות את זכויותיו בעניין באמצעות הסדר פשרה עם מבטחי אחריותם של נושאי המשרה בבנק, בהתאם להצעת המבטחים, שבמסגרתו ישולם לבנק סך של 135 מיליון דולר ארצות-הברית. ביום 1 במאי 2022 הגישו הבנק והצדדים הרלוונטיים להליך המשפטי לבית המשפט בתל-אביב-יפו בקשה לאישור הסדר פשרה, במסגרתו ישולם לבנק סך של 135 מיליון דולר (מתוכם ישולם גמול למבקשת, והחזר הוצאות ושכר טרחה לבא כוחה) על-ידי מבטחי אחריות של נושאי המשרה בבנק. הסדר הפשרה יביא לסילוק הדדי של הטענות, הדרישות והתביעות בקשר עם פרשת המס, ייצור מעשה בית דין, ויביא לסילוק מלא של חבות המבטחים בקשר עם ההליכים, התביעות והטענות הקיימות והפוטנציאליות בקשר עם עילות התביעה ופרשת המס. בחודש אוקטובר 2022 הגיש בעל מניות בבנק את התנגדותו להסדר הפשרה ("המתנגד" ו-"ההתנגדות", בהתאמה). והיועצת המשפטית לממשלה הגישה את עמדתה ביחס להסדר הפשרה לפיה, היא אינה מתנגדת להסדר הפשרה, אך היא הצביעה על מספר היבטים עקרוניים שלעמדתה על בית המשפט להידרש אליהם טרם אישור הסדר הפשרה, ובכלל זה לבחון את מסקנת הוועדה הבלתי תלויה לפיה המבטחים ישלמו את מלוא סכום הפשרה ללא חיוב נושאי המשרה בנשיאה בחלק מהתשלום. לאחר קבלת הבהרות ותגובות הצדדים, ביום 2 ביולי 2023 התקיים דיון במסגרתו הודיע

ביאור 25 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הליכים משפטיים (המשך)

ב"כ נושאי המשרה, כי שישה נושאי משרה נכונים להשיב לבנק בונוסים בסך כולל של 2.25 מיליון ש"ח, האמור מקובל על הבנק ועל המבקשת. ביום 9 ביולי 2023 הודיע המתנגד את התנגדותו לסכום שהוצע על-ידי נושאי המשרה אשר לטענתו נמוך מידי. לאחר קבלת הבהרות נוספות מהצדדים, ביום 26 בספטמבר 2023 החליט בית המשפט, כי ככל שנושאי המשרה ישיבו לבנק סך של 3.56 מיליון ש"ח, יאפשר הדבר לאשר את הסכם הפשרה. ביום 12 באוקטובר 2023 הודיעו נושאי המשרה לשעבר כי הם מקבלים את הצעת בית המשפט בדבר הסכום שישיבו. ביום 24 באוקטובר 2023 הודיע המתנגד, כי הוא נותר בהתנגדותו בשל גובה הסכום שישיבו. ביום 1 בנובמבר 2023 אישר בית המשפט ונתן תוקף של פסק דין להסדר פשרה מעודכן לפיו ישולם לבנק על-ידי המבטחים סך של 135 מיליון דולר (ממנו ישולם גמול למבקשת, שכר טרחה והחזר הוצאות בסך כולל של כ-6 מיליון דולר) ושישה נושאי משרה לשעבר ישיבו לבנק סכום מצטבר של 3.56 מיליון ש"ח. הסדר הפשרה יביא לסילוק הדדי של הטענות, הדרישות והתביעות בקשר עם פרשת המס, ייצור מעשה בית דין, ויביא לסילוק מלא של חבות המבטחים בקשר עם ההליכים, התביעות והטענות הקיימות והפוטנציאליות בקשר עם עילות התביעה ופרשת המס.

ביום 18 בדצמבר 2023 הגיש המתנגד לבית המשפט העליון ערעור על פסק הדין בו אושר הסדר הפשרה. טענתו של המתנגד הינה כי החלטת בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו אינה עומדת בחובת ההנמקה, לה קיימת חשיבות בפרט בהינתן שהמתנגד עומד על כך שסכום ההשבה של נושאי המשרה לשעבר לבנק (3.56 מיליון ש"ח כאמור) הינו נמוך מדי. בהתאם להחלטת בית המשפט העליון מיום 30 בינואר 2024 על המשיבים להגיש תשובה בכתב לערעור. דיון בערעור קבוע ליום 13 במרץ 2025. במהלך חודש דצמבר 2023 העבירו המבטחים לבנק סך של 135 מיליון דולר, אשר ישמש בעתיד לכיסוי התחייבותם על-פי הסכם הפשרה, וזאת בכפוף לכך כי הסכם הפשרה יאושר בסיומם של ההליכים המשפטיים המתנהלים בנושא. היה ובסיומם של ההליכים המשפטיים לא יאושר הסכם הפשרה ישיב הבנק את הסכום שהועבר כאמור. טרם הוכרה הכנסה בדוחות הכספיים בגין הסדר הפשרה.

3. ביום 13 ביולי 2017, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב בקשה לגילוי ועיון במסמכים לפני הגשת בקשה לתביעה נגזרת לפי סעיף 198 א לחוק החברות תשנ"ט-1999, בקשר עם חקירה המתנהלת בארצות-הברית בחשד כי קבוצת הבנק שימשה צינור להחזקה ולהעברת כספי שוחד ששולמו לבכירי ארגון הכדורגל FIFA ("בקשת הגילוי"). תשובת הבנק לבקשה טרם הוגשה. ביום 17 בספטמבר 2019 נתן בית המשפט תוקף להסדר דיוני בין הצדדים לפיו הדיון יעוכב עד שתושלם החקירה, ובהתאם לכך החל ממועד זה בית המשפט עיכב את ההליכים מעת לעת. ביום 3 במאי 2020 עדכנו הצדדים (בהודעות נפרדות) על כך שנכרת הסכם אי העמדה לדין (NPA) בין המשיבים לבין משרד המשפטים האמריקאי. ביום 27 לינואר 2022 הוגשה הודעה לבית המשפט לפיה הושלמה עבודת הוועדה הבלתי תלויה אשר בתום עבודתה המליצה לבנק למצות את זכויותיו בעניין מושא תיק זה באמצעות הסדר פשרה עם מבטחי אחריותם של נושאי המשרה בבנק, בהתאם להצעת המבטחים, שבמסגרתו ישולם לבנק סך של 5 מיליון דולר ארצות-הברית. ביום 1 במאי 2022 הגישו הבנק והצדדים הרלוונטיים להליך המשפטי לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה במסגרתו ישולם לבנק סך של 5 מיליון דולר (מתוכם ישולם שכר טרחה לבאי כח המבקש) על-ידי מבטחי אחריות של נושאי המשרה בבנק. הסדר הפשרה יביא לסילוק הדדי של הטענות, הדרישות והתביעות בקשר עם פרשת פיפ"א, ייצור מעשה בית דין, ויביא לסילוק מלא של חבות המבטחים בקשר עם ההליכים, התביעות והטענות הקיימות והפוטנציאליות בקשר עם עילות התביעה ופרשת פיפ"א. ביום 2 במאי 2022 הורה בית המשפט ליועצת המשפטית לממשלה להגיש את עמדתה ביחס לבקשת ההסדר. ביום 20 בנובמבר 2022 ניתנה החלטת בית המשפט לפיה, משחלף המועד והיועצת המשפטית בחרה שלא להגיב, מונח כי אין בדעת היועצת המשפטית להגיב על כל הנובע מכך. ביום 23 בנובמבר 2022 הגיש המבקש בקשה למתן פסק דין. ביום 5 ביולי 2023 הגיש המבקש בקשה נוספת למתן פסק דין, במסגרתה אף נמסר, בין היתר, כי קיימת מחלוקת בין המבקש לבין באי-כוחו. ביום 27 באוגוסט 2023 נתן בית המשפט תוקף של החלטה להסדר הדיוני בין המבקש לבאי כוחו בדבר הפניית המחלוקות ביניהם לגישור. ביום 10 בדצמבר 2023 עדכנו המבקש ובאי כוחו כי הליך הגישור הסתיים ללא הצלחה. בהתאם להחלטת בית המשפט, ביום 21 בינואר 2024 הודיע המבקש כי הוא מתנגד להסדר הפשרה המוצע בתצורתו הנוכחית. ביום 28 בינואר 2024 הגישו הבנק ובאי כוח המבקש, כל אחד מהם בנפרד, את התייחסותם להודעת המבקש, וביקשו מבית המשפט לדחות את הודעת המבקש ולאשר את הסדר הפשרה. ביום 12 במאי 2024 אישר בית המשפט את הסדר הפשרה ונתן לו תוקף של פסק דין. בהתאם להסכם הפשרה שולם לבנק סך של 5 מיליון דולר על-ידי מבטחי האחריות של נושאי המשרה בבנק, מתוך סכום זה, בהתאם לפסק הדין, הפקיד הבנק בקופת בית המשפט סך של 400 אלף דולר בתוספת מע"מ, עד להכרעה במחלוקות שבין המבקש ובא-כוחו. על פסק הדין בו אושר הסדר הפשרה, הגיש המבקש ערעור לבית המשפט העליון במסגרתו העלה בין היתר טענות כנגד בא-כוחו, ועתר לביטול פסק הדין של בית המשפט המחוזי שאישר את הסדר הפשרה ולהחזרת הדיון לערכאה מוסמכת לצורך בחינת טענותיו נגד ההסכם באופן ענייני; ולחלופין, להורות לבית המשפט המחוזי לנמק את פסק הדין בצורה מפורטת, תוך התייחסות לטענותיו נגד ההסכם. בהתאם להחלטת בית המשפט העליון על

ביאור 25 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הליכים משפטיים (המשך)

המשיבים להגיש תשובה בכתב לערעור. דיון בערעור נקבע ליום 3 ביולי 2025. כמו-כן, ביום 20 בפברואר 2025 דחה בית המשפט העליון בקשה שהגישו באי-כח המערער בהליך קמא לסילוק הערעור על הסף, אך קיבל את בקשת באי-כח המערער לצרפם כמשיבים לערעור.

4. ביום 21 במאי 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו בקשה לגילוי מסמכים לפני תביעה נגזרת לפי סעיף 198א לחוק החברות. עניינה של הבקשה בטענות בדבר נזקים שנגרמו לבנק בשל היבטים מיסויים הנוגעים לתשלומים ששילם הבנק לרשויות בפרשת חקירת המס האמריקאית. בבקשה נטען כי בשל היבטי מס שונים הנזק אשר נגרם בפועל לבנק הוא גדול מגובה התשלומים ששולמו לרשויות האמריקאיות. נוכח טענות אלה, עותר המבקש לקבל מסמכים שונים על מנת לשקול אם להגיש בקשה לאישור תביעה נגזרת בשם הבנק נגד האחראים לנזק נטען זה. המבקש מעריך כי גובה הנזק שנגרם לבנק בשל היבטי המס עומד על כ-448 מיליון דולר. ביום 17 ביוני 2020 אושר על-ידי בית המשפט הסדר דיוני בין הצדדים לפיו בית המשפט יעכב את ההליכים על מנת לאפשר לוועדה בלתי תלויה שהקים הבנק לבצע את עבודתה ולהגיש את מסקנותיה והמלצותיה לדירקטוריון הבנק. ביום 2 ביולי 2020 הגישה המבקשת בבקשה לאישור תובענה כנגזרת המתוארת בסעיף ג.2. לעיל בקשה למחיקת בקשה זו ("בקשת המחיקה"). ביום 5 באוגוסט 2021 ניתנה החלטת בית המשפט המקבלת את בקשת המחיקה ומורה על מחיקת ההליך ("החלטת המחיקה"). ביום 6 בינואר 2022 הגיש המבקש הודעת ערעור על החלטת המחיקה לבית המשפט העליון. ביום 29 בנובמבר 2022 דחה בית המשפט העליון בקשה שהגיש המבקש לעיכוב ההליך ולחלופין מתן ארכה להגשת התנגדות להסדר הפשרה המתואר בסעיף ג.2. לעיל. בדיון ביום 16 בספטמבר 2024 בבית המשפט העליון, הודיע המבקש כי הוא אינו עומד על ערעורו, והערעור נדחה. בכך בא ההליך לסיומו.

5. ביום 15 ביוני 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו בקשה לגילוי ועיון במסמכים לפי סעיף 198א לחוק החברות. בבקשה נטען, בין היתר, כי נושאי משרה בבנק העמידו לחברות הנמנות על קבוצת ידיעות אחרונות ולבעל השליטה בקבוצה, מר ארנון (נוני) מוזס, אשראי בהיקף של כמיליארד ש"ח לצורך מסחר במכשירים פיננסיים ספקולטיביים ברמת סיכון גבוהה וזאת תוך התעלמות מטובת הבנק. בבקשה עתרה המבקשת לגילויים של מסמכים שונים בקשר עם עניין זה. ביום 27 ביוני 2021 התקיים דיון בבית המשפט ולאחריו התיר בית המשפט למבקש להגיש בקשה מתוקנת לגילוי מסמכים, כך שתכלול דרישה גם לגילוי מסמכים הנוגעים למכירת מניות ידיעות אחרונות אשר שועבדו לטובת הבנק על-ידי אליעזר פישמן, ובלבד שלא תכלול עילה הנוגעת לכך. המבקשת הגישה בקשה מתוקנת לגילוי מסמכים ("הבקשה המתוקנת"). ביום 29 בספטמבר 2022 ניתנה החלטת בית המשפט בבקשה התלויה ועומדת בפניו ובין היתר, הורה לבנק להגיש תשובתו לבקשה המתוקנת לגילוי מסמכים. ביום 7 בדצמבר 2022 הגישה המבקשת בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט, בקשת רשות הערעור נדחתה ביום 3 ביולי 2023 על-ידי בית המשפט העליון. ביום 9 באפריל 2024 ההליך שהתנהל בבית המשפט עוכב, לאור פניית הצדדים להליך גישור. בהמשך להליך הגישור, ביום 18 בספטמבר 2024 אישר בית המשפט המחוזי את הסתלקותה של המבקשת מהבקשה. בכך בא ההליך לסיומו.

6. ביום 6 בספטמבר 2022 הוגשה בקשה לגילוי ועיון במסמכים לפי סעיף 198א לחוק החברות בקשר לעסקת מכירת מניות ידיעות אחרונות, שהיו משועבדות לבנק להבטחת פירעון חובות חברות קבוצת פישמן, למר ארנון (נוני) מוזס ("בקשת הגילוי"). בית המשפט הורה לבנק להגיש את תשובתו לבקשה לגילוי מסמכים תוך 45 ימים ממועד החלטת בית המשפט בבקשת הבנק התלויה ועומדת בפניו ("הבקשה התלויה"). דיון בבקשת הגילוי התקיים ביום 30 בינואר 2023, במהלכו קבע בית המשפט כי בירור הבקשה התלויה יעוכב עד להכרעה בבקשת רשות הערעור שהוגשה בנושא בהליך המתואר בסעיף ג.5. לעיל. בעקבות ההחלטה שניתנה ביום 3 ביולי 2023 על-ידי בית המשפט העליון בהליך המתואר בסעיף ג.5. לעיל. ביום 20 ביולי 2023 הגישה המבקשת בקשת גילוי מסמכים עדכנית (בצירוף קובץ נספחים עדכני). ההליך שהתנהל בבית המשפט עוכב, לאור פניית הצדדים להליך גישור. בהמשך להליך הגישור, ביום 18 בספטמבר 2024 אישר בית המשפט המחוזי את הסתלקותה של המבקשת מהבקשה. בכך בא ההליך לסיומו.

ביאור 25 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הליכים משפטיים (המשך)

7. בחודש אוגוסט 2021 ניתן בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו פסק דין בשתי תובענות ייצוגיות כנגד מיטב דש גמל ופנסיה בע"מ ("מיטב דש") בקשר עם קופת הגמל "תגמולים" ("קופת הגמל") אותה רכשה מיטב דש מהבנק בשנת 2007 תמורת כ-31 מיליון ש"ח ("הסכם המכר"). לפי פסק הדין, בין היתר, נאסר על מיטב דש לגבות דמי ניהול משתי קבוצות חברים בקופת הגמל וכן נפסק כי על מיטב דש להשיב לקבוצות החברים סך של כ-289 מיליון ש"ח בתוספת הצמדה וריבית ובתוספת דמי ניהול שנגבו בין השנים 2016 ועד למועד מתן פסק הדין (בפסק דין משלים מינואר 2022 נקבע כי הסכום הכולל הינו כ-400 מיליון ש"ח). הבנק אינו צד להליך האמור, ואולם מיטב דש פנתה לבנק בקשר להליך, וגם בסמוך למתן פסק הדין הודיעה כי ככל שיתקבלו טענות התובעים בתובענות הייצוגיות יהיה צורך לקיים הליך בוררות בין מיטב דש לבין הבנק וכי תפעל למיצוי זכויותיה כנגד הבנק, שכן לטענתה, בין היתר, קיימים מידע ומסמכים שלא נמסרו לה על-ידי הבנק במסגרת העסקה בה רכשה מהבנק את קופת הגמל, הבנק הפר את הסכם המכר מולה והציג כלפיה מצגים לא נכונים וכן קיימת לה זכות לשיפוי בגין נזקיה מהבנק. הבנק השיב למיטב דש כי הוא דוחה את טענותיה ואת זכותה לשיפוי כלפיו. ביום 14 בנובמבר 2021 הגישה מיטב דש ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון. ביום 10 בפברואר 2022 התובעים הגישו ערעור על פסק הדין המשלים, וביום 27 בפברואר 2022 הגישה מיטב דש ערעור נוסף. ביום 9 בינואר 2023 התקיים דיון בבית המשפט העליון בערעורים שהגישו הצדדים ובהתאם להמלצת בית המשפט, הצדדים נתנו הסכמתם לפנות להליך גישור. ביום 2 במאי 2023 מיטב דש דיווחה כי התקשרה בהסדר פשרה אשר הוגש לבית המשפט העליון, שעיקריו הם כי מיטב דש תשיב לעמיתים שהוגדרו בהחלטת בית המשפט כחברי קבוצת התובעים, סכום כולל של 120 מיליון ש"ח, בתוספת גמול ושכר טרחה בסכום כולל של 18 מיליון ש"ח, אשר טרם הוכרע אם ישולמו בנוסף או מתוך סכום ההשבה. בנוסף, הסדר הפשרה בין הצדדים בתובענות קובע כי מיטב דש תהיה רשאית לגבות דמי ניהול בהתאם לתנאיו. הסדר הפשרה בין הצדדים בתובענות קובע סילוק סופי, מוחלט ובלתי חוזר של כל טענה ו/או דרישה בכל הקשור לעילות התביעה במישרין ו/או בעקיפין. תוקפו של הסדר הפשרה מותנה בקבלת אישור בית המשפט. ביום 3 ביולי 2023 הורה בית המשפט העליון שהליך אישור הסדר הפשרה יתנהל בבית המשפט המחוזי. ביום 22 בדצמבר 2023 הגישה היועצת המשפטית לממשלה את עמדתה לגבי הסדר הפשרה. היועמ"ש התנגדה לחלק מרכיבי הסדר הפשרה, בעיקר ביחס למנגנון ההשבה וסכומי שכר הטרחה והגמול, אך לא התנגדה לסכום הפשרה והשאירה אותו וכן את נושא ההסדרה העתידית לשיקול דעת בית המשפט. הצדדים הגישו, כל אחד בנפרד, את התייחסותם לעמדת היועצת המשפטית לממשלה ובעקבות הערות היועצת המשפטית הגישו נוסח מתוקן של הסדר הפשרה שבית המשפט מתבקש לאשרו. ביום 17 במרץ 2024 הגישה היועצת המשפטית לממשלה את התייחסותה להסדר הפשרה המתוקן ולהתייחסות הצדדים לעמדתה. ביום 30 ביולי 2024 בית המשפט המחוזי דחה את הבקשה לאישור הסדר הפשרה של הצדדים וקבע כי ההסדר יאושר אם יתוקן, בין היתר, כך שסכום הפיצוי הכולל לקבוצה יעמוד על כמחצית מהסכום שנפסק בפסק הדין בתובענה הייצוגית (כ-400 מיליון ש"ח), קרי על סך של כ-200 מיליון ש"ח ובתוספת שכר טרחה וגמול. ביום 11 בנובמבר 2024 הגישה מיטב דש גמל ערעור לבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט המחוזי לדחות את הסדר הפשרה. ביום 12 בנובמבר 2024 הגישו גם התובעים ערעור על החלטה זו. בית המשפט העליון קבע את הערעורים (שאוחדו) לדיון קדם משפט, והורה ליועצת המשפטית לממשלה להגיש תשובתה לערעורים.

ד. בחודש אפריל, 2020 הוכרזו ונכנסו לתוקפם הסדרים עם הרשויות האמריקאיות בקשר עם חקירת המס ועם פרשת פיפ"א:

א. הסדר מסוג Deferred Prosecution Agreement (כתב אישום נדחה) ("DPA") בין הבנק לבין ה-DOJ, המתייחס לפעילות הבנק ועסקי הבנק מול לקוחותיו האמריקאים במהלך התקופה נשוא החקירה (2002 - 2014) ככל שהדברים נוגעים לבנק הפועלים בישראל, חברת פועלים שירותי נאמנות בע"מ וכן סניפים וחברות בנות של בנק הפועלים מחוץ לישראל (למעט הפועלים שוויץ) - ביום 1 במאי 2023, בחלוף שלוש שנים ממועד הסדר ה-DPA ובהתאם להוראותיו, אישר בית המשפט הפדראלי בארצות-הברית (בניו-יורק) בצו את ביטולו של כתב האישום וההליך הפלילי כנגד הבנק. הצו האמור ניתן לבקשת ה-DOJ אשר ציין בבקשה כי להבנתו הבנק קיים במלואן את התחייבויותיו על-פי ה-DPA. הצו האמור מביא לסיומם את ההליכים הפליליים בהם נקט ה-DOJ כנגד הבנק.

ב. הסדר מסוג Plea Agreement (הסדר טיעון) בין ה-DOJ ובין הפועלים שוויץ בע"מ (לשעבר, בנק הפועלים (שוויץ) בע"מ) ("הפועלים שוויץ") המתייחס לפעילות הפועלים שוויץ ועסקי הפועלים שוויץ מול לקוחותיו האמריקאים במהלך התקופה נשוא החקירה (2002-2014).

ביאור 25 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הסדר מסוג Consent Order שהוצא על-ידי הרשות לשירותים פיננסים של מדינת ניו-יורק (New York Department of Financial Services) ("ה-NYDFS") ו-Cease and Desist Order שהוצא על-ידי ה-Board of Governors of the Federal Reserve System ("ה-Fed") - הסדרים אלה מחייבים את הבנק ליטול על עצמו מספר התחייבויות, ובכלל זה במיקוד פעילות הסניף בניו-יורק, בין היתר בקשר עם הליכים משמעתיים כנגד עובדים, תכנית ביקורת פנים, תכנית ציות, דיווח ושיתוף פעולה. הליכים מנהליים אלה כנגד הבנק עדיין תלויים ועומדים והם בתוקף עד החלטה אחרת של ה-FED וה-NYDFS בהתאמה.

ד. בנוגע להסדר מסוג Non Prosecution Agreement (הסכם בדבר אי העמדה לדין) ("NPA") בין ה-DOJ לבין הבנק והפועלים שוויץ בקשר עם חקירת פיפ"א - ביום 30 לאפריל 2023 הסתיים גם הסדר ה-NPA בקשר לחקירת פיפ"א בהתאם להוראותיו.

ההסדרים עם הרשויות האמריקאיות על נספחיהם זמינים לקריאה באתר הבנק בכתובת

https://www.bankhapoalim.co.il/he/about/arrangements

לפרטים בדבר הליכים משפטיים הנוגעים להסדרים האמורים, ראה ביאורים 25.ג.ג.4-2 לעיל.

יצוין כי ההסדרים עם ה-DOJ כוללים התחייבויות של הבנק ושל הפועלים שוויץ להמשיך ולשתף פעולה עם הרשויות האמריקאיות בקשר עם הנושאים מושא החקירות.

ביאור 26 שיעבודים והגבלות אחרות

א. ניירות-ערך במטבע-חוץ, המוחזקים על-ידי קבוצת הבנק בחו"ל, שיתרתם ליום 31 בדצמבר 2024 מסתכמת ב-1.2 מיליארד ש"ח (31 בדצמבר 2023: 1.1 מיליארד ש"ח), משועבדים בעיקר להבטחת פיקדונות הציבור (באמצעות ה-FDIC) בהתאם להוראות הרשויות השלטוניות בארצות-הברית ובגין הלוואות מוניטריות שנתקבלו מבנקים מרכזיים באותן מדינות.

ב. הבנק חבר במסלקת Euroclear שהינה מערכת סליקה לניירות-ערך הנסחרים בשווקים הבינלאומיים. לצורך פעילות בניירות-ערך באמצעות המסלקה הנ"ל וכבטוחה לקו אשראי שהעמיד מפעיל המסלקה לטובת הבנק, שיעבד הבנק מזומנים וניירות-ערך שיתרתם ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמה ב-50 מיליון דולר (182 מיליון ש"ח) (31 בדצמבר 2023: כ-50 מיליון דולר (181 מיליון ש"ח)).

ג. הבנק חבר במסלקת המעו"ף ובמסלקת הבורסה. לצורך פעילות המסלקות להבטחת עסקות שהבנק אחראי להן, שיעבד הבנק אגרות-חוב בחשבונות שנפתחו לשם כך במסלקות הנ"ל.

יתרת אגרות-החוב המשועבדות ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמה ב-0.6 מיליארד ש"ח (יתרה מקסימלית במהלך שנת 2024 - 0.7 מיליארד ש"ח).

יתרת אגרות-החוב המשועבדות ליום 31 בדצמבר 2023 הסתכמה ב-0.6 מיליארד ש"ח (יתרה מקסימלית במהלך שנת 2023 - 0.6 מיליארד ש"ח).

בנוסף לביטחונות המפורטים לעיל, הבנק הפקיד ביטחונות במזומן בסך של 301 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2023: 341 מיליון ש"ח) לטובת קרן הסיכונים של מסלקת הבורסה וסך של 511 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2023: 318 מיליון ש"ח) לטובת הדרישה השוטפת וקרן הסיכונים של מסלקת מעו"ף. סכום הבטוחות שנדרשים חברי המסלקות להפקיד מתעדכן מעת לעת על-פי תקנוני המסלקות.

ד. אגרות-חוב, שיתרתן ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמה ב-19.4 מיליארד ש"ח (31 בדצמבר 2023: 7.2 מיליארד ש"ח), הועברו להבטחת פיקדונות שנתקבלו במסגרת עסקות מכירה של נכסים בתנאי רכישה חוזרת (Repurchase Agreements), בהתאם להיקף הפעילות. בנוסף, בגין התחשבנות יומית מול כל צד נגדי לעסקה כזו, הבנק מעביר/מקבל ל/מצד נגדי זה, מזומנים לתיחום חשיפה. סך הפקדות הבנק אצל צדדים נגדיים כאלו ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמו ב-116 מיליון ש"ח.

ה. הבנק וחברות מאוחדות מתקשרים עם צדדים נגדיים בהסכמים שנועדו למזער את סיכוני האשראי ההדדיים הנוצרים בין בנקים במסחר בנגזרים. על-פי ההסכמים, מבוצעת מדידה תקופתית של השווי ההוגן של התחייבויות וזכויות הצדדים בנוגע לעסקות בנגזרים, ואם החשיפה נטו של אחד הצדדים עוברת סף שנקבע מראש, אזי אותו צד יעביר לצד השני העברה לתיחום החשיפה עד למועד המדידה הבא. ישנם הסכמים בהם נדרש להעביר ביטחונות נוספים לאלו המתוארים לעיל.

ביאור 26 שיעבודים והגבלות אחרות (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2024 העמידה קבוצת הבנק לטובת צדדים נגדיים, פיקדונות בשווי של 1,413 מיליון דולר (31 בדצמבר 2023: 1,876 מיליון דולר) והעבירה ניירות-ערך בסך 1.7 מיליארד ש"ח (31 בדצמבר 2023: 1.2 מיליארד ש"ח).

ו. בשנים 2021-2024 נרשמו שעבודים מסוג קבוע ראשון בדרגה, על כל ניירות הערך והכספים שמופקדים ואשר יהיו מופקדים, מעת לעת, בחשבונות המשועבדים לטובת צדדים נגדיים, ואשר מתנהל אצל Euroclear Bank SA/NV, לצורך הבטחת התחייבויות הבנק כלפי צדדים נגדיים, בקשר לדרישות Initial Margin על-פי ISDA Master Agreement. סך השעבודים ליום 31 בדצמבר 2024: 4.6 מיליארד ש"ח (31 בדצמבר 2023: 5.1 מיליארד ש"ח).

ז. בחודש יולי 2008 נחתם הסכם בין הבנק לבין בנק ישראל, במסגרתו התחייב בנק ישראל לתת לבנק מסגרת הלוואות עד לסך כולל של 1 מיליארד ש"ח, וזאת, לצורך מילוי התחייבויות הבנק כספק נזילות בש"ח של ה-CLS Bank International.
כתנאי להעמדת ההלוואות, הבנק חתם על אגרת-חוב על-פיה שיעבד בשעבוד צף ראשון בדרגה, לטובת בנק ישראל, את זכויותיו לקבלת סכומים וחיובים כספיים בש"ח, המגיעים ו/או שיגיעו לבנק מפעם לפעם מלקוחותיו, שהינם תאגידים, שהתאגדו לפי דיני מדינת ישראל ("הלקוחות החייבים") ואשר אינם מפגרים בהחזר לבנק של אשראים כלשהם שקיבלו מהבנק, בגין אשראים בש"ח, שמשך החיים הממוצע של כל אשראי לא עולה על 3 שנים, שניתנו ו/או שיינתנו על-ידי הבנק ללקוחות החייבים, וזאת, עד לסך כולל של 1.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024.
בחודש אוגוסט 2021, במסגרת מהלך רוחבי של בנק ישראל מול כל הבנקים בישראל, להסדרת הליך קבלת אשראי והבטחתו באמצעות מערכת מסמכים אחידה ועדכנית, נרשמו השעבודים הבאים לטובת בנק ישראל:

- שעבוד של כל הנכסים והזכויות של הבנק בכל חשבון בטוחות המתנהל בבנק ישראל, וכל ניירות הערך המופקדים או הרשומים או שיופקדו או ירשמו, בחשבון בטוחות; וכן שעבוד של כל הנכסים והזכויות של הבנק בחשבון הנוסטרו השקלי וחשבון הנוסטרו במטבע-חוץ, המתנהלים בבנק ישראל; וכן שעבוד של כל הנכסים והזכויות של הבנק בחשבון הפיקדון השקלי; וכן שעבוד של כל הנכסים והזכויות של הבנק בחשבון הפיקדון במטבע-חוץ; וכן שעבוד של כל הנכסים והזכויות של הבנק בקשר עם בטוחת תיקי הלוואות מסוימים וכן שעבוד של כל הנכסים והזכויות של הבנק בכל חשבון תקבולים.
- כמו-כן, נרשם שעבוד צף בדרגה ראשונה, ללא הגבלה בסכום על כל הנכסים המשועבדים שבחשבון הבטוחות ב-Euroclear Bank או בכל חשבון בטוחות אחר המתנהל במסלקה מחוץ לישראל.

אגרות-חוב, שיתרתן ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמה ב-4.9 מיליארד ש"ח (31 בדצמבר 2023: 3.7 מיליארד ש"ח), שועבדו להבטחת הלוואות מבנק ישראל, בהתאם להסדר מחודש אוגוסט 2021, כאמור.

ח. בהתאם לנהלי כשל סליקה שפרסם בנק ישראל בתחילת שנת 2023 (במקום הסדרי כשל סליקה הקודמים שנעשו באמצעותו), במטרה להסדיר הבטחה ישירה של הבנקים למצבי כשל סליקה במערכות סליקת התשלומים העצמאיות מס"ב ושב"א (כרטיסי חיוב ובנקטים), לרבות מנגנוני ערבות הדדית למקרה כשל של אחד הבנקים; כסולק תשלומים וחיובים שונים באמצעות המסלקות מס"ב ושב"א; ולהבטחת כיסוי כשל סליקה ביחס לצפי הסליקה שלו, מול כל מסלקה בנפרד - הפקיד הבנק כספים, המנוהלים כפיקדונות נושאי ריבית, שיתרותיהם המשוערכות כאמור, ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמו ב-1,079 מיליון ש"ח בחשבון מס"ב בבנק ישראל (31 בדצמבר 2023: 768 מיליון ש"ח) וב-83 מיליון ש"ח בחשבון שב"א בבנק ישראל (31 בדצמבר 2023: 79 מיליון ש"ח).

ט. כל ניירות הערך המשועבדים המפורטים בסעיפים א-ז לעיל נכללים בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר והמלווים אינם רשאים למוכרן או לשעבדן.

	31.12.2024	31.12.2023
י. המקורות של ניירות-ערך שהתקבלו ואשר הבנק רשאי למכור או לשעבד, לפי שווי הוגן, לפני השפעת הקיזוזים:		
ניירות-ערך שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	**2,227**	4,723
יא. השימושים בניירות-ערך שהתקבלו כביטחון והניירות הערך של הבנק, לפי שווי הוגן, לפני השפעת הקיזוזים:		
ניירות-ערך שנמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	**18,201**	6,279

ביאור 27 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

במיליוני ש"ח

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

	31 בדצמבר 2024		
	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	סך-הכל
חוזי ריבית			
חוזי Forward ו-Futures	**3,763**	**114,192**	**117,955**
אופציות שנכתבו	**-**	**5,429**	**5,429**
אופציות שנקנו	**-**	**5,959**	**5,959**
Swaps[1]	**56,040**	**858,675**	**914,715**
סך-הכל[2]	**59,803**	**984,255**	**1,044,058**
מזה: נגזרים מגדרים	**34,203**	**-**	**34,203**
חוזי מטבע-חוץ			
חוזי Forward ו-Futures	**23,201**	**505,907**	**529,108**
אופציות שנכתבו	**-**	**22,847**	**22,847**
אופציות שנקנו	**797**	**21,847**	**22,644**
Swaps	**-**	**53,148**	**53,148**
סך-הכל[3]	**23,998**	**603,749**	**627,747**
מזה: נגזרים מגדרים	**-**	**-**	**-**
חוזים בגין מניות			
חוזי Forward ו-Futures	**-**	**90,917**	**90,917**
אופציות שנכתבו	**105**	**34,705**	**34,810**
אופציות שנקנו[4]	**105**	**34,705**	**34,810**
Swaps	**66**	**163,524**	**163,590**
סך-הכל	**276**	**323,851**	**324,127**
חוזי סחורות ואחרים			
חוזי Forward ו-Futures	**-**	**160**	**160**
אופציות שנכתבו	**-**	**25**	**25**
אופציות שנקנו	**-**	**25**	**25**
סך-הכל	**-**	**210**	**210**
סך-הכל סכום נקוב	**84,077**	**1,912,065**	**1,996,142**

(1) מזה: swaps בהם הבנק משלם שיעור ריבית קבוע בסך 441,863 מיליוני ש"ח.
(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 30,509 מיליוני ש"ח.
(3) מזה: חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט בסך 21,019 מיליוני ש"ח.
(4) מזה: נסחרים בבורסה בסך 34,705 מיליוני ש"ח.

ביאור 27 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

במיליוני ש"ח

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

	31 בדצמבר 2023		
	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	סך-הכל
חוזי ריבית			
חוזי Forward ו-Futures	3,801	75,375	79,176
אופציות שנכתבו	-	7,383	7,383
אופציות שנקנו	-	6,283	6,283
Swaps[1]	41,309	831,318	872,627
סך-הכל[2]	45,110	920,359	965,469
מזה: נגזרים מגדרים	31,455	-	31,455
חוזי מטבע-חוץ			
חוזי Forward ו-Futures	32,018	374,422	406,440
אופציות שנכתבו	-	21,967	21,967
אופציות שנקנו	294	20,376	20,670
Swaps	186	47,592	47,778
סך-הכל[3]	32,498	464,357	496,855
מזה: נגזרים מגדרים	-	-	-
חוזים בגין מניות			
חוזי Forward ו-Futures	-	76,954	76,954
אופציות שנכתבו	1,151	38,001	39,152
אופציות שנקנו[4]	309	38,001	38,310
Swaps	331	118,696	119,027
סך-הכל	1,791	271,652	273,443
חוזי סחורות ואחרים			
חוזי Forward ו-Futures	-	61	61
סך-הכל	-	61	61
סך-הכל סכום נקוב	79,399	1,656,429	1,735,828

(1) מזה: swaps בהם הבנק משלם שיעור ריבית קבוע בסך 431,454 מיליוני ש"ח.
(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 32,929 מיליוני ש"ח.
(3) מזה: חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט בסך 18,796 מיליוני ש"ח.
(4) מזה: נסחרים בבורסה בסך 38,001 מיליוני ש"ח.

ביאור 27 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

	31 בדצמבר 2024					
	נכסים בגין נגזרים ברוטו			התחייבויות בגין נגזרים ברוטו		
	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	סך-הכל	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	סך-הכל
חוזי ריבית	**1,190**	**9,021**	**10,211**	**812**	**8,490**	**9,302**
מזה: נגזרים מגדרים	**873**	**-**	**873**	**293**	**-**	**293**
חוזי מטבע-חוץ	**237**	**6,714**	**6,951**	**103**	**6,588**	**6,691**
חוזים בגין מניות	**7**	**5,013**	**5,020**	**7**	**4,913**	**4,920**
חוזי סחורות ואחרים	**-**	**9**	**9**	**-**	**8**	**8**
סך-הכל נכסים (התחייבויות) בגין נגזרים ברוטו[1]	**1,434**	**20,757**	**22,191**	**922**	**19,999**	**20,921**
סכומים שקוזזו במאזן	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
יתרה מאזנית	**1,434**	**20,757**	**22,191**	**922**	**19,999**	**20,921**
מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים	**272**	**1,328**	**1,600**	**193**	**1,403**	**1,596**

(1) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 42 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 6 מיליוני ש"ח.

	31 בדצמבר 2023					
	נכסים בגין נגזרים ברוטו			התחייבויות בגין נגזרים ברוטו		
	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	סך-הכל	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	סך-הכל
חוזי ריבית	1,110	8,882	9,992	719	8,610	9,329
מזה: נגזרים מגדרים	925	-	925	432	-	432
חוזי מטבע-חוץ	184	8,946	9,130	365	8,489	8,854
חוזים בגין מניות	16	6,120	6,136	16	6,039	6,055
חוזי סחורות ואחרים	-	13	13	-	12	12
סך-הכל נכסים (התחייבויות) בגין נגזרים ברוטו[1]	1,310	23,961	25,271	1,100	23,150	24,250
סכומים שקוזזו במאזן	-	-	-	-	-	-
יתרה מאזנית	1,310	23,961	25,271	1,100	23,150	24,250
מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים	184	1,358	1,542	114	1,635	1,749

(1) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 42 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 10 מיליוני ש"ח.

ביאור 27 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

במיליוני ש"ח

ג. גידור חשבונאי

1. ההשפעה של גידור חשבונאי

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2024	2023
רווח (הפסד) מגידורי שווי הוגן		
פריטים מגודרים	**(85)**	287
נגזרים מגדרים	**86**	(316)

2. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן

	יתרה ליום 31 בדצמבר 2024		יתרה ליום 31 בדצמבר 2023	
	הערך בספרים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים	הערך בספרים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו (הקטינו) את הערך בספרים
ניירות-ערך	**14,815**	**(683)**	15,466	(693)
כתבי התחייבות נדחים	**3,486**	**(214)**	3,399	(281)
פיקדונות הציבור	**16,575**	**31**	13,287	3

3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח והפסד

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2024	2023
	רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים[1]	
חוזי ריבית	**37**	67
חוזי מטבע-חוץ	**1,087**	3,887
חוזים בגין מניות	**65**	70
חוזי סחורות ואחרים	**2**	1
סך-הכל	**1,191**	4,025

(1) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

ביאור 27 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

במיליוני ש"ח

ד. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

	31 בדצמבר 2024						
	בורסות	בנקים	דילרים/ ברוקרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	גופים מוסדיים	אחרים	סך-הכל
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים[2]	**473**	**14,281**	**1,787**	**13**	**3,661**	**1,976**	**22,191**
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:							
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים	**-**	**(11,282)**	**(973)**	**(13)**	**(1,630)**	**(917)**	**(14,815)**
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל	**(114)**	**(2,658)**	**(627)**	**-**	**(1,732)**	**(292)**	**(5,423)**
סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים	**359**	**341**	**187**	**-**	**299**	**767**	**1,953**
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים[1]	**396**	**10,397**	**1,415**	**48**	**12,261**	**3,161**	**27,678**
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים	**755**	**10,738**	**1,602**	**48**	**12,560**	**3,928**	**29,631**
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים[2]	**270**	**12,355**	**1,102**	**66**	**4,329**	**2,799**	**20,921**
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:							
מכשירים פיננסיים	**-**	**(11,282)**	**(973)**	**(13)**	**(1,630)**	**(917)**	**(14,815)**
ביטחון במזומן ששועבד	**-**	**(762)**	**-**	**(46)**	**(1,237)**	**(371)**	**(2,416)**
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	**270**	**311**	**129**	**7**	**1,462**	**1,511**	**3,690**

	31 בדצמבר 2023						
	בורסות	בנקים	דילרים/ ברוקרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	גופים מוסדיים	אחרים	סך-הכל
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים[2]	440	14,982	3,505	35	3,526	2,783	25,271
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:							
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים	(71)	(11,502)	(1,848)	(35)	(1,822)	(718)	(15,996)
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל	-	(3,039)	(1,655)	-	(1,649)	(721)	(7,064)
סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים	369	441	2	-	55	1,344	2,211
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים[1]	305	9,951	964	83	10,217	3,421	24,941
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים	674	10,392	966	83	10,272	4,765	27,152
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים[2]	245	13,672	1,991	149	6,084	2,109	24,250
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:							
מכשירים פיננסיים	(71)	(11,502)	(1,848)	(35)	(1,822)	(718)	(15,996)
ביטחון במזומן ששועבד	-	(1,912)	(121)	(50)	(2,465)	(368)	(4,916)
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	174	258	22	64	1,797	1,023	3,338

(1) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
(2) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך של 42 מיליון ש"ח ושווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים משובצים בסך של 6 מיליוני ש"ח (31.12.23: שווי הוגן ברוטו בגין נכסים בסך של 42 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו בגין התחייבויות 10 מיליוני ש"ח).

ביאור 27 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

במיליוני ש"ח

ה. פירוט מועדי פירעון (סכומי ערך נקוב)

	31 בדצמבר 2024				
	עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סך-הכל
חוזי ריבית					
שקל-מדד	**3,292**	**8,140**	**12,989**	**6,088**	**30,509**
אחר	**276,822**	**262,380**	**370,168**	**104,179**	**1,013,549**
חוזי מטבע-חוץ	**397,850**	**169,823**	**46,171**	**13,903**	**627,747**
חוזים בגין מניות	**189,061**	**134,440**	**626**	**-**	**324,127**
חוזי סחורות ואחרים	**62**	**133**	**15**	**-**	**210**
סך-הכל	**867,087**	**574,916**	**429,969**	**124,170**	**1,996,142**

	31 בדצמבר 2023				
סך-הכל	874,109	408,759	342,523	110,437	1,735,828

ו. מכשירים פיננסיים נגזרים - בקרת סיכונים

(1) הבנק מבצע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים, כחלק מניהול הסיכונים הפיננסיים (חשיפות בסיס, ריבית ונזילות) וכן כשירות ללקוחותיו. הבנק מייעד מעת לעת חלק מהמכשירים הנגזרים כמכשירים מגדרים בגידורי שווי הוגן או גידורי תזרים מזומנים.

(2) סוגי העסקות העיקריים בהן הבנק פועל הינן:

- עסקות אקדמה (Forward)

חוזה בין שני צדדים, לרכישה ולמכירה של כמות מוגדרת של סחורות, מטבעות, ריביות או מכשירים פיננסיים אחרים (להלן: נכסי בסיס), שיבוצע בתאריך עתידי ובמחיר מוגדר מראש.

- חוזים עתידיים (Futures)

חוזים עתידיים סחירים בבורסות, לרכישה או למכירה של כמות יחידות סטנדרטיות של נכסי בסיס, שיבוצעו בתאריך עתידי, ובמחיר מוגדר מראש.

- עסקות החלפה (Swap)

חוזה להחליף במועד העסקה כמות מוגדרת של נכסי בסיס, עם התחייבות הדדית להחליף חזרה בתאריך עתידי את הפריטים שהוחלפו.

- אופציות (Options)

חוזה המקנה, תמורת תשלום פרמיה, את הזכות לרכוש (Call) או למכור (Put) נכסי בסיס במחיר, בכמות ובזמן נקובים מראש.

- עסקות למסירה מיידית (Spot)

עסקת חליפין בין שני מטבעות על-פי שער מוסכם מראש, לביצוע תוך יומיים.

(3) הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים כרוכה במספר סיכונים, כמפורט להלן:

סיכון אשראי - סכום ההפסד המירבי לבנק אם הצד הנגדי לא יעמוד בתנאי החוזה.

סיכון שוק - הסיכון הנוצר בשל התנודות בשווי המכשיר הפיננסי הנגזר, כתוצאה משינוי מחירי השוק, כגון: שערי חליפין, שיעורי ריבית, וכדומה.

סיכון נזילות - סיכון הנובע מכך שלא ניתן יהיה לסגור חשיפה במהירות על-ידי סילוקה במזומן או על-ידי יצירת חשיפה הפוכה.

סיכון תפעולי - הסיכון הנובע מתפעול שגוי של העסקות ממועד קשירתן ועד לסיום ההתחשבנות בגינן, הן בשל טעויות אנוש והן כתוצאה מכשל מיכוני בתפעול.

סיכוני השוק וסיכוני הנזילות הנובעים מן הפעילות מנוהלים ונמדדים באופן שוטף במערכות מיכון ייעודיות הידועות בשווקים הבינלאומיים לתחומים אלה, כגון Devon, Summit ו-Algorithmics וכן במערכות מיכון אשר פותחו על-ידי הבנק.

סיכון האשראי הנובע מן העסקות במכשירים פיננסיים נגזרים ביחס לצד הנגדי לעסקות נמדד, בדרך כלל, על-ידי הפעלת מקדמים שמרניים על הסכומים הנומינליים של העסקות, וכן בגישת התרחישים.

הנושאים התפעוליים הנובעים מהפעילות נבדקים ומבוקרים באופן שוטף על-ידי יחידה ייעודית.

ביאור 27 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

השימוש במכשירים נגזרים כחלק מניהול הפעילות השוטפת של הבנק (לא למסחר) מכוון להשגת יעדים ועמידה במגבלות כפי שאושרו על-ידי הדירקטוריון (חשיפות בסיס, ריבית ונזילות).
הבנק פועל במתכונת של מתן שירות מקיף ללקוחותיו להגנה ולהשקעה במכשירים פיננסיים נגזרים באמצעות חדרי העסקות.
הפעילות במכשירים פיננסיים בתחומי המסחר מיועדת לתת מענה לצרכי הלקוחות, תוך לקיחת סיכון מוגבל ומבוקר בהתאם להרשאות.
ההרשאות לפעילות והסיכון נמדדים, לפי העניין, במונחים של רגישות לגורמי סיכון (כגון וגא), של הפסד תיאורטי בתרחישים לרבות תרחיש קיצוני, במונחי VaR ובמונחים של סכומים נומינליים.
במקרים מסוימים מכתיב הנוהל גם הגבלת ההפסד באמצעות הוראת STOP LOSS.

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים

שיוך לקוחות למגזרי הפעילות הפיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראת הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, כמפורט להלן.

- **מגזר בנקאות פרטית:** אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק נכסיהם הפיננסיים עולה על 3 מיליוני ש"ח.
- **מגזר משקי בית:** אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
- **מגזר עסקים זעירים וקטנים:** עסקים שמחזור פעילותם השנתי קטן מ-50 מיליוני ש"ח.
- **מגזר עסקים בינוניים:** עסקים שמחזור פעילותם השנתי גדול או שווה ל-50 מיליוני ש"ח וקטן מ-250 מיליוני ש"ח.
- **מגזר עסקים גדולים:** עסקים שמחזור פעילותם השנתי גדול או שווה ל-250 מיליוני ש"ח.
- **מגזר ניהול פיננסי:** כולל פעילות למסחר, פעילות ניהול נכסים והתחייבויות, פעילות השקעה ריאלית ופעילויות נוספות, כהגדרתן בהוראות המפקח על הבנקים.
- **מגזר גופים מוסדיים:** כולל קופות-גמל, קרנות נאמנות, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות וחברות ביטוח, בהתאם להגדרות המפקח על הבנקים.
- **מגזר אחר:** כולל פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק אשר לא שויכו למגזרים האחרים.

בהתאם להוראת הפיקוח על הבנקים, כאשר מחזור ההכנסות של לקוח עסקי אינו מייצג את היקף הפעילות שלו וחבותו שווה או גדולה מ-100 מיליון ש"ח, ניתן לסווג את הלקוח למגזר עסקים גדולים. כאשר חבותו נמוכה מ-100 מיליון ש"ח, ניתן לסווג את הלקוח למגזר הפעילות הפיקוחי הרלוונטי לפי סך הנכסים במאזן של העסק, בהתאם לכללים שנקבעו בהוראה.
כאשר לבנק אין מידע לגבי מחזור ההכנסות של לקוח עסקי, אשר אין לו חבות לבנק, ניתן לסווג את הלקוח לפי סך נכסיו הפיננסיים בבנק (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות-ערך ונכסים כספיים אחרים), בהתאם לכללים שפורטו בהוראה.
יצוין כי הבנק מבצע פעולות שונות להשגת המידע על מחזור הפעילות של הלקוחות העסקיים. עם זאת, במקרים מסוימים, בהיעדר מידע על מחזור הפעילות, סיווג הלקוח נקבע על בסיס הערכות ואומדנים המבוססים על היכרות הבנק עם הלקוח ופעילותו. הבנק פועל להשלמת הנתונים ללקוחות אלה.
חלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים המבוצעת בהלימה לכללי החלוקה המשמשים את הבנק בגישת ההנהלה - לפירוט ראה ביאור 28א להלן.

סיווג מחדש למספרי ההשוואה

כחלק מחישוב תוצאות הפעילות של המגזרים השונים, החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2024, מבוצעת הקצאה של ההון למגזרי הפעילות השונים על בסיס נכסי הסיכון המשויכים למגזר, ובהתאם נזקפות הכנסות ריבית תיאורטיות בגין ההון המיוחס לכל מגזר בניכוי חיוב בגין עלות הון רובד 2 המיוחס לכל מגזר. לצרכי השוואתיות מספרי ההשוואה סווגו מחדש.
נתוני ההשוואה של יתרות האשראי לציבור ופיקדונות הציבור, הנובעות בעיקר אגב פעילות במכשירים נגזרים ועסקות שאילות והשאלות ניירות-ערך, במגזר ניהול פיננסי סווגו מחדש על מנת לשקף את פעילות המגזר בצורה נאותה יותר.

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024				
	פעילות ישראל				
	משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינונים	עסקים גדולים
הכנסות ריבית מחיצוניים	**9,549**	**36**	**4,265**	**2,772**	**7,505**
הוצאות ריבית לחיצוניים	**(3,429)**	**(1,591)**	**(2,478)**	**(1,133)**	**(2,824)**
הכנסות ריבית, נטו:					
מחיצוניים	**6,120**	**(1,555)**	**1,787**	**1,639**	**4,681**
בינמגזרי	**988**	**2,056**	**2,298**	**(91)**	**(1,549)**
סך הכנסות ריבית, נטו	**7,108**	**501**	**4,085**	**1,548**	**3,132**
הכנסות שאינן מריבית:					
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	**(44)**	**1**	**15**	**(35)**	**16**
עמלות והכנסות אחרות	**1,231**	**163**	**1,018**	**373**	**741**
סך הכנסות שאינן מריבית	**1,187**	**164**	**1,033**	**338**	**757**
סך הכנסות	**8,295**	**665**	**5,118**	**1,886**	**3,889**
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	**566**	**-**	**546**	**(15)**	**(474)**
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
לחיצוניים	**4,348**	**280**	**2,006**	**476**	**818**
בינמגזרי	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	**4,348**	**280**	**2,006**	**476**	**818**
רווח (הפסד) לפני מסים	**3,381**	**385**	**2,566**	**1,425**	**3,545**
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	**1,297**	**148**	**987**	**560**	**1,389**
רווח (הפסד) לאחר מסים	**2,084**	**237**	**1,579**	**865**	**2,156**
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	**2,084**	**237**	**1,579**	**865**	**2,156**
הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	**2,084**	**237**	**1,579**	**865**	**2,156**

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024								
פעילות ישראל				פעילות חו"ל				סך-הכל
גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	אחר	סך-הכל פעילות בישראל	אנשים פרטיים	פעילות עסקית	אחר	סך-הכל פעילות חו"ל	
126	**8,619**	**-**	**32,872**	**-**	**2,099**	**524**	**2,623**	**35,495**
(3,184)	**(2,353)**	**-**	**(16,992)**	**-**	**(362)**	**(1,191)**	**(1,553)**	**(18,545)**
(3,058)	**6,266**	**-**	**15,880**	**-**	**1,737**	**(667)**	**1,070**	**16,950**
3,278	**(7,088)**	**13**	**(95)**	**-**	**(835)**	**930**	**95**	**-**
220	**(822)**	**13**	**15,785**	**-**	**902**	**263**	**1,165**	**16,950**
78	**930**	**-**	**961**	**-**	**-**	**(2)**	**(2)**	**959**
119	**228**	**123**	**3,996**	**-**	**55**	**-**	**55**	**4,051**
197	**1,158**	**123**	**4,957**	**-**	**55**	**(2)**	**53**	**5,010**
417	**336**	**136**	**20,742**	**-**	**957**	**261**	**1,218**	**21,960**
3	**(11)**	**-**	**615**	**-**	**78**	**-**	**78**	**693**
183	**364**	**100**	**8,575**	**-**	**290**	**142**	**432**	**9,007**
-	**33**	**(33)**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
183	**397**	**67**	**8,575**	**-**	**290**	**142**	**432**	**9,007**
231	**(50)**	**69**	**11,552**	**-**	**589**	**119**	**708**	**12,260**
89	**(153)**	**(33)**	**4,284**	**-**	**224**	**51**	**275**	**4,559**
142	**103**	**102**	**7,268**	**-**	**365**	**68**	**433**	**7,701**
-	**(66)**	**-**	**(66)**	**-**	**-**	**-**	**-**	**(66)**
142	**37**	**102**	**7,202**	**-**	**365**	**68**	**433**	**7,635**
-	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
142	**37**	**102**	**7,202**	**-**	**365**	**68**	**433**	**7,635**

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024				
	פעילות ישראל				
	משקי בית[4]	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינונים	עסקים גדולים
יתרה ממוצעת של נכסים[1]	**165,685**	**790**	**54,169**	**41,071**	**124,789**
מזה: השקעות בחברות כלולות[1]	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו[1]	**167,266**	**793**	**55,480**	**42,156**	**126,395**
יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח	**174,858**	**878**	**58,454**	**45,322**	**137,419**
יתרת חובות לא צוברים וחובות בפיגור של 90 ימים או יותר	**1,142**	**3**	**536**	**300**	**477**
יתרת חובות בעייתיים אחרים	**307**	**-**	**572**	**461**	**2,559**
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח	**2,015**	**3**	**1,801**	**1,012**	**2,442**
מחיקות חשבונאיות נטו בתקופת הדיווח	**288**	**-**	**324**	**250**	**(116)**
יתרה ממוצעת של התחייבויות[1]	**173,644**	**43,241**	**100,928**	**33,270**	**71,839**
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור[1]	**173,615**	**43,239**	**100,733**	**33,062**	**70,879**
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	**171,242**	**43,806**	**106,360**	**35,246**	**79,505**
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון[1][2]	**115,025**	**1,646**	**69,964**	**54,139**	**152,804**
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח[2]	**120,117**	**1,786**	**71,295**	**57,725**	**164,473**
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול[1][3]	**74,887**	**67,246**	**61,318**	**27,241**	**101,285**
פיצול הכנסות ריבית, נטו:					
מרווח מפעילות מתן אשראי	**2,658**	**8**	**1,740**	**924**	**2,095**
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	**4,016**	**489**	**2,092**	**412**	**434**
אחר	**434**	**4**	**253**	**212**	**603**
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו	**7,108**	**501**	**4,085**	**1,548**	**3,132**

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
(4) כולל הלוואות לדיור בסך של 27.6 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024								
פעילות ישראל				פעילות חו"ל				סך-הכל
גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	אחר	סך-הכל פעילות בישראל	אנשים פרטיים	פעילות עסקית	אחר	סך-הכל פעילות חו"ל	
4,247	**268,811**	**336**	**659,898**	**-**	**23,859**	**6,240**	**30,099**	**689,997**
-	**1,459**	**-**	**1,459**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,459**
3,811	**4,304**	**-**	**400,205**	**-**	**24,043**	**-**	**24,043**	**424,248**
4,171	**3,472**	**-**	**424,574**	**-**	**25,729**	**-**	**25,729**	**450,303**
-	**-**	**-**	**2,458**	**-**	**325**	**-**	**325**	**2,783**
-	**-**	**-**	**3,899**	**-**	**1,319**	**-**	**1,319**	**5,218**
13	**33**	**-**	**7,319**	**-**	**617**	**-**	**617**	**7,936**
-	**-**	**-**	**746**	**-**	**-**	**-**	**-**	**746**
96,091	**82,114**	**3**	**601,130**	**-**	**9,210**	**23,241**	**32,451**	**633,581**
96,078	**3,495**	**-**	**521,101**	**-**	**9,119**	**22,739**	**31,858**	**552,959**
103,560	**2,987**	**-**	**542,706**	**-**	**9,527**	**22,052**	**31,579**	**574,285**
9,451	**27,385**	**3,271**	**433,685**	**-**	**30,762**	**175**	**30,937**	**464,622**
12,137	**29,612**	**3,476**	**460,621**	**-**	**32,058**	**84**	**32,142**	**492,763**
435,891	**88,637**	**3,786**	**860,291**	**-**	**-**	**-**	**-**	**860,291**
11	**-**	**-**	**7,436**	**-**	**736**	**-**	**736**	**8,172**
165	**-**	**-**	**7,608**	**-**	**135**	**-**	**135**	**7,743**
44	**(822)**	**13**	**741**	**-**	**31**	**263**	**294**	**1,035**
220	**(822)**	**13**	**15,785**	**-**	**902**	**263**	**1,165**	**16,950**

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

במיליוני ש"ח

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024							
	מגזר משקי בית				מגזר בנקאות פרטית			סך-הכל
	הלוואות לדיור	כרטיסי אשראי	אחר	סך-הכל	הלוואות לדיור	כרטיסי אשראי	אחר	סך-הכל	
הכנסות ריבית מחיצוניים	**6,864**	**-**	**2,685**	**9,549**	**24**	**-**	**12**	**36**	**9,585**
הוצאות ריבית לחיצוניים	**-**	**-**	**(3,429)**	**(3,429)**	**-**	**-**	**(1,591)**	**(1,591)**	**(5,020)**
הכנסות ריבית, נטו:									
מחיצוניים	**6,864**	**-**	**(744)**	**6,120**	**24**	**-**	**(1,579)**	**(1,555)**	**4,565**
בינמגזרי	**(5,163)**	**20**	**6,131**	**988**	**(20)**	**-**	**2,076**	**2,056**	**3,044**
סך הכנסות ריבית, נטו	**1,701**	**20**	**5,387**	**7,108**	**4**	**-**	**497**	**501**	**7,609**
הכנסות שאינן מריבית:									
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	**(42)**	**-**	**(2)**	**(44)**	**-**	**-**	**1**	**1**	**(43)**
עמלות והכנסות אחרות	**36**	**338**	**857**	**1,231**	**-**	**10**	**153**	**163**	**1,394**
סך הכנסות שאינן מריבית	**(6)**	**338**	**855**	**1,187**	**-**	**10**	**154**	**164**	**1,351**
סך הכנסות	**1,695**	**358**	**6,242**	**8,295**	**4**	**10**	**651**	**665**	**8,960**
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	**47**	**-**	**519**	**566**	**-**	**-**	**-**	**-**	**566**
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
לחיצוניים	**488**	**147**	**3,713**	**4,348**	**-**	**2**	**278**	**280**	**4,628**
בינמגזרי	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	**488**	**147**	**3,713**	**4,348**	**-**	**2**	**278**	**280**	**4,628**
רווח (הפסד) לפני מסים	**1,160**	**211**	**2,010**	**3,381**	**4**	**8**	**373**	**385**	**3,766**
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	**443**	**80**	**774**	**1,297**	**1**	**3**	**144**	**148**	**1,445**
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	**717**	**131**	**1,236**	**2,084**	**3**	**5**	**229**	**237**	**2,321**

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

במיליוני ש"ח

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024							
	מגזר משקי בית				מגזר בנקאות פרטית			סך-הכל
	הלוואות לדיור[4]	כרטיסי אשראי	אחר	סך-הכל	הלוואות לדיור	כרטיסי אשראי	אחר	סך-הכל
יתרה ממוצעת של נכסים[1]	**133,365**	**3,814**	**28,506**	**165,685**	**507**	**127**	**156**	**790**	**166,475**
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו[1]	**133,898**	**3,814**	**29,554**	**167,266**	**508**	**127**	**158**	**793**	**168,059**
יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח	**139,429**	**5,142**	**30,287**	**174,858**	**550**	**196**	**132**	**878**	**175,736**
יתרת חובות לא צוברים וחובות בפיגור של 90 ימים או יותר	**842**	**-**	**300**	**1,142**	**3**	**-**	**-**	**3**	**1,145**
יתרת חובות בעייתיים אחרים	**-**	**-**	**307**	**307**	**-**	**-**	**-**	**-**	**307**
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח	**674**	**-**	**1,341**	**2,015**	**1**	**-**	**2**	**3**	**2,018**
מחיקות חשבונאיות נטו בתקופת הדיווח	**-**	**-**	**288**	**288**	**-**	**-**	**-**	**-**	**288**
יתרה ממוצעת של התחייבויות[1]	**-**	**-**	**173,644**	**173,644**	**-**	**-**	**43,241**	**43,241**	**216,885**
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור[1]	**-**	**-**	**173,615**	**173,615**	**-**	**-**	**43,239**	**43,239**	**216,854**
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	**-**	**-**	**171,242**	**171,242**	**-**	**-**	**43,806**	**43,806**	**215,048**
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון[1][2]	**75,173**	**4,661**	**35,191**	**115,025**	**275**	**201**	**1,170**	**1,646**	**116,671**
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח[2]	**78,885**	**4,904**	**36,328**	**120,117**	**293**	**226**	**1,267**	**1,786**	**121,903**
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול[1][3]	**-**	**-**	**74,887**	**74,887**	**-**	**-**	**67,246**	**67,246**	**142,133**
פיצול הכנסות ריבית, נטו:									
מרווח מפעילות מתן אשראי	**1,397**	**-**	**1,261**	**2,658**	**4**	**-**	**4**	**8**	**2,666**
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	**-**	**-**	**4,016**	**4,016**	**-**	**-**	**489**	**489**	**4,505**
אחר	**304**	**20**	**110**	**434**	**-**	**-**	**4**	**4**	**438**
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו	**1,701**	**20**	**5,387**	**7,108**	**4**	**-**	**497**	**501**	**7,609**

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
(4) כולל הלוואות לדיור בסך של 27.6 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

במיליוני ש"ח

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024								
	מגזר עסקים קטנים וזעירים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים גדולים		סך-הכל
	בינוי ונדל"ן	אחר	סך-הכל	בינוי ונדל"ן	אחר	סך-הכל	בינוי ונדל"ן	אחר	סך-הכל
הכנסות ריבית מחיצוניים	1,471	2,794	4,265	1,586	1,186	2,772	3,352	4,153	7,505	14,542
הוצאות ריבית לחיצוניים	(342)	(2,136)	(2,478)	(166)	(967)	(1,133)	(240)	(2,584)	(2,824)	(6,435)
הכנסות ריבית, נטו:										
מחיצוניים	1,129	658	1,787	1,420	219	1,639	3,112	1,569	4,681	8,107
בינמגזרי	(197)	2,495	2,298	(684)	593	(91)	(1,639)	90	(1,549)	658
סך הכנסות ריבית, נטו	932	3,153	4,085	736	812	1,548	1,473	1,659	3,132	8,765
הכנסות שאינן מריבית:										
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	-	15	15	(55)	20	(35)	(65)	81	16	(4)
עמלות והכנסות אחרות	190	828	1,018	196	177	373	370	371	741	2,132
סך הכנסות שאינן מריבית	190	843	1,033	141	197	338	305	452	757	2,128
מזה: הכנסות מכרטיסי אשראי	-	149	149	-	10	10	-	4	4	163
סך הכנסות	1,122	3,996	5,118	877	1,009	1,886	1,778	2,111	3,889	10,893
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	130	416	546	30	(45)	(15)	(222)	(252)	(474)	57
הוצאות תפעוליות ואחרות:										
לחיצוניים	343	1,663	2,006	180	296	476	327	491	818	3,300
בינמגזרי	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	343	1,663	2,006	180	296	476	327	491	818	3,300
רווח (הפסד) לפני מסים	649	1,917	2,566	667	758	1,425	1,673	1,872	3,545	7,536
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	251	736	987	263	297	560	656	733	1,389	2,936
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	398	1,181	1,579	404	461	865	1,017	1,139	2,156	4,600

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

במיליוני ש"ח

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024								
	מגזר עסקים קטנים וזעירים			מגזר עסקים בינוניים		מגזר עסקים גדולים			סך-הכל
	בינוי ונדל"ן	אחר	סך-הכל	בינוי ונדל"ן	אחר	סך-הכל	בינוי ונדל"ן	אחר	סך-הכל
יתרה ממוצעת של נכסים[1]	18,910	35,259	54,169	21,201	19,870	41,071	49,201	75,588	124,789	220,029
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו[1]	19,335	36,145	55,480	21,667	20,489	42,156	50,071	76,324	126,395	224,031
יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח	19,230	39,224	58,454	23,530	21,792	45,322	56,298	81,121	137,419	241,195
יתרת חובות לא צוברים וחובות בפיגור של 90 ימים או יותר	200	336	536	91	209	300	(10)	487	477	1,313
יתרת חובות בעייתיים אחרים	137	435	572	245	216	461	1,042	1,517	2,559	3,592
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח	660	1,141	1,801	597	415	1,012	1,107	1,335	2,442	5,255
מחיקות חשבונאיות נטו בתקופת הדיווח	36	288	324	(13)	263	250	(30)	(86)	(116)	458
יתרה ממוצעת של התחייבויות[1]	13,959	86,969	100,928	5,418	27,852	33,270	7,555	64,284	71,839	206,037
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור[1]	13,833	86,900	100,733	5,255	27,807	33,062	7,305	63,574	70,879	204,674
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	14,854	91,506	106,360	6,154	29,092	35,246	9,315	70,190	79,505	221,111
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון[1][2]	28,137	41,827	69,964	31,095	23,044	54,139	71,870	80,934	152,804	276,907
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח[2]	27,286	44,009	71,295	33,576	24,149	57,725	78,235	86,238	164,473	293,493
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול[1][3]	-	61,318	61,318	-	27,241	27,241	-	101,285	101,285	189,844
פיצול הכנסות ריבית נטו:										
מרווח מפעילות מתן אשראי	550	1,190	1,740	548	376	924	1,125	970	2,095	4,759
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	267	1,825	2,092	67	345	412	73	361	434	2,938
אחר	115	138	253	121	91	212	275	328	603	1,068
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו	932	3,153	4,085	736	812	1,548	1,473	1,659	3,132	8,765

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

במיליוני ש"ח

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024				
	מגזר ניהול פיננסי				
	פעילות למסחר	פעילות ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות השקעה ריאלית	אחר	סך-הכל
הכנסות ריבית מחיצוניים	**335**	**8,256**	**-**	**28**	**8,619**
הוצאות ריבית לחיצוניים	**-**	**(2,353)**	**-**	**-**	**(2,353)**
הכנסות ריבית, נטו:					
מחיצוניים	**335**	**5,903**	**-**	**28**	**6,266**
בינמגזרי	**34**	**(7,034)**	**(42)**	**(46)**	**(7,088)**
סך הכנסות ריבית, נטו	**369**	**(1,131)**	**(42)**	**(18)**	**(822)**
הכנסות מימון שאינן מריבית:					
מחיצוניים	**63**	**364**	**503**	**-**	**930**
בינמגזרי	**148**	**(148)**	**-**	**-**	**-**
עמלות והכנסות אחרות	**-**	**101**	**-**	**127**	**228**
סך הכנסות שאינן מריבית	**211**	**317**	**503**	**127**	**1,158**
סך הכנסות	**580**	**(814)**	**461**	**109**	**336**
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	**-**	**(11)**	**-**	**-**	**(11)**
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
לחיצוניים	**231**	**107**	**29**	**(3)**	**364**
בינמגזרי	**-**	**33**	**-**	**-**	**33**
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	**231**	**140**	**29**	**(3)**	**397**
רווח (הפסד) לפני מסים	**349**	**(943)**	**432**	**112**	**(50)**
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	**119**	**(458)**	**148**	**38**	**(153)**
רווח (הפסד) לאחר מסים	**230**	**(485)**	**284**	**74**	**103**
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות	**-**	**-**	**(66)**	**-**	**(66)**
רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	**230**	**(485)**	**218**	**74**	**37**
הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	**230**	**(485)**	**218**	**74**	**37**

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

במיליוני ש"ח

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024				
	מגזר ניהול פיננסי				
	פעילות למסחר	פעילות ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות השקעה ריאלית	אחר	סך-הכל
יתרה ממוצעת של נכסים[1]	**35,870**	**223,634**	**7,167**	**2,140**	**268,811**
מזה: השקעות בחברות כלולות[1]	**-**	**-**	**1,459**	**-**	**1,459**
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו	**-**	**3,672**	**-**	**632**	**4,304**
אשראי לציבור, ברוטו לסוף תקופת הדיווח	**-**	**2,840**	**-**	**632**	**3,472**
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח	**-**	**31**	**-**	**2**	**33**
יתרה ממוצעת של התחייבויות[1]	**14,639**	**66,289**	**-**	**1,186**	**82,114**
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור	**-**	**2,580**	**-**	**915**	**3,495**
פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	**-**	**2,982**	**-**	**5**	**2,987**
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון[1][2]	**8,433**	**13,546**	**5,406**	**-**	**27,385**
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח[2]	**8,666**	**15,217**	**5,729**	**-**	**29,612**
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול[1][3]	**-**	**-**	**-**	**88,637**	**88,637**

מרכיבי הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית		
הפרשי שער, נטו[4]	**134**	**(57)**
הפרשי מדד, נטו[4]	**-**	**1,178**
חשיפות ריבית, נטו[4]	**126**	**(2,291)**
חשיפות למניות, נטו[4]	**63**	**-**
מרווחי ריבית שמשויכים לניהול פיננסי	**-**	**743**
סך-הכל הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית, לפי בסיס צבירה	**323**	**(427)**
רווחים או הפסדים ממכירה או מירידת-ערך שאינה זמנית של אגרות-חוב	**-**	**(778)**
שינוי בפער בין שווי הוגן לבין בסיס צבירה של מכשירים נגזרים שנרשם ברווח והפסד	**-**	**290**
הכנסות אחרות שאינן מריבית	**257**	**101**
סך-הכל הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית	**580**	**(814)**

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
(4) לרבות בגין ניירות-ערך ומכשירים נגזרים.

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023*				
	פעילות ישראל				
	משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינונים	עסקים גדולים
הכנסות ריבית מחיצוניים	9,279	32	4,488	2,678	6,377
הוצאות ריבית לחיצוניים	(2,814)	(1,347)	(2,189)	(1,073)	(2,527)
הכנסות ריבית, נטו:					
מחיצוניים	6,465	(1,315)	2,299	1,605	3,850
בינמגזרי	767	1,833	1,912	(62)	(1,018)
סך הכנסות ריבית, נטו	7,232	518	4,211	1,543	2,832
הכנסות שאינן מריבית:					
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	(54)	1	19	(39)	11
עמלות והכנסות אחרות	1,279	141	1,007	378	709
סך הכנסות שאינן מריבית	1,225	142	1,026	339	720
סך הכנסות	8,457	660	5,237	1,882	3,552
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	495	1	718	524	80
הוצאות תפעוליות ואחרות:	-	-	-	-	-
לחיצוניים	3,824	216	1,899	449	738
בינמגזרי	-	-	-	-	-
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	3,824	216	1,899	449	738
רווח (הפסד) לפני מסים	4,138	443	2,620	909	2,734
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	1,435	152	906	322	971
רווח (הפסד) לאחר מסים	2,703	291	1,714	587	1,763
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות	-	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	2,703	291	1,714	587	1,763
הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	2,703	291	1,714	587	1,763

* סווג מחדש כמפורט לעיל.

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023*								
פעילות ישראל				פעילות חו"ל				סך-הכל
גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	אחר	סך-הכל פעילות בישראל	אנשים פרטיים	פעילות עסקית	אחר	סך-הכל פעילות חו"ל	
100	7,758	-	30,712	8	1,651	600	2,259	32,971
(2,867)	(2,865)	-	(15,682)	(2)	(346)	(856)	(1,204)	(16,886)
(2,767)	4,893	-	15,030	6	1,305	(256)	1,055	16,085
2,965	(6,343)	12	66	-	(559)	493	(66)	-
198	(1,450)	12	15,096	6	746	237	989	16,085
67	1,262	-	1,267	-	-	-	-	1,267
92	180	192	3,978	-	51	1	52	4,030
159	1,442	192	5,245	-	51	1	52	5,297
357	(8)	204	20,341	6	797	238	1,041	21,382
(2)	(6)	-	1,810	-	69	-	69	1,879
-	-	-	-	-	-	-	-	-
161	376	105	7,768	57	282	124	463	8,231
-	47	(47)	-	-	-	-	-	-
161	423	58	7,768	57	282	124	463	8,231
198	(425)	146	10,763	(51)	446	114	509	11,272
69	(184)	52	3,723	(6)	174	39	207	3,930
129	(241)	94	7,040	(45)	272	75	302	7,342
-	18	-	18	-	-	-	-	18
129	(223)	94	7,058	(45)	272	75	302	7,360
-	-	-	-	-	-	-	-	-
129	(223)	94	7,058	(45)	272	75	302	7,360

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023*				
	פעילות ישראל				
	משקי בית[4]	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינונים	עסקים גדולים
יתרה ממוצעת של נכסים[1]	162,645	715	57,343	39,910	115,328
מזה: השקעות בחברות כלולות[1]	-	-	-	-	-
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו[1]	163,988	717	58,199	40,813	113,377
יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח	165,603	729	56,356	43,245	120,621
יתרת חובות לא צוברים וחובות בפיגור של 90 ימים או יותר	1,061	3	647	773	1,437
יתרת חובות בעייתיים אחרים	380	-	561	362	1,883
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח	1,738	2	1,763	1,383	2,455
מחיקות חשבונאיות נטו בתקופת הדיווח	203	-	161	18	(2)
יתרה ממוצעת של התחייבויות[1]	167,802	40,078	97,758	33,610	69,719
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור[1]	167,777	40,076	97,575	33,445	66,390
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	172,289	41,880	98,260	35,394	74,442
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון[1][2]	109,508	1,453	70,748	50,864	136,519
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח[2]	111,451	1,526	70,448	52,517	140,430
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול[1][3]	66,615	54,019	47,308	24,215	99,577
פיצול הכנסות ריבית, נטו:					
מרווח מפעילות מתן אשראי	2,821	6	1,845	898	1,811
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	4,056	508	2,158	464	540
אחר	355	4	208	181	481
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו	7,232	518	4,211	1,543	2,832

* סווג מחדש כמפורט לעיל.
(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
(4) כולל הלוואות לדיור בסך של 24 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023*								
פעילות ישראל				פעילות חו"ל				סך-הכל
גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	אחר	סך-הכל פעילות בישראל	אנשים פרטיים	פעילות עסקית	אחר	סך-הכל פעילות חו"ל	
3,068	265,237	261	644,507	87	20,129	8,950	29,166	673,673
-	1,179	-	1,179	-	-	-	-	1,179
2,696	3,842	-	383,632	-	20,012	-	20,012	403,644
4,840	2,418	-	393,812	-	20,563	-	20,563	414,375
-	-	-	3,921	-	388	-	388	4,309
-	-	-	3,186	-	895	-	895	4,081
23	44	-	7,408	-	581	-	581	7,989
-	-	-	380	-	1	-	1	381
94,602	91,042	4	594,615	114	9,159	18,451	27,724	622,339
94,584	2,649	-	502,496	-	8,971	18,003	26,974	529,470
98,368	4,824	-	525,457	1	10,738	18,399	29,138	554,595
5,483	25,147	3,296	403,018	16	25,833	108	25,957	428,975
6,266	25,367	2,989	410,994	-	26,661	197	26,858	437,852
359,479	96,136	3,889	751,238	-	-	-	-	751,238
8	-	-	7,389	6	592	-	598	7,987
159	-	-	7,885	-	135	-	135	8,020
31	(1,450)	12	(178)	-	19	237	256	78
198	(1,450)	12	15,096	6	746	237	989	16,085

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

במיליוני ש"ח

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023*							
	מגזר משקי בית				מגזר בנקאות פרטית			סך-הכל
	הלוואות לדיור	כרטיסי אשראי	אחר	סך-הכל	הלוואות לדיור	כרטיסי אשראי	אחר	סך-הכל
הכנסות ריבית מחיצוניים	6,400	-	2,879	9,279	20	-	12	32	9,311
הוצאות ריבית לחיצוניים	-	-	(2,814)	(2,814)	-	-	(1,347)	(1,347)	(4,161)
הכנסות ריבית, נטו:									
מחיצוניים	6,400	-	65	6,465	20	-	(1,335)	(1,315)	5,150
בינמגזרי	(4,742)	18	5,491	767	(17)	-	1,850	1,833	2,600
סך הכנסות ריבית, נטו	1,658	18	5,556	7,232	3	-	515	518	7,750
הכנסות שאינן מריבית:									
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	(55)	-	1	(54)	-	-	1	1	(53)
עמלות והכנסות אחרות	45	357	877	1,279	-	9	132	141	1,420
סך הכנסות שאינן מריבית	(10)	357	878	1,225	-	9	133	142	1,367
סך הכנסות	1,648	375	6,434	8,457	3	9	648	660	9,117
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	117	-	378	495	-	-	1	1	496
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
לחיצוניים	488	124	3,212	3,824	-	2	214	216	4,040
בינמגזרי	-	-	-	-	-	-	-	-	-
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	488	124	3,212	3,824	-	2	214	216	4,040
רווח (הפסד) לפני מסים	1,043	251	2,844	4,138	3	7	433	443	4,581
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	359	87	989	1,435	1	2	149	152	1,587
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	684	164	1,855	2,703	2	5	284	291	2,994

* סווג מחדש כמפורט לעיל.

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

במיליוני ש"ח

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023*							
	מגזר משקי בית				מגזר בנקאות פרטית			סך-הכל
	הלוואות לדיור	כרטיסי אשראי	אחר	סך-הכל	הלוואות לדיור	כרטיסי אשראי	אחר	סך-הכל
יתרה ממוצעת של נכסים[1]	128,775	5,316	28,554	162,645	440	112	163	715	163,360
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו[1]	129,300	5,316	29,372	163,988	441	112	164	717	164,705
יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח	131,134	4,671	29,798	165,603	429	147	153	729	166,332
יתרת חובות לא צוברים וחובות בפיגור של 90 ימים או יותר	752	-	309	1,061	3	-	-	3	1,064
יתרת חובות בעייתיים אחרים	-	-	380	380	-	-	-	-	380
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח	627	-	1,111	1,738	1	-	1	2	1,740
מחיקות חשבונאיות נטו בתקופת הדיווח	8	-	195	203	-	-	-	-	203
יתרה ממוצעת של התחייבויות[1]	-	-	167,802	167,802	-	-	40,078	40,078	207,880
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור[1]	-	-	167,777	167,777	-	-	40,076	40,076	207,853
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	-	-	172,289	172,289	-	-	41,880	41,880	214,169
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון[1][2]	71,106	4,515	33,887	109,508	240	177	1,036	1,453	110,961
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח[2]	72,224	4,387	34,840	111,451	234	170	1,122	1,526	112,977
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול[1][3]	-	-	66,615	66,615	-	-	54,019	54,019	120,634
פיצול הכנסות ריבית, נטו:									
מרווח מפעילות מתן אשראי	1,422	-	1,399	2,821	3	-	3	6	2,827
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	-	-	4,056	4,056	-	-	508	508	4,564
אחר	236	18	101	355	-	-	4	4	359
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו	1,658	18	5,556	7,232	3	-	515	518	7,750

* סווג מחדש כמפורט לעיל.
(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
(4) כולל הלוואות לדיור בסך של 24 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

במיליוני ש"ח

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023*								
	מגזר עסקים קטנים וזעירים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים גדולים		סך-הכל
	בינוי ונדל"ן	אחר	סך-הכל	בינוי ונדל"ן	אחר	סך-הכל	בינוי ונדל"ן	אחר	סך-הכל
הכנסות ריבית מחיצוניים	1,538	2,950	4,488	1,420	1,258	2,678	2,888	3,489	6,377	13,543
הוצאות ריבית לחיצוניים	(300)	(1,889)	(2,189)	(143)	(930)	(1,073)	(253)	(2,274)	(2,527)	(5,789)
הכנסות ריבית, נטו:										
מחיצוניים	1,238	1,061	2,299	1,277	328	1,605	2,635	1,215	3,850	7,754
בינמגזרי	(252)	2,164	1,912	(601)	539	(62)	(1,388)	370	(1,018)	832
סך הכנסות ריבית, נטו	986	3,225	4,211	676	867	1,543	1,247	1,585	2,832	8,586
הכנסות שאינן מריבית:										
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	1	18	19	(55)	16	(39)	(65)	76	11	(9)
עמלות והכנסות אחרות	207	800	1,007	213	165	378	370	339	709	2,094
סך הכנסות שאינן מריבית	208	818	1,026	158	181	339	305	415	720	2,085
מזה: הכנסות מכרטיסי אשראי	-	148	148	-	9	9	-	5	5	162
סך הכנסות	1,194	4,043	5,237	834	1,048	1,882	1,552	2,000	3,552	10,671
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	270	448	718	152	372	524	243	(163)	80	1,322
הוצאות תפעוליות ואחרות:										
לחיצוניים	336	1,563	1,899	165	284	449	278	460	738	3,086
בינמגזרי	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	336	1,563	1,899	165	284	449	278	460	738	3,086
רווח (הפסד) לפני מסים	588	2,032	2,620	517	392	909	1,031	1,703	2,734	6,263
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	203	703	906	184	138	322	365	606	971	2,199
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	385	1,329	1,714	333	254	587	666	1,097	1,763	4,064

* סווג מחדש כמפורט לעיל.

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

במיליוני ש"ח

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023*								
	מגזר עסקים קטנים וזעירים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים גדולים		סך-הכל
	בינוי ונדל"ן	אחר	סך-הכל	בינוי ונדל"ן	אחר	סך-הכל	בינוי ונדל"ן	אחר	סך-הכל
יתרה ממוצעת של נכסים[1]	19,439	37,904	57,343	19,121	20,789	39,910	44,120	71,208	115,328	212,581
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו[1]	19,639	38,560	58,199	19,502	21,311	40,813	44,780	68,597	113,377	212,389
יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח	20,022	36,334	56,356	21,276	21,969	43,245	48,104	72,517	120,621	220,222
יתרת חובות לא צוברים וחובות בפיגור של 90 ימים או יותר	234	413	647	261	512	773	430	1,007	1,437	2,857
יתרת חובות בעייתיים אחרים	168	393	561	157	205	362	1,108	775	1,883	2,806
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח	687	1,076	1,763	625	758	1,383	930	1,525	2,455	5,601
מחיקות חשבונאיות נטו בתקופת הדיווח	14	147	161	3	15	18	(9)	7	(2)	177
יתרה ממוצעת של התחייבויות[1]	14,100	83,658	97,758	5,436	28,174	33,610	8,583	61,136	69,719	201,087
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור[1]	13,971	83,604	97,575	5,318	28,127	33,445	8,316	58,074	66,390	197,410
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	13,577	84,683	98,260	5,300	30,094	35,394	6,971	67,471	74,442	208,096
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון[1][2]	28,754	41,994	70,748	26,799	24,065	50,864	63,595	72,924	136,519	258,131
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח[2]	29,781	40,667	70,448	28,927	23,590	52,517	65,472	74,958	140,430	263,395
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול[1][3]	-	47,308	47,308	-	24,215	24,215	-	99,577	99,577	171,100
פיצול הכנסות ריבית נטו:										
מרווח מפעילות מתן אשראי	587	1,258	1,845	493	405	898	925	886	1,811	4,554
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	297	1,861	2,158	87	377	464	98	442	540	3,162
אחר	102	106	208	96	85	181	224	257	481	870
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו	986	3,225	4,211	676	867	1,543	1,247	1,585	2,832	8,586

* סווג מחדש כמפורט לעיל.
(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

במיליוני ש"ח

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023*				
	מגזר ניהול פיננסי				
	פעילות למסחר	פעילות ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות השקעה ריאלית	אחר	סך-הכל
הכנסות ריבית מחיצוניים	525	7,233	-	-	7,758
הוצאות ריבית לחיצוניים	-	(2,865)	-	-	(2,865)
הכנסות ריבית, נטו:					
מחיצוניים	525	4,368	-	-	4,893
בינמגזרי	26	(6,326)	(46)	3	(6,343)
סך הכנסות ריבית, נטו	551	(1,958)	(46)	3	(1,450)
הכנסות מימון שאינן מריבית:					
מחיצוניים	4,013	(3,120)	369	-	1,262
בינמגזרי	(4,019)	4,019	-	-	-
עמלות והכנסות אחרות	-	93	-	87	180
סך הכנסות שאינן מריבית	(6)	992	369	87	1,442
סך הכנסות	545	(966)	323	90	(8)
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	-	(6)	-	-	(6)
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
לחיצוניים	212	123	28	13	376
בינמגזרי	-	47	-	-	47
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	212	170	28	13	423
רווח (הפסד) לפני מסים	333	(1,130)	295	77	(425)
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	114	(425)	101	26	(184)
רווח (הפסד) לאחר מסים	219	(705)	194	51	(241)
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות	-	-	18	-	18
רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	219	(705)	212	51	(223)
הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	219	(705)	212	51	(223)

* סווג מחדש כמפורט לעיל.

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

במיליוני ש"ח

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023*				
	מגזר ניהול פיננסי				
	פעילות למסחר	פעילות ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות השקעה ריאלית	אחר	סך-הכל
יתרה ממוצעת של נכסים[1]	41,678	216,075	6,571	913	265,237
מזה: השקעות בחברות כלולות[1]	-	-	1,179	-	1,179
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו	-	3,402	-	440	3,842
אשראי לציבור, ברוטו לסוף תקופת הדיווח	-	1,978	-	440	2,418
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח	-	42	-	2	44
יתרה ממוצעת של התחייבויות[1]	17,154	72,966	-	922	91,042
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור	-	1,836	-	813	2,649
פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	-	3,148	-	1,676	4,824
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון[1][2]	7,979	9,930	7,238	-	25,147
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח[2]	8,540	9,085	7,742	-	25,367
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול[1][3]	-	-	-	96,136	96,136

מרכיבי הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית		
הפרשי שער, נטו[4]	117	83
הפרשי מדד, נטו[4]	-	914
חשיפות ריבית, נטו[4]	111	(2,542)
חשיפות למניות, נטו[4]	70	-
מרווחי ריבית שמשויכים לניהול פיננסי	-	708
סך-הכל הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית, לפי בסיס צבירה	298	(837)
רווחים או הפסדים ממכירה או מירידת-ערך שאינה זמנית של אגרות-חוב	-	(594)
שינוי בפער בין שווי הוגן לבין בסיס צבירה של מכשירים נגזרים שנרשם ברווח והפסד	-	372
הכנסות אחרות שאינן מריבית	247	93
סך-הכל הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית	545	(966)

* סווג מחדש כמפורט לעיל.
(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
(4) לרבות בגין ניירות-ערך ומכשירים נגזרים.

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022*				
	פעילות ישראל				
	משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינונים	עסקים גדולים
הכנסות ריבית מחיצוניים	7,496	26	2,961	1,523	3,259
הוצאות ריבית לחיצוניים	(700)	(276)	(457)	(354)	(742)
הכנסות ריבית, נטו:					
מחיצוניים	6,796	(250)	2,504	1,169	2,517
בינמגזרי	(2,386)	518	466	(23)	(541)
סך הכנסות ריבית, נטו	4,410	268	2,970	1,146	1,976
הכנסות שאינן מריבית:					
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	1	1	17	(25)	17
עמלות והכנסות אחרות	1,313	145	979	315	600
סך הכנסות שאינן מריבית	1,314	146	996	290	617
סך הכנסות	5,724	414	3,966	1,436	2,593
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	112	(1)	192	(109)	(368)
הוצאות תפעוליות ואחרות:	-	-	-	-	-
לחיצוניים	3,680	202	1,897	424	669
בינמגזרי	-	-	-	-	-
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	3,680	202	1,897	424	669
רווח (הפסד) לפני מסים	1,932	213	1,877	1,121	2,292
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	675	74	652	402	820
רווח (הפסד) לאחר מסים	1,257	139	1,225	719	1,472
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות	-	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	1,257	139	1,225	719	1,472
הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	1,257	139	1,225	719	1,472

* סווג מחדש כמפורט לעיל.

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022*								
פעילות ישראל				פעילות חו"ל				סך-הכל
גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	אחר	סך-הכל פעילות בישראל	אנשים פרטיים	פעילות עסקית	אחר	סך-הכל פעילות חו"ל	
33	2,791	-	18,089	-	894	237	1,131	19,220
(948)	(1,972)	-	(5,449)	-	(74)	(230)	(304)	(5,753)
(915)	819	-	12,640	-	820	7	827	13,467
1,105	954	6	99	-	(262)	163	(99)	-
190	1,773	6	12,739	-	558	170	728	13,467
52	515	-	578	-	(6)	9	3	581
99	150	232	3,833	(1)	32	8	39	3,872
151	665	232	4,411	(1)	26	17	42	4,453
341	2,438	238	17,150	(1)	584	187	770	17,920
(2)	35	-	(141)	-	107	-	107	(34)
-	-	-	-	-	-	-	-	-
168	367	112	7,519	73	296	84	453	7,972
-	45	(45)	-	-	-	-	-	-
168	412	67	7,519	73	296	84	453	7,972
175	1,991	171	9,772	(74)	181	103	210	9,982
63	704	62	3,452	(10)	71	35	96	3,548
112	1,287	109	6,320	(64)	110	68	114	6,434
-	99	-	99	-	-	-	-	99
112	1,386	109	6,419	(64)	110	68	114	6,533
-	-	-	-	-	-	(1)	(1)	(1)
112	1,386	109	6,419	(64)	110	67	113	6,532

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022*				
	פעילות ישראל				
	משקי בית[4]	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינונים	עסקים גדולים
יתרה ממוצעת של נכסים[1]	154,558	777	58,845	38,137	98,012
מזה: השקעות בחברות כלולות[1]	-	-	-	-	-
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו[1]	155,610	780	59,626	38,743	98,862
יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח	162,541	781	61,649	39,270	105,780
יתרת חובות לא צוברים וחובות בפיגור של 90 ימים או יותר	825	-	436	326	1,295
יתרת חובות בעייתיים אחרים	414	-	586	594	517
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח	1,445	2	1,283	691	2,531
מחיקות חשבונאיות נטו בתקופת הדיווח	25	-	(72)	(18)	(42)
יתרה ממוצעת של התחייבויות[1]	161,690	35,839	96,203	34,673	78,814
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור[1]	161,667	35,837	95,984	34,504	75,775
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	165,379	36,379	100,411	34,279	77,339
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון[1][2]	104,752	1,209	73,440	50,402	116,643
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח[2]	106,769	1,300	72,998	49,116	128,404
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול[1][3]	66,218	52,053	45,412	28,478	111,292
פיצול הכנסות ריבית, נטו:					
מרווח מפעילות מתן אשראי	2,841	9	1,982	851	1,483
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	1,414	258	883	222	316
אחר	155	1	105	73	177
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו	4,410	268	2,970	1,146	1,976

* סווג מחדש כמפורט לעיל.
(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
(4) כולל הלוואות לדיור בסך של 22.9 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022*								
פעילות ישראל				פעילות חו"ל				סך-הכל
גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	אחר	סך-הכל פעילות בישראל	אנשים פרטיים	פעילות עסקית	אחר	סך-הכל פעילות חו"ל	
2,827	267,093	323	620,572	11	17,839	6,720	24,570	645,142
-	1,015	-	1,015	-	-	-	-	1,015
2,578	1,180	-	357,379	-	17,036	-	17,036	374,415
2,031	3,054	-	375,106	-	19,156	-	19,156	394,262
-	-	-	2,882	10	635	-	645	3,527
-	-	-	2,111	-	779	-	779	2,890
12	50	-	6,014	-	502	-	502	6,516
-	-	-	(107)	-	12	-	12	(95)
93,514	75,652	5	576,390	135	7,378	15,322	22,835	599,225
93,482	2,662	-	499,911	-	7,055	15,033	22,088	521,999
92,678	1,308	-	507,773	1	7,886	16,928	24,815	532,588
4,829	22,531	4,047	377,853	38	22,411	116	22,565	400,418
5,049	24,652	3,296	391,584	24	23,883	86	23,993	415,577
343,391	94,048	4,083	744,975	-	-	-	-	744,975
7	*-	-	*7,173	-	504	-	*504	*7,677
169	*-	-	*3,262	-	62	-	*62	*3,324
14	*1,773	6	*2,304	-	(8)	170	*162	*2,466
190	1,773	6	12,739	-	558	170	728	13,467

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

במיליוני ש"ח

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022*							
	מגזר משקי בית				מגזר בנקאות פרטית			סך-הכל
	הלוואות לדיור	כרטיסי אשראי	אחר	סך-הכל	הלוואות לדיור	כרטיסי אשראי	אחר	סך-הכל
הכנסות ריבית מחיצוניים	5,465	15	2,016	7,496	18	-	8	26	7,522
הוצאות ריבית לחיצוניים	-	-	(700)	(700)	-	-	(276)	(276)	(976)
הכנסות ריבית, נטו:									
מחיצוניים	5,465	15	1,316	6,796	18	-	(268)	(250)	6,546
בינמגזרי	(3,999)	5	1,608	(2,386)	(14)	-	532	518	(1,868)
סך הכנסות ריבית, נטו	1,466	20	2,924	4,410	4	-	264	268	4,678
הכנסות שאינן מריבית:									
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	(3)	-	4	1	-	-	1	1	2
עמלות והכנסות אחרות	45	331	937	1,313	-	6	139	145	1,458
סך הכנסות שאינן מריבית	42	331	941	1,314	-	6	140	146	1,460
סך הכנסות	1,508	351	3,865	5,724	4	6	404	414	6,138
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	71	-	41	112	-	-	(1)	(1)	111
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
לחיצוניים	453	176	3,051	3,680	-	2	200	202	3,882
בינמגזרי	-	-	-	-	-	-	-	-	-
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	453	176	3,051	3,680	-	2	200	202	3,882
רווח (הפסד) לפני מסים	984	175	773	1,932	4	4	205	213	2,145
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	340	62	273	675	1	1	72	74	749
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	644	113	500	1,257	3	3	133	139	1,396

* סווג מחדש כמפורט לעיל.

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

במיליוני ש"ח

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022*							
	מגזר משקי בית				מגזר בנקאות פרטית			סך-הכל
	הלוואות לדיור	כרטיסי אשראי	אחר	סך-הכל	הלוואות לדיור	כרטיסי אשראי	אחר	סך-הכל
יתרה ממוצעת של נכסים[1]	121,662	3,844	29,052	154,558	473	108	196	155,335
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו[1]	122,066	3,844	29,700	155,610	474	108	198	156,390
יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח	127,632	4,700	30,209	162,541	473	149	159	163,322
יתרת חובות לא צוברים וחובות בפיגור של 90 ימים או יותר	572	-	253	825	-	-	-	825
יתרת חובות בעייתיים אחרים	-	-	414	414	-	-	-	414
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח	519	-	926	1,445	-	-	2	1,447
מחיקות חשבונאיות נטו בתקופת הדיווח	2	-	23	25	-	-	-	25
יתרה ממוצעת של התחייבויות[1]	-	-	161,690	161,690	-	35,839	35,839	197,529
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור[1]	-	-	161,667	161,667	-	35,837	35,837	197,504
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	-	-	165,379	165,379	-	36,379	36,379	201,758
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון[1][2]	68,493	4,208	32,051	104,752	253	166	790	105,961
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח[2]	69,884	4,260	32,625	106,769	261	163	876	108,069
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול[1][3]	-	-	66,218	66,218	-	-	52,053	118,271
פיצול הכנסות ריבית, נטו:								
מרווח מפעילות מתן אשראי	1,364	12	1,465	2,841	4	-	5	2,850
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	-	-	1,414	1,414	-	-	258	1,672
אחר	102	8	45	155	-	-	1	156
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו	1,466	20	2,924	4,410	4	-	264	4,678

* סווג מחדש כמפורט לעיל.
(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
(4) כולל הלוואות לדיור בסך של 20.6 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

במיליוני ש"ח

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022*								
	מגזר עסקים קטנים וזעירים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים גדולים		סך-הכל
	בינוי ונדל"ן	אחר	סך-הכל	בינוי ונדל"ן	אחר	סך-הכל	בינוי ונדל"ן	אחר	סך-הכל
הכנסות ריבית מחיצוניים	966	1,995	2,961	760	763	1,523	1,413	1,846	3,259	7,743
הוצאות ריבית לחיצוניים	(60)	(397)	(457)	(31)	(323)	(354)	(66)	(676)	(742)	(1,553)
הכנסות ריבית, נטו:										
מחיצוניים	906	1,598	2,504	729	440	1,169	1,347	1,170	2,517	6,190
בינמגזרי	(116)	582	466	(200)	177	(23)	(475)	(66)	(541)	(98)
סך הכנסות ריבית, נטו	790	2,180	2,970	529	617	1,146	872	1,104	1,976	6,092
הכנסות שאינן מריבית:										
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	1	16	17	(41)	16	(25)	(42)	59	17	9
עמלות והכנסות אחרות	208	771	979	157	158	315	269	331	600	1,894
סך הכנסות שאינן מריבית	209	787	996	116	174	290	227	390	617	1,903
מזה: הכנסות מכרטיסי אשראי	-	122	122	-	8	8	-	4	4	134
סך הכנסות	999	2,967	3,966	645	791	1,436	1,099	1,494	2,593	7,995
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	49	143	192	(160)	51	(109)	215	(583)	(368)	(285)
הוצאות תפעוליות ואחרות:										
לחיצוניים	363	1,534	1,897	161	263	424	246	423	669	2,990
בינמגזרי	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	363	1,534	1,897	161	263	424	246	423	669	2,990
רווח (הפסד) לפני מסים	587	1,290	1,877	644	477	1,121	638	1,654	2,292	5,290
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	203	449	652	231	171	402	229	591	820	1,874
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	384	841	1,225	413	306	719	409	1,063	1,472	3,416

* סווג מחדש כמפורט לעיל.

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

במיליוני ש"ח

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022*								
	מגזר עסקים קטנים וזעירים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים גדולים		סך-הכל
	בינוי ונדל"ן	אחר	סך-הכל	בינוי ונדל"ן	אחר	סך-הכל	בינוי ונדל"ן	אחר	סך-הכל
יתרה ממוצעת של נכסים[1]	19,987	38,858	58,845	17,947	20,190	38,137	38,624	59,388	98,012	194,994
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו[1]	20,206	39,420	59,626	18,200	20,543	38,743	39,121	59,741	98,862	197,231
יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח	21,569	40,080	61,649	18,071	21,199	39,270	43,343	62,437	105,780	206,699
יתרת חובות לא צוברים וחובות בפיגור של 90 ימים או יותר	67	369	436	170	156	326	608	687	1,295	2,057
יתרת חובות בעייתיים אחרים	116	470	586	62	532	594	143	374	517	1,697
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח	481	802	1,283	321	370	691	865	1,666	2,531	4,505
מחיקות חשבונאיות נטו בתקופת הדיווח	(111)	39	(72)	(6)	(12)	(18)	(15)	(27)	(42)	(132)
יתרה ממוצעת של התחייבויות[1]	15,254	80,949	96,203	7,088	27,585	34,673	11,707	67,107	78,814	209,690
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור[1]	15,091	80,893	95,984	6,963	27,541	34,504	11,512	64,263	75,775	206,263
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	15,878	84,533	100,411	6,745	27,534	34,279	10,455	66,884	77,339	212,029
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון[1][2]	30,176	43,264	73,440	25,523	24,879	50,402	53,271	63,372	116,643	240,485
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח[2]	30,069	42,929	72,998	24,392	24,724	49,116	60,850	67,554	128,404	250,518
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול[1][3]	-	45,412	45,412	-	28,478	28,478	-	111,292	111,292	185,182
פיצול הכנסות ריבית נטו:										
מרווח מפעילות מתן אשראי	617	1,365	1,982	442	409	851	721	762	1,483	4,316
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	131	752	883	50	172	222	70	246	316	1,421
אחר[4]	42	63	105	37	36	73	81	96	177	355
סך-הכל הכנסות ריבית, נטו	790	2,180	2,970	529	617	1,146	872	1,104	1,976	6,092

* סווג מחדש כמפורט לעיל.

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

במיליוני ש"ח

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022*				
	מגזר ניהול פיננסי				
	פעילות למסחר	פעילות ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות השקעה ריאלית	אחר	סך-הכל
הכנסות ריבית מחיצוניים	172	2,618	-	1	2,791
הוצאות ריבית לחיצוניים	-	(1,972)	-	-	(1,972)
הכנסות ריבית, נטו:					
מחיצוניים	172	646	-	1	819
בינמגזרי	11	982	(24)	(15)	954
סך הכנסות ריבית, נטו	183	1,628	(24)	(14)	1,773
הכנסות מימון שאינן מריבית:					
מחיצוניים	6,060	(5,416)	(123)	(6)	515
בינמגזרי	(5,728)	5,728	-	-	-
עמלות והכנסות אחרות	-	112	-	38	150
סך הכנסות שאינן מריבית	332	424	(123)	32	665
סך הכנסות	515	2,052	(147)	18	2,438
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	-	35	-	-	35
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
לחיצוניים	208	117	32	10	367
בינמגזרי	-	45	-	-	45
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	208	162	32	10	412
רווח (הפסד) לפני מסים	307	1,855	(179)	8	1,991
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	104	658	(61)	3	704
רווח (הפסד) לאחר מסים	203	1,197	(118)	5	1,287
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות	-	-	99	-	99
רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	203	1,197	(19)	5	1,386
הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	203	1,197	(19)	5	1,386

* סווג מחדש כמפורט לעיל.

ביאור 28 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

במיליוני ש"ח

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022*				
	מגזר ניהול פיננסי				
	פעילות למסחר	פעילות ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות השקעה ריאלית	אחר	סך-הכל
יתרה ממוצעת של נכסים[1]	27,381	232,858	5,296	1,558	267,093
מזה: השקעות בחברות כלולות[1]	-	-	1,015	-	1,015
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו	-	659	-	521	1,180
אשראי לציבור, ברוטו לסוף תקופת הדיווח	-	2,533	-	521	3,054
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח	-	48	-	2	50
יתרה ממוצעת של התחייבויות[1]	14,867	60,011	-	774	75,652
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור	-	2,155	-	507	2,662
פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	-	1,268	-	40	1,308
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון[1][2]	7,079	9,018	6,434	-	22,531
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח[2]	7,181	10,847	6,624	-	24,652
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול[1][3]	-	-	-	94,048	94,048

מרכיבי הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית		
הפרשי שער, נטו[4]	146	(74)
הפרשי מדד, נטו[4]	-	1,349
חשיפות ריבית, נטו[4]	103	(403)
חשיפות למניות, נטו[4]	27	-
מרווחי ריבית שמשויכים לניהול פיננסי	-	1,374
סך-הכל הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית, לפי בסיס צבירה	276	2,246
רווחים או הפסדים ממכירה או מירידת-ערך שאינה זמנית של אגרות-חוב	-	(128)
שינוי בפער בין שווי הוגן לבין בסיס צבירה של מכשירים נגזרים שנרשם ברווח והפסד	-	(178)
הכנסות אחרות שאינן מריבית	239	112
סך-הכל הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית	515	2,052

* סווג מחדש כמפורט לעיל.
(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (ניהול בנקאי תקין 201).
(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
(4) לרבות בגין ניירות-ערך ומכשירים נגזרים.

ביאור 28א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות. חלוקה זו משמשת את מקבל ההחלטות התפעולי הראשי בבנק (CODM, הנהלת הבנק והדירקטוריון) לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה.

שיוך לקוחות למגזרים לפי גישת ההנהלה

שיוך הלקוח למגזרי הפעילות מבוסס על שיוך הלקוח בפועל ליחידה הארגונית המטפלת, שמבוצע בהתאם לקריטריונים המנויים להלן. עם זאת, יובהר כי שיוך הלקוח לעיתים לוקח בחשבון קריטריונים נוספים. לדוגמא, לקוח פרטי או חברה בעלת פרופיל או פוטנציאל לפעילות עתידית אשר תצדיק שיוכם למגזר לקוחות פרטיים או למגזר העסקי, לפי העניין. לצורך שיוך לקוח עסקי ליחידה ארגונית מטפלת, תילקח בחשבון גם השתייכותו לקבוצת חברות.

להלן המגזרים ברי הדיווח שזיהה הבנק בהתאם לגישת ההנהלה:

פעילות קמעונאית

מגזר לקוחות פרטיים - הלקוחות הנכללים במגזר זה הינם לקוחות פרטיים, להם הבנק מספק מגוון של שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים, לרבות פעילות באפליקציית התשלומים bit ושירותי ייעוץ בהשקעות.

מגזר עסקים קטנים - מספק מגוון שירותים בנקאיים ללקוחות עסקיים, בעלי אובליגו כולל (בין מהבנק ובין ממלווים אחרים) נמוך מ-10 מיליון ש"ח או בעלי אובליגו כולל (בין מהבנק ובין ממלווים אחרים) גבוה מ-10 מיליון ש"ח, אך בעלי אובליגו בבנק נמוך מ-6 מיליון ש"ח ומחזור מכירות נמוך מ-30 מיליון ש"ח.

מגזר הלוואות לדיור - המגזר אחראי על מתן שירותי אשראי לדיור ללקוחות הפעילות הקמעונאית.

פעילות עסקית

מגזר מסחרי - במסגרת מגזר זה נכללים לקוחות עסקיים בעלי אובליגו כולל (בין מהבנק ובין ממלווים אחרים) גבוה מ-10 מיליון ש"ח ועד לסך של 100 מיליון ש"ח או מחזור מכירות מעל 30 מיליון ש"ח ועד מיליארד ש"ח. לקוחות בענף בנייה ונדל"ן שנכללים במגזר זה הינם לקוחות בעלי אובליגו כולל גבוה מ-10 מיליון ש"ח ועד לסך של 350 מיליון ש"ח או יתרת אשראי כוללת בסך 150 מיליון ש"ח ומטה.

מגזר עסקי - מספק שירותים פיננסיים לתאגידים גדולים בישראל ובחו"ל, בעלי אובליגו כולל בסך 250 מיליון ש"ח ומעלה או מחזור מכירות העולה על מיליארד ש"ח. לקוחות בענף בנייה ונדל"ן הנכללים במגזר זה הינם לקוחות בעלי אובליגו כולל בסך 550 מיליון ש"ח ומעלה או יתרת אשראי כוללות בסך 250 מיליון ש"ח ומעלה.

קבוצות בעלות אובליגו כולל הנע בין 100 מיליון ש"ח ל-250 מיליון ש"ח, וקבוצות בענף הבניה והנדל"ן בעלות אובליגו כולל הנע בין 350 מיליון ש"ח לבין 550 מיליון ש"ח ואו יתרות אשראי כוללות בין 150 מיליון ש"ח לבין 250 מיליון ש"ח, משויכות בחלקם למגזר העסקי ובחלקם למגזר המסחרי, וזאת על סמך פרמטרים שונים הנבחנים ספציפית לכל קבוצה.

מגזר פעילות בינלאומית - כולל פעילויות שלוחות הבנק בחו"ל לרבות סניף ניו-יורק.

מגזר ניהול פיננסי - אחראי על ניהול המקורות והשימושים בבנק, ניהול ההון הפיננסי, פעילות הנוסטרו של הבנק, פעילות חדרי העסקות (מטבע-חוץ וניירות-ערך), הקשר והסדרת הפעילות עם גופים פיננסים (בארץ ובחו"ל) וכן על מתן שירותי תפעול למנהלי נכסים פיננסים ושירותי תפעול בניירות-ערך לכלל לקוחות הבנק. בנוסף, תוצאות פועלים אקוויטי נכללות במגזר זה.

ניהול סיכוני השוק והנזילות, הנמצאים תחת אחריות המגזר, נעשה באמצעות ניהול פרואקטיבי של תיק הנוסטרו וכן באמצעות שימוש במכשירים פיננסים כגון הנפקות ניירות-ערך שונים, פיקדונות, נגזרי ריבית ומטבע-חוץ ועוד.

התאמות - לרבות התאמות בין סך-כל הפריטים המיוחסים למגזרים לבין סך-כל הפריטים בדוחות הכספיים המאוחדים ופעילויות אחרות של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מגזר בר דיווח, ובכלל זה תוצאות הפעילות של דיור ב.פ. בע"מ ופעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ.

ביאור 28א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

כללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים

להלן הכללים העיקריים שיושמו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים:

הכנסות ריבית, נטו - כוללות בין היתר: (1) את המרווח שבין הריבית המתקבלת מלקוחות המגזר לבין הריבית הסיטונאית בה מחויב המגזר בגין המקור אשר שימש למתן ההלוואה ללקוח; (2) את המרווח שבין הריבית הסיטונאית בה מזוכה המגזר בגין המקורות אותם הוא מעמיד לשימוש הבנק לבין הריבית המשולמת ללקוחות המגזר בגין מקורות אלה.

הריביות הסיטונאיות בכל אחד ממגזרי הפעילות של הבנק נקבעות בהתבסס על הערכת עלויות הגיוס של הבנק וכוללות בעיקר, ריבית חסרת הסיכון בתוספת של הערכת סיכוני האשראי והנזילות של הבנק. ריבית זו מחושבת בהתבסס על התקופה החוזית של המקורות והשימושים הרלוונטיים, ללא התחשבות בהנחות, התחדשות והארכות תקופה של אשראי ופיקדונות.

הוצאות בגין הפסדי אשראי - ההוצאות בגין הפסדי אשראי נזקפות למגזר אליו משתייך הלווה, שכנגד חבותו נרשמה ההוצאה.

הכנסות מימון שאינן מריבית - מיוחסות למגזר אליו משתייך הלקוח. ההכנסות שנרשמו במגזר ניהול פיננסי כוללות הכנסות ממימוש והתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב, רווחים מהשקעה במניות, תוצאות פעילות בנגזרים, רווח, נטו, מהפרשי שער והוצאות מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל. ההכנסות שנרשמו ביתר המגזרים כוללות רווחים מחדר עסקות.

עמלות והכנסות אחרות - מיוחסות למגזר אליו משתייך הלקוח.

הוצאות תפעוליות ואחרות - ההוצאות מיוחסות על-פי כללים קבועים מראש ומחירי תקן, לכל אחד ממגזרי הפעילות אם כהוצאה המזוהה ישירות עם פעילות המגזר ואם על-פי מפתחות העמסה. כללי הייחוס מבוססים על היקפי הפעילות הרלוונטיים לסוגי העלויות של כל מגזר.

חיוב על שירותים בינמגזריים - מגזר אליו משויך לקוח אשר מקבל שירותים ממגזר אחר, מחויב בהוצאה בינמגזרית על-פי מחירי תקן עבור שירותים שסיפקו מגזרים אחרים ללקוחותיו. בהתאם לכך, מוקטנות העלויות של המגזר המספק את השירות, ובמקביל, המגזר אליו משתייך הלקוח מחויב בעלויות אלו. החיוב נקבע על-ידי הבנק בהתבסס, בין היתר, על מחירי השוק בגין שירות, הערכת עלויות פנימית והשתתפות בהכנסות הנובעות במישרין או בעקיפין מהשירות כאמור.

זיכוי ריבית על ההון - כחלק מחישוב תוצאות הפעילות של המגזרים השונים, החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2024, מבוצעת הקצאה של ההון למגזרי הפעילות השונים על בסיס נכסי הסיכון המשויכים למגזר, ובהתאם נזקפות הכנסות ריבית תיאורטיות בגין ההון המיוחס לכל מגזר בניכוי חיוב בגין עלות הון רובד 2 המיוחס לכל מגזר. לצרכי השוואתיות, מספרי ההשוואה סווגו מחדש.

מסים על ההכנסה - ההפרשה למס על תוצאות הפעילות של כל מגזר חושבה על-פי שיעור המס האפקטיבי השנתי, ובהתחשב בהשפעות המס המתייחסות למגזרים מסוימים, כדלהלן: (1) השפעות הפרשי תרגום בגין שלוחות הבנק בחו"ל - מיוחסות למגזר "ניהול פיננסי"; (2) הוצאות שאינן מוכרות לצורכי מס מיוחסות למגזר הרלוונטי. מקום בו לא ניתן לייחס את ההוצאות באופן ספציפי - ההוצאות מוקצות למגזרים באופן יחסי; (3) השפעת התשלום המיוחד יוחסה למגזרים באופן יחסי, למעט ההשפעה החד פעמית על יתרות המסים הנדחים כתוצאה משינויים בשיעור המס - שיוחסה למגזר "אחרים והתאמות" (לפרטים נוספים ראה ביאור 8 ה' לעיל); (4) הוצאות המס של חברות הבנות לרבות השלמת המס שמבוצעת בבנק - מיוחסות למגזר אליו משויכת החברה;

ביאור 28א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

במיליוני ש"ח

א. מידע על מגזרי פעילות

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024							
	פעילות קמעונאית			פעילות עסקית				
	לקוחות פרטיים	עסקים קטנים	הלוואות לדיור	מסחרי	עסקי[1]	פעילות בינלאומית	ניהול פיננסי[2]	התאמות[3]	סך-הכל
הכנסות ריבית, נטו:									
מחיצוניים	(3,307)	1,027	6,886	2,758	4,430	839	4,317	-	16,950
בינמגזרי	9,958	1,823	(5,184)	(475)	(1,258)	243	(5,153)	46	-
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	2	4	(42)	(32)	79	(2)	950	-	959
סך-הכל רווח מימוני, נטו	6,653	2,854	1,660	2,251	3,251	1,080	114	46	17,909
עמלות והכנסות אחרות	1,555	671	39	516	920	46	183	121	4,051
סך ההכנסות	8,208	3,525	1,699	2,767	4,171	1,126	297	167	21,960
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	627	281	79	(51)	(278)	36	(1)	-	693
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
מחיצוניים	4,508	1,289	501	600	708	416	888	97	9,007
בינמגזרי	159	93	(13)	47	167	-	(406)	(47)	-
רווח (הפסד) לפני מסים	2,914	1,862	1,132	2,171	3,574	674	(184)	117	12,260
הפרשה למסים על הרווח (הפסד)	1,108	709	433	849	1,399	265	(183)	(21)	4,559
רווח (הפסד) לאחר מסים	1,806	1,153	699	1,322	2,175	409	(1)	138	7,701
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים	-	-	-	-	-	-	(66)	-	(66)
רווח (הפסד) נקי:									
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	1,806	1,153	699	1,322	2,175	409	(67)	138	7,635
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-	-	-	-	-	-
המיוחס לבעלי מניות הבנק	1,806	1,153	699	1,322	2,175	409	(67)	138	7,635
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח	39,331	34,479	139,540	62,747	140,180	22,476	4,730	-	443,483
פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	254,735	72,950	-	44,430	101,159	31,570	69,441	-	574,285

(1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאילות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-13,999 מיליוני ש"ח.
(2) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
(3) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים לא מהותיים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

ביאור 28א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך) (המשך)

במיליוני ש"ח

א. מידע על מגזרי פעילות (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023*							
	פעילות קמעונאית			פעילות עסקית				
	לקוחות פרטיים	עסקים קטנים	הלוואות לדיור	מסחרי	עסקי[1]	פעילות בינלאומית	ניהול פיננסי[2]	התאמות[3]	סך-הכל
הכנסות ריבית, נטו:									
מחיצוניים	(2,171)	1,375	6,420	2,385	4,142	909	3,025	-	16,085
בינמגזרי	9,015	1,552	(4,759)	(166)	(1,187)	23	(4,490)	12	-
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	8	5	(56)	(34)	71	(1)	1,274	-	1,267
סך-הכל רווח מימוני, נטו	6,852	2,932	1,605	2,185	3,026	931	(191)	12	17,352
עמלות והכנסות אחרות	1,571	661	46	544	842	40	139	187	4,030
סך ההכנסות	8,423	3,593	1,651	2,729	3,868	971	(52)	199	21,382
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	397	393	121	881	3	88	(4)	-	1,879
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
מחיצוניים	3,822	1,285	491	580	659	447	845	102	8,231
בינמגזרי	132	85	(5)	45	141	-	(349)	(49)	-
רווח (הפסד) לפני מסים	4,072	1,830	1,044	1,223	3,065	436	(544)	146	11,272
הפרשה למסים על הרווח (הפסד)	1,411	634	358	430	1,085	181	(220)	51	3,930
רווח (הפסד) לאחר מסים	2,661	1,196	686	793	1,980	255	(324)	95	7,342
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים	-	-	-	-	-	-	18	-	18
רווח (הפסד) נקי:									
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	2,661	1,196	686	793	1,980	255	(306)	95	7,360
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-	-	-	-	-	-
המיוחס לבעלי מניות הבנק	2,661	1,196	686	793	1,980	255	(306)	95	7,360
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח	37,663	32,729	131,057	59,300	123,994	18,072	4,566	-	407,381
פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	250,792	70,395	-	46,369	94,775	29,129	63,135	-	554,595

* סווג מחדש כמפורט לעיל.

(1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאילות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-15,114 מיליוני ש"ח.

(2) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.

(3) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים לא מהותיים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

ביאור 28א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך) (המשך)

במיליוני ש"ח

א. מידע על מגזרי פעילות (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022*							
	פעילות קמעונאית			פעילות עסקית				
	לקוחות פרטיים	עסקים קטנים	הלוואות לדיור	מסחרי	עסקי[1]	פעילות בינלאומית	ניהול פיננסי[2]	התאמות[3]	סך-הכל
הכנסות ריבית, נטו:									
מחיצוניים	1,015	1,551	5,481	1,801	2,845	757	17	-	13,467
בינמגזרי	2,629	409	(4,013)	(83)	(646)	(63)	1,761	6	-
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	7	6	(3)	(23)	52	(2)	544	-	581
סך-הכל רווח מימוני, נטו	3,651	1,966	1,465	1,695	2,251	692	2,322	6	14,048
עמלות והכנסות אחרות	1,594	635	47	486	686	32	163	229	3,872
סך ההכנסות	5,245	2,601	1,512	2,181	2,937	724	2,485	235	17,920
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	23	104	71	76	(421)	107	6	-	(34)
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
מחיצוניים	3,680	1,263	464	542	669	428	815	111	7,972
בינמגזרי	147	82	(10)	46	122	-	(341)	(46)	-
רווח (הפסד) לפני מסים	1,395	1,152	987	1,517	2,567	189	2,005	170	9,982
הפרשה למסים על הרווח (הפסד)	487	399	342	544	919	88	689	80	3,548
רווח (הפסד) לאחר מסים	908	753	645	973	1,648	101	1,316	90	6,434
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים	-	-	-	-	-	-	99	-	99
רווח (הפסד) נקי:									
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	908	753	645	973	1,648	101	1,415	90	6,533
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-	-	(1)	-	-	(1)
המיוחס לבעלי מניות הבנק	908	753	645	973	1,648	100	1,415	90	6,532
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח	38,880	34,998	127,688	57,945	108,316	17,210	3,690	-	388,727
פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	238,333	70,243	-	51,425	75,585	24,767	72,235	-	532,588

* סווג מחדש כמפורט לעיל.

(1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאילות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-10,882 מיליוני ש"ח.

(2) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.

(3) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים לא מהותיים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

ביאור 28א מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך) (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. מידע על מגזרים גיאוגרפיים[1]

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			ליום 31 בדצמבר	
	2024	2023*	2022*	**2024**	2023*	2022*	**2024**	2023
	הכנסות[2]			רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק			סך נכסים	
ישראל	**20,834**	20,411	17,196	**7,226**	7,105	6,432	**684,326**	651,114
צפון אמריקה	**1,119**	966	706	**439**	318	188	**35,603**	34,413
אירופה	**7**	5	18	**(29)**	(62)	(87)	**873**	913
אחר	**-**	-	-	**(1)**	(1)	(1)	**42**	90
סך-הכל מחוץ לישראל	**1,126**	971	724	**409**	255	100	**36,518**	35,416
סך-הכל מאוחד	**21,960**	21,382	17,920	**7,635**	7,360	6,532	**720,844**	686,530

* סווג מחדש.

(1) החלוקה למגזרים גיאוגרפיים בוצעה לפי מיקום הנכסים.

(2) הכנסות - הכנסות ריבית, נטו, הכנסות מימון שאינן מריבית, עמלות והכנסות אחרות.

ביאור 29 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

במיליוני ש"ח

א. חובות, אגרות-חוב לפדיון, אגרות-חוב זמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

	2024				
	אשראי לציבור			בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	סך-הכל
	מסחרי	לדיור	סך-הכל		
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה	**6,205**	**628**	**7,945**	**44**	**7,989**
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	**138**	**47**	**704**	**(11)**	**693**
מחיקות חשבונאיות	**(944)**	**-**	**(1,623)**	**-**	**(1,623)**
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	**486**	**-**	**877**	**-**	**877**
מחיקות חשבונאיות, נטו	**(458)**	**-**	**(746)**	**-**	**(746)**
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה[1]	**5,885**	**675**	**7,903**	**33**	**7,936**
(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים	**962**	**77**	**1,083**	**5**	**1,088**

	2023				
	אשראי לציבור			בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	סך-הכל
	מסחרי	לדיור	סך-הכל		
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה	5,019	519	6,466	50	6,516
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	1,389	117	1,885	(6)	1,879
מחיקות חשבונאיות	(534)	(27)	(1,111)	-	(1,111)
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	356	19	730	-	730
מחיקות חשבונאיות, נטו	(178)	(8)	(381)	-	(381)
אחר*	(25)	-	(25)	-	(25)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה[1]	6,205	628	7,945	44	7,989
(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים	884	35	951	5	956

	2022				
	אשראי לציבור			בנקים וממשלות	סך-הכל
	מסחרי	לדיור	סך-הכל		
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה	4,744	533	5,903	6	5,909
התאמת יתרת פתיחה של ההפרשה בגין CECL	336	(83)	538	8	546
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(181)	71	(70)	36	(34)
מחיקות חשבונאיות	(364)	(6)	(754)	-	(754)
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	484	4	849	-	849
מחיקות חשבונאיות, נטו	120	(2)	95	-	95
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף שנה[1]	5,019	519	6,466	50	6,516
(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים	868	32	931	4	935

* יתרות הנכסים, נטו בגין חברה בת שנמכרה.

ביאור 29 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליוני ש"ח

א. חובות, אגרות-חוב לפדיון, אגרות-חוב זמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות, אגרות-חוב לפדיון ואגרות-חוב זמינות למכירה

	31 בדצמבר 2024				
	אשראי לציבור			בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	סך-הכל
	מסחרי*	לדיור	סך-הכל		
יתרת חוב רשומה של חובות:					
שנבדקו על בסיס פרטני	**244,348**	**-**	**244,348**	**94,396**	**338,744**
שנבדקו על בסיס קבוצתי	**30,376**	**139,979**	**205,955**	**18,131**	**224,086**
סך-הכל חובות	**274,724**	**139,979**	**450,303**	**112,527**	**562,830**
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
שנבדקו על בסיס פרטני	**4,078**	**-**	**4,078**	**17**	**4,095**
שנבדקו על בסיס קבוצתי	**845**	**598**	**2,742**	**11**	**2,753**
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי	**4,923**	**598**	**6,820**	**28**	**6,848**

	31 בדצמבר 2023				
	אשראי לציבור			בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	סך-הכל
	מסחרי*	לדיור	סך-הכל		
יתרת חוב רשומה של חובות:					
שנבדקו על בסיס פרטני	219,221	-	219,221	106,933	326,154
שנבדקו על בסיס קבוצתי	28,907	131,563	195,154	15,736	210,890
סך-הכל חובות	248,128	131,563	414,375	122,669	537,044
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
שנבדקו על בסיס פרטני	4,658	-	4,658	25	4,683
שנבדקו על בסיס קבוצתי	663	593	2,336	14	2,350
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי	5,321	593	6,994	39	7,033

* יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיור בסך של כ-160 מיליון ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 31.12.23: 87 מיליוני ש"ח).

ביאור 29 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור

1. איכות אשראי ופיגורים

	31 בדצמבר 2024				
	תקינים*	בעייתיים[1]		סך-הכל	חובות צוברים - מידע נוסף
		צוברים	לא צוברים		בפיגור של 90 ימים או יותר / בפיגור של 30 ועד 89 ימים[2]
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי	**56,173**	**866**	**161**	**57,200**	**7** / **18**
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	**36,152**	**564**	**113**	**36,829**	**6** / **4**
שירותים פיננסיים	**41,921**	**6**	**3**	**41,930**	**2** / **1**
מסחרי - אחר	**98,372**	**2,200**	**989**	**101,561**	**37** / **69**
סך-הכל מסחרי	**232,618**	**3,636**	**1,266**	**237,520**	**52** / **92**
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור[3]	**138,423**	**-**	**830**	**139,253**	**-** / **953**
אנשים פרטיים - אחר	**34,929**	**367**	**240**	**35,536**	**60** / **145**
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	**405,970**	**4,003**	**2,336**	**412,309**	**112** / **1,190**
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן	**14,429**	**502**	**141**	**15,072**	**-** / **-**
מסחרי אחר	**21,128**	**818**	**186**	**22,132**	**13** / **-**
סך-הכל מסחרי	**35,557**	**1,320**	**327**	**37,204**	**13** / **-**
אנשים פרטיים	**775**	**-**	**15**	**790**	**-** / **36**
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל	**36,332**	**1,320**	**342**	**37,994**	**13** / **36**
סך-הכל ציבור	**442,302**	**5,323**	**2,678**	**450,303**	**125** / **1,226**

* חובות תקינים כוללים חובות שאינם מסווגים כבעייתיים, עם דחיית תשלומים של 180 ימים או יותר, שניתנה בתקופת המלחמה ללווים שלא היו בקשיים פיננסיים, בסך של כ-839 מיליוני ש"ח ליום 31.12.2024 (מסחרי בסך של כ-143 מיליוני ש"ח, הלוואות לדיור בסך של כ-615 מיליוני ש"ח, אנשים פרטיים אחר בסך של כ-81 מיליוני ש"ח).
לעניין זה - דחיית תשלומים - לרבות הארכת תקופה ולרבות דחיית תשלומים ללא ריבית בתקופת הדחייה. במקרה שניתנה דחייה חוזרת בתשלומים, משך הדחייה מחושב לפי משך הדחייה המצטבר. דחיית התשלומים אינה כוללת דחייה שבה נוצלה זכאות, לה הלווה זכאי לפי כל דין.

(1) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.
(2) חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-93 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.2023: 154 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים.
(3) כולל יתרת הלוואות לדיור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-55 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.2023: 54 מיליוני ש"ח).

ביאור 29 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

	31 בדצמבר 2023					
	תקינים	בעייתיים[1]		סך-הכל	חובות צוברים - מידע נוסף	
		צוברים	לא צוברים		בפיגור של 90 ימים או יותר	בפיגור של 30 ועד 89 ימים[2]
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
בינוי ונדל"ן - בינוי	50,350	934	612	51,896	24	19
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	33,440	584	40	34,064	157	45
שירותים פיננסיים	33,532	8	6	33,546	2	1
מסחרי - אחר	96,133	1,407	1,885	99,425	50	78
סך-הכל מסחרי	213,455	2,933	2,543	218,931	233	143
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור[3]	130,175	-	747	130,922	-	877
אנשים פרטיים - אחר	33,901	466	222	34,589	87	151
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	377,531	3,399	3,512	384,442	320	1,171
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור - מסחרי						
בינוי ונדל"ן	9,373	686	298	10,357	-	-
מסחרי אחר	18,354	292	194	18,840	76	-
סך-הכל מסחרי	27,727	978	492	29,197	76	-
אנשים פרטיים	727	1	8	736	-	18
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל	28,454	979	500	29,933	76	18
סך-הכל ציבור	405,985	4,378	4,012	414,375	396	1,189

(1) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.
(2) חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-93 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.2023: 154 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים.
(3) כולל יתרת הלוואות לדיור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-55 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.2023: 54 מיליוני ש"ח).

ביאור 29 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור (המשך)

2. איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי

	31 בדצמבר 2024						יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות*	סך-הכל
	יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב שהועמדה בשנת							
	2024	2023	2022	2021	2020	קודם		
פעילות לווים בישראל								
ציבור - מסחרי								
בינוי ונדל"ן - סך-הכל	32,297	8,475	3,525	5,663	1,798	2,911	39,360	94,029
אשראי בדירוג ביצוע	31,133	8,284	3,352	5,530	1,716	2,565	39,108	91,688
אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי	233	105	82	49	28	43	97	637
אשראי בעייתי צובר	885	50	64	46	39	284	62	1,430
אשראי שאינו צובר	46	36	27	38	15	19	93	274
מחיקות חשבונאיות ברוטו[1]	5	27	25	10	6	9	34	116
מסחרי - אחר - סך-הכל	60,357	15,352	8,454	9,504	3,283	7,721	38,820	143,491
אשראי בדירוג ביצוע	58,902	14,396	7,788	9,139	2,987	7,239	36,525	136,976
אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי	1,115	583	365	205	76	157	816	3,317
אשראי בעייתי צובר	264	280	98	73	188	237	1,066	2,206
אשראי שאינו צובר	76	93	203	87	32	88	413	992
מחיקות חשבונאיות ברוטו[1]	25	111	298	33	38	115	159	779
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור - סך-הכל	20,984	13,396	20,309	23,486	15,773	45,305	-	139,253
LTV עד 60%**	12,144	7,818	11,993	14,051	9,163	30,066	-	85,235
LTV מעל 60% ועד 75%**	8,671	5,349	8,009	9,072	6,347	13,967	-	51,415
LTV מעל 75%**	169	229	307	363	263	1,272	-	2,603
אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע	20,871	13,226	20,041	23,196	15,517	44,238	-	137,089
אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע	63	20	31	34	33	200	-	381
בפיגור 30-89 יום	40	108	147	143	118	397	-	953
אשראי שאינו צובר	10	42	90	113	105	470	-	830
מחיקות חשבונאיות ברוטו[1]	-	-	-	-	-	-	-	-
אנשים פרטיים - אחר - סך-הכל	19,667	7,003	3,536	1,751	554	492	2,533	35,536
אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע	18,468	5,972	3,000	1,445	444	269	1,972	31,570
אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע	1,113	912	458	256	91	185	506	3,521
בפיגור 30-89 יום	29	40	19	11	3	5	38	145
בפיגור של 90 יום או יותר	11	20	8	3	1	2	15	60
אשראי שאינו צובר	46	59	51	36	15	31	2	240
מחיקות חשבונאיות ברוטו[1]	45	209	147	82	29	61	106	679
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל	133,305	44,226	35,824	40,404	21,408	56,429	80,713	412,309

* ליום 31 בדצמבר 2024 לא קיימות הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב.

** היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

(1) מחיקות חשבונאיות ברוטו לתקופה של שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024. החל מיום 1 בינואר 2024 הבנק מיישם את חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא שינוי בתנאי חובות של לווים בקשיים פיננסיים. בהתאם לחוזר נוספה דרישת גילוי של מחיקות ברוטו לפי שנת העמדת האשראי בביאור איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי. ראה גם ביאור 1.ד.

ביאור 29 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור (המשך)

2. איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי (המשך)

	31 בדצמבר 2024							
	יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב שהועמדה בשנת						יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות*	סך-הכל
	2024	2023	2022	2021	2020	קודם		
פעילות לווים בחו"ל								
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל	16,138	9,318	6,818	1,255	216	978	3,271	37,994
אשראי לא בעייתי	15,957	8,472	6,314	1,255	216	848	3,270	36,332
אשראי בעייתי צובר	175	692	443	-	-	9	1	1,320
אשראי שאינו צובר	6	154	61	-	-	121	-	342
מחיקות חשבונאיות ברוטו[1]	1	1	-	-	-	44	3	49
סך-הכל אשראי לציבור	149,443	53,544	42,642	41,659	21,624	57,407	83,984	450,303

* ליום 31 בדצמבר 2024 לא קיימות הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב.

(1) מחיקות חשבונאיות ברוטו לתקופה של שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024. החל מיום 1 בינואר 2024 הבנק מיישם את חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא שינוי בתנאי חובות של לווים בקשיים פיננסיים. בהתאם לחוזר נוספה דרישת גילוי של מחיקות ברוטו לפי שנת העמדת האשראי בביאור איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי. ראה גם ביאור 1.ד.

ביאור 29 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור (המשך)

2. איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי (המשך)

	31 בדצמבר 2023						יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות*	סך-הכל
	יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב שהועמדה בשנת							
	2023	2022	2021	2020	2019	קודם		
פעילות לווים בישראל								
ציבור - מסחרי								
בינוי ונדל"ן - סך-הכל	32,270	6,416	7,777	2,848	1,775	2,848	32,026	85,960
אשראי בדירוג ביצוע	31,104	6,045	7,177	2,690	1,581	2,655	31,508	82,760
אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי	451	141	84	95	18	22	219	1,030
אשראי בעייתי צובר	638	184	145	45	157	145	204	1,518
אשראי שאינו צובר	77	46	371	18	19	26	95	652
מסחרי - אחר - סך-הכל	53,209	14,358	13,959	5,909	3,453	8,181	33,902	132,971
אשראי בדירוג ביצוע	51,698	12,950	13,129	5,445	3,176	7,415	32,105	125,918
אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי	1,155	760	420	205	73	91	1,043	3,747
אשראי בעייתי צובר	219	75	245	189	33	101	553	1,415
אשראי שאינו צובר	137	573	165	70	171	574	201	1,891
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור - סך-הכל	14,002	22,383	25,644	17,089	12,581	39,223	-	130,922
LTV עד 60%**[1]	8,236	13,184	15,290	9,847	7,568	26,592	-	80,717
LTV מעל 60% ועד 75%**	5,662	9,069	10,107	7,084	4,897	11,418	-	48,237
LTV מעל 75%**[1]	104	130	247	158	116	1,213	-	1,968
אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע	13,914	22,196	25,392	16,834	12,380	38,256	-	128,972
אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע	23	15	40	24	22	202	-	326
בפיגור 89-30 יום	47	122	132	129	98	349	-	877
אשראי שאינו צובר	18	50	80	102	81	416	-	747
אנשים פרטיים - אחר - סך-הכל	18,559	6,986	3,715	1,346	695	691	2,597	34,589
אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע	17,546	6,151	3,177	1,142	551	401	2,091	31,059
אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע	917	730	460	170	118	234	441	3,070
בפיגור 89-30 יום	34	34	21	8	6	9	39	151
בפיגור של 90 יום או יותר	20	21	12	4	2	5	23	87
אשראי שאינו צובר	42	50	45	22	18	42	3	222
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל	118,040	50,143	51,095	27,192	18,504	50,943	68,525	384,442
פעילות לווים בחו"ל								
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל	12,684	10,189	2,041	544	504	999	2,972	29,933
אשראי לא בעייתי	11,897	9,957	1,979	442	470	821	2,888	28,454
אשראי בעייתי צובר	605	216	16	16	33	9	84	979
אשראי שאינו צובר	182	16	46	86	1	169	-	500
סך-הכל אשראי לציבור	130,724	60,332	53,136	27,736	19,008	51,942	71,497	414,375

* ליום 31 בדצמבר 2023 לא קיימות הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב.

** היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

(1) סווג מחדש.

ביאור 29 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור (המשך)

3. מידע נוסף על חובות לא צוברים

	31 בדצמבר 2024					
	יתרת[1] חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	יתרת הפרשה	יתרת[1] חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה	סך-הכל יתרת חובות לא צוברים	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	הכנסות ריבית שנרשמו[2]
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
בינוי ונדל"ן - בינוי	**136**	**41**	**25**	**161**	**806**	**3**
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	**97**	**16**	**16**	**113**	**690**	**2**
שירותים פיננסיים	**3**	**3**	**-**	**3**	**122**	**-**
מסחרי - אחר	**915**	**268**	**74**	**989**	**3,875**	**22**
סך-הכל מסחרי	**1,151**	**328**	**115**	**1,266**	**5,493**	**27**
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	**830**	**76**	**-**	**830**	**944**	**-**
אנשים פרטיים - אחר	**240**	**148**	**-**	**240**	**980**	**14**
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	**2,221**	**552**	**115**	**2,336**	**7,417**	**41**
פעילות לווים בחו"ל						
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל	**256**	**93**	**86**	**342**	**687**	**1**
סך-הכל*	**2,477**	**645**	**201**	**2,678**	**8,104**	**42**
* מזה:						
נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים	**552**	**114**	**108**	**660**		
נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של הביטחון	**604**	**139**	**93**	**697**		
נמדד על בסיס קבוצתי	**1,321**	**392**	**-**	**1,321**		

(1) יתרת חוב רשומה.
(2) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.
אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 329 מיליוני ש"ח בשנת 2024.
מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים בשנת 2024 הינה 3,420 מיליון ש"ח.

ביאור 29 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור (המשך)

3. מידע נוסף על חובות לא צוברים (המשך)

	31 בדצמבר 2023					
	יתרת[1] חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	יתרת הפרשה	יתרת[1] חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה	סך-הכל יתרת חובות לא צוברים	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	הכנסות ריבית שנרשמו[2]
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
בינוי ונדל"ן - בינוי	201	52	411	612	1,356	9
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	15	4	25	40	620	2
שירותים פיננסיים	6	6	-	6	156	-
מסחרי - אחר	1,772	716	113	1,885	4,441	24
סך-הכל מסחרי	1,994	778	549	2,543	6,573	35
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	747	65	-	747	855	-
אנשים פרטיים - אחר	222	140	-	222	957	10
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	2,963	983	549	3,512	8,385	45
פעילות לווים בחו"ל						
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל	414	147	86	500	800	5
סך-הכל*	3,377	1,130	635	4,012	9,185	50
* מזה:						
נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים	1,619	671	92	1,711		
נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של הביטחון	576	127	543	1,119		
נמדד על בסיס קבוצתי	1,182	332	-	1,182		

(1) יתרת חוב רשומה.
(2) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.
אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 499 מיליוני ש"ח בשנת 2023.
מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים בשנת 2023 הינה 3,609 מיליון ש"ח.

ביאור 29 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים*

א. איכות אשראי ומצב הפיגור של חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים

החל מיום 1 בינואר 2024 הבנק מיישם את חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא שינוי בתנאי חובות של לווים בקשיים פיננסיים. בהתאם לחוזר נוספו דרישות גילוי על חובות של לווים בקשיים פיננסיים. למידע נוסף ראה גם ביאור 1.ד.

	31 בדצמבר 2024				
	יתרת חוב רשומה				
	בעייתי		לא בעייתי		סך-הכל
	לא צובר	צובר הכנסות ריבית	בפיגור של 30 ימים או יותר	לא בפיגור	
פעילות לווים בישראל					
מסחרי	**184**	**144**	**-**	**114**	**442**
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	**31**	**-**	**4**	**36**	**71**
אנשים פרטיים - אחר	**202**	**248**	**1**	**19**	**470**
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל	**417**	**392**	**5**	**169**	**983**
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל	**37**	**179**	**-**	**-**	**216**
סך-הכל אשראי לציבור**	**454**	**571**	**5**	**169**	**1,199**

* הגילויים החדשים בהתייחס ללווים בקשיים פיננסיים, בהתאם ל-ASU 2022-02, מוצגים בתקופה השוטפת. גילוי למידע המתייחס לארגונים מחדש של חובות בעייתיים שבוצעו עד ליום 31 בדצמבר 2023 נותר במתכונתו הקודמת.

** כולל חובות של לווים בקשיים פיננסיים בסך 23 מיליוני ש"ח אשר עברו שינוי בתנאים יותר מפעמיים.

	31 בדצמבר 2023				
	יתרת חוב רשומה				
	שאינו צובר הכנסות ריבית	צובר[1] בפיגור של 90 ימים או יותר	צובר[1] בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר[1] לא בפיגור	סך-הכל[2]
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי	35	-	1	12	48
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	19	-	-	1	20
שירותים פיננסיים	5	-	-	1	6
מסחרי - אחר	660	3	5	97	765
סך-הכל מסחרי	719	3	6	111	839
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	12	-	-	-	12
אנשים פרטיים - אחר	213	2	11	310	536
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	944	5	17	421	1,387
פעילות לווים בחו"ל					
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל	192	-	-	-	192
סך-הכל ציבור	1,136	5	17	421	1,579

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) ליום 31 בדצמבר 2023 חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי בסך של 1,571 מיליוני ש"ח סווגו כחובות בעייתיים.

ביאור 29 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים* (המשך)

ב. איכות אשראי ומצב הפיגור של חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים במהלך תקופת הדיווח

	חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024					
	ליום 31 בדצמבר 2024					בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024
	יתרת חוב רשומה					
	בעייתי		לא בעייתי		סך-הכל	מחיקות (גביות) חשבונאיות, נטו
	לא צובר	צובר הכנסות ריבית	בפיגור של 30 ימים או יותר	לא בפיגור		
פעילות לווים בישראל						
מסחרי	**119**	**57**	**-**	**15**	**191**	**83**
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	**20**	**-**	**4**	**35**	**59**	**-**
אנשים פרטיים - אחר	**157**	**24**	**1**	**15**	**197**	**83**
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל	**296**	**81**	**5**	**65**	**447**	**166**
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל	**1**	**179**	**-**	**-**	**180**	**1**
סך-הכל אשראי לציבור	**297**	**260**	**5**	**65**	**627**	**167**

	ארגונים מחדש שבוצעו					
	בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023			בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022		
	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
בינוי ונדל"ן - בינוי	191	46	27	138	24	20
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	28	11	4	16	11	11
שירותים פיננסיים	9	5	4	11	8	8
מסחרי - אחר	1,009	319	261	839	104	89
סך-הכל מסחרי	1,237	381	296	1,004	147	128
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	49	21	21	57	13	13
אנשים פרטיים - אחר	5,879	309	309	5,442	244	229
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	7,165	711	626	6,503	404	370
פעילות לווים בחו"ל						
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל	19	-	-	8	2	2
סך-הכל ציבור	7,184	711	626	6,511	406	372

* הגילויים החדשים בהתייחס ללווים בקשיים פיננסיים, בהתאם ל-ASU 2022-02, מוצגים בתקופה השוטפת. גילוי למידע המתייחס לארגונים מחדש של חובות בעייתיים שבוצעו עד ליום 31 בדצמבר 2023 נותר במתכונתו הקודמת.

ביאור 29 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים* (המשך)

ג. חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים במהלך תקופת הדיווח

	חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024					
	סך-הכל		סוג השינוי[1]			
	יתרת חוב רשומה	% מיתרת האשראי הרלוונטי	ויתור על ריבית	הארכת תקופה	דחיית תשלומים וויתור על ריבית	הארכת תקופה וויתור על ריבית
פעילות לווים בישראל						
מסחרי	**191**	**0.08**	**10**	**132**	**-**	**49**
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	**59**	**0.04**	**6**	**50**	**-**	**3**
אנשים פרטיים - אחר	**197**	**0.55**	**19**	**71**	**-**	**107**
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל	**447**	**0.11**	**35**	**253**	**-**	**159**
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל	**180**	**0.47**	**-**	**180**[2]	**-**	**-**
סך-הכל אשראי לציבור ישראל וחו"ל	**627**	**0.14**	**35**	**433**	**-**	**159**

(1) במהלך שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024 בוצע ויתור על קרן בסך של כ-244 מיליון ש"ח, בגין חובות שבוצעה בגינם מחיקה חשבונאית. ראה מידע נוסף בטבלה השפעות כספיות להלן.

(2) מזה: יתרה בסך 50 מיליון ש"ח שבה נעשה שינוי הכולל, בנוסף להארכת התקופה, גם דחיית תשלומים.

	השפעות כספיות של שינוי בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024			
	סוג השינוי			
	ויתור על קרן	ממוצע ויתור על ריבית (%)	ממוצע הארכת תקופה (בחודשים)	דחיית תשלומים ממוצעת (בחודשים)
פעילות לווים בישראל				
מסחרי	**95**	**2.22**	**35**	**-**
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	**2**	**1.75**	**40**	**-**
אנשים פרטיים - אחר	**147**	**3.06**	**41**	**-**
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל	**244**	**2.74**	**38**	**-**
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל	**-**	**-**	**12**	**36**
סך-הכל אשראי לציבור ישראל וחו"ל	**244**	**2.74**	**30**	**36**

* הגילויים החדשים בהתייחס ללווים בקשיים פיננסיים, בהתאם ל-ASU 2022-02, מוצגים בתקופה השוטפת. גילוי למידע המתייחס לארגונים מחדש של חובות בעייתיים שבוצעו עד ליום 31 בדצמבר 2023 נותר במתכונתו הקודמת.

ביאור 29 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים* (המשך)

ג. חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים במהלך תקופת הדיווח (המשך)

	חובות של לווים בקשיים פיננסיים שכשלו[1] בתקופת הדיווח לאחר שעברו שינוי בתנאים
	בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024
	סך-הכל[2]
	יתרת חוב רשומה
פעילות לווים בישראל	
מסחרי	**78**
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	**17**
אנשים פרטיים - אחר	**70**
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל	**165**
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל	**3**
סך-הכל אשראי לציבור ישראל וחו"ל	**168**

* הגילויים החדשים בהתייחס ללווים בקשיים פיננסיים, בהתאם ל-ASU 2022-02, מוצגים בתקופה השוטפת. גילוי למידע המתייחס לארגונים מחדש של חובות בעייתיים שבוצעו עד ליום 31 בדצמבר 2023 נותר במתכונתו הקודמת.

(1) חובות של לווים בקשיים פיננסיים שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר עברו שינוי בתנאים במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחוב בפיגור.

(2) מתוך סכום זה, כ-84 מיליון ש"ח חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024 וכשלו בתקופת הדיווח: 54 מיליון ש"ח בגין שינוי של הארכת תקופה, 22 מיליון ש"ח בגין שינוי של הארכת תקופה וויתור על ריבית ו-8 מיליון ש"ח בגין שינוי של וויתור על ריבית. בנוסף, במהלך תקופת הדיווח כשלו חובות בסך של כ-84 מיליון ש"ח שסווגו כחובות בעייתיים בארגון מחדש טרם היישום לראשונה של הכללים החדשים.

ביאור 29 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים* (המשך)

ג. חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים במהלך תקופת הדיווח (המשך)

	ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו**			
	בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023		בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	
	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה
פעילות לווים בישראל				
ציבור - מסחרי				
בינוי ונדל"ן - בינוי	142	7	103	10
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	13	2	11	2
שירותים פיננסיים	9	3	6	3
מסחרי - אחר	768	60	532	23
סך-הכל מסחרי	932	72	652	38
אנשים פרטיים - אחר	3,841	46	3,162	42
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	4,773	118	3,814	80
פעילות לווים בחו"ל				
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל	12	2	4	-
סך-הכל ציבור	4,785	120	3,818	80

* הגילויים החדשים בהתייחס ללווים בקשיים פיננסיים, בהתאם ל-ASU 2022-02, מוצגים בתקופה השוטפת. גילוי למידע המתייחס לארגונים מחדש של חובות בעייתיים שבוצעו עד ליום 31 בדצמבר 2023 נותר במתכונתו הקודמת.

** חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ביאור 29 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. אשראי לציבור (המשך)

5. מידע נוסף לגבי אשראי לא צובר ויתרות בפיגור

	ליום 31 בדצמבר 2024						
	אינו בפיגור או בפיגור של עד 89 יום	בפיגור של 90 עד 180 יום	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 7 שנים	סך-הכל
מסחרי	**779**	**106**	**224**	**413**	**35**	**-**	**36**	**1,593**
הלוואות לדיור	**42**	**377**	**202**	**160**	**27**	**8**	**28**	**844**
אנשים פרטיים - אחר	**238**	**3**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**241**
סך-הכל	**1,059**	**486**	**426**	**573**	**62**	**8**	**64**	**2,678**

	ליום 31 בדצמבר 2023						
	אינו בפיגור או בפיגור של עד 89 יום	בפיגור של 90 עד 180 יום	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 7 שנים	סך-הכל
מסחרי	1,787	31	612	526	12	19	48	3,035
הלוואות לדיור	27	326	228	122	19	8	25	755
אנשים פרטיים - אחר	217	5	-	-	-	-	-	222
סך-הכל	2,031	362	840	648	31	27	73	4,012

6. מידע נוסף על הלוואות לדיור - אנשים פרטיים

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון, (LTV)* סוג ההחזר וסוג הריבית

		ליום 31 בדצמבר 2024			
		יתרת הלוואות לדיור - אנשים פרטיים			סיכון אשראי חוץ-מאזני
		סך-הכל	מזה: בולט ובלון	מזה: ריבית משתנה	
שיעבוד ראשון: שיעור המימון	עד 60%	**85,431**	**3,206**	**51,769**	**6,605**
	מעל 60%	**54,154**	**1,278**	**34,098**	**4,324**
שיעבוד משני או ללא שיעבוד		**394**	**80**	**219**	**-**
סך-הכל		**139,979**	**4,564**	**86,086**	**10,929**

		ליום 31 בדצמבר 2023			
		יתרת הלוואות לדיור - אנשים פרטיים			סיכון אשראי חוץ-מאזני
		סך-הכל	מזה: בולט ובלון	מזה: ריבית משתנה	
שיעבוד ראשון: שיעור המימון[1]	עד 60%	81,104	1,559	50,089	3,833
	מעל 60%	50,349	671	32,067	2,557
שיעבוד משני או ללא שיעבוד[1]		110	26	53	-
סך-הכל		131,563	2,256	82,209	6,390

* היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.
(1) סווג מחדש.

ביאור 29 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליוני ש"ח

ג. מכירה, רכישה של אשראי לציבור במהלך השנה

1. מכירה ורכישה של אשראי לציבור

	סיכון אשראי לציבור שנמכר									
	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024					לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023				
	אשראי לציבור שנמכר השנה	סיכון אשראי חוץ-מאזני* שנמכר השנה	מזה: אשראי בעייתי	סך-הכל רווח (הפסד) בגין אשראי שנמכר	יתרה לסוף שנה של האשראי שנמכר, אשר הבנק נותן עבורו שירות	אשראי לציבור שנמכר השנה	סיכון אשראי חוץ-מאזני* שנמכר השנה	מזה: אשראי בעייתי	סך-הכל רווח (הפסד) בגין אשראי שנמכר	יתרה לסוף שנה של האשראי שנמכר, אשר הבנק נותן עבורו שירות
סך-הכל מסחרי	**231**	**-**	**-**	**-**	**2,553**	284	658	-	-	2,692
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	**-**	**-**	**-**	**-**	**168**	-	-	-	-	208
סך-הכל סיכון אשראי לציבור	**231**	**-**	**-**	**-**	**2,721**	284	658	-	-	2,900

	סיכון אשראי לציבור שנרכש					
	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023		
	אשראי לציבור שנרכש השנה[1]	סיכון אשראי חוץ-מאזני* שנרכש השנה	מזה: אשראי בעייתי	אשראי לציבור שנרכש השנה[1]	סיכון אשראי חוץ-מאזני* שנרכש השנה	מזה: אשראי בעייתי
סך-הכל מסחרי	**16,002**	**55**	**3**	17,158	277	-
סך-הכל סיכון אשראי לציבור	**16,002**	**55**	**3**	17,158	277	-

* סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
(1) כולל ברובו עסקות ניכיון לטווח קצר, לרבות רכישת אשראי לממשלות.

ביאור 29 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליוני ש"ח

ג. מכירה, רכישה של אשראי לציבור במהלך השנה (המשך)

2. סינדיקציות והשתתפות בסינדיקציות של הלוואות

	יתרה ליום 31 בדצמבר 2024					
	עסקות סינדיקציה שהבנק יזם*				עסקות סינדיקציה שיזמו אחרים	
	חלקו של הבנק		חלקם של אחרים		חלקו של הבנק	
	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ-מאזני**	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ-מאזני**	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ-מאזני**
סך-הכל מסחרי	**16,877**	**12,896**	**27,358**	**14,848**	**10,401**	**4,309**
אנשים פרטיים - אחר	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
סך-הכל אשראי לציבור	**16,877**	**12,896**	**27,358**	**14,848**	**10,401**	**4,309**

	יתרה ליום 31 בדצמבר 2023					
	עסקות סינדיקציה שהבנק יזם*				עסקות סינדיקציה שיזמו אחרים	
	חלקו של הבנק		חלקם של אחרים		חלקו של הבנק	
	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ-מאזני**	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ-מאזני**	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ-מאזני**
סך-הכל מסחרי	13,940	12,404	22,873	15,037	8,080	4,245
אנשים פרטיים - אחר	-	-	2	-	-	-
סך-הכל אשראי לציבור	13,940	12,404	22,875	15,037	8,080	4,245

* לרבות אם הבנק נותן שירות מהותי בעסקת הסינדיקציה, כולל עסקות שמנוהלות כסינדיקציה אשר טופלו בעבר כמכירת אשראי.
** סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

ביאור 29 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליוני ש"ח

ד. יתרות אשראי לציבור[1] וסיכון אשראי חוץ- מאזני[1][2] לפי גודל האשראי של לווה

	31 בדצמבר 2024		
	מספר לווים[1]	אשראי*[2]	סיכון אשראי חוץ-מאזני[2][3]
אשראי ללווה באלפי ש"ח			
עד 10	**409,375**	**558**	**945**
מ-10 עד 20	**272,163**	**1,046**	**2,310**
מ-20 עד 40	**244,333**	**2,521**	**4,404**
מ-40 עד 80	**219,716**	**5,829**	**6,650**
מ-80 עד 150	**161,536**	**10,829**	**6,948**
מ-150 עד 300	**121,703**	**19,367**	**6,252**
מ-300 עד 600	**79,329**	**29,590**	**4,776**
מ-600 עד 1,200	**85,399**	**66,906**	**7,238**
מ-1,200 עד 2,000	**34,819**	**45,775**	**6,152**
מ-2,000 עד 4,000	**11,071**	**24,617**	**4,342**
מ-4,000 עד 8,000	**2,713**	**11,611**	**3,131**
מ-8,000 עד 20,000	**1,440**	**13,149**	**4,893**
מ-20,000 עד 40,000	**821**	**15,532**	**7,368**
מ-40,000 עד 200,000	**1,361**	**80,621**	**41,861**
מ-200,000 עד 400,000	**225**	**41,386**	**20,680**
מ-400,000 עד 800,000	**94**	**29,502**	**22,170**
מ-800,000 עד 1,200,000	**41**	**22,544**	**17,699**
מ-1,200,000 עד 1,600,000	**18**	**13,572**	**10,958**
מ-1,600,000 עד 2,000,000	**10**	**8,335**	**9,977**
מ-2,000,000 עד 3,200,000	**9**	**13,123**	**9,104**
מעל-3,200,000	**2**	**1,846**	**8,324**
סך-הכל	**1,646,178**	**458,259**	**206,182**

* חובות, אגרות-חוב של הציבור, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים בסך של 446,874; 9,369; 367 ו-1,649 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(1) מספר הלווים מחושב לפי אשראי וסיכון אשראי חוץ-מאזני גם יחד, בהתבסס על היתרה הרשומה.

(2) אשראי וסיכון אשראי חוץ-מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

ביאור 29 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליוני ש"ח

ד. יתרות אשראי לציבור[1] וסיכון אשראי חוץ- מאזני[1][2] לפי גודל האשראי של לווה (המשך)

	31 בדצמבר 2023		
	מספר לווים[1]	אשראי*[2]	סיכון אשראי חוץ-מאזני[2][3]
אשראי ללווה באלפי ש"ח			
עד 10	411,697	465	957
מ-10 עד 20	320,847	1,214	2,401
מ-20 עד 40	230,031	2,563	3,967
מ-40 עד 80	208,315	6,047	5,839
מ-80 עד 150	155,923	11,110	6,047
מ-150 עד 300	112,541	18,292	5,368
מ-300 עד 600	74,899	28,417	4,110
מ-600 עד 1,200	82,276	65,592	5,550
מ-1,200 עד 2,000	30,813	41,290	4,482
מ-2,000 עד 4,000	9,379	21,358	3,307
מ-4,000 עד 8,000	2,417	10,399	2,794
מ-8,000 עד 20,000	1,473	13,645	5,145
מ-20,000 עד 40,000	786	15,084	7,087
מ-40,000 עד 200,000	1,313	77,044	40,585
מ-200,000 עד 400,000	206	38,235	17,850
מ-400,000 עד 800,000	86	28,362	19,780
מ-800,000 עד 1,200,000	24	10,366	13,029
מ-1,200,000 עד 1,600,000	14	11,897	7,373
מ-1,600,000 עד 2,000,000	5	3,832	5,410
מ-2,000,000 עד 3,200,000	10	11,600	13,117
מעל-3,200,000	3	1,819	8,681
סך-הכל	1,643,058	418,631	182,879

* חובות, אגרות-חוב של הציבור, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים בסך של 409,340; 6,182; 1,097 ו-2,012 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(1) מספר הלווים מחושב לפי אשראי וסיכון אשראי חוץ-מאזני גם יחד, בהתבסס על היתרה הרשומה.

(2) אשראי וסיכון אשראי חוץ-מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

ביאור 29 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

במיליוני ש"ח

ה. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים

	יתרות החוזים*		יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	
	2024	2023	**2024**	2023
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:				
(א) ערבויות להבטחת אשראי	**9,235**	7,491	**77**	61
(ב) ערבויות לרוכשי דירות	**34,889**[1]	36,213[1]	**45**	32
(ג) ערבויות והתחייבויות אחרות**	**38,722**	33,760	**256**	235
(ד) התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן***	**69,280**[1]	61,235[1]	**583**	547
(ה) התחייבויות להוצאת ערבויות	**46,872**	35,589	**19**	7
(ו) מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו	**27,878**	27,011	**62**	48
(ז) מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו	**20,183**	16,741	**34**	23
(ח) אשראי תעודות	**1,665**	907	**12**	3
סך-הכל	**248,724**	218,947	**1,088**	956

* יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
** כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלקת המעו"ף בסך 47 מיליוני ש"ח (ליום 31.12.2023: 47 מיליוני ש"ח).
*** כולל התחייבויות למתן אשראי שניתנו ללקוחות במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" להוראות ניהול בנקאי תקין 451, נהלים למתן הלוואות לדיור.
(1) כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות.

ו. ערבויות

הבנק מספק מגוון רחב של ערבויות ושיפויים עבור לקוחותיו על מנת לאפשר להם להשלים מגוון רחב של עסקות. הסכום המקסימלי של התשלומים העתידיים הפוטנציאליים נקבע בהתאם לסכום הנקוב של הערבויות, מבלי לקחת בחשבון החזרים אפשריים או בטוחות מוחזקות או משועבדות. במידת הצורך הבנק נוהג לקבל ביטחונות או התחייבויות מסוגים שונים כגון פיקדונות, ניירות-ערך, נדל"ן, התחייבויות לעמידה ביחסים פיננסיים וכדומה. מרבית הערבויות בבנק מדורגות בדירוג ביצוע האשראי.

	ליום 31 בדצמבר 2024					
	יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם					
	פקיעה בעוד שנה או פחות	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה מעל 5 שנים	ללא תאריך פקיעה	סך-הכל
ערבויות להבטחת אשראי	**6,483**	**1,815**	**302**	**635**	**-**	**9,235**
ערבויות לרוכשי דירות	**4,599**	**37**	**-**	**-**	**30,253**	**34,889**
ערבויות והתחייבויות אחרות	**12,667**	**5,879**	**2,720**	**5,359**	**12,097**	**38,722**
התחייבויות להוצאת ערבויות	**29,919**	**15,895**	**959**	**99**	**-**	**46,872**
סך-הכל	**53,668**	**23,626**	**3,981**	**6,093**	**42,350**	**129,718**

	ליום 31 בדצמבר 2023					
	יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם					
	פקיעה בעוד שנה או פחות	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה מעל 5 שנים	ללא תאריך פקיעה	סך-הכל
ערבויות להבטחת אשראי	4,498	1,973	628	392	-	7,491
ערבויות לרוכשי דירות	3,362	2,187	-	-	30,664	36,213
ערבויות והתחייבויות אחרות	10,906	5,549	3,224	4,774	9,307	33,760
התחייבויות להוצאת ערבויות	17,019	16,099	2,382	89	-	35,589
סך-הכל	35,785	25,808	6,234	5,255	39,971	113,053

ביאור 30 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

במיליוני ש"ח

	ליום 31 בדצמבר 2024					
	מטבע ישראלי		מטבע-חוץ[1]			פריטים לא-כספיים*	סך-הכל
	לא-צמוד	צמוד למדד	דולר	אירו	אחר		
נכסים							
מזומנים ופיקדונות בבנקים	107,070	-	8,751	318	497	417	117,053
ניירות-ערך	69,799	2,125	40,715	3,275	1,057	4,867	121,838
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	656	-	1,571	-	-	-	2,227
אשראי לציבור, נטו[2]	317,687	63,754	48,622	5,590	4,735	3,095	443,483
אשראי לממשלות	130	-	186	1,554	-	-	1,870
השקעות בחברות כלולות	-	-	-	-	-	1,460	1,460
בניינים וציוד	-	-	-	-	-	3,883	3,883
נכסים בגין מכשירים נגזרים	9,352	869	8,251	123	435	3,119	22,149
נכסים אחרים	5,402	47	187	26	1	1,218	6,881
סך-כל הנכסים	510,096	66,795	108,283	10,886	6,725	18,059	720,844
התחייבויות							
פיקדונות הציבור	417,018[3]	11,710	124,829	13,488	3,722	3,518	574,285
פיקדונות מבנקים	7,267	-	3,188	70	312	-	10,837
פיקדונות הממשלה	612	-	313	7	-	-	932
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	-	-	18,201	-	-	-	18,201
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	4,346	12,358	3,486	-	-	-	20,190
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	9,991	1,138	6,184	91	424	3,087	20,915
התחייבויות אחרות	11,849	4,236	574	28	225	422	17,334
סך-כל ההתחייבויות	451,083	29,442	156,775	13,684	4,683	7,027	662,694
עודף נכסים (התחייבויות)	59,013	37,353	(48,492)	(2,798)	2,042	11,032	58,150
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(41,321)	(4,673)	45,947	2,414	(2,336)	(31)	-
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)	(1,311)	-	662	479	170	-	-
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)	175	-	226	(241)	(160)	-	-
סך-הכל כללי	16,556	32,680	(1,657)	(146)	(284)	11,001	58,150
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	(1,333)	-	800	501	32	-	-
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	588	-	(132)	(781)	325	-	-

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי וכן פריטים לא-כספיים החשופים לשינויים בשערי מטבע-חוץ.
(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.
(3) במגזר הלא-צמוד נכללו פיקדונות ברירה המשלמים ריבית שקלית שלא תפחת ממדד המחירים לצרכן ואשר מהם סך של כ-1.2 מיליארד ש"ח עשויים להיות משולמים במסלול המדדי בהתאם לשיעור המדד שנצבר וציפיות האינפלציה.

ביאור 30 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

במיליוני ש"ח

	ליום 31 בדצמבר 2023					
	מטבע ישראלי		מטבע-חוץ[1]			פריטים לא-כספיים*	סך-הכל
	לא-צמוד	צמוד למדד	דולר	אירו	אחר		
נכסים							
מזומנים ופיקדונות בבנקים	93,082	34	13,632	355	571	56	107,730
ניירות-ערך	73,616	1,415	42,595	4,099	964	4,433	127,122
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	636	-	4,087	-	-	-	4,723
אשראי לציבור, נטו[2]	296,047	61,795	36,145	5,345	3,522	4,527	407,381
אשראי לממשלות	1,138	-	324	1,713	-	-	3,175
השקעות בחברות כלולות	-	-	-	-	-	1,527	1,527
בניינים וציוד	-	-	-	-	-	3,672	3,672
נכסים בגין מכשירים נגזרים	11,975	1,110	9,501	773	684	1,186	25,229
נכסים אחרים	4,699	35	132	2	1	1,102	5,971
סך-כל הנכסים	481,193	64,389	106,416	12,287	5,742	16,503	686,530
התחייבויות							
פיקדונות הציבור	395,393	11,994	125,642	13,038	3,937	4,591	554,595
פיקדונות מבנקים	5,461	-	3,520	48	56	-	9,085
פיקדונות הממשלה	495	-	1,936	5	-	-	2,436
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	-	-	6,279	-	-	-	6,279
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	3,960	14,442	3,398	-	-	-	21,800
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	12,180	1,522	7,756	895	702	1,185	24,240
התחייבויות אחרות	9,389	4,671	693	28	191	693	15,665
סך-כל ההתחייבויות	426,878	32,629	149,224	14,014	4,886	6,469	634,100
עודף נכסים (התחייבויות)	54,315	31,760	(42,808)	(1,727)	856	10,034	52,430
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	(40,352)	(2,427)	41,965	1,711	(897)	-	-
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)	(376)	-	290	172	(86)	-	-
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)	1,016	-	(668)	(175)	(173)	-	-
סך-הכל כללי	14,603	29,333	(1,221)	(19)	(300)	10,034	52,430
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	(51)	-	178	67	(194)	-	-
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	2,866	-	(2,025)	(756)	(85)	-	-

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי וכן פריטים לא-כספיים החשופים לשינויים בשערי מטבע-חוץ.
(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

ביאור 31 תזרימי מזומנים בהתאם למועד הפירעון החוזי

	ליום 31 בדצמבר 2024			
	תזרימי מזומנים בהתאם למועד הפירעון החוזי			
	עם דרישה ועד יום	מעל יום עד שבוע	מעל שבוע ועד חודש	מעל חודש ועד 3 חודשים
	במיליוני ש"ח			
מזומנים, פיקדונות ואגרות-חוב סחירות[3]				
מזומנים ופיקדונות בבנקים	**58,910**	**52,820**	**4,446**	**26**
אגרות-חוב ממשלתיות סחירות	**2**	**9**	**873**	**6,513**
אגרות-חוב סחירות אחרות	**48**	**175**	**133**	**185**
סך-הכל מזומנים, פיקדונות ואגרות-חוב סחירות	**58,960**	**53,004**	**5,452**	**6,724**
נכסים כספיים אחרים				
אשראי לציבור[4]	**22,181**	**13,111**	**54,225**	**27,896**
נכסים כספיים אחרים למעט נגזרים	**699**	**96**	**2,639**	**151**
סך-הכל נכסים כספיים אחרים, למעט נגזרים	**22,880**	**13,207**	**56,864**	**28,047**
התחייבויות כספיות				
פיקדונות הציבור[5]	**302,755**	**48,596**	**38,971**	**66,295**
מזה: משקי בית ועסקים קטנים	**137,472**	**29,551**	**21,965**	**27,499**
פיקדונות מבנקים	**6,281**	**-**	**564**	**586**
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו בהסכמי רכש חוזר	**529**	**5,384**	**3,960**	**5,105**
אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים	**3**	**-**	**63**	**39**
התחייבויות כספיות אחרות למעט נגזרים	**697**	**-**	**6,141**	**433**
סך-הכל התחייבויות כספיות, למעט נגזרים	**310,265**	**53,980**	**49,699**	**72,458**
זכויות עובדים ופריטים חוץ-מאזניים				
השפעת מכשירים נגזרים	**(6)**	**97**	**173**	**43**
התחייבויות להעמיד אשראי	**(8,573)**	**(2,234)**	**(8,323)**	**(35,075)**
זכויות עובדים	**-**	**-**	**-**	**(102)**
השפעת זכויות עובדים ופריטים חוץ-מאזניים	**(8,579)**	**(2,137)**	**(8,150)**	**(35,134)**
סך-הכל תזרימים נטו (כולל בשקלים ומטבע-חוץ)	**(237,004)**	**10,094**	**4,467**	**(72,821)**
מזה:				
סך-הכל מזומנים, פיקדונות ואגרות-חוב סחירות במטבע-חוץ	**9,155**	**184**	**1,125**	**3,396**
סך-הכל נכסים כספיים אחרים במטבע-חוץ	**5,926**	**2,783**	**6,939**	**3,822**
סך-הכל התחייבויות כספיות במטבע-חוץ	**71,375**	**12,767**	**17,957**	**19,429**
השפעת זכויות עובדים ופריטים חוץ-מאזניים במטבע-חוץ	**(823)**	**57**	**(197)**	**(5,938)**
סך-הכל תזרימים נטו במטבע-חוץ	**(57,117)**	**(9,743)**	**(10,090)**	**(18,149)**

(1) כפי שנכללה בביאור 30 "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה", לרבות סכומים חוץ-מאזניים בגין נגזרים, שאינם מסולקים נטו.
(2) שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.
(3) השווי ההוגן של מזומנים, פיקדונות ואגרות-חוב סחירות אשר אינן משועבדות, עומד על 192,379 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024 (206,994 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023).
(4) תזרימי המזומנים העתידיים של הלוואות לציבור מוצגים בהתאם למועד הפירעון החוזי של ההלוואות. אשראי בחשבונות עו"ש או חח"ד, אשראי מסוג ON CALL ואשראי בפיגור של 30 ימים או יותר מוצגים בעמודת "ללא מועד פירעון". ההפרשה להפסדי אשראי מנוכה מהתזרימים הרלוונטיים.
(5) תזרימי המזומנים העתידיים של הפיקדונות מוצגים לפי מועד המשיכה האפשרי המוקדם ביותר לפי החוזה. פיקדונות הניתנים לפי חוזה למשיכת מיידית מוצגים בעמודת "עם דרישה ועד יום".

ליום 31 בדצמבר 2024							
תזרימי מזומנים בהתאם למועד הפירעון החוזי				יתרה מאזנית[1]		שיעור תשואה אפקטיבי[2]
מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 3 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל 5 שנים	סך-הכל תזרימי מזומנים	ללא מועד פירעון	סך-הכל	
במיליוני ש"ח							ב-%
240	135	75	43	116,695	-	116,636	3.61%
11,720	27,397	35,620	36,604	118,738	-	101,264	4.30%
1,671	4,281	6,685	6,241	19,419	-	15,707	4.51%
13,631	31,813	42,380	42,888	254,852	-	233,607	3.97%
63,650	94,012	55,810	179,755	510,640	30,555	440,388	5.38%
490	1,160	636	1,718	7,589	2,451	9,760	-
64,140	95,172	56,446	181,473	518,229	33,006	450,148	5.26%
86,876	22,869	3,900	6,135	576,397	-	570,767	3.86%
45,889	12,745	1,927	3,264	280,312	-	277,604	1.88%
1,146	2,364	-	27	10,968	-	10,837	1.71%
3,411	-	-	-	18,389	-	18,201	5.90%
2,905	5,413	3,051	11,531	23,005	-	20,190	2.56%
3,517	444	345	1,538	13,115	214	13,071	-
97,855	31,090	7,296	19,231	641,874	214	633,066	3.76%
89	480	408	273	1,557	-	1,202	
(101,320)	(61,236)	(13,653)	(17,658)	(248,072)	(652)	-	
(318)	(814)	(689)	(4,095)	(6,018)	-	(4,816)	
(101,549)	(61,570)	(13,934)	(21,480)	(252,533)	(652)	(3,614)	
(121,633)	34,325	77,596	183,650	(121,326)	32,140	47,075	
3,304	9,693	16,418	20,780	64,055	-	54,613	4.02%
15,816	16,592	6,376	1,750	60,004	7,412	62,392	6.78%
34,415	9,694	1,281	4,774	171,692	1	168,284	4.54%
(7,855)	(9,233)	(2,681)	(2,245)	(28,915)	(296)	2,114	
(23,150)	7,358	18,832	15,511	(76,548)	7,115	(49,165)	

ביאור 31 תזרימי מזומנים בהתאם למועד הפירעון החוזי (המשך)

	ליום 31 בדצמבר 2023			
	תזרימי מזומנים בהתאם למועד הפירעון החוזי			
	עם דרישה ועד יום	מעל יום עד שבוע	מעל שבוע ועד חודש	מעל חודש ועד 3 חודשים
	במיליוני ש"ח			
מזומנים, פיקדונות ואגרות-חוב סחירות	48,623	58,629	4,053	11,281
נכסים כספיים אחרים למעט נגזרים	23,748	9,515	52,928	28,266
פיקודונות הציבור	282,241	54,856	43,127	63,233
התחייבויות כספיות אחרות למעט נגזרים	4,208	1,990	9,804	2,719
השפעת זכויות עובדים ופריטים חוץ-מאזניים	(6,545)	(1,550)	(4,494)	(24,755)
סך-הכל תזרימים נטו	(220,623)	9,748	(444)	(51,160)
מזה: תזרימים נטו במטבע-חוץ	(43,864)	(9,790)	(10,777)	(13,174)

(1) כפי שנכללה בביאור 30 "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה", לרבות סכומים חוץ-מאזניים בגין נגזרים, שאינם מסולקים נטו.
(2) שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.

ליום 31 בדצמבר 2023							
תזרימי מזומנים בהתאם למועד הפירעון החוזי				יתרה מאזנית[1]		שיעור תשואה אפקטיבי[2]
מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 3 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל 5 שנים	סך-הכל תזרימי מזומנים	ללא מועד פירעון	סך-הכל	
במיליוני ש"ח							ב-%
18,638	45,821	24,531	35,460	247,036	-	230,363	3.52%
56,616	91,315	53,112	174,782	490,282	21,177	415,621	5.35%
87,986	14,808	2,813	5,906	554,970	-	550,004	3.85%
5,486	9,051	9,376	10,508	53,142	-	50,198	2.21%
(70,585)	(77,722)	(15,071)	(21,653)	(222,375)	(938)	(3,386)	
(88,803)	35,555	50,383	172,175	(93,169)	20,239	42,396	
(19,935)	22,567	23,329	12,301	(34,329)	3,906	(43,641)	

ביאור 32 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות. הביאור אינו כולל נכסים והתחייבויות שאינם פיננסיים כדוגמת: רכוש קבוע, השקעות בכלולות, התחייבות בגין זכויות עובדים, מסים נדחים ועוד.

לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן אינה בהכרח מהווה אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן ייתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי.

השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה - שיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקות דומות במועד הדיווח.

ניירות-ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות, בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית) והוון בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה.

בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות לא צוברים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקותיו במועד הדיווח.

תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות לא צוברים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי גידול של 1% בשיעורי ריבית הניכיון של חובות פגומים היה מקטין את שוויים ההוגן בסכום של 1 מיליוני ש"ח.

בחישוב השווי ההוגן נכללו הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיור בהתאם להערכת הבנק בהתבסס על בחינת הנתונים ההיסטוריים של פירעונות מוקדמים ביחס לפרמטרים המסבירים פירעונות אלו. השפעת הנחות אלו על השווי ההוגן הינה הקטנת השווי ההוגן ב-13 מיליוני ש"ח.

פיקדונות, אגרות-חוב וכתבי התחייבות - חשבונות עובר ושב (עו"ש) - היתרה במאזן מהווה את האומדן של השווי ההוגן, כלומר, החישוב אינו כולל את מודל הפריסה של העו"ש כפי שמבוצע בחישוב שווי הוגן מותאם. יתר הפיקדונות מחושבים בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פיקדונות דומים, או בהנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על-ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

השאלות בין לקוחות - מוצגים כאשראי ופיקדונות ונמדדים לפי ערכם בבורסה של ניירות הערך המושאלים.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

אומדן השווי ההוגן של נכסים בגין מכשירים נגזרים, משקף גם את סיכון האשראי של הצד הנגדי, ואומדן השווי ההוגן של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משקף גם את סיכון האשראי של הבנק.

מכשירים פיננסים חוץ-מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי ההוגן מוצג בהתאם ליתרה המאזנית של העמלות בעסקות הנ"ל המהוות קירוב לשווי הוגן.

ביאור 32 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

במיליוני ש"ח

נכסים והתחייבויות אשר מדידת השווי ההוגן בגינם מתבססת על נתוני רמה 3 - פריטים ששווים ההוגן נקבע על סמך מחיר אינדיקטיבי מגורם בלתי תלוי, מחיר אינדיקטיבי של צד נגדי לעסקה, מודלים להערכה אשר חלק מהנתונים המשמעותיים בהם אינם נצפים וכן פריטים ששווים ההוגן נקבע על סמך מודלים פנימיים או לשכות שירות אשר חלק מהנתונים בהם אינם נצפים.

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

	ליום 31 בדצמבר 2024				
	יתרה במאזן	שווי הוגן[1]			סך-הכל
		רמה 1	רמה 2	רמה 3	
נכסים פיננסיים					
מזומנים ופיקדונות בבנקים	**117,053**	**3,884**	**107,437**	**5,701**	**117,022**
ניירות-ערך*	**121,838**	**92,044**	**25,441**	**3,760**	**121,245**
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	**2,227**	**-**	**2,223**	**-**	**2,223**
אשראי לציבור, נטו	**443,483**	**13,619**	**-**	**425,029**	**438,648**
אשראי לממשלות	**1,870**	**-**	**-**	**1,868**	**1,868**
נכסים בגין מכשירים נגזרים	**22,149**	**1,606**	**15,654**	**4,889**	**22,149**
נכסים פיננסיים אחרים	**1,138**	**11**	**-**	**1,127**	**1,138**
סך-כל הנכסים הפיננסיים**	**709,758**	**111,164**	**150,755**	**442,374**	**704,293**
התחייבויות פיננסיות					
פיקדונות הציבור***	**574,285**	**25,394**	**280,372**	**267,791**	**573,557**
פיקדונות מבנקים	**10,837**	**-**	**-**	**10,813**	**10,813**
פיקדונות הממשלה	**932**	**-**	**-**	**933**	**933**
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	**18,201**	**-**	**18,062**	**-**	**18,062**
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	**20,190**	**18,516**	**-**	**1,048**	**19,564**
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	**20,915**	**1,608**	**12,807**	**6,500**	**20,915**
התחייבויות פיננסיות אחרות	**6,739**	**11**	**-**	**6,728**	**6,739**
סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות**	**652,099**	**45,529**	**311,241**	**293,813**	**650,583**
מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים					
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי	**-**	**-**	**-**	**153**	**153**

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 3,261 מיליוני ש''ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה ביאור 12.

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 140,575 מיליון ש''ח ובסך של 250,382 מיליון ש''ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן מהווה קירוב לשווי הוגן. למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה סעיפים ב-ו.

*** מזה נכלל בסעיף פיקדונות הציבור סך של (36) מיליון ש"ח בגין מכשירים נגזרים משובצים.

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 32 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

במיליוני ש"ח

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

	ליום 31 בדצמבר 2023				
	יתרה במאזן	שווי הוגן[1]			סך-הכל
		רמה 1	רמה 2	רמה 3	
נכסים פיננסיים					
מזומנים ופיקדונות בבנקים	107,730	3,555	98,020	6,114	107,689
ניירות-ערך*	127,122	99,963	23,085	3,468	126,516
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	4,723	-	4,722	-	4,722
אשראי לציבור, נטו	407,381	13,615	-	387,313	400,928
אשראי לממשלות	3,175	-	-	3,170	3,170
נכסים בגין מכשירים נגזרים	25,229	1,379	18,303	5,547	25,229
נכסים פיננסיים אחרים	873	11	-	862	873
סך-כל הנכסים הפיננסיים**	676,233	118,523	144,130	406,474	669,127
התחייבויות פיננסיות					
פיקדונות הציבור***	554,595	21,126	280,969	252,150	554,245
פיקדונות מבנקים	9,085	-	-	8,961	8,961
פיקדונות הממשלה	2,436	-	-	2,444	2,444
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	6,279	-	6,259	-	6,259
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	21,800	20,669	-	14	20,683
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	24,240	1,363	15,399	7,478	24,240
התחייבויות פיננסיות אחרות	6,144	11	-	6,133	6,144
סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות**	624,579	43,169	302,627	277,180	622,976
מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים					
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי	-	-	-	124	124

* כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 2,861 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה ביאור 12.

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 151,078 מיליון ש"ח ובסך של 252,470 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן מהווה קירוב לשווי הוגן. למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה סעיפים ב-ו.

*** מזה נכלל בסעיף פיקדונות הציבור סך של (32) מיליון ש"ח בגין מכשירים נגזרים משובצים.

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 32 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

	ליום 31 בדצמבר 2024			
	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			סך-הכל שווי הוגן
	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	
נכסים				
אגרות-חוב זמינות למכירה				
אגרות-חוב של ממשלת ישראל	**40,850**	**8,609**	**-**	**49,459**
אגרות-חוב של ממשלות זרות	**16,841**	**1,558**	**-**	**18,399**
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים בישראל	**-**	**246**	**-**	**246**
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	**170**	**12,889**	**-**	**13,059**
אגרות-חוב של אחרים זרים	**16**	**1,786**	**-**	**1,802**
סך-הכל אגרות-חוב זמינות למכירה	**57,877**	**25,088**	**-**	**82,965**
השקעות במניות שאינן למסחר	**1,466**	**140**	**-**	**1,606**
ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב של ממשלת ישראל	**14,872**	**99**	**-**	**14,971**
אגרות-חוב של ממשלות זרות	**790**	**-**	**-**	**790**
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	**-**	**114**	**-**	**114**
סך-הכל ניירות-ערך למסחר	**15,662**	**213**	**-**	**15,875**
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
חוזי שקל-מדד	**-**	**555**	**132**	**687**
חוזי ריבית אחרים	**-**	**8,915**	**572**	**9,487**
חוזי מטבע-חוץ	**123**	**3,992**	**2,832**	**6,947**
חוזי מניות	**1,483**	**2,188**	**1,348**	**5,019**
חוזי סחורות ואחרים	**-**	**4**	**5**	**9**
נכסים בגין נגזרים משובצים	**-**	**42**	**-**	**42**
סך-הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים	**1,606**	**15,696**	**4,889**	**22,191**
אשראי בגין השאלת ניירות-ערך	**14,043**	**-**	**-**	**14,043**
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף	**11**	**-**	**-**	**11**
אחר	**1**	**-**	**-**	**1**
סך-כל הנכסים	**90,666**	**41,137**	**4,889**	**136,692**
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
חוזי שקל-מדד	**-**	**536**	**228**	**764**
חוזי ריבית אחרים	**-**	**7,907**	**631**	**8,538**
חוזי מטבע-חוץ	**129**	**2,163**	**4,399**	**6,691**
חוזי מניות	**1,479**	**2,198**	**1,237**	**4,914**
חוזי סחורות ואחרים	**-**	**3**	**5**	**8**
התחייבויות בגין נגזרים משובצים	**-**	**4**	**2**	**6**
סך-הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	**1,608**	**12,811**	**6,502**	**20,921**
פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות	**12,121**	**-**	**-**	**12,121**
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף	**11**	**-**	**-**	**11**
התחייבויות בגין השאלת ניירות-ערך	**13,273**	**114**	**-**	**13,387**
אגרות-חוב CLN	**-**	**-**	**1,039**	**1,039**
אחר	**1**	**-**	**-**	**1**
סך-כל ההתחייבויות	**27,014**	**12,925**	**7,541**	**47,480**

ביאור 32 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

	ליום 31 בדצמבר 2023			
	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			סך-הכל שווי הוגן
	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	
נכסים				
אגרות-חוב זמינות למכירה				
אגרות-חוב של ממשלת ישראל	45,089	9,677	-	54,766
אגרות-חוב של ממשלות זרות	20,796	1,338	-	22,134
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים בישראל	-	54	-	54
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	161	8,677	185	9,023
אגרות-חוב של אחרים זרים	17	3,247	-	3,264
סך-הכל אגרות-חוב זמינות למכירה	66,063	22,993	185	89,241
השקעות במניות שאינן למסחר	1,480	92	-	1,572
ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב של ממשלת ישראל	16,097	-	-	16,097
אגרות-חוב של ממשלות זרות	1,615	-	-	1,615
סך-הכל ניירות-ערך למסחר	17,712	-	-	17,712
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
חוזי שקל-מדד	-	835	127	962
חוזי ריבית אחרים	-	8,610	387	8,997
חוזי מטבע-חוץ	94	4,209	4,824	9,127
חוזי מניות	1,285	4,642	203	6,130
חוזי סחורות ואחרים	-	7	6	13
נכסים בגין נגזרים משובצים	-	40	2	42
סך-הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים	1,379	18,343	5,549	25,271
אשראי בגין השאלת ניירות-ערך	13,716	-	-	13,716
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף	11	-	-	11
סך-כל הנכסים	100,361	41,428	5,734	147,523
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
חוזי שקל-מדד	-	537	317	854
חוזי ריבית אחרים	-	7,981	494	8,475
חוזי מטבע-חוץ	101	4,101	4,652	8,854
חוזי מניות	1,262	2,778	2,005	6,045
חוזי סחורות ואחרים	-	2	10	12
התחייבויות בגין נגזרים משובצים	-	8	2	10
סך-הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	1,363	15,407	7,480	24,250
פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות	12,807	-	-	12,807
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף	11	-	-	11
התחייבויות בגין השאלת ניירות-ערך	8,319	-	-	8,319
סך-כל ההתחייבויות	22,500	15,407	7,480	45,387

ביאור 32 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

במיליוני ש"ח

ג. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

	ליום 31 בדצמבר 2024				
	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			סך-הכל שווי הוגן	סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024
	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)		
נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה					
אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון	**-**	**-**	**697**	**697**	**12**[1]
השקעות במניות	**-**	**-**	**168**	**168**	**(47)**[2]
סך-הכל	**-**	**-**	**865**	**865**	**(35)**

(1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי.
(2) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. מזה: שיערוכים חיוביים בסך של 9 מיליון ש"ח וירידות-ערך בסך של (56) מיליון ש"ח.

	ליום 31 בדצמבר 2023				
	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			סך-הכל שווי הוגן	סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023
	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)		
נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה					
אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון	-	-	1,119	1,119	(107)[1]
השקעות במניות	-	-	469	469	(32)[2]
סך-הכל	-	-	1,588	1,588	(139)

(1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי.
(2) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. מזה: שיערוכים חיוביים בסך של 61 מיליון ש"ח וירידות-ערך בסך של (93) מיליון ש"ח.

ביאור 32 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

במיליוני ש"ח

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024								
	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2023	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד[1][3]	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון[2]	רכישות/ הנפקות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2024	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2024
נכסים נטו									
אגרות-חוב זמינות למכירה									
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	**185**	**(7)**	**-**	**-**	**(178)**	**-**	**-**	**-**	**-**
אגרות-חוב CLN	**-**	**(18)**	**-**	**(1,021)**	**-**	**-**	**-**	**(1,039)**	**-**
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו									
חוזי שקל-מדד	**(190)**	**56**	**-**	**-**	**38**	**-**	**-**	**(96)**	**45**[3]
חוזי ריבית אחרים	**(107)**	**(41)**	**-**	**-**	**89**	**-**	**-**	**(59)**	**(7)**[1][3]
חוזי מטבע-חוץ	**172**	**(2,364)**	**-**	**638**	**(13)**	**-**	**-**	**(1,567)**	**(2,185)**[3]
חוזי מניות	**(1,802)**	**52**	**-**	**-**	**1,861**	**-**	**-**	**111**	**(2)**[3]
חוזי סחורות ואחרים	**(4)**	**3**	**-**	**5**	**(4)**	**-**	**-**	**-**	**6**[3]
חוזי אשראי	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
נגזרים משובצים	**-**	**(2)**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**(2)**	**(1)**[3]
סך-הכל	**(1,746)**	**(2,321)**	**-**	**(378)**	**1,793**	**-**	**-**	**(2,652)**	**(2,144)**

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023								
	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2022	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד[1][3]	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון[2]	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2023	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2023
נכסים נטו									
אגרות-חוב זמינות למכירה									
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	177	9	(1)	-	-	-	-	185	-
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו									
חוזי שקל-מדד	(279)	8	-	-	81	-	-	(190)	6[3]
חוזי ריבית אחרים	24	(54)	-	3	(80)	-	-	(107)	126[1][3]
חוזי מטבע-חוץ	2,195	756	-	146	(2,925)	-	-	172	(251)[3]
חוזי מניות	765	(1,772)	-	-	(795)	-	-	(1,802)	69[3]
חוזי סחורות ואחרים	1	(5)	-	-	-	-	-	(4)	(5)
נגזרים משובצים	20	(20)	-	-	-	-	-	-	2[3]
סך-הכל	2,903	(1,078)	(1)	149	(3,719)	-	-	(1,746)	(53)

(1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
(2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינים למכירה לפי שווי הוגן.
(3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאור 32 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ה. מעברים אל ומחוץ לרמה 3

במהלך התקופה לא היו מעברים של פריטים הנמדדים לפי שווי הוגן ממדידה ברמה 3 למדידה ברמה 2 ולהיפך, למעט העברות הנובעות מסיכון צד נגדי לעסקה. בהתאם למדיניות הבנק, ההעברות בין הרמות מוכרות כמתרחשות בסוף תקופת הדיווח.

ו. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3

	ליום 31 בדצמבר 2024			
	שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן יחסי)
	במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה				
נכסים נטו				
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	-	ציטוט מצד נגדי לעסקה		
אגרות-חוב CLN	**(1,039)**	היוון תזרימי מזומנים	הסתברות לכשל	0.81%-2.79% (1.19%)
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו				
חוזי שקל-מדד	**(96)**	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	סיכון צד נגדי לעסקה	0.18%-1.82% (0.56%)
חוזי ריבית אחרים	**(59)**	מודל תמחור נגזרי ריבית	סיכון צד נגדי לעסקה	0.18%-2.20% (0.58%)
חוזי מטבע-חוץ	**(1,567)**	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה	0.18%-3.62% (0.34%)
חוזי מניות	**109**	מודל תמחור נגזרי מניות	סיכון צד נגדי לעסקה	0.18%-1.59% (0.27%)
חוזי מניות	**2**	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי	
חוזי סחורות ואחרים	-	מודל תמחור נגזרי מטבע	סיכון צד נגדי לעסקה	0.18%-1.76% (0.40%)
נגזרים משובצים[1]	**(2)**	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי	
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה				
השקעה במניות לא סחירות	**168**	הערכת שווי		
אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון	**697**	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים		
		נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים		

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:
(1) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאור 32 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ו. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3 (המשך)

	ליום 31 בדצמבר 2023			
	שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן יחסי)
	במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה				
נכסים				
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	185	ציטוט מצד נגדי לעסקה		
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו				
חוזי שקל-מדד	(190)	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	סיכון צד נגדי לעסקה	0.35%-6.51% (0.67%)
חוזי ריבית אחרים	(102)	מודל תמחור נגזרי ריבית	סיכון צד נגדי לעסקה	0.35%-5.11% (1.07%)
חוזי מטבע-חוץ	172	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה	0.35%-16.15% (0.70%)
חוזי מניות	(1,802)	מודל תמחור נגזרי מניות	סיכון צד נגדי לעסקה	0.35%-4.15% (0.46%)
חוזי מניות	-	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי	
חוזי מטבע-חוץ	-	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי	
חוזי ריבית אחרים	(5)	מודל תמחור אופציות	סטיית תקן	12.00%-13.60% (12.21%)
חוזי סחורות ואחרים	(4)	מודל תמחור נגזרי מטבע	סיכון צד נגדי לעסקה	0.35%-4.15% (1.35%)
נגזרים משובצים[1]	-	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי	
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה				
השקעה במניות לא סחירות	469	הערכת שווי		
אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון	1,119	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים		
		נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים		

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:

(1) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאור 33 בעלי עניין וצדדים קשורים

במיליוני ש"ח

חברות אם, בעל שליטה וחברות בנות

עסקות עם בעלי עניין וצדדים קשורים נעשו ככלל במהלך העסקים הרגיל, משיקולים עסקיים ובתנאים דומים לתנאי עסקות עם גופים שאינם קשורים לבנק. במספר מקרים הבנק תמך כמקובל בחברות בת באמצעות השקעה בהון, בהלוואות, בכתבי נוחות, כתבי שיפוי וכד'. ההכנסות או ההוצאות הקשורות בעסקות אלה כלולות בסעיפים המתאימים בדוח רווח והפסד.

לפרטים אודות הסדרי פשרה עם מבטחים (הכפופים לאישור בית המשפט) ראה ביאור 25.ג.ג.2. לפרטים אודות כתבי שיפוי מעודכנים שהוענקו לנושאי משרה, ראה ביאור 25.ב.3.

א. יתרות במאזן

	31 בדצמבר 2024							
	בעלי-עניין							
	מחזיקי מניות		מי שהיה בעל עניין בעת שנעשתה העסקה		נושאי משרה*		אחרים	
	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה**	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה**	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה**	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה**
נכסים								
ניירות-ערך	-	-	-	-	-	-	-	-
אשראי לציבור	132	197	398	1,000	18	20	4,813	5,365
הפרשה להפסדי אשראי	-	-	(3)	(7)	-	-	(18)	(25)
אשראי לציבור, נטו	132	197	395	993	18	20	4,795	5,340
השקעות בחברות כלולות	-	-	-	-	-	-	-	-
נכסים אחרים	92	222	9	342	-	-	662	1,009
התחייבויות								
פיקדונות הציבור	1,355	2,046	-	-	34	58	16,718	19,926
אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים	-	-	-	-	-	-	3	5
התחייבויות אחרות	135	241	-	-	21	25	1,255	1,654
סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים*	152	313	231	1,601	9	10	1,998	2,883

* בהתאם לסעיף 80 ד (3) בהוראות הדיווח לציבור.
** על בסיס היתרה בסוף כל חודש.
*** כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

ביאור 33 בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

במיליוני ש"ח

א. יתרות במאזן (המשך)

	31 בדצמבר 2024					
	צדדים קשורים המוחזקים על-ידי הבנק וחברות מאוחדות שלו					
	חברות בת שלא אוחדו		חברות כלולות		אחרים	
	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה*	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה*	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה*
נכסים						
ניירות-ערך	-	-	-	-	712	712
אשראי לציבור	-	-	452	600	1,586	1,648
הפרשה להפסדי אשראי	-	-	(36)	(20)	(18)	(17)
אשראי לציבור, נטו	-	-	416	580	1,568	1,631
השקעות בחברות כלולות	-	-	1,460	1,558	-	-
נכסים אחרים	-	-	1	4	2	3
התחייבויות						
פיקדונות הציבור	2	3	214	337	58	98
אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים	-	-	-	-	-	-
התחייבויות אחרות	-	-	6	13	5	12
מניות (כלול בהון)	-	-	-	-	-	-
סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים**	-	-	138	248	1,832	2,074

* על בסיס היתרה בסוף כל חודש.
** כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

ביאור 33 בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

במיליוני ש"ח

א. יתרות במאזן (המשך)

	31 בדצמבר 2023							
	בעלי-עניין							
	מחזיקי מניות		מי שהיה בעל עניין בעת שנעשתה העסקה		נושאי משרה*		אחרים	
	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה**	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה**	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה**	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה**
נכסים								
ניירות-ערך	-	-	-	-	-	-	-	-
אשראי לציבור	73	86	445	520	6	10	3,933	6,329
הפרשה להפסדי אשראי	-	-	(6)	(7)	-	-	(47)	(61)
אשראי לציבור, נטו	73	86	439	513	6	10	3,886	6,268
השקעות בחברות כלולות	-	-	-	-	-	-	-	-
נכסים אחרים	211	609	-	-	-	-	1,030	2,863
התחייבויות								
פיקדונות הציבור	2,006	2,345	-	-	30	48	19,030	25,652
אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים	-	2	-	-	-	-	5	7
התחייבויות אחרות	139	139	-	-	25	40	1,663	2,151
סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים*	138	164	250	265	4	5	2,880	4,364

* בהתאם לסעיף 80 ד (3) בהוראות הדיווח לציבור.
** על בסיס היתרה בסוף כל חודש.
*** כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

ביאור 33 בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

במיליוני ש"ח

א. יתרות במאזן (המשך)

	31 בדצמבר 2023					
	צדדים קשורים המוחזקים על-ידי הבנק וחברות מאוחדות שלו					
	חברות בת שלא אוחדו		חברות כלולות		אחרים	
	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה*	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה*	יתרה לסוף שנה	היתרה הגבוהה במשך השנה*
נכסים						
ניירות-ערך	-	-	-	-	504	506
אשראי לציבור	-	-	1,874	2,535	162	185
הפרשה להפסדי אשראי	-	-	(37)	(10)	(2)	(2)
אשראי לציבור, נטו	-	-	1,837	2,525	160	183
השקעות בחברות כלולות	-	-	1,527	1,527	-	-
נכסים אחרים	-	-	4	7	1	1
התחייבויות						
פיקדונות הציבור	2	6	241	824	20	48
אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים	-	-	-	-	-	-
התחייבויות אחרות	-	-	22	41	-	2
מניות (כלול בהון)	-	-	-	-	-	-
סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים**	-	-	2,313	2,664	58	96

* על בסיס היתרה בסוף כל חודש.
** כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

ביאור 33 בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. הכנסות והוצאות בדוח רווח והפסד

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024						
	בעלי עניין		צדדים קשורים המוחזקים על-ידי הבנק וחברות מאוחדות שלו				סך-הכל
	מחזיקי מניות	נושאי משרה**	אחרים	חברות-בת שלא אוחדו	חברות כלולות	אחרים***	
הכנסות ריבית נטו*	**(61)**	**-**	**(424)**	**-**	**21**	**99**	**(365)**
הכנסות (הוצאות) בגין הפסדי אשראי	**-**	**-**	**31**	**-**	**(15)**	**(4)**	**12**
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית	**30**	**-**	**(195)**	**-**	**(68)**	**11**	**(222)**
מזה: דמי ניהול ושירותים	**(88)**	**-**	**66**	**-**	**2**	**13**	**(7)**
הוצאות תפעוליות ואחרות[2]	**(20)**	**(76)**[1]	**(4)**	**(4)**	**(26)**	**(3)**	**(133)**
מזה: בעל עניין המועסק בתאגיד או מטעמו: 20	**-**	**(64)**	**-**	**-**	**-**	**-**	**(64)**
הטבות לדירקטורים שאינם מועסקים בתאגיד או מטעמו - מספר מקבלי הטבה 10	**-**	**(12)**	**-**	**-**	**-**	**-**	**(12)**
סך-הכל	**(51)**	**(76)**	**(592)**	**(4)**	**(88)**	**103**	**(708)**

* פירוט בסעיף ג' להלן.
** בהתאם לסעיף 80 ד (3) בהוראות הדיווח לציבור, לרבות מי שפרש במהלך השנה.
*** צדדים העומדים בהגדרת צד קשור שלא נכללו בעמודות אחרות וצד שפעילותיו של הבנק והחברות המאוחדות שלו תלויות בהיקף משמעותי בעסקיו.
(1) הטבות עובד לזמן קצר 44 מיליון ש"ח, הטבות לאחר סיום העסקה 0 מיליון ש"ח, הטבות בגין פיטורין 0 מיליון ש"ח, הטבות אחרות לזמן ארוך 2 מיליון ש"ח, תשלום מבוסס מניות 5 מיליון ש"ח.
(2) כולל תרומות לעמותות בעלות קשר לצד קשור של הבנק בסך של 1,720 אלפי ש"ח.

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023						
	בעלי עניין		צדדים קשורים המוחזקים על-ידי הבנק וחברות מאוחדות שלו				סך-הכל
	מחזיקי מניות	נושאי משרה**	אחרים	חברות-בת שלא אוחדו	חברות כלולות	אחרים***	
הכנסות ריבית נטו*	(72)	(1)	(524)	-	121	8	(468)
הכנסות (הוצאות) בגין הפסדי אשראי	-	-	(45)	-	(31)	(2)	(78)
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית	169	-	418	-	39	(17)	609
מזה: דמי ניהול ושירותים	(16)	-	84	-	19	5	92
הוצאות תפעוליות ואחרות[2]	(21)	(70)[1]	(14)	(5)	(30)	(2)	(142)
מזה: בעל עניין המועסק בתאגיד או מטעמו: 21	-	(59)	-	-	-	-	(59)
הטבות לדירקטורים שאינם מועסקים בתאגיד או מטעמו - מספר מקבלי הטבה 10	-	(11)	-	-	-	-	(11)
סך-הכל	76	(71)	(165)	(5)	99	(13)	(79)

* פירוט בסעיף ג' להלן.
** בהתאם לסעיף 80 ד (3) בהוראות הדיווח לציבור, לרבות מי שפרש במהלך השנה.
*** צדדים העומדים בהגדרת צד קשור שלא נכללו בעמודות אחרות וצד שפעילותיו של הבנק והחברות המאוחדות שלו תלויות בהיקף משמעותי בעסקיו.
(1) הטבות עובד לזמן קצר 43 מיליון ש"ח, הטבות לאחר סיום העסקה 0 מיליון ש"ח, הטבות בגין פיטורין 0 מיליון ש"ח, הטבות אחרות לזמן ארוך 1 מיליון ש"ח, תשלום מבוסס מניות 4 מיליון ש"ח.
(2) כולל תרומות לעמותות בעלות קשר לצד קשור של הבנק בסך של 850 אלפי ש"ח.

ביאור 33 בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. הכנסות והוצאות בדוח רווח והפסד (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022						
	בעלי עניין			צדדים קשורים המוחזקים על-ידי הבנק וחברות מאוחדות שלו			סך-הכל
	מחזיקי מניות	נושאי משרה**	אחרים	חברות-בת שלא אוחדו	חברות כלולות	אחרים***	
הכנסות ריבית נטו*	(34)	-	(197)	-	61	3	(167)
הכנסות (הוצאות) בגין הפסדי אשראי	-	-	(7)	-	19	3	15
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית****	499	-	3,624	-	5	107	4,235
מזה: דמי ניהול ושירותים	(7)	-	91	-	10	7	101
הוצאות תפעוליות ואחרות[2]	(22)	(62)[1]	(12)	(10)	(19)	(1)	(126)
מזה: בעל עניין המועסק בתאגיד או מטעמו: 22	-	(50)	-	-	-	-	(50)
הטבות לדירקטורים שאינם מועסקים בתאגיד או מטעמו - מספר מקבלי הטבה 10	-	(12)	-	-	-	-	(12)
סך-הכל	443	(62)	3,408	(10)	66	112	3,957

* פירוט בסעיף ג' להלן.
** בהתאם לסעיף 80 ד (3) בהוראות הדיווח לציבור, לרבות מי שפרש במהלך השנה.
*** צדדים העומדים בהגדרת צד קשור שלא נכללו בעמודות אחרות וצד שפעילותיו של הבנק והחברות המאוחדות שלו תלויות בהיקף משמעותי בעסקיו.
**** הוצג מחדש.
(1) הטבות עובד לזמן קצר 44 מיליון ש"ח, הטבות לאחר סיום העסקה 0 מיליון ש"ח, הטבות בגין פיטורין 0 מיליון ש"ח, הטבות אחרות לזמן ארוך 1 מיליון ש"ח, תשלום מבוסס מניות 4 מיליון ש"ח.
(2) כולל תרומות לעמותות בעלות קשר לצד קשור של הבנק בסך של 685 אלפי ש"ח.

ג. הכנסות ריבית, נטו בעסקות עם בעלי-עניין וצדדים קשורים

	2024	2023	2022
הכנסות (הוצאות)			
בגין נכסים			
מאשראי לציבור	**241**	243	102
מפיקדונות בבנקים	**-**	-	-
מניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	**-**	-	-
מאגרות-חוב	**-**	-	-
מנכסים אחרים	**-**	-	-
בגין התחייבויות			
על פיקדונות הציבור	**(606)**	(711)	(267)
על פיקדונות מבנקים	**-**	-	-
על ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי רכש חוזר	**-**	-	-
על אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	**-**	-	(2)
על התחייבויות אחרות	**-**	-	-
אחר			
עמלות מעיסקי מימון	**-**	-	-
הכנסות מימון אחרות	**-**	-	-
סך-הכל	**(365)**	(468)	(167)

ביאור 34 תמצית דוחות של הבנק

במיליוני ש"ח

א. תמצית דוח רווח והפסד

	2024	2023	2022
הכנסות ריבית	**35,409**	32,922	19,183
הוצאות ריבית	**(18,634)**	(17,054)	(5,799)
הכנסות ריבית, נטו	**16,775**	15,868	13,384
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	**693**	1,879	(28)
הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי	**16,082**	13,989	13,412
הכנסות שאינן מריבית			
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	**800**	1,009	623
עמלות	**3,876**	3,782	3,560
הכנסות אחרות	**43**	97	63
סך-כל ההכנסות שאינן מריבית	**4,719**	4,888	4,246
הוצאות תפעוליות ואחרות			
משכורות והוצאות נלוות*	**4,414**	4,494	4,381
אחזקה ופחת בניינים וציוד*	**1,449**	1,481	1,391
הוצאות אחרות*	**3,045**	2,116	2,032
סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	**8,908**	8,091	7,804
רווח לפני מסים	**11,893**	10,786	9,854
הפרשה למסים על הרווח	**4,496**	3,834	3,482
רווח לאחר מסים	**7,397**	6,952	6,372
חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות מוחזקות אחרות	**238**	408	160
רווח (הפסד) נקי			
המיוחס לבעלי מניות הבנק	**7,635**	7,360	6,532

* סווג מחדש.

ביאור 34 תמצית דוחות של הבנק (המשך)

במיליוני ש"ח

ב. תמצית מאזן

	31 בדצמבר	
	2024	2023
נכסים		
מזומנים ופיקדונות בבנקים	**116,955**	107,602
ניירות-ערך	**116,318**	123,123
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	**2,227**	4,723
אשראי לציבור	**450,303**	414,375
הפרשה להפסדי אשראי	**(6,820)**	(6,994)
אשראי לציבור, נטו	**443,483**	407,381
אשראי לממשלות	**1,870**	3,175
השקעות בחברות מוחזקות אחרות	**10,478**	10,007
בניינים וציוד	**3,726**	3,510
נכסים בגין מכשירים נגזרים	**22,150**	25,230
נכסים אחרים	**6,626**	5,732
סך-כל הנכסים	**723,833**	690,483
התחייבויות והון		
פיקדונות הציבור	**577,382**	558,968
פיקדונות מבנקים	**10,964**	9,200
פיקדונות הממשלה	**932**	2,436
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	**18,201**	6,279
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	**20,190**	21,800
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	**20,915**	24,240
התחייבויות אחרות	**17,099**	15,130
סך-כל ההתחייבויות	**665,683**	638,053
הון	**58,150**	52,430
סך-כל ההתחייבויות וההון	**723,833**	690,483

ביאור 34 תמצית דוחות של הבנק (המשך)

במיליוני ש"ח

ג. תמצית דוח על תזרימי מזומנים

	2024	2023	2022
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) שוטפת			
רווח נקי לשנה	**7,635**	7,360	6,532
התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת			
חלקו של הבנק בהפסדים (ברווחים) של חברות מוחזקות	**(238)**	(408)	(160)
פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת-ערך)	**756**	795	706
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	**693**	1,879	(28)
הפסד (רווח) ממכירת ומירידת-ערך של אגרות-חוב זמינות למכירה	**742**	592	60
הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר	**1**	(25)	19
הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר	**(272)**	(121)	60
רווח ממימוש בניינים וציוד	**(27)**	(71)	(46)
שינוי בהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות*	**15**	13	12
שינוי בהתחייבויות, נטו, בגין זכויות עובדים	**635**	74	(29)
מסים נדחים, נטו	**(556)**	(510)	(71)
הפסד (רווח) ממכירות תיקי אשראי	**-**	-	6
דיבידנדים שהתקבלו מחברות מוחזקות	**-**	1,528	3,585
התאמות בגין הפרשי שער	**(131)**	15	(1,431)
הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון	**(2,299)**	(4,502)	(5,387)
שינוי נטו בנכסים שוטפים			
נכסים בגין מכשירים נגזרים	**3,080**	(3,404)	(8,843)
ניירות-ערך למסחר	**2,649**	(9,058)	3,715
נכסים אחרים	**(411)**	685	(1,056)
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	**(3,325)**	5,200	4,693
התחייבויות אחרות*	**1,017**	631	835
מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) שוטפת	**9,964**	673	3,172

* סווג מחדש.

ביאור 34 תמצית דוחות של הבנק (המשך)

במיליוני ש"ח

ג. תמצית דוח על תזרימי מזומנים (המשך)

	2024	2023	2022
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) השקעה			
פיקדונות בבנקים	**82**	88	69
אשראי לציבור	**(36,657)**	(18,007)	(32,520)
אשראי לממשלות	**1,300**	(1,024)	(172)
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	**2,496**	(3,825)	355
רכישת אגרות-חוב מוחזקות לפדיון	**(5,872)**	(5,314)	(5,863)
תמורה מפדיון אגרות-חוב מוחזקות לפדיון	**4,019**	183	-
רכישת אגרות-חוב זמינות למכירה	**(56,726)**	(65,844)	(62,676)
תמורה ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה	**49,237**	42,543	23,434
תמורה מפדיון אגרות-חוב זמינות למכירה	**17,217**	22,873	10,429
רכישת תיקי אשראי	**(47)**	(315)	(1,132)
תמורה ממכירת תיקי אשראי	**231**	942	1,606
השקעות בחברות מוחזקות	**(200)**	(2,103)	(1,082)
תמורה ממימוש השקעות בחברות מוחזקות	**2**	3	148
רכישת בניינים וציוד	**(977)**	(966)	(687)
תמורה ממימוש בניינים וציוד	**32**	84	60
מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) השקעה	**(25,863)**	(30,682)	(68,031)
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון			
פיקדונות מבנקים	**1,764**	527	(3,050)
פיקדונות מהציבור	**18,287**	18,065	(4,732)
פיקדונות מהממשלה	**(1,504)**	(826)	2,510
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	**11,922**	(7,598)	10,458
הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	**1,673**	384	6,568
פדיון אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	**(4,192)**	(3,643)	(3,239)
דיבידנד ששולם לבעלי-מניות הבנק	**(2,284)**	(2,431)	(939)
רכישה עצמית של מניות	**(463)**	-	-
מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) מימון	**25,203**	4,478	7,576
גידול (קיטון) במזומנים	**9,304**	(25,531)	(57,283)
יתרת מזומנים לתחילת השנה	**107,076**	132,622	188,474
השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים	**131**	(15)	1,431
יתרת מזומנים לסוף השנה	**116,511**	107,076	132,622
ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו			
ריבית שהתקבלה	**28,146**	26,232	15,161
ריבית ששולמה	**(17,801)**	(14,319)	(3,628)
דיבידנדים שהתקבלו	**-**	1,520	3,586
מסים על הכנסה ששולמו	**(4,809)**	(3,748)	(2,260)
מסים על הכנסה שהתקבלו	**-**	285	244

ביאור 35 השלכות מלחמת חרבות ברזל

מאז ה-7 באוקטובר 2023 ולמועד הדוח, ישראל נמצאת במצב מלחמה. למלחמה ולמצב הביטחוני, ובפרט ככל שתתחדש ו/או תתרחב הלחימה, פוטנציאל להשפעה שלילית על המשק הישראלי, לקוחות הבנק והבנק עצמו. בין הסיכונים האפשריים במקרה שכזה ניתן למנות ירידה אפשרית בצריכה הפרטית, ירידה בהשקעות במשק ובכללן השקעות זרות והשקעות בהיי-טק, צמצום או ניתוק של קשרים כלכליים, ירידה בתוצר, גרעון תקציבי משמעותי, העלאות מסים נוספות, הורדות נוספות של דירוג האשראי של המדינה ושל הבנק, עליית פרמיית הסיכון של המדינה ו/או עלויות החוב הממשלתי, ירידה בפדיון בחלק מענפי המשק, פגיעה בענפי התיירות והבנייה, ירידת מחירי נדל"ן, עלייה באבטלה, פגיעה בעסקים, גידול בהפרשות להפסדי אשראי כתוצאה מגורמים אלו, זעזועים בשווקים ובכללם פיחות, ירידות בשוק ההון, שינויים בעקומי התשואה ובריבית הבנק המרכזי שישפיעו על הרווחיות ו/או יחס ההון ועוד. גם ללא המשך הלחימה, קיצוצי ההוצאות ועליות המסים, הנעשים נוכח הגרעון התקציבי, והעובדה שהתקציב טרם אושר, עלולים להעיב על ההתאוששות הכלכלית. אין ביכולת הבנק להעריך בשלב זה כיצד יתפתח המצב הביטחוני, ולא כל שכן את ההשפעות הכלכליות, הפיסקאליות והפיננסיות על המשק ואת משכן, ובהתאם קיים קושי להעריך את ההשפעות העתידיות על מצב לקוחותיו של הבנק ועל הבנק עצמו.

בשנת 2023 נכללה הגדלה משמעותית של ההפרשה הקבוצתית בגין השפעות צפויות של סביבת ריבית גבוהה ובשל השלכות פרוץ המלחמה. בשנת 2024 ההוצאה נטו להפסדי אשראי הסתכמה בסך של כ-0.7 מיליארד ש"ח, בעיקר עקב המשך ההגדלה של ההפרשה הקבוצתית, אם כי באופן מתון יותר ובשל המחיקות האוטומטיות.

חברות דירוג האשראי הגיבו להתפתחויות - חברות מודי'ס, פיץ' ו-S&P הורידו את דירוג האשראי של המדינה במהלך השנה, הדירוג עומד על Baa1 (מוד'יס) ו-A (פיץ' ו-S&P), בכולן אופק הדירוג שלילי. נכון למועד הדוח לאור הפסקת האש והפסקת המלחמה (אם תתרחש) קיימת אפשרות לשיפור באופק הדירוג. הורדות דירוג נוספות של מדינת ישראל על-ידי S&P, ככל שיהיו, ישפיעו באופן ישיר על יחסי הלימות ההון של הבנק רק ככל שהדירוג ירד ל-BBB+ ומטה. ככל שתתרחש ירידת דירוג שכזו, הדבר עלול להביא, נכון ליום 31 לדצמבר 2024, לפגיעה ישירה של 0.36% ו-0.45% ביחס הון עצמי רובד 1 וביחס ההון הכולל, בהתאמה. דירוג הבנקים הישראלים ובכללם הבנק מושפע מדירוג מדינת ישראל. בהמשך להורדות דירוג מדינת ישראל, הורידו חברות אלו את דירוג האשראי ו/או את אופק הדירוג של הבנק.

עם פרוץ המלחמה ועל מנת להקל על לקוחות הבנק להתמודד עם השלכותיה, הבנק הודיע על סדרת הטבות משמעותית ללקוחותיו, תוך הבחנה בין לקוחות המעגל הראשון אשר מושפעים באופן ישיר מהמלחמה לבין שאר האוכלוסייה. ההטבות כוללות הטבות בהתאם למתווה שפרסם הפיקוח על הבנקים ובכללן דחיות תשלומים (בחלקן ללא עלות), פטור מריבית על עו"ש חובה ופטור מעמלות עו"ש לאוכלוסיות שהוגדרו ובהתאם לתנאים שונים לתקופה של שלושה חודשים, שהוארכה מאז מספר פעמים בשלושה חודשים נוספים בכל פעם (ולאחרונה הוארכה עד חודש מרץ 2025), כמו-כן העניק הבנק בחלק מהתקופה הטבות נוספות מעבר למתווה. ההטבות נזקפות לרווח והפסד, במקביל למימושן על-ידי הלקוחות. הבנק ממשיך לבחון את מדיניות ההטבות וייתכן ויאריך אותה בהתחשב בהמשך המלחמה ו/או התרחבותה ו/או במתווים הרגולטוריים.

כמו-כן, הבנק מאפשר ללקוחות לדחות תשלומי הלוואות בהתאם למתווה בנק ישראל או למתווים נוספים שיזם הבנק. יתרת האשראי שעבר שינוי בתנאים ללווים בקשיים או דחיית תשלומים ו/או הארכת תקופה שבו הדחייה טרם הסתיימה, נכון ליום 31 בדצמבר 2024, עומדת על כ-2.1 מיליארד ש"ח, ירידה ביחס ל-24.3 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2023.

במטרה לסייע בשיקום החיים הקהילתיים של המשפחות והעסקים ביישובי עוטף עזה, הבנק החליט להעניק סיוע בסך של עד 100 מיליון ש"ח באמצעות הקמת קרן "פועלים לתקומה". במהלך שנת 2024 הודיעה הקרן על סיוע של כ-47 מיליון ש"ח לטובת תמיכה בפצועי "חרבות ברזל" ומיזמים בתחום החינוך והחוסן הקהילתי. במהלך הרבעון השלישי של שנת 2024 הקצה הבנק קרן ייעודית נוספת של כ-10 מיליון ש"ח לטובת סיוע לתושבי הצפון. בנוסף, בהתאם למתווה שסוכם במסגרת הליך גיבוש תיקוני החקיקה להשגת יעדי תקציב המדינה לשנת 2024, לנוכח מלחמת חרבות ברזל, תרמה קבוצת הבנק סך של כ-29 מיליון ש"ח לקרן בניהול הסוכנות היהודית לסיוע לאוכלוסיית משרתי מילואים בעלי עסקים קטנים ונשותיהם. כל זאת בנוסף לסיוע לקהילה שהבנק מעניק בשגרה בהיקף של עשרות מיליוני ש"ח בשנה דרך "פועלים בקהילה".

2024

בנק הפועלים

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

5. ממשל תאגידי **299**

5.1. הדירקטוריון וההנהלה 299

5.2. הביקורת הפנימית 300

5.3. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים 302

5.4. שכר רואי החשבון המבקרים 302

5.5. תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה 303

5.6. עניינים אחרים 306

5.7. אמות מידה בנוגע לעסקות בעלי עניין 307

6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם **309**

6.1. השליטה בבנק 309

6.2. רכוש קבוע 309

6.3. הון אנושי 312

6.4. הסכמים מהותיים 319

6.5. מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה 319

6.6. מגבלות ופיקוח על פעילות התאגיד הבנקאי 336

6.7. דירוג הבנק 346

6.8. מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; בנקאות חברתית 347

7. נספחים **351**

7.1. דוח רווח והפסד ומאזן - מידע רב תקופתי 351

7.2. דוח רווח והפסד ומאזן - מידע רב רבעוני 354

7.3. שיעורי הכנסות והוצאות ריבית 357

רשימת הטבלאות

טבלה 1-5: מספר משרות ממוצע בצוות הביקורת הפנימית 301
טבלה 2-5: שכר רואי החשבון המבקרים 302
טבלה 3-5: פירוט השכר, הגמול, שווי ההטבות, תשלומי המעביד וההפרשות לגבי נושאי המשרה הבכירים בקבוצת הבנק לשנת 2024 (באלפי ש"ח, לא כולל מס שכר או מע"מ) 303
טבלה 1-6: רכוש קבוע 309
טבלה 2-6: התפלגות כלל השטחים העומדים לרשות הבנק 309
טבלה 3-6: נתונים אודות מצבת כוח אדם בקבוצת הבנק במונחי משרות 313
טבלה 4-6: התפלגות מספר המשרות הממוצעות בקבוצת הבנק על-פי מגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה 314
טבלה 5-6: פירוט עלות למשרת עובד ושכר למשרת עובד בבנק (באלפי ש"ח) 315
טבלה 6-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים 322
טבלה 7-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים 324
טבלה 8-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיור 326
טבלה 9-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי 328
טבלה 10-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי 330
טבלה 11-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי 332
טבלה 12-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי 335
טבלה 13-6: דירוג 346
טבלה 1-7: דוח רווח והפסד מאוחד לשנים 2020-2024 - מידע רב תקופתי 351
טבלה 2-7: מאזן מאוחד לשנים 2020-2024 - מידע רב תקופתי 353
טבלה 3-7: דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון בשנים 2023-2024 - מידע רב-רבעוני 354
טבלה 4-7: מאזן מאוחד לסוף כל רבעון בשנים 2023-2024 - מידע רב-רבעוני 355
טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית 357

רשימת התרשימים

תרשים 1-6: תרשים ארגוני של הבנק 312
תרשים 2-6: משרות ממוצעות לפי מגזרי פעילות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024 314
תרשים 3-6: מודל מנהיגות 316

5. ממשל תאגידי

5.1. הדירקטוריון וההנהלה

חברי דירקטוריון הבנק*

נעם הנגבי	יו"ר הדירקטוריון, דירקטור חיצוני לפי הוראה 301
יאיר אבידן	דירקטור חיצוני לפי הוראה 301
דוד אבנר	דירקטור חיצוני לפי חוק החברות
רונית אברמזון רוקח	דירקטורית חיצונית לפי חוק החברות
מיכל הלפרין	דירקטורית חיצונית לפי חוק החברות
ישראל טראו	דירקטור
אודליה לבנון	דירקטורית
יואל מינץ	דירקטור חיצוני לפי הוראה 301
דוד צביליחובסקי	דירקטור
רונית שוורץ	דירקטורית

עבודת הדירקטוריון

במהלך שנת 2024 התקיימו 42 ישיבות של מליאת דירקטוריון הבנק, 87 ישיבות של ועדות הדירקטוריון וכן 3 ימי סיור של חברי הדירקטוריון.
בדירקטוריון הבנק מכהנים, נכון למועד פרסום הדוח, 10 דירקטורים.
לפרטים אודות שינויים בהרכב הדירקטוריון במהלך שנת 2024 ועד למועד הדוח, ראה פרק עניינים אחרים להלן.

דיווח על דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית

בחודש דצמבר 2022 קבע דירקטוריון הבנק, כי המספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית יהיה 3 דירקטורים, וכי המספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שראוי שיהיו חברים בוועדת הביקורת, יהיה 2 דירקטורים. זאת, בהתחשב בחובות המוטלות על דירקטוריון הבנק ובפרט לאחריותו לעריכת הדוחות הכספיים של הבנק ולאישורם, בהתחשב בגודל הבנק ובמורכבות פעילותו וכן בחשיבות הרבה המיוחסת לתפקוד גורמי הבקרה בבנק והפיקוח עליהם.
בהסתמך על השכלתם, ניסיונם, כישוריהם וידיעותיהם, וכפי שהעריך הדירקטוריון, מכהנים בדירקטוריון הבנק 7 דירקטורים, שהינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית: יאיר אבידן, דוד אבנר, רונית אברמזון-רוקח, ישראל טראו, דוד צביליחובסקי, יואל מינץ ורונית שוורץ. לפרטים אודות השכלתם, עיסוקם וניסיונם של דירקטורים אלה, ראה תקנה 26 בדוח התקופתי.
בועדת הביקורת מכהנים 4 דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית.

* לפרטים נוספים על חברי דירקטוריון הבנק, השכלתם, עיסוקם וניסיונם (לרבות ביחס להיות חלקם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית), ועדות הדירקטוריון בהן הם מכהנים, תאגידים נוספים בהם הם מכהנים ועוד, ראה תקנה 26 בדוח התקופתי וכן באתר מגנ"א של רשות ניירות-ערך http://www.magna.isa.gov.il.

חברי הנהלת הבנק*

ידין ענתבי	מנהל כללי
עמית אוברקוביץ'	משנה למנהל כללי, ממונה על חטיבת משאבי אנוש
יעל אלמוג	משנה למנהל כללי, היועצת המשפטית הראשית של הבנק
אתי בן-זאב	משנה למנהל כללי, ממונה על חטיבת טכנולוגיה ומחשוב
מירב בן שושן כהן	משנה למנהל כללי, ממונה על החטיבה לניהול סיכונים
רם גב	משנה למנהל כללי, ממונה על החטיבה הפיננסית - CFO
פזית גרפינקל	משנה למנהל כללי, ממונה על החטיבה הקמעונאית
עדי דאובר	משנה למנהל כללי, ממונה על החטיבה לשווקים פיננסיים
זאב חיו	משנה למנהל כללי, ממונה על החטיבה לשירותים בנקאיים
גיא כליף	משנה למנהל כללי, חשבונאי ראשי
איתמר פורמן	משנה למנהל כללי, ממונה על החטיבה העסקית

מבקר פנימי ראשי -

אמיר בכר	ממונה על הביקורת הפנימית בארץ ובחו"ל, במעמד חבר הנהלה

5.2. הביקורת הפנימית

פרטי המבקר הפנימי - ד"ר אמיר בכר, עורך-דין, מכהן כמבקר הפנימי הראשי של הבנק מיום 1 ביוני 2022 במשרה מלאה ובמעמד חבר הנהלה. מר בכר עובד בקבוצת הבנק משנת 2010 וטרם מינויו לתפקיד המבקר, כיהן כממונה על החטיבה לניהול סיכונים. ד"ר בכר הינו בעל רישיון בעריכת דין בישראל, הינו בעל תואר ראשון במשפטים וכלכלה, תואר שני בכלכלה ותואר ד"ר במשפטים - כל התארים מהאוניברסיטה העברית בירושלים, וכן הינו, בעל ניסיון בתחומי הבנקאות, ועומד בתנאים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992 ("חוק הביקורת הפנימית").

המבקר הפנימי אינו בעל עניין בבנק, או בחברות הבנות שלו, ואינו ממלא תפקיד נוסף על תפקידו כמבקר הפנימי הראשי של הבנק. מינוי עובדים לביקורת הפנימית והפסקת עבודתם, נעשים באישור המבקר הפנימי הראשי; עובדי הביקורת מקבלים הוראות בענייני ביקורת רק מהמבקר הפנימי הראשי, או מהמנהלים בביקורת הפנימית שהוסמכו על-ידו; ככלל, עובדי הביקורת הפנימית אינם עוסקים בתפקיד אחר זולת ביקורת פנימית.

דרך המינוי - מינוי המבקר הפנימי אושר בדירקטוריון הבנק ביום 27 בפברואר 2022 לאחר המלצה ואישור של ועדת הביקורת מיום 27 בפברואר 2022, אשר בנימוקיה התייחסה, בין היתר, לכישוריו המקצועיים, לתכונותיו האישיות, להשכלתו ולניסיונו.

זהות הממונה על המבקר הפנימי - הממונה הארגוני על המבקר הפנימי הראשי הינו יו"ר הדירקטוריון.

תכנית העבודה - הביקורת הפנימית פועלת על-פי תכנית עבודה שנתית ותכנית עבודה רב שנתית לתקופה של שלוש שנים. תכנית העבודה לשנת 2024 נגזרה מתכנית העבודה הרב-שנתית, המתבססת, בין היתר, על: הערכת סיכונים בישויות לביקורת; סקר סיכונים; מבנה ארגוני מעודכן של הבנק; סבב ביקורות ביחידות השונות, וממצאים שהועלו בביקורות קודמות. לצורך התווית תכנית העבודה, קיימה הביקורת שיחות והתייעצויות עם מנהלים בכירים וגורמי ניהול אחרים ועם רואי החשבון המבקרים. באופן דומה נקבעה תכנית עבודת הביקורת בחברות הבנות של הבנק, המבוצעת על-ידי הביקורת הפנימית של הבנק, בהתאם לשיטות העבודה הנהוגות בבנק ותוך התאמה לרגולציה הרלוונטית לחברות.

במסגרת תכנית העבודה של הביקורת נבחנים גם תהליכי אישור עסקות מהותיות, והכל מתוך ראייה כוללת של מיקוד בסיכונים.

לאחר שתכנית העבודה של הביקורת גובשה על-ידי הביקורת הפנימית, היא הובאה לדיון ואישור בוועדת הביקורת, ובשים לב להמלצותיה התקיים דיון בדירקטוריון והתכנית אושרה על-ידו.

למבקר הפנימי הראשי שיקול דעת לסטות מתכנית העבודה, כמענה לצרכים משתנים ובלתי צפויים. בין היתר, במסגרת תכנית העבודה הוקצו משאבים גם לביקורות אירועים מיוחדים ולביקורות לא מתוכננות, לרבות ביקורות, לפי דרישה, של גורמים מוסמכים, כגון: הדירקטוריון, ועדת הביקורת, גורמי ניהול בבנק ורגולטורים. שינויים מהותיים מתכנית העבודה מובאים לדיון ואישור בוועדת הביקורת והדירקטוריון.

* לפרטים נוספים על חברי ההנהלה וכן על נושאי משרה נוספים, ראה תקנה 26א בדוח התקופתי וכן פרק עניינים אחרים להלן ובאתר מגנא של רשות ניירות-ערך: http://www.magna.isa.gov.il

תכנית העבודה של הביקורת הפנימית מתייחסת גם לפעילות הבנק בחו"ל באמצעות סניפים ונציגויות, וכאמור לחברות הבנות של הבנק בארץ. למועד הדוח קיימת פונקציית ביקורת פנימית מחוץ לישראל רק בסניף ניו-יורק וזאת באמצעות מבקר פנימי מקומי הכפוף למבקר הפנימי הראשי של הבנק.

הביקורת הפנימית בארץ מפקחת ומוודאת שהביקורת הפנימית בסניף ניו-יורק נערכת ברמה מקצועית נאותה כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 307 בנושא פונקציית ביקורת פנימית והוראת ניהול בנקאי תקין מס' 306 בנושא פיקוח על שלוחות חו"ל.

במהלך שנת 2024 המשיכו הביקורת בישראל ויחידת הביקורת המקומית בסניף ניו-יורק, ופעלו בהתאם לתכנית הביקורת המורחבת (EAP) שהוגשה בסוף חודש יולי 2020 לרשויות האמריקאיות, כמתחייב מהסדרי הבנק עם הרשויות האמריקאיות.

תכנית הביקורת המורחבת מתייחסת, בין היתר, לביקורת בתחומים: ציות, איסור הלבנת הון, ופעילות מול לקוחות אמריקאים.

היקף העסקה - תקני כוח האדם בביקורת הפנימית נקבעו על בסיס תכנית עבודה רב שנתית, מבוססת סקר סיכונים. צוות הביקורת הפנימית בבנק, בשלוחות חו"ל (סניף ניו-יורק) מנה בממוצע כ-106 משרות בשנת 2024 וכ-6 משרות במיקור חוץ כלהלן:

טבלה 1-5: מספר משרות ממוצע בצוות הביקורת הפנימית

	מספר משרות ממוצע בשנת 2024		
	בבנק	בחברות הבנות	סך-הכל
פעילות בישראל	**96**	**2**	**98**
פעילות בחו"ל	**8**		**8**
סך-הכל	**104**	**2**	**106**

בנוסף, הושקעו כ-6 משרות במיקור חוץ.

עריכת הביקורת - הביקורת הפנימית בבנק פועלת במסגרת החוקים, התקנות, הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ובכלל זה הוראת ניהול בנקאי תקין (307) בנושא פונקציית ביקורת פנימית, תקנים מקצועיים, הנחיות מקצועיות של לשכת המבקרים הפנימיים, והנחיות ועדת הביקורת והדירקטוריון.

הדירקטוריון וועדת הביקורת, אשר בחנו את תכנית העבודה של הביקורת הפנימית ואת ביצועה בפועל, סבורים, גם על בסיס הודעתו של המבקר הפנימי, כי הביקורת הפנימית של הבנק עומדת בדרישות שנקבעו בתקנים המקצועיים ובהוראות המפקח על הבנקים.

גישה למידע - לביקורת הפנימית נתונה גישה חופשית לכל המידע בבנק, ובכלל זה גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות המידע של הבנק, לרבות לנתונים כספיים, ככל שהדבר נדרש לביצוע עבודתה. סמכות זו מעוגנת בצ'ארטר הביקורת ובנהלים.

מדיניות זו מיושמת בפעילות הבנק בארץ, בחו"ל ובחברות הבנות, בהתאמה לדרישות רגולטוריות מקומיות ככל שרלוונטיות.

דין וחשבון המבקר הפנימי - דוחות הביקורת הפנימית, לרבות דיווחים תקופתיים, מוגשים בכתב.

מדי חודש מוצגת בוועדת הביקורת של הדירקטוריון, לאחר שהוגשה ליו"ר ועדת הביקורת, רשימת כל דוחות הביקורת שפורסמו במהלך החודש הקודם. דוחות הביקורת מוגשים ליו"ר הדירקטוריון, ליו"ר ועדת הביקורת, לחברי ועדת הביקורת ולמנכ"ל הבנק. דוחות ביקורת מהותיים נדונים בישיבות הוועדה.

בשנת 2024 הוגשו ונדונו בוועדת הביקורת של הדירקטוריון סיכומים חצי שנתיים ושנתיים, שסקרו את פעילות הביקורת הפנימית במהלך התקופה המדווחת. סיכום פעילות הביקורת לשנת 2023 הופץ לוועדת הביקורת ביום 22 בפברואר 2024 ונדון בוועדה ביום 28 בפברואר 2024; סיכום פעילות הביקורת במחצית הראשונה של שנת 2024 הופץ לוועדת הביקורת ביום 29 בספטמבר 2024 ונדון בוועדה ביום 6 באוקטובר 2024. סיכום פעילות הביקורת לשנת 2024 מתוכנן להיות נידון בוועדת הביקורת עד סוף רבעון ראשון של שנת 2025.

הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי - לדעת הדירקטוריון וועדת הביקורת, ההיקף, האופי, רציפות הפעילות ותכנית העבודה של הביקורת הפנימית הינם סבירים בנסיבות העניין, ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בבנק.

תגמול - לפרטים אודות התגמול של ד"ר אמיר בכר (המכהן כאמור מחודש יוני 2022 כמבקר הפנימי הראשי), ראה סעיף 6.5 לחלק זה להלן.

שכרו ותנאי שכרו ותנאי העסקתו של המבקר הפנימי מאושרים על-ידי ועדת התגמול והדירקטוריון בהמלצת ועדת הביקורת. תגמול המבקר הולם את משרתו, ומושתת על עקרונות מקובלים גם לתגמול חברי ההנהלה (המוגדרים כפונקציות בקרה). להערכת הדירקטוריון, תגמול המבקר הפנימי אין בו כדי לגרום להשפעה על הפעלת שיקול דעתו המקצועי.

5.3. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

דירקטוריון הבנק הינו האורגן המופקד על בקרת העל בבנק וכן על אישור הדוחות הכספיים שלו. ועדת הביקורת של הדירקטוריון הינה הוועדה אשר דנה ובוחנת את טיוטות הדוחות הכספיים המוצגים בפניה וממליצה לדירקטוריון על אישור הדוחות הכספיים. ועדת הביקורת קיבלה דיווח וקיימה דיון על ליקויים וחולשות מהותיות בבקרה הפנימית על הדוחות הכספיים, אם וככל שנמצאו, וכן קיבלה דיווח על כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, אם וככל שהיתה, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי. ועדת הביקורת בחנה את הסוגיות המהותיות והאומדנים הקריטיים שיושמו בדוחות הכספיים; את סבירות הנתונים; את המדיניות החשבונאית שיושמה, את השינויים שחלו בה, אם חלו ואת הטיפול החשבונאי שיושם בעניינים מהותיים; כן בחנה הוועדה את יישום עיקרון הגילוי הנאות בדוחות הכספיים ובמידע הנלווה, באמצעות הצגה מפורטת של הנושאים על-ידי נושאי משרה ואחרים בבנק, לרבות: המנכ"ל והחשבונאי הראשי של הבנק ובחנה את אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

במסגרת הדיון בדוחות הכספיים ועדת הביקורת דנה, בין היתר, בחובות הבעייתיים של הבנק, בחנה את שווי החזקות הבנק בניירות-ערך, דנה בהפרשות לירידת-ערך של ניירות-ערך ובהוצאות בגין הפסדי אשראי של הבנק. כן דנה ועדת הביקורת ובחנה את חשיפות הבנק לסיכונים ואת דרך השתקפותם והשפעתם על הדוחות הכספיים.

לישיבות ועדת הביקורת בהן נדונו הדוחות הכספיים (אליהן הוזמנו גם יתר חברי הדירקטוריון), כמו גם לישיבות הדירקטוריון, בהן נדונים ומאושרים הדוחות הכספיים, מוזמנים רואי החשבון המבקרים של הבנק זיו האפט, רואי חשבון וסומך חייקין, רואי חשבון והם נוכחים בכל הישיבות האלה. המבקר הפנימי של הבנק מוזמן לדיוני ועדת הביקורת והדירקטוריון בנושא אישור הדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים אודות הליך אישור הדוחות הכספיים, ראה שאלון ממשל תאגידי, סעיפים 25, 26, 27.

5.4. שכר רואי החשבון המבקרים[1][2][3]

טבלה 2-5: שכר רואי החשבון המבקרים

	המאוחד		הבנק	
	2024	2023	**2024**	2023
	באלפי ש"ח			
עבור פעולות הביקורת[4]				
רואי החשבון המבקרים המשותפים	**17,370**	17,534	**15,167**	14,651
עבור שירותים הקשורים לביקורת[5]				
רואי החשבון המבקרים המשותפים	**5,280**	5,720	**5,172**	5,642
עבור שירותי מס[6]				
רואי החשבון המבקרים המשותפים	**2,895**	3,319	**2,836**	3,286
עבור שירותים אחרים[7]				
רואי החשבון המבקרים המשותפים	**5,104**	5,772	**4,816**	4,532
סך-הכל שכר של רואי חשבון מבקרים	**30,649**	32,345	**27,991**	28,111

(1) דיווח של הדירקטוריון לאסיפה הכללית השנתית על שכר רואי החשבון המבקרים בעבור פעולות הביקורת.
(2) שכר רואי החשבון המבקרים כולל תשלומים לשותפויות ולתאגידים בשליטתם, וכן כולל תשלומים על-פי חוק מע"מ.
(3) כולל שכר ששולם ושכר שנצבר.
(4) ביקורת דוחות כספיים שנתיים, סקירת דוחות ביניים, לרבות ביקורת בקרה פנימית על דיווח כספי (SOX 404) וסקירה של סניפי הבנק בחו"ל.
(5) Audit Related Fees כולל בעיקר: ייעוץ בקשר ליישום רגולציה חדשה, בדיקות מיוחדות, תשקיפים ואישורים מיוחדים.
(6) כולל בעיקר: דוחות התאמה למס, דיוני שומות וייעוץ מס בישראל ובחו"ל.
(7) כולל בעיקר: סיוע בהכנת דוח אחריות חברתית וייעוץ בנושא איסור הלבנת הון.

ועדת הביקורת אימצה בשנת 2022 מדיניות בנוגע לקבלת שירותים שאינם שירותי ביקורת מרואי החשבון המבקרים במטרה לשמור על האובייקטיביות ואי התלות של רואי החשבון המבקרים. בין היתר כוללת המדיניות מעקב ופיקוח תקופתי של ועדת הביקורת על השרותים הנוספים המתקבלים.

5.5. תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה

מדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק לשנים 2024-2026, המותאמת להוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 ("חוק התגמול"), אושרה באסיפה הכללית בחודש נובמבר 2023. לפרטים נוספים אודות מדיניות התגמול ותנאי הכהונה של נושאי המשרה, ראה ביאורים 22 ו-23 לדוחות הכספיים.

להלן פירוט השכר, הגמול, שווי ההטבות, תשלומי המעביד וההפרשות לגבי נושאי המשרה הבכירים בקבוצת הבנק (באלפי ש"ח).

טבלה 3-5: פירוט השכר, הגמול, שווי ההטבות, תשלומי המעביד וההפרשות לגבי נושאי המשרה הבכירים בקבוצת הבנק לשנת 2024 (באלפי ש"ח, לא כולל מס שכר או מע"מ)

		שנת 2024							
שם	תפקיד	שיעור החזקה בהון הבנק באחוזים	שכר[1]	מענקים	הטבה בשל תשלום מבוסס מניות	שווי הטבות נוספות[2]	תשלומי והפרשות המעביד[3]	סך-הכל תגמול לפי תקנה 21[4][5][7]	הלוואות שניתנו בתנאים רגילים[6]
ראובן קרופיק	יו"ר הדירקטוריון	-	3,199	-	-	-	-	3,199	33
ידין ענתבי	המנהל הכללי	0.02	2,156	706	417	31	890	4,200	20
דב קוטלר	מנהל כללי לשעבר	*0.0	2,618	500	84	19	734	3,955	18
אמיר בכר	המבקר הפנימי הראשי	0.01	1,796	832	370	102	571	3,671	209
יעל אלמוג	חברת הנהלה	0.01	1,796	721	370	95	457	3,439	30
עדי דאובר	חבר הנהלה	*0.0	1,259	601	222	66	1,037	3,185	3,590
עמית אוברקוביץ	חבר הנהלה	*0.0	1,608	668	330	134	358	3,098	31
רם גב	חבר הנהלה	*0.0	1,602	657	330	91	400	3,080	15

* שיעור החזקה נמוך מ-0.01 אחוז.

(1) כולל גם תשלומים המסווגים כתגמול קבוע שאינו מזכה בהפרשות סוציאליות, כמפורט בביאור 22 בדוחות הכספיים.

(2) כולל תשלום בגין הוצאות רכב, אש"ל וגילומים.

(3) כולל הפרשות לפיצויי פיטורין, תגמולים, פנסיה, קרן השתלמות, חופשה, ביטוח לאומי ולמחלה, וכן הוצאות (הכנסות) לא חזויות בשל התאמות אקטואריות שנזקפו לקרן הון. מובהר כי, תשלומי והפרשות המעביד (ובהתאם סך עלות התגמול) אינם כוללים את עלות הריבית בגין התחייבויות אקטואריות (רכיב הריבית אשר מוצג על-פי תקני החשבונאות במסגרת סעיף הוצאות אחרות). להלן פירוט ההוצאה הלא חזויה בשל התאמות אקטואריות שנזקפו לקרן הון: ידין ענתבי - התאמה בסך 441 אלפי ש"ח; דב קוטלר - התאמה בסך 143 אלפי ש"ח; אמיר בכר - התאמה בסך 141 אלפי ש"ח; עדי דאובר - התאמה בסך 718 אלפי ש"ח; עמית אוברקוביץ - התאמה בסך 4 אלפי ש"ח; רם גב - התאמה שלילית בסך 4 אלפי ש"ח.

(4) לא כולל מס שכר או מע"מ.

(5) סך-הכל שכר והוצאות נלוות לפי חוק התגמול**, כמפורט להלן: ידין ענתבי - 3,431 אלפי ש"ח; דב קוטלר - 3,431 אלפי ש"ח; אמיר בכר - 3,247 אלפי ש"ח; יעל אלמוג - 3,156 אלפי ש"ח; עדי דאובר - 2,281 אלפי ש"ח; עמית אוברקוביץ' - 2,853 אלפי ש"ח; רם גב - 2,841 אלפי ש"ח;

** לא כולל מס שכר, הוצאה לא חזויה בשל התאמות אקטואריות שנזקפו לקרן הון (ראה הערה (3) לעיל), הפרשות בגין זכויות עבר שנצברו לפני הכניסה לתוקף של חוק הגבלת התגמול וכן לא כולל הפקדות והפרשות לפיצויי פיטורין ותגמולים (לרבות אובדן כושר עבודה) על-פי דין, אשר לא נכללות בהגדרת "תגמול" לצורך חוק התגמול.

(6) כולל הלוואות, הלוואות לדיור וכן חיובים בגין כרטיסי אשראי.

(7) ארבעה נושאי משרה בבנק, שהינם חברי הנהלה "כפופי מנכ"ל" (בהם גם המבקר הפנימי שהינו במעמד חבר הנהלה וכפוף ליו"ר הדירקטוריון), קיבלו תגמול בשנת 2024 (ללא תנאים סוציאליים כדין) העולה על מגבלת השכר לפי סעיף 2(א) לחוק התגמול, העומדת על סך כ-2.93 מיליון ש"ח.

טבלה 3-5: פירוט השכר, הגמול, שווי ההטבות, תשלומי המעביד וההפרשות לגבי נושאי המשרה הבכירים בקבוצת הבנק לשנת 2023 (באלפי ש"ח, לא כולל מס שכר או מע"מ) (המשך)

		שנת 2023							
שם	תפקיד	שיעור החזקה בהון הבנק באחוזים	שכר[1]	מענקים	הטבה בשל תשלום מבוסס מניות	שווי הטבות נוספות[2]	תשלומי והפרשות המעביד[3]	סך-הכל תגמול לפי תקנה 21[4][5]	הלוואות שניתנו בתנאים רגילים[6]
ראובן קרופיק	יו"ר הדירקטוריון	-	3,099	-	-	-	-	3,099	197
דב קוטלר	המנהל הכללי	*0.0	2,650	588	112	12	443	3,805	16
בארי אלרם	מנכ"ל הפועלים שוויץ	-	[7]2,149	808	-	[7]410	248	3,615	90
ידין ענתבי	חבר הנהלה	0.02	1,826	725	374	12	707	3,644	42
אמיר בכר	המבקר הפנימי הראשי	*0.0	1,746	676	374	91	472	3,359	242
אתי בן-זאב	חברת הנהלה	0.01	1,826	686	374	22	366	3,274	22
יעל אלמוג	חברת הנהלה	*0.0	1,746	655	374	86	286	3,147	37

* שיעור החזקה נמוך מ-0.01 אחוז.

(1) כולל גם תשלומים המסווגים כתגמול קבוע שאינו מזכה בהפרשות סוציאליות, כמפורט בביאור 22 בדוחות הכספיים.

(2) כולל תשלום בגין הוצאות רכב, אש"ל וגילומים.

(3) כולל הפרשות לפיצויי פיטורין, תגמולים, פנסיה, קרן השתלמות, חופשה, ביטוח לאומי ולמחלה, וכן הוצאות (הכנסות) לא חזויות בשל התאמות אקטואריות שנזקפו לקרן הון. מובהר כי, תשלומי והפרשות המעביד (ובהתאם סך עלות התגמול) אינם כוללים את עלות הריבית בגין התחייבויות אקטואריות (רכיב הריבית אשר מוצג על-פי תקני החשבונאות במסגרת סעיף הוצאות אחרות). להלן פירוט ההוצאה הלא חזויה בשל התאמות אקטואריות שנזקפו לקרן הון: דב קוטלר - התאמה שלילית בסך 7 אלפי ש"ח; ידין ענתבי - התאמה בסך 357 אלפי ש"ח; אמיר בכר - התאמה בסך 102 אלפי ש"ח; אתי בן זאב - התאמה בסך 1 אלפי ש"ח; יעל אלמוג - התאמה שלילית בסך 13 אלפי ש"ח;

(4) לא כולל מס שכר.

(5) סך-הכל שכר והוצאות נלוות לפי חוק הגבלת התגמול**, כמפורט להלן: דב קוטלר - 3,414 אלפי ש"ח; בארי אלרם - חוק הגבלת התגמול לא חל עליו; ידין ענתבי - 3,014 אלפי ש"ח; אמיר בכר - 2,988 אלפי ש"ח; אתי בן זאב - 3,004 אלפי ש"ח; יעל אלמוג - 2,891 אלפי ש"ח;

** לא כולל מס שכר, הוצאה לא חזויה בשל התאמות אקטואריות שנזקפו לקרן הון, הפרשות בגין זכויות עבר שנצברו לפני הכניסה לתוקף של חוק הגבלת התגמול וכן לא כולל הפקדות והפרשות לפיצויי פיטורין ותגמולים (לרבות אובדן כושר עבודה) על-פי דין, אשר לא נכללות בהגדרת "תגמול" לצורך חוק הגבלת התגמול.

(6) כולל הלוואות, הלוואות לדיור וכן חיובים בגין כרטיסי אשראי.

(7) כולל תשלום מס בישראל דרך גילום מס, ושמירת זכויות עובד (תשלום ביטוח לאומי חלק מעביד). גילום המס בישראל מהווה הטבה ברת מיסוי בשוויץ בגינה נדרש מר אלרם לשלם מס נוסף וביטוח לאומי בשוויץ. הבנק יישא בתשלום הנוסף לביטוח לאומי בשוויץ וכן בתשלום המס הנוסף בשוויץ, אם לא יוחזר למר אלרם על-ידי רשות המסים בישראל.

הערות כלליות

היקף המשרה של מקבלי התגמול הינו 100%.

כל עובדי הבנק, ובכלל זה נושאי משרה בבנק (למעט הדירקטורים והיו"ר), נהנים מהטבות שונות בניהול חשבונות הבנק שלהם. הטבות אלה מתייחסות בעיקרן לפטור מדמי ניהול קבועים, דמי רישום פעולות בחשבון, תדפיסי מידע, פנקסי שיקים, אחזקת ניירות-ערך, משיכת מזומנים, העברת כספים לחשבונות אחרים ודמי חבר של כרטיסי אשראי. כמו-כן קיימות הטבות בשיעור העמלות בגין קניה ומכירה של ניירות-ערך ומטבע-חוץ, הוראות קבע לביצוע תשלומים בחשבון ושכירת כספות. בנוסף, ככל יתר עובדי הבנק, גם נושאי המשרה (למעט הדירקטורים והיו"ר) נהנים מהטבה בריבית על יתרות זכות וחובה בחשבונות עו"ש. מכלול ההטבות שניתנו לנושאי המשרה מסתכם בסכומים זניחים, אשר אינם עולים על סך של 50 אלפי ש"ח בשנה לכל נושא משרה.

לפרטים נוספים בדבר רכיבי התגמול הרוחביים (ובכלל זה תגמול מבוסס מניות) להם זכאים כלל חברי ההנהלה של הבנק לרבות תנאי הפרישה, מענקים וכיו"ב ולעניין תכנית התגמול והשפעות חוק הגבלת התגמול, ראה ביאורים 22 ו-23 בדוחות הכספיים.

למידע נוסף בהתאם לדרישות הגילוי המפורטות בנדבך 3 של באזל ראה גילוי המפורסם באתר האינטרנט של הבנק ובמגנא.

המענקים שאושרו על-ידי ועדת התגמול והדירקטוריון של הבנק נקבעו בהתאם למדיניות ותכנית התגמול. רכיב ביצועי הבנק נקבע בשנת 2024 לפי התשואה להון שהושגה ביחס למנעד תשואות יעד שנקבע בתחילת השנה על-ידי הדירקטוריון ובשנת 2023 נקבע לפי התשואה להון שהושגה ביחס למנעד תשואות יעד שעודכן בתחילת שנת 2023 על-ידי הדירקטוריון באופן מחמיר ביחס לקבוע במדיניות התגמול שחלה באותה השנה. לדיוני הדירקטוריון בנושא המענקים לנושאי המשרה קדמו דיונים מקדימים בנושא על-ידי ועדת התגמול. בדיונים שנערכו כאמור נבחנו לגבי כל נושא משרה בנפרד (ובפרט לגבי בעלי תפקידי פיקוח ובקרה) הקריטריונים הספציפיים שנקבעו מראש בהתאם לתפקידו, עמידתו בקריטריונים כאמור והתאמת התגמול לנושא המשרה להוראות מדיניות התגמול ועמידה בהוראות חוק התגמול.

תנאי הכהונה וההעסקה של נושאי המשרה המכהנים בבנק, הם בהתאם להסכמי ההעסקה עימם שאושרו על-ידי האורגנים בבנק כדין, בהתאם למדיניות התגמול ולתכנית התגמול של הבנק שהיו בתוקף בשנים 2023 ו-2024 ובהתאם להוראות חוק התגמול, חוק החברות ולהוראה 301A של המפקח על הבנקים בדבר מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי. לפרטים נוספים, ראה ביאורים 22 ו-23 בדוחות הכספיים.
לפרטים בדבר הגמול לדירקטורים ששולם בשנת 2024, ראה ביאור 33 בדוחות הכספיים.

מר ראובן קרופיק

מר ראובן קרופיק כיהן כיו"ר דירקטוריון הבנק ("היו"ר") מיום 28 ביוני 2020 ועד ליום 17 בפברואר 2025.
לפרטים נוספים בדבר תנאי הכהונה של היו"ר, ראה ביאור 2.ג.22 בדוחות הכספיים.

מר ידין ענתבי

ביום 15 באוגוסט 2024 החל מר ידין ענתבי לכהן בתפקיד מנכ"ל הבנק. עד למועד זה כיהן כמשנה למנכ"ל והממונה על חטיבת שווקים פיננסיים ובנקאות בינלאומית. התגמול של ידין ענתבי לשנת 2024 כולל תגמול בגין כהונתו כמשנה למנכ"ל ובגין כהונתו כמנכ"ל, בהתאם ליחסיות תקופת הכהונה. לעניין תנאי הכהונה והעסקה של מר ענתבי כמנכ"ל, ראה ביאור 3.ג.22 בדוחות הכספיים.

מר דב קוטלר

ביום 14 באוגוסט 2024 סיים מר קוטלר ("המנכ"ל לשעבר") את כהונתו כמנכ"ל הבנק. המנכ"ל לשעבר הועסק בבנק בשנת 2024 החל מתחילת השנה ועד ליום 7 בנובמבר 2024. ביום 8 באוקטובר 2023 אישרה האסיפה הכללית עדכון לתנאי התגמול של המנכ"ל החל מחודש ינואר 2024 ועד ליום 31 בדצמבר 2026. לפרטים נוספים, ראה ביאור 3.ג.22 לדוחות הכספיים.

גב' יעל אלמוג

גב' יעל אלמוג מכהנת כמשנה למנכ"ל בתפקיד יועצת משפטית הראשית של הבנק החל מיום 1 במרץ 2018. הסכם ההעסקה הנוכחי מסתיים ביום 30 ליוני 2025.

מר אמיר בכר

מר אמיר בכר מכהן כמבקר הפנימי הראשי של הבנק במעמד חבר הנהלה החל מחודש מרץ 2022. הסכם העסקתו הנוכחי מסתיים ביום 31 במרץ 2028.

מר רם גב

מר רם גב מכהן כמשנה למנכ"ל בתפקיד הממונה על החטיבה הפיננסית החל מחודש ינואר 2020. הסכם העסקתו הנוכחי מסתיים ביום 31 לדצמבר 2025.

מר עמית אוברקוביץ

מר עמית אוברקוביץ מכהן כמשנה למנכ"ל בתפקיד הממונה על חטיבת משאבי אנוש החל מחודש דצמבר 2019. הסכם העסקתו הנוכחי מסתיים ביום 31 לדצמבר 2025.

מר עדי דאובר

מר עדי דאובר מכהן כמשנה למנכ"ל בתפקיד הממונה על חטיבת שווקים פיננסים החל מחודש אוקטובר 2024. הסכם העסקתו הנוכחי מסתיים ביום 31 לדצמבר 2027.

5.6. עניינים אחרים

ביום 11 באפריל 2024 הסתיימה כהונתה של דליה לב כדירקטורית חיצונית לפי חוק החברות וביום 12 באפריל 2024 החלה כהונתה של מיכל הלפרין בבנק כדירקטורית חיצונית לפי חוק החברות.

ביום 6 במאי 2024 הודיע מנכ"ל הבנק דב קוטלר לדירקטוריון על כוונתו לסיים את כהונתו בבנק לאחר כ-5 שנות כהונה. דירקטוריון הבנק מינה ועדה לאיתור מנכ"ל בראשה עמד יו"ר הדירקטוריון ראובן קרופיק וחבריה הנוספים היו רונית אברמזון רוקח, דוד אבנר ונעם הנגבי.

ביום 30 ביוני 2024 החליט דירקטוריון הבנק, בהמלצת ועדת איתור שהקים, למנות את ידין ענתבי למנכ"ל הבא של הבנק. ביום 11 ביולי 2024 התקבל אישור המפקח על הבנקים והמינוי נכנס לתוקף ביום 15 באוגוסט 2024.

בחודש יוני 2024 אישרו ועדת התגמול (בהתאם לתקנה 1ב1 לתקנות החברות (הקלות בעסקות עם בעלי עניין), תש"ס-2000" ("תקנות ההקלות")) והדירקטוריון חידוש רכישת פוליסת כיסוי ביטוחי לאחריות הדירקטורים ונושאי משרה בקבוצת הבנק וחבויות כספיות שתוטלנה עליהם בשל תפקודם כנושאי משרה וכן כולל גם כיסוי לחברה בגין סכומים בהם שיפתה את נושאי המשרה ובגין תביעות ניירות-ערך. הכיסוי הביטוחי הינו בגבולות אחריות של 185 מיליון דולר וכן כיסוי נוסף לדירקטורים ונושאי המשרה (side A) בגבולות אחריות של 70 מיליון דולר (סך-הכל כיסוי של 255 מיליון דולר), וזאת החל מיום 1 ביולי 2024, לתקופה של שנים עשר חודשים. סך הפרמיה בגין הכיסוי הביטוחי כאמור עומדת על כ-4.4 מיליון דולר.

ביום 15 באוגוסט 2024 הודיעה דלית רביב, שכיהנה כמשנה למנכ"ל וממונה על החטיבה הקמעונאית בבנק כי בכוונתה לפרוש מהבנק. ביום 25 בספטמבר 2024, בהמלצת מנכ"ל הבנק, אישר הדירקטוריון את המינויים הבאים להנהלת הבנק: (1) פזית גרפינקל מונתה למשנה למנכ"ל וממונה על החטיבה הקמעונאית. אישור המפקח על הבנקים למינוי התקבל ביום 28 באוקטובר 2024 והמינוי נכנס לתוקף ביום 29 באוקטובר 2024; (2) עדי דאובר מונה (מיום אישור הדירקטוריון) למשנה למנכ"ל וממונה על חטיבת שווקים פיננסיים.

בחודש נובמבר 2024 הועברה מחטיבת שווקים פיננסיים ובנקאות בינלאומית האחריות על הפעילות הבינלאומית (בעיקר סניף ניו-יורק) לחטיבה העסקית. שם החטיבה שונה לחטיבת שווקים פיננסיים.

ביום 11 בנובמבר 2024 הודיעה אתי בן זאב, המכהנת כמשנה למנכ"ל וממונה על חטיבת טכנולוגיה ומחשוב בבנק, כי בכוונתה לפרוש מהבנק. מועד סיום הכהונה ייקבע בהמשך. את אתי בן זאב יחליף ארז רחמיל, שדירקטוריון הבנק אישר בהמלצת המנכ"ל ביום 26 בפברואר 2025 את מינויו למשנה למנכ"ל וממונה על חטיבת הטכנולוגיה והמחשוב. ארז רחמיל כיהן עד לאחרונה כסמנכ"ל הטכנולוגיות הראשי (CTO) של פלייטיקה, הנסחרת בנאסד"ק, בה מילא בעשור האחרון תפקידי ניהול שכללו תכנון ויישום אסטרטגיות טכנולוגיות, ניהול תשתיות, מערכות מידע ואופרציה ופיתוח מערכות חכמות מבוססות דאטא ובינה מלאכותית. המינוי כפוף לאישור המפקח על הבנקים. מועד הכניסה לתפקיד ייקבע בהמשך.

באסיפה הכללית השנתית של בעלי המניות של הבנק שכונסה ביום 20 בנובמבר 2024 התקבלו ההחלטות הבאות: (1) דיון בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון של הבנק לשנת 2023; (2) אושר מינויים מחדש של סומך-חייקין (KPMG), רואי חשבון וזיו האפט (BDO), רואי חשבון, לרואי החשבון המבקרים של הבנק במשותף עד לתום האסיפה השנתית הבאה של הבנק; (3) אושר מינוים של יואל מינץ (לתקופת כהונה נוספת) ושל יאיר אבידן (לתקופת כהונה ראשונה) כדירקטורים חיצוניים לפי הוראה 301; (4) אושר מינויה של רונית שוורץ לתקופת כהונה נוספת כדירקטורית במעמד "אחר" שאינה דירקטורית חיצונית; ו-(5) אושרו תנאי כהונה והעסקה למנכ"ל הבנק ידין ענתבי ועדכון מדיניות התגמול בהקשר זה. לפרטים נוספים ראה ביאור 22 בדוחות הכספיים.

ביום 14 בנובמבר 2024 התקבל בבנק אישור המפקח על הבנקים, לפיו מתוקף סמכותו לפי סעיף 22(ד) להוראת ניהול בנקאי תקין 301, המניין הראוי של הדירקטורים בדירקטוריון הבנק יעמוד על סך חברי הדירקטוריון המכהנים בדירקטוריון בתוספת הדירקטורים החדשים שנבחרו באסיפה הכללית של הבנק (כפוף לאישורם על-ידי המפקח). זאת, עד תום כהונתו של ראובן קרופיק, שסיים את כהונתו ביום 17 בפברואר 2025. כפועל יוצא ממכתב המפקח, ממועד קבלת אישור המפקח למינויו של יאיר אבידן וכניסת מינויו לתוקף ביום 25 בדצמבר 2024 ועד ליום 17 בפברואר 2025 מנה דירקטוריון הבנק 11 חברים והחל ממועד זה, ירד מספר הדירקטורים בבנק ל-10.

במענה לפנייתו של הבנק, פרסמה הוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים בחודש ינואר 2025 קול קורא לציבור להגשת מועמדויות לכהונת דירקטורים בבנק לקראת האסיפה השנתית לשנת 2025. באסיפה זו יעמדו לבחירה משרות כהונה של 4 דירקטורים: משרת כהונה אחת של דירקטור חיצוני לפי חוק החברות (בגין משרת הכהונה של דוד אבנר שיסיים תקופת כהונה שניה), משרת כהונה אחת של דירקטור חיצוני לפי הוראה 301 (בגין משרת הכהונה של נעם הנגבי שיסיים תקופת כהונה שניה), ושתי משרות כהונה של דירקטורים במעמד "אחר" שאינם דירקטורים חיצוניים (בגין משרות הכהונה של דוד צביליחובסקי שיסיים תקופת כהונה שנייה ואודליה לבנון שתסיים תקופת כהונה ראשונה).

ביום 26 בינואר 2025 החליט דירקטוריון הבנק לבחור בנעם הנגבי לכהונת יו"ר הדירקטוריון של הבנק. אישור המפקח על הבנקים למינוי התקבל ביום 16 בפברואר 2025 והמינוי נכנס לתוקף ביום 18 בפברואר 2025. נעם הנגבי החליף בתפקידו את ראובן קרופיק שסיים ביום 17 בפברואר 2025 את כהונתו כיו"ר הדירקטוריון ו-9 שנות כהונה כדירקטור בבנק.

עיצומים כספיים והליכים מול רשויות

פעילותו של הבנק נתונה לפיקוח וביקורת של הפיקוח על הבנקים ושל גופי פיקוח בחו"ל (בפרט בארצות-הברית) וכן של גורמים מפקחים נוספים בתחומי פעילות ספציפיים, דוגמת רשות ניירות-ערך, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר והממונה על התחרות. גורמים אלה עורכים מעת לעת בדיקות וביקורות בארץ ובארצות-הברית בקשר עם תחומי הפעילות השונים ודורשים מהבנק מידע ונתונים במסגרת סמכויותיהם לפי חוק. בבנק התקבלו מספר דרישות נתונים מרשות התחרות בנוגע להשקעת מיעוט שביצע הבנק, שנמכרה ברבעון השלישי של שנת 2024. הבנק העביר את הנתונים שנדרשו ומנהל מגעים בעניין עם רשות התחרות, אשר עשויה לנקוט בעניין בהליך אכיפה מנהלי הכולל עיצומים כספיים. בנוסף התקבלה בחודש יולי 2024 דרישת נתונים בנוגע לריביות המוצעות ללקוחות מגזרי משקי הבית ועסקים קטנים על יתרות זכות בחשבונות עו"ש ובנוגע לריביות הנגבות מלקוחות אלה בגין יתרות חובה.

בחודש פברואר 2024 הטיל המפקח על הבנקים על הבנק עיצום כספי בסך של מיליון ש"ח בהתאם לסמכותו לפי סעיף 14ח(א)(1) לפקודת הבנקאות, 1941 בשל הפרת סעיף 9 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 401, הקובע שתאגיד בנקאי לא ימנע מלקוחות להיכנס לסניף ולקבל בו שירות בשעות הפעילות גם אם לא תיאמו תור מראש. במסגרת בקרה שביצע הפיקוח על הבנקים הוא מצא כי במקרים מסוימים מבקרים שלא קבעו תור מראש לא הוכנסו לסניפי הבנק, זאת בניגוד להוראה האמורה.

5.7. אמות מידה בנוגע לעסקות בעלי עניין

להלן פירוט עיקרן של אמות המידה השונות שנקבעו על-ידי ועדת הביקורת בעבר ולאחרונה בחודש פברואר 2025 בקשר לאישור ודיווח עסקות בעלי עניין של הבנק בהתאם להוראות חוק החברות וחוק ניירות-ערך. למועד פרסום הדוח הבנק הינו תאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה, ואין בו בעל שליטה. בהתאם, אמות המידה משמשות את הבנק בעיקר לעניין סיווגן של עסקות עם נושאי משרה/שלנושאי משרה יש בהן עניין אישי וכן לצרכי דיווח ביחס לעסקות בעלי עניין.

עסקות חריגות/שאינן חריגות

בהתאם להוראות חוק החברות, עסקה תיחשב כעסקה שאינה חריגה אם היא מקיימת את התנאים הבאים במצטבר: העסקה הינה במהלך העסקים הרגיל של החברה, היא נעשית בתנאי שוק והיא אינה מהותית לחברה. באמות המידה שנקבעו כאמור על-ידי ועדת הביקורת כלולות לעניין זה ההוראות העיקריות הבאות:

מהלך העסקים הרגיל של הבנק. עסקה תיחשב ככזו שנעשית במהלך העסקים הרגיל של הבנק אם ההתקשרות בה נעשית במסגרת שגרת עסקותיו של הבנק בפועל, והיא איננה עסקה חד פעמית או עסקה יוצאת דופן לפעילותו של הבנק. עסקות מהסוגים הבאים ייחשבו כעסקות במהלך העסקים הרגיל של הבנק, למעט אם קיימים שיקולים מיוחדים: עסקה בנקאית מכל סוג שהוא, לרבות מתן אשראי על סוגיו, ערבויות והתקשרויות הכרוכות בכך, הפקדה וקבלת פיקדונות, עסקות בניירות-ערך, יחידות השתתפות בקרנות נאמנות או בקרנות אחרות, ביצוע השקעות מכל סוג שהוא (ריאליות, בניירות-ערך סחירים ולא סחירים) וכד', ובלבד שהעסקה הינה מסוג העסקות שהבנק התקשר בהן בעבר במהלך עסקיו ושהינה דומה להן מבחינת מאפייניה (היינו לדוגמה ביחס למתן אשראי - מדובר באשראי בהיקף שהבנק נוהג לתיתו ללווים בעלי מאפיינים דומים); עסקה שהיא חלק מליבת עסקיו של הבנק, או שהיא קשורה בפעילות העסקית של הבנק או משרתת אותה, אף אם אינה בליבת העסקים (לדוגמה: עסקה לשכירת נכס שישמש כסניף של הבנק, עסקת ביטוח הקשורה לפעילות הבנק, התקשרות עם ספקי שירות חיצוניים לקידום הפעילות העסקית, פעילות להטמעת חזון הבנק וכד'), שהינה מסוג העסקות שהבנק נוהג להתקשר בהן או שביצע בעבר במסגרת פעילותו; עסקות לרכישת/מכירת נכס (לרבות נכס מניב או רכוש קבוע אחר), מוצר או שירות, שהינן מסוג העסקות שהבנק נוהג להתקשר בהן או שביצע בעבר במסגרת פעילותו; התקשרויות הנוגעות לכהונת ו/או העסקת נושאי משרה ועובדים בחברה (לרבות ביטוח, פטור ושיפוי) שהינן מסוג ההתקשרויות הנהוגות והמקובלות בבנק או שהינן דומות מבחינת מאפייניהן להתקשרויות קודמות של הבנק;

תנאי שוק. עסקה תיחשב ככזו שנעשית בתנאי שוק אם המחיר ויתר תנאי העסקה העיקריים והמהותיים משקפים את המחיר והתנאים העיקריים של עסקה דומה לו הייתה מבוצעת בין החברה לבין צד שלישי לא קשור או בין צדדים לא קשורים אחרים. ניתן לבסס קיומם של תנאי שוק בעסקת בעל עניין אם קיים שוק לעסקות מסוגה של העסקה הנבחנת או אם קיימות ראיות חיצוניות לעסקה, מהם ניתן ללמוד על המחיר ועל שאר התנאים העיקריים המקובלים לעסקה מסוג זה, ובין היתר, ניתן לבסס קיומם של תנאי שוק באחת או יותר מהדרכים הבאות: תנאי העסקה דומים לתנאים של לפחות שתי עסקות דומות מבחינת מאפייניהן (כמו למשל: סוג הלקוח או הצד השני לעסקה ומאפייניו; היקף העסקה; ומאפיינים רלוונטיים אחרים לתנאי שוק כגון ביטחונות או היקף פעילות לקוח עם הבנק), שערך הבנק בתקופה קרובה למועד ההתקשרות בעסקה הנבחנת (לרבות ציטוטים/הצעות מחייבות שהוצעו על-ידי הבנק ללקוחותיו וכן הצעות מחייבות שהוצעו לבנק), ובלבד שנערכו (או צוטטו, לפי העניין) עם צד לא קשור לבנק ולא התקיים בהן עניין אישי לבעל שליטה/נושא משרה בבנק; תנאי העסקה דומים לתנאים של לפחות שתי עסקות בשוק הרלוונטי, הידועות לבנק, והדומות מבחינת מאפייניהן (כמו למשל: סוג הלקוח או הצד השני לעסקה ומאפייניו; היקף העסקה; ומאפיינים רלוונטיים אחרים לתנאי שוק כגון ביטחונות), שנערכו בתקופה קרובה למועד ההתקשרות בעסקה הנבחנת, ובלבד שנערכו בין צדדים לא קשורים; מחיר שנקבע בשוק מוסדר של מוכרים וקונים כגון מחירי ניירות-ערך סחירים או מחירי סחורות, ובלבד שמתקיימת באותו שוק לגבי הנכס או המוצר או השירות הרלוונטי סחירות מספקת; על בסיס תנאיהן של עסקות הדומות במהותן לעסקה הנבחנת, בהן התקשר או קיבל הצעה להתקשר (והיה מוכן להתקשר אף אם לא התקשר בפועל) הצד השני לעסקה עם צדדים בלתי קשורים, ובלבד שהצד השני אישר לחברה בכתב את האמור; אם תנאי העסקה בין החברה ובין הצד הקשור נקבעו עוד לפני שהיה צד קשור ובנסיבות העניין אין חשש להטיה בתנאי העסקה ולא ידוע על שינוי משמעותי בתנאי השוק, כפי שתקבע ועדת הביקורת;

מהותיות העסקה. בחינת מהותיותה של עסקת בעל עניין תיערך על-פי בחינה כמותית ובחינה איכותית. בהעדר שיקולים איכותיים מיוחדים העולים מכלל נסיבות העניין, עסקות בעלי עניין הבאות ייחשבו כעסקות שאינן מהותיות: כל עסקה שיש עמה מתן אשראי על-ידי הבנק, אם הגידול בחבות ("חבות" - כהגדרת מונח זה בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 312 של המפקח על הבנקים) של הלווה לאחר העסקה אינו עולה על 2% מההון הפיקוחי ("ההון הפיקוחי" - הון רובד 1 לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים כמשמעותו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202) בדוחות הכספיים האחרונים של הבנק ואשר לאחר ביצועה סך החבות של הלווה לא יעלה על 5% מההון הפיקוחי (ועדת הביקורת תדון בסיווגה של כל עסקה בסכום העולה על 0.5% מההון הפיקוחי). מספר עסקות המתבצעות ברצף עם אותו לווה והינן קשורות האחת בשניה תיחשבנה לעסקה אחת, באופן שלצורך סיווגן של העסקות האמורות ייבחן הסכום המצטבר של העסקות כאמור; עסקה של הפקדת כספים בפיקדון מכל סוג שהוא אם בעקבותיה סך הפיקדונות של המפקיד לא יעלה על 2% מסך פיקדונות הציבור, כמדווח במאזן המאוחד של הבנק האחרון שפורסם לציבור קודם ההפקדה; עסקה של הפקדה ו/או רכישה ו/או מכירה של ניירות-ערך, יחידות השתתפות בקרנות נאמנות ו/או קרנות אחרות, וכל השקעה אחרת אשר מוחזקת על-ידי הבנק כנכס של הלקוח (ולא כהתחייבות מאזנית), כאשר סכומה של עסקה כאמור אינו עולה על 0.5% מסך-כל יתרת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של הלקוחות בקבוצת הבנק, כמדווח במאזן המאוחד של הבנק האחרון שפורסם לציבור במועד ביצוע העסקה; כל עסקה אחרת של הבנק, שאינה נזכרת לעיל, אם סכום העסקה אינו עולה על 300 מיליון ש"ח. מהותיותן של עסקות המבוצעות באופן תדיר, קבוע וחוזר לאורך תקופה תיבחן על-פי היקף העסקות השנתי. בעסקות רב שנתיות יחושב היקף העסקה לצרכי בחינת המהותיות על בסיס שנתי. בחינה של שיקולים איכותיים עשויה להשפיע על סיווגה של עסקה כמהותית/לא מהותית. כך למשל, עסקה שמאפייניה הכמותיים עולים במעט על אלה שצויינו לעיל, עשויה להיחשב כלא מהותית, אם מהבחינה האיכותית ובמכלול נסיבות העניין סביר לקבוע כי היא לא עשויה להשפיע באופן מהותי על הבנק.

עסקות זניחות

עסקת בעל עניין תיחשב כעסקה זניחה, לעניין הליכי אישור ודיווח, אם מתקיימים לגביה התנאים הבאים במצטבר: העסקה אינה חריגה (בין אם סווגה ככזו על-פי אמות המידה ובין על-ידי ועדת הביקורת); העסקה הינה מסוג העסקות שהבנק מתקשר בהן במהלך עסקיו הרגיל, ובכלל זה גם עסקות בנקאיות מכל סוג שהוא ועסקות בקשר עם מוצרים ושירותים פיננסיים, רכישת מוצרים ושירותים, השכרת ושכירת שטחים; העסקה תואמת את המגבלות על חבויות אנשים קשורים בהוראת ניהול בנקאי תקין 312; מתקיים בעסקה אחד התנאים הבאים: (א) היא עסקה בנקאית מסוג העסקות שהבנק מבצע עם הציבור בדרך כלל במהלך עסקיו הרגיל והיקפה אינו עולה על 0.1% מההון הפיקוחי בדוחות הכספיים האחרונים של הבנק; או - (ב) היא עסקה אחרת שהיקפה אינו עולה על 10 מיליון ש"ח, ובלבד שסך העסקות מסוגה לשנה הקלנדרית עם בעל העניין אינו עולה על 0.1% מההון הפיקוחי.

6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

קבוצת הבנק מספקת שירותים בנקאיים ופיננסיים במגוון מגזרי פעילות בישראל ומחוצה לה.

6.1. השליטה בבנק

הבנק הינו תאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה ואין בו בעל שליטה או בעל מניות המחזיק בהיתר שליטה.

6.2. רכוש קבוע

טבלה 6-1: רכוש קבוע

	ליום 31 בדצמבר			
	2024			2023
	עלות	פחת שנצבר	עלות מופחתת	עלות מופחתת
	במיליוני ש"ח			
בניינים ומקרקעין (לרבות התקנות ושיפורים במושכר)	**4,721**	**2,712**	**2,009**	1,762
ציוד, לרבות מחשבים, ריהוט וכלי רכב	**2,554**	**2,115**	**439**	451
תוכנות	**5,271**	**3,836**	**1,435**	1,459
סך-הכל	**12,546**	**8,663**	**3,883**	3,672

המבנים בהם מתנהלים עסקי הבנק בישראל, הינם בבעלותו (במישרין או בבעלות חברות נכסים בבעלות מלאה), או בשכירות לתקופות שכירות שונות.

מרבית הנכסים בהם מתנהלים עסקי הקבוצה בחו"ל הינם בשכירות.

השטחים העומדים לרשות סניפי הבנק (בבעלות ובשכירות) הסתכמו נכון ליום 31 בדצמבר 2024 ב-80,052 מ"ר בהשוואה ל-85,645 מ"ר ביום 31 בדצמבר 2023.

טבלה 6-2: התפלגות כלל השטחים העומדים לרשות הבנק

	2024	2023
	באלפי מ"ר	
בעלות	**170**	171
שכירות	**81**	85
סך-הכל	**251**	256

בחודש יוני 2021 התקשר הבנק בהסכם לרכישת מבנה המטה המרכזי, לפרטים ראה ביאור 9.ב.25. בדוחות הכספיים.

בניין המטה המרכזי הנרכש ישמש את הבנק ועובדיו ובכוונת הבנק לרכז בו את יחידות ההנהלה הראשית של הבנק.

לראיית הבנק, לריכוז יחידות ההנהלה הראשית בבניין מטה מרכזי ערכים ותועלות במספר מישורים. בהתאם המעבר יאפשר התייעלות בהיקף שטחים בשימוש היחידות לעומת המצב היום וכפועל יוצא התייעלות בהיקף ההוצאות התפעוליות והלוגיסטיות השוטפות בקשר עם אותם השטחים.

כמו-כן, ריכוז היחידות בבניין אחד יתרום תרומה משמעותית להגברת ממשקי העבודה והסינרגיה בין היחידות, כמו גם ערכים תרבותיים בהיבט זה. בנוסף, למיקומו של הבניין המטה העתידי בתל-אביב, ובמקביל היותו בסמיכות גבוהה לצירי תחבורה ולמערכות הסעת המונים קיימות ועתידיות במטרופולין תל-אביב, יתרונות עתידיים בראי כח האדם, רווחת העובד ויעילות תחבורתית.

המעבר עתיד לאפשר, בכפוף לשיקולים נוספים, פינוי נכסים קיימים בשימוש ומימושם בבוא העת. בהתאם, הבנק בוחן חלופות להשבחת נכסים, המשמשים כיום את יחידות ההנהלה הראשית וצפויים כאמור להתפנות במסגרת המעבר למבנה המטה המרכזי שנרכש (בשטח של מעל 50 אלפי מ"ר). במהלך הרבעון השני לשנת 2023 אישרה הוועדה המקומית לתכנון ובניה תל-אביב תב"ע חדשה למתחם בנייני מטה ההנהלה הראשית שעיקרו בשד' רוטשילד בתל-אביב. סך-הכל שטח הנכסים הקיימים לפי התב"ע הנוכחית כ-16 אלפי מ"ר בנוי, בגינם אושרו במסגרת התב"ע החדשה זכויות בנייה לכ-47 אלפי מ"ר.

באשר לנתונים נוספים על בניינים וציוד, ראה ביאור 16 בדוחות הכספיים.

תשתיות מחשוב

כללי

לבנק שני אתרי מחשוב מרכזיים המצויים במיקומים גיאוגרפיים שונים ומרוחקים זה מזה, אתר ייצור ראשי ואתר משני. מערכת הליבה של הבנק, מותקנת על מחשב Mainframe של IBM.

לצד מערכת הליבה פועלות מערכות נוספות (מערכות מבוססות Windows, Unix ו-Linux ותשתית ענן פרטי להלן: "המערכות הפתוחות") לצרכים ייעודיים המתבססות על פלטפורמה המאפשרת חלוקה דינאמית וניצולת מיטבית של משאבים.

מערכות אלה פעילות בתצורת High Availability בין האתר הראשי למשני.

סניפי קבוצת הבנק, מנהלות אזור, מרכזי עסקים ויחידות ההנהלה הראשית ממוחשבים ומחוברים באופן מקוון למרכזי המחשבים בחטיבת טכנולוגיה ומחשוב.

הבנק עושה שימוש במתודולוגיות ובמערכות מתקדמות לייעול תהליכים בפיתוח ובייצור.

הבנק פועל בהדרגה לשדרוג מערכות הליבה של הבנק, על מנת להתאימן להתמודדות עם אתגרי העתיד.

גיבוי ואחסנת מידע

כאמור לעיל לבנק שני אתרי מחשוב מרכזיים (בשני אתרים גיאוגרפיים).

כמו-כן, לבנק מאגרי נתונים בהם נשמרים עותקים של מסמכי נייר, מסמכי משכנתאות וכו', לשימוש יום יומי באחזור נתונים ולשמירת עותק היסטורי נגיש של נתונים אלו.

כל פעולה המתבצעת במחשבי הבנק מתעדכנת, בו זמנית, באתר הראשי ובאתר המשני, כך שבמקרי אסון ותקלות פיזיות קיים גיבוי למערכות הקריטיות של הבנק, ופגיעה בחומרה באחד האתרים לא תגרום לאובדן מידע. מעבר לכך, הבנק מחזיק בעותק של הנתונים באתר נפרד בהתאם למדיניות בנק ישראל.

לכל אחד משני האתרים הפעילים בבנק (הראשי והמשני) יכולת נדרשת על מנת לאפשר פעילות מלאה של הבנק ללא תלות באתר השני.

במקרה של מעבר בשעת חירום לאתר המשני, יש לבנק יכולת להגדיל מיידית את עוצמת מחשב הגיבוי (MF) עד לרמת עוצמת מחשב הייצור על-ידי הפעלת מנועים רדומים; כלומר, האתר המשני מאפשר עוצמת מחשב (MF) הנדרשת לכל הפעילות העסקית הרגילה של הבנק.

תקשורת

לבנק רשת תקשורת נתונים ודיבור מתקדמת, בעלת קצבי העברת נתונים גבוהים. רשת התקשורת הינה בשרידות גבוהה והיא כוללת גיבויים המאפשרים עבודה מול מרכזי המחשבים של הבנק. רשת התקשורת של הבנק מקשרת גם את סניפי הבנק ושלוחותיו בעולם, ומועברים באמצעותה שירותי נתונים, דיבור ווידאו (VIDEO CONFERENCE).

חברות בנות ושלוחות חו"ל

מערך המחשוב והתפעול של חברות הבנות ושלוחות הבנק בישראל ובחו"ל, מתבסס על מערכות עצמאיות, למעט חברות בנות בישראל שמערכותיהן נמצאות על תשתית הבנק ומקבלות שירותי מחשוב מהבנק. בשני המקרים, האחריות הניהולית היא של ההנהלות והדירקטוריונים של אותן החברות והשלוחות או של חבר ההנהלה הממונה על הפעילות, לפי העניין.

ספקים

הבנק מתקשר מעת לעת עם ספקים מהארץ ומהעולם לצורך קבלת שירותים שונים הנדרשים לו בתחום מערכות המידע, לרבות הסכמי רכישת ציוד ותחזוקתו, הטמעת מערכות מידע ורכישת תוכנות. במסגרת זו, בין היתר, רוכש הבנק מ-IBM (מנציגתה בישראל - IBM Israel) רכיבי תשתית מיחשוביים (ל-Mainframe) ומקבל ממנה שירותי תחזוקה לרכיבים אלה, עליהם מופעלות מערכות הליבה של הבנק. ביחס אליהם קיימת לבנק תלות.

הבנק ביצע התקשרות עם ספקים למתן שירותי מיקור חוץ, בשלב זה בעיקר בתחום הפיתוח, המבדקים ושירותי התמיכה.

אבטחת מידע

הבנק רואה באבטחת מידע והגנת הסייבר נושאים בעלי חשיבות מרכזית, ומשקיע משאבים רבים, הן טכנולוגיים והן אנושיים, כדי לשמור על פרטיות הלקוח, סודיות המידע הבנקאי ונכסי הלקוחות והבנק, תוך שימוש בשיטות הגנת סייבר ומוצרי אבטחת מידע מהמתקדמים בעולם.

אבטחת המידע של מערכות הבנק מתבצעת באמצעות הטמעת טכנולוגיות הגנה ובקרות סייבר בשכבות מרובות. הבקרות הינן במישורי כוח אדם, תשתיות ארגוניות, מדיניות, נהלים, היבטים עסקיים, טכנולוגיות ועוד.

לבנק מרכז אירועי אבטחת מידע (SOC) ייעודי המנהל בזמן אמת את ההתמודדות עם כל אירועי הסייבר וניסיונות ההונאה. המרכז, אשר מאויש על-ידי אנליסטים וחוקרים במתכונת 24/7, עושה שימוש בכלים אוטומטיים ותהליכי עבודה לזיהוי והתמודדות עם אירועי סייבר והונאות.

פרויקטים בתחום מערכות מידע בבנק מלווים מתחילת דרכם ולאורך שלבי הפיתוח והתחזוקה על-ידי צוות של אבטחת מידע המוודא תהליכי פיתוח מאובטח וקיום קפדני של הכללים, לרבות אבטחת פרטיות המידע ומידור הנגישות למידע.

הבנק מבצע באופן שוטף בדיקות אבטחת מידע של מערכותיו, גם באמצעות גורמים חיצוניים כנדרש על-פי הרגולציה. זאת לצד הערכה תקופתית לעמידת הבנק במדיניות הגנת הסייבר.

הגנת הסייבר בבנק מנוהלת כנדרש על-פי הוראות הרגולציה הרלוונטיות. כמו-כן, הבנק מוסמך בתקני אבטחת מידע ISO27032-ISO27001.

פרויקטים עיקריים

- **מעבר לענן ציבורי -** הבנק החל לפני מספר שנים בביצוע מהלכים משמעותיים בהובלת חטיבת הטכנולוגיה לשיפור ה-Time To Market, מהלכים אלו הכינו את הבנק לקפיצת המדרגה הבאה - מעבר לעבודה מהירה ואפקטיבית בענן הציבורי במקביל למוכנות הבנק. המטרה היא סלילת הדרך לעבודה בענן הציבורי על בסיס עקרונות אסטרטגיים שאושרו.
- **מערכת CRM בחטיבה הקמעונאית -** הטמעת פלטפורמה של חברת SalesForce לטובת שיפור השירות וחווית הלקוח. קפיצת מדרגה ביכולות הבנק לניהול תהליכים חוצי ערוצים בתחומי השירות והמכירות, שיפור היכולות הדיגיטליות כולל שיקוף ושיתוף הלקוח בתהליך, מימוש תהליכי אוטומציה בטיפול בבקשות הלקוח ושיפור יכולות הניהול והמעקב של כל הגורמים המעורבים בתהליך.
- **תשתיות DATA -** בניית תשתית שתספק מענה לפרויקטים מבוססים נתוני לקוחות והצעות ערך, כולל מתודולוגיות לניהול וניתוח המידע ובנייה של מודלים חדשניים.
- **משכנתאות -** תכנית תלת שנתית בתחום המשכנתאות לצורך עליית מדרגה, שיפור השירות ללקוח ומענה תחרותי.
  1. CRM - שילוב מערכת לניהול מסעות לקוח מקצה לקצה, כאמור לעיל.
  2. דיגיטציה של תהליכים, כאמור לעיל.
  3. שדרוג תשתיות טכנולוגיות - לרבות יצירת תשתית מאפשרת לפיתוחים החדשים.
- **ליבת שוק ההון -** תשתית מאפשרת צמיחה באמצעות פעילויות ומוצרים חדשים שיאפשרו שיפור איכות הנתונים, קיצור ה-Time To Market ומענה תחרותי.
- **bit -** בניית תשתית להצעת ערך בנקאית מתקדמת ללקוחות - פיתוח ניהול יתרות, עיצוב חדש לאפליקציה, פיתוחים שוטפים ומענה לרגולציה.

היקף השקעה

עלויות בגין מערך טכנולוגיית המידע נרשמות כנכסים בדוחות הכספיים רק בשלב הפיתוח של מערכת מחשוב. עלויות שניתנות להיוון כנכסים כוללות עלויות ישירות של חומרה, שירותים ושכר עבודה.

יתר העלויות, כגון עלויות טרום פרויקט, עלויות פיתוח תוכנות שאינן עולות על סף המהותיות, עלויות הטמעה והדרכה, עלויות תחזוקה שוטפת, עלויות מנהלה ועלויות אחרות שלא ניתן לייחס באופן ישיר לפיתוח תוכנה, מוכרות כהוצאה בדוח רווח והפסד עם היווצרותן.

לפרטים בדבר עלויות מערך טכנולוגיית המידע, ראה דוח הדירקטוריון וההנהלה לעיל.

6.3. הון אנושי

תרשים 6-1: תרשים ארגוני של הבנק

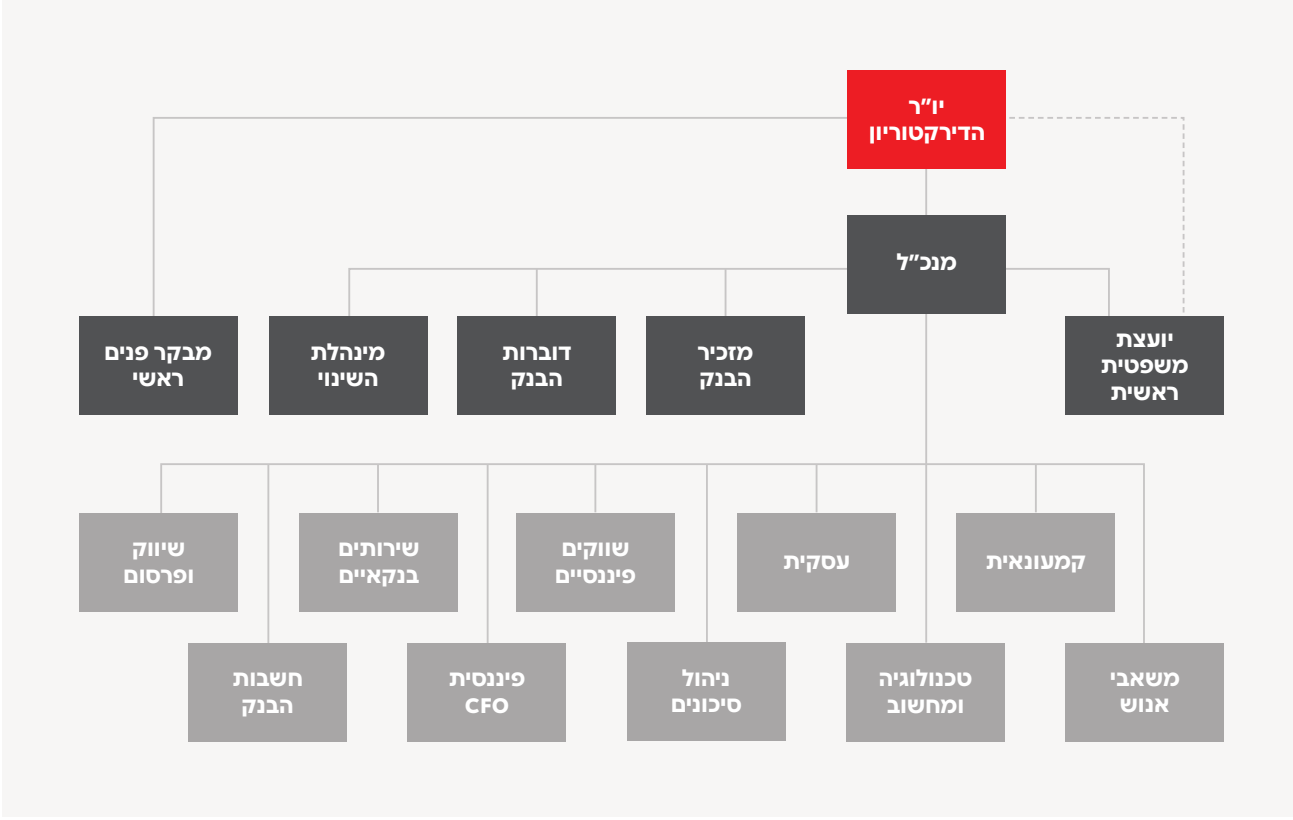

אסטרטגיית משאבי אנוש

אסטרטגיית משאבי אנוש הינה רב שנתית ונגזרת מאסטרטגיית הבנק, הצרכים העסקיים ומגמות בענף הבנקאות ושוק העבודה. תכליתה להגדיל באופן שוטף את התשואה על ההון האנושי כך שהיחס בין סך-כל ההוצאה על ההון האנושי ותרומתו הישירה והעקיפה לצמיחה של הבנק ילך ויגדל. הגדלת התשואה על ההון האנושי מבוססת על מהלכים שיטתיים ומתמשכים למיקוד וצמצום ההוצאה לצד מהלכים מערכתיים ברמת הארגון וברמת הפרט להגדלת הפריון. כל זאת בכדי להתאים את הבנק להתמודדות עם אתגרי התחרות בעולם הפיננסי, יעדי הצמיחה העסקיים הנגזרים מהתכנית האסטרטגית של הבנק "פועלים 2026" ולעולם העבודה העתידי.

חטיבת משאבי אנוש גיבשה תפיסה של שותפות עסקית הכורכת את החיבור בין מחוברות העובדים, התרבות הארגונית והתוצאות העסקיות של הבנק. כדי להוציאה לפועל החטיבה פועלת במבנה של מרכזי מומחיות ומנהלות משאבי אנוש לכל אחת מהחטיבות, מבנה זה מאפשר לנהל באופן אינטגרטיבי הן את מהלכי הרוחב המערכתיים והן את יוזמות העומק התומכות ביעדים האסטרטגיים של החטיבות, וזאת כחלק מתכנית עסקית אינטגרטיבית המגובה ביעדים ומדדי הצלחה ברורים.

בהתאם לתפיסה זו התניעה החטיבה, בשנה האחרונה, מהלך רב שנתי של תכנון אסטרטגי של ההון האנושי ברמת הבנק וברמת כל אחת מיחידות המשנה. מהלך זה מאפשר לדייק לאורך זמן את מבנה הכח הנדרש למימוש אסטרטגיית העתיד של הבנק ולקיים תהליך מתמשך של מיפוי, התאמה, ניוד ופיתוח בהתבסס על הכישורים הנדרשים. כהמשך לתפיסה זו של ארגון מכוון כישורים המשיכה החטיבה בתהליך הטמעה והמשך פיתוח של מערכת הלמידה מרחוק המבוססת אף היא על כישורים ומחוברת לתהליכי צמיחה, ניוד ופיתוח קריירה.
בנוסף, התחילה החטיבה בהטמעה של פלטפורמה חדשה לניהול ידע בנקאי המשפר את התמיכה בבנקאי ומתוך כך את יכולתו לתת מענה מיטבי ללקוחות הבנק. ברוח זו גם המשיכה החטיבה לתמוך בתהליכים ישירים המשפרים את חווית ומחוברות העובד.ת.
במסגרת תהליך השינוי ארגוני תרבותי, המתבצע כמהלך רב שנתי, תחת הכותרת Change The bank - המשיכה החטיבה להוביל מהלכים מובנים לחיזוק שותפות חוצת יחידות ולפתח את המנהיגות בדרגי הביניים ובדרג הבכיר, לרבות ההנהלה.
לאור מלחמת "חרבות ברזל" הובילה החטיבה במשותף עם כל חטיבות הבנק, מהלכים לשימור רציפות עסקית ותמיכה בלקוחות ובעובדים, מהלכים תוך ארגוניים המעצימים את החוסן האישי, היחידתי והארגוני; ומהלכים במסגרת תפיסה של בנקאות חברתית, התומכים בציבור ובקהילה. במסגרת זו הייתה החטיבה הגורם המוביל בהפעלת קרן פועלים לתקומה, אשר הוקמה על-ידי דירקטוריון הבנק וההנהלה בהובלה של ועדה ציבורית לתמיכה ושיקום העוטף והצפון.

להלן פרטים בדבר השינויים העיקריים במצבת כוח האדם בקבוצת הבנק בסוף שנת 2024 בהשוואה לסוף שנת 2023:

טבלה 3-6: נתונים אודות מצבת כוח אדם בקבוצת הבנק במונחי משרות[1]

	2024		2023	
	ממוצע שנתי	יתרה לסוף שנה	ממוצע שנתי	יתרה לסוף שנה
הבנק				
בארץ[2]	**8,084**	**8,090**	8,176	7,850
בחו"ל	**256**	**264**	253	254
סך-הכל בבנק	**8,340**	**8,354**	8,429	8,104
חברות בנות				
בארץ	**128**	**123**	131	127
בחו"ל	**3**	**3**	42	12
סך-הכל חברות בנות	**131**	**126**	173	139
סך-הכל בקבוצת הבנק	**8,471**	**8,480**	8,602	8,243

(1) מספר המשרות כולל גם תרגום למשרות של עלות שעות נוספות, בתוספת משרות כוח אדם חיצוני שאינם עובדי הבנק, אך מספקים שירותי עבודה, שנדרשה לויסות כוח האדם במסגרת הפעילות השוטפת ולהטמעת פרויקטים, בניכוי 568 משרות עובדים ששכרם הוון לרכוש קבוע בשנת 2024 (בשנת 2023 - 703 משרות).
(2) משרות לסוף שנת 2023 ומשרות ממוצעות לאותה שנה הושפעו מהיעדרויות בגין ימי מילואים בשל מלחמת חרבות ברזל של עובדי הבנק וכוח אדם חיצוני שאינם עובדי הבנק.

מספר המשרות ליום 31 בדצמבר 2024 בקבוצת הבנק עלה ב-237 משרות בהשוואה למספר המשרות בסוף שנת 2023. העלייה נובעת בעיקרה משינוי בהיקף המשרות של עובדים בתחומי הטכנולוגיה ששכרם הוון לרכוש קבוע, מעלייה בהיקף השעות הנוספות ומירידת השפעת ההיעדרות בגין ימי מילואים בהשוואה למספרם בשנה קודמת. במספר המשרות הממוצעות חלה ירידה בהיקף של 131 משרות בהשוואה לשנה קודמת.

טבלה 6-4: התפלגות מספר המשרות הממוצעות בקבוצת הבנק על-פי מגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה[1]

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		השינוי
	2024	2023	
לקוחות פרטיים	**4,499**	4,388	2.5%
עסקים קטנים	**1,354**	1,451	(6.7%)
הלוואות לדיור	**501**	549	(8.7%)
מסחרי	**700**	746	(6.2%)
עסקי	**727**	728	(0.1%)
פעילות בינלאומית	**306**	349	(12.3%)
ניהול פיננסי	**299**	305	(2.0%)
התאמות	**85**	86	(1.2%)
סך-הכל	**8,471**	8,602	(1.5%)

(1) כולל משרות של עובדי ההנהלה הראשית שעלות העסקתם הועמסה על המגזר.

תרשים 6-2: משרות ממוצעות לפי מגזרי פעילות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024

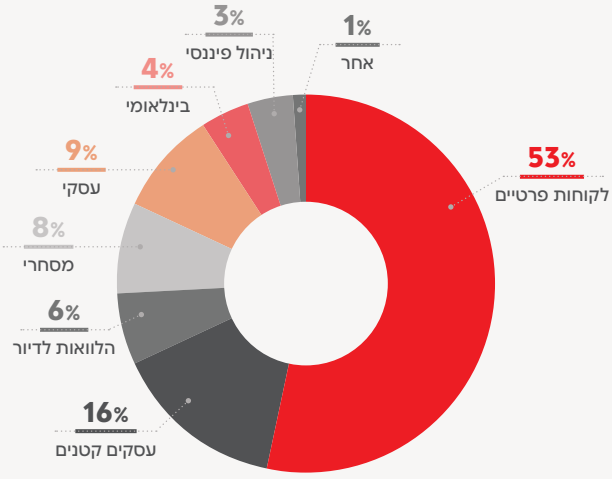

מאפייני המשאב האנושי

מדיניות הבנק היא להעסיק, לקדם ולקבל החלטות בקשר לעובדים על בסיס שיקולים ענייניים ובהם כישורים והערכת ביצועים, ללא אפליה מחמת דת, גזע, מין, גיל, השקפה, נטייה מינית, מוגבלות, מקום מגורים וכיוצא באלה. הבנק מעודד גיוס של עובדים מאוכלוסיות בתת-ייצוג בשוק העבודה כחלק ממדיניות הגיוס שלו, מתוך הכרה ביתרונות הטמונים בהעסקה מגוונת בהיבטים של הכרות טובה יותר עם מגזרי לקוחות שונים ועידוד חדשנות ויצירתיות בסביבת עבודה פתוחה ומגוונת.

בשנת 2024 הוותק הממוצע של עובדי הבנק עמד על 17.5 שנים, לעומת 17.1 בשנת 2023. הגיל הממוצע של עובדי הבנק עלה במעט ל-45.1 שנים לעומת 45 שנים בשנת 2023. בשנת 2024 כ-65% מכלל עובדי הבנק הן נשים, לעומת 65.2% בשנת 2023. בקרב אוכלוסיית הניהול בבנק (מדרג מנהלי מדור בהנהלה ראשית ומנהלי מחלקה בסניפים ומעלה) שיעור הנשים בשנת 2024 הוא 57.3% לעומת 56.8% בשנת 2023.

מרבית עובדי הבנק (71.1% בשנת 2024) הינם אקדמאיים וקיימת מגמה של גידול מתמיד בשיעורם.

התייעלות בבנק

הבנק מבצע תכניות התייעלות מעת לעת במסגרתן בהתקיים מפגש רצונות, פורשים עובדים לפנסיה מוקדמת בתנאים מועדפים וזאת לעובדים העומדים בתנאים שנקבעו בתכנית. הבנק מביא לידי ביטוי את העלויות הכרוכות בפרישת עובדים בהתאם לציפיות ההנהלה במסגרת ההנחות האקטואריות בקשר לפרישה מוקדמת.

ביום 29 בדצמבר 2024 אישר הדירקטוריון בהמלצת הנהלת הבנק תכנית התייעלות המבוססת על פרישה מרצון לשנים 2025-2028. התכנית נשענת על יעדי התכנית האסטרטגית של הבנק, במיקוד של שיפור ביעילות התפעולית ושיפורים במודלי ההפעלה כחלק מהיערכות הבנק לשינויים המתרחשים בעולם הבנקאות. יישום תכנית ההתייעלות צפוי להביא לקיטון מצטבר נטו בהיקף של כ-770 משרות במצבת העובדים בבנק לאורך שנות התכנית, זאת בשים לב לצרכי איוש, תגבור ותחלופה באזורים במיקודים עסקיים.

לעובדים הקבועים שיפרשו בפרישה מוקדמת יוצעו הטבות של פנסיה מוקדמת או פיצויים מוגדלים כתלות בגיל ובוותק העובדים. קצב הפרישה בפועל יהיה באופן התומך את מימוש התכנית האסטרטגית של הבנק ובהתאם להתקדמות המרכיבים השונים במסגרתה.

לפרטים נוספים ראה ביאור 22 בדוחות הכספיים.

מדיניות תגמול ותכנית תגמול

הבנק שואף להניע את עובדיו לפעול ליצירת ערך כלכלי ארוך טווח לבנק ולמחזיקי העניין בו, באופן המחזק את הקשר בין התגמול לבין יצירת ערך למחזיקי העניין של הבנק, תוך שמירה על העסקה הוגנת, עידוד מצוינות ותרבות ביצועים.

תשלום השכר למנהלים ולעובדי הבנק נגזר מסולם דרגות המאפשר קידום ומבטא את הסמכות והאחריות ברמות השונות של ההיררכיה הארגונית. מענק שנתי (ככל שמוענק) מבוסס, בין היתר, על תשואה להון של הבנק, ועשוי להיקבע גם על-פי עמידה ביעדי ביצוע אישיים, כמותיים ואיכותיים וכן על תכניות ויעדים ארוכי טווח, המותאמים לתכנית האסטרטגית הכוללת של הבנק ושל יחידות המשנה בו ולתכניות העבודה הנגזרות מהן.

לפרטים נוספים, ראה ביאורים 22 ו-23 בדוחות הכספיים.

עלות ושכר למשרת עובד

טבלה 5-6: פירוט עלות למשרת עובד ושכר* למשרת עובד בבנק (באלפי ש"ח)

	2024	2023**
עלות למשרת עובד - ללא מענקים	**469**	463
עלות למשרת עובד - כולל מענקים	**529**	533[1]
שכר* למשרת עובד - ללא מענקים	**292**	289
שכר* למשרת עובד - כולל מענקים	**342**	347[1]

* שכר - מחושב על-פי משכורות ברוטו, כפי שמשולמות לעובד. העלות והשכר למשרת עובד חושבו בהתבסס על חלוקת הוצאות השכר בבנק הכלולות בביאור משכורות והוצאות נלוות במספר המשרות הממוצע בבנק.

** סווג מחדש.

(1) לרבות מענק בגין חתימה על הסכם שכר.

חזון, ערכים ואתיקה

בסוף שנת 2021 הושקו חזון הבנק וחמשת הערכים הנלווים לו - OUR RED CODE.

חזון הבנק "מחויבים לצמיחה באמצעות בנקאות משפיעה, מתחדשת והוגנת ללקוחותינו" מהווה את המצפן הארגוני והוא מייצג את שאיפותיו ומחויבותו של הבנק. כדי להבטיח את יכולתנו לממש את חזון הבנק ולשלב בין מרכיביו העסקיים, הארגוניים והתרבותיים, הוגדרו מחדש חמשת ערכי הליבה המתווים את הדרך שבה אנחנו פועלים, עושים עסקים ומיטיבים עם הכלכלה, החברה והסביבה. כל אחד מערכי הליבה מתורגם להתנהגויות עיקריות המאפשרות להוציא אותם אל הפועל, ויחד הם מבטאים תפיסה ארגונית שלמה, המחברת בין הצבת הלקוח במוקד העשייה, לבין היערכות מהירה וגמישה למתן מענה מיטבי תוך שותפות, העזה וחתירה לשיפור מתמיד.

הקוד האתי-התנהגותי של הבנק, משקף את הבסיס הערכי של הבנק ומגדיר את הציפיות וההתנהגויות שכולנו מאמצים ושואפים לקיים בינינו לבין עצמנו וכלפי הלקוחות ומחזיקי העניין האחרים. הקוד נועד לשמש בידי העובדים והמנהלים, בכל היחידות ובכל הדרגים, כ"מצפן" להתנהגות ראויה בהתמודדותם עם דילמות אתיות במהלך שגרת העבודה.

גיבוש מודל מנהיגות - מתוך הבנה כי התרבות הארגונית בבנק נוצרת ומושפעת בעיקר מהתרבות הניהולית, גובש מודל המנהיגות בתהליך משותף של עובדים ומנהלים ומטרתו להגדיר "מהי המנהיגות שאנו זקוקים לה כיום". חמשת מרכיבי המודל שגובש הם:

1. מנהיגות אותנטית ואמיצה
2. מנהיגות מכוונת ביצועים ומייצרת ערך
3. מנהיגות יוזמת ומובילה שינוי
4. מנהיגות מממשת פוטנציאל
5. מנהיגות מקדמת שותפויות

לכל רכיב במודל, מוגדר סט התנהגויות המצופה מהמנהיגות המובילה. המודל מוטמע מאז שנת 2022 באמצעים מגוונים כגון: כלל הכשרות המנהלים פותחו מחדש לאור מרכיבי מודל המנהיגות, המודל מהווה בסיס בתהליכי גיוס וקידום מנהלים, הוא מהווה חלק אינטגרלי מהמדידה בתהליך הערכת ביצועים ומשוב, ובנוסף הבנק מטמיע מסרים ברוח המודל במסגרת הרצאות וסדנאות ייעודיות.

תרשים 3-6: מודל מנהיגות

הכשרה ופיתוח מנהלים - המרכז למנהיגות ופיתוח ארגוני, מלווה את המנהלים והיחידות בכניסה לתפקיד ניהולי, בניהול תהליכי שינוי, בהטמעת תרבות ארגונית וערכים, בהתאם לחזון ולאסטרטגיית הבנק. המרכז מפתח יכולות ניהול, מנהיגות, חוסן ויכולת התמודדות עם שינוי, העצמה והתפתחות אישית לעובדים ומנהלים.

בנוסף, בעקבות המלחמה, התקיימו סדנאות ייעודיות לחיזוק חוסן אישי וציוותי, בעיקר בצפון ובדרום. התקיימו מפגשים אישיים של עובדים ומנהלים במוקדים עם יועצות ארגוניות לחיזוק חוסן אישי וכלים למענה מיטבי ללקוחות בתקופת מלחמה, והתקיימה סדנה לעובדים שחזרו משירות מילואים למתן כלים לחזרה לשגרה ועיבוד אירועים משמעותיים שחוו.

טיפוח, פיתוח וניהול ההון האנושי

הבנק מוביל תרבות ארגונית המעודדת צמיחה והתפתחות אישית כמנוף לצמיחה עסקית. הבנק רואה בעובדות ועובדי הבנק, אשר מלווים לקוחות ועסקים ומסייעים להם להתנהל נכון, לקבל החלטות פיננסיות טובות יותר ולצמוח, מפתח מרכזי בהצלחתו. מתוך כך, מחויב הבנק לטיפוח ההון האנושי, דאגה לרווחתו ושאיפה לספק לעובדיו מרחב הזדמנויות להתפתחות ומתן כלים המאפשרים להם לצמוח, לשגשג ולהתפתח כדרך חיים. אנו מאמינים שעל כל עובד ועובדת לקבל אחריות להתפתחותם האישית ולצורך כך הבנק רותם את הדרג הניהולי הבכיר לתהליכי ליווי ותמיכה בעובדים, שיבססו מרחב של הזדמנויות.

כחלק מהטמעת תרבות של צמיחה אישית, מקצועית ועסקית, מטמיע הבנק, בדרך של דיאלוג מתמיד, תהליכי השתתפות והשפעה של עובדים ומנהלים, על תהליכי שינוי עתידיים ונושאים רוחביים, מתוך ההבנה ששותפות זאת מייצרת השפעה, משמעות וערך מדויקים ונכונים יותר, הן עבור הבנק והן עבור עובדיו.

הבנק דוגל בתפיסה אשר שמה את הלקוחות והעובדים במרכז העשייה והיא אשר מובילה אותנו להכיר בחשיבות חוויית העובדים, כערך מוביל כבר בשלב הגיוס לבנק. באופן זה, הבנק פועל לשיפור והתאמת התהליכים והכלים בהלימה לשינויים בשוק העבודה, לרבות התאמת תהליכי הגיוס, שימוש בפלטפורמות דיגיטליות ובכלי אבחון מתקדמים המסייעים ביצירת חוויה מקצועית וחדשנית.

לצד מהלכים חדשניים בתהליכי הגיוס, הבנק שם דגש מרכזי על ליווי עובדי הבנק בכניסה לתפקיד חדש, לאור האתגרים הניצבים בפניהם בפן המקצועי, החברתי והאישי. מתוך כך, מוביל הבנק תהליך Onboarding דיגיטלי, אשר זכה במקום הראשון בתחרות המצוינות במשאבי אנוש בישראל, המסייע לעובדים בהשתלבות מהירה, התפתחות מקצועית, וחוויית קליטה חיובית המחזקת את תחושת המחוברות לבנק.

התפתחויות טכנולוגיות ותהליכי אוטומציה מאיצים שינויים המחייבים גם את הבנק, להיערך לאתגרי העתיד, כחלק מחזון הבנקאות המתחדשת. במהלך שנת 2024 המשיך הבנק בגיבוש תכנית אסטרטגית מונחית כישורים מתוך תפיסה שגיבוש המודל יהווה תשתית למהלכי HR ותהליכי התפתחות וצמיחה של ההון האנושי.

תהליך הערכת ביצועים

תהליך הערכת ביצועים ומשוב מתקיים מדי שנה ובמרכזו דיאלוג משותף בין מנהלים ועובדים אודות הישגי השנה החולפת ותכנון היעדים וההתפתחות קדימה, כנגזרת של תכניות העבודה והמיקודים האסטרטגיים. התהליך מבוסס על שיח פתוח ושקיפות, ותומך בהעצמת העובד ובהתפתחותו המקצועית והאישית. התהליך הוא חלק מרצף שנתי של מהלכים ניהוליים לעידוד מצוינות, הערכה, הוקרה ותגמול.

לקראת התהליך לסיכום 2023, אשר נערך בין ינואר למרץ 2024 - נערכו התאמות בתהליך ההערכה במטרה להתאימו למודל הפעלה אג'ילי ועבודה בשבטים. כמו-כן, החלה הכנה להערכת 360 - תהליך הערכה על-ידי עמיתים והערכת עובד את המנהל. תהליכים אלו הוטמעו במהלך 2024.

בנוסף, בשנת 2023 ביצע הבנק תהליך נפרד, של Talent Review, שמטרתו זיהוי וסימון של הטאלנטים הבולטים בארגון, ברמת החטיבות. מיפוי זה השתקף בתהליך הערכת הביצועים והמשוב של הטאלנטים שזוהו, ומשמש בסיס לתהליכי פיתוח, טיפוח, שימור וקידום. תהליך זה מתקיים אחת לשנתיים.

תקשורת פנים ארגונית

הבנק רואה בעובדיו שותפים מלאים לתהליכים העסקיים והארגוניים. השינויים בשוק העבודה ובעולם כולו מחדדים כל פעם מחדש את הצורך בתקשורת ובדיאלוג שוטף, מהיר ובגובה העיניים עם עובדי הארגון והגברת המחוברות הארגונית. התקשורת עם העובדים וחווית העובד קיבלו משנה חשיבות מאז תחילת מלחמת "חרבות ברזל".

הבנק מהווה מיקרוקוסמוס של החברה הישראלית וככזה, נדרש הבנק לתת מענה לעובדיו ברגע אמת לאומי, ארגוני ואישי. מעבר לתקשורת שוטפת המגבירה תחושת ביטחון, חוסן וגאווה ארגונית, ניתנה גם בשנת 2024, מעטפת רחבה לעובדים שפונו מבתיהם, גויסו למילואים (באופן אישי או בני משפחותיהם), עובדים שקרובי משפחותים נהרגו או נרצחו, נחטפו או נפצעו בקרבות. למעטפת הליווי והמענה לצרכי העובדים היו שותפים הנהלת הבנק, נציגי החטיבות השונות וארגון העובדים.

המרכז לידע, תקשורת וחווית עובד באגף משאבי אנוש תכלל גם את המידע והבנקאי/מקצועי עבור העובדים תוך הקפדה על מהירות התגובה, עדכניות הנתונים והתנגשתם בצורה ברורה על מנת לאפשר שירות מקצועי ללקוחותינו במציאות של ריבוי מידע ושינויים תכופים.

להלן ערוצי התקשורת הפנימית הפעילים בבנק ובפרט מפרוץ מלחמת "חרבות ברזל":

- הפורטל הארגוני אשר מהווה ערוץ תקשורת מרכזי, מתקדם ותומך בשיתוף העובדים במידע והטמעה של תהליכי שינוי פנים ארגוניים.
- אפליקציית "פורטל לדרך" - אפליקציה סלולרית המיועדת לעובדי הבנק ומאפשרת להם להתעדכן ולקבל מידע בנושאים ארגוניים שונים, גם מחוץ לכתלי הבנק ומעבר לשעות העבודה. לאפליקציה זו מחוברים למעלה מ-8,000 עובדים.

- מנגנון של הודעות מיידיות לעובדים (SMS) במטרה לעדכן בזמן אמת הודעות מצוות המשכיות עסקית.
- תהליכי הקשבה ארגוניים - לאורך השנה בוצעו מספר שולחנות עגולים לעובדים בשיתוף מנכ"ל הבנק הקודם והמנכ"ל הנכנס, סקרי מד דופק חווית עובד וסקר BDI שנתי.
- חווית העובד - הוקמה קהילת חווית עובד שמטרתה להוביל תפיסה מתקדמת של חווית עובד הוליסטית, ששמה את העובדים במרכז התהליכים, יוזמות, תשתיות, תקשורת, הקשבה ומנהיגות לצד קידום שותפויות ותפיסת one bank.
- ניהול הידע הארגוני - הוכנסה מערכת ניהול ידע מתקדמת שתשפר את חווית המשתמשים ואת השירות ללקוחות. בשנת 2025 ימשך תהליך הכנסת תכנים מקצועיים למערכת.

תרבות של למידה מתמדת

הבנק מוביל תרבות של למידה והתפתחות מתמדת של ההון האנוש (LLL- Life Long Learning) ופועל לשימור וחיזוק הכשירות המקצועית בקרב העובדים והעובדות, שם דגש על חיזוק יכולות וכישורים מקצועיים, מיומנויות אישיות ובינאישיות כדי להתמודד עם אתגרי ההווה והעתיד. כל זאת במטרה לייצר ערך עסקי ללקוחות, להבטיח את היתרון התחרותי תוך חיזוק והעצמת ההון האנושי תחושת הגאווה ומחוברות העובדות והעובדים לבנק.

בשנת 2024, שנה בה המשיכה אי היציבות בארץ בעקבות מלחמת חרבות ברזל, המשיך הבנק להעמיק את המהלכים להטמעת תרבות הלמידה ופיתוח מקצועי ואישי, בהתאם לשינויים ולהתפתחויות בעולם העבודה תוך מיקוד בהרחבת תכניות למידה והכשרות מותאמות, הכשרות בעולם, העמקה בעולם המיומנויות שירות, שימור, מכירות וחוויית לקוח, תכניות התפתחות, חניכה בסביבת העבודה והרחבת השימוש בתשתיות טכנולוגיות תומכות למידה.

הבנק ממשיך להוביל תפיסת למידה היברידית הכוללת שילוב של למידה עצמית (בכל מקום ובכל זמן) באמצעות מערכת למידה מהמתקדמות בעולם וכן באמצעות ניהול מפגשי למידה פרונטליים. הבנק שם דגש על למידה מותאמת לסביבת העבודה תוך כדי התנסות ומתן פידבק מתמשך לשיפור ביצועים. מערכת הלמידה הארגונית, BOOST, מספקת אפשרויות מתקדמות של למידה אונליין באפליקציה ייעודית ובמחשב הביתי ומאפשרת חיבור של העובדות והעובדים למאגרי למידה גלובליים לפיתוח יכולות חדשות. שינויים אלא מאפשרים לבנק להתמודד עם האתגרים העסקיים העכשוויים ולהתכונן לאתגרים העתידים לבוא תוך דגש על פיתוח אישי ומימוש עצמי של ההון האנושי בבנק. היקף הלמידה "במשיכה" על-ידי העובדים, הולך ועולה - מה שמשקף הטמעה הולכת וגוברת של תרבות למידה בבנק.

קמפוס Poalim Learning Hub

הקמפוס אחראי על פיתוח מקצועי של ההון האנושי ומפעיל מערך של תכניות הכשרה היברידיות לחיזוק יכולותיהם המקצועיות של העובדות והעובדים בבנק כדי לספק שירות מקצועי ומותאם ללקוחות הבנק. תכניות ההכשרה והפיתוח מאפשרות הוצאה לפועל את התכנית האסטרטגית של הבנק ולעמוד ביעדים העסקיים שהציב לעצמו. התכניות נבנות באופן משולב עם החטיבות השונות ומתבססות על צורכי הלמידה הנדרשים למענה לאתגרים עמם מתמודדות החטיבות השונות, כולל מיפוי היכולות והכישורים הנדרשים במגוון תפקידים, זיהוי פערי ידע בקרב עובדים ומנהלים בכלל החטיבות.

מקצוענות ומצוינות בשירות

כדי לספק ערך עסקי ללקוחות הבנק בסביבה דינאמית נדרשת השקעה בהון האנושי ברכישה של ידע, כלים, מיומנויות וכישורים. השנה התמקדנו בחיזוק מקצועיות הבנקאיות והבנקאים ובשיפור השירות במספר מהלכים:

- תהליך חיזוק הכשירות המקצועית - הבנק שם לו למטרה להוביל בנקאות מקצועית ומצטיינת בשירות ללקוחותיו. לכן השנה הוביל הקמפוס יחד עם החטיבה הקמעונאית מהלך של מיפוי והערכת הכשירות המקצועית של כלל העובדות והעובדים במערך הסניפים והמוקדים הטלפוניים. תוצאות התהליך היוו תשתית לבניית מפת כשירות מקצועית ופרסונלית עבור כל עובדת/עובד/כל סניף וכל אזור ונבנתה תכנית לחיזוק מקצועי. התכנית כללה חיזוק בנושאים בנקאיים בלמידה עצמית, סדנאות מקצועיות פרונטליות ממוקדות באזורים וסדנאות שירות ושימור לקוחות בהתאמה לאזורים ולסניפים. מיקוד זה התאפשר בעקבות חיזוק תשתיות הלמידה בארגון לרבות הטמעת מערכת הלמידה.
- חיזוק מיומנויות שירות, שימור, מכירות וחוויית לקוח - בשנת 2024 השקיע הבנק השקעה משמעותית בחיזוק מיומנויות שירות, מכירות וחווית לקוח לעובדי החטיבה הקמעונאית ויישם תכנית מקיפה בנושא. התכנית כוללת את כל בעלי התפקידים בסניפים ובמנהלות תחת הכותרת "המנהל כמאמן".

- דאטה ואנליטיקה - עם השינויים בעולם העבודה והשימוש ההולך וגובר ב-Big Data, הבנק נדרש ליכולות ניתוח מתקדמות למיצוי הפוטנציאל העסקי, לכן בשנת 2024 בוצע מיקוד בשיפור היכולות של כל העוסקים באנליזה בבנק. הקמפוס יחד עם יחידת האנליטיקה של הבנק יצא לתהליך מיפוי והערכת הידע והכשירות המקצועית של כלל האנליסטיות והאנליסטים. על בסיס תוצאות המיפוי נבנתה תכנית הכשרה במגוון תחומים לחיזוק ושיפור היכולות ומתן כלים שיאפשרו את קפיצות המדרגה הנדרשות.

6.4. הסכמים מהותיים

להלן בתמצית הסכמים שהבנק צד להם, העשויים להיחשב מהותיים:

- הסכם שכר קיבוצי לשנים 2023 עד 2027 - בחודש אוגוסט 2023 חתמו הבנק, ההסתדרות וועד העובדים על הסכם שכר לשנים 2023-2027. לפרטים נוספים, ראה ביאור 22.א. בדוחות הכספיים.
- לפרטים אודות כתבי שיפוי שקיבלו נושאי המשרה המכהנים בבנק, נושאי משרה שכיהנו בעבר וכן עובדים מסוימים שאינם נושאי משרה בנסיבות מיוחדות, ראה ביאור 25.ב.4. בדוחות הכספיים.
- לפרטים אודות כתבי שיפוי שניתנו בקשר עם תשקיפים והנפקות של קבוצת הבנק, ראה ביאור 25.ב.5. בדוחות הכספיים.
- לפרטים אודות התקשרויות של הבנק עם ארגונים בינלאומיים וחברות כרטיסי אשראי, ראה ביאור 25.ב.11. בדוחות הכספיים.
- לפרטים אודות תשתיות המחשוב של הבנק והתקשרויות עם IBM ראה סעיף 6.2 לעיל.
- לפרטים אודות כתבי חסינות ושיפוי שקיבל הבנק מהיועץ המשפטי לממשלה ומשרד האוצר בקשר עם מתן שירותים קורספונדנטים לבנקים פלשתינאיים, ראה סעיף 3.6 (סיכון הציות) בדוח הדירקטוריון וההנהלה.
- לפרטים אודות הסדרים עם הרשויות האמריקאיות בקשר עם חקירת המס ו-FIFA, ראה ביאור 25.ד. בדוחות הכספיים.
- לפרטים בדבר רכישה ושימוש בפוליסות ביטוח מקרקעין המבטיחות את הבנק מהפסדי אשראי בגין תיק הלוואות המובטחות בשעבוד קרקע, בפוליסות ביטוח ערבויות חוק מכר ובפוליסות ביטוח להלוואות לדיור (המובטחות במשכנתאות), ראה ביאור 25.ב.10. בדוחות הכספיים ופרק סיכון אשראי - בינוי ונדל"ן בדוח הדירקטוריון וההנהלה.
- לפרטים אודות הסכמים עם רשויות המס, ראה ביאור 8 בדוחות הכספיים.
- לפרטים בדבר התקשרות הבנק לרכישת בניין לשימוש המטה המרכזי, ראה ביאור 25.ב.9. בדוחות הכספיים.

6.5. מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

6.5.1. מגזר לקוחות פרטיים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון שירותים ללקוחות פרטיים לרבות שירותי ניהול חשבון שוטף, מתן אשראי למטרות שונות, פיקדונות ותכניות חיסכון ופעילות בשוק ההון. בנוסף מציע הבנק ללקוחות בעלי צרכים פיננסיים מורכבים, שירותים ופתרונות באמצעות מוצרים מתקדמים, ניהול נכסים גלובלי ומעטפת שירות מקצועית מיוחדת הכוללת: פגישות, שיחות טלפון יזומות ומערך ייעוץ מתקדם הנעזר בכלים תומכי החלטה.

נכון לתאריך הדוח, השירותים ללקוחות מוענקים באמצעות מערך של 159 סניפים, בנוסף לשלוחות "פועלים מקרוב", מרכזי ייעוץ, מרכזי פלטינום ללקוחות נבחרים, ושני סניפים ניידים המעניקים שירות ללקוחות בנקודות שירות ברחבי הארץ.

בנוסף לרשת הסניפים הרחבה, הבנק מעמיד לרשות לקוחותיו מגוון רחב של שירותים עצמיים ודיגיטליים המאפשרים ללקוח לבצע פעילות בנקאית באופן עצמאי, יעיל וזמין, הכוללים: מכשירים לשירות עצמי בסניפים וב-"חצרות לקוח", "פועלים באינטרנט", "פועלים בסלולר", מוקד "פועלים בטלפון", מוקד "פרו"- ללקוחות בעלי אוריינטציה דיגיטלית, "מערכת קולית לקבלת מידע וביצוע פעולות (IVR)", פניות כתובות מהאתר והאפליקציה ופניות ברשתות החברתיות.

כחלק מתפישת השירות בבנק והאחריות החברתית, רואה הבנק בנגישות לאנשים עם מוגבלות נושא מהותי וחובה עסקית - במסגרתה הונגשו כלל שירותי הבנק לאנשים עם מוגבלות.

בשנים האחרונות קיימת מגמה מתמשכת של גידול בהיקפי הפעילות הבנקאית באמצעות ערוצים לא מאוישים (במכשירי בנק אוטומטיים לשירות עצמי, באתר האינטרנט, באפליקציות, בסלולר ובמענה הקולי האוטומטי במוקד פועלים בטלפון). יצוין כי כלמעלה מ-85% מהפעולות הבנקאיות הנפוצות של לקוחות הבנק מבוצעות בשירותי הדיגיטל והשרות העצמי.

בנוסף למגמה זו, הגביר הבנק את השימוש בשירות תיאום פגישות מראש עם בנקאים, והוסיף ערוצים נוספים לתיאום פגישה ושירות של תיאום פגישה טלפונית, זאת על מנת לאפשר ללקוח מפגש אישי, איכותי ומקצועי.

גבייה

פעילות ייעודית בתקופת מלחמת חרבות ברזל

לנוכח המלחמה ומתוך רצון הבנק לסייע ללקוחותיו, מיד עם פרוץ מלחמת חרבות ברזל הנחה הבנק את מערך הגבייה (כולל פועלים להבראה) שלא לנקוט במהלכים יזומים מול לקוחות חייבים. במהלך שנת 2024, הבנק פעל ברגישות מול לקוחות שפנו או פעלו להסדרת חובם לרבות דחיית תשלומים ומתן פתרונות והקלות באופן פרטני. מהלכי הגבייה הותאמו לשגרת החירום בכל שלב, לרבות נקיטת הלכים משפטיים ופעילות בהוצאה לפועל, בהתאם לנסיבות המקרה, תוך החרגת אוכלוסיית הלקוחות שנפגעה בצורה ישירה ועקיפה בתקופת המלחמה.

מוצרים ושירותים

כחלק מאסטרטגיית הבנק להעצמת הערך ללקוח וליווי הלקוחות בצמתי ההחלטה החשובים בחיים, מציע הבנק מגוון מוצרים ושירותים ללקוחותיו, הכוללים בין היתר, שירותים לקבוצות לקוחות בעלי מאפיינים משותפים (מועדון היי-טק זון, פועלים YOUNG ומועדון הסטודנטים, ו-Poalim Wonder והטבת פועלים פלוס) שירותים בערוצים הישירים ופיתוח אפליקציות ייעודיות (אפליקציה לפתיחת חשבון 'OPEN', אפליקציית bit, אפליקציית מסחר שוק ההון).

לעניין הסכם שנחתם עם אלקטרה מוצרי צריכה (1970) בע"מ (אמ"צ) וכרטיסי אשראי לישראל בע"מ (כאל), ראה ביאור 11.ב.25 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2023.

הטבות ייעודיות ללקוחות פרטיים

עם פרוץ מלחמת חרבות ברזל בחודש אוקטובר 2023, על מנת לסייע ללקוחות בתקופה מאתגרת זו, הבנק הודיע על סדרת הטבות משמעותית ללקוחותיו תושבי הדרום, תושבי הצפון שפונו מבתיהם, מגויסי מילואים, בעלי קירבה ראשונה של חטופים או נעדרים.

בהתאם למתווה בנק ישראל, הוארכו ההטבות ללקוחות הזכאים במספר פעימות, עד לסוף מרץ 2025.

- הבנק הקים קרן בסך 750 מיליון ש"ח לטובת מתן הלוואות גישור ללא ריבית ללקוחות והלוואות בריבית מופחתת. מתן הלוואות אלה התאפשר עד ליום 30 בספטמבר 2024.
- הבנק אפשר דחיית תשלומי הלוואות ומשכנתאות עד 3 חודשים ללא תוספת עלות (עד 9 חודשי דחייה במצטבר מתחילת המלחמה). עבור לקוחות המעגל הראשון המתגוררים בצפון או משרתים במילואים באופן פעיל בתאריכים 1 באוקטובר 2024 ועד 31 בדצמבר 2024 התאפשרה דחיית תשלומי הלוואות ומשכנתאות לתקופה של עד 12 חודשים במצטבר.
- הבנק העניק פטור מתשלום משכנתא לשלושה חודשים ללקוחות בעלי נכסים בעוטף עזה (המתגוררים בטווח של עד 8 ק"מ מהגבול). בחודש יוני 2024 הכריז הבנק על צעד נוסף לבעלי נכס באזור מפונה בצפון (על פי הגדרת בנק ישראל) אשר מעניק פטור מתשלום משכנתא לשלושה חודשים - יולי, אוגוסט וספטמבר לשנת 2024.
- פטור ממגוון עמלות לאוכלוסייה הזכאית עד ליום 31 במרץ 2025.
- פטור מריבית על יתרת חובה עד סכום של 10 אלפי ש"ח בהתאם למתווה בנק ישראל.
- בנוסף, הבנק מציע הטבות והקלות לכלל לקוחות (שמנהלים עו"ש פעיל בבנק) כגון פריסה מחדש או דחיית תשלומים בהלוואות קיימות.

כמו-כן, הבנק הפעיל קו חירום ללקוחות עוטף עזה ולכל לקוח שזקוק לעזרה מידית בעקבות המצב.

לפרטים נוספים בדבר הטבות שהבנק העניק בתחום המשכנתאות, ראה פרק הלוואות לדיור להלן.

בנוסף, במהלך חודש דצמבר 2023 הבנק יצא במהלך למתן הטבות משמעותיות לאנשי המילואים מעבר, להטבות שהוזכרו לעיל, ועל מנת לסייע לאוכלוסייה זו להתמודד עם הירידה בהכנסות החודשיות. הבנק ביצע החזר על תשלום הריבית בהלוואות קיימות (שאינן הלוואות לדיור) במשך שלושה חודשים (ינואר-מרץ 2024) ללקוחות עצמאיים עוסקים מורשים שגויסו למילואים במלחמה וקיבלו מענק או תגמול מילואים לחשבונם בבנק.

פעילות שוק ההון

השירותים ללקוחות המגזר בשוק ההון כוללים מגוון פעילויות ושירותים פיננסיים בתחומים שונים: ביצוע פעילות מסחר תפעול וקסטודי בניירות-ערך ישראלים (כולל בתחום המעו"ף), מסחר בניירות-ערך זרים, מחקר וייעוץ ללקוחות בתחום שוק ההון. הפעילויות מתבצעות בחלקן ישירות על-ידי הבנק ובחלקן על-ידי חברות בנות, אשר כל אחת מהן מתמחה ועוסקת בתחום מוגדר.

הבנק מעניק שירותי ייעוץ פיננסי ב-14 מרכזי ייעוץ פועלים INVEST, מרכזי הפלטינום ופועלים PRO.
יועצי ההשקעות בבנק מעניקים ללקוחותיהם ייעוץ מקצועי וחדשני באמצעות כלים ומערכות מתקדמים, תוך הבנת צרכים, השאת ערך וחיזוק הקשר על-ידי מעטפת שירות אישית ומותאמת לכל לקוח.

ייעוץ פנסיוני

הבנק מעניק שירותי ייעוץ פנסיוני ותכנון פרישה באמצעות מערך יועצים הפרוסים ברחבי הארץ. הבנק מחובר למסלקה הפנסיונית, ומקבל באמצעותה מידע לצורך מתן הייעוץ. לבנק רישיון יועץ פנסיוני והוא מעסיק יועצים בעלי רישיון ב-14 מרכזי ייעוץ פועלים INVEST ומרכז ארצי לתכנון פרישה. הבנק חתום על הסכמי הפצה עם מרבית החברות המנהלות קופות-גמל, קרנות השתלמות וקרנות פנסיה, והוא זכאי, כיועץ אובייקטיבי, לגבות עמלת הפצה אחידה בקשר עם הפצתן בהתאם לקבוע בתקנות.
רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון פועלת לקידום תיקון חקיקה במטרה לאפשר לתאגידים הבנקאיים לבצע ייעוץ בטלפון ובאמצעים דיגיטליים.

שיווק והפצה

השיווק וההפצה בארץ נעשים באמצעות סניפי הבנק, "פועלים בטלפון", ובאמצעות הערוצים הדיגיטליים והישירים (מכשירים לשירות עצמי, אתר ואפליקציה). כמו-כן, לבנק ישנה פעילות במדיות החברתיות: פייסבוק, טוויטר, אינסטגרם ולינקדין. בעמוד הפייסבוק ניתן אף מענה אנושי לפניות לקוחות. מהלכי השיווק של הבנק מקבלים ביטוי גם בפרסום בעיתונות, בטלוויזיה, באינטרנט, ברדיו, בשלטי חוצות ובסניפים. בשנים האחרונות הרחיב הבנק את השימוש באמצעים דיגיטליים, באינטרנט ובמובייל, המאפשרים ללקוחות לקבל את השירות מבלי להגיע פיזית לסניף. כמו-כן, הורחב השימוש באמצעי שיווק במדיה הדיגיטלית, באינטרנט ובסלולר, המאפשרים פנייה ממוקדת ללקוחות על-פי תחומי העניין ומאפייני הפעילות שלהם ברחבי הרשת. במסגרת המהלכים בהם נקט הבנק במטרה להקל על לקוחותיו עם פרוץ המלחמה, שימשו המדיות שצוינו מעלה בנוסף למדיות הפנימיות של הבנק (כמו: אתר, אפליקציה, מיילים, מסרונים, הודעות בדחיפה וכו') ככלי להפצת הקלות והטבות שהוצעו ללקוחות.

לקוחות

המגזר כולל לקוחות פרטיים המקבלים שירותים בסניפים, בפועלים בטלפון ובדיגיטל. השירות הניתן מותאם למאפייני הלקוחות השונים.

תחרות

בשנים האחרונות נמשכת העלייה ברמת התחרות. בין היתר בשל, התפתחויות טכנולוגיות ונכונות גוברת מצד לקוחות לקבלת שירותים מרחוק, במקביל להורדת חסמי כניסה למתחרים חדשים וחיזוק מתחרים קטנים ובינוניים. התחרות ממשיכה להתרחב לגופים פיננסיים וחוץ בנקאיים, דוגמת חברות כרטיסי האשראי, חברות הביטוח, פינטקים וגופים קמעונאים נוספים. גם רפורמת הבנקאות הפתוחה, יישום החוק להגברת התחרות במערכת הבנקאות ('חוק שטרום') וחוק נתוני אשראי תורמים לעלייה בעוצמת התחרות בענף. הבנק ממשיך להתאים את מודל ההפעלה לצורך מתן מענה מלא ללקוחותיו בהתאם לשינויים החלים בצרכים ובמאפיינים שלהם, תוך מתן שירותים מלאים במגוון רחב של תחומים ומוצרים והנגשתם במגוון רחב של ערוצי שירות.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2024 נמשכת מגמת העדפה מוגברת של הדיגיטל בקרב הלקוחות, לצד המשך הרחבת הצעות הערך הדיגיטליות והנגשת מוצרים ויכולות באתר ובאפליקציה.

אפליקציית bit

אפליקציית bit היא אפליקציית תשלומים מובילה בה פעילים כיום כ-3.3 מיליון משתמשים (אשר ככלל, כשני שלישים מתוכם מנהלים את פעילותם העיקרית בבנקים אחרים). bit מאפשרת למשתמשים לבצע תשלומים, הכוללים, בין היתר, שירותי העברת כספים בין משתמשים (P2P) שהינו השירות הפופולארי בקרב משתמשיה, ניהול יתרות במסגרת חשבון תשלום, רכישות online באתרי קניות ואפליקציות שונות, תשלום חשבונות, הזמנת מטבע-חוץ וקבלתו בטרמינל, וכן שירותים המאפשרים קבלת זיכויים מגופים שונים (כגון חברות ביטוח).
בהמשך לתיקון בכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשפ"ה-2024 לפיו מתאפשרת גביית עמלות מלקוחות העושים שימוש באפליקציות תשלומים, הבנק הודיע ללקוחות bit, כי החל מיום 1 בינואר 2025 תחול עמלה בשיעור קבוע על משתמשים מקבלי תשלומים באפליקציית bit מעבר לסף פעילות (סך קבלת תשלומים מצטבר) של 25,000 ש"ח לשנה קלנדרית.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

בשנים האחרונות ניכרת התגברות הרגולציה כחלק מהתכנית להגברת התחרות בשוק הבנקאות, שמשפיעה על המגזר. לפרטים נוספים ראה פרק יוזמות רגולטוריות להלן.

טבלה 6-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2024	2023*
	במיליוני ש"ח	
סך הכנסות ריבית, נטו	**6,651**	6,844
הכנסות מימון שאינן מריבית	**2**	8
סך-הכל רווח מימוני, נטו	**6,653**	6,852
עמלות והכנסות אחרות	**1,555**	1,571
סך ההכנסות	**8,208**	8,423
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	**627**	397
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	**4,667**	3,954
רווח (הפסד) לפני מסים	**2,914**	4,072
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	**1,108**	1,411
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	**1,806**	2,661
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח	**39,331**	37,663
פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	**254,735**	250,792

* סווג מחדש כמפורט בביאור 28א בדוחות הכספיים.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר לקוחות פרטיים בשנת 2024 הסתכם ב-1,806 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של כ-2,661 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון נבע בעיקרו מגידול בהוצאות התפעוליות ובהוצאות בגין הפסדי אשראי לצד קיטון ברווח מימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו בשנת 2024 הסתכם ב-6,653 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-6,852 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון נבע ברובו מהשפעות מחיר של מרווחי האשראי והפיקדונות וכן מהטבות שהבנק העניק ללקוחותיו בעקבות מלחמת חרבות ברזל. קיטון זה קוזז בחלקו מעלייה ביתרות הפיקדונות הממוצעות.

ההכנסות מעמלות והכנסות אחרות בשנת 2024 הסתכמו ב-1,555 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,571 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון נבע בעיקרו מירידה בעמלות דמי ניהול חשבון כתוצאה מהטבות בתחום העמלות שניתנו ללקוחות במטרה להקל על ההתמודדות עם השלכות המלחמה וכן מירידה בעמלות בגין כרטיסי אשראי, נטו עקב השפעות עקיפות של המלחמה. ירידות אלו קוזזו בחלקן מעלייה בעמלות משוק ההון.

בשנת 2024 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 627 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 397 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע מעלייה במחיקות האוטומטיות, נטו וכן מגידול בהוצאה בגין ההפרשה הקבוצתית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בשנת 2024 הסתכמו ב-4,667 מיליון ש"ח בהשוואה ל-3,954 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקר מרישום הוצאה עקב אישור תכנית התייעלות בסוף שנת 2024 וכן מגידול בהפרשה בגין הליכים משפטיים.

האשראי לציבור, נטו ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכם בכ-39.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-37.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023.

פיקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמו בכ-254.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-250.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023.

למידע נוסף אודות סיכון אשראי לאנשים פרטיים, ראה פרק סיכון אשראי, בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

6.5.2. מגזר עסקים קטנים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים קטנים. פעילות המגזר מבוצעת באמצעות מערך הסינוף הארצי של הבנק וכן באמצעות הערוצים הישירים (ראה בפרק מגזר לקוחות פרטיים לעיל). מערך הסינוף מספק שירותים נדרשים גם ללקוחות עסקיים של המגזר העסקי והמגזר המסחרי.

השנה, כחלק ממיקוד הבנק בעסקים הקטנים והבינוניים, נפתחו חמישה סניפים עסקיים מתמחים המצטרפים לשני הסניפים העסקיים המתמחים שכבר פועלים.

השירותים הניתנים ללקוחות המגזר כוללים שירותי ניהול חשבון שוטף, לצד מהלכים רחבי היקף לתמיכה וצמיחה של מגזר זה וביניהם העמדת אשראי ייעודי המותאם לצרכי הלקוח במסגרת מגוון מוצרים.

מוצרים ושירותים

כחלק מאסטרטגיית הבנק להתמקד בהרחבת הפעילות במגזר העסקים הקטנים, מציע הבנק מגוון מוצרים ושירותים ללקוחותיו החל ממימון לפעילות העסקית, חבילת מוצרים ושירותים להתרחבות העסק ושירותי דיגיטל מתקדמים כולל הצעות לאשראי לביצוע בדיגיטל. כמו-כן, הבנק המשיך בפעילות המרכז לצמיחה פיננסית המעניקה לעסקים קטנים בכל רחבי הארץ ידע וכלים לניהול העסק והצמחתו הכוללים מתחם מקיף של תוכן מקצועי מותאם לבעלי העסקים השונים, הרצאות ומפגשי שיח מותאמים לצרכי העסקים עם מיטב המומחים, ליווי אישי לעסקים על-ידי מנטורים למשך שלושה חודשים ומעטפת כלים מדויקת בהתאמה לצרכי העסק.

על רקע מלחמת חרבות ברזל נקט הבנק במספר פעולות ללקוחותיו העסקיים:

- העמדת הלוואה בסכום של עד 250,000 ש"ח עם פטור מריבית ל-3 חודשים ופריסה ל-36 חודשים נוספים בריבית מופחתת. מתן הלוואה זו הסתיים ביום 30 בספטמבר 2024.
- במסגרת מסלול חרבות ברזל בקרן בערבות מדינה הציע הבנק לעסקים שנפגעו עקב המלחמה הלוואה בריבית פריים בלבד עם גרייס עד שנה על הקרן והריבית. מתן הלוואה זו הסתיים ביום 30 בספטמבר 2024.
- פטור מריבית על יתרת חובה עד סכום של 30 אש"ח בהתאם למתווה בנק ישראל.
- הבנק העניק הטבות משמעותיות לאנשי המילואים: הבנק ביצע החזר על תשלום הריבית בהלוואות קיימות (שאינן הלוואות לדיור) במשך שלושה חודשים (ינואר-מרץ 2024) ללקוחות עצמאיים עוסקים מורשים שגויסו למילואים במלחמה וקיבלו מענק או תגמול מילואים לחשבונם בבנק וכן הלוואה עד 100 אש"ח ללא ריבית וזאת בנוסף להטבות הניתנות בהתאם למתווה בנק ישראל.
- הבנק אימץ את מתווה ההקלות של בנק ישראל בינואר 2025 המרחיב את ההקלות לעסקים בצפון.

לפרטים בדבר יתר הפעולות שנקט הבנק עקב המלחמה והטבות ללקוחותיו העסקיים הפועלים בדרום ובצפון הארץ וללקוחותיו שגויסו למילואים ראה פירוט בפרק מגזר לקוחות פרטיים לעיל.

שיווק והפצה

השיווק וההפצה בארץ נעשים בסניפי הבנק, פנים אל פנים ובאמצעות הטלפון וב"פועלים בטלפון" והן בנכסים הדיגיטליים השונים, הן בפנייה יזומה והן בתגובה לפניית הלקוחות. מהלכי השיווק מקבלים ביטוי גם בפרסום בעיתונות, בטלוויזיה, באינטרנט, ברדיו, בשלטי חוצות ובסניפים. בשנים האחרונות הרחיב הבנק בצורה משמעותית את השימוש באמצעי שיווק במדיה הדיגיטלית, באינטרנט ובסלולר, המאפשר פנייה ממוקדת ללקוחות על-פי תחומי העניין ומאפייני הפעילות שלהם ברחבי הרשת. מאז פרוץ מלחמת חרבות ברזל, תוקשרו ההקלות, ההטבות והשירותים ללקוחות העסקיים במגוון מדיות, פנימיות וחיצוניות.

לקוחות

מגזר העסקים הקטנים כולל לקוחות עסקיים קטנים ובינוניים ממגוון רחב של ענפי משק. בנוסף, מטופלים במגזר החשבונות הפרטיים של הלקוחות העסקיים.

תחרות

הפעילות במגזר זה דורשת התמחות והיכרות מעמיקה עם הלקוח, לצורך מתן שירות מלא, מקיף ומקצועי ללקוח וכן לצורך ניהול סיכוני האשראי. בשנים האחרונות ניכרת כניסה גם של מתחרים חוץ בנקאיים כגון חברות כרטיסי אשראי, גופי מימון חוץ בנקאיים וכן פינטקים העוסקים בתחום. הבנק משקיע משאבים ופועל באופן מתמיד להתאמת המוצרים והשירותים הניתנים ללקוחותיו וכן הנגשתם ללקוחות במגוון ערוצי שירות, דיגיטליים ופיזיים כאחד.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

אפליקציית bit

הרחבת שיתופי פעולה לקידום הצעת הערך לעסקים קטנים וחיבור לפלטפורמות E-Commerce, כך שעסקים קטנים יכולים לקבל תשלום מלקוחותיהם ללא תקרה שנתית. העסקים יכולים לקבל תשלום מרחוק באתר, באפליקציה, ב-SMS או בנקודות המכירה.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

למידע בדבר יוזמות רגולטוריות שעשויה להיות להן השפעה על פעילות המגזר ראה פרק יוזמות רגולטוריות להלן.

טבלה 7-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2024	2023*
	במיליוני ש"ח	
סך הכנסות ריבית, נטו	**2,850**	2,927
הכנסות מימון שאינן מריבית	**4**	5
סך-הכל רווח מימוני, נטו	**2,854**	2,932
עמלות והכנסות אחרות	**671**	661
סך ההכנסות	**3,525**	3,593
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	**281**	393
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	**1,382**	1,370
רווח (הפסד) לפני מסים	**1,862**	1,830
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	**709**	634
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	**1,153**	1,196
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח	**34,479**	32,729
פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	**72,950**	70,395

* סווג מחדש כמפורט בביאור 28א בדוחות הכספיים.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר העסקים הקטנים בשנת 2024, הסתכם ב-1,153 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,196 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון נבע ברובו מקיטון ברווח המימוני, נטו וקוזז בחלקו מקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

הרווח המימוני, נטו, בשנת 2024 הסתכם ב-2,854 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,932 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון נבע ברובו מהשפעות מחיר של מרווחי האשראי והפיקדונות וכן מהטבות שהבנק העניק ללקוחותיו בעקבות מלחמת חרבות ברזל. קיטון זה קוזז בחלקו מעלייה ביתרות הפיקדונות הממוצעות.

ההכנסות מעמלות והכנסות האחרות בשנת 2024 הסתכמו ב-671 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-661 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות שוק ההון, וקוזז בחלקו על-ידי ירידה בעמלות דמי ניהול חשבון כתוצאה מהטבות בתחום העמלות שניתנו ללקוחות במטרה להקל על ההתמודדות עם השלכות המלחמה.

בשנת 2024 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של כ-281 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של כ-393 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון נבע ברובו מירידה בהוצאה בגין ההפרשה הקבוצתית, בעיקר עקב כך שבשנת 2023 נכללה הגדלה משמעותית של ההפרשה הקבוצתית בגין השפעות צפויות של סביבת ריבית גבוהה והשלכות פרוץ המלחמה. בשנת 2024 המשיך הבנק להגדיל את ההפרשה הקבוצתית, אם כי באופן מתון יותר.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בשנת 2024 הסתכמו ב-1,382 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,370 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקר מרישום הוצאה עקב אישור תכנית התייעלות בסוף שנת 2024.

האשראי לציבור, נטו ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכם בכ-34.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-32.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023.

פיקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמו בכ-73.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-70.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023.

6.5.3. מגזר הלוואות לדיור

כללי ומבנה המגזר

הבנק מציע הלוואות לדיור ללקוחות פרטיים, הן מכספי הבנק והן במסגרת תכניות הסיוע הממשלתיות, באמצעות יועצי משכנתאות הפזורים בנציגויות משכן בסניפים השונים ברחבי הארץ.

ניתן להגיש בקשה לאישור עקרוני למתן הלוואה לדיור גם בדיגיטל ובפועלים בטלפון.

מוצרים ושירותים

הפעילות העיקרית של מגזר זה הינה מתן הלוואות לדיור ומיועדת לקהל לקוחות פרטיים המבקשים הלוואה למימון אחת מהמטרות שלהלן:

- הלוואה המיועדת לרכישה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה או שיפוצה.
- הלוואה המיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות לדירת מגורים.
- הלוואה הניתנת במשכון דירת מגורים ושאינה למטרת עסק.
- הלוואה המיועדת למימון פירעון מוקדם של הלוואה, כאמור לעיל.

פעולת חיתום משכנתאות נערכת ונבחנת בהתייחס לארבעה רכיבים מהותיים: יכולת ההחזר, הבטוחה - הנכס המוצע לשעבוד, שיעור מימון ומרווחים.

הטבות ייעודיות בתחום המשכנתאות

בשל מלחמת חרבות ברזל, בנק ישראל פרסם ביום 15 באוקטובר 2023 מתווה לסיוע ללקוחות בהתמודדות עם השלכות מלחמת חרבות ברזל ("המתווה"), ובו התייחסות גם לדחיית תשלומי המשכנתא בהתאם לאוכלוסייה אליה משתייך הלקוח (אוכלוסיית מעגל ראשון או אוכלוסיית מעגל שני). המתווה הורחב והוארך מספר פעמים בשלושה חודשים כל פעם. לפי הארכת המתווה האחרונה מיום 3 בדצמבר 2024 בה המתווה הוארך עד ליום 31 במרץ 2025, תקופת הדחייה המקסימלית של תשלומי המשכנתא במסגרת המתווה הנה 9 חודשים במצטבר ועד 12 חודשים במצטבר לאוכלוסייה ספציפית שהוגדרה במתווה. על-פי המתווה, כל בנק רשאי לבחור את דרך ביצוע דחיית תשלומי המשכנתא ללקוחות המעגל הראשון והבנק בחר בדרך של העמדת הלוואה לחמש שנים בגין התשלומים שנדחו, אשר מועד פרעונה יחל לאחר כשנה. יצוין כי עבור לקוחות שביצעו דחייה לתקופה העולה על שלושה חודשים (וכאשר הדחייה באופן רצוף), הבנק מאפשר לפרוס את פירעון ההלוואה לתקופה של עד 8 שנים שמועד פירעונה יחל לאחר כשנה.

ביום 23 ביוני 2024 הבנק יצא במהלך בו העניק פטור מתשלום המשכנתא לשלושה חודשים ללקוחות בעלי נכס המשועבד לבנק לטובת המשכנתא ונמצא באחד מיישובי הצפון שפונו, על-פי רשימות היישובים שפורסמו על-ידי בנק ישראל במסגרת המתווה נכון ליום 23 ביוני 2024.

שיווק

הבנק מפרסם ומשווק את האפשרות ליטול משכנתא בבנק במדיות פרסומיות שונות. מתן הלוואה לדיור הינה ללקוחות הבנק וללקוחות בנק זר בכפוף לפתיחת חשבון בבנק.

לקוחות

הבנק מעניק הלוואות לדיור (למטרות שאנן עסקיות) ללקוחות.

תחרות

תחום ההלוואות לדיור מאופיין ברמת תחרותיות גבוהה. מדובר בעסקה כלכלית משמעותית בקרב משקי הבית ולכן לקוחות נוטים לבצע סקר שוק ולהשוות מחירים, בעצמם או על-ידי יועצי משכנתאות חיצוניים.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

בתחום ההלוואות לדיור קיימת רגולציה ייעודית ענפה, בנוסף לרגולציה הכללית, לרבות זו החלה על מתן אשראי על-ידי הבנק.

- הוראת ניהול בנקאי תקין 451 - נהלים למתן הלוואות לדיור - ביום 19 ביולי 2023 נעשה תיקון במטרה לשפר את תהליך ביצוע פירעון מוקדם של הלוואה לדיור, לרבות באמצעות תאגיד בנקאי אחר או מלווה מוסדי שאינו תאגיד בנקאי (במחזור). כך לווה יוכל להודיע על כוונתו לבצע פירעון מוקדם של הלוואה באופן מקוון ובטלפון. אגב תהליך מחזור הלוואה באמצעות בנק אחר הלווה יוכל לבחור אם להודיע על כוונתו לבצע פירעון מוקדם ישירות לבנק המקורי או באמצעות הבנק החדש (מבלי לגרוע מכל זכות שקיימת ללווה על-פי כל דין). כמו-כן, התאגיד הבנקאי יאפשר ללווה לבקש מכתב כוונות גם באופן מקוון ובטלפון לקבל את המכתב בהתאם לבחירתו באופן המאפשר שמירה והדפסה. במקרה של מחזור מבנק אחר, המכתב יועבר ישירות בין הבנקים בממשק דיגיטלי כאשר המסמך חתום בחתימה אלקטרונית, והבנק יעשה כן גם מול מוסדי (אם אין סיבה לסירוב סביר). התיקון ייכנס לתוקף ביום 1 באפריל 2025.
- הוראת ניהול בנקאי תקין 251 התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם מלחמת "חרבות ברזל" (הוראת שעה) ביום 31 באוקטובר 2023 פרסם בנק ישראל לראשונה את הוראת ניהול בנקאי תקין 251 - הכולל התאמות שונות לתקופה מוגבלת להוראות ניהול בנקאי תקין, שחלקן מתייחסות גם להלוואות לדיור, לצורך התמודדות עם המלחמה והשלכותיה על הכלכלה בישראל, ועל מנת לסייע למערכת הבנקאית וללקוחותיה להתמודד עם אתגרי המצב. ביום 30 בדצמבר 2024 פרסם בנק ישראל את העדכון האחרון להוראה, למידע בנוגע להקלות שנותרו בתוקף.

למידע נוסף בדבר יוזמות רגולטוריות שעשויה להיות להן השפעה על פעילות המגזר ראה פרק יוזמות רגולטוריות להלן.

טבלה 8-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיור

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2024	2023*
	במיליוני ש"ח	
סך הכנסות ריבית, נטו	**1,702**	1,661
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	**(42)**	(56)
סך-הכל רווח מימוני, נטו	**1,660**	1,605
עמלות והכנסות אחרות	**39**	46
סך ההכנסות	**1,699**	1,651
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	**79**	121
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	**488**	486
רווח (הפסד) לפני מסים	**1,132**	1,044
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	**433**	358
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	**699**	686
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח	**139,540**	131,057

* סווג מחדש כמפורט בביאור 28א בדוחות הכספיים.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר הלוואות לדיור בשנת 2024 הסתכם ב-699 מיליון ש''ח, בהשוואה ל-686 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

הרווח המימוני, נטו בשנת 2024 הסתכם ב-1,660 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,605 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקר מעלייה ביתרות האשראי הממוצעות וקוזז בחלקו מהשפעות מחיר של מרווחי האשראי.

ההכנסות מעמלות והכנסות האחרות בשנת 2024 הסתכמו ב-39 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-46 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון נבע בעיקרו מירידה בעמלות דמי ניהול ועמלות מביטוח חיים ומביטוח דירות.

בשנת 2024 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של כ-79 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של כ-121 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון נבע ברובו מירידה בהוצאה בגין ההפרשה הקבוצתית, בעיקר עקב כך שבשנת 2023 נכללה הגדלה של ההפרשה הקבוצתית בגין השפעות צפויות של סביבת ריבית גבוהה והשלכות פרוץ המלחמה. בשנת 2024 המשיך הבנק להגדיל את ההפרשה הקבוצתית, אם כי באופן מתון יותר.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בשנת 2024 הסתכמו ב-488 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-486 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

האשראי לציבור, נטו ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכם בכ-139.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-131.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023.

למידע נוסף אודות סיכונים בתיק הלוואות לדיור, ראה פרק הלוואות לדיור בפרק סקירת הסיכונים, בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

6.5.4. מגזר מסחרי

כללי ומבנה המגזר

המגזר המסחרי מספק מגוון רחב של שירותי בנקאות ללקוחות עסקיים מדרג הביניים (Middle Market). המגזר פועל באמצעות מרכזי עסקים ללקוחות ותיקים ומרכזי עסקים ללקוחות בצמיחה. ללקוחות המגזר מוענקים שירותים תפעוליים על-ידי צוותי לקוח הפרוסים בארץ וכן על-ידי מרכז שירות.

מוצרים ושירותים

השירותים אותם מעמיד הבנק ללקוחות המגזר כוללים מתן אשראי לפעילות שוטפת ולמימון השקעות, ערבויות, מכתבי אשראי, פעילות סחר חוץ ועסקות במכשירים פיננסיים ונגזרים. כמו-כן, ניתנים שירותי השקעות באפיקים השונים: מטבע-חוץ, שקלים, ניירות-ערך וכו'.

המגזר המסחרי מספק שירותים בנקאים גם ללקוחות הפועלים בענף הבנייה והנדל"ן. השירותים הבנקאיים כוללים בין השאר, מתן אשראי ללקוחות וכן הנפקת ערבויות מסוגים שונים ובכלל זה ערבויות לרוכשי דירות בהתאם לחוק המכר. כמו-כן, המגזר המסחרי מספק שירותים ללקוחות היי-טק באמצעות המותג Poalim tech, המספק שירותים בנקאיים הכוללים מתן אשראי וערבויות, פעילות מטבע-חוץ ועו"ש וכו'.

פעילויות משלימות

- אשראי ישיר לעסקים - הלוואות בתוך מסגרת מאושרת הניתנות לניצול באמצעות "אתר האינטרנט לעסקים".
- TRADER FX - מערכת מסחר באינטרנט בפלטפורמה זמינה ונוחה ללקוח.
- העצמה דיגיטלית - פיתוח פתרונות מותאמים העונים לצרכי לקוחות החטיבה העסקית, הרחבת תשתית הפעילות באתר העסקי ובאפליקציה העסקית.
- ערבויות דיגיטליות - פיתוח פלטפורמה של הפקת קובץ ערבות דיגיטלית.
- ממשק דיגיטלי למילוי מסמכי פתיחת חשבון.
- ERPAY - ממשק ישיר לביצוע העברות בש"ח ובמטבע-חוץ ממערכת ה-ERP של הלקוח.

שיווק והפצה

שיווק מוצרי הבנקאות ושירותי הבנקאות והפצתם ללקוחות מתבצעים באמצעות מנהלי קשרי הלקוחות שבאגף המסחרי, מחלקת ניהול מכירות במטה החטיבתי. לרשות הלקוחות עומדים ערוצי התקשורת המקובלים בבנקאות המקומית, כגון: צוותי לקוח, מרכזי שירות, "פועלים בטלפון", אינטרנט וכד'.

לקוחות

תחומי הפעילות העיקריים של לקוחות המגזר הינם: תעשייה, מסחר ובנייה ונדל"ן ופעילותם מתבצעת בעיקר בשוק המקומי. כמו-כן, מטפל המגזר גם בלקוחות המנהלים פעילות יבוא ויצוא.

תחרות

המגזר מתאפיין בתחרות גבוהה כאשר המתחרים העיקריים הינם התאגידים הבנקאיים. בתחום האשראי, התחרות באה לידי ביטוי הן בשיעורי הריבית והעמלות המוצעים ללקוחות על-ידי הבנקים המתחרים, והן בהיבטים הנלווים כגון מהירות התגובה ושיעורי המימון אותם מוכנים לאשר הבנקים המתחרים. כמו-כן, עבור חלק מלקוחות המגזר קיימים בשוק תחליפים לאשראי הבנקאי כגון הנפקות ציבוריות ופרטיות ואשראי שניתן על-ידי גופים פיננסים חוץ בנקאים.

שינויים טכנולוגיים

המגזר נעזר במערכות טכנולוגיות לצורך ניהול תהליכי ניתוח מצב הלקוחות, בקרה ושיווק. בבנק מבוצע תהליך מתמשך של שיפור מערכות אלו. תהליך זה כולל גם מרכיבים הנוגעים לטיפול בלקוחות המגזר. לצורך ניהול תיקי הלקוחות במגזר, נעשה שימוש במערכת CRM שמהווה כלי משמעותי בניהול הקשר, המכירות והפעילות העסקית מול הלקוחות.

טבלה 9-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2024	2023*
	במיליוני ש"ח	
סך הכנסות ריבית, נטו	**2,283**	2,219
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	**(32)**	(34)
סך-הכל רווח מימוני, נטו	**2,251**	2,185
עמלות והכנסות אחרות	**516**	544
סך ההכנסות	**2,767**	2,729
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	**(51)**	881
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	**647**	625
רווח (הפסד) לפני מסים	**2,171**	1,223
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	**849**	430
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	**1,322**	793
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח	**62,747**	59,300
פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	**44,430**	46,369

* סווג מחדש כמפורט בביאור 28א בדוחות הכספיים.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר המסחרי בשנת 2024 הסתכם ב-1,322 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-793 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקרו מקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

הרווח המימוני, נטו, בשנת 2024 הסתכם ב-2,251 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,185 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקר מעלייה ביתרות האשראי הממוצעות והשפעות מחיר של מרווחי האשראי שקוזזה בחלקה על-ידי השפעות מחיר של מרווחי הפיקדונות.

ההכנסות מעמלות והכנסות אחרות בשנת 2024 הסתכמו ב-516 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-544 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון נבע בעיקרו מירידה בעמלות מעסקי מימון.

בשנת 2024 נרשמו הכנסות בגין הפסדי אשראי בסך של כ-51 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של כ-881 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. השינוי נבע ברובו מירידה בהוצאה בגין ההפרשה הקבוצתית, עקב כך שבשנת 2023 נכללה הגדלה של ההפרשה הקבוצתית בגין השפעות צפויות של סביבת ריבית גבוהה והשלכות פרוץ המלחמה.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בשנת 2024 הסתכמו ב-647 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-625 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקר מרישום הוצאה עקב אישור תכנית התייעלות בסוף שנת 2024.

האשראי לציבור, נטו ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכם בכ-62.7 מיליארד ש''ח, בהשוואה לכ-59.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023.
פיקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמו בכ-44.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-46.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023.

6.5.5. מגזר עסקי

כללי ומבנה המגזר

המגזר העסקי מתמחה במתן שירותים פיננסיים לתאגידים גדולים כאשר מתן אשראי מהווה את עיקר פעילותו. המגזר פועל באמצעות ארבעה סקטורים שבכל אחד מהם פועלים מנהלי קשרי לקוחות (מק"לים) בעלי התמחות ייעודית:

- נדל"ן.
- תעשייה, מסחר ומלונאות.
- תשתיות, אנרגיה ושוק ההון.
- מימון פרויקטים ותשתיות.

בנוסף, עוסק המגזר במוצרי מימון מורכבים, לרבות: מימון סחר חוץ, מימון הון חוזר, מימון נכסים בחו"ל, עסקות מימון מורכבות, סינדיקציה והעברת סיכוני אשראי.
החטיבה העסקית כוללת גם את האגף לאשראים מיוחדים, אשר מרכז את הטיפול בלקוחות המגזר העסקי והמגזר המסחרי שנקלעו לקשיים, מתוך ניסיון לסייע לשיקומם תוך מתן תמיכה עסקית.

מוצרים ושירותים

השירותים הניתנים ללקוחות המגזר כוללים מימון פעילות שוטפת, כמו גם מימון השקעות, מימון פרויקטים בתחום התשתית (בשיטת ה-BOT/PFI), שירותים פיננסיים, וכן פעולות סחר-חוץ ועסקות במכשירים פיננסיים נגזרים. במסגרת השירותים הניתנים ללקוחות הפועלים בענף הבניה הנדל"ן ניתן למנות, בין היתר, ליווי פרויקטי בנייה, מתן אשראי ללקוחות וכן הנפקת ערבויות מסוגים שונים ובכלל זה ערבויות לרוכשי דירות בהתאם לחוק המכר.
למגזר פעילויות משלימות הזהות במהותן לאלה הניתנות במגזר המסחרי. לפרטים נוספים ראה פרק מגזר מסחרי לעיל.

שיווק והפצה

שיווק מוצרי הבנקאות והפצתם ללקוחות המגזר מתבצעים באמצעות מנהלי קשרי הלקוחות שבאגף העסקי בשיתוף עם המטה החטיבתי. כחלק מרכזי מפלטפורמת המכירות, עומדים לרשות לקוחות המגזר מומחי מוצר בתחומי חדר עסקות, ייעוץ השקעות, סחר-חוץ, מטבע-חוץ, עובר ושב ועוד אשר עובדים בצמוד למנהל קשרי הלקוחות. מנהל קשרי הלקוחות נמצא בקשר רצוף עם הלקוחות שהוא מטפל בהם, לצורך מענה לצרכים הבנקאיים שלהם, שיווק מוצרי הבנק והתאמת פתרונות מימון לעסקות שונות.
לרשות הלקוחות עומדים ערוצי התקשורת המקובלים בבנקאות המקומית, כגון: צוותי לקוח, מרכזי שירות, "פועלים בטלפון", אינטרנט וכד'.

לקוחות

לקוחות המגזר הינם תאגידים גדולים בישראל אשר פועלים בעיקר בתחומי הפעילות: נדל"ן, תעשייה, שוק ההון, תקשורת, מסחר, מלונאות, תשתיות ואנרגיה.

תחרות

התחרות בתחום זה גבוהה ומתבטאת בשירות, במחירים, בתנאים להעמדת המימון ובמהירות התגובה. קבוצת הבנק מתמודדת עם תחרות גוברת מול המערכת הבנקאית הישראלית, לרבות בנקים זרים שיש להם נציגויות בישראל. עבור חלק מלקוחות המגזר קיימים בשוק תחליפים לאשראי הבנקאי כגון הנפקות ציבוריות ופרטיות ואשראי שניתן על-ידי גופים מוסדיים וגופים פיננסים חוץ בנקאים.

מגבלות ביחס להסדרי הלוואות משותפות (הסדרי קונסורציום)

ביום 14 ביוני 2018 נכנסו לתוקף כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסדרי הלוואות משותפות) (הוראת שעה), תשע"ח-2018 ("פטור הסוג"). פטור הסוג על תיקוניו מגדיר את התנאים, אשר בהתקיימם, יהיה הבנק פטור מפניה לרשות התחרות לקבלת אישור להסדר ההלוואה המשותפת (דהיינו, מתן אשראי לתאגיד, במשותף עם מלווה אחד או מלווים נוספים הנכלל/ים בהגדרת "מלווה" בהוראת פטור הסוג). תוקף הוראת פטור הסוג הינו עד מאי 2026.

לאור האמור בפטור הסוג, בכל מקרה בו בכוונת הבנק לתת במשותף עם תאגידים בנקאיים או גופים מוסדיים או גופים דומים שהתאגדו מחוץ לישראל, הלוואה לתאגיד כלשהו - על הבנק לבדוק קיומם של התנאים הקבועים בהוראות הפטור בהתאם לחלופות השונות ולנסיבות כל עסקה. הוראות פטור הסוג אינן חלות על הסדר הלוואה משותפת שנחתם לפני מועד כניסתו לתוקף של פטור הסוג וחלות על אותן הלוואות הוראות מכתבי רשות התחרות בעניין הלוואות משותפות שהיו בתוקף במועד חתימת כל הסדר הלוואה. עם זאת, ככל שיחול שינוי מהותי בהסדר הלוואה משותפת שנחתם על בסיס מכתבי הרשות הנ"ל, יש לבחון את ההסדר הרלוונטי בכללותו מחדש, בהתאם לפטור הסוג.

טבלה 10-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2024	2023*
	במיליוני ש"ח	
סך הכנסות ריבית, נטו	**3,172**	2,955
הכנסות מימון שאינן מריבית	**79**	71
סך-הכל רווח מימוני, נטו	**3,251**	3,026
עמלות והכנסות אחרות	**920**	842
סך ההכנסות	**4,171**	3,868
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	**(278)**	3
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	**875**	800
רווח (הפסד) לפני מסים	**3,574**	3,065
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	**1,399**	1,085
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	**2,175**	1,980
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח[1]	**140,180**	123,994
פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	**101,159**	94,775

* סווג מחדש כמפורט בביאור 28א בדוחות הכספיים.

(1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאילות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-13,999 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024 ובסך של כ-15,114 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר בשנת 2024 הסתכם ב-2,175 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,980 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקרו מקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי, מגידול ברווח מימוני, נטו וכן מגידול בעמלות. הגידול קוזז בחלקו על-ידי עלייה בהוצאות התפעוליות.

הרווח המימוני, נטו, בשנת 2024 הסתכם ב-3,251 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,026 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקר מעלייה ביתרות הממוצעות של האשראי והפיקדונות שקוזזה בחלקה מהשפעות מחיר של מרווחי האשראי והפיקדונות.

ההכנסות מעמלות והכנסות אחרות בשנת 2024 הסתכמו ב-920 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-842 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות טיפול באשראי, עמלות סינדיקציה ומעלייה בעמלות משוק ההון.

בשנת 2024 נרשמו הכנסות בגין הפסדי אשראי בסך של 278 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 3 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. השינוי נבע בעיקר מגידול בהכנסה בגין ההפרשה הפרטנית, נטו, הנובע בעיקר מריקברי במספר מצומצם של לווים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בשנת 2024 הסתכמו ב-875 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 800 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נובע בעיקר מרישום הוצאה עקב אישור תכנית התייעלות בסוף שנת 2024.

האשראי לציבור, נטו ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכם בכ-140.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-124.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023.

פיקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמו בכ-101.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-94.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023.

6.5.6. פעילות בינלאומית

כללי

הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק כוללת את סניף ניו-יורק ונציגויות בארצות-הברית, וכן קיום קשרים עם בנקים ברחבי העולם.

עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק, המתמקד בתחומי הפעילות הבאים: מתן שירותים בנקאיים מקיפים הן לחברות ישראליות הפועלות בארצות-הברית והן לחברות ולקוחות מקומיים, הכוללים: אשראי, סחר-חוץ, פיקדונות ושירותי חדר עסקות. סניף ניו-יורק מאפשר ללקוחותיו גם ביטוח פיקדונות על-ידי ה-FDIC.

תחום הפעילות מול בנקים כולל מסחר באמצעות חדרי עסקות, שיתוף פעולה בסחר חוץ ובמימון סחר בינלאומי, מימון פרויקטים, סליקת תשלומים ושירותים בתחום שוק ההון (ראה פרק חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים בדוח הדירקטוריון וההנהלה).

מגבלת חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות הבינלאומית

פעילות המגזר הבינלאומי במדינות השונות (למועד זה בעיקר בארצות-הברית) כפופה לתקנות רלוונטיות לאופי הפעילות של הקבוצה במדינות בהן מתקיימת פעילות עסקית (Cross border regulations) ולפיקוח רגולטורי מצד רשויות שלטוניות שונות במדינות בהן פועלות שלוחות הבנק בחו"ל, הכוללות דרישות של הון, החזקת נכסים נזילים, ציות ואיסור הלבנת הון וכיוצא בזה.

בנוסף, קיימים כללים ומגבלות המוטלים על-ידי בנק ישראל על הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק, הן מכוח חקיקה ונהלים והן מכוח הוראות בהיתרים הניתנים על-ידי בנק ישראל בעת רכישת חברות בנות ו/או פתיחת סניפים בחו"ל.

הפעילות בבנקאות הבינלאומית

סניף ניו-יורק

עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של קבוצת הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק ונציגויות בארצות-הברית וכן קיום קשרים עם בנקים ברחבי העולם. לסניף ניו-יורק פעילות בתחום ה-Middle Market בארצות-הברית, באמצעות פיתוח מערכת יחסים ומתן אשראי ישיר ללקוחות מסחריים מקומיים. כמו-כן, פועל הסניף בשוק הסינדיקציות כפעילות משלימה.

טבלה 11-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2024	2023*
	במיליוני ש"ח	
סך הכנסות ריבית, נטו	**1,082**	932
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	**(2)**	(1)
סך-הכל רווח מימוני, נטו	**1,080**	931
עמלות והכנסות אחרות	**46**	40
סך ההכנסות	**1,126**	971
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	**36**	88
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	**416**	447
רווח (הפסד) לפני מסים	**674**	436
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	**265**	181
רווח (הפסד) נקי:		
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	**409**	255
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	**-**	-
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	**409**	255
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח	**22,476**	18,072
פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	**31,570**	29,129

* סווג מחדש כמפורט בביאור 28א בדוחות הכספיים.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר הפעילות הבינלאומית בשנת 2024 הסתכם ב-409 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 255 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

להלן השינויים העיקריים בתוצאות הפעילות הבינלאומית:

- הרווח הנקי של סניף ניו-יורק הסתכם בכ-439 מיליון ש"ח בשנת 2024, בהשוואה לרווח נקי של כ-318 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו, שנבעה בעיקר מגידול ביתרות האשראי הממוצעות. כמו-כן, חל קיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי.
- ההפסד של הפועלים שוויץ הסתכם בכ-34 מיליון ש"ח בשנת 2024, בהשוואה להפסד של כ-63 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

סך האשראי לציבור, נטו של הפעילות הבינלאומית ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכם בכ-22.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-18.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023, אשר מקורם בסניף ניו-יורק, בעיקר בפעילות ה-Middle-Market.

סך פיקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2024 של הפעילות הבינלאומית הסתכמו בכ-31.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-29.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023, אשר מקורם בסניף ניו-יורק.

6.5.7. מגזר ניהול פיננסי

כללי ומבנה

פעילות מגזר זה כוללת:

- פעילות בתיק הבנקאי - ניהול המקורות והשימושים לרבות ניהול סיכוני השוק והנזילות (לפרטים בדבר סיכונים אלה, ראה פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה), וזאת באמצעות קביעת מחירי העברה פנימיים (ראה להלן), ניהול תיק השקעות, הנפקות אגרות-חוב ושטרי הון, הפקדות בבנקים בחו"ל וביצוע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים. פעילות המגזר בתיק הבנקאי מתבצעת בעיקרה באמצעות האגף לניהול נכסים והתחייבויות ("ננ"ה") בארץ ובחו"ל ובאמצעות היחידה לניהול השקעות נוסטרו האחראיות על ניהול תיק אגרות-החוב הקונצרני.
- פעילות בתיקי המסחר - פעילות עשיית שוק ומסחר בחדר עסקות בתחום מטבע-החוץ, ריביות ואגרות-חוב ממשלתיות ונגזרי OTC.
- פעילות מסחר מול לקוחות בשני תחומים:
- ביצוע עסקות בניירות-ערך ובנגזרים סחירים באמצעות שני חדרי מסחר: חדר מסחר ניירות-ערך ישראלים וחדר מסחר ניירות-ערך זרים וכן שרותי משמרת ניירות-ערך.
- ביצוע עסקות OTC במכשירים פיננסיים נגזרים בש"ח, מטבע-חוץ, ריביות, מדדים וסחורות באמצעות חדר העסקות. השירות ניתן למגוון לקוחות, בהם גופים מוסדיים, חברות עסקיות, לקוחות פרטיים נבחרים ולקוחות זרים, באמצעות דסקים ייעודיים המעניקים שירות אישי ללקוחות.
- פעילות המגזר מול הלקוחות כוללת גם מתן תמיכה בפיתוח ובתמחור של מוצרים פיננסיים מתוחכמים.

ההכנסות העיקריות של המגזר נובעות מניהול חשיפות בתיק הבנקאי ובתיק למסחר וכן ממרווחים ועמלות בפעילות חדרי העסקות ושירותי התפעול מול הלקוחות. בנוסף, כולל המגזר בחישוב הכנסותיו, תוצאות מניהול תיק השקעות במניות ובאגרות-חוב ומהשקעות בחברות כלולות (שעיקרן מוחזקות על-ידי פועלים אקוויטי).

כמו-כן, מגזר זה אחראי על ניהול הקשרים עם בנקים ומוסדות פיננסיים ברחבי העולם ואחראי על מתן שירותים ללקוחות הפעילים בישראל במגוון תחומים לרבות בשוקי ההון והכסף.

פעילויות, מוצרים ושירותים

התיק הבנקאי - ניהול מקורות ושימושים

אגף ניהול נכסים והתחייבויות ("אגף ננ"ה") אחראי לניהול המקורות והשימושים של הבנק על מגוון פעילויות המגזרים השונים. האגף קובע מחירי העברה פנימיים ("ריבית סיטונאית") לגיוס מקורות ולשימושי המגזרים השונים. הריבית הסיטונאית מהווה את ריבית הבסיס לפעילות המגזרים השונים מול לקוחות הבנק ולפיה הם מחויבים ומזוכים. הריבית הסיטונאית מהווה אמצעי לניהול סיכוני השוק והנזילות.

הבנק מייחס חשיבות רבה לגיוס מקורות יציבים בעלי פיזור גבוה. לבנק מקורות מימון מגוונים, שעיקרם מגיוס פיקדונות מהציבור בארץ, כשחלקו הארי מלקוחות קמעונאיים, וללא תלות במפקיד בודד או בקבוצת מפקידים. בנוסף, מגייס הבנק פיקדונות מלקוחות מוסדיים ועסקיים גדולים.

כמו-כן, מגייס הבנק באמצעות אגרות-חוב ומכשירי הון (כתבי התחייבות נדחים) שמנפיק הבנק.

המקורות במטבע-חוץ כוללים פיקדונות לקוחות פרטיים ולקוחות עסקיים בארץ, תושבי חוץ, לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית, חברות ישראליות בחו"ל, הנפקת CD's ומכשירים אחרים המבוטחים על-ידי ה-FDIC בארצות-הברית, הנפקות של אגרות-חוב בחו"ל, עסקות החלף ש"ח - מטבע-חוץ ועסקות REPO.

כחלק מניהול סיכוני השוק והנזילות מנהלת חטיבת שווקים פיננסיים תיק אגרות-חוב, המורכב מאגרות-חוב ממשלתיות ואגרות-חוב קונצרניות לרבות אגרות-חוב של מוסדות פיננסים. התיק מנוהל באמצעות יחידת הננ"ה ויחידת ניהול השקעות נוסטרו של הבנק.

פעילות השקעות לנוסטרו - מטרתה להגדיל את הגמישות בניהול התיק הבנקאי תוך ניצול האפשרויות לשיפור התשואה על עודפי הנזילות וגיוון אפיקי הפעילות. תיק ההשקעות הינו חלק מהתיק הבנקאי, וכולל השקעה באגרות-חוב ובמניות בארץ ובחו"ל.

פעילות בתחום המסחר - חדר עסקות (OTC ונגזרים)

הבנק מעניק ללקוחותיו שירות מקיף בחדר עסקות (OTC ונגזרים) המאפשר להם לפעול במכשירים הפיננסיים השונים ועל נכסי בסיס שונים, לצורכי מסחר, הגנה וגידור סיכונים. ביצוע העסקות עם לקוחות הבנק נעשה בהתאם למסגרות האשראי שהוקצו להם על-ידי בעלי סמכויות האשראי בבנק ועל בסיס מודלים פנימיים של הבנק. המודלים מגדירים את חשיפות האשראי בעסקות המבוצעות בחדר העסקות. בשנים האחרונות קיימת עלייה מתמדת במודעות ובצרכים לפעילויות שמציע חדר עסקות, אשר כמענה להם וכדי לשמר את מעמדו כבנק מוביל וחדשני הבנק מציע מגוון רחב יותר של מוצרים וברמות תחכום גבוהות יותר וביניהם: נגזרים, לרבות אופציות ריבית בשקלים, אופציות אקזוטיות, ומוצרי ריבית מתוחכמים.

כחלק מפעילות הבנק בתחום המסחר, חדר העסקות הינו אחד מעושי השוק הראשיים באגרות-חוב ממשלתיות וכן מהווה עושה שוק במרבית המוצרים בהם הוא פעיל.

שירותי ברוקראג' ומשמרת

הבנק מעמיד ללקוחותיו שירות לביצוע עסקות בניירות-ערך ובנגזרים סחירים באמצעות שני חדרי מסחר: חדר מסחר ניירות-ערך ישראלים וחדר מסחר ניירות-ערך זרים וכן שרותי משמרת ניירות-ערך.

שירותים למנהלי נכסים פיננסיים

הבנק מעניק שירותים למנהלי נכסים פיננסיים: מנהלי קרנות נאמנות, מנהלי תיקי השקעות, מנהלי קופות-גמל, קרנות השתלמות ופנסיה. בנוסף, לקרנות נאמנות הבנק מעמיד שירותים נלווים לניהול חשבון, הכוללים בין השאר שערוך נכסים, הפקת דוחות בקרה והכנת דיווחים לרשויות. ביום 31 בדצמבר 2024 שווי הנכסים של קרנות הנאמנות להן מספק הבנק שירותים נלווים לניהול חשבונות בהיקפים שונים הסתכם בסך של כ-139 מיליארד ש"ח.

שירותים למוסדות פיננסיים

מחלקת בנקים ומוסדות פיננסיים אמונה על ניהול היחסים והקשר העסקי עם בנקים ומוסדות פיננסיים בעולם. קשרים אלה תומכים במגוון הפעילויות העסקיות של הבנק, לרבות פעילות סחר חוץ, מסחר במטבע-חוץ, פיקדונות, נגזרים ובניירות-ערך.

במסגרת ניהול פעילותו מול בנקים ומוסדות פיננסיים זרים הבנק מספק מגוון רחב של שירותים לרבות שירותי סאב-קסטודי לבנקים קסטודיאנים מובילים מחו"ל הפעילים בישראל בתחום ניירות-ערך.

תחרות

בשנים האחרונות עולה באופן מתמיד רמת התחכום בשווקים הפיננסיים בישראל. מגמה זו בולטת במיוחד בהרחבת סל המוצרים העומדים לרשות המשקיעים והפעילים בשוק. מכשירים סחירים מסוגים שונים ומכשירים נגזרים הופכים להיות נגישים יותר.

בכל הקשור לפעילות חדר עסקות וחדרי מסחר ניירות-ערך קיימת תחרות ענפה ואינטנסיבית. המתחרים העיקריים הינם ארבע הקבוצות הבנקאיות הגדולות בישראל, בנקים זרים, וכן חברות פיננסיות אחרות, המתמחות בתחום.

לקוחות

המגזר מספק שירותים מגוונים לכלל לקוחות המגזרים האחרים בבנק, בין אם באמצעות סניפי הבנק ומנהלי קשרי הלקוחות ובין אם בקשר ישיר עם לקוחות גדולים. חדר העסקות מקיים פעילות שיווקית מול מוסדות פיננסיים זרים, דבר שהביא להגדלה משמעותית של מחזורי הפעילות מול לקוחות אלה (במגוון המוצרים בהם הבנק משמש עושה שוק).

הסדרת פעילות

במהלך העסקים השוטף מקיים הבנק, ובמסגרתו המגזר לניהול פיננסי, קשרים ענפים עם המוסדות הפיננסיים המובילים בעולם. הקשרים העסקיים בין הבנק לגופים אלה בשוקי ההון השונים מושתתים, בין היתר, על הסדרים בינלאומיים סטנדרטיים, כגון: הסכמי מסגרת התומכים בפעילות חדרי העסקות, הסכמים מיוחדים למזעור סיכוני אשראי שמיועדים להגביל את סיכון האשראי בנגזרים (Credit Support Annex) או פעילות באמצעות מסלקות בינלאומיות, לשם מזעור סיכוני צד נגדי וסיכוני סליקה בעסקות במטבע-חוץ ובריביות.

טבלה 12-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי[1]

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
	2024	2023*
	במיליוני ש"ח	
סך הכנסות ריבית, נטו	**(836)**	(1,465)
הכנסות מימון שאינן מריבית	**950**	1,274
סך-הכל רווח מימוני, נטו	**114**	(191)
עמלות והכנסות אחרות	**183**	139
סך ההכנסות	**297**	(52)
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	**(1)**	(4)
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	**482**	496
רווח (הפסד) לפני מסים	**(184)**	(544)
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	**(183)**	220
רווח (הפסד) לאחר מסים	**(1)**	(324)
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים	**(66)**	18
רווח (הפסד) נקי:		
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	**(67)**	(306)
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח	**4,730**	4,566
פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	**69,441**	63,135

* סווג מחדש כמפורט בביאור 28א בדוחות הכספיים.
(1) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים, אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

ההפסד המיוחס למגזר הניהול הפיננסי בשנת 2024 הסתכם ב-67 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד של 306 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. השינוי נבע בעיקר מגידול ברווח מימוני, נטו ובעמלות וההכנסות האחרות.

הרווח המימוני, נטו של המגזר בשנת 2024 הסתכם ב-114 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד מימוני בסך 191 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. השינוי נבע בעיקר מעלייה בהכנסות מהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות ובשל עלייה בפוזיציה המדדית, ומגידול ברווחים מהשקעה במניות. בנוסף, בשנת 2024 נזקפו רווחים בסך 260 מיליון ש"ח בגין רכישה עצמית של אגרות-חוב. מנגד, חל גידול בהפסדים ממימושי אגרות-חוב וחל קיטון ברווחים משינוי בפערים בין השווי ההוגן של נגזרים שהינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין מדידת אותם נכסים על בסיס צבירה.

העמלות וההכנסות האחרות בשנת 2024 הסתכמו ב-183 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-139 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות משוק ההון, הנובעת בעיקרה מעלייה בעמלות בגין שאילות והשאלות של ניירות-ערך.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במהלך בשנת 2024 הסתכמו ב-482 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-496 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

האשראי לציבור, נטו, ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכם בכ-4.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-4.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023.

פיקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמו בכ-69.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-63.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023. הגידול נבע בעיקר מגידול ביתרות מפקידים גדולים.

6.5.8. התאמות

במסגרת זו נכללות פעילויות בהיקפים לא מהותיים של קבוצת הבנק, אשר אף אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מגזר בר-דיווח. מסגרת זו כוללת, בין היתר: (1) תוצאות חברות הבנות דיור ב.פ. בע"מ ופעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ; (2) רווח הון ממכירת בניינים וציוד; (3) התאמות של פעולות בין-מגזריות.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר בשנת 2024 הסתכם ב-138 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 95 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

העמלות וההכנסות האחרות בשנת 2024 הסתכמו ב-121 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-187 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הקיטון נבע מירידה בהכנסות האחרות אשר מקורן במכירת נדל"ן וזכויות בנדל"ן.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר בשנת 2024 הסתכמו בכ-50 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-53 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

6.6. מגבלות ופיקוח על פעילות התאגיד הבנקאי

כללי

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והוראות שחלקם ייחודיים למערכת הבנקאית, וחלקם, גם אם אינם ייחודיים כאמור, משפיעים על מקטעים מהותיים מפעילותו. פקודת הבנקאות, חוקי הבנקאות השונים והוראות ניהול בנקאי תקין אשר מפרסם המפקח על הבנקים מעת לעת, מהווים את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותה של קבוצת הבנק. אלו מגדירים, בין היתר, את גבולות הפעילות המותרת לבנק, את הפעילות המותרת לחברות בנות וחברות קשורות לקבוצת הבנק ואת תנאי השליטה והבעלות בהן, את מערכות היחסים בין הבנק ללקוחותיו, את השימוש בנכסי הבנק ואת אופן הדיווח על הפעילות האמורה למפקח על הבנקים ולציבור.

בצידם כפוף הבנק לחקיקה ענפה המסדירה את פעילותו בשוק ההון הן עבור לקוחותיו והן עבור עצמו (למשל בתחום ייעוץ ההשקעות וניהול תיקי לקוחות, ייעוץ פנסיוני, דיני ניירות-ערך ומגבלות על פעילות בתחום הביטוח).

חוקים נוספים, בנושאים ייחודיים, מטילים על בנקים, והבנק בכללם, חובות וכללים ספציפיים. כך למשל החקיקה הקשורה באיסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, חוק נתוני אשראי, חקיקה הקשורה בהלוואות לדיור, דיני הערבות וכו'.

בנוסף לאלה קיימת חקיקה נוספת שבשל הקשר שלה לפעילות הבנק יש לה השפעה רבה על התנהלותו. לעניין זה ראוי להזכיר, בין היתר, את דיני ההוצאה לפועל, דיני פירוקים וכינוסים, חוקים המתייחסים למגזרים ספציפיים (רשויות מקומיות, נוטלי משכנתאות, רוכשי דירות, המגזר החקלאי) וחוקי מס שונים.

פעילותו של הבנק נתונה לפיקוח וביקורת של הפיקוח על הבנקים וכן של גורמים מפקחים נוספים בתחומי פעילות ספציפיים, דוגמת רשות ניירות-ערך, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר והממונה על התחרות. גורמים אלה עורכים מעת לעת ביקורות בבנק בקשר עם תחומי הפעילות השונים.

הבנק וחברות הבת פועלים על מנת לעמוד בחובות החלות עליהם מכוח הוראות הדין האמורות.

במסגרת החקיקה, נקבעה במרבית החוקים החלים על פעילות הבנק האפשרות להטיל עליו עיצומים כספיים בגין הפרות של הוראות החוקים והוראות חקיקת המשנה (לרבות חוזרים והנחיות) שהוצאו או יוצאו מכוחם.

יוזמות רגולטוריות

הנחיות רגולטוריות וחקיקה בעקבות מלחמת חרבות ברזל

מתווה בנק ישראל לסייע ללקוחות בעת המלחמה - ביום 15 באוקטובר 2023 פרסם בנק ישראל מתווה מקיף שמטרתו לסייע ללקוחות המערכת הבנקאית בהתמודדות עם השלכות המלחמה. המתווה כולל, בין היתר, הקלה בנטל האשראי והעמלות למשקי הבית והעסקים אשר מתגוררים ופועלים בטווח של 30 ק"מ מרצועת עזה, לאזרחים שפונו מביתם על-ידי גורם רשמי, שגויסו למילואים בצו 8, או שהם בעלי קרבה ראשונה להרוגי המלחמה או לחטופים או לנעדרים. המתווה מתייחס לדחיית תשלומי הלוואות בשלושה מגזרי פעילות (משכנתאות, אשראי צרכני ואשראי עסקי), יתרת חובה בחשבון עו"ש ועמלות. לקבוצה זו ההלוואות יידחו ללא חיוב בריבית וללא חיוב בעמלות, בנוסף מפרט המתווה שורה של הקלות בתחום האשראי לכלל לקוחות הבנקים. המתווה אומץ על-ידי הבנק. ביום 17 בדצמבר 2023 הודיע בנק ישראל על הארכת המתווה עד ליום 31 במרץ 2024. ביום 4 במרץ 2024 הודיע בנק ישראל כי המתווה הוארך עד ליום 30 ביוני 2024. (למידע נוסף ראה פרק השלכות מלחמת חרבות ברזל בדוח הדירקטוריון וההנהלה).

ביום 23 ביוני 2024 הודיע בנק ישראל על הארכת המתווה בפעם הרביעית ב-3 חודשים נוספים, עד ליום 30 בספטמבר 2024. המתווה הוארך בשינויים הבאים: דחיית תשלומי הלוואות ו/או משכנתאות ב-3 חודשים נוספים, ללקוחות אשר דחו תשלומים כאמור ב-9 חודשים, תהיה לפי שיקול דעת הבנק (בנק ישראל הודיע כי מצופה מהבנק לפעול ברגישות); פטור מתשלום מרבית העמלות המשמשות לניהול השוטף של חשבון העו"ש ולפטור מריבית על יתרת חובה בחשבון עו"ש עבור אוכלוסיית המעגל הראשון; פטור מריבית על יתרת חובה בחשבון עו"ש עסקי לבעלי עסקים הורחב וניתן לכל עסק עם מחזור פעילות שנתי של עד 10 מיליון ש''ח (במקום 5 מיליון ש''ח), עד ליתרת חובה של 30,000 ש''ח. ביום 22 בספטמבר 2024 האריך בנק ישראל את המתווה ב-3 חודשים נוספים, עד ליום 31 בדצמבר 2024, בשינויים הבאים: ביצוע התאמות באוכלוסיית הזכאים במעגל הראשון ביחס לתושבי הדרום, לאוכלוסייה המתגוררת או בעלת עסק הממוקם בטווח של עד 7 ק"מ מרצועת עזה; התקופה להגשת הבקשות לדחיית הלוואות במסגרת המתווה, הוארכה בשלושה חודשים נוספים עד לסוף שנת 2024. עם זאת, תקופת דחיית התשלומים המצטברת המקסימלית במסגרת המתווה תהיה 9 חודשים לכל הלוואה. חרף האמור, תתאפשר דחיית תשלומי הלוואות ומשכנתאות לתקופה של עד 12 חודשים במצטבר לאוכלוסייה הבאה: אוכלוסייה שמתגוררת או בעלת עסק באחד מהיישובים בצפון אשר פונו על-ידי גורם רשמי נכון לתאריך 7 בנובמבר 2023 ואוכלוסייה שמתגוררת באחד מהיישובים בצפון אשר התקבלה החלטת ממשלה לפנות את היישוב אך טרם פונה בפועל, בהתאם לרשימה המופיעה באתר בנק ישראל ולחיילי מילואים הנמצאים בשירות מילואים פעיל בתקופת המתווה המעודכן, קרי בין התאריכים 1 באוקטובר 2024 ועד ה-31 בדצמבר 2024. ביום 3 בדצמבר 2024 האריך בנק ישראל את המתווה ב-3 חודשים נוספים מיום 1 בינואר 2025 ועד ליום 31 במרץ 2025, תוך ביצוע התאמות באוכלוסיית הזכאים במעגל הראשון - ההקלות יינתנו לתושבי הצפון שפונו מביתם; חשבונות חטופים ונעדרים ובעלי קרבה ראשונה להרוגי המלחמה, חטופים או נעדרים; חיילי מילואים; חיילי מילואים שאושפזו לתקופה של 7 ימים לפחות בשל פציעה שנגרמה מהמלחמה ונפגעי המסיבות נובה, פסיידק ומידברן.
הארכת המתווה לא תכלול את האוכלוסייה המתגוררת או בעלת עסק הממוקם בטווח של עד 7 ק"מ מרצועת עזה. מתן הקלות לאוכלוסייה זו יהיה לשיקול דעת הבנק. שאר תנאי המתווה - נותרו ללא שינוי.
במקביל גיבש בנק ישראל מתווה ייעודי לבעלי עסקים הפועלים באזור הצפון במטרה לסייע להם בהקלות תזרימיות בעקבות השלכות ההסלמה הביטחונית וכחלק מהשיקום הכלכלי לקראת החזרה לשגרה. אלו יוכלו לקבל הקלה בדחיית אשראי עסקי, בכפוף לבקשת לקוח, כאשר עסק עם מחזור פעילות עד 25 מיליון ש"ח לשנה, זכאי לדחות אשראי עסקי לשלושה חודשים, ללא חיוב בריבית נוספת ובעמלות, בסכום מצטבר של עד 2 מיליון ש"ח.

הוראת ניהול בנקאי תקין 251 בנושא "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם מלחמת חרבות ברזל" (הוראת שעה) - ביום 30 ביוני 2024 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 251 וצמצם את מרבית ההקלות שניתנו בעבר. להלן ההקלות שנותרו בתוקף:

- **הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור" -** הסרת מגבלות בנוגע להלוואה לשיפור מיגון בדירת מגורים לחיזוק חדר בבית, עד לסכום של 200,000 ש"ח.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 449 בנושא "פישוט הסכמים ללקוח" -** על מנת שלא לעכב את יישום המתווים הייחודיים שגובשו בתקופה זו ואשר נועדו לסייע ללקוחות המערכת הבנקאית על-ידי דחיית תשלומי הלוואות, ניתנת הקלה לעניין קיום חובת הגילוי הנאות.
- **הוראת המפקח על הבנקים לפי סעיף 3(א1) לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (גילוי נאות ומסירת מסמכים), התשנ"ב-1992 (סעיף 16 להוראה) -** לא תידרש חתימת לקוח לצורך ביצוע בקשת לקוח לדחיית תשלומים, וזאת ככל שמדובר בדחייה לפי מתווה הסיוע ללקוחות, ובלבד שתתקבל הסכמת הלקוח ותתועד.

בנוסף, על מנת להקל על לווים שנמצאים בשלבים מתקדמים של תהליך קבלת הלוואה לדיור, ונדרשים בתקופה זו לחתום על מסמכי ההלוואה, אולם נתקלים בקושי לבצע זאת כיוון שקיים קושי לאחד מהם להגיע לסניף הבנק בשל מלחמת "חרבות ברזל", נקבע כי הסכמת לווה אשר אינו יכול לחתום על מסמכי ההלוואה בשל מצב המלחמה, יכולה להתקבל בדרכים שונות בהתאם לשיקול דעת הבנק, לאחר זיהוי הלווה ותיעוד הסכמתו ובלבד שיתר הלווים ידרשו לחתום על מסמכי ההלוואה כנדרש בכללים.
ביום 8 באוקטובר 2024 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 251 במסגרתו הוארכה התקופה שבה דוח כספי ייחשב מעודכן, מ-9 חודשים ל-12 חודשים, בעת אישור אשראי לתאגיד.
ביום 31 דצמבר 2024 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 251 במסגרתו הוארכו ההקלות בסעיפים 27 א ו-27 ג להוראת ניהול בנקאי תקין 311 בנושא "ניהול סיכון אשראי", ב-6 חודשים.
הוראת ניהול בנקאי תקין 315 בנושא "מגבלות חבות ענפית" הארכה להקלה זמנית וזאת נוכח מלחמת "חרבות ברזל" - ביום 29 באוקטובר 2024 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 315 - במטרה לתמוך בצרכי האשראי של המשק. להלן עיקרי התיקונים להוראה:

- ענף שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח - ניתנה הקלה זמנית בשיעור מגבלת ענף שירותים ופיננסיים ושירותי ביטוח, כך שהמגבלה תיבחן בנפרד ביחס לפעילות ישראל וחו"ל, והמגבלה המצרפית (ישראל וחו"ל) לא תעלה על 25%.
- ענף בינוי ונדל"ן - ההקלה הוארכה בשנתיים נוספות, ועד לתאריך 31 בדצמבר 2027.

יוזמות רגולטוריות

בשנים האחרונות גובשו יוזמות רגולטוריות רבות מאוד שעיקרן, הגברת התחרות ועידוד החדשנות במערכת הבנקאית בישראל, חלקן יושמו, וחלקן עדיין נמצאות בשלבי גיבוש ויישום שונים.

סמוך למועד אישור הדוחות הכספיים, ביום 26 בפברואר 2025 פרסם בנק ישראל הודעה לעיתונות ובה הציג עקרונות למתווה לסיוע ללקוחות לשנים 2025-2026, שבראייתו נכון כי המערכת הבנקאית תאמץ באופן וולונטרי. עיקרי המתווה המוצע - מתן ריבית או הטבות בתחום יתרות בזכות בחשבון העו"ש ושיפור בריביות המשולמות בפיקדונות לטווח קצר, הפחתת שיעור הריבית על יתרת חובה, הסטת כספים אוטומטית מהעו"ש למסלולים מניבי תשואה ומתן פטור מעמלות או הנחה משמעותית לקבוצות אוכלוסיה מובחנות. במסגרת המתווה מציע בנק ישראל כי המערכת הבנקאית תקצה סכום שנתי כולל בסך 1.5 מיליארד שקל וככל שהמתווה ימשך שנתיים, העלות שלו תעמוד על 3 מיליארד שקל. מוצע כי כל בנק יממן הקלות ללקוחותיו בהיקף כספי הנגזר מנתח השוק שלו מתוך סכום זה. הפרסום של בנק ישראל הינו ראשוני ולמועד זה פרטי המתווה, אופן יישומו והשלכותיו אינן ברורות. הבנק צפוי לדון במתווה.

שינוי ימי המסחר בבורסה לניירות-ערך - בהמשך לקול קורא שפרסמה הבורסה לניירות-ערך בחודש אפריל 2024 לבחינת השינוי בימי המסחר, ביום 3 בפברואר 2025 הודיעה הבורסה כי בכוונתה לעבור למסחר בימים שני-שישי במקום בימים ראשון-חמישי. הבורסה פרסמה מתווה המפרט כיצד יתבצע המעבר. שינוי ימי המסחר יכנס לתוקף בחודש ינואר 2026.

צוות בין משרדי להגברת התחרות במערכת הבנקאות - ביום 1 בדצמבר 2024 הודיעו שר האוצר ונגיד בנק ישראל על הקמת צוות מקצועי בין משרדי להגברת התחרות במערכת הבנקאות ובאשראי לעסקים הקטנים ולמשקי הבית. בראשות הצוות יעמדו המפקח על הבנקים וראש אגף תקציבים במשרד האוצר וחבריו כוללים נציגים מהרשויות הרגולטוריות ומשרד המשפטים כאשר לבנק ישראל שני חברים נוספים. הצוות יתמקד בהקלת החסמים המונעים כניסה של שחקנים חדשים למערכת הבנקאית או פיתוח של תחומי פעילות חדשים על-ידי השחקנים הקיימים. בין מטרות הצוות עיצוב מתווה רישיונות בנקאיים מדורגים שיאפשרו לגופים חוץ-בנקאיים להציע פיקדונות ולתת אשראי, ייעול והרחבת מקורות האשראי למגזר הקמעונאי תוך הוזלת עלויות המימון וצמצום יוקר המחיה, בחינת החסמים המבניים לפתיחת השוק לשחקנים נוספים. הצוות התבקש להגיש המלצותיו עד אפריל 2025.

קול קורא לבחינת מודל תגמול בניירות-ערך - ביום 12 בנובמבר 2024 פרסם צוות רגולטורים הכולל את משרד האוצר, בנק ישראל ורשות ניירות-ערך, קול קורא לבחינת מודל תגמול בניירות-ערך. במסגרת קול הקורא, הצוות מבקש לקבל מהציבור התייחסות לנושאים כגון:

- מבנה עמלות דמי ניהול פיקדון ניירות-ערך.
- הבחנה בין מוצרים לעניין עמלות קנייה ומכירה.
- מודל התגמול עבור שירותי ייעוץ השקעות.
- מסלולי השקעה מובנים של העמלות הנגבות במישרין מהמשקיעים.
- עמלות הפצה בקרנות נאמנות.
- קרנות כספיות.
- אחידות במנגנוני תגמול של נותני שירותים.

צוות לצמצום ארביטראז' רגולטורי במכשירי השקעה וחיסכון לטווח קצר ובינוני - ביום 18 באפריל 2024 פרסם משרד האוצר "קול קורא להתייחסויות הציבור עבור הצוות לצמצום ארביטראז' רגולטורי במכשירי השקעה וחיסכון לטווח קצר ובינוני". בראש הצוות עומד מנכ"ל משרד האוצר והוא ימפה את הפערים ויגיש המלצות לאסדרה במכשירי ההשקעה. פערים רגולטוריים בין המכשירים השונים יוצרים ארביטראז' רגולטורי ועלולים ליצור כשל שוק ופגיעה במשקיעים. עמדת הבנק הוצגה באמצעות איגוד הבנקים. ביום 13 בפברואר 2025 פרסם הצוות דוח ביניים להערות הציבור ובו המלצותיו. המלצות אלו כוללות בין היתר - ביטול הארביטראז' המיסויי בין מכשירי החיסכון וההשקעה ומתן הטבת מס אחידה שתהיה ניטרלית מבחינת המוצר. הקמת פלטפורמה אחת לצפייה וניהול כלל מכשירי החיסכון וההשקעה של החוסכים, שתיקרא "פלטפורמת חיסכון והשקעה" ובה יהיה חשבון השקעה מוטב במס. הפלטפורמה תהווה ממשק משתמש עבור החוסכים ועבור המתווכים והיועצים הנותנים להם שירות. הבטחת "תיווך הוליסטי ואובייקטיבי" לאורך חייו של החוסך.

מתווה מדורג למתן רישיונות תאגיד בנקאי לגופים חוץ בנקאיים - ביום 14 בפברואר 2024 פרסם בנק ישראל "קול קורא לקידום מתווה מדורג למתן רישיונות תאגיד בנקאי לגופים חוץ בנקאיים". המתווה מציע שלוש מדרגות של רישיון בנקאי לגופים שיעמדו בדרישות הרגולטוריות. מטרתו של המתווה הוא לקדם תחרות במערכת הבנקאית על-ידי הרחבת סך השחקנים בעלי רישיון בנקאי אשר מעניקים אשראי ופיקדונות. הבנק העביר התייחסותו לקול הקורא. ביום 14 באוקטובר 2024 פרסם בנק ישראל להערות הציבור דוח ביניים ובו המלצות למתווה למתן רישיון בנק לגופים חוץ-בנקאיים ברגולציה מופחתת.

בנקאות פתוחה - OPEN API

ביום 4 בנובמבר 2021 אישרה הכנסת חקיקה העוסקת בקידום הבנקאות הפתוחה - חוק שירותי מידע פיננסי, התשפ"א-2021. החוק נותן דגש, בין היתר, לנושאים: מערכת ההסכמות בין הלקוח (וכלל שותפיו לחשבון), נותן שירותי המידע וצרכן המידע, איסור גביית עמלה בגין השירות, אפשרות ביטול השירות, סדרי אבטחת מידע וכו', ונכנסה לתוקף ביום 14 ביוני 2022.

בחוק נקבע כי סלי המידע יעלו לאוויר במועדים הבאים: שלב ג'-הכולל גישה למידע נוסף של הלקוח (אשראי, פיקדונות, חסכונות) ביום 31 באוקטובר 2022; שלב ד'-הכולל מידע על תיק ניירות-ערך של הלקוח ביום 19 בספטמבר 2023; הרחבת המידע לתאגידים בוצעה בשתי פעימות: בינואר 2023 עלה מידע על תאגידים עם מחזור עד 5 מיליוני ש"ח ומורשה חתימה יחיד (עסק קטן); ביום 14 באפריל 2024 עלה המידע אודות יתר התאגידים. ביום 10 באוקטובר 2024 פרסם בנק ישראל נוסח עדכני להוראת ניהול בנקאי תקין 368 ובו ההתאמות הנדרשות עקב חקיקת חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום. כמו-כן, חוזר זה כולל הבהרות לצורך יישום חוק שירות מידע פיננסי בהיבטים הנוגעים ללקוחות שהינם תאגידים.

הוראות רשות התחרות

קבוצת ריכוז - ביום 26 במרץ 2024 הודיעה רשות התחרות לבנק כי בכוונתה להכריז על חמשת הבנקים הגדולים כקבוצת ריכוז בענף אספקת השירותים, בתחום סל השירותים הבנקאיים ללקוחות קמעונאיים. הממונה על התחרות הודיעה עוד כי היא שוקלת להורות לחמש הקבוצות הבנקאיות הוראות בדבר צעדים שעליהן לנקוט כדי למנוע חשש לפגיעה משמעותית בציבור ובתחרות בעסקים בין חברות קבוצת הריכוז ובענף שבו הן פועלות.

בכוונת הממונה לפרסם הוראות בתחום הפיקדונות שמטרתן להנמיך חסמי כניסה וחסמי מעבר.

בטרם תתקבל החלטת הממונה בדבר עשיית שימוש בסמכויותיה והכרזה על קבוצת ריכוז, הבנק הוזמן ביום 23 בספטמבר 2024 לשימוע במסגרתו ניתנה לו האפשרות להציג טענותיו בפני רשות התחרות.

הודעת רשות התחרות על פקיעת הפטור שניתן לבנקים באחזקת מס"ב

ביום 31 במרץ 2024 הודיעה הממונה על התחרות כי אין בכוונתה להאריך את הפטור לפיו הוחרג ההסדר הכובל הנוגע למבנה הבעלות של חמשת הבנקים הגדולים בחברת מרכז סליקה בנקאי בע"מ (מס"ב) ועל כן הוא יפוג ביום 18 ביוני 2025.

ביום 24 בפברואר 2025 הגישו בעלי המניות במס"ב בקשה לבית הדין לתחרות לסעד הצהרתי לפיו מבנה ההחזקות במס"ב הוא הסדר שכבילותיו נקבעו על פי דין ולחילופין בקשה לאישור ההסדר הכובל בין בעלי המניות ביחס להחזקתם בחברה.

תחום התשלומים

התכנית הכלכלית של ישראל לשנים 2023-2024 וכן "חוק המדיניות הכלכלית" המכונה גם "חוק ההסדרים" אושרו ביום 8 ביוני 2023.

במסגרת חוק ההסדרים חוקק פרק ב' העוסק ב:

- הסדרת העיסוק בשירותי התשלום הניתנים על-ידי גופים חוץ-בנקאיים וזאת על מנת לאפשר לגופים אלה להשתלב כשחקן משמעותי בשוק התשלומים. בהתאם לחוק זה, השירותים אשר עיסוק בהם יחייב רישיון ופיקוח מאת הרשות לניירות-ערך, כוללים, בין היתר: הנפקת אמצעי תשלום; מתן הוראת תשלום; פעילות סליקה; העברת כספים למוטב ללא ניהול חשבון, ניהול חשבון תשלום המאפשר העברת תשלומים בעד מוצרים ושירותים וכד'.
- ייזום תשלומים בסיסי ומתקדם בין גופים שיקבלו אישור או רישיון לכך; החוק קובע כי החל מדצמבר 2024 תחול חובה לבצע ייזום תשלום בסיסי וכן והחל מיוני 2026 תחול חובה על הבנק לאפשר ליוזם תשלומים מתקדם לפנות לבנק בבקשת ביצוע תשלומים באמצעותו וכן הוגדרו ההגנות הצרכניות הכרוכות בשירותים אלו.

- קידום קישוריות בין אפליקציות תשלומים ובין חשבון תשלום - אפליקציית התשלומים bit שבבעלות הבנק, תחויב לאפשר קישוריות עם אפליקציות תשלום אחרות כך שיתאפשר מעבר כספים בין אפליקציות באופן ישיר וזאת החל מיום 6 ביוני 2024. מערכת הקישוריות נבנתה למול מס"ב.

יוזמות בנק ישראל

- **הוראת חיוב דיגיטלית -** המפקח על הבנקים ומנהל מחלקת מערכות תשלומים פרסמו ביום 22 בדצמבר 2024 כי בכוונתם לקדם רגולציה אשר תחייב יצירה וקבלה של הוראת חיוב דיגיטלית.
- **קוד זיהוי -** בנק ישראל פרסם ביום 13 באוקטובר 2024, קול קורא להתייעצות בנושא "קוד הזיהוי המשמש תאגידים בנקאיים וגופים חוץ-בנקאיים להתחברות למערכות התשלומים". לאור ריבוי גופים חוץ-בנקאיים אשר מבקשים להשתתף במערכות התשלומים, בנק ישראל שינה את השם מ"קוד בנק" ל"קוד זיהוי". לצורך עידוד הצטרפותם של גופים נוספים, נדרשת היערכות להרחבת קודי הזיהוי הקיימים היום, המורכבים משתי ספרות בלבד. ההרחבה תהיה למספר תווים גדול יותר, דבר אשר ייתן מענה לצרכי ההתחברות למערכות התשלומים גם בשנים הבאות, ויאפשר את הגדלת כמות השחקנים הפיננסיים במשק.
- **"סכמת כרטיסי חיוב" -** בנק ישראל פרסם ביום 31 ביולי 2024 הכרזה על "סכמת כרטיסי חיוב" כמערכת תשלומים מבוקרת. סכמת כרטיסי חיוב מהווה סט כללים בין מנפיקים לבין סולקים בישראל לעניין פעילותם בתחום כרטיסי החיוב (להלן:"ההסכם המקומי").
- **R2P (בקשת תשלום בסיסית) -** שירות נלווה על גבי שירות התשלום המיידי המאפשר למוטב לבקש באופן דיגיטלי תשלום ממשלם. נכנס לתוקף ביום 30 ביוני 2024.
- **העברה באמצעות פרט מזהה -** מתן שירות להעברת כסף מיידית בין חשבונות באמצעות פרט מזהה כגון מספר טלפון נייד או כתובת דוא"ל, באמצעות מפעילת המערכת מס"ב וזאת החל מיום 8 ביוני 2024.
- **תשלומים מידיים -** אמצעי להעברת תשלומים מחשבון לחשבון באופן מידי, אותו יזם ומוביל בנק ישראל באמצעות מס"ב. נכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2024.

הגנת הפרטיות

ביום 12 בספטמבר 2024 פרסמה רשות הגנת הפרטיות הנחיות סופיות בנושא תפקיד הדירקטוריון בקיום חובות החברה לפי תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע).

תיקון לחוק הגנת הפרטיות - ביום 5 באוגוסט 2024 עברה הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 13), התשפ"ב-2022 קריאה שנייה ושלישית בכנסת. התיקון צפוי להתאים את הרגולציה הקיימת בישראל בתחום להתפתחויות הטכנולוגיות והחברתיות, ולחקיקה האירופאית (GDPR), לצמצם את חובת הרישום על מאגרי מידע, ולהרחיב את סמכויות האכיפה המנהלית של הרשות להגנת הפרטיות. החוק יכנס לתוקף תוך שנה באוגוסט 2025.

ביום 15 בפברואר 2024 פרסמה הרשות להגנת הפרטיות מסמך מדיניות בנושא איסוף ושימוש במידע ביומטרי לבקרת נוכחות במקום העבודה.

ביום 7 במאי 2023 פורסמו תקנות הגנת הפרטיות (הוראות לעניין מידע שהועבר לישראל מהאזור הכלכלי האירופי) התשפ"ג-2023. התקנות יחולו על מידע המצוי במאגר מידע בישראל אשר הועבר מהאזור הכלכלי האירופאי למעט מידע שהעביר במישרין אדם על אודות עצמו וכן על כל מידע נוסף המצוי במאגר מידע הנמצא בישראל ובו מידע אשר הועבר לישראל מהאזור הכלכלי האירופאי וייכנסו לתוקף בשלבים בין מאי 2024 לינואר 2025.

הוראות בנק ישראל בנושאים נוספים שפורסמו/נכנסו לתוקף בתקופת הדוח

- **הוראת ניהול בנקאי תקין 313 בנושא "חשיפות גדולות" -** ביום 3 בפברואר 2025 פרסם בנק ישראל את הוראת ניהול בנקאי תקין 313 "חשיפות גדולות" שמחליף את הוראת ניהול בנקאי תקין 313 "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים תוך התאמת ההוראה להמלצות ועדת באזל. עוד נקבע כי אם נוצרה חריגה ממגבלת חשיפה גדולה בגין חשיפה קיימת, כתוצאה מכניסה לתוקף של ההוראה, יוקטן סכום החריגה בשיעורים רבעוניים שווים תוך שנתיים ממועד תחילת ההוראה. מועד כניסת ההוראה לתוקף יהיה ביום 1 בינואר 2026.

- **סיכוני סייבר הנובעים מיכולות מחשוב קוואנטי -** ביום 5 בינואר 2025 פרסם המפקח על הבנקים מכתב בנושא מחשוב קוואנטי. הבנק נדרש לפעול להעלאת מודעות, מעקב שוטף אחר התפתחויות בתחום המחשוב הקוואנטי והערכת סיכוני הסייבר הנלווים לפעול למיפוי וניהול נכסי מידע מוצפנים ולהיערך לפיתוח מיומנויות ויכולות להתמודדות עם סיכוני סייבר הקשורים למחשוב קוואנטי. הבנק נדרש להעביר לבנק ישראל תכנית היערכות עד ינואר 2026.
- **קול קורא לקבלת התייחסות מהציבור בנושא הקריטריונים הנשקלים בתהליך בחינת בקשות בנקים לסגירת סניפים קבועים -** ביום 25 בדצמבר 2024 פרסם בנק ישראל קול קורא בנושא קריטריונים לסגירת סניפים וביקש התייחסות הציבור לגבי קריטריונים כמו: החלופות המוצעות ללקוח, סבירות המרחק מן הסניף הקולט, מאפייני סביבת הסניף הנסגר, מאפייני הלקוחות של הסניף הספציפי, נוחות ההגעה ושירותי החניה, פריסת מכשירי הבנקט בסביבת הסניף הנסגר.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 364 בנושא "ניהול סיכוני טכנולוגיית המידע, אבטחת מידע והגנת הסייבר" -** ביום 18 בנובמבר 2024 פרסם בנק ישראל את הוראת ניהול בנקאי תקין חדש 364 שמטרתו ניהול נאות ואפקטיבי של טכנולוגיית המידע תוך צמצום למינימום של האירועים בהם מתממש סיכון טכנולוגי ומתקיימת פגיעה בסודיות, בשלמות או בזמינות של נכסי מידע. ההוראה משמשת כבסיס אחיד לניהול כלל הסיכונים הטכנולוגיים באופן שהוא ניטרלי לטכנולוגיה, תוך מתן גמישות לבנק לנהל את הסיכון בהתאם לטכנולוגיה המתפתחת, לסיכונים המשתנים ובכלל זה בהתאם לאיום הייחוס הפרטני של הבנק. ההוראה מחליפה 3 הוראות המהוות את הבסיס הנוכחי עליו מושתת המסגרת לניהול סיכוני טכנולוגיית המידע: הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 357 בנושא: "ניהול טכנולוגיית המידע", הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 361 בנושא: "ניהול הגנת הסייבר" והוראת נב"ת מס' 363 בנושא: "ניהול סיכוני סייבר בשרשרת אספקה". מועד כניסת ההוראה לתוקף יהיה ביום 18 במאי 2026.
- **עדכון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשפ"ה-2024 -** ביום 5 בנובמבר 2024 פורסם ברשומות תיקון לכללי העמלות. התווסף פרק בנושא אפליקציות תשלומים, אשר נועד לפרט את התנאים והמגבלות לגביית עמלות מלקוחות העושים שימוש באפליקציות אלו. הכללים נכנסו לתוקף ביום 1 ינואר 2025.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 451 בנושא "נהלים למתן הלוואות לדיור" -** ביום 19 ביולי 2023, פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין, אשר קובע בין היתר, כי לווה יוכל להודיע על כוונתו לבצע פירעון מוקדם של הלוואה באופן מקוון ובטלפון, וכן לקבל את המידע והמסמכים הנדרשים בדרכים המקובלות, לרבות באופן מקוון, בהתאם לבחירת הלווה, בפורמט המאפשר שמירה והדפסה. בנוסף, אגב תהליך מחזור הלוואה באמצעות הלוואה מבנק אחר, הלווה יוכל לבחור אם להודיע על כוונתו לבצע פירעון מוקדם ישירות לבנק המקורי, או באמצעות הבנק החדש. בנוסף, הלווה לא יידרש להגיע לסניף הבנק המקורי לשם קבלת המסמכים הנדרשים בתהליך מחזור הלוואה. מסמכים אלו יועברו על-ידי הבנק המקורי ישירות אל הבנק החדש.
ביום 30 בספטמבר 2024, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראה, הדוחה את מועד הכניסה לתוקף של סעיף 1ב15 בהוראת ניהול בנקאי תקין, ביחס לביצוע מיחזור הלוואה לדיור באמצעות תאגיד בנקאי אחר, עד ליום 1 באפריל 2025.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 351 בנושא "דיווח על מעילות של עובדים ונושאי משרה" -** ביום 18 בספטמבר 2024 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 351 במסגרתו, בין היתר, עודכנו ספי הדיווח כלפי מעלה, ל-20,000 ש"ח ו-20,000 דולר. הובהר כי אירועי מעילה מהותיים יכולים להיות בסכומים נמוכים מהסכומים המינימליים הנקובים בהוראה וכי יש לדווחם באופן מידי. בנוסף, במקרה של חשש סביר לעמידה בדרישת הרף הכספי, הבנק נדרש לדיווח ראשוני ודיווח משלים (ככל הנדרש). העדכון נכנס לתוקף ביום 19 בדצמבר 2024.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 411 "ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור" -** ביום 31 בדצמבר 2024, פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין במסגרתו, הוארכה הוראת השעה לפיה ניתן לפתוח חשבון בהסתמך על תעודת עולה עד 90 ימים מיום הנפקתה, עד ליום 31 בדצמבר 2025. ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 בינואר 2025.
בנוסף, ביום 6 בספטמבר 2024, פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין, במסגרתו, בין היתר, התווספה הוראת שעה, נספח ב'-6, הקובעת, כי הבנק רשאי לאמת את פרטי הזיהוי של מקבל השירות על-פי תעודת זהות שאינה כוללת אמצעי זיהוי ביומטריים ולא מוטבע עליה תוקף, וזאת אף אם תוקפה של התעודה פקע. הוראת שעה זו תעמוד בתוקף עד ליום 31 בינואר 2025.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 369 בנושא "ניהול סיכוני מודלים" -** ביום 21 באוגוסט 2024, פרסם בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה, במסגרתה נקבע בין היתר, שיש לנהל סיכון מודל בדומה לניהול סיכונים מסוגים אחרים, לרבות אחריותם של הדירקטוריון וההנהלה הבכירה לפיקוח, לבקרה ולניהול הסיכון, וכן מעורבות של שלושת קווי ההגנה בניהול הסיכון. ההוראה קובעת שיש לזהות את סיכוני המודלים, לנטר אותם, להעריך ולמזער אותם. ההוראה תכנס לתוקף באוגוסט 2025.

- **עדכון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשס"ח-2008 -** ביום 31 ביולי 2024, הפיקוח על הבנקים פרסם עדכון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות). עיקרי העדכונים:
  - עדכון הגדרת "עסק קטן";
  - ערבות בנקאית: מבנה המחיר לעמלת "ערבות בנקאית המבוטחת בפיקדון כספי ספציפי" עודכן לש"ח. כמו-כן, התווספה עמלת "ערבות בנקאית המבוטחת בפיקדון כספי ספציפי לצורך הסכם שירות לדירת מגורים (בסכום ערבות עד 50,000 ש''ח)".

  העדכונים לכללי העמלות נכנסו לתוקפם ביום 7 בפברואר 2025.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 206 בנושא "מדידה והלימות הון - סיכון תפעולי" וקובץ שו"ת -** ביום 23 ביוני 2024 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 206, במסגרתו הוחלט לאמץ את הוראת ועדת באזל מדצמבר 2017 בנושא חישוב דרישות הון בגין סיכון תפעולי. מועד כניסת ההוראה לתוקף יתבצע באופן מדורג החל מיום 1 בינואר 2026.
- **היתר כללי למתן שירותים בנקאיים מסוימים -** ביום 16 ביוני 2024, פרסם בנק ישראל היתר חדש למתן שירותים בנקאיים מסוימים, אשר יחליף את ההיתר הקיים משנת 2002. ההיתר החדש מרחיב את השירותים הבנקאיים הפיזיים שהבנק רשאי לספק ללקוחות מחוץ לכותלי הסניף, תוך התאמה למאפייני הלקוחות ולצרכיהם: הוא מאפשר לספק לכלל הלקוחות שירותים בנקאיים בסיסיים מחוץ לכותלי הסניף, ללקוחות שיש להם קושי אובייקטיבי להגיע לסניף וללקוחות בעלי הבנה פיננסית - את כלל השירותים הבנקאיים, למעט מספר שירותים בנקאיים מורכבים.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 447 בנושא "שיעורי ריבית על פיקדונות ויתרות זכות בחשבון" -** ביום 20 במאי 2024 פרסם בנק ישראל נוהל בנקאי חדש, במסגרתו נקבע כי הבנק צריך להציג פרסום אחיד ומרוכז של סוגי פיקדונות מקובלים ופיקדונות נוספים, אשר יאפשרו לחזק את השקיפות ויכולת ההשוואה של הלקוחות. בנוסף, הבנק נדרש לספק מנגנון חיפוש שיאפשר להם לקבל מידע אודות סוגי פיקדונות הנותנים מענה לצרכיהם, שיאפשר תהליך בחירה אינטואיטיבי, ברור, מובן ופשוט ללקוחות. מועד כניסת ההוראה לתוקף יהיה ביום 1 באפריל 2025.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 333 בנושא "סיכון ריבית בתיק בנקאי" -** ביום 20 בדצמבר 2023 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 333. ההוראה קובעת עקרונות על פיהם נדרש הבנק לנהל את סיכון הריבית בתיק הבנקאי ובפרט דרישות לנקיטת פעולות אקטיביות לזיהוי, מדידה, ניטור, בקרה וגילוי אודות הסיכון. ההוראה תיכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2025.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" -** ביום 20 בדצמבר 2023 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין במסגרתו נקבע, כי שיעורי יחס המינוף המזעריים יעמדו על 4.5% ו-5.5% במקום 5% ו-6% בהתאמה. זאת, עד ליום 30 ביוני 2026; ואולם, יובהר בזאת כי שיעור יחס המינוף לא יפחת מהשיעור ביום 31 בדצמבר 2025 או משיעור יחס המינוף הנדרש מהתאגיד הבנקאי, הנמוך מבניהם.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 461 בנושא "פעילות תאגיד בנקאי כברוקר דילר" -** ביום 19 ליולי 2023 פרסם בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין חדש העוסק בהסדרת כלל הפעילות הבנקאית בתחומי ניירות-ערך ונגזרי מטבע-חוץ, כולל קבלה והעברה של הוראות לשם ביצוע פעולות בניירות-ערך עבור לקוחות הן בפעילותם כמתווכים והן בדרך של מסחר לחשבונם העצמי. ההוראה מבוססת על סטנדרטים מקובלים בעולם וביניהם דרישות המפורטות בדירקטיבה האירופאית לפעילות בניירות-ערך (MiFID II). ביום 3 במרץ 2024 פורסם תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין אשר דחה את יישום ההוראה, כך שמועד הכניסה לתוקף יהיה ביום 1 באוגוסט 2025.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 345 בנושא "עקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים" -** ביום 12 ביוני 2023 פרסם בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין הקובעת עקרונות על פיהם נדרשים התאגידים הבנקאיים לפעול כדי לנהל בצורה מיטבית את חשיפתם לסיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים, ומתבסס על מסמך שפרסמה ועדת באזל בחודש יוני 2022. ביום 17 ביוני 2024 פורסם תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין אשר דחה את יישום ההוראה בשנה, כך שמועד הכניסה לתוקף יהיה ביום 12 ביוני 2026.

- **הוראת ניהול בנקאי תקין 434 בנושא "חשבונות משותפים - תנאי "היוותרות בחיים" וטיפול בהתחייבויות קיימות בפטירה" -** ביום 11 ליוני 2023 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 434. ההוראה קובעת, בין היתר, כי על הבנק להציע ללקוחותיו את תנאי "היוותרות בחיים" בהסכמים לפתיחת חשבון משותף, ולהציגו באופן בולט וברור, תוך מתן הסבר על משמעויותיו. כמו-כן, נקבעו הנחיות בנוגע להתחייבויות קיימות באמצעי תשלום (כגון כרטיסי אשראי) שהונפקו לשימוש השותף הנפטר, במטרה לסייע לשותפים שנותרו בחיים לפעול להסדרת חיובים קיימים באמצעי התשלום שהונפקו לשימוש השותף שנפטר ומקושרים לחשבון, ובכללם הרשאות לחיוב אמצעי התשלום ועסקות תשלומים. בנוסף, על הבנק לפנות באופן חד פעמי אל כל בעלי החשבונות המשותפים הקיימים, שלא בחרו שהתנאי יחול לגביהם, על מנת להסב את תשומת ליבם לנושא ולוודא את צרכיהם, וככל שנדרש, לסייע להם בעריכת שינוי בקבוע בהסכמים בעניין זה. ההוראה נכנסה לתוקף בספטמבר 2024.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 501 בנושא "ניהול מערך שירות התמיכה ללקוחות" -** ביום 29 במרץ 2023 פרסם בנק ישראל הוראה המעגנת עקרונות ותהליכי עבודה בתחום השירות והתמיכה בלקוחות. ההוראה קובעת, בין היתר, עקרונות למתן שירות ותמיכה ללקוחות הבנקים בערוצי השירות השונים. על הבנק לקבוע ולפרסם אמנת שירות, בה יבטא את תפיסת השירות והמדיניות שהוא מבקש לקדם מול לקוחותיו והסכם תנאי שירות (SLA), בו יפורטו השירותים המוצעים, ערוצי השירות והתמיכה, התנאים לקבלת השירותים השונים בערוצי השירות השונים ורמות השירות להן מתחייב הבנק בכל ערוץ שירות. מרבית סעיפי ההוראה נכנסו לתוקף בחודש יוני 2024 ויתר הסעיפים ייכנסו לתוקף במרץ 2025.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 422 בנושא "פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות וניהול חשבון" -** ביום 29 למרץ 2023 פרסם בנק ישראל נוסח סופי להוראת ניהול בנקאי תקין 422, במסגרתו נקבע, בין היתר, מקרים בהם לא תתקבל טענת "סירוב סביר" לפתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות ולניהול חשבון באמצעות שירותי תשלום בסיסיים. עוד נקבע, כי אין לקבוע כללים גורפים למניעת אמצעי תשלום בסיסיים או חסימת פעילות של לקוח בחשבונו רק בשל השתייכותו של הלקוח לקבוצת אוכלוסייה מסוימת, וכי יש לבחון כל בקשה לגופה, תוך הפעלת שיקול דעת. בנוסף, הורחבו שירותי התשלום הבסיסיים שנקבעו בהוראה. על כן, ובפרט על רקע התופעה של צמצום הסניפים, ככלל, יש לאפשר לכלל הלקוחות לבצע תשלומים ולקבל שירותים ומידע בחשבונם, לרבות באמצעות ערוצי בנקאות בתקשורת. ההוראה נכנסה לתוקף בחודש יוני 2024.

חקיקה חדשה

- **הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון - ריבית על יתרת זכות), התשפ"ג-2023 -** ביום 20 בפברואר 2025 עברה בקריאה טרומית הצעת חוק פרטית בה מוצע לקבוע הסדר המחייב את הבנקים לשלם ללקוחותיהם ריבית על יתרות זכות בחשבונם, כאשר הנגיד, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת ובאישור שר האוצר, יקבע את שיעורה המזערי של הריבית. להצעת החוק אם תאושר צפויה להיות השפעה על הכנסות הבנק.
- **חוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין) (תיקון מס' 9), התשפ"ד-2024 -** ביום 5 באוגוסט 2024 הצעת החוק עברה בקריאה שנייה ושלישית. החוק מרחיב את צווי ההגבלה הכלכליים שבית הדין הרבני רשאי להטיל על סרבן גט. ההגבלות הן, בין היתר, מניעת חשבון מכל סוג שהוא על שם המשיב, מניעת צירוף המשיב כשותף או כמיופה כוח לחשבון, או כמורשה חתימה מכל סוג שהוא, ביטול כל כרטיסי החיוב שהונפקו למשיב על שם המשיב, בכל חשבון שהוא, איסור על הנפקת כרטיסי חיוב חדשים על שמו למעט כרטיסים לקבלת מידע בלבד, הקפאת כל פעילות של המשיב ו/או מיופה כוח מטעמו, ככל שקיים בחשבון, לרבות באמצעות אתר האינטרנט והיישומון ומתן גישה לכספות, למעט קבלת מידע בלבד. החוק נכנס לתוקף ביום 8 לאוגוסט 2024.
- **חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' 32) (סגירת סניפי בנק קבועים), התשפ"ד-2024 -** ביום 15 ביולי 2024 אושרה הצעת החוק בקריאה שנייה ושלישית. לפי ההצעה שאושרה, המפקח על הבנקים יצטרך לפנות לוועדת הרישיונות בבנק ישראל להתייעצות לפני אישור סגירת הסניף. עוד נקבע כי בנוסף להודעה שנשלחת ללקוחות הסניף, לאחר קבלת האישור בנק ישראל לסגור את הסניף, הבנקים יחויבו לפרסם הודעה גם באתר הבנק. ככל ולאחר הפרסום יעלה מידע חדש רלוונטי שיכול להשפיע על אישור הסגירה, יכול בנק ישראל לשוב לוועדת הרישיונות ולדון בשנית באישור שניתן. כמו-כן הפיקוח על הבנקים ידווח לוועדת הכלכלה פעמיים בשנה על סגירת סניפי בנקים. ההוראה נכנסה לתוקף באופן מיידי.

- **חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 232) (מסלול ברירת מחדל בהפקדות לחיסכון ארוך טווח לילד), התשפ"ב-2022 -** ביום 15 ביולי 2024 עברה הצעת החוק בקריאה שנייה ושלישית, הצעת החוק קובעת:
  - ברירת המחדל להפקדה עבור ילד שהוריו לא בחרו לו אפיק השקעה-תהא מעתה קופ"ג להשקעה ולא הפקדה בבנק כפי שהיה עד כה;
  - הורה שבחר להפקיד בבנק יוכל להחליט מעתה ואילך להפקיד בקופ"ג להשקעה. החלטה כזו תוכל להתקבל פעם אחת בלבד. הכספים שהופקדו עד מועד ההחלטה ימשיכו להיות מנוהלים בבנק כפי שהיה ערב ההחלטה;
  - במידה והורה בחר לילדו הראשון להפקיד בבנק ואילו בילד השני לא בחר, עדין ברירת המחדל החדשה תהא קופ"ג ולא בנק כפי שהיה נהוג בעבר - שינוי זה יחול רק לגבי ילדים שייוולדו לאחר יום תחילת החוק.
  - החוק נכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2025.
- **חוק להגנה על הצרכן מפני עוסקים המבצעים הפרות בנסיבות מחמירות (תיקוני חקיקה), התשפ"ד-2024 -** ביום 30 ביוני 2024 עברה הצעת החוק בקריאה שנייה ושלישית. החוק קובע שינויי חקיקה נדרשים על מנת להביא להפסקת פגיעה כלכלית בצרכנים הנגרמת על-ידי עוסקים, המבצעים הפרות בנסיבות מחמירות. לאחר שהממונה על הגנת הצרכן הודיע על כוונתו להכריז על עוסק כמפר בנסיבות מחמירות:
  - על הבנק להפסיק להעביר כספים ולבצע פעולות תשלום למוטב לפי התנאים שנקבעו או להשיבם למוטב לאחר קביעת הממונה כי אין הוא ספק שביצע הפרה חמורה.
  - על הבנק להחזיק את הכספים בנאמנות לפי התנאים שנקבעו או לבצע השבת כספים למשלם.
  - על הבנק להפסיק לבצע פעולות תשלום לטובת מוטב המחזיק חשבון עסקי.
  - על הבנק אסור להתקשר עם ספק שהוכרז כספק מפר בנסיות מחמירות במשך שנתיים.

  החוק נכנס לתוקף ביום 4 באוקטובר 2024.
- **חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 31), התשפ"ד-2024 -** ביום 19 ביוני 2024, עבר בקריאה שנייה ושלישית. החוק מאפשר יצירת קרנות כספיות במועדים קבועים עם מאפיינים הדומים לפיקדונות (קרן בסיכון נמוך, תשואה צפויה משוערת מראש ומועדי משיכה קבועים); בנוסף קובע החוק, כי גופים חוץ בנקאיים המפוקחים על-ידי רשות ניירות-ערך פטורים מחובת רישיון ייעוץ השקעות בקרנות כספיות וקרנות כספיות מועדים קבועים. באופן זה הורחבו בצורה משמעותית אפשרויות הייעוץ/שיווק/הפצה של קרנות כספיות וקרנות כספיות מועדים קבועים. החוק נכנס לתוקף ביום 3 באוקטובר 2024. בנק ישראל צפוי לפרסם את הוראת ניהול בנקאי תקין 447A המגדיר את אופן ההשוואה באתר הפיקדונות של הבנק בין מוצרי שוק הכסף - פיקדונות, קרנות כספיות ומק"מ.
- **תזכיר חוק שירותי תשלום (תיקון) (הגנה על הצרכן מפני עוסקים המבצעים הפרות בנסיבות מחמירות), התשפ"ד-2024 -** התזכיר פורסם ביום 17 ביוני 2024 וכולל את השינויים הבאים:
  - מוצע להוסיף את סעיף 17א המוצע, העוסק בחובה של נותן שירותי תשלום להפסיק לבצע פעולת תשלום מובטחת בנסיבות שבהן עסקת היסוד נכרתה במרמה ובהתקיים התנאים המפורטים בסעיף המוצע.
  - מוצע לתקן את סעיף 24 לחוק שירותי תשלום אשר קובע את הסדר האחריות בנסיבות של שימוש לרעה ברכיב החיוני של אמצעי התשלום ומרחיב מאוד את אחריות הבנקים.
- **צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשפ"ד-2024 -** ביום 14 באפריל 2024 פורסם הצו, לפיו יבוצע עדכון שיעור מס השכר ומס הרווח שישולם על פעילות בישראל של מוסד כספי בהתאמה לעליית שיעור המע"מ משנת 2025. תיקון זה יחול על בנק משלם החל משנת 2026 ואילך. בנק משלם הינו בנק שאינו בעל היקף פעילות קטן (בנק ששווי נכסיו 5% ומעלה משווי הנכסים של כלל הבנקים בישראל).
- **חוק התכנית המאזנת (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת התקציב 2024) התשפ"ד-2024 -** ביום 13 במרץ 2024 עבר בכנסת חוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב (הוראת שעה - חרבות ברזל), התשפ"ד-2024, לפיו בנק שאינו בעל היקף פעילות קטן (בנק ששווי נכסיו 5% ומעלה משווי הנכסים של כלל הבנקים בישראל) (להלן "בנק משלם") ישלם לאוצר המדינה לגבי התקופה שמיום 1 באפריל 2024 ועד ליום 31 בדצמבר 2025 (להלן "התקופה הקובעת") תשלום שנתי בסכום השווה ל-6% (בשנת 2024 - 4.5% בגין חלקיות התקופה) מהרווח שהפיק על פעילותו בישראל (להלן "סכום התשלום השנתי"). תשלום זה אינו מהווה הוצאה מוכרת לצרכי מס. ביום 31 באוקטובר 2024 החליטה הממשלה על הקמת וועדה שתבחן הטלת מס מיוחד על פעילות הבנקים בשנת 2026, יו"ר הוועדה הוא מנכ"ל משרד האוצר, הוועדה החלה לפעול ומסקנותיה יוצגו עד הרבעון השלישי של שנת 2025.

- **ביום 24 בינואר 2024 אושר במליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית תיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 37)** הקובע כי על הבנק להודיע ללקוח 21 יום לפני סיום הטבה בנקאית. הבנק ימסור ללקוח הודעה בכתב, בדרך שמאפשרת תקשורת מיידית ונגישה ככל האפשר, אלא אם כן הלקוח ביקש שלא לקבל הודעות בדרך זו ובנוסף גם בהודעה בדרך שהוסכמה בין הבנק והלקוח. החוק נכנס לתוקף ביום 28 ביולי 2024.
- ביום 14 בינואר 2024 אושרה בממשלה **החלטת ממשלה 1269** הקוראת להגבלת מתן הלוואות במזומן על-ידי גופים פיננסיים. על מנת ליישם את החלטת הממשלה, אושרה בקריאה ראשונה במליאה ביום 12 בפברואר 2024 הצעת חוק המקדמת שינוי חקיקה בחוק צמצום השימוש במזומן, כך שהאיסור על מתן הלוואות במזומן יחול גם על גוף פיננסי מפוקח, כהגדרתו בחוק צמצום השימוש במזומן, בסכום המגבלה הקבועה בחוק על מתן הלוואות במזומן העומד על 6,000 ש"ח.
- **תזכיר חוק פסיקת ריבית והצמדה התשפ"ב-2022 -** ביום 19 נובמבר 2023 פורסם ברשומות לאחר שעבר קריאה שנייה ושלישית חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשפ"ב-2022, חוק זה ערך תיקונים בחוק פסיקת ריבית והצמדה המבוססים על המלצות הוועדה הבין משרדית לבחינת הריביות לפי חוק פסיקת ריבית אשר מונתה בשנת 2018. העדכונים כוללים, בין היתר: שתי חלופות לחישוב ריבית הבסיס בלבד (שקלית וצמודה), ושינוי מנגנון ריבית הפיגורים והפחתתו. החוק נכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2025.
- **תזכיר חוק הסדרת עסקות איגוח (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023 -** ביום 30 ביולי 2023 פרסם משרד האוצר את תזכיר חוק האיגוח. התזכיר מיישם את מסקנות הצוות הבין-משרדי לקידום האיגוח בישראל שפורסמו בשנת 2015 וכולל שלושה עיקרים - הסדרת עסקת איגוח ותוצאותיה המשפטיות; הסדרת ההצעה לציבור של תעודות ההתחייבות שהנפיק התאגיד הייעודי, הסדרת היבטי המס של עסקות האיגוח. עמדה מערכתית הועברה על-ידי איגוד הבנקים. כמו-כן, ביום 14 בינואר 2024 אושרה בממשלה הצעת מחליטים לקראת קידום התכנית הכלכלית לשנת 2024, אשר כללה בין היתר פרק "קידום אסדרת האיגוח בישראל" ובו צוין כי "טיוטת החוק לתיקון פקודת מס הכנסה תותאם כך שתקבע עקרונות מיסוי ניטרליים לעסקות, וזאת על מנת לאפשר את קיומו של שוק האיגוח בישראל." התזכיר עבר את ועדת השרים לחקיקה שהתקיימה ביום 21 ביולי 2024.
- במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024) נחקק גם פרק ז - בנקאות ואשראי. במסגרת החוק נקבע כי:

החל מיום 1 במרץ 2024 הבנק מחויב לשלוח לכל לקוח, בתחילת כל חודש ובכל אחת מהדרכים בהן הוא מתקשר עם הלקוח, הודעה שבה יפורט הסכום הכולל של העמלות והחל מיום 2 ביוני 2024 גם סכום הריביות שגבה הבנק מהלקוח בחודש שקודם למועד שליחת ההודעה. כמו-כן, החל מיום 2 ביוני 2024, נדרש לשלוח ללקוח עמלות וריביות הקשורות להלוואות דיור.

6.7. דירוג הבנק

הבנק מדורג על-ידי חברות דירוג בישראל ובחו"ל כלהלן:

טבלה 13-6: דירוג

בנק הפועלים

שם המדרג	מושא הדירוג	הדירוג	אופק/תחזית הדירוג	תאריך הדירוג/ אישור הדירוג
מעלות S&P	דירוג מנפיק טווח ארוך[1]	ilAAA	שלילי	6 בפברואר 2025
	אגרות-חוב (סדרות 100, 200, 101, 201, 202, 203)[1]	ilAAA		6 בפברואר 2025
	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (סדרות ה', ו', ז', ט', י', י"א, י"ב, י"ג)[1]	ilAA-		6 בפברואר 2025
מידרוג	פיקדונות לזמן ארוך	Aaa.il	יציב	29 באוקטובר 2024
	פיקדונות לזמן קצר	P-1.il		29 באוקטובר 2024
	אגרות-חוב (סדרות 100, 200, 101, 201, 202, 203)	Aaa.il	יציב	29 באוקטובר 2024
	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (סדרות ה', ו', ז', ט', י', י"א, י"ב, י"ג)[2]	Aa2.il(hyb)	יציב	29 באוקטובר 2024
סוכנות הדירוג הבינלאומית S&P	דירוג מנפיק טווח ארוך[3][5]	BBB+	שלילי	4 בפברואר 2025
	דירוג מנפיק טווח קצר[3][5]	A-2		4 בפברואר 2025
	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (פועלים $1 coco רמ)[4][5]	BBB-		4 בפברואר 2025
סוכנות הדירוג הבינלאומית Moody's	דירוג פיקדונות טווח ארוך[6]	Baa1	שלילי	7 באוקטובר 2024
	דירוג פיקדונות טווח קצר[6]	P-2		7 באוקטובר 2024
סוכנות הדירוג הבינלאומית Fitch	דירוג מנפיק טווח ארוך[7][8]	A-	שלילי	4 בדצמבר 2024
	דירוג מנפיק טווח קצר[7][8]	F1		4 בדצמבר 2024
	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (פועלים $1 coco רמ)[4]	BBB		4 בדצמבר 2024

(1) בהמשך להודעת חברת הדירוג S&P Global Ratings מיום 18 באפריל 2024 בדבר הורדת דירוג מדינת ישראל, עדכנה מעלות S&P את תחזית הדירוג של הבנק לשלילית, אשררה את דירוג הבנק ואגרות-החוב הרגילות (חוב בכיר) ברמה של AAA והורידה את כתבי ההתחייבות הנדחים של הבנק ל-(-AA). ביום 9 באוקטובר 2024 אשררה מעלות S&P את דירוגי הבנק. תחזית הדירוג נותרה שלילית. ראה דיווחים מיידים של הבנק מהימים 5 במאי 2024 וה-9 באוקטובר 2024.

(2) ביחס לסדרות י"ב ו-י"ג הדירוג ניתן בהנפקה ביום 27.11.24.

(3) החל מאוגוסט 2021 חברת הדירוג S&P Global Ratings מדרגת את סניף פועלים ניו-יורק, שאינו יישות משפטית נפרדת, בדירוג זהה לבנק.

(4) נסחר ברצף מוסדי.

(5) בהמשך למצב המלחמתי ולהודעת חברת הדירוג S&P Global Ratings מיום 18 באפריל 2024 בדבר הורדת דירוג מדינת ישראל, הורידה חברת הדירוג את הדירוג הגלובלי של הבנק לטווח ארוך ל-(-A) ולטווח קצר ל-(A-2) באופק שלילי ואת דירוג כתבי ההתחייבות הנדחים ל-(-BBB). בהמשך להודעת חברת הדירוג S&P Global Ratings מיום 1 באוקטובר 2024 בדבר הורדת דירוג נוספת למדינת ישראל, הורידה S&P Global Ratings את הדירוג הגלובלי של הבנק (ודירוגי בנקים ישראלים נוספים). דירוג הבנק לטווח ארוך הורד ל-(+BBB) באופק שלילי, ואושררו הדירוג לטווח קצר (A-2) ודירוג כתבי ההתחייבות הנדחים (-BBB). ביום 4 בפברואר 2025 אשררה S&P את דירוגי הבנק. ראה דיווחים מיידים של הבנק מהימים 5 במאי 2024, 9 באוקטובר 2024 וה-4 בפברואר 2025.

(6) בהמשך למצב המלחמתי ולהודעת חברת הדירוג Moody's מיום 9 בפברואר 2024 בדבר הורדת דירוג מדינת ישראל והצבתו באופק שלילי, הורידה חברת הדירוג גם את הדירוג הגלובלי של הבנק (ודירוגי בנקים ישראלים נוספים) לטווח ארוך (A3) ולטווח קצר (P-2) באופק שלילי. בהמשך להודעת חברת הדירוג Moody's מיום 27 בספטמבר 2024 בדבר הורדת דירוג נוספת למדינת ישראל ל-(Baa1) באופק שלילי, הורידה חברת הדירוג גם את הדירוג הגלובלי של הבנק (ודירוגי בנקים ישראלים נוספים). דירוג הבנק לטווח ארוך הורד ל-(Baa1) באופק שלילי ואושרר הדירוג לטווח קצר (P-2). ביום 7 באוקטובר 2024 פרסמה Moody's דיווח משלים. ראה דיווחים מיידים של הבנק מהימים 14 בפברואר 2024, 1 באוקטובר 2024 וה-7 באוקטובר 2024.

(7) בהמשך למצב המלחמתי ולהודעת חברת הדירוג Fitch מיום 2 באפריל 2024 בדבר הורדת אופק הדירוג של מדינת ישראל, הורידה חברת הדירוג את אופק הדירוג הגלובלי של הבנק (ושל בנקים ישראלים נוספים) לשלילי, אשררה דירוג A/F1+ של הבנק והוציאה את הבנק מרשימת מעקב שלילית (RWN). בהמשך להודעת חברת הדירוג Fitch מיום 12 באוגוסט 2024 בדבר הורדת דירוג מדינת ישראל, הורידה חברת הדירוג גם את הדירוג הגלובלי של הבנק (ודירוגי בנקים ישראלים נוספים). דירוג הבנק לטווח ארוך הורד ל-(-A) באופק שלילי והדירוג לטווח קצר הורד ל-(F1). ביום 4 בדצמבר 2024 אשררה Fitch את דירוגי הבנק. ראה דיווחים מיידים של הבנק מהימים 4 באפריל 2024, 15 באוגוסט 2024 וה-4 בדצמבר 2024.

(8) החל מחודש מאי 2023 חברת Fitch הוסיפה לדירוגים של מוסדות פיננסיים דירוג נוסף, שאינו מביא בחשבון תמיכה ממשלתית (xgs), וקבעה לבנק דירוג טווח ארוך: (xgs) -A ודירוג טווח קצר: (xgs) F1.

טבלה 13-6: דירוג (המשך)

מדינת ישראל

שם המדרג	דירוג טווח ארוך	טווח קצר	אופק הדירוג
סוכנות הדירוג הבינלאומית S&P	A	A-1	שלילי [1]
סוכנות הדירוג הבינלאומית Moody's	Baa1		שלילי [1]
סוכנות הדירוג הבינלאומית Fitch	A	F1+	שלילי [1]

(1) בהמשך למצב המלחמתי: Fitch הודיעה ביום 2 באפריל 2024 על הצבת אופק שלילי לדירוג מדינת ישראל. חברת הדירוג הודיעה ביום 12 באוגוסט 2024, על הורדת דירוג למדינת ישראל לטווח הארוך ל-(A) באופק שלילי. דירוג הטווח הקצר (F1+) נותר ללא שינוי; Moody's הודיעה ביום 9 בפברואר 2024 על הורדת דירוג מדינת ישראל ל-A2 באופק שלילי. ביום 27 בספטמבר 2024 הודיעה חברת הדירוג על הורדת דירוג נוספת למדינת ישראל ל-(Baa1) באופק שלילי; S&P הודיעה ביום 18 באפריל 2024 על הורדת דירוג מדינת ישראל לטווח הארוך ל-(+A) ולטווח הקצר ל-(A-1), באופק שלילי. ביום 1 באוקטובר 2024 הודיעה חברת הדירוג על הורדת דירוג נוספת למדינת ישראל לטווח הארוך ל-(A) באופק שלילי. דירוג הטווח הקצר (A-1) נותר ללא שינוי.

6.8. מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; בנקאות חברתית

האסטרטגיה והחזון

בנק הפועלים לצד פעילותו העסקית מחויב מזה שנים לקידום החברה והקהילה בישראל, ופועל לצמצום פערים ולשוויון הזדמנויות.

מתוך תפיסה זו, קרן "פועלים בקהילה" במרכז לבנקאות חברתית, מקדמת מאות מיזמים שמחזקים את התעסוקה, ההשכלה והחוסן הכלכלי ומצמצמים פערים בקרב מאות אלפי אנשים, ילדים ונוער מכל חלקי הארץ. עשייה ענפה זו מתקיימת תוך יצירת שותפויות עם עמותות וארגונים חברתיים ובאה לידי ביטוי במעורבות חברתית, בתרומות כספיות ובתרומות "שוות כסף", במימון וביצוע סדנאות של המרכז לצמיחה פיננסית ובפעילות התנדבותית ענפה של עובדי הבנק ומנהליו.

מתוך מחויבות רבת שנים לחברה ולקהילה הוסיף הבנק לחזונו את המילה 'משפיעה" (Impact Banking) מילה שמייצגת תפיסת עולם שלמה "מחויבים לצמיחה באמצעות בנקאות משפיעה, מתחדשת והוגנת ללקוחותינו".

פעילות שוטפת

המעורבות החברתית של פועלים בקהילה בשנת 2024 באה לידי ביטוי בהוצאה כספית מצטברת של כ-119 מיליון ש"ח. תקציב פעילות זו נקבע על-פי נוסחה קבועה מראש ביחס לרווח הנקי בשלוש השנים האחרונות. ההחלטה מתקבלת פרטנית לשנה הנתונה ומאושרת במסגרת התקציב הכולל של הבנק. מסך ההוצאה, כ-1.7 מיליון ש"ח נתרמו לעמותות בעלות קשר לצד קשור של הבנק, לאחר שהתרומות אושרו על-ידי ועדת הביקורת של הדירקטוריון.

הוצאה זו כוללת את קרן הסיוע הייעודית 'פועלים לתקומה' שהוקמה בסך 100 מיליון ש"ח ומתמקדת בשיקום הישובים ותושביהם בהיבטי חוסן, חינוך ותעסוקה. בראש הקרן עומדת ועדה ציבורית האחראית על מדיניות הקרן, אישור תכנית הפעולה ותקציב פעילות הקרן.

עד כה לאחר מיפוי וזיהוי צרכים בוערים בשטח ותוך התייעצות עם נציגים וראשי מועצות, אישרה הוועדה הציבורית תמיכה במספר פרויקטים משמעותיים, ביניהם:

- תכנית רב שלבית "בשביל ההצלחה" - למען פצועי צה"ל וכוחות הביטחון שנפצעו במלחמת חרבות ברזל, יחד עם אגודת הידידים של ארגון נכי צה"ל. תכנית המסייעת במענקים, בשיקום מותאם אישי, בקבלת ייעוץ וליווי לחזרה למסלול תעסוקה באמצעות השמות והכשרות, כולל מלגות לימודים בהיקף של 10 מיליון ש"ח.
- מיזם במכללת ספיר "פועלים לעתיד" במסגרתו כל סטודנט במכללה יעסוק בשיקום העוטף תמורת נקודות זכות כחלק מהכשרה אקדמית.
- הקמת פנימייה חקלאית במועצה אזורית אשכול.
- תכנית הוראה מתקנת ב-12 בתי ספר בנגב המערבי.
- הקמת מרכזי מצוינות לגיל הרך שיפעלו ב-10 ישובים ויכללו ליווי צוות הגן בתהליך הפדגוגי, מתן מענה נפשי לילדי והורי הקהילה והצוות החינוכי ועיצוב הסביבה החינוכית של הגן.
- הקמת 4 מכינות קדם צבאיות בגבים, נירעם, יד מרדכי, סעד וכן הקמת מרחבים בית ספריים לתלמידי א' עד ו' בערים שדרות ואופקים.

מעטפת הבנק למען הקהילה במלחמת חרבות ברזל

בנוסף, כחלק מתמיכת קבוצת הפועלים במלחמת "חרבות ברזל", הוקצתה קרן חירום ייעודית בסך 10 מיליון ש"ח לסיוע לתושבי הצפון מ"פועלים בקהילה". קרן זו העניקה סיוע במספר פרויקטים מרכזיים:

- פרויקט עבור הוראה מתקנת שהוקצה להקמת 12 מרכזי למידה בקרית שמונה, מועצה אזורית גליל עליון ומועצה אזורית מטה אשר.
- פרויקט חינוך לילדי כיתות ב'-ג' בבית-ספר של מפוני קריית שמונה בטבריה ובתל-אביב. הסיוע הכרחי ויוצא דופן לאור האתגר שמפוני קריית שמונה מפוזרים ויש צורך להפעיל מוקדים רבים. התמיכה נעשית בשיתוף פעולה עם הארגון החינוכי "ברנקו וייס" שאחראים לתכנון ולהקמת צוותי החינוך הייעודיים.
- הבנק הקים את קפה אצבע הגליל בראש פינה שהועתק מקרית שמונה ונותן מענה לתושבי הצפון.
- הבנק תמך בפרויקט לרכזי חירום בעיר בנהריה.
- הבנק העביר תמיכה עבור ציוד מיגון לישובים בחברה הערבית.
- פרויקט עבור ליווי והעצמת משפחות בשיתוף עמותת "הבית".

בנוסף, המשיך הבנק לסייע ביתר שאת לאוכלוסיות בקווי העימות שנפגעו בעקבות המלחמה. חלק מהפרויקטים שהושקו בשנה זו הינם:

- פרויקט "התערבות חיבוקי" של תל"ם בחסות הבנק לילדי אשקלון בדרום ולילדי נהריה בצפון שמטרתו לעשות שינוי בחיי ילדים שנחשפו לאירועי טראומה, להפחית מצוקות ולמנוע התפתחות פוסט טראומה.
- הבנק תמך בנוער מפונה מקרית שמונה והסביבה בעזרת סיוע למחנות קיץ טכנולוגיים: רובופיזיקה בטכניון, לגעת בעתיד, ספקטק. מטרתם חיזוק החוסן האישי (אוורור, שחרור והתרגעות) חיזוק החוסן הרגשי, נפשי ומנטלי לצד רכישת ידע, פיתוח מיומנויות וכלים חדשים בתחומי היזמות, הטכנולוגיה, אנגלית והיי-טק. המחנות נערכו במחזורים בחודשי הקיץ יולי-אוגוסט עבור כ-220 בני נוער.
- מחזקים עסקים בעוטף - הבנק תמך בהקמת "קפה עוטף רעים" המשחזר את בית הקפה של דביר קרפ ז"ל "שוקוליטייר" שנרצח ברעים. בבית הקפה מועסקים תושבי העוטף ומפונים שעברו למשכנם הזמני בתל-אביב.
- הבנק המשיך את התמיכה ואף הרחיב אותה לאוכלוסיית העסקים בקרית שמונה והסביבה עם עמותת "יוזמה לאומית" וארגון מרגלית סטארטאפ סיטי. זאת, בנוסף לסיוע למחפשי העבודה מהצפון והדרום המפונים מבתיהם, במציאת עבודה דרך מיזם 710 דרום צפון עם חנה רדו.

פעילות למען החברה והקהילה בשגרה

הבנק החליט להתמקד גם השנה בקידום תעסוקה איכותית להגברת המוביליות החברתית, העצמאות, תחושת המסוגלות ורווחתו של הפרט. זאת באמצעות הכשרה והשמה איכותית של אנשים מהפריפריה החברתית והגאוגרפית, מתן כלים וליווי, תמיכה ביזמות, עסקים קטנים ובהיי-טק, עידוד השכלה גבוהה והעצמת דור העתיד.

להלן פירוט המהלכים המרכזיים:

- 500 סטודנטיות וסטודנטים קיבלו מלגה מקרן המלגות של הבנק "פועלים להצלחה" והשתתפו ב-"Boot Camp" הכנה לקריירה במסגרתו זכו להרצאות של "מנכ"ל גוגל, סדנאות נטוורקינג, מיתוג ועוד. מתוך חתירה להגדלת האימפקט כתנאי לקבלת המלגות הסטודנטים תורמים לקהילה כ-160 שעות בשנה כל אחד בסיוע לילדים במרכזי חינוך לפסגות, באוריינות דיגיטלית לגיל השלישי בחברה הערבית ובהענקת חינוך פיננסי לבני נוער לבני העדה דרוזית.
- קידום יוזמות והיי-טק - הבנק תמך בעמותות מובילות כגון "8200 אימפקט", "קמאטק", JBH, ויוזמה לאומית, שסייעו לכ-1,600 מוטבים.
- 17,000 איש קבלו כלים לתעסוקה במסגרת 48 פרויקטי תעסוקה שקידם הבנק, מתוכם 1,700 מועסקים כיום בשוק העבודה.
- תמיכה בתכניות לשילוב צעירים ואקדמאיים מאוכלוסיות בתת ייצוג בתעסוקה איכותית, בתחומי ההיי-טק ומשרדים ממשלתיים כגון: קו משווה, ITWORKS, מונא וכו'.
- ליווי עסקים - 3,300 עסקים קטנים קיבלו ליווי של עמותות יסמין, יוזמות עתיד, 8200 ועוד בחסות הבנק.
- 8,200 בני נוער השתתפו ביוזמות וקיבלו כלים למוביליות חברתית לדור העתיד.

פועלים בקהילה במהלכים ארציים

- **פרויקט פסח המסורתי -** הבנק קרא לתושבי ישראל לטייל בחג הפסח וליהנות, ללא עלות, במגוון אתרים הפזורים בכל חלקי הארץ. הפרויקט התקיים בצל המלחמה עם המסר 'זאת הארץ שלנו ולא נפסיק לטייל בה!' ואכן, מאות אלפי מבקרים הגיעו בחופשת הפסח לאתרים ולמוזיאונים בכל רחבי הארץ, השתתפו בסיורים מודרכים ועברו סדנאות ומפגשים אישיים עם עסקי התיירות מהדרום. השנה, בימי מלחמת 'חרבות ברזל', הפרויקט גם הצדיע באהבה לצה"ל וכוחות הביטחון ופתח את שעריו בחינם למוזיאונים המובילים של משרד הביטחון.
- **תערוכת האומנות הישראלית השנתית -** מעל 6,000 איש ביקרו ורכשו יצירות בתערוכת האומנות השנתית של הבנק, שהתקיימה זו השנה ה-23. התערוכה הוקדשה השנה לעמותת 'אנוש' המסייעת לאנשים המתמודדים עם מגבלה נפשית ובני משפחותיהם. 600 יצירות אומנות של אומנים ישראליים ובינהם גם אומנים מקרב עובדי הבנק הוצגו בתערוכה שבמסגרתה גוייסו ונתרמו 1.2 מיליון ש''ח עבור עמותת 'אנוש'.
- **'אתגר הקניון הגדול' -** פעילות ערכית חווייתית לכל המשפחה בנושא חינוך פיננסי, התקיימה זו השנה השלישית ללא עלות בחג החנוכה. במסגרת הפעילות ב-10 קניונים מרכזיים ברחבי הארץ הוקמו מתחמים המזמינים את הקהל הרחב לעבור מסלול חווייתי ולהשלים קנייה חסכונית ונבונה. על מנת לשלב בפעילות גם משפחות מפונים העמדנו ניידת שתגיע לטבריה להעברת הפעילות. מעל 60 אלף איש השתתפו בפעילות במהלך שבוע החג.
- **"מיס פיקס דה יוניברס" -** 'מיס פיקס למען הקהילה' - מהלך משותף של המרכז לבנקאות חברתית ו'מיס פיקס דה יוניברס' של שדולת הנשים, זו השנה השלישית ברציפות, אשר נועד לעודד יזמות חברתית של נשים. השנה המיזם פנה לכלל הנשים שפעלו ופועלות למען אוכלוסיות שנפגעו במישרין או עקיפין מאירועי השבעה באוקטובר והמלחמה. הגישו מועמדות כ-250 נשים ומתוכן נבחרו 10 מיזמים שקיבלו תמיכה כספית, ליווי וסרט תדמית לטובת הפרויקט.
- **bit חברתי -** בשנת 2024 הבנק היה שותף למהלכי התרמה ארציים, במסגרתם שימשה אפליקציית bit ערוץ מרכזי להעברת תרומות. במהלך שנת 2024 גויסו באמצעות האפליקציה עשרות מליוני ש"ח למען מטה משפחת החטופים, ארוחות חג לנזקקים, ילדים ואנשים עם מוגבלות ועוד.

צמיחה פיננסית

כחלק ממחויבות ארוכת השנים של הבנק לקידום החברה וצמיחת המשק בישראל, ולפעול לצמצום הפערים ואי השוויון, הבנק השיק בשנת 2018 את 'המרכז לצמיחה פיננסית'. המרכז מהווה בית ללמידה ולרכישת כלים להתנהלות פיננסית נכונה, ושירותיו מוצעים לציבור הרחב, ללא עלות. המרכז פועל באמצעות אתר אינטרנט הכולל כלי למידה דיגיטליים מתקדמים, הרצאות של מיטב המרצים, למידה אינטראקטיבית בדרך של משחקים לכל המשפחה. תוכני הלימוד של המרכז מפותחים בליווי אקדמי של פרופ' צבי אקשטיין, המכהן כדיקאן ביה"ס לכלכלה באוניברסיטת רייכמן. התכנים גובשו בהסתמך על מחקרים וסקרי עמדות של הציבור בנושאים כלכליים, ובהתאם לצומתי חיים בעלי משמעות פיננסית, כדוגמת הרחבת המשפחה, נטילת משכנתה, שינוי קריירה, פרישה ועוד. פעילות המרכז מושתתת על שיתופי פעולה עם גורמים מקצועיים מגוונים מתוך הבנק ומחוצה לו.

לאחר 6 שנות פעילות רצופות, שנת 2024 היוותה שנת תנופה ופיתוח מואץ בפעילות המרכז. בין הפעילויות המרכזיות:

- הנגשת הרצאות ותוכן מותאמים לצמיחת העסק לפורום העצמאיים והפרי-לנסרים מבית ההסתדרות, המאגד למעלה מ-500 אלף עצמאיים ובעלי עסקים בישראל.
- השקת ה-WIZARD BUISNESS מנגנון חדשני שמאפשר קבלת מעטפת כלים מותאמת לצרכי העסק בהתאם לסוג העסק, לוותק, למספר עובדים ועוד.
- פעילות להעלאת המודעות להונאות דיגיטליות - יחד עם בנק ישראל, איגוד הבנקים והמערכת הבנקאית התקיימו 3 הרצאות אינטרנטיות (וובינר) בעברית, בערבית וברוסית. סך-הכל השתתפו בפעילות כ-1,000 איש.
- השקת קורס מקצועי לאוריינות פיננסית במכללת ספיר שמקנה נקודת זכות לסטודנטים המשתתפים.

השנה, מעל למיליון איש נהנו והשתתפו בפעילויות המרכז - כמיליון איש עשו שימוש בתכנים לימודיים באתר, מעל 90 אלף איש האזינו לפודקאסט "עם היד על השקל", כ-19 אלף איש השתתפו בהרצאות ומעל 1,000 עסקים ומשקי בית קיבלו ליווי פיננסי אישי.

צמיחה פיננסית בחברה הערבית: המרכז פועל באופן שוטף בחברה הערבית עם כנסים והרצאות לבעלי עסקים ולקוחות פרטיים בשפה הערבית במגוון נושאים פיננסיים לרבות תמיכה וסיוע בתקופת המשבר בהרצאות ייעודיות ומותאמות לשמירה על חוסן כלכלי, התנהלות עסקית בזמן מלחמה ועוד.

התנדבות

מעל 5,000 מתנדבות ומתנדבים לקחו חלק בשנת 2024 בפעילויות למען הקהילה שהסתכמו ב-69,000 שעות.
עובדים תרמו בפרויקט "מתן" 526 אלפי ש"ח. על כך הוסיף הבנק תרומה בסך 500 אלפי ש"ח לאותן מטרות ועמותות.

נגישות וגיוון

כחלק מתפישת השירות בבנק והאחריות החברתית, רואה הבנק בנגישות לאנשים עם מוגבלות נושא מהותי וחובה עסקית - במסגרתה תפיסת השירות כאמור, הונגשו כלל שירותי הבנק לאנשים עם מוגבלות ונושא הנגישות נלקח בחשבון בעת פיתוח מוצרים ותהליכים חדשים ובהתאמת פתרונות ייחודיים ללקוחות הבנק.
כבנק מגוון ללקוחות מגוונים, הבנק גאה להעסיק כ-1,000 עובדים הנמנים על קבוצות גיוון.

7.1. דוח רווח והפסד ומאזן - מידע רב תקופתי

טבלה 7-1: דוח רווח והפסד מאוחד לשנים 2020-2024 - מידע רב תקופתי

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
	2024	2023	2022	2021	2020
	במיליוני ש"ח				
הכנסות ריבית	**35,495**	32,971	19,220	11,684	10,260
הוצאות ריבית	**(18,545)**	(16,886)	(5,753)	(1,917)	(1,463)
הכנסות ריבית, נטו	**16,950**	16,085	13,467	9,767	8,797
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	**693**	1,879	(34)	(1,220)	1,943
הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי	**16,257**	14,206	13,501	10,987	6,854
הכנסות שאינן מריבית					
הכנסות מימון שאינן מריבית	**959**	1,267	581	1,081	1,088
עמלות	**3,980**	3,892	3,705	3,355	3,155
הכנסות אחרות	**71**	138	167	189	136
סך-כל ההכנסות שאינן מריבית	**5,010**	5,297	4,453	4,625	4,379
הוצאות תפעוליות ואחרות					
משכורות והוצאות נלוות*	**4,486**	4,577	4,470	4,409	3,912
אחזקה ופחת בניינים וציוד*	**1,445**	1,477	1,391	1,287	1,331
הוצאות אחרות*	**3,076**	2,177	2,111	2,107	2,258
סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	**9,007**	8,231	7,972	7,803	7,501
רווח מפעילות נמשכת לפני מסים	**12,260**	11,272	9,982	7,809	3,732
הפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת	**4,559**	3,930	3,548	2,958	1,590
רווח מפעילות נמשכת לאחר מסים	**7,701**	7,342	6,434	4,851	2,142
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים	**(66)**	18	99	49	10
רווח נקי מפעילות נמשכת	**7,635**	7,360	6,533	4,900	2,152
רווח (הפסד) נקי מפעילות מופסקת	**-**	-	-	-	(109)

* סווג מחדש.

טבלה 7-1: דוח רווח והפסד מאוחד לשנים 2020-2024 - מידע רב תקופתי (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
	2024	2023	2022	2021	2020
	במיליוני ש"ח				
רווח נקי					
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	**7,635**	7,360	6,533	4,900	2,043
הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	**-**	-	(1)	14	13
המיוחס לבעלי מניות הבנק	**7,635**	7,360	6,532	4,914	2,056
רווח למניה רגילה בשקלים חדשים					
רווח בסיסי					
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	**5.72**	5.50	4.89	3.68	1.54
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מפעילות נמשכת	**5.72**	5.50	4.89	3.68	1.62
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מפעילות מופסקת	**-**	-	-	-	(0.08)
רווח מדולל					
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	**5.72**	5.50	4.89	3.68	1.54
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מפעילות נמשכת	**5.72**	5.50	4.89	3.68	1.62
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מפעילות מופסקת	**-**	-	-	-	(0.08)

טבלה 2-7: מאזן מאוחד לשנים 2020-2024 - מידע רב תקופתי

	ליום 31 בדצמבר				
	2024	2023	2022	2021	2020
	במיליוני ש"ח				
נכסים					
מזומנים ופיקדונות בבנקים	**117,053**	107,730	133,424	189,283	138,711
ניירות-ערך	**121,838**	127,122	107,400	71,105	71,885
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	**2,227**	4,723	898	1,253	368
אשראי לציבור	**450,303**	414,375	394,262	357,729	307,973
הפרשה להפסדי אשראי	**(6,820)**	(6,994)	(5,535)	(5,106)	(6,145)
אשראי לציבור, נטו	**443,483**	407,381	388,727	352,623	301,828
אשראי לממשלות	**1,870**	3,175	2,157	1,969	2,193
השקעות בחברות כלולות	**1,460**	1,527	1,198	853	556
בניינים וציוד	**3,883**	3,672	3,522	3,555	3,319
נכסים בגין מכשירים נגזרים	**22,149**	25,229	21,832	12,984	14,890
נכסים אחרים	**6,881**	5,971	6,195	5,156	5,852
סך-כל הנכסים	**720,844**	686,530	665,353	638,781	539,602
התחייבויות והון					
פיקדונות הציבור	**574,285**	554,595	532,588	525,072	435,217
פיקדונות מבנקים	**10,837**	9,085	8,696	11,601	6,591
פיקדונות הממשלה	**932**	2,436	3,262	752	761
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	**18,201**	6,279	13,877	3,426	6
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	**20,190**	21,800	26,866	25,582	23,490
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	**20,915**	24,240	19,043	14,350	16,804
התחייבויות אחרות	**17,334**	15,665	14,518	15,251	16,834
סך-כל ההתחייבויות	**662,694**	634,100	618,850	596,034	499,703
הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	**58,150**	52,430	46,502	42,735	39,873
זכויות שאינן מקנות שליטה	**-**	-	1	12	26
סך-כל ההון	**58,150**	52,430	46,503	42,747	39,899
סך-כל ההתחייבויות וההון	**720,844**	686,530	665,353	638,781	539,602

7.2. דוח רווח והפסד ומאזן - מידע רב רבעוני

טבלה 3-7: דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון בשנים 2024-2023 - מידע רב-רבעוני

	בשנת 2024				בשנת 2023			
	רבעון 4	רבעון 3	רבעון 2	רבעון 1	רבעון 4	רבעון 3	רבעון 2	רבעון 1
	במיליוני ש"ח							
הכנסות ריבית	**8,686**	**9,608**	**9,110**	**8,091**	8,325	8,502	8,622	7,522
הוצאות ריבית	**(4,511)**	**(5,031)**	**(4,726)**	**(4,277)**	(4,578)	(4,496)	(4,327)	(3,485)
הכנסות ריבית, נטו	**4,175**	**4,577**	**4,384**	**3,814**	3,747	4,006	4,295	4,037
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	**350**	**406**	**(49)**	**(14)**	453	662	579	185
הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי	**3,825**	**4,171**	**4,433**	**3,828**	3,294	3,344	3,716	3,852
הכנסות שאינן מריבית								
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	**323**	**42**	**322**	**272**	310	203	414	340
עמלות	**997**	**992**	**1,021**	**970**	925	1,038	961	968
הכנסות אחרות	**16**	**16**	**5**	**34**	18	51	55	14
סך-כל ההכנסות שאינן מריבית	**1,336**	**1,050**	**1,348**	**1,276**	1,253	1,292	1,430	1,322
הוצאות תפעוליות ואחרות								
משכורות והוצאות נלוות*	**1,153**	**1,060**	**1,151**	**1,122**	958	1,158	1,192	1,269
אחזקה ופחת בניינים וציוד*	**356**	**362**	**349**	**378**	364	339	430	344
הוצאות אחרות*	**1,297**	**640**	**606**	**533**	575	562	559	481
סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	**2,806**	**2,062**	**2,106**	**2,033**	1,897	2,059	2,181	2,094
רווח לפני מסים	**2,355**	**3,159**	**3,675**	**3,071**	2,650	2,577	2,965	3,080
הפרשה למסים על הרווח	**804**	**1,196**	**1,402**	**1,157**	868	917	1,056	1,089
רווח לאחר מסים	**1,551**	**1,963**	**2,273**	**1,914**	1,782	1,660	1,909	1,991
חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים) של חברות כלולות לאחר מסים	**3**	**(58)**	**(35)**	**24**	(21)	9	13	17
רווח (הפסד) נקי								
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	**1,554**	**1,905**	**2,238**	**1,938**	1,761	1,669	1,922	2,008
הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	**-**	**-**	**-**	**-**	-	-	-	-
המיוחס לבעלי מניות הבנק	**1,554**	**1,905**	**2,238**	**1,938**	1,761	1,669	1,922	2,008
רווח למניה רגילה בשקלים חדשים								
רווח (הפסד) בסיסי								
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	**1.16**	**1.43**	**1.67**	**1.45**	1.32	1.25	1.44	1.50
רווח (הפסד) מדולל								
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	**1.16**	**1.43**	**1.67**	**1.45**	1.32	1.25	1.44	1.50

* סווג מחדש.

טבלה 4-7: מאזן מאוחד לסוף כל רבעון בשנים 2024-2023 - מידע רב-רבעוני

	בשנת 2024			
	רבעון 4	רבעון 3	רבעון 2	רבעון 1
	במיליוני ש"ח			
נכסים				
מזומנים ופיקדונות בבנקים	**117,053**	**115,842**	**107,821**	**97,901**
ניירות-ערך	**121,838**	**124,400**	**123,948**	**119,486**
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	**2,227**	**6,497**	**1,143**	**2,410**
אשראי לציבור	**450,303**	**437,314**	**423,079**	**418,188**
הפרשה להפסדי אשראי	**(6,820)**	**(6,919)**	**(6,782)**	**(6,902)**
אשראי לציבור, נטו	**443,483**	**430,395**	**416,297**	**411,286**
אשראי לממשלות	**1,870**	**2,797**	**2,497**	**2,679**
השקעות בחברות כלולות	**1,460**	**1,524**	**1,496**	**1,556**
בניינים וציוד	**3,883**	**3,757**	**3,708**	**3,656**
נכסים בגין מכשירים נגזרים	**22,149**	**22,182**	**22,348**	**20,913**
נכסים אחרים	**6,881**	**6,273**	**5,882**	**6,006**
סך-כל הנכסים	**720,844**	**713,667**	**685,140**	**665,893**
התחייבויות והון				
פיקדונות הציבור	**574,285**	**569,938**	**552,612**	**539,902**
פיקדונות מבנקים	**10,837**	**10,839**	**11,371**	**13,011**
פיקדונות הממשלה	**932**	**2,719**	**3,012**	**2,442**
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	**18,201**	**14,947**	**8,318**	**1,436**
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	**20,190**	**20,823**	**19,535**	**20,775**
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	**20,915**	**21,480**	**20,324**	**19,505**
התחייבויות אחרות	**17,334**	**15,765**	**14,462**	**14,774**
סך-כל ההתחייבויות	**662,694**	**656,511**	**629,634**	**611,845**
הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	**58,150**	**57,156**	**55,506**	**54,048**
זכויות שאינן מקנות שליטה	**-**	**-**	**-**	**-**
סך-כל ההון	**58,150**	**57,156**	**55,506**	**54,048**
סך-כל ההתחייבויות וההון	**720,844**	**713,667**	**685,140**	**665,893**

טבלה 7-4: מאזן מאוחד לסוף כל רבעון בשנים 2024-2023 - מידע רב-רבעוני (המשך)

	בשנת 2023			
	רבעון 4	רבעון 3	רבעון 2	רבעון 1
	במיליוני ש"ח			
נכסים				
מזומנים ופיקדונות בבנקים	107,730	92,131	97,082	95,918
ניירות-ערך	127,122	136,810	132,301	137,338
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	4,723	886	1,071	2,017
אשראי לציבור	414,375	411,061	406,223	400,007
הפרשה להפסדי אשראי	(6,994)	(6,690)	(6,087)	(5,608)
אשראי לציבור, נטו	407,381	404,371	400,136	394,399
אשראי לממשלות	3,175	3,370	3,053	2,599
השקעות בחברות כלולות	1,527	1,270	1,266	1,245
בניינים וציוד	3,672	3,474	3,462	3,532
נכסים בגין מכשירים נגזרים	25,229	27,963	24,849	23,705
נכסים אחרים	5,971	5,713	5,564	5,912
סך-כל הנכסים	686,530	675,988	668,784	666,665
התחייבויות והון				
פיקדונות הציבור	554,595	532,756	529,703	528,897
פיקדונות מבנקים	9,085	8,953	10,793	9,284
פיקדונות הממשלה	2,436	2,932	2,861	2,734
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	6,279	16,924	13,400	15,009
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	21,800	23,810	24,804	26,417
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	24,240	24,706	21,944	21,045
התחייבויות אחרות	15,665	15,655	15,936	15,163
סך-כל ההתחייבויות	634,100	625,736	619,441	618,549
הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	52,430	50,252	49,342	48,115
זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	1	1
סך-כל ההון	52,430	50,252	49,343	48,116
סך-כל ההתחייבויות וההון	686,530	675,988	668,784	666,665

7.3. שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית[1]

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר								
	2024			2023			2022		
	יתרה ממוצעת[2]	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה	יתרה ממוצעת[2]	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה	יתרה ממוצעת[2]	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה
	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח		%
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית									
נכסים נושאי ריבית									
אשראי לציבור[3]:									
בישראל	**389,301**	**24,353**	**6.26%**	369,673	23,052	6.24%	345,441	15,293	4.43%
מחוץ לישראל	**24,521**	**2,102**	**8.57%**	20,393	1,657	8.13%	17,358	909	5.24%
סך-הכל	**413,822**	**26,455**[4]	**6.39%**	390,066	24,709[4]	6.33%	362,799	16,202[4]	4.47%
אשראי לממשלות:									
בישראל	**2,657**	**144**	**5.42%**	2,787	153	5.49%	1,952	91	4.66%
מחוץ לישראל	**-**	**-**	**-**	-	-	-	-	-	-
סך-הכל	**2,657**	**144**	**5.42%**	2,787	153	5.49%	1,952	91	4.66%
פיקדונות בבנקים:									
בישראל	**7,774**	**402**	**5.17%**	7,116	286	4.02%	4,871	97	1.99%
מחוץ לישראל	**147**	**-**	**0.00%**	223	3	1.35%	163	2	1.23%
סך-הכל	**7,921**	**402**	**5.08%**	7,339	289	3.94%	5,034	99	1.97%
פיקדונות בבנקים מרכזיים:									
בישראל	**72,131**	**3,243**	**4.50%**	62,751	2,790	4.45%	119,933	1,319	1.10%
מחוץ לישראל	**5,431**	**272**	**5.01%**	8,000	393	4.91%	9,299	146	1.57%
סך-הכל	**77,562**	**3,515**	**4.53%**	70,751	3,183	4.50%	129,232	1,465	1.13%
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:									
בישראל	**3,619**	**173**	**4.78%**	1,787	82	4.59%	1,313	16	1.22%
מחוץ לישראל	**-**	**-**	**-**	-	-	-	-	-	-
סך-הכל	**3,619**	**173**	**4.78%**	1,787	82	4.59%	1,313	16	1.22%

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
(3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית.
(4) עמלות בסך של 432 מיליוני ש"ח נכללו בהכנסות ריבית לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024 (31 בדצמבר 2023: 421 מיליוני ש"ח).

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית[1] (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר								
	2024			2023			2022		
	יתרה ממוצעת[2]	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה	יתרה ממוצעת[2]	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה	יתרה ממוצעת[2]	הכנסות ריבית	שיעור הכנסה
	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח		%
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)									
נכסים נושאי ריבית (המשך)									
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה[3]:									
בישראל	**97,951**	**3,783**	**3.86%**	108,526	3,520	3.24%	68,901	1,072	1.56%
מחוץ לישראל	**4,051**	**248**	**6.12%**	4,052	208	5.13%	3,635	77	2.12%
סך-הכל	**102,002**	**4,031**	**3.95%**	112,578	3,728	3.31%	72,536	1,149	1.58%
אגרות-חוב למסחר[3]:									
בישראל	**18,076**	**775**	**4.29%**	18,271	826	4.52%	8,164	198	2.43%
מחוץ לישראל	**-**	**-**	**-**	-	-	-	1	-	-
סך-הכל	**18,076**	**775**	**4.29%**	18,271	826	4.52%	8,165	198	2.42%
נכסים אחרים:									
בישראל	**878**	**-**	**0.00%**	840	1	0.12%	571	-	-
מחוץ לישראל	**-**	**-**	**-**	-	-	-	-	-	-
סך-הכל	**878**	**-**	**0.00%**	840	1	0.12%	571	-	-
סך-כל הנכסים נושאי ריבית	**626,537**	**35,495**	**5.67%**	604,419	32,971	5.45%	581,602	19,220	3.30%
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית	**6,324**	**-**	**-**	7,649	-	-	7,374	-	-
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית[4]	**57,136**	**-**	**-**	61,605	-	-	56,166	-	-
סך-כל הנכסים	**689,997**	**-**	**-**	673,673	-	-	645,142	-	-
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל	**34,150**	**2,622**	**7.68%**	32,668	2,261	6.92%	30,456	1,134	3.72%

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
(3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024 בסך של (1,106) מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2023: (2,337) מיליוני ש"ח, בשנת 2022: (1,641) מיליוני ש"ח).
(4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית[1] (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר								
	2024			2023			2022		
	יתרה ממוצעת[2]	הוצאות ריבית	שיעור הוצאה	יתרה ממוצעת[2]	הוצאות ריבית	שיעור הוצאה	יתרה ממוצעת[2]	הוצאות ריבית	שיעור הוצאה
	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח		%
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)									
התחייבויות נושאות ריבית									
פיקדונות הציבור:									
בישראל	**374,201**	**15,140**	**4.05%**	343,979	13,562	3.94%	276,320	3,716	1.34%
לפי דרישה	**132,146**	**4,607**	**3.49%**	125,520	4,524	3.60%	136,790	1,151	0.84%
לזמן קצוב	**242,055**	**10,533**	**4.35%**	218,459	9,038	4.14%	139,530	2,565	1.84%
מחוץ לישראל	**30,028**	**1,534**	**5.11%**	25,188	1,186	4.71%	20,003	309	1.54%
לפי דרישה	**8,401**	**394**	**4.69%**	7,210	327	4.54%	6,872	92	1.34%
לזמן קצוב	**21,627**	**1,140**	**5.27%**	17,978	859	4.78%	13,131	217	1.65%
סך-הכל	**404,229**	**16,674**	**4.12%**	369,167	14,748	3.99%	296,323	4,025	1.36%
פיקדונות הממשלה:									
בישראל	**2,636**	**126**	**4.78%**	2,624	150	5.72%	796	23	2.89%
מחוץ לישראל	**-**	**-**	**-**	-	-	-	-	-	-
סך-הכל	**2,636**	**126**	**4.78%**	2,624	150	5.72%	796	23	2.89%
פיקדונות מבנקים מרכזיים:									
בישראל	**4,756**	**59**	**1.24%**	4,146	(1)	(0.02%)	4,166	-	-
מחוץ לישראל	**-**	**-**	**-**	-	-	-	-	-	-
סך-הכל	**4,756**	**59**	**1.24%**	4,146	(1)	(0.02%)	4,166	-	-
פיקדונות מבנקים:									
בישראל	**5,558**	**226**	**4.07%**	5,478	219	4.00%	5,415	21	0.39%
מחוץ לישראל	**9**	**-**	**0.00%**	23	-	0.00%	104	1	0.96%
סך-הכל	**5,567**	**226**	**4.06%**	5,501	219	3.98%	5,519	22	0.40%
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:									
בישראל	**9,685**	**574**	**5.93%**	14,603	761	5.21%	7,488	187	2.50%
מחוץ לישראל	**-**	**-**	**-**	-	-	-	1	-	-
סך-הכל	**9,685**	**574**	**5.93%**	14,603	761	5.21%	7,489	187	2.50%

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית[1] (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר								
	2024			2023			2022		
	יתרה ממוצעת[2]	הוצאות ריבית	שיעור הוצאה	יתרה ממוצעת[2]	הוצאות ריבית	שיעור הוצאה	יתרה ממוצעת[2]	הוצאות ריבית	שיעור הוצאה
	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח		%
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)									
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)									
אגרות-חוב:									
בישראל	**20,647**	**837**	**4.05%**	25,098	980	3.90%	26,765	1,483	5.54%
מחוץ לישראל	**-**	**-**	**-**	-	-	-	-	-	-
סך-הכל	**20,647**	**837**	**4.05%**	25,098	980	3.90%	26,765	1,483	5.54%
התחייבויות אחרות:									
בישראל	**1,106**	**49**	**4.43%**	966	29	3.00%	298	13	4.36%
מחוץ לישראל	**-**	**-**	**-**	-	-	-	-	-	-
סך-הכל	**1,106**	**49**	**4.43%**	966	29	3.00%	298	13	4.36%
סך-כל ההתחייבויות נושאות ריבית	**448,626**	**18,545**	**4.13%**	422,105	16,886	4.00%	341,356	5,753	1.69%
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית	**148,730**	**-**	**-**	160,303	-	-	225,676	-	-
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית	**3,214**	**-**	**-**	4,764	-	-	4,636	-	-
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית[3]	**33,011**	**-**	**-**	35,167	-	-	27,557	-	-
סך-כל ההתחייבויות	**633,581**	**-**	**-**	622,339	-	-	599,225		-
סך-כל האמצעים ההוניים	**56,416**	**-**	**-**	51,334	-	-	45,917	-	-
סך-כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים	**689,997**	**-**	**-**	673,673	-	-	645,142	-	-
פער הריבית	**-**	**-**	**1.54%**	-	-	1.45%	-	-	1.61%
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית[4]									
בישראל	**592,387**	**15,862**	**2.68%**	571,751	15,010	2.63%	551,146	12,643	2.29%
מחוץ לישראל	**34,150**	**1,088**	**3.19%**	32,668	1,075	3.29%	30,456	824	2.71%
סך-הכל	**626,537**	**16,950**	**2.71%**	604,419	16,085	2.66%	581,602	13,467	2.32%
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל	**30,037**	**1,534**	**5.11%**	25,211	1,186	4.70%	20,108	310	1.54%

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
(3) לרבות מכשירים נגזרים.
(4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית[1] (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר								
	2024			2023			2022		
	יתרה ממוצעת[2]	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה/ (הוצאה)	יתרה ממוצעת[2]	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה/ (הוצאה)	יתרה ממוצעת[2]	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה/ (הוצאה)
	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח		%
ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל									
מטבע ישראלי לא-צמוד									
סך נכסים נושאי ריבית	**448,288**	**25,150**	**5.61%**	433,464	23,958	5.53%	432,954	12,380	2.86%
סך התחייבויות נושאות ריבית	**296,652**	**(11,201)**	**(3.78%)**	269,860	(9,501)	(3.52%)	226,301	(2,211)	(0.98%)
פער הריבית	**-**	**-**	**1.83%**	-	-	2.01%	-	-	1.88%
מטבע ישראלי צמוד-למדד									
סך נכסים נושאי ריבית	**64,738**	**3,861**	**5.96%**	61,102	3,413	5.59%	59,014	4,340	7.35%
סך התחייבויות נושאות ריבית	**25,041**	**(1,117)**	**(4.46%)**	28,910	(1,258)	(4.35%)	31,469	(1,957)	(6.22%)
פער הריבית	**-**	**-**	**1.50%**	-	-	1.24%	-	-	1.13%
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)									
סך נכסים נושאי ריבית	**79,361**	**3,862**	**4.87%**	77,185	3,339	4.33%	59,178	1,366	2.31%
סך התחייבויות נושאות ריבית	**96,896**	**(4,693)**	**(4.84%)**	98,124	(4,941)	(5.04%)	63,478	(1,275)	(2.01%)
פער הריבית	**-**	**-**	**0.03%**	-	-	(0.71%)	-	-	0.30%
סך פעילות בישראל									
סך נכסים נושאי ריבית	**592,387**	**32,873**	**5.55%**	571,751	30,710	5.37%	551,146	18,086	3.28%
סך התחייבויות נושאות ריבית	**418,589**	**(17,011)**	**(4.06%)**	396,894	(15,700)	(3.96%)	321,248	(5,443)	(1.69%)
פער הריבית	**-**	**-**	**1.49%**	-	-	1.41%	-	-	1.59%

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית[1] (המשך)

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024 לעומת שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023 לעומת שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022		
	גידול (קיטון) בגלל שינוי[2]		שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי[2]		שינוי נטו
	כמות	מחיר		כמות	מחיר	
	במיליוני ש"ח					
ג. ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית						
נכסים נושאי ריבית						
אשראי לציבור:						
בישראל	**1,228**	**73**	**1,301**	1,511	6,248	7,759
מחוץ לישראל	**354**	**91**	**445**	247	501	748
סך-הכל	**1,582**	**164**	**1,746**	1,758	6,749	8,507
נכסים נושאי ריבית אחרים:						
בישראל	**42**	**820**	**862**	(137)	5,002	4,865
מחוץ לישראל	**(143)**	**59**	**(84)**	(40)	419	379
סך-הכל	**(101)**	**879**	**778**	(177)	5,421	5,244
סך-כל הכנסות הריבית	**1,481**	**1,043**	**2,524**	1,581	12,170	13,751
התחייבויות נושאות ריבית						
פיקדונות הציבור:						
בישראל	**1,223**	**355**	**1,578**	2,668	7,178	9,846
מחוץ לישראל	**247**	**101**	**348**	244	633	877
סך-הכל	**1,470**	**456**	**1,926**	2,912	7,811	10,723
התחייבויות נושאות ריבית אחרות:						
בישראל	**(359)**	**92**	**(267)**	323	88	411
מחוץ לישראל	**-**	**-**	**-**	-	(1)	(1)
סך-הכל	**(359)**	**92**	**(267)**	323	87	410
סך-כל הוצאות הריבית	**1,111**	**548**	**1,659**	3,235	7,898	11,133
סך-הכל הכנסות הריבית פחות הוצאות ריבית	**370**	**495**	**865**	(1,654)	4,272	2,618

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
(2) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על-ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על-ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

2024

בנק הפועלים

תקנות ניירות-ערך ושאלון ממשל תאגידי

פרטים על התאגיד 365

תקנה 9 דוחות כספיים 365

תקנה 10ג שימוש בתמורת ניירות הערך 365

תקנה 11 רשימת השקעות בחברות בנות ובחברות קשורות לתאריך המאזן 365

תקנה 12 שינויים בהשקעות הבנק בחברות בנות ובחברות כלולות בתקופת הדוח 366

תקנה 13 הכנסות של חברות-בת וחברות קשורות והכנסות הבנק מהן לתאריך המאזן 367

תקנה 14 רשימת קבוצות של יתרות הלוואות שניתנו לתאריך הדוח על המצב הכספי, אם מתן הלוואות היה אחד מעיסוקיו העיקריים של התאגיד 367

תקנה 20 מסחר בבורסה - ניירות-ערך שנרשמו למסחר - מועדי וסיבות הפסקת מסחר 367

תקנה 21 גמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה 367

תקנה 21א השליטה בתאגיד 368

תקנה 22 עסקות עם בעלי שליטה 368

תקנה 24 מניות וניירות-ערך המירים המוחזקים על-ידי בעל עניין ונושאי משרה בכירה בתאגיד, בחברה בת או בחברה קשורה סמוך לתאריך הדוח על המצב הכספי 368

תקנה 24 א הון רשום, הון מונפק וניירות-ערך המירים 373

תקנה 24 ב מרשם בעלי מניות 374

תקנה 26 דירקטוריון הבנק 375

תקנה 26א נושאי משרה בכירה של הבנק 385

תקנה 26ב מורשי החתימה העצמאיים 392

תקנה 27 רואי חשבון של הבנק 392

תקנה 28 פירוט לשינויים בתזכיר ובתקנון של הבנק 393

תקנה 29 המלצות והחלטות הדירקטורים 393

תקנה 29א החלטות החברה 393

שאלון ממשל תאגידי 395

פרטים על התאגיד

מספר חברה ברשם: 520000118
כתובת: שד' רוטשילד 50, ת"א
טלפון: 03-5673800
פקסימיליה: 03-5674576
תאריך הדוחות הכספיים: 31.12.2024
תאריך אישור הדוח: 2 במרץ 2025

תקנה 9 דוחות כספיים

הדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים בצירוף חוות דעת רואי החשבון המבקרים, מצורפים ומהווים חלק בלתי נפרד מדוח זה.

תקנה 10ג שימוש בתמורת ניירות הערך

תמורת הנפקת כתבי התחייבות נדחים (סדרה יב' וסדרה יג') בסך כולל של כ-0.7 מיליארד ש"ח מחודש נובמבר 2024, משמשת את הבנק לצרכי פעילותו השוטפת.

הערה כללית לתקנות 11, 12 ו-13

תקנות 11, 12 ו-13 יושמו לגבי השקעות בחברות בנות וכלולות עם פעילות עסקית, ובתנאי שעומדות באחד או יותר מהמבחנים המפורטים להלן:

1. חלקו של הבנק בשווי המאזני של ההשקעה בחברה המוחזקת (בשרשור), עולה על 0.5% מההון המיוחס לבעלים בדוחות הכספיים של הבנק.
2. החברה מהווה תאגיד בנקאי.

תקנה 11 רשימת השקעות בחברות בנות ובחברות קשורות לתאריך המאזן

א. במניות ובניירות-ערך המירים

	סוג המניה						שיעור החזקה			
	שם המניה	ערך נקוב למניה	סוג מטבע	מספר מניות	סך-הכל ערך נקוב	שווי מאזני במיליוני ש"ח	בנייר הערך	בהון	בהצבעה	בסמכות למנות דירקטורים
שם החברה										
אופז בע"מ	מניות רגילות	0.01	שקל חדש	1,054,552	10,545.52	2,793	100%	100%	100%	100%
פועלים אקוויטי בע"מ	מניות רגילות	0.01	שקל חדש	3	0.03	2,890	0%	100%	100%	100%
פעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ	מניות רגילות	1.00	שקל חדש	50,000	50,000.00	302	100%	100%	100%	100%
פעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ	מניות רגילות 0.001	0.001	שקל חדש	5,000	5.00	302	100%	100%	100%	100%
רבדים (נכסים) בע"מ	מניות רגילות	0.0001	שקל חדש	20,000	2.00	1,650	100%	100%	100%	100%
שור-הא אינטרנשיונל לימיטד	מניות רגילות	0.40	דולר ארצות-הברית	1	0.40	408	0%	100%	100%	100%

תקנה 11 רשימת השקעות בחברות בנות ובחברות קשורות לתאריך המאזן (המשך)

ב. באגרות-חוב ובשטרי-הון

	תנאי הצמדה	יתרה מאזנית במיליוני ש"ח	שיעור ריבית ב-%	שנת פירעון סופי
שם החברה				
אופז בע"מ	לא-צמוד	879	-	ללא מועד פירעון
פועלים אקוויטי והשקעות - החזקות בע"מ	לא-צמוד	328	-	ללא מועד פירעון
פועלים אקוויטי והשקעות - החזקות בע"מ	לא-צמוד	350	-	ללא מועד פירעון
פועלים אקוויטי והשקעות - החזקות בע"מ	לא-צמוד	400	-	ללא מועד פירעון
פועלים אקוויטי והשקעות - החזקות בע"מ	לא-צמוד	200	-	ללא מועד פירעון
פועלים אקוויטי והשקעות - החזקות בע"מ	לא-צמוד	600	-	ללא מועד פירעון
פועלים אקוויטי והשקעות - החזקות בע"מ	לא-צמוד	200	-	ללא מועד פירעון

ג. יתרת הלוואות ליום 31 בדצמבר 2024

אין.

ד. רשימת חברות לא פעילות

דיור ב.פ. נכסים (1993) בע"מ	בפירוק מרצון
חברה לפתוח אשקלון ברנע בע"מ	
חברת כפר הנופש אשקלון בע"מ	בפירוק מרצון
חברת נאמנות של תעוש בע"מ	בפירוק מרצון
חברת עודאר בע"מ	
מטעי רמתיים בע"מ	
פועלים (לוקסמבורג) ס.א	בפירוק מרצון
קרקעות בגושים 7123 7124 7128 בע"מ	

תקנה 12 שינויים בהשקעות הבנק בחברות בנות ובחברות כלולות בתקופת הדוח

	סוג המניה					
	שם המניה	ערך נקוב למניה	סוג מטבע	תאריך השינוי	מהות השינוי	סך-הכל ערך נקוב	עלות במיליוני ש"ח
שם החברה							
הפועלים נכסים				18.01.2024	מיזוג		
זהר השמש				12.02.2024	מיזוג		
פועלים אקוויטי והשקעות - החזקות בע"מ				12.12.2024	השקעה		200
פועלים בתבונה				18.01.2024	מיזוג		

במהלך שנת 2024 השלים הבנק מיזוג של מספר חברות שהוחזקו במלואן על-ידי הבנק.

תקנה 13 הכנסות של חברות-בת וחברות קשורות והכנסות הבנק מהן לתאריך המאזן*

	רווח (הפסד) שדווח על -ידי החברה		הכנסות הבנק		
	רווח (הפסד) שדווח על -ידי החברה	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	ריבית	דמי ניהול	דיבידנד
	במיליוני ש"ח				
שם החברה					
אופז בע"מ	102	-	-	-	-
פועלים אקוויטי בע"מ	27	-	-	-	-
פעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ	20	-	-	-	-
רבדים (נכסים) בע"מ	52	-	-	-	-
שור-הא אינטרנשיונל לימיטד	29	-	19	-	-

* חברות שלא היו להן רווחים (הפסדים) בתקופת החשבון, וגם לבנק לא נבעו מהן הכנסות בתקופת החשבון, לא נכללו ברשימה זו.
חברות הבת בחו"ל במטבע מקומי מתורגם לשער חליפין ליום 31.12.24.

תקנה 14 רשימת קבוצות של יתרות הלוואות שניתנו לתאריך הדוח על המצב הכספי, אם מתן הלוואות היה אחד מעיסוקיו העיקריים של התאגיד

הרשימה נכללת בביאור 29 ד' בדוחות הכספיים.

תקנה 20 מסחר בבורסה - ניירות-ערך שנרשמו למסחר - מועדי וסיבות הפסקת מסחר

רישום למסחר

ביום 24 בספטמבר 2024 הונפקו למשקיעים מוסדיים 1,020,050,000 ש"ח ערך נקוב אגרות-חוב צמודות אשראי (סדרה 1). אגרות-חוב אלה נרשמו למסחר במערכת המסחר למוסדיים הבורסה (רצף מוסדי).

ביום 28 בנובמבר 2024 הונפקו ונרשמו למסחר בבורסה 341,048,000 ש"ח ערך נקוב כתבי התחייבות נדחים יב' (COCO) ו-311,837,000 ש"ח ערך נקוב כתבי התחייבות נדחים יג' (COCO).

הפסקות מסחר

אין.

תקנה 21 גמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה

הגמול ששולם לדירקטורים (למעט ליו"ר) בשנת 2024 בגין כהונתם, שאינו חורג מהמקובל ומשולם לפי תקנות 4 ו-5 לתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000, הסתכם בסך של כ-7,122 אלפי ש"ח (לא כולל מע"מ). לפרטים אודות תגמול ליו"ר הדירקטוריון, ראה סעיף 5.5 בדוח ממשל תאגידי.

תקנה 21א השליטה בתאגיד

הבנק הינו תאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה ואין בו בעל שליטה או בעל מניות המחזיק בהיתר שליטה.

תקנה 22 עסקות עם בעלי שליטה

החל מחודש נובמבר 2018 הבנק הינו תאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה ואין בבנק בעל שליטה לפי הוראות חוק החברות או חוק ניירות-ערך. לפרטים בדבר אמות מידה שקבעה ועדת הביקורת בקשר עם אישור ודיווח עסקות בעלי עניין של הבנק, ראה סעיף 5.7 בדוח ממשל תאגידי וביאור 33 בדוחות הכספיים.

תקנה 24 מניות וניירות-ערך המירים המוחזקים על-ידי בעל עניין ונושאי משרה בכירה בתאגיד, בחברה בת או בחברה קשורה סמוך לתאריך הדוח על המצב הכספי[1]

א. החזקה על-ידי בעלי עניין במניות הבנק

	מס' תאגיד	מניות ע"נ בש"ח[2]	שיעור ההחזקות בהון	שיעור ההחזקות בהצבעה[3]	שיעור ההחזקות בהון לאחר דילול	שיעור ההחזקות בהצבעה לאחר דילול
שם בעל עניין						
כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ - נוסטרו	520036120	2,254,059.00	0.17	0.17	0.17	0.17
כלל החזקות עסקי ביטוח - ביטוח משתתף ברווחים	520036120	390,000.00	0.03	0.03	0.03	0.03
כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ - קופות-גמל	520036120	72,979,388.00	5.46	5.51	5.43	5.48
הפניקס פיננסים בע"מ - נוסטרו	520017450	2,901,577.00	0.22	0.22	0.22	0.22
הפניקס פיננסים בע"מ - ביטוח	520017450	133,702.00	0.01	0.01	0.01	0.01
הפניקס פיננסים בע"מ - קופות-גמל	520017450	66,077,546.66	4.94	4.99	4.92	4.96
הפניקס בית השקעות בע"מ-קרנות נאמנות	520041989	24,390,638.26	1.82	1.84	1.81	1.83
הפניקס בית השקעות בע"מ - עשיית שוק	520041989	-42,579.83	0.00	0.00	0.00	0.00
הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ - נוסטרו	520033986	7,352,002.00	0.55	0.55	0.55	0.55
הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ - קרנות נאמנות	520033986	21,100,437.00	1.58	1.59	1.57	1.59
הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ - קופות-גמל	520033986	64,686,060.00	4.85	4.90	4.83	4.87

(1) הנתונים הינם ליום 31.01.2025.
(2) 1.0 ש"ח ערך נקוב למניה רגילה אחת.
(3) הבנק מחזיק 12,793,114 מניות המהוות מניות רדומות.

תקנה 24 מניות וניירות-ערך המירים המוחזקים על-ידי בעל עניין ונושאי משרה בכירה בתאגיד, בחברה בת או בחברה קשורה סמוך לתאריך הדוח על המצב הכספי[1] (המשך)

א. החזקה על-ידי בעלי עניין במניות הבנק (המשך)

החזקה על-ידי בעלי עניין באגרות-חוב וניירות-ערך המירים של הבנק

	מס' תאגיד	שם ניירות-ערך	ערך נקוב	שעור החזקה מסך הסדרה
שם בעל העניין				
כלל החזקות עסקי ביטוח - נוסטרו	520036120	פועלים אגרות-חוב 201	852,242.05	0.05
		פועלים אגרות-חוב 203	13,322.79	0.00
		כתבי התחייבות נדחים יא'	29,868,255.00	7.78
כלל החזקות עסקי ביטוח - קופות-גמל	520036120	פועלים אגרות-חוב 201	193,367,688.22	12.09
		כתבי התחייבות נדחים ה'	97,623,380.00	13.95
		כתבי התחייבות נדחים ז'	72,416,950.00	7.62
		כתבי התחייבות נדחים ט'	222,769,046.00	21.17
		כתבי התחייבות נדחים י'	59,170,615.00	5.60
		פועלים אגרות-חוב 1 - רמ	92,108,230.00	9.80
כלל החזקות עסקי ביטוח - משתתף ברווחים	520036120	כתבי התחייבות נדחים ט'	23,985,914.00	2.28
הפניקס פיננסים בע"מ - נוסטרו	520017450	פועלים אגרות-חוב 200	4,384,623.81	0.45
		פועלים אגרות-חוב 201	1,199,499.51	0.07
		פועלים אגרות-חוב 202	1.58	0.00
		פועלים אגרות-חוב 203	4,065,838.31	0.18
		כתבי התחייבות נדחים ה'	2,695,689.00	0.39
		כתבי התחייבות נדחים ו'	8,490,893.00	2.14
		כתבי התחייבות נדחים ז'	2,510,191.00	0.26
		כתבי התחייבות נדחים ט'	2,612,772.00	0.25
		כתבי התחייבות נדחים י'	6,767,455.00	0.64
הפניקס פיננסים בע"מ - ביטוח	520017450	פועלים אגרות-חוב 100	3,258,873.62	0.16
		פועלים אגרות-חוב 201	3,995,200.00	0.25
		פועלים אגרות-חוב 203	1,036,242.43	0.05
הפניקס פיננסים בע"מ - קופות-גמל	520017450	פועלים אגרות-חוב 100	68,850,745.19	3.39
		פועלים אגרות-חוב 101	24,153,181.00	2.00
		פועלים אגרות-חוב 200	96,976,269.50	9.85
		פועלים אגרות-חוב 201	135,161,544.95	8.45
		פועלים אגרות-חוב 202	33,285,239.10	3.74
		פועלים אגרות-חוב 203	226,834,663.90	10.18
		כתבי התחייבות נדחים ה'	28,668,316.00	4.10
		כתבי התחייבות נדחים ו'	49,192,374.00	12.37
		כתבי התחייבות נדחים ז'	7,305,243.00	0.77
		כתבי התחייבות נדחים ט'	47,358,184.00	4.50
		כתבי התחייבות נדחים י'	93,371,520.00	8.84
		כתבי התחייבות נדחים יב'	1,500,000.00	0.44
		פועלים אגרות-חוב 1 - רמ	92,108,230.00	9.80

(1) הנתונים הינם ליום 31.01.2025.

תקנה 24 מניות וניירות-ערך המירים המוחזקים על-ידי בעל עניין ונושאי משרה בכירה בתאגיד, בחברה בת או בחברה קשורה סמוך לתאריך הדוח על המצב הכספי[1] (המשך)

א. החזקה על-ידי בעלי עניין במניות הבנק (המשך)

החזקה על-ידי בעלי עניין באגרות-חוב וניירות-ערך המירים של הבנק (המשך)

	מס' תאגיד	שם ניירות-ערך	ערך נקוב	שעור החזקה מסך הסדרה
שם בעל העניין				
הפניקס בית השקעות בע"מ - קרנות נאמנות	520041989	פועלים אגרות-חוב 100	123,424,265.23	6.09
		פועלים אגרות-חוב 101	30,902,191.74	2.56
		פועלים אגרות-חוב 200	30,538,893.78	3.10
		פועלים אגרות-חוב 201	67,110,300.03	4.19
		פועלים אגרות-חוב 202	26,744,083.35	3.01
		פועלים אגרות-חוב 203	126,267,350.12	5.66
		כתבי התחייבות נדחים ה'	10,518,944.06	1.50
		כתבי התחייבות נדחים ו'	7,588,086.55	1.91
		כתבי התחייבות נדחים ז'	12,414,174.63	1.31
		כתבי התחייבות נדחים ט'	16,636,029.00	1.58
		כתבי התחייבות נדחים י'	16,962,532.92	1.61
		כתבי התחייבות נדחים יא'	7,692,490.78	2.00
		כתבי התחייבות נדחים יב'	14,715,401.23	4.31
		כתבי התחייבות נדחים יג'	748,553.64	0.24
הפניקס בית השקעות בע"מ - עשיית שוק	520041989	פועלים אגרות-חוב 100	129,922.86	0.01
		פועלים אגרות-חוב 101	8,548.23	0.00
		פועלים אגרות-חוב 200	-39,967.61	0.00
		פועלים אגרות-חוב 201	29,722.79	0.00
		פועלים אגרות-חוב 202	-488.22	0.00
		פועלים אגרות-חוב 203	476.24	0.00
		כתבי התחייבות נדחים ה'	0.94	0.00
		כתבי התחייבות נדחים י'	-579.92	0.00
		כתבי התחייבות נדחים יא'	-26,402.13	0.00
		כתבי התחייבות נדחים יג'	-34.64	0.00
הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ - נוסטרו	520033986	פועלים אגרות-חוב 100	-1,106.66	0.00
		פועלים אגרות-חוב 101	-3,152.00	0.00
		פועלים אגרות-חוב 200	2,262,529.77	0.23
		פועלים אגרות-חוב 201	5,008,466.45	0.31
		פועלים אגרות-חוב 202	140,425.92	0.02
		פועלים אגרות-חוב 203	131,512.43	0.01
		כתבי התחייבות נדחים ה'	347,767.00	0.05
		כתבי התחייבות נדחים ו'	19,259,918.00	4.84
		כתבי התחייבות נדחים ז'	12,186,628.00	1.28
		כתבי התחייבות נדחים ט'	3,094,408.00	0.29
		כתבי התחייבות נדחים י'	850,475.00	0.08
		כתבי התחייבות נדחים יא'	172.00	0.00
		כתבי התחייבות נדחים יב'	45,000,129.00	13.19
		כתבי התחייבות נדחים יג'	20,000,118.00	6.41
		פועלים אגרות-חוב 1 - רמ	18,421,646.00	1.96

(1) הנתונים הינם ליום 31.01.2025.

תקנה 24 מניות וניירות-ערך המירים המוחזקים על-ידי בעל עניין ונושאי משרה בכירה בתאגיד, בחברה בת או בחברה קשורה סמוך לתאריך הדוח על המצב הכספי[1] (המשך)

א. החזקה על-ידי בעלי עניין במניות הבנק (המשך)

החזקה על-ידי בעלי עניין באגרות-חוב וניירות-ערך המירים של הבנק (המשך)

	מס' תאגיד	שם ניירות-ערך	ערך נקוב	שעור החזקה מסך הסדרה
שם בעל העניין				
הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ - קרנות נאמנות	520033986	פועלים אגרות-חוב 100	67,577,262.34	3.33
		פועלים אגרות-חוב 101	271,161,179.00	22.49
		פועלים אגרות-חוב 200	19,375,620.44	1.97
		פועלים אגרות-חוב 201	46,696,652.36	2.92
		פועלים אגרות-חוב 202	20,188,320.35	2.27
		פועלים אגרות-חוב 203	96,159,139.31	4.31
		כתבי התחייבות נדחים ה'	53,166,687.00	7.60
		כתבי התחייבות נדחים ו'	16,592,667.00	4.17
		כתבי התחייבות נדחים ז'	42,548,540.00	4.48
		כתבי התחייבות נדחים ט'	58,439,506.00	5.55
		כתבי התחייבות נדחים י'	53,131,552.00	5.03
		כתבי התחייבות נדחים יא'	13,054,019.00	3.40
		כתבי התחייבות נדחים יב'	10,285,887.00	3.02
		כתבי התחייבות נדחים יג'	6,678,381.00	2.14
הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ - קופות-גמל	520033986	פועלים אגרות-חוב 100	428,410.25	0.02
		פועלים אגרות-חוב 200	51,817,913.00	5.27
		פועלים אגרות-חוב 202	300,952.27	0.03
		פועלים אגרות-חוב 203	452,629.96	0.02
		כתבי התחייבות נדחים ה'	91,636,863.00	13.09
		כתבי התחייבות נדחים ו'	67,400,000.00	16.96
		כתבי התחייבות נדחים ז'	64,400,000.00	6.78
		כתבי התחייבות נדחים ט'	194,011,572.00	18.44
		כתבי התחייבות נדחים י'	161,843,153.00	15.32
		כתבי התחייבות נדחים יא'	89,650,000.00	23.34
		כתבי התחייבות נדחים יג'	50,000,000.00	16.03
		פועלים אגרות-חוב 1 - רמ	267,113,867.00	28.43

ב. החזקות מניות הבנק על-ידי דירקטורים/מנכ"ל

	מס' זהות		מניות ע"נ בש"ח[2]	שיעור ההחזקות בהון	שיעור ההחזקות בהצבעה	שיעור ההחזקות בהון לאחר דילול	שיעור ההחזקות בהצבעה לאחר דילול
				%			
שם בעל עניין							
ידין ענתבי	028078525	מ.ר	227,435	0.02	0.02	0.02	0.02
		אופ'	157,662			0.01	0.01

(1) הנתונים הינם ליום 31.01.2025.
(2) 1.0 ש"ח ערך נקוב למניה רגילה אחת.

תקנה 24 מניות וניירות-ערך המירים המוחזקים על-ידי בעל עניין ונושאי משרה בכירה בתאגיד, בחברה בת או בחברה קשורה סמוך לתאריך הדוח על המצב הכספי[1] (המשך)

ב. החזקות מניות הבנק על-ידי דירקטורים/מנכ"ל (המשך)

החזקת מניות על-ידי נושאי משרה בכירה[4]

	מס' זהות		מניות ע"נ בש"ח[2]	שיעור ההחזקות בהון	שיעור ההחזקות בהצבעה	שיעור ההחזקות בהון לאחר דילול	שיעור ההחזקות בהצבעה לאחר דילול
				%			
שם בעל עניין							
עמית אוברקוביץ[3]	059030015	מ.ר	39,122	-	-	-	-
		אופ'	140,550	-	-	0.01	0.01
יעל אלמוג	059284745	מ.ר	78,454	0.01	0.01	0.01	0.01
		אופ'	157,662	-	-	0.01	0.01
אתי בן-זאב[3]	023571540	מ.ר	33,975	-	-	-	-
		אופ'	157,662	-	-	0.01	0.01
מירב בן שושן כהן	028710143	מ.ר	88,053	0.01	0.01	0.01	0.01
		אופ'	122,217	-	-	0.01	0.01
רם גב[3]	032283046	מ.ר	39,943	-	-	-	-
		אופ'	140,550	-	-	0.01	0.01
פזית גרפינקל[3]	033026477	מ.ר	9,221	-	-	-	-
		אופ'	54,018	-	-	-	-
עדי זכריה דאובר[3]	034907501	מ.ר	29,187	-	-	-	-
		אופ'	78,876	-	-	0.01	0.01
זאב חיו	057069676	מ.ר	158,517	0.01	0.01	0.01	0.01
		אופ'	157,662	-	-	0.01	0.01
גיא כליף	028761088	מ.ר	165,433	0.01	0.01	0.01	0.01
		אופ'	122,217	-	-	0.01	0.01
איתמר פורמן[3]	025359696	מ.ר	21,063	-	-	-	-
		אופ'	122,217	-	-	0.01	0.01
אמיר בכר	029331113	מ.ר	76,920	0.01	0.01	0.01	0.01
		אופ'	157,662	-	-	0.01	0.01
גלעד בלוך[3]	028487296	מ.ר	15,137	-	-	-	-
		אופ'	54,018	-	-	-	-
יגאל ברקת[3]	024557043	מ.ר	6,989	-	-	-	-
		אופ'	72,441	-	-	0.01	0.01
רבקה הדסה גוגיג[3]	036164994	מ.ר	8,330	-	-	-	-
		אופ'	41,760	-	-	-	-

(1) הנתונים הינם ליום 31.01.2025.
(2) 1.0 ש"ח ערך נקוב למניה רגילה אחת.
(3) שיעור ההחזקה נמוך מ-0.01%.
(4) לפרטים אודות זכאותם של נושאי המשרה למניות חסומות כחלק מתגמול בגין שנת 2023 ולאופציות כחלק מתגמול בגין שנת 2024 ואילך, ראה ביאור 23 בדוחות הכספיים.

תקנה 24 מניות וניירות-ערך המירים המוחזקים על-ידי בעל עניין ונושאי משרה בכירה בתאגיד, בחברה בת או בחברה קשורה סמוך לתאריך הדוח על המצב הכספי[1] (המשך)

ג. פירוט נוסף בדבר המחזיקים העיקריים

1. כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ

כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ הינה חברה ציבורית ותאגיד מדווח ללא גרעין שליטה, תושבת ישראל וניירות הערך שלה רשומים למסחר בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב בע"מ.

2. הפניקס פיננסים בע"מ

הפניקס פיננסים בע"מ (לשעבר הפניקס אחזקות בע"מ) ח.צ 520017450 היא חברה ציבורית ותאגיד מדווח ללא גרעין שליטה.
הפניקס בית השקעות בע"מ ח.פ 520041989 הינה חברה בשליטת הפניקס פיננסים בע"מ.

3. הראל השקעות בביטוח ושרותים פיננסיים בע"מ

הראל השקעות בביטוח ושרותים פיננסיים בע"מ ("הראל השקעות") הינה חברה ציבורית, שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב.
בעלי השליטה בהראל השקעות הם: יאיר המבורגר ת.ז 007048671, גדעון המבורגר ת.ז 007048663, נורית מנור ת.ז 051171312.
ההחזקה של בעלי השליטה בהראל השקעות הינה בעיקר באמצעות ג.י.ן ייעוץ כלכלי וניהול השקעות 2017 שותפות מוגבלת (מספר שותפות 550272587), שהינה שותפות בשליטתם ובבעלותם המלאה של בעלי השליטה, בה הם מחזיקים כשותפים מוגבלים, באמצעות חברות פרטיות בבעלותם המלאה וכן מחזיקים בשותף הכללי בשותפות ג.י.ן. בעלי השליטה מחזיקים בכ-48.17% מזכויות ההצבעה ומהון המניות המונפק של הראל השקעות. יתר מניות הראל השקעות מוחזקות בידי הציבור.

ד. מניות רדומות

למועד אישור הדוח, מחזיק הבנק ב-12,793,114 מניות רדומות, שאינן מקנות זכויות בהון ובהצבעה, המהוות כ-0.96% מהון המניות המונפק של הבנק (כ-0.95% בדילול מלא).

תקנה 24 א הון רשום, הון מונפק וניירות-ערך המירים[1]

	הסכום בש"ח	
	רשום	מונפק ונפרע
הון המניות		
מניות רגילות בנות - 1 ש"ח	4,000,000,000	1,337,682,310

הבנק מחזיק 12,793,114 מניות המהוות מניות רדומות.
מספר המניות הכלולות בהון המניות המונפק בניכוי המניות הרדומות (שאינן מקנות זכויות כלשהן) - 1,324,889,196.
המניות רשומות למסחר בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב.

(1) הנתונים הינם ליום 31.01.2025.

תקנה 24 ב מרשם בעלי מניות[1]

ספר בעלי מניות - בנק הפועלים בע"מ	כמות מניות
חברה לרישומים של בנק הפועלים בע"מ[2]	1,337,644,315
ציציאן אברהם	31,680
דון מקסוול	2,450
פלורסהיים מרק וציפורה	1,640
אגמון אליהו	700
ברקנר אלברט	603
לוי ויקטוריה	544
מינדל שירה מילכה	122
גבע אריה	100
פנצר נתן	75
זקס ערן	40
יהודה בר-לב	10
נוימן דוד	10
אהרון אליאס	10
כלב ויקטוריה	5
אמ"מ ג. - השקעות ופיננסים בע"מ	2
זקצר רם	1
ארז טל	1
קרמר משה	1
לבנת רז	1
סך-הכל	1,337,682,310

(1) הנתונים הינם ליום 31.01.2025.
(2) כמות המניות בחברה לרישומים כוללות 12,793,114 מניות רדומות שבבעלות בנק הפועלים.

תקנה 26 דירקטוריון הבנק[1]

שם	נעם הנגבי
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 055445647 תאריך לידה: 20.7.1958 מען: טרומפלדור 5, כפר סבא נתינות: ישראלית
חברות בועדות הדירקטוריון	יו"ר הוועדה לטכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית, יו"ר ועדת אסטרטגיה ופיתוח עסקי ויו"ר ועדת ממשל תאגידי ומחזיקי עניין. חבר בוועדות הדירקטוריון: ועדת אשראי, ועדה לניהול ובקרת סיכונים והוועדה למעקב אחר יישום הסדרי הבנק עם הרשויות האמריקאיות.
האם הוא דירקטור בלתי תלוי/דירקטור חיצוני לפי חוק החברות/דירקטור חיצוני לפי הוראה 301	דירקטור חיצוני לפי הוראה 301.
האם הוא עובד של החברה, חברה בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו	לא. מכהן כיו"ר הדירקטוריון של הבנק מיום 18 בפברואר 2025.
התאריך בו החלה כהונתו כדירקטור בחברה	6 באוקטובר 2019.
השכלה והתעסקות בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט התאגידים שבהם הוא משמש דירקטור	בעל תואר ראשון בכלכלה ומדעי המחשב - אוניברסיטת בר-אילן. מנכ"ל נעם הנגבי בע"מ (חברה בבעלות מלאה).
האם הוא דירקטור שהחברה רואה בו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית/בעל כשירות מקצועית/דירקטור מומחה/כשירויות נוספות	בעל כשירות מקצועית. דירקטור מומחה. בעל ניסיון בנקאי. בעל ידע וניסיון בתחומי טכנולוגית המידע וכן בעל ניסיון, מומחיות ומיומנות בנושא סייבר, בעיקר מזווית המדיניות והניהול בגופים גדולים במשק הישראלי - במסגרת תפקידיו בעבר כמנהל מערכות המידע של בנק דיסקונט לישראל בע"מ וכמנהל מערכות המידע של מכבי שירותי בריאות עסק רבות בנושאי סייבר - בקביעת מדיניות, תכניות עבודה, ברכש פתרונות, בביצוע סקרים והטמעת הפתרונות לממצאים, בסקירת סוגי האיומים וברכש פתרונות, בהקמת מוקדים לאיתור והתמודדות עם התקפות, בהדרכה והטמעה ועוד.
האם לפי מיטב ידיעת החברה והדירקטורים הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא

(1) הפרטים בתקנה נכונים למועד פרסום הדוח, למעט אם צוין אחרת. ככלל, פרטים אודות כהונות ועיסוקים בעבר של דירקטורים ניתנים לתקופה של חמש השנים האחרונות.

תקנה 26 דירקטוריון הבנק[1] (המשך)

שם	יאיר אבידן
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 056131618 תאריך לידה: 25.12.1959 מען: רח' האודם 5/5, הוד השרון נתינות: ישראלית
חברות בוועדות הדירקטוריון	ועדת ביקורת, ועדה לניהול ובקרת סיכונים, ועדת ממשל תאגידי ובעלי עניין והוועדה למעקב אחר יישום הסדרי הבנק עם הרשויות האמריקאיות.
האם הוא דירקטור בלתי תלוי/דירקטור חיצוני לפי חוק החברות/דירקטור חיצוני לפי הוראה 301	דירקטור חיצוני לפי הוראה 301 ודירקטור בלתי תלוי.
האם הוא עובד של החברה, חברה בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו	לא
התאריך בו החלה כהונתו כדירקטור בחברה	25 בדצמבר 2024.
השכלה והתעסקות בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט התאגידים שבהם הוא משמש דירקטור	בעל תואר ראשון בסטטיסטיקה וכלכלה - אוניברסיטת תל-אביב. בעל תואר שני במימון וחשבונאות - אוניברסיטת תל-אביב. בעל תואר שני במנהל ומנהיגות בחינוך - אוניברסיטת תל-אביב. החל משנת 2023 מכהן כיו"ר הוועדה המייעצת במרכז אריסון לESG, אוניברסיטת רייכמן; החל משנת 2024 מכהן כדירקטור חיצוני במודיעין - אנרגיה שותפות מוגבלת. חבר הוועד המנהל של העמותות הבאות: הדסה נעורים - המרכז הכפרי לחינוך (ע"ר) (החל משנת 2024); ניצוצות - שעור אחר (ע"ר) (החל משנת 2024); המכללה האקדמית ספיר (ע"ר) (החל משנת 2024) והקרן לשמירת הטבע והמורשת (ע"ר) (החל משנת 2024). לשעבר - המפקח על הבנקים (2020-2023). לשעבר - דירקטור בחברות: שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (2019-2020), מדרוג בע"מ (2019-2020), נימה שפע בע"מ (2023-2024), כאל בע"מ (2019-2020), דיסקונט ניו-יורק בע"מ (2019-2020) ודיסקונט קפיטל בע"מ (2019-2020). לשעבר - חבר הוועד המנהל בגופים להלן: Climate First בע"מ - חממה טכנולוגית (2023-2024), פינהוק סנטינל (ע.ר) (2023-2024), דרך לוטן (ע.ר) (2016-2020).
האם הוא דירקטור שהחברה רואה בו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית/בעל כשירות מקצועית/דירקטור מומחה/כשירויות נוספות	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית וכשירות מקצועית. דירקטור מומחה. בעל ניסיון בנקאי.
האם לפי מיטב ידיעת החברה והדירקטורים הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא

(1) הפרטים בתקנה נכונים למועד פרסום הדוח, למעט אם צוין אחרת. ככלל, פרטים אודות כהונות ועיסוקים בעבר של דירקטורים ניתנים לתקופה של חמש השנים האחרונות.

תקנה 26 דירקטוריון הבנק[1] (המשך)

שם	דוד אבנר
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 050782184 תאריך לידה: 29.8.1951 מען: דרך השדות 16, בית יצחק נתינות: ישראלית
חברות בוועדות הדירקטוריון	ועדת ביקורת, ועדת תגמול, הוועדה לניהול ובקרת סיכונים, הוועדה לאסטרטגיה ופיתוח עסקי והוועדה לטכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית.
האם הוא דירקטור בלתי תלוי/דירקטור חיצוני לפי חוק החברות/דירקטור חיצוני לפי הוראה 301	דירקטור חיצוני לפי חוק החברות.
האם הוא עובד של החברה, חברה בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו	לא
התאריך בו החלה כהונתו כדירקטור בחברה	10 בספטמבר 2019.
השכלה והתעסקות בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט התאגידים שבהם הוא משמש דירקטור	בעל תואר ראשון במתמטיקה במסלול מדעי המחשב ופילוסופיה - אוניברסיטת חיפה. בעל תואר שני במנהל עסקים - הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל. בוגר קורסי מנתחי מערכות מידע ממוחשבות - הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל, המדור ללימודי חוץ. לשעבר - יו"ר דירקטוריון Cellomat Ltd (2018-2022), יועץ לדירקטוריון Starcom Ltd (2019-2020).
האם הוא דירקטור שהחברה רואה בו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית/בעל כשירות מקצועית/דירקטור מומחה/כשירויות נוספות	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית וכשירות מקצועית. דירקטור מומחה. בעל ניסיון בנקאי.
האם לפי מיטב ידיעת החברה והדירקטורים הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא

(1) הפרטים בתקנה נכונים למועד פרסום הדוח, למעט אם צוין אחרת. ככלל, פרטים אודות כהונות ועיסוקים בעבר של דירקטורים ניתנים לתקופה של חמש השנים האחרונות.

תקנה 26 דירקטוריון הבנק[1] (המשך)

שם	רונית אברמזון רוקח
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 054121108 תאריך לידה: 17.8.1957 מען: שמשון 5, ירושלים נתינות: ישראלית
חברות בוועדות הדירקטוריון	יו"ר ועדת ביקורת, יו"ר הוועדה למעקב אחר יישום הסדרי הבנק עם הרשויות האמריקאיות. חברה בוועדות הדירקטוריון: ועדת אשראי, ועדת ממשל תאגידי ומחזיקי עניין, ועדת תגמול.
האם היא דירקטורית בלתי תלויה/דירקטורית חיצונית לפי חוק החברות/דירקטורית חיצונית לפי הוראה 301	דירקטורית חיצונית לפי חוק החברות.
האם היא עובדת של החברה, חברה בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו	לא
התאריך בו החלה כהונתה כדירקטורית בחברה	5 בפברואר 2018.
השכלה והתעסקות בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט התאגידים שבהם היא משמשת דירקטורית	בעלת תואר ראשון במשפטים - האוניברסיטה העברית ירושלים. משמשת כיועצת משפטית בתחומי חברות, ניירות-ערך ובנקאות. חברת הוועד המנהל של עמותת שילוב - מכון לטיפול משפחתי וזוגי (ע"ר); הקרן לירושלים (ע"ר); המכללה האקדמית בית ברל (ע"ר); וחברת האסיפה הכללית של ציפורי מרכז להכשרה ומנהיגות בע"מ (חל"צ).
האם היא דירקטורית שהחברה רואה בה בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית/בעלת כשירות מקצועית/דירקטור מומחה/כשירויות נוספות	בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית וכשירות מקצועית. דירקטורית מומחית. בעלת ניסיון בנקאי.
האם לפי מיטב ידיעת החברה והדירקטורים היא בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא

(1) הפרטים בתקנה נכונים למועד פרסום הדוח, למעט אם צוין אחרת. ככלל, פרטים אודות כהונות ועיסוקים בעבר של דירקטורים ניתנים לתקופה של חמש השנים האחרונות.

תקנה 26 דירקטוריון הבנק[1] (המשך)

שם	מיכל הלפרין
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 059714824 תאריך לידה: 21.6.1966 מען: קרייתי 29, רמת גן נתינות: ישראלית
חברות בוועדות הדירקטוריון	יו"ר ועדת תגמול. חברה בוועדות הדירקטוריון: ועדת ביקורת והוועדה לניהול ובקרת סיכונים.
האם היא דירקטורית בלתי תלויה/דירקטורית חיצונית לפי חוק החברות/דירקטורית חיצונית לפי הוראה 301	דירקטורית חיצונית לפי חוק החברות.
האם היא עובדת של החברה, חברה בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו	לא
התאריך בו החלה כהונתה כדירקטורית בחברה	12 באפריל 2024.
השכלה והתעסקות בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט התאגידים שבהם היא משמשת דירקטורית	בעלת תואר ראשון במשפטים (LL.B) - האוניברסיטה העברית בירושלים. מגשרת - מכון נאמן. החל משנת 2022 - מייסדת המיזם "הזנק בע"מ (חל"צ)". החל משנת 2021 - עמיתת מחקר ב-Harvard Kennedy School. החל משנת 2024 - שופטת בבית דין של ההסתדרות הציונית העולמית. לשעבר הממונה על התחרות, רשות התחרות (2016-2021).
האם היא דירקטורית שהחברה רואה בה בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית/בעלת כשירות מקצועית/דירקטור מומחה/כשירויות נוספות	בעלת כשירות מקצועית. דירקטורית מומחית.
האם לפי מיטב ידיעת החברה והדירקטורים היא בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא

(1) הפרטים בתקנה נכונים למועד פרסום הדוח, למעט אם צוין אחרת. ככלל, פרטים אודות כהונות ועיסוקים בעבר של דירקטורים ניתנים לתקופה של חמש השנים האחרונות.

תקנה 26 דירקטוריון הבנק[1] (המשך)

שם	ישראל טראו
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 053641775 תאריך לידה: 16.12.1955 מען: פנינה זלצמן 4, תל-אביב-יפו נתינות: ישראלית
חברות בוועדות הדירקטוריון	יו"ר ועדת אשראי. חבר בוועדות הדירקטוריון: ועדת ביקורת, הוועדה לטכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית והוועדה לאסטרטגיה ופיתוח עסקי.
האם הוא דירקטור בלתי תלוי/דירקטור חיצוני לפי חוק החברות/דירקטור חיצוני לפי הוראה 301	לא
האם הוא עובד של החברה, חברה בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו	לא
התאריך בו החלה כהונתו כדירקטור בחברה	24 בנובמבר 2020.
השכלה והתעסקות בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט התאגידים שבהם הוא משמש דירקטור	בעל תואר ראשון במדעי הרוח (גיאוגרפיה מורחב) - אוניברסיטת תל-אביב. קורס ניהול בכיר ל.ה.ב מנהל עסקים, וקורס מתקדם השקעות ושוק הון ל.ה.ב מנהל עסקים, כולם מאוניברסיטת תל-אביב. החל משנת 2019 מכהן כיועץ עסקי למספר חברות ומיזמים ומכהן כדירקטור חיצוני בקשרי תעופה בע"מ.
האם הוא דירקטור שהחברה רואה בו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית/בעל כשירות מקצועית/דירקטור מומחה/כשירויות נוספות	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית וכשירות מקצועית. דירקטור מומחה. בעל ניסיון בנקאי.
האם לפי מיטב ידיעת החברה והדירקטורים הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא

(1) הפרטים בתקנה נכונים למועד פרסום הדוח, למעט אם צוין אחרת. ככלל, פרטים אודות כהונות ועיסוקים בעבר של דירקטורים ניתנים לתקופה של חמש השנים האחרונות.

תקנה 26 דירקטוריון הבנק[1] (המשך)

שם	אודליה לבנון
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 057971632 תאריך לידה: 16.11.1962 מען: אהרון בקר 11, תל-אביב-יפו נתינות: ישראלית
חברות בוועדות הדירקטוריון	חברה בוועדות הדירקטוריון: הוועדה לטכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית, ועדת ממשל תאגידי ומחזיקי עניין, ועדת אסטרטגיה ופיתוח עסקי וועדת ביקורת.
האם היא דירקטורית בלתי תלויה/דירקטורית חיצונית לפי חוק החברות/דירקטורית חיצונית לפי הוראה 301	לא
האם היא עובדת של החברה, חברה בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו	לא
התאריך בו החלה כהונתה כדירקטורית בחברה	13 בספטמבר 2022
השכלה והתעסקות בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט התאגידים שבהם היא משמשת דירקטורית	בעלת תואר ראשון במתמטיקה ומדעי המחשב - אוניברסיטת תל-אביב. בעלת תואר שני במדעי המחשב - אוניברסיטת תל-אביב. לימודי דוקטורט במנהל עסקים אוניברסיטת תל-אביב. החל משנת 2015 מרצה לניהול מערכות מידע במכללה האקדמאית ברמת גן. לשעבר מנכ"ל מרכז החישובים הבינאוניברסיטאי (מחב"א) (2017-2021), דירקטורית בבוס דיימקס בע"מ (2014-2021), ודירקטורית בלתי תלויה באי.טי.ג'י גרופ בע"מ (2021-2022).
האם היא דירקטורית שהחברה רואה בה בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית/בעלת כשירות מקצועית/דירקטורית מומחה/כשירויות נוספות	בעלת כשירות מקצועית. דירקטורית מומחית. בעלת ידע וניסיון בתחומי טכנולוגית המידע וכן בעלת ניסיון בניהול מערך אבטחת מידע סייבר וענן במסגרת התפקידים השונים שביצעה, לרבות בתפקידה בעבר כמנכ"לית מחב"א. במסגרת תפקיד זה הייתה אחראית על אבטחת המידע והסייבר של רשת האינטרנט של כלל מוסדות המחקר בארץ.
האם לפי מיטב ידיעת החברה והדירקטורים היא בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא

(1) הפרטים בתקנה נכונים למועד פרסום הדוח, למעט אם צוין אחרת. ככלל, פרטים אודות כהונות ועיסוקים בעבר של דירקטורים ניתנים לתקופה של חמש השנים האחרונות.

תקנה 26 דירקטוריון הבנק[1] (המשך)

שם	יואל מינץ
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 052302825 תאריך לידה: 3.2.1954 מען: המצביאים 58, תל-אביב-יפו נתינות: ישראלית
חברות בוועדות הדירקטוריון	חבר ועדות הדירקטוריון: ועדת אשראי, ועדת תגמול, הוועדה לניהול ובקרת סיכונים והוועדה למעקב אחר יישום הסדרי הבנק עם הרשויות האמריקאיות.
האם הוא דירקטור בלתי תלוי/דירקטור חיצוני לפי חוק החברות/דירקטור חיצוני לפי הוראה 301	דירקטור חיצוני לפי הוראה 301 ודירקטור בלתי תלוי.
האם הוא עובד של החברה, חברה בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו	לא
התאריך בו החלה כהונתו כדירקטור בחברה	25 בנובמבר 2021.
השכלה והתעסקות בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט התאגידים שבהם הוא משמש דירקטור	בעל תואר ראשון בכלכלה - אוניברסיטת תל-אביב. בעל תואר שני במנהל עסקים - אוניברסיטת תל-אביב. לשעבר - יו"ר הדירקטוריון ב-Bank Leumi UK (2012-2020) וב-Bank Leumi Romania (2012-2019), דירקטור ב-Bank Leumi USA (2017-2020).
האם הוא דירקטור שהחברה רואה בו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית/בעל כשירות מקצועית/דירקטור מומחה/כשירויות נוספות	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית וכשירות מקצועית. דירקטור מומחה. בעל ניסיון בנקאי.
האם לפי מיטב ידיעת החברה והדירקטורים הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא

(1) הפרטים בתקנה נכונים למועד פרסום הדוח, למעט אם צוין אחרת. ככלל, פרטים אודות כהונות ועיסוקים בעבר של דירקטורים ניתנים לתקופה של חמש השנים האחרונות.

תקנה 26 דירקטוריון הבנק[1] (המשך)

שם	דוד צביליחובסקי
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 057056426 תאריך לידה: 31.8.1961 מען: הבנים 1, רמת השרון נתינות: ישראלית
חברות בוועדות הדירקטוריון	יו"ר הוועדה לניהול ובקרת סיכונים. חברות בוועדות הדירקטוריון: ועדת אשראי, ועדת טכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית והוועדה לאסטרטגיה ופיתוח עסקי.
האם הוא דירקטור בלתי תלוי/דירקטור חיצוני לפי חוק החברות/דירקטור חיצוני לפי הוראה 301	לא
האם הוא עובד של החברה, חברה בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו	לא
התאריך בו החלה כהונתו כדירקטור בחברה	25 בספטמבר 2019.
השכלה והתעסקות בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט התאגידים שבהם הוא משמש דירקטור	דוקטורט בכלכלה - אוניברסיטת תל-אביב. בעל תואר שני במדעי המחשב - אוניברסיטת תל-אביב. בעל תואר ראשון בכלכלה, מדעי המחשב ומתמטיקה - האוניברסיטה העברית. החל משנת 2011 מכהן כחבר הסגל האקדמי הבכיר של הפקולטה לניהול באוניברסיטת תל-אביב. מלמד בתכניות אקדמיות בינלאומיות, לרבות במסגרת תכניות של בית הספר למנהל עסקים Wharton. נותן שירותי ייעוץ לחברות טכנולוגיה מתקדמת. דירקטור ובעל שליטה באינובנט ישראל בע"מ (חברה בבעלות מלאה).
האם הוא דירקטור שהחברה רואה בו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית/בעל כשירות מקצועית/דירקטור מומחה/כשירויות נוספות	בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית וכשירות מקצועית. דירקטור מומחה. בעל ידע וניסיון מוכח בתחומי טכנולוגית המידע וכן בעל מומחיות בתחומי אבטחת המידע והסייבר במסגרת לימודי התואר השני וניסיון בתחום אבטחת מידע מתפקידים שונים שביצע בעבר.

(1) הפרטים בתקנה נכונים למועד פרסום הדוח, למעט אם צוין אחרת. ככלל, פרטים אודות כהונות ועיסוקים בעבר של דירקטורים ניתנים לתקופה של חמש השנים האחרונות.

תקנה 26 דירקטוריון הבנק[1] (המשך)

שם	רונית שוורץ
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 022339766 תאריך לידה: 29.5.1966 מען: רבי חנינא 21/6, תל-אביב-יפו נתינות: ישראלית
חברות בוועדות הדירקטוריון	חברה בוועדות הדירקטוריון: הוועדה לניהול ובקרת סיכונים, ועדת אשראי, ועדת ממשל תאגידי ומחזיקי עניין, ועדת תגמול והוועדה לאסטרטגיה ופיתוח עסקי.
האם הוא דירקטור בלתי תלוי/דירקטור חיצוני לפי חוק החברות/דירקטור חיצוני לפי הוראה 301	לא
האם הוא עובד של החברה, חברה בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו	לא
התאריך בו החלה כהונתו כדירקטור בחברה	23 בנובמבר 2021.
השכלה והתעסקות בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט התאגידים שבהם הוא משמש דירקטור	בעלת תואר ראשון בכלכלה - אוניברסיטת תל-אביב. בעל תואר שני במנהל עסקים - אוניברסיטת תל-אביב. בוגרת קורס דירקטורים ונושאי משרה בכירים בתאגידים - הפקולטה לניהול - אוניברסיטת תל-אביב. החל משנת 2018 מכהנת כדירקטורית בתשתיות אנרגיה בע"מ, והחל משנת 2017 בעמיר שיווק והשקעות בחקלאות בע"מ. החל משנת 2017 חברת הוועד המנהל של האגודה למען החייל. לשעבר - דירקטורית חיצונית בסימיגון בע"מ (2019-2022), באלעד קנדה ריאליטי אינק. (2018-2021).
האם היא דירקטורית שהחברה רואה בה בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית/בעלת כשירות מקצועית/דירקטורית מומחה/כשירויות נוספות	בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית וכשירות מקצועית. דירקטורית מומחית. בעלת ניסיון בנקאי.
האם לפי מיטב ידיעת החברה והדירקטורים הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא
דליה לב מס' זיהוי: 007555337 תאריך לידה: 2.8.1947	כיהנה כדירקטורית חיצונית לפי חוק החברות מיום 12 באפריל 2018 ועד ליום 11 באפריל 2024.
ראובן קרופיק מס' זיהוי: 013482518 תאריך לידה: 22.8.1951	כיהן כדירקטור חיצוני לפי הוראה 301 מיום 18 בפברואר 2016 וכיו"ר הדירקטוריון מיום 28 ביוני 2020 ועד ליום 17 בפברואר 2025.

(1) הפרטים בתקנה נכונים למועד פרסום הדוח, למעט אם צוין אחרת. ככלל, פרטים אודות כהונות ועיסוקים בעבר של דירקטורים ניתנים לתקופה של חמש השנים האחרונות.

תקנה 26א נושאי משרה בכירה של הבנק[1]

שם	ידין ענתבי
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 028078525 תאריך לידה: 31.10.1970
תאריך תחילת כהונה	15 באוגוסט 2024.
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד, בחברה בת שלו, בחברה קשורה ו או בבעל עניין בו	מנהל כללי, חבר הנהלה. מכהן כיו"ר דירקטוריון בחברות הבת הבאות: הפועלים שוויץ בע"מ ופועלים משכנתאות סוכנות לביטוח (2005) בע"מ.
האם הוא בעל עניין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד	לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם	בעל תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות - האוניברסיטה העברית ירושלים. בעל תואר שני במנהל ועסקים (MBA) - האוניברסיטה העברית ירושלים. לשעבר משנה למנהל כללי, ממונה על חטיבת שווקים פיננסיים ובנקאות בינלאומית (מאי 2018 עד אוגוסט 2024). לשעבר יו"ר דירקטוריון של מספר חברות בת בקבוצת הבנק, ובין היתר יו"ר דירקטוריון פועלים אקוויטי והשקעות-החזקות בע"מ ופועלים אקוויטי - בית השקעות בע"מ (עד נובמבר 2024).

שם	עמית אוברקוביץ'
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 059030015 תאריך לידה: 19.8.1964
תאריך תחילת כהונה	1 בדצמבר 2019.
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד, בחברה בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו	משנה למנהל כללי, חבר הנהלה, ממונה על חטיבת משאבי אנוש. מכהן כדירקטור באבוקה חברה להשקעות בע"מ (חברה בת של הבנק).
האם הוא בעל עניין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד	לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם	בעל תואר שני במדע המדינה - אוניברסיטת תל-אביב. בעל תואר שני במנהל עסקים - אוניברסיטת דרבי. סגן יו"ר הוועד האולימפי בישראל (החל מינואר 2025). לשעבר - חבר בועד המנהל (בהתנדבות) של עמותת א.ו.י. ישראל A.V. ISRAEL (ע"ר) (1998-2023). סמנכ"ל משאבי אנוש בחברת חשמל לישראל בע"מ (2015-2019).

(1) הפרטים בתקנה נכונים למועד פרסום הדוח, למעט אם צויין אחרת. ככלל, פרטים אודות כהונות ועיסוקים בעבר של נושאי משרה בכירה בבנק ניתנים לתקופה של חמש השנים האחרונות.

תקנה 26א נושאי משרה בכירה של הבנק[1] (המשך)

שם	יעל אלמוג
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 59284745 תאריך לידה: 6.3.1968
תאריך תחילת כהונה	1 ביוני 2017.
התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד, בחברה בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו	משנה למנהל כללי, חברת הנהלה, היועצת המשפטית הראשית של הבנק מיום 1 במרץ 2018.
האם היא בעלת עניין בתאגיד או בת משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד	לא.
השכלתה וניסיונה העסקי בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהיא מחזיקה בהם	בעלת תואר ראשון במשפטים - אוניברסיטת תל-אביב. בעלת תואר שני במשפטים - אוניברסיטת קולומביה, ניו-יורק. Harvard Business School - Advanced Management Program. לשעבר - משנה למנהל כללי, הממונה על חטיבת מחזיקי עניין בבנק (יוני 2017 - פברואר 2018).

שם	אמיר בכר
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 029331113 תאריך לידה: 20.4.1972
תאריך תחילת כהונה	29 במאי 2018
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד, בחברה בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו	במעמד חבר הנהלה, מכהן כמבקר פנימי ראשי ממונה על הביקורת הפנימית בארץ ובחו"ל, החל מיום 1 ביוני 2022.
האם הוא בעל עניין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד	לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם	בעל תואר בוגר במשפטים וכלכלה מהאוניברסיטה העברית. בעל תואר מוסמך בכלכלה ותואר דוקטור במשפטים מהאוניברסיטה העברית. בעל רישיון עריכת דין. מרצה בדיני בנקאות באוניברסיטת רייכמן (החל משנת 2022) ומרצה בדיני בנקאות באוניברסיטת בר-אילן (החל משנת 2024). לשעבר - משנה למנהל כללי, חבר הנהלה, ממונה על החטיבה לניהול סיכונים בבנק (מאי 2018 עד מאי 2022).

(1) הפרטים בתקנה נכונים למועד פרסום הדוח, למעט אם צויין אחרת. ככלל, פרטים אודות כהונות ועיסוקים בעבר של נושאי משרה בכירה בבנק ניתנים לתקופה של חמש השנים האחרונות.

תקנה 26א נושאי משרה בכירה של הבנק[1] (המשך)

שם	אתי בן-זאב
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 023571540 תאריך לידה: 2.12.1967
תאריך תחילת כהונה	14 בפברואר 2016.
התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד, בחברה בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו	משנה למנהל כללי, חברת הנהלה, ממונה על חטיבת טכנולוגיה ומחשוב. מכהנת כיו"ר דירקטוריון בחברת הבת פועלית בע"מ.
האם היא בעלת עניין בתאגיד או בת משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד	לא.
השכלתה וניסיונה העסקי בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהיא מחזיקה בהם	בעלת תואר ראשון במתמטיקה ומדעי המחשב - אוניברסיטת תל-אביב. בעלת תואר שני במנהל עסקים - אוניברסיטת תל-אביב. בעלת ניסיון, מומחיות ומיומנות באבטחת מידע וסייבר מתוקף תפקידה כממונה על חטיבת טכנולוגיה ומחשוב בבנק הכוללת גם את תחום הסייבר וכן משירותה הצבאי ביחידה 8200.

שם	מירב בן שושן כהן
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 28710143 תאריך לידה: 14.8.1971
תאריך תחילת כהונה	1 ביוני 2022.
התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד, בחברה בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו	משנה למנהל כללי, חברת הנהלה, ממונה על החטיבה לניהול סיכונים.
האם היא בעלת עניין בתאגיד או בת משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד	לא.
השכלתה וניסיונה העסקי בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהיא מחזיקה בהם	בעלת תואר ראשון בכלכלה וניהול מהטכניון. לשעבר - מנהלת אגף ניהול נכסים והתחייבויות בבנק (אוגוסט 2016 עד מאי 2022).

(1) הפרטים בתקנה נכונים למועד פרסום הדוח, למעט אם צויין אחרת. ככלל, פרטים אודות כהונות ועיסוקים בעבר של נושאי משרה בכירה בבנק ניתנים לתקופה של חמש השנים האחרונות.

תקנה 26א נושאי משרה בכירה של הבנק[1] (המשך)

שם	רם גב
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 032283046 תאריך לידה: 3.4.1975
תאריך תחילת כהונה	1 בינואר 2020.
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד, בחברה בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו	משנה למנהל כללי, חבר הנהלה, ממונה על החטיבה הפיננסית - CFO. מכהן כיו"ר דירקטוריון בחברות הבנות: מבנים וציוד בע"מ, ביתן חברה להשקעות ולמשכנתאות בע"מ, עלצור חברה לפיתוח נכסים בע"מ, צדית בע"מ, רבדים (נכסים) בע"מ רמח"ל פועלים בע"מ.
האם הוא בעל עניין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד	לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם	בעל תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה - האוניברסיטה העברית. בעל תואר שני במנהל עסקים - האוניברסיטה העברית. רואה חשבון מוסמך. לשעבר - CFO בישראכרט בע"מ (מחודש יוני 2019 כיהן גם כמשנה למנכ"ל ישראכרט (2011-2019).

שם	פזית גרפינקל
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 033026477 תאריך לידה: 31.7.1976
תאריך תחילת כהונה	29 באוקטובר 2024.
התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד, בחברה בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו	משנה למנהל כללי, חברת הנהלה, ממונה על החטיבה הקמעונאית.
האם היא בעלת עניין בתאגיד או בת משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד	לא.
השכלתה וניסיונה העסקי בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהיא מחזיקה בהם	תואר ראשון בכלכלה - המכללה האקדמית תל-אביב-יפו. תואר שני במנהל עסקים - אוניברסיטת תל-אביב. לשעבר מנהלת אגף חווית לקוח ובנקאות ישירה (פברואר 2021 - אוקטובר 2024), מנהלת אזור ירושלים (מאי 2020 - פברואר 2021).

(1) הפרטים בתקנה נכונים למועד פרסום הדוח, למעט אם צויין אחרת. ככלל, פרטים אודות כהונות ועיסוקים בעבר של נושאי משרה בכירה בבנק ניתנים לתקופה של חמש השנים האחרונות.

תקנה 26א נושאי משרה בכירה של הבנק[1] (המשך)

שם	עדי זכריה דאובר
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 034907501 תאריך לידה: 3.9.1978
תאריך תחילת כהונה	25 בספטמבר 2024.
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד, בחברה בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו	משנה למנהל כללי, חבר הנהלה, ממונה על חטיבת שווקים פיננסיים.
האם הוא בעל עניין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד	לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם	תואר ראשון במנהל עסקים - המרכז הבינתחומי הרצליה. לשעבר - מנהל אגף חדרי עסקות וברוקראז' (ינואר 2021 עד ספטמבר 2024); מנהל מחלקת לקוחות בחדר עסקות (ינואר 2019 עד ינואר 2021).

שם	זאב חיו
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 057069676 תאריך לידה: 24.2.1961
תאריך תחילת כהונה	14 ביולי 2014.
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד, בחברה בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו	משנה למנהל כללי, חבר הנהלה, מכהן כממונה על החטיבה לשירותים בנקאיים מיום 1 ביוני 2022.
האם הוא בעל עניין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד	לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם	בעל תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה - אוניברסיטת תל-אביב. רואה חשבון מוסמך. לשעבר - מבקר פנימי ראשי, ממונה על הביקורת הפנימית בארץ ובחו"ל בבנק (יולי 2014 עד מאי 2022); מבקר פנימי בחברות: ישראכרט בע"מ, יורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ, פעילים (יולי 2014 עד מאי 2022).

(1) הפרטים בתקנה נכונים למועד פרסום הדוח, למעט אם צויין אחרת. ככלל, פרטים אודות כהונות ועיסוקים בעבר של נושאי משרה בכירה בבנק ניתנים לתקופה של חמש השנים האחרונות.

תקנה 26א נושאי משרה בכירה של הבנק[1] (המשך)

שם	גיא כליף
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 028761088 תאריך לידה: 23.9.1971
תאריך תחילת כהונה	1 בינואר 2021.
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד, בחברה בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו	משנה למנהל כללי, חבר הנהלה, חשבונאי ראשי.
האם הוא בעל עניין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד	לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם	בעל תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה - אוניברסיטת תל-אביב. בעל תואר שני במנהל עסקים - אוניברסיטת תל-אביב. לשעבר - דירקטור בהפועלים שוויץ (Hapoalim Switzerland) (מאי 2018 עד ספטמבר 2023); מנהל אגף פיננסי ומידע ניהולי בבנק (2016-2020); דירקטור ויו"ר וועדת ניהול סיכונים בישראכרט בע"מ (2013-2020).

שם	איתמר פורמן
פרטים אישיים	מס' זיהוי 25359696 תאריך לידה: 2.9.1973
תאריך תחילת כהונה	20 ביולי 2022.
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד, בחברה בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו	משנה למנהל כללי, חבר הנהלה, ממונה על החטיבה העסקית. מכהן כיו"ר דירקטוריון חברות הבת: דיור ב.פ. בע"מ, דיור ב.פ. נכסים (1993) בע"מ.
האם הוא בעל עניין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד	לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם	בעל תואר ראשון בכלכלה וניהול מאוניברסיטת בר-אילן. בעל תואר שני במנהל עסקים (MBA) בהתמחות מימון-חשבונאות מאוניברסיטת תל-אביב. לשעבר - מנהל האגף העסקי בבנק (2021-2022); מנהל סקטור תשתיות, אנרגיה ושוק ההון בבנק (2016-2021).

(1) הפרטים בתקנה נכונים למועד פרסום הדוח, למעט אם צויין אחרת. ככלל, פרטים אודות כהונות ועיסוקים בעבר של נושאי משרה בכירה בבנק ניתנים לתקופה של חמש השנים האחרונות.

תקנה 26א נושאי משרה בכירה של הבנק[1] (המשך)

שם	גלעד בלוך
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 028487296 תאריך לידה: 15.3.1971
תאריך תחילת כהונה	1 בפברואר 2019.
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד, בחברה בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו	מזכיר הבנק.
האם הוא בעל עניין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד	לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם	בעל תואר ראשון במנהל עסקים - המכללה למנהל ראשון לציון. בעל תואר שני במנהל עסקים במסגרת תכנית Executive MBA - אוניברסיטת תל-אביב. לשעבר - עוזר אישי למנכ"ל הבנק בתחום האשראי, ציות וניהול סיכונים (2017-2019).

שם	יגאל ברקת
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 024557043 תאריך לידה: 24.10.1969
תאריך תחילת כהונה	16 במאי 2022.
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד, בחברה בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו	סמנכ"ל שיווק.
האם הוא בעל עניין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד	לא.
השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם	בעל תואר ראשון במנהל עסקים ותקשורת מהמכללה למנהל. לשעבר - מנכ"ל משרד הפרסום יהושע TBWA (2017-2022).

(1) הפרטים בתקנה נכונים למועד פרסום הדוח, למעט אם צויין אחרת. ככלל, פרטים אודות כהונות ועיסוקים בעבר של נושאי משרה בכירה בבנק ניתנים לתקופה של חמש השנים האחרונות.

תקנה 26א נושאי משרה בכירה של הבנק[1] (המשך)

שם	רבקה גוגיג
פרטים אישיים	מס' זיהוי: 036164994 תאריך לידה: 12.3.1979
תאריך תחילת כהונה	4 בספטמבר 2022.
התפקיד שהיא ממלאת בתאגיד, בחברה בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו	מובילת מנהלת השינוי (CTRO). מכהנת כיו"ר דירקטוריון פועלים סהר בע"מ (חברת בת) החל ממרץ 2021.
האם היא בעלת עניין בתאגיד או בת משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד	לא.
השכלתה וניסיונה העסקי בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהיא מחזיקה בהם	בעלת תואר ראשון בהנדסת תוכנה (BSC) בקמפוס לוסטיג - מרכז אקדמאי "לב". בעלת תואר שני במנהל עסקים (MBA) עם התמחות במערכות מידע בקמפוס לוסטיג - מרכז אקדמאי "לב". לשעבר - ממונה על מערך המוצרים בחטיבת טכנולוגיה ומחשוב בבנק (2020-2022); מנהלת מחלקת יישומי שוק ההון וחדר עסקות בבנק (2018-2020).
דב קוטלר	כיהן כמנכ"ל הבנק, מיום 1 באוקטובר 2019 ועד 14 באוגוסט 2024.
דלית טובה רביב	כיהנה כמשנה למנהל כללי, חברת הנהלה, ממונה על החטיבה הקמעונאית מיום 13 בנובמבר 2019 ועד 28 באוקטובר 2024.

תקנה 26ב מורשי החתימה העצמאיים

אין.

תקנה 27 רואי חשבון של הבנק

זיו האפט, רואי חשבון, דרך מנחם בגין 48, תל-אביב.
סומך חייקין, רואי חשבון, רח' הארבעה 17, תל-אביב.

(1) הפרטים בתקנה נכונים למועד פרסום הדוח, למעט אם צויין אחרת. ככלל, פרטים אודות כהונות ועיסוקים בעבר של נושאי משרה בכירה בבנק ניתנים לתקופה של חמש השנים האחרונות.

תקנה 28 פירוט לשינויים בתזכיר ובתקנון של הבנק

במהלך שנת 2024 לא חלו שינויים בתזכיר ובתקנון של הבנק.

תקנה 29 המלצות והחלטות הדירקטורים

א. המלצות הדירקטוריון לאסיפה הכללית והחלטותיהם שאינן טעונות אישור האסיפה הכללית:

1. חלוקה - לפרטים בדבר חלוקת דיבידנד ובדבר תכנית רכישה עצמית של מניות הבנק וביצועה, ראה בפרק הון, הלימות הון ומינוף בדוח הדירקטוריון.
2. שינוי בהון המונפק - לפרטים בדבר שינוי במספר המניות הרדומות של הבנק כתוצאה מהמרה אוטומטית של יחידות RSU, של עובדי הבנק (שאינם נושאי משרה), למניות רגילות של הבנק (שהוחזקו כרדומות על-ידי הבנק) ראה דיווח מיום 11 במרץ 2024 (אסמכתא: 2024-01-024198) וכן אודות הקצאת מניות חסומות ויחידות מניה חסומות למנהלים ועובדים בבנק במסגרת תכנית התגמול, ראה דיווחים מהימים 8 באפריל 2024 (אסמכתא-2024-01-034483) ומה-21 במאי 2024 (אסמכתא- 2024-01-049783).
3. שינוי בתזכיר ובתקנון של הבנק - אין.
4. פדיון ניירות-ערך בני פדיון - אין. לפרטים אודות תכנית רכישה עצמית של מניות הבנק, ראה בפרק הון, הלימות הון ומינוף בדוח הדירקטוריון.
5. פדיון מוקדם של אגרות-חוב - אין במהלך שנת 2024. במועד אישור הדוחות הכספיים, אישר הדירקטוריון, בכפוף לקבלת אישור המפקח על הבנקים, פדיון מוקדם מלא של כתבי התחייבות נדחים (סדרה ט') בסך של כ-1.2 מיליארד ש"ח אשר יבוצע ביום 3 באפריל 2025.
6. עסקות שאינן בתנאי שוק בין הבנק לבין בעל עניין בו למעט עסקה של התאגיד עם חברה בת שלו - אין.

ב. החלטות האסיפה הכללית שנתקבלו שלא בהתאם להמלצות הדירקטוריון - אין.

ג. החלטות אסיפה כללית מיוחדת - במהלך שנת 2024 לא נערכה אסיפה כללית מיוחדת. לפרטים אודות החלטות שהתקבלו באסיפה כללית שנתית שנערכה ביום 20 בנובמבר 2024, ראה פרק עניינים אחרים בדוח ממשל תאגידי ופרטים נוספים.

תקנה 29א החלטות החברה

תקנה 29א(4) - כל הדירקטורים ונושאי המשרה בבנק מחזיקים בכתבי פטור, התחייבות לשיפוי, והם מבוטחים בפוליסת ביטוח אחריות נושאי משרה.

פטור לנושאי משרה

ביום 18 בפברואר 2016 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר קבלת אישור ועדת התגמול (בישיבותיה מהימים 7 ו-10 בינואר 2016) ודירקטוריון הבנק (בישיבתו מיום 13 בינואר 2016), הענקת כתבי פטור, לנושאי משרה ודירקטורים בבנק, המכהנים ו/או שיכהנו מעת לעת בבנק, לרבות למנכ"ל הבנק, המכהן ו/או שיכהן מעת לעת, ולרבות לנושאי משרה ודירקטורים בבנק, המכהנים ו/או שיכהנו מעת לעת, אשר בעלת השליטה בבנק (דאז) עשויה הייתה להיחשב בעלת עניין אישי במתן כתבי הפטור להם. על-פי כתבי הפטור, הבנק פוטר, כפוף להוראות חוק החברות, את נושא המשרה מאחריות כלפיו בשל כל נזק לבנק ו/או לחברות בנות של הבנק ו/או לחברות קשורות של הבנק ו/או לתאגידים אחרים, באשר הם, אשר הבנק מחזיק ו/או יחזיק מעת לעת בניירות-ערך שלהם, עקב מעשה או מחדל שבוצעו או יבוצעו על-ידי נושא המשרה במהלך תקופת כהונתו המהווים הפרת חובת זהירות של נושא המשרה כלפי הבנק. הפטור לא יחול ביחס למעשה או מחדל של נושא משרה בנוגע להחלטה או עסקה שלבעל השליטה או לנושא משרה כלשהו בבנק יש בה עניין אישי. למועד הדוח, כל הדירקטורים ונושאי המשרה בבנק מחזיקים בכתב פטור. לפרטים נוספים, ראה הדוח המיידי על זימון האסיפה שפרסם הבנק ביום 13 בינואר 2016 (מספר אסמכתא 2016-01-009607).

תקנה 29א החלטות החברה (המשך)

ביטוח נושאי משרה

במסגרת מדיניות תגמול נושאי המשרה של הבנק, אשר אושרה באסיפת בעלי המניות של הבנק ביום 8 בנובמבר 2023 נקבעה מסגרת גבולות אחריות של עד 500 מיליון דולר לרכישת פוליסת ביטוח המכסה אחריות של נושאי משרה, ובנוסף אפשרות לרכישת פוליסת ביטוח אחריות בקשר עם הנפקות של ניירות-ערך שיוצעו לציבור, פוליסת ביטוח מסוג POSI (Public Offering of Securities Insurance) וכן פוליסת ביטוח בגין אחריות נושאי משרה מסוג Run off (כיסוי בגין פעילות עבר) בנסיבות של שינויים מבניים או שינויי שליטה.

בחודש יוני 2024 אישרו ועדת התגמול (בהתאם לתקנה 1ב1 לתקנות החברות (הקלות בעסקות עם בעלי עניין), תש"ס-2000" ("תקנות ההקלות")) והדירקטוריון חידוש רכישת פוליסת כיסוי ביטוחי לאחריות הדירקטורים ונושאי משרה בקבוצת הבנק וחבויות כספיות שתוטלנה עליהם בשל תפקודם כנושאי משרה וכן כולל גם כיסוי לחברה בגין סכומים בהם שיפתה את נושאי המשרה ובגין תביעות ניירות-ערך. הכיסוי הביטוחי הינו בגבולות אחריות של 185 מיליון דולר וכן כיסוי נוסף לדירקטורים ונושאי המשרה (side A) בגבולות אחריות של 70 מיליון דולר (סך־הכל כיסוי של 255 מיליון דולר), וזאת החל מיום 1 ביולי 2024, לתקופה של שנים עשר חודשים. סך הפרמיה בגין הכיסוי הביטוחי כאמור עומדת על כ-4.4 מיליון דולר.

במסגרת ההיפרדות מישראכרט בע"מ ("ישראכרט"), אישר הדירקטוריון ביום 26 בדצמבר 2018, בהמשך לאישור ועדת הביקורת מיום 19 בדצמבר 2018 ואישור ועדת התגמול מיום 19 בדצמבר 2018 (בהתאם לתקנה 1ב1 לתקנות החברות (הקלות בעסקות עם בעלי עניין), תש"ס-2000), רכישת פוליסת ביטוח מסוג POSI (Public Offering of Securities Insurance) בקשר עם הנפקת מניות ישראכרט, במשותף עם ישראכרט. הפוליסה מבטחת את אחריות הדירקטורים ונושאי המשרה בבנק ובישראכרט וכן את הבנק וישראכרט בגין הנפקות של מניות ישראכרט שהוצעו לציבור על-ידי הבנק והנפקה ראשונה של אגרות-חוב על-ידי ישראכרט שבוצעה בחודש אפריל 2019. גבולות האחריות בפוליסה הם בסך 200 מיליון דולר לתביעה ובמצטבר. הפרמיה בגין פוליסת ה-POSI הינה כ-1 מיליון דולר. הפוליסה בתוקף מיום 1 במרץ 2019 ועד ליום 31 בינואר 2028.

שיפוי לנושאי משרה

לפרטים אודות כתבי שיפוי שקיבלו כל נושאי המשרה המכהנים בבנק, ראה ביאור 3.ב.25 בדוחות הכספיים.

גיא כליף
משנה למנהל כללי, חשבונאי ראשי

גלעד בלוך
מזכיר הבנק

תל-אביב, 2 במרץ 2025

שאלון ממשל תאגידי[1]

		נכון	לא נכון
עצמאות הדירקטוריון			
1.	בכל שנת הדיווח כיהנו בתאגיד שני דירקטורים חיצוניים או יותר. בשאלה זו ניתן לענות "נכון" אם תקופת הזמן בה לא כיהנו שני דירקטורים חיצוניים אינה עולה על 90 ימים, כאמור בסעיף 363א.(ב)(10) לחוק החברות, ואולם בכל תשובה שהיא (נכון/לא נכון) תצוין תקופת הזמן (בימים) בה לא כיהנו בתאגיד שני דירקטורים חיצוניים או יותר בשנת הדיווח (ובכלל זה גם תקופת כהונה שאושרה בדיעבד, תוך הפרדה בין הדירקטורים החיצונים השונים): דירקטור א': **<u>רונית אברמזון רוקח</u>** דירקטור ב': **<u>דליה לב</u>**[2] דירקטור ג': **<u>דוד אבנר</u>** דירקטור ד': **<u>מיכל הלפרין</u>**[3] מספר הדירקטורים החיצוניים המכהנים בתאגיד נכון למועד פרסום שאלון זה: **<u>3</u> (וכן 3 דירקטורים חיצוניים נוספים, כהגדרת המונח בהוראה 301 של המפקח על הבנקים (שאינם דירקטורים חיצוניים לפי הוראות חוק החברות)).**	✓	
2.	שיעור[4] הדירקטורים הבלתי תלויים[5] המכהנים בתאגיד נכון למועד פרסום שאלון זה: **<u>5/10</u>**. שיעור הדירקטורים הבלתי תלויים שנקבע בתקנון[6] התאגיד[7]: _____. לא רלוונטי (לא נקבעה הוראה בתקנון). **על-פי הוראות פקודת הבנקאות ומכיוון שהבנק הינו תאגיד בנקאי ללא גרעין שליטה, נדרשים כל הדירקטורים להיעדר זיקה עם הבנק, היינו למעשה לאי תלות בבנק. בנוסף, על-פי הוראה 301 של המפקח על הבנקים נדרש, כי לפחות שליש מהדירקטורים בדירקטוריון הבנק יהיו דירקטורים חיצוניים, כהגדרתם בהוראה 301 (כולל דירקטורים חיצוניים לפי חוק החברות). בבנק מכהנים 6 דירקטורים כאמור.**	_____	_____
3.	בשנת הדיווח נערכה בדיקה עם הדירקטורים החיצוניים (והדירקטורים הבלתי תלויים) ונמצא כי הם קיימו בשנת הדיווח את הוראת סעיף 240(ב) ו-(ו) לחוק החברות לעניין היעדר זיקה של הדירקטורים החיצוניים (והבלתי תלויים) המכהנים בתאגיד וכן מתקיימים בהם התנאים הנדרשים לכהונה כדירקטור חיצוני (או בלתי תלוי).	✓	
4.	כל הדירקטורים אשר כיהנו בתאגיד במהלך שנת הדיווח, אינם כפופים[8] למנהל הכללי, במישרין או בעקיפין (למעט דירקטור שהוא נציג עובדים, אם קיימת בתאגיד נציגות לעובדים). אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, הדירקטור כפוף למנהל הכללי כאמור) - יצוין שיעור הדירקטורים שלא עמדו במגבלה האמורה: _____.	✓	

(1) פורסם במסגרת הצעות חקיקה לשיפור הדוחות ביום 16.3.2014.
(2) דליה לב סיימה כהונתה כדירקטורית חיצונית ביום 11.4.2024.
(3) מיכל הלפרין החלה כהונתה כדירקטורית חיצונית ביום 12.4.2024.
(4) בשאלון זה: **"שיעור"** - מספר מסוים מתוך הסך-הכל, כך לדוגמא 3/8.
(5) לרבות "דירקטורים חיצוניים" כהגדרתם בחוק החברות.
(6) לעניין שאלה זו - "תקנון" לרבות על-פי הוראת דין ספציפית החלה על התאגיד (לדוגמא בתאגיד בנקאי - הוראות המפקח על הבנקים).
(7) חברת אגרות-חוב אינה נדרשת לענות על סעיף זה.
(8) לעניין שאלה זו - עצם כהונה כדירקטור בתאגיד מוחזק הנמצא בשליטת התאגיד, לא ייחשב כ"כפיפות", מאידך, כהונת דירקטור בתאגיד המכהן כנושא משרה (למעט דירקטור) ו/או עובד בתאגיד המוחזק שבשליטת התאגיד ייחשב "ככפיפות" לעניין שאלה זו.

שאלון ממשל תאגידי (המשך)

עצמאות הדירקטוריון (המשך)			
		נכון	לא נכון
5.	כל הדירקטורים שהודיעו על קיומו של עניין אישי שלהם באישור עסקה שעל סדר יומה של הישיבה, לא נכחו בדיון ולא השתתפו בהצבעה כאמור (למעט דיון ו/או הצבעה בנסיבות המתקיימות לפי סעיף 278(ב) לחוק החברות): אם תשובתכם הינה "לא נכון" - האם היה זה לשם הצגת נושא מסוים על ידו בהתאם להוראות סעיף 278(א) סיפה: ☒ **כן** ☐ לא (יש לסמן x במשבצת המתאימה). יצוין שיעור הישיבות בהם דירקטורים כאמור נכחו בדיון ו/או השתתפו בהצבעה למעט בנסיבות כאמור בס"ק א: **0%.**		✓
6.	בעל השליטה (לרבות קרובו ו/או מי מטעמו), שאינו דירקטור או נושא משרה בכירה אחר בתאגיד, לא נכח בישיבות הדירקטוריון שהתקיימו בשנת הדיווח. אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, בעל שליטה ו/או קרובו ו/או מי מטעמו שאינו חבר דירקטוריון ו/או נושא משרה בכירה בתאגיד נכח בישיבות הדירקטוריון כאמור) - יצוינו הפרטים הבאים לגבי נוכחות כל אדם נוסף בישיבות הדירקטוריון כאמור: זהות: —. תפקיד בתאגיד (ככל וקיים): —. פירוט הזיקה לבעל השליטה (אם מי שנכח אינו בעל השליטה עצמו): —. האם היה זה לשם הצגת נושא מסוים על ידו: ☐ כן ☒ **לא** (יש לסמן x במשבצת המתאימה). שיעור נוכחותו[9] בישיבות הדירקטוריון שהתקיימו בשנת הדיווח לשם הצגת נושא מסוים על ידו: —, נוכחות אחרת: —. ☒ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).		

(9) תוך הפרדה בין בעל השליטה, קרובו ו/או מי מטעמו.

שאלון ממשל תאגידי (המשך)

כשירות וכישורי הדירקטורים				
			נכון	לא נכון
7.		בתקנון התאגיד לא קיימת הוראה המגבילה את האפשרות לסיים מיידית את כהונתם של כלל הדירקטורים בתאגיד, שאינם דירקטורים חיצוניים (לעניין זה - קביעה ברוב רגיל אינה נחשבת מגבלה)[10]. **קיימות הוראות מיוחדות בדין הנוגעות לתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה.** אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, קיימת מגבלה כאמור) יצוין -	✓	
	א.	פרק הזמן שנקבע בתקנון לכהונת דירקטור: _____.		
	ב.	הרוב הדרוש שנקבע בתקנון לסיום כהונתם של הדירקטורים: _____.		
	ג.	מנין חוקי שנקבע בתקנון באסיפה הכללית לשם סיום כהונתם של הדירקטורים: _____.		
	ד.	הרוב הדרוש לשינוי הוראות אלו בתקנון: _____.		
8.		התאגיד דאג לעריכת תכנית הכשרה לדירקטורים חדשים, בתחום עסקי התאגיד ובתחום הדין החל על התאגיד והדירקטורים, וכן דאג לעריכת תכנית המשך להכשרת דירקטורים מכהנים, המותאמת, בין השאר, לתפקיד שהדירקטור ממלא בתאגיד. אם תשובתכם הינה "נכון"- יצוין האם התכנית הופעלה בשנת הדיווח: ☒ **כן** ☐ לא (יש לסמן x במשבצת המתאימה).	✓	
9.	א.	בתאגיד נקבע מספר מזערי נדרש של דירקטורים בדירקטוריון שעליהם להיות בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. אם תשובתכם הינה "נכון" - יצוין המספר המזערי שנקבע: **3**.	✓	
	ב.	מספר הדירקטורים שכיהנו בתאגיד במהלך שנת הדיווח בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית[11]: **7** בעלי כשירות מקצועית[12]: **10** במקרה שהיו שינויים במספר הדירקטורים כאמור בשנת הדיווח, יינתן הנתון של המספר הנמוך ביותר (למעט בתקופת זמן של 60 ימים מקרות השינוי) של דירקטורים מכל סוג שכיהנו בשנת הדיווח.		
10.	א.	בכל שנת הדיווח כלל הרכב הדירקטוריון חברים משני המינים. אם תשובתכם הינה "לא נכון" - יצוין פרק הזמן (בימים) בו לא התקיים האמור: _____. בשאלה זו ניתן לענות "נכון" אם תקופת הזמן בה לא כיהנו דירקטורים משני המינים אינה עולה על 60 ימים, ואולם בכל תשובה שהיא (נכון/לא נכון) תצוין תקופת הזמן (בימים) בה לא כיהנו בתאגיד דירקטורים משני המינים: _____.	✓	
	ב.	מספר הדירקטורים מכל מין המכהנים בדירקטוריון התאגיד נכון למועד פרסום שאלון זה: גברים: **6** נשים: **4**.		

(10) חברת אגרות-חוב אינה נדרשת לענות על סעיף זה.
(11) לאחר הערכת הדירקטוריון, בהתאם להוראות תקנות החברות (תנאים ומבחנים לדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ולדירקטור בעל כשירות מקצועית), התשס"ו-2005.
(12) ראה הערת שוליים 11 לעיל.

שאלון ממשל תאגידי (המשך)

ישיבות הדירקטוריון (וכינוס אסיפה כללית)									
								נכון	לא נכון
11.	א.	מספר ישיבות הדירקטוריון שהתקיימו במהלך כל רבעון בשנת הדיווח: רבעון ראשון (שנת 2024): **13** רבעון שני: **8** רבעון שלישי: **8** רבעון רביעי: **13**							
	ב.	לצד כל אחד משמות הדירקטורים שכיהנו בתאגיד במהלך שנת הדיווח, יצוין שיעור השתתפותו בישיבות הדירקטוריון (בס"ק זה - לרבות ישיבות ועדות הדירקטוריון בהן הוא חבר, וכמצוין להלן) שהתקיימו במהלך שנת הדיווח (ובהתייחס לתקופת כהונתו): (יש להוסיף שורות נוספות לפי מספר הדירקטורים).							
		שם הדירקטור	שיעור השתתפותו בישיבות הדירקטוריון	שיעור השתתפותו בישיבות ועדת ביקורת[13]	שיעור השתתפותו בישיבות הוועדה לבחינת הדוחות כספיים[14]	שיעור השתתפותו בישיבות ועדת תגמול	שיעור השתתפותו בישיבות ועדות דירקטוריון נוספות בהן הוא חבר (תוך ציון שם הוועדה)		
		ראובן קרופיק[15]	98%				ועדה לאסטרטגיה ופיתוח עסקי - 100% ועדת ממשל תאגידי ומחזיקי עניין - 100% ועדת אשראי - 95% הוועדה לטכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית - 100% ועדה למעקב אחר יישום ההסדרים של הבנק עם הרשויות האמריקאיות - 75% ועדה לניהול ובקרת סיכונים - 92%		
		יאיר אבידן[16]	100%						
		דוד אבנר	100%	100%	100%	100%	ועדה לאסטרטגיה ופיתוח עסקי - 100% הוועדה לניהול ובקרת סיכונים - 93% הוועדה לטכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית - 100%		
		רונית אברמזון רוקח	100%	100%	100%	100%	ועדה למעקב אחר יישום ההסדרים של הבנק עם הרשויות האמריקאיות - 100% ועדת ממשל תאגידי ומחזיקי עניין - 100% ועדת אשראי – 100%		

(13) לגבי דירקטור החבר בוועדה זו. בהתאם להוראות הפיקוח, הדיונים בנוגע לדוחות הכספיים מתקיימים בוועדת הביקורת של הדירקטוריון.
(14) ראה הערת שוליים 13 לעיל.
(15) ראובן קרופיק סיים כהונתו כיו"ר דירקטוריון וכדירקטור חיצוני 301 ביום 17.2.2025.
(16) יאיר אבידן החל כהונתו כדירקטור חיצוני 301 ביום 25.12.2024.

שאלון ממשל תאגידי (המשך)

ישיבות הדירקטוריון (וכינוס אסיפה כללית) (המשך)									
			נכון	לא נכון
		מיכל הלפרין[17]	96%	95%	95%	100%	ועדה לניהול ובקרת סיכונים – 89%		
		נעם הנגבי[18]	98%	96%	96%		ועדת אשראי - 95% ועדת ממשל תאגידי ומחזיקי עניין - 100% הוועדה לטכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית - 100% ועדה למעקב אחר יישום ההסדרים של הבנק עם הרשויות האמריקאיות - 100%		
		ישראל טראו	100%	100%	100%		ועדת אשראי - 100% ועדה לאסטרטגיה ופיתוח עסקי - 100%		
		דליה לב[19]	100%	100%	100%	100%	ועדת אשראי - 100% ועדה לאסטרטגיה ופיתוח עסקי - 100%		
		אודליה לבנון	100%	100%	100%		ועדת ממשל תאגידי ומחזיקי עניין – 100% הוועדה לטכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית – 100% ועדה לאסטרטגיה ופיתוח עסקי – 100%		
		יואל מינץ	95%			100%	ועדת אשראי - 95% הוועדה לניהול ובקרת סיכונים - 100% ועדה למעקב אחר יישום ההסדרים של הבנק עם הרשויות האמריקאיות - 100%		
		דוד צביליחובסקי	100%				הוועדה לניהול ובקרת סיכונים - 100% ועדת אשראי - 95% ועדה לאסטרטגיה ופיתוח עסקי - 100% הוועדה לטכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית - 100%		
		רונית שוורץ	100%			100%	ועדת אשראי – 100% הוועדה לניהול ובקרת סיכונים - 100% ועדת ממשל תאגידי ומחזיקי עניין - 100% ועדה לאסטרטגיה ופיתוח עסקי - 100%		
12.	בשנת הדיווח קיים הדירקטוריון דיון אחד לפחות לעניין ניהול עסקי התאגיד בידי המנהל הכללי ונושאי המשרה הכפופים לו, בלא נוכחותם וניתנה להם הזדמנות להביע את עמדתם.							✓	

(17) מיכל הלפרין החלה כהונתה כדירקטורית חיצונית לפי חוק החברות החל מיום 12.4.2024.
(18) נעם הנגבי מונה ליו"ר דירקטוריון החל מיום 18.2.2025.
(19) דליה לב סיימה כהונתה כדירקטורית חיצונית לפי חוק החברות ביום 11.4.2024.

שאלון ממשל תאגידי (המשך)

הפרדה בין תפקידי המנהל הכללי ויושב ראש הדירקטוריון				
			נכון	לא נכון
13.	בכל שנת הדיווח כיהן בתאגיד יו"ר דירקטוריון. בשאלה זו ניתן לענות "נכון" אם תקופת הזמן בה לא כיהן בתאגיד יו"ר דירקטוריון אינה עולה על 60 ימים כאמור בסעיף 363א.(2) לחוק החברות), ואולם בכל תשובה שהיא (נכון/לא נכון) תצוין תקופת הזמן (בימים) בה לא כיהן בתאגיד יו"ר דירקטוריון כאמור: **0**.		✓	
14.	בכל שנת הדיווח כיהן בתאגיד מנהל כללי. בשאלה זו ניתן לענות "נכון" אם תקופת הזמן בה לא כיהן בתאגיד מנכ"ל אינה עולה על 90 ימים כאמור בסעיף 363א.(6) לחוק החברות, ואולם בכל תשובה שהיא (נכון/לא נכון) תצוין תקופת הזמן (בימים) בה לא כיהן בתאגיד מנכ"ל כאמור: **0**.		✓	
15.	בתאגיד בו מכהן יו"ר הדירקטוריון גם כמנכ"ל התאגיד ו/או מפעיל את סמכויותיו, כפל הכהונה אושר בהתאם להוראות סעיף 121(ג) לחוק החברות[20]. ☒ לא רלוונטי (ככל שלא מתקיים בתאגיד כפל כהונה כאמור).			
16.	המנכ"ל אינו קרוב של יו"ר הדירקטוריון. אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, המנכ"ל הנו קרוב של יו"ר הדירקטוריון) -		✓	
	א.	תצוין הקרבה המשפחתית בין הצדדים: _____.	_____	_____
	ב.	הכהונה אושרה בהתאם לסעיף 121(ג) לחוק החברות[21]: ☐ כן ☐ לא (יש לסמן x במשבצת המתאימה).	_____	_____
17.	בעל שליטה או קרובו אינו מכהן כמנכ"ל או כנושא משרה בכירה בתאגיד, למעט כדירקטור. ☒ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).			

(20) בחברת אגרות-חוב - אישור בהתאם לסעיף 121(ד) לחוק החברות.
(21) בחברת אגרות-חוב - אישור בהתאם לסעיף 121(ד) לחוק החברות.

שאלון ממשל תאגידי (המשך)

ועדת הביקורת				
			נכון	לא נכון
18.		בוועדת הביקורת לא כיהן בשנת הדיווח -	____	____
	א.	בעל השליטה או קרובו. ☒ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).		
	ב.	יו"ר הדירקטוריון.	✓	
	ג.	דירקטור המועסק על-ידי התאגיד או על-ידי בעל השליטה בתאגיד או בידי תאגיד בשליטתו.	✓	
	ד.	דירקטור הנותן לתאגיד או לבעל השליטה בתאגיד או תאגיד בשליטתו שירותים דרך קבע.	✓	
	ה.	דירקטור שעיקר פרנסתו על בעל השליטה. ☒ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).		
19.		מי שאינו רשאי להיות חבר בוועדת ביקורת, ובכלל זה בעל שליטה או קרובו, לא נכח בשנת הדיווח בישיבות ועדת הביקורת, למעט בהתאם להוראות סעיף 115(ה) לחוק החברות.[22]	✓	
20.		מנין חוקי לדיון ולקבלת החלטות בכל ישיבות ועדת הביקורת שהתקיימו בשנת הדיווח היה רוב של חברי הוועדה, כאשר רוב הנוכחים היו דירקטורים בלתי תלויים ואחד מהם לפחות היה דירקטור חיצוני. אם תשובתכם הינה "לא נכון" - יצוין שיעור הישיבות בהן לא התקיימה הדרישה כאמור: ____.	✓	
21.		ועדת הביקורת קיימה בשנת הדיווח ישיבה אחת לפחות בנוכחות המבקר הפנימי ורואה החשבון המבקר ובלא נוכחות של נושאי משרה בתאגיד שאינם חברי הוועדה, לעניין ליקויים בניהול העסקי של התאגיד.	✓	
22.		בכל ישיבות ועדת הביקורת בה נכח מי שאינו רשאי להיות חבר הוועדה, היה זה באישור יו"ר הוועדה ו/או לבקשת הוועדה (לגבי היועץ המשפטי ומזכיר התאגיד שאינו בעל שליטה או קרובו).	✓	
23.		בשנת הדיווח היו בתוקף הסדרים שקבעה ועדת הביקורת לגבי אופן הטיפול בתלונות של עובדי התאגיד בקשר לליקויים בניהול עסקיו ולגבי ההגנה שתינתן לעובדים שהתלוננו כאמור.	✓	
24.		ועדת הביקורת (ו/או הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים) הניחה את דעתה כי היקף עבודתו של רואה החשבון המבקר ושכר טרחתו ביחס לדוחות הכספיים בשנת הדיווח, היו נאותים לשם ביצוע עבודת ביקורת וסקירה ראויים.	✓	

(22) חברי הדירקטוריון שאינם חברי ועדת ביקורת נכחו בחלקים ממספר ישיבות של הוועדה בשנת 2024 לשם הצגת נושא מסוים (בהתאם להוראות סעיף 115(ה) לחוק החברות), וכן נכחו בעת שנערכו דיונים בדוחות הכספיים, עת ישבה הוועדה כוועדה לבחינת הדוחות הכספיים.

שאלון ממשל תאגידי (המשך)

			נכון	לא נכון
תפקידי הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (להלן: הוועדה) בעבודתה המקדימה לאישור הדוחות הכספיים[23]				
25.	א.	יצוין פרק הזמן (בימים) אותו קבע הדירקטוריון כזמן סביר להעברת המלצות הוועדה לקראת הדיון בדירקטוריון לאישור הדוחות הכספיים: **יומיים, ככל שהדבר אפשרי.**	____	____
	ב.	מספר הימים שחלפו בפועל בין מועד העברת ההמלצות לדירקטוריון למועד הדיון בדירקטוריון לאישור הדוחות הכספיים: דוח רבעון ראשון (שנת 2024): **3** דוח רבעון שני: **2** דוח רבעון שלישי: **2** דוח שנתי: **2**	____	____
	ג.	מספר הימים שחלפו בין מועד העברת טיוטת הדוחות הכספיים לדירקטורים למועד הדיון בדירקטוריון לאישור הדוחות הכספיים: דוח רבעון ראשון (שנת 2024): **9** דוח רבעון שני: **8** דוח רבעון שלישי: **7** דוח שנתי: **7**		
26.		רואה החשבון המבקר של התאגיד השתתף בכל ישיבות הוועדה והדירקטוריון, בה נדונו הדוחות הכספיים של התאגיד המתייחסים לתקופות הנכללות בשנת הדיווח. אם תשובתכם הינה "לא נכון", יצוין שיעור השתתפותו: ____.	✓	
27.		בוועדה התקיימו בכל שנת הדיווח ועד לפרסום הדוח השנתי, כל התנאים המפורטים להלן:	____	____
	א.	מספר חבריה לא פחת משלושה (במועד הדיון בוועדה ואישור הדוחות כאמור).	✓	
	ב.	התקיימו בה כל התנאים הקבועים בסעיף 115(ב) ו-(ג) לחוק החברות (לעניין כהונת חברי ועדת ביקורת)[24].	✓	
	ג.	יו"ר הוועדה הוא דירקטור חיצוני.	✓	
	ד.	כל חבריה דירקטורים ורוב חבריה דירקטורים בלתי תלויים.	✓	
	ה.	לכל חבריה היכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים ולפחות אחד מהדירקטורים הבלתי תלויים הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.	✓	
	ו.	חברי הוועדה נתנו הצהרה עובר למינוים.	✓	
	ז.	המניין החוקי לדיון ולקבלת החלטות בוועדה היה רוב חבריה ובלבד שרוב הנוכחים היו דירקטורים בלתי תלויים ובהם דירקטור חיצוני אחד לפחות.	✓	
		אם תשובתכם הנה "לא נכון" לגבי אחד או יותר מסעיפי המשנה של שאלה זו, יצוין ביחס לאיזה דוח (תקופתי/רבעוני) לא התקיים התנאי האמור וכן התנאי שלא התקיים: ____.	____	____

(23) בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, ועדת הביקורת משמשת כוועדה לבחינת הדוחות הכספיים.
(24) ראה הערת שוליים 23 לעיל.

שאלון ממשל תאגידי (המשך)

ועדת תגמול			
		נכון	לא נכון
28.	הוועדה מנתה, בשנת הדיווח, לפחות שלושה חברים והדירקטורים החיצוניים היוו בה רוב (במועד הדיון בוועדה). ☐ לא רלוונטי (לא התקיים דיון).	✓	
29.	תנאי כהונתם והעסקתם של כל חברי ועדת התגמול בשנת הדיווח הינם בהתאם לתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000.	✓	
30.	בוועדת התגמול לא כיהן בשנת הדיווח -	____	____
	א. בעל השליטה או קרובו. ☒ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).		
	ב. יו"ר הדירקטוריון.	✓	
	ג. דירקטור המועסק על-ידי התאגיד או על-ידי בעל השליטה בתאגיד או בידי תאגיד בשליטתו.	✓	
	ד. דירקטור הנותן לתאגיד או לבעל השליטה בתאגיד או תאגיד בשליטתו שירותים דרך קבע.	✓	
	ה. דירקטור שעיקר פרנסתו על בעל השליטה. ☒ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).		
31.	בעל שליטה או קרובו לא נכחו בשנת הדיווח בישיבות ועדת התגמול, למעט אם קבע יו"ר הוועדה כי מי מהם נדרש לשם הצגת נושא מסוים. ☒ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).		
32.	ועדת התגמול והדירקטוריון לא עשו שימוש בסמכותם לפי סעיפים 267א(ג), 272(ג)(3) ו-272(גו)(1)(ג) לאישור עסקה או מדיניות תגמול, למרות התנגדותה של האסיפה הכללית. אם תשובתכם הנה "לא נכון" יצוין - סוג העסקה שאושרה כאמור: ____ מספר הפעמים בהן נעשה שימוש בסמכותם בשנת הדיווח: ____	✓	

מבקר פנים			
		נכון	לא נכון
33.	יו"ר הדירקטוריון או מנכ"ל התאגיד הוא הממונה הארגוני על המבקר הפנימי בתאגיד.	✓	
34.	יו"ר הדירקטוריון או ועדת הביקורת אישרו את תכנית העבודה בשנת הדיווח. בנוסף, יפורטו נושאי הביקורת בהם עסק המבקר הפנימי בשנת הדיווח: ____[25].	✓	
35.	היקף העסקת המבקר הפנימי בתאגיד בשנת הדיווח (בשעות[26]): **100%** **לפרטים אודות מספר המשרות המועסקות בביקורת הפנימית בבנק, ראה פרק 5.2. הביקורת הפנימית, בחלק ממשל תאגידי ופרטים נוספים של הדוח.**	____	____
	בשנת הדיווח התקיים דיון (בוועדת הביקורת או בדירקטוריון) בממצאי המבקר הפנימי.	✓	
36.	המבקר הפנימי אינו בעל עניין בתאגיד, קרובו, רו"ח מבקר או מי מטעמו וכן אינו מקיים קשרים עסקיים מהותיים עם התאגיד, בעל השליטה בו, קרובו או תאגידים בשליטתם.	✓	

(25) לפרטים אודות הביקורת הפנימית בבנק, ראה פרק 5.2. הביקורת הפנימית, בחלק ממשל תאגידי ופרטים נוספים של הדוח.
(26) כולל שעות עבודה שהושקעו בתאגידים מוחזקים ובביקורת מחוץ לישראל, ולפי העניין.

שאלון ממשל תאגידי (המשך)

עסקות עם בעלי עניין			
		נכון	לא נכון
37.	בעל השליטה או קרובו (לרבות חברה שבשליטתו) אינו מועסק על-ידי התאגיד או נותן לו שירותי ניהול. אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, בעל השליטה או קרובו מועסק על-ידי התאגיד או נותן לו שירותי ניהול) יצוין - - מספר הקרובים (לרבות בעל השליטה) המועסקים על-ידי התאגיד (לרבות חברות שבשליטתם ו/או באמצעות חברות ניהול): _____. - האם הסכמי העסקה ו/או שירותי הניהול כאמור אושרו בידי האורגים הקבועים בדין: ☐ כן ☐ לא (יש לסמן x במשבצת המתאימה) ☒ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה) _____.		
38.	למיטב ידיעת התאגיד, לבעל השליטה אין עסקים נוספים בתחום פעילותו של התאגיד (בתחום אחד או יותר). אם תשובתכם הינה " לא נכון" - יצוין האם נקבע הסדר לתיחום פעילויות בין התאגיד ובעל השליטה בו: ☐ כן ☐ לא (יש לסמן x במשבצת המתאימה) ☒ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).		

נעם הנגבי
יו"ר הדירקטוריון

רונית אברמזון רוקח
יו"ר ועדת הביקורת[27]

תל-אביב, 2 במרץ, 2025

(27) ראה הערת שוליים 23 לעיל.

אובליגו
חבות כוללת. סך ההתחייבויות של הלקוח לבנק.

איגוח
גיוס הון חוץ-בנקאי על-ידי גוף פיננסי באמצעות אגרות-חוב מיוחדות המשקפות את התזרימים הצפויים בגין הלוואות שקובצו יחדיו.

אגרת-חוב
נייר ערך המהווה תעודת התחייבות לתשלום חוב, ובו הבטחה של המנפיק לשלם למחזיק האיגרת את הקרן שהונפקה בתוספת תשלומי ריבית/קופון, במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים. זהו מכשיר פיננסי שבאמצעותו הממשלה ופירמות יכולות ללוות כסף מהציבור.

אשראי חוץ-מאזני
התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).

באזל 2/באזל 3
תקנות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על-ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.

הון פיקוחי
ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רובד 1 והון רובד 2, כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 1
כולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף. כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 2
הון בחדלות פירעון כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הסכמי רכש/מכר חוזר
הסכמים לרכישה או מכירה של ניירות-ערך בתמורה למזומן או ניירות-ערך, כאשר בעת העסקה מסכימים המוכר והקונה לבצע עסקה חוזרת, הפוכה מזו שבוצעה לראשונה, במועד ובמחיר מוסכמים מראש.

חבות
כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין.

חוב
זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה, אשר מוכרת כנכס במאזן של התאגיד הבנקאי (לדוגמא פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה, וכו'). חובות אינם כוללים פיקדונות בבנק ישראל ואינם כוללים נכסים בגין מכשירים נגזרים.

חוב מותנה בביטחון
חוב שפירעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מתוך הביטחון, ואין מקורות זמינים ומהימנים אחרים לפירעונו.

כתבי התחייבות נדחים
כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבות אחרים ומאותו סוג.

מדד המחירים לצרכן
מדד המתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ומודד את השינויים החודשיים במחירי מוצרים ושירותים, המהווים את "סל הצריכה" של משפחה ממוצעת.

מח"מ
משך חיים ממוצע
הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הריבית של האיגרת.

מכשיר נגזר
מכשיר פיננסי או חוזה עתידי שערכו נגזר מערכו של נכס בסיס כלשהו ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שוויו.

מכשיר פיננסי
מכשיר פיננסי הוא כל חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.

מניות רדומות
מניות המוחזקות במישרין על-ידי החברה עצמה. ממניות אלה נשללו הזכויות בהון ובהצבעה בחברה.

מרווח Bid-Ask
המרווח בין מחיר הרכישה ומחיר המכירה המוצעים. זהו למעשה ההבדל בין המחיר הגבוה ביותר שקונה מוכן לשלם עבור נכס והמחיר הנמוך ביותר בו מוכר מוכן למכור אותו.

נגזר OTC
Over the counter
מכשיר נגזר מסוג שמוסדות פיננסיים מתקשרים לגביו במהלך העסקים הרגיל ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שוויו.

סינדיקציה
עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.

פיקדונות לזמן קצוב
פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים, לכל הפחות מיום ההפקדה.

פיקדונות לפי דרישה
פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

שוק פעיל
שוק בו עסקות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.

B2B
Business To Business
פעילות עסקית של מכירת מוצר או מתן שירותים של ארגון אחד לארגון שני.

CVA
Credit Valuation Adjustment
חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.

FATCA
Foreign Accounts Tax Compliance Act
חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארצות-הברית חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארצות-הברית.

FDIC
Federal Deposit Insurance Corporation
התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות.

FINMA
Swiss Financial Market Supervisory Authority
הרשות המפקחת על המוסדות הפיננסיים בשוויץ.

GRI
Global Reporting Initiative
תקן בינלאומי לדיווח בתחום הקיימות והאחריות התאגידית.

ICAAP
Internal Capital Adequacy Assessment Process
תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על-ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

LDC
Less Developed Country
ארצות המסווגות על-ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.

LTV
Loan To Value Ratio
היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).

MTM
Mark to Market
שערוך של מכשיר נגזר בהתבסס על ציטוטים של מחירי שוק בשווקים רלוונטיים, ובהעדרם בהתבסס על שיטות הערכה חלופיות.

NPL
Nonperforming Loan
אשראי שאינו צובר ריבית.

VaR
Value at Risk
מודל סטטיסטי מקובל לכימות סיכוני שוק. המודל מעריך, על בסיס נתונים היסטוריים את ההפסד המירבי הצפוי בגין פוזיציה מסוימת או תיק מסוים, עבור אופק זמן ורמת מובהקות מוגדרים.

אינדקס

א

איגוח 345, 407
אנשים קשורים 308
אשראי לציבור 13, 15, 16, 43, 69, 70, 71, 72, 73, 80, 121, 124, 129, 132, 163, 165, 166, 167, 214, 217, 219, 221, 224, 227, 229, 231, 234, 237, 239, 241, 244, 245, 246, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 274, 275, 276, 283, 284, 285, 286, 290, 292, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 335, 353, 355, 356, 357, 362, 407

ג

גידור 34, 60, 65, 76, 77, 78, 89, 92, 141, 149, 150, 208, 210

ד

דיבידנד 6, 12, 16, 45, 50, 85, 130, 131, 132, 133, 147, 148, 150, 168, 186, 187, 188, 291, 292, 367, 19

ה

הון אנושי 12, 295, 312
הון והלימות הון 52
הון מניות 130, 159, 374
היוון עלויות תוכנה 144
הלבנת הון 26, 102, 103, 105, 301, 302, 331, 336, 341
הלוואות לדיור 6, 16, 43, 44, 51, 52, 68, 72, 73, 81, 83, 138, 140, 151, 152, 166, 188, 190, 214, 216, 217, 224, 226, 227, 234, 237, 242, 244, 245, 246, 249, 250, 251, 252, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 262, 263, 267, 297, 303, 304, 314, 320, 323, 325, 326, 327, 337, 341
הליכים משפטיים 27, 40, 104, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 203, 322
הסכם שכר 176, 315, 319
הפרשה לירידת-ערך 170
הפרשה פרטנית להפסדי אשראי 65
הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 37, 38, 161, 167

ז

זכויות עובדים 121, 131, 146, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 270, 272, 274, 291

ח

חובות בסיווג בעייתי 137
חובות פגומים 274

י

יעד הון 51, 190
ירידת-ערך 45, 113, 131, 136, 139, 140, 141, 143, 145, 162, 164, 291

מ

מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה 27, 54, 58, 121, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 295, 319
מגזרי פעילות פיקוחיים 5, 6, 7, 54, 97, 121, 211, 212, 214, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 224, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 234, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 244, 245, 246, 335
מדינות זרות 46
מדיניות חשבונאית 121, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148
מדיניות ניהול סיכונים 61, 62
מימון ממונף 7, 85, 86
מינוף 6, 14, 53, 121, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 342
מסגרות אשראי 45, 267
מפקידים גדולים 336

נ

נגזרים 6, 33, 34, 35, 43, 45, 50, 51, 57, 64, 72, 73, 80, 87, 89, 91, 92, 111, 121, 129, 131, 137, 141, 142, 143, 149, 150, 194, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 221, 231, 241, 263, 264, 265, 266, 268, 269, 270, 272, 274, 275, 276, 277, 278, 280, 281, 282, 290, 291, 329, 333, 334, 335, 353, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 407
נזילות 5, 14, 20, 27, 59, 63, 79, 93, 94, 95, 96, 97, 107, 109, 192, 204, 210
ניהול סיכונים 61, 62, 392
ניירות-ערך 1, 6, 7, 9, 12, 16, 20, 26, 39, 43, 45, 46, 48, 49, 53, 58, 59, 72, 73, 78, 80, 93, 97, 103, 105, 113, 114, 121, 129, 131, 132, 134, 137, 140, 141, 142, 144, 149, 163, 164, 165, 166, 168, 172, 175, 180, 187, 191, 193, 194, 203, 204, 208, 211, 221, 231, 241, 243, 265, 266, 268, 269, 270, 274, 275, 276, 277, 278, 283, 284, 285, 286, 288, 290, 291, 292, 299, 300, 302, 304, 306, 307, 308, 327, 333, 334, 335, 336, 338, 339, 342, 344, 353, 355, 356, 357, 359, 363, 367, 368, 369, 370, 371, 380, 395, 396, 248
נכסים אחרים 121, 129, 131, 138, 171, 172, 268, 269, 283, 284, 285, 286, 290, 291, 353, 355, 356, 358
נכסי סיכון 51, 52, 99, 188, 214, 217, 219, 221, 224, 227, 229, 231, 234, 237, 239, 241

ס

סייבר 20, 59, 100, 101, 109, 311, 340, 341, 377, 383

סיכון אשראי 5, 6, 7, 16, 20, 27, 28, 31, 38, 44, 45, 52, 59, 64, 67, 70, 74, 75, 77, 79, 80, 83, 84, 85, 86, 87, 106, 107, 109, 110, 111, 121, 137, 142, 166, 167, 175, 188, 210, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 274, 275, 276, 283, 284, 285, 286, 319, 322, 337

סיכונים אחרים 109

סיכון מוניטין 5, 20, 27, 59, 104, 106, 107, 109

סיכון מימון 94

סיכון נזילות 5, 14, 20, 59, 94, 107, 109, 210

סיכון סביבתי 5, 24, 27, 59, 106, 108

סיכון רגולטורי 20, 59, 107

סיכון ריבית 20, 59, 88, 89, 109, 342

סיכון שוק 5, 20, 27, 59, 88, 107, 109, 111, 142, 210

סיכון תפעולי 5, 20, 27, 51, 52, 59, 98, 99, 107, 109, 188, 210, 342

ע

עמלות 6, 13, 14, 15, 17, 30, 32, 39, 54, 121, 127, 137, 151, 152, 153, 196, 197, 212, 216, 218, 220, 222, 226, 228, 230, 232, 236, 238, 240, 243, 244, 245, 246, 247, 288, 289, 320, 321, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 335, 338, 341, 347, 351, 354, 357

ענפי משק 6, 7, 44, 47, 51, 64, 65, 74, 87, 106, 107, 324

פ

פחת והפחתות 42, 144, 153

פיקדונות הציבור 2, 6, 7, 16, 43, 47, 48, 49, 89, 96, 97, 121, 129, 149, 172, 174, 203, 208, 214, 217, 219, 221, 224, 227, 229, 231, 234, 237, 239, 241, 244, 245, 246, 268, 269, 270, 275, 276, 283, 284, 285, 286, 288, 290, 308, 322, 324, 325, 328, 329, 330, 332, 335, 353, 355, 356, 359, 360, 362

צ

צדדים קשורים 284, 286, 287, 288

ר

רגולציה 26, 59, 105, 109, 302, 326, 340

רווח למניה 121, 127, 148, 160, 352, 354

ש

שווי הוגן 7, 34, 41, 49, 64, 89, 90, 94, 111, 113, 121, 128, 134, 135, 141, 142, 143, 150, 160, 162, 163, 164, 165, 182, 204, 207, 208, 209, 210, 221, 231, 241, 255, 256, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283

ת

תגמול 130, 146, 177, 178, 179, 199, 202, 295, 301, 303, 304, 305, 315, 320, 323, 338, 367, 379, 380, 381, 384, 386, 396, 400, 405

תיק בנקאי 89, 90, 91

תיק למסחר 46

תשואה להון 3, 12, 13, 32, 178, 315

תשלום מבוסס מניות 121, 130, 131, 146, 152, 186, 287, 288, 291, 303, 304